

ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ

ΣΥΛΛΟΓΗ

ΥΠΟ Ι. Α. ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗ

1960

ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Ι. Η ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΓΕΝΙΚΩΣ

<u>1. Έννοια καὶ εἶδη ἀσφαλίσεως</u>		
I. Έννοια τῆς ἀσφαλίσεως	Σελ.	1
1. Νομικὴ ἄποψις	"	4
2. Οἰκονομικὴ ἄποψις	"	7
II. Διαίρεσις τῶν ἀσφαλίσεων...	"	4
1. Κοινωνικὴ - Ἀτομικὴ	"	9
2. Ὁμάδες ἰδιωτικῶν ἀσφαλίσεων	"	11
<u>2. Αἱ τεχνικαὶ βάσεις τῆς ἀσφαλίσεως</u>		
1. Ὁρισμός	"	14
2. Κίνδυνος	"	14
3. Τεχνικὰ στοιχεῖα	"	16
α) Λογισμὸς πιθανοτήτων	"	22
β) Ἀναλογιστικὴ	"	23
γ) Νόμος τοῦ μεγάλου ἀριθμοῦ	"	24
δ) Τιμολόγια ἀσφαλιστρῶν	"	25
ε) Μέθοδοι καλύψεως τοῦ ἀσφαλιστροῦ	"	25
4. Ἐξίσωσις τοῦ χαρτοφυλακίου	"	30
5. Ζημία	"	
α) Συμφέρον - ἀσφαλιστικὴ ἀξία	"	40
β) Ἠσφαλισμένον ποσόν	"	40
6. Διακυμάνσεις τῆς ἀσφαλιστικῆς ἀξίας	"	40
<u>3. Μορφαὶ τῆς ἀσφαλιστικῆς ἐπιχειρήσεως</u>		
1. Σωματειακὰ - ἐπαγγελματικὰ	"	52
I. Σωματειακὰ	"	55
α) Ὁργανισμοὶ δημοσίου δικαίου	"	57
β) Ἀλληλασφαλιστικοὶ συνεταιρισμοί	"	
II. Ἐπαγγελματικὰ	"	60
α) Ἄτομα (φυσικὰ πρόσωπα)	"	60
β) Ἀνώνυμοι Ἐταιρεῖαι	"	61
γ) Ἄλλου εἴδους ἔταιρεῖαι	"	62
2. Ἐνώσεις	"	
α) Ἀσφαλιστῶν	"	68
β) Ἠσφαλισμένων	"	69
<u>4. Ὁργάνωσις ἀσφαλιστικῆς ἐπιχειρήσεως</u>		
I. Πρωτασφαλιστικὴ ἐπιχείρησις	"	71
1. Ἐξωτερικὴ ὑπηρεσία	"	72

2. Έσωτερική ύπηρεσία	Σελ.	79
II. Άντασφαλιστική έπιχείρησης	"	85
5. Άσφαλιστική πολιτική	"	87
1. Τό Κράτος ως άσφαλιστής	"	88
2. Η Κρατική έποπτεία	"	93
3. Τό δίκαιον τής άσφαλιστικής συμβάσεως	"	130
4. Η φορολογία	"	138

II. ΟΙ ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΚΛΑΔΟΙ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

A. Η ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

6. Η άσφάλισις ζωής.		
1. Έννοια	"	139
2. Εΐδη	"	140
3. Διεξαγωγή	"	142
α) Πρότασις-Ίατρική εξέτασις	"	143
β) Γενικοί έντυποι όροι	"	145
γ) Τεχνικά στοιχεία	"	151

7. Η άσφάλισις άτυχημάτων		
1. Εΐδη	"	180
2. Όρισμός	"	181
3. Έκτέλεσις	"	181
Α. Προσωπικά άτυχήματα	"	182
Β. Συλλογική άσφάλισις	"	186

8. Η άσφάλισις άσθενείας		
I. Άσθένεια	"	
1. Έννοια	"	186
2. Τεχνικά βάσεις	"	187
3. Έκτέλεσις	"	188
4. Εΐδη	"	189
II. Άναπηρία	"	190

B. Η ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ

9. Η άσφάλισις μεταφορών		
1. Έξέλιξις	"	193
2. Διαβρεσις	"	196
3. Εΐδη	"	198
α) Θαλάσσιαι μεταφοραί	"	198

β) Έσωτερικοῦ	
1. Διά ξηρᾶς α) Σιδηροδρομικῶς	Σελ.
β) Ταχυδρομικῶς (παραλείπεται)	"
γ) Δι' ἄμαξῶν (παραλείπεται)	
2. Διά ποταμῶν καί λιμνῶν (παραλείπεται).	
3. Αὐτοκινήτων	" 247
γ) Ἀεροπορικᾶς (παραλείπεται)	

10. Ἀσφάλις πυρός

I. Πυρασφάλις	"
1. Ἐννοία	" 271
2. Ἐκτασίς	" 272
3. Ἱστορικὴ ἐξέλιξις	" 272
4. Γενικοὶ ἔντυποι ὅροι	" 273
5. Πυρασφάλις ἐνυποθήκων	" 277
6. Ὑπολογισμὸς τῶν ἀσφαλιστρῶν	" 278
II. Ἀσφάλις διακοπῆς ἐπιχειρήσεως καί ἀ- πωλείας ἐνοικίων.	" 282
1. Διακοπὴ ἐπιχειρήσεως	" 282
2. Ἀπώλεια ἐνοικίου	" 284

11. Αἱ γεωργικαὶ ἀσφαλίσεις (παραλείπεται)

12. Μικροὶ ἀσφαλιστικοὶ κλάδοι " "

Γ. Ἡ ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ

13. Ἡ ἀσφάλις εὐθύνης (παραλείπεται)
14. Ἡ ἀσφάλις πιστώσεων (παραλείπεται)
15. Ἡ ἀντασφάλις (παραλείπεται)

ΤΕΧΝΙΚΗ ΤΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Ι. Η ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΓΕΝΙΚΩΣ

§ 1. ΕΝΝΟΙΑ ΚΑΙ ΕΙΔΗ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

Ι. Έννοια τῆς ἀσφαλίσεως.

Πᾶς θεσμός τῆς ἀνθρωπίνης κοινωνίας δύναται νά ἐρευνηθῆ ἔκ δύο πλευρῶν. Δηλαδή ἀπό οἰκονομικῆς καί ἀπό νομικῆς.

ΝΟΜΙΚΗ ΑΠΟΨΙΣ.

1. Ἀπό νομικῆς ἀπόψεως ἡ ἀσφάλισις εἶναι δικαιοπραξία, ἣτις συνήθως λαμβάνει τήν μορφήν ἀμφοτεροβαροῦς συμβάσεως. Εἶναι αὐτοτελής σύμβασις ἀμφοτεροβαρῆς, ἀποβλέπουσα εἰς τήν παροχήν ἀσφαλείας κατὰ κινδύνων. Κίνδυνος εἶναι ἡ δυνατότης νά ἐπέλθῃ ἓν γεγονός. Ἐπομένως οὐσιῶδες γνῶρισμα τῆς ἀσφαλιστικῆς συμβάσεως εἶναι ἡ ἀβεβαιότης τοῦ γεγονότος. Ἡ ἀβεβαιότης δύναται νά συνίσταται εἰς τό ἄν ὁ ἀσφαλιστής θά παράσχη ἐκεῖνο μέ τό ὅποῖον θά ἀρθοῦν αἱ συνέπειαι τοῦ γεγονότος ἢ ποῖον ποσόν θά παράσχη ἢ πότε θά παράσχη. Ἀλλά καί ὡς πρός τόν ἀσφαλιζόμενον ὑπάρχει ἡ ἀβεβαιότης ἕάν καί ἐπί πόσον καιρόν καί πόσον συχνά θά παράσχη πρός τόν ἀσφαλιστήν τό ἀσφάλιστρον.

Πολλοί νομίζουν ὅτι ὁ κίνδυνος πρέπει νά νοηθῆ ὡς οἰκονομικῶς ἐπιζήμιον γεγονός. Αὐτό ὅμως ὅπως θά φηποδεξώμεν ἄδηγεῖ εἰς ἀδυναμίαν καθολικοῦ ὀρισμοῦ τῆς ἐννοίας τῆς ἀσφαλίσεως.

Ὁ ὀρισμός τόν ὅποῖον ἐδώσαμεν ἕως τώρα εἶναι ἀνεπαρκῆς, διότι περιλαμβάνει καί δικαιοπραξίας πού δέμ εἶναι ἀσφάλισις π.χ. ἐγγύησις, στοίχημα, λαχεῖον κλπ. Δι' αὐτό προσετέθη ὡς στοιχεῖον τῆς ἐννοίας τῆς ἀσφαλιστικῆς συμβάσεως ἡ ἐξ ἐπαγγέλματος ἄσκησις. Ἔτσι ὁ Νόμος 1023/1917 ὑπάγει εἰς τόν ἔλεγχον τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Οἰκονομίας τὰς ἐν Ἑλλάδι λειτουργούσας ἐπιχειρήσεις τὰς ἔχουσας ἀντικείμενον τήν ἄσκησιν ἀσφαλίσεως. Τό γνῶρισμα τῆς ἐπιχειρήσεως δηλ. τῆς ἐπί τῆ βάσει προγράμματος συνάψεως ἀσφαλιστικῶν ἐργασιῶν εἶναι ἀπαραίτητος προϋπόθεσις τῆς ἀσφαλίσεως.

Κατόπιν τῶν ἄνωτέρω ἀσφάλισης ἀπό νομιῆς ἀπόψεως εἶναι αὐτοτελής ἀμφοτεροβαρῆς σύμβασις μέ τήν ὁποίαν ἡ ἀσφαλιστής διά τῆς ὀργανωμένης ἐπιχειρήσεώς του ἀναλαμβάνει τήν ὑποχρέωσιν ἔναντι ἀμοιβῆς, νά παράσχη ὀρισμένην παροχήν εἰς περίπτωσιν ἐπελεύσεως ὀρισμένου ἀβεβαίου γεγονότος τό ὁποῖον καθορίζεται εἰς τήν σύμβασιν.

Ὁ ἐμπορικὸς μας Νόμος δίδει εἰς τό ἄρθρον 189 τόν ἐξῆς ὀρισμόν: " Ἀσφάλισις εἶναι ἡ σύμβασις δι' ἧς ὁ ἀσφαλιστής ὑποχρεοῦται, ἵνα ἀντί ἀσφαλιστροῦ ἀποζημιώσῃ τὰς ἀπωλείας ἢ τὰς ζημίας, αἵτινες ἐνδέχεται νά συμβῶσιν εἰς τόν ἀσφαλιζόμενον ἐξ ὀρισμένων τυχαίων ἢ ἀνωτέρας βίας· περιστατικῶν ἢ νά πληρῶσῃ χρηματικόν ποσόν κατὰ λόγον τῆς διαρκείας ἢ τῶν συμβεβηκότων τῆς ζωῆς ἐνός ἢ πλειόνων προσώπων".

Ε Ρ Ω Τ Η Σ Ε Ι Σ

- α) Τί εἶδους δικαιοπραξία εἶναι ἡ ἀσφάλισις;
 Ἀπ. Ἀμφοτεροβαρῆς σύμβασις.
- β) Εἰς τί ἀποβλέπει ἡ ἀσφάλισις;
 Ἀπ. Εἰς τήν παροχήν ἀσφαλείας, δηλ. ἐξασφαλίσεως, κατὰ κινδύνων.
- γ) Τί εἶναι κίνδυνος;
 Ἀπ. Ἡ δυνατότης νά ἐπέλθῃ γεγονός τι.
- δ) Ποῖον τό οὐσιῶδες γνώρισμα τῆς ἀσφαλιστικῆς συμβάσεως;
 Ἀπ. Ἡ ἀβεβαιότης τοῦ δυναμένου νά ἐπέλθῃ γεγονότος (τοῦ κινδύνου).
- ε) Εἰς τί συνίσταται ἡ ἀβεβαιότης ἀπό τῆς πλευρᾶς τοῦ ἀσφαλιστοῦ;
 Ἀπ. I. Εἰς τό ἄν θά χρειασθῇ νά παράσχη, δηλ. ἄν θά ὑποχρεωθῇ ἢ ὄχι νά ἐκτελέσῃ τήν συμβατικὴν ὑποχρέωσιν του πρὸς τόν ἀντισυμβαλλόμενον ἠσφαλισμένον. Διότι πιθανόν ὁ κίνδυνος νά μὴ πραγματοποιηθῇ καὶ νά μὴ πληρῶσῃ ποτέ ὁ ἀσφαλιστής.
 II. Εἰς τό πότε θά πληρῶσῃ.
 III. Εἰς τό ποῖον ποσόν θά πληρῶσῃ.
- στ) Εἰς τί συνίσταται ἡ ἀβεβαιότης ἀπό τῆς πλευρᾶς τοῦ ἠσφαλισμένου;
 Ἀπ. I Εἰς τό ἄν θά εἶναι εἰς θέσιν νά πληρῶνῃ ἀσφαλιστρα εἰς τόν ἀσφαλιστήν.
 II. Εἰς τό πότε (ἐπὶ πόσον χρόνον) θά εἶναι εἰς θέσιν νά πληρῶνῃ ἀσφαλιστρα εἰς τόν ἀσφαλιστήν.
- ζ) Πρέπει ἀπαραιτήτως ὁ "κίνδυνος" νά νοηθῇ ὡς οἰκονομι-

κῶς ἐπιζήμιον γεγονός;

Ἰ. Διὰ τόν ἀσφαλιζόμενον συνδέεται τό γεγονός (ὁ κίνδυνος) συνήθως μέ δυσαρέστους οἰκονομικάς συνεπειάς, ἰδίως προκειμένου περί ἀσφαλίσεως ζημιῶν. Ἀλλά τοῦτο δέν συμβαίνει πάντοτε π.χ. εἰς τήν ἀσφάλισιν ἐπιβιώσεως. Ὡστε, ἀπό τῆς πλευρᾶς τοῦ ἠσφαλισμένου, κίνδυνος δύναται νά εἶναι καί γεγονός μή ἐπιζήμιον.

II. Διὰ τόν ἀσφαλιστήν ἡ πραγματοποίησις τοῦ "κινδύνου" ἔχει πάντοτε οἰκονομικάς συνεπειάς, διότι τοῦ ἐπιβάλλει νά πληρώσῃ τό ἀσφάλισμα. Συνεπῶς ἀπό τῆς πλευρᾶς τοῦ ἀσφαλιστοῦ ὁ κίνδυνος σημαίνει πάντοτε γεγονός ἐπιζήμιον.

η) Ὑπάρχουν καί ἄλλαι ἀμοτεροβαρεῖς συμβάσεις ἀποβλέπουσαι εἰς τήν παροχήν ἀσφαλείας κατά κινδύνων, δηλαδή προβλέπουσαι ὑποχρέωσιν πληρωμῆς ὅταν ἐπέλθῃ γεγονός τι ἄβέβαιον;

Ἰ. Ναι. π.χ. ἡ σύμβασις ἐγγυήσεως (ὅταν ὁ ἐγγυητής εἰσπράττει ἀντιπαροχήν ἀπό τόν ὑπέρ αὐτοῦ ἢ ἐγγύησις). Ἡ ἐγγύησις ἀποβλέπει εἰς τό νά ἐξασφαλίσῃ τόν πιστωτήν ἐναντίον τοῦ κινδύνου τῆς ἀφερεγγυότητος τοῦ ὀφειλέτου (παροχή τοῦ ἐγγυητοῦ ἂν δέν πληρώσῃ ὁ πρωτοφειλέτης). Ἐπίσης τό στοιχείμα εἶναι ἀμοτεροβαρῆς σύμβασις ἀποβλέπουσα εἰς τό νά ἐξασφαλίσῃ ὄφελος ὑπέρ τοῦ στοιχηματίζοντος ἐάν συμβῇ ἀρισμένον γεγονός (κίνδυνος) (παροχή ἂν θά βρέξῃ αὐριον). Ἐπίσης τό λαχεῖον (παροχή ἂν θά κληρωθῇ ὁ ἀριθμός 13 κλπ.).

θ) Ἐπομένως ποῖον εἶναι τό διακριτικόν γνῶρισμα τῆς ἀσφαλίσεως ἀπό τὰς ἄλλας αὐτάς ἀμοτεροβαρεῖς συμβάσεις πᾶς ἀποβλεπούσας εἰς τήν παροχήν ἀσφαλείας κατά κινδύνων;

Ἰ. Τό διακριτικόν γνῶρισμα συνίσταται εἰς τό ὅτι εἰς τήν ἀσφάλισιν ὁ εἰς ἐκ τῶν συμβαλλομένων (ὁ ἀσφαλιστής) ἀσκεῖ τήν ἐργασίαν τῆς ἀσφαλίσεως ὡς ἐπάγγελμα, δηλ. ὡς ἐπιχείρησιν, ἤτοι ἐπὶ τῇ βάσει ὀργανωμένου σχεδίου συνάπτει συστηματικῶς ἀσφαλίσεις. Ἐπομένως ὑφίσταται ἀσφάλισις μόνον ὅταν ὑπάρχει ὀργανωμένη ἀσφαλιστικὴ ἐπιχείρησις. Ἀντιθέτως εἰς τό στοιχείμα οἱ σχηματίζοντες δέν ἀσκοῦν συνήθως ὀργανωμένην καί ἐπὶ τῇ βάσει προγράμματος ἐπιχείρησιν. Οὔτε εἰς τήν ἐγγύησιν ὑπάρχει τό στοιχεῖον τῆς ὀργανωμένης ἐπιχειρήσεως συνήθως. Ἐνδέχεται ὅμως καί τό στοιχείμα καί ἡ ἐγγύησις καί τό λαχεῖον ν' ἀσκοῦνται συστηματικῶς ὡς ἐπάγγελμα δηλ. ὡς ὀρ-

4.

γανωμένη ἐπιχειρήσεις. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει διὰ νά διακρίνωμεν τὰς συμβάσεις ταύτας ἀπὸ τὴν σύμβασιν ἀσφαλίσεως θὰ ἐξετάσωμεν ἂν ἡ ἐργασία εἶναι ὀργανωμένη ἐπὶ ἀσφαλιστικο-τεχνικῶν βάσεων, ἂν αἱ ἐργασίαι συνάπτωνται μέ βάσιν τόν νόμον τοῦ μεγάλου ἀριθμοῦ, ἂν λαμβάνεται πρόνοια ἀναμίξεως τῶν κινδύνων καί ἂν ὑφίσταται ἐσωτερική συμμετοχή (ἀντασφάλις) εἰς τόν κίνδυνον.

1) Ποῖος ὁ νομικός ὀρισμός τῆς ἀσφαλίσεως; ("Ἴδε ἄνωτέρω).

1α) Ποῖα τὰ στοιχεῖα τοῦ νομικοῦ ὀρισμοῦ τῆς ἀσφαλίσεως;

Ἀπ. α) αὐτοτελῆς ἀμφοτεροβαρῆς σύμβασις.

β) ὀργανωμένη ἐπιχειρήσεις τοῦ ἀσφαλιστοῦ

γ) ὑποχρέωσις παροχῆς τοῦ ἀσφαλιστοῦ ἐναντι ἀμοιβῆς.

δ) παροχή εἰς περίπτωσιν ἐπελεύσεως ἀβεβαίου γεγονότος καθωρισμένου ἐν τῇ συμβάσει.

1β) Κατά τί διαφέρει ὁ ὀρισμός τοῦ Ἐμπορικοῦ Νόμου ἀπὸ τόν ἄνωτέρω ὀρισμόν ὃν ἐδώσαμεν;

Ἀπ. I. Ὁ ὀρισμός τοῦ Ε.Ν. 189 εἶναι ἀναλυτικώτερος. Διπλαδὴ διαστέλλει τὴν ἀσφάλισιν ζημιῶν ("ἀποζημιώση τὰς ἀπωλείας ἢ τὰς ζημίας αἰτίνας ἐνδέχεται νά συμβῶσιν εἰς τόν ἀσφαλιζόμενον ἐξ ὀρισμέγων τυχαίων ἢ ἄνωτέρας βίας περιστατικῶν"), ἀπὸ τὴν ἀσφάλισιν προσώπων ("πληρώση χρηματικόν ποσόν κατὰ λόγον τῆς διαρκείας ἢ τῶν συμβεβηκότων τῆς ζωῆς ἑνός ἢ πλειόνων προσώπων"). Ἐνῶ ὁ ἡμέτερος ὀρισμός εἶναι συνοπτικώτερος καί περιεκτικώτερος διότι περιλαμβάνει καί τὴν ἀσφάλισιν ζημιῶν καί τὴν ἀσφάλισιν προσώπων διὰ μιᾶς φράσεως ("νά παράσχη ὀρισμένην παροχὴν εἰς περίπτωσιν ἐπελεύσεως ὀρισμένου ἀβεβαίου γεγονότος")

II. Ὁ ὀρισμός τοῦ Ε.Ν. δέν περιέχει τὸ στοιχεῖον τῆς ὀργανωμένης ἐπιχειρήσεως".

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΠΟΨΙΣ

2. Ἀπὸ οἰκονομικῆς ἀπόψεως αἱ γνῶμαι διχάζονται.

Διακρίνονται αἱ ἐξῆς θεωρίαι: α) Κατὰ τὴν θεωρίαν τοῦ Καιγνίου, ἡ ἀσφάλισις ὁμοιάζει μέ λοτταρίαν πού αἱ κληρώσεις εἶναι ἀκαθόριστοι ὡς πρὸς τόν χρόνον καί ὡς πρὸς τὰ κέρδη. β) Ἡ θεωρία τῆς ἀποταμιεύσεως διδάσκει ὅτι ἀσφάλισις εἶναι ἡ ἐνέργεια ἣτις αἶρει τὴν λόγφ ἀβεβαιότητος τῆς οἰκονομίας ἀντιοικονομικότητα τῆς ἀποταμιεύσεως, διὰ τῆς κατανομῆς τοῦ βάρους τῆς ἀποταμιεύσεως, χρησιμοποιοῦ-

σα τήν ἀβεβαιότητα ἐπί πολλῶν οἰκονομιῶν ἐπτεθειμένων εἰς ομοίαν ἀβεβαιότητα. γ) Ἡ θεωρία τῆς παροχῆς ὀρίζει ὅτι ἀσφάλις εἶναι ἡ ἀνάληψις ὑποχρέωσης τοῦ ἀσφαλιστοῦ διά πληρωμὴν χρήματος μόλις ἐπέλθουν ὠρισμένα ἀνεξάρτητα τῆς θελήσεως τῶν συμβαλλομένων γεγονότα, πρὸς τόν ἠσφαλισμένον ἢ τόν ὑπ' αὐτοῦ ὑποδεικνυόμενον, ἔναντι ἀντιπαροχῆς συνισταμένης εἰς ἐφ' ἅπαξ ἢ περιοδικὴν χρηματικὴν πληρωμὴν ὑπὸ τοῦ ἠσφαλισμένου. δ) Κατὰ τὴν θεωρίαν τῆς ζημίας ἀσφάλις εἶναι ὁ οἰκονομικὸς θεσμὸς πού αἶρει ἢ τοῦλάχιστον ἐλαττώνει τὰς ἐπιζημίους συνεπείας μελλοντικῶν καὶ τυχαίων διὰ τόν πλησόμενον (ἄρα καὶ ἀπροόπτων κατὰ τὴν στιγμήν τῆς ἐπελεύσεώς των), γεγονότων ἐπὶ τῆς περιουσίας προσώπου τινός, διὰ τῆς κατανομῆς αὐτῶν ἐπὶ σειρᾶς περιπτώσεων, καθ' ἃς ἀπειλεῖται ὁ ἴδιος κίνδυνος ἀλλὰ δέν ἐπέρχεται πράγματι (ἢ τοῦλάχιστον δέν ἐπέρχεται ἀκόμη). ε) Κατὰ τὴν θεωρίαν τοῦ κινδύνου ἀσφάλις εἶναι ἡ ἔνωσις κινδύνων πρὸς σκοπὸν συμψηφισμοῦ ἔναντι ἀμοιβῆς. στ) Ἡ κρατοῦσα θεωρία εἶναι ἡ τῆς ἀνάγκης, ὅπου ἀσφάλις εἶναι ἡ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀμοιβαιότητος οἰκονομικὴ ὀργάνωσις πρὸς κάλυψιν τυχαίας καὶ ἀποτιμητῆς εἰς χρήματα οἰκονομικῆς ἀνάγκης.

Ὁ ὀρισμὸς αὐτός εἶναι πληρέστερος τῶν ἄλλων, διότι ἀντιθέτως πρὸς τόν νομικόν ὀρισμὸν περιλαμβάνει τὸ σύνολον τῶν ἀσφαλειῶν καὶ τονίζει τὸ γνῶρισμα τῆς ὀργάνωσης. Πρόκειται δηλαδὴ διὰ θεσμὸν τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς καὶ ὄχι δι' ὠρισμένην πρᾶξιν ὅπως ὑπονοεῖται μέ τὴν ἔννοιαν τῆς δικαιοπραξίας καὶ τῆς συμβάσεως. Φορεὺς τῆς ὀργάνωσης εἶναι ἡ ἀμοιβαιότης. Ἐπομένως ἀσφάλις εἶναι δυνατὴ μόνον ἐντὸς οἰκονομίας καὶ μάλιστα ἐφ' ὅσον ὑπάρχουν ἀτομικαὶ οἰκονομικαὶ μονάδες. Τοῦτο εἰς τὴν πρᾶξιν ἐμφανίζεται σαφῶς εἰς τοὺς ἀλληλασφαλιστικούς συνεταιρισμούς. Ὁ σκοπὸς κάθε συμμετέχοντος συνεταιρίου δέν εἶναι νά καλύψῃ τὰς ἀνάγκας τῶν ὑπολοίπων μελῶν, ἀλλὰ κατὰ πρῶτον καὶ μόνον λόγον νά λάβῃ ἀποζημίωσιν διὰ τὴν ἰδιὴν του ἀνάγκην.

Ἡ συνένωσις αὐτὴ ἀτομικῶν οἰκονομιῶν ἔχει σκοπὸν τὴν κάλυψιν οἰκονομικῆς ἀνάγκης. Ἡ οἰκονομικὴ μονὰς δηλ. ὁ ἄνθρωπος εἰς τόν ὅποιον δέν μπορεῖ νά παρουσιασθῇ τοιαύτη ἀνάγκη, δέν ἔχει κανέν συμφέρον νά συνενωθῇ εἰς τὴν κοινότητα αὐτὴν συμφερόντων. Ἀλλὰ καὶ τὰ μέλη τῆς κοινότητος αὐτῆς δέν ἔχουν κανέν συμφέρον νά περιλάβουν οἰκονομικὴν μονάδα εἰς τὴν ὁποίαν ἐπῆλθεν ἤδη ἡ ἀνάγκη. Ἄρα ἡ ἀνάγκη πρέπει νά εἶναι ἀβεβαία. Καὶ πρέπει νά ἐπέλθῃ ἀπροσδοκῆτως. Ἰδίως πρέπει ν' ἀποκλεισθῇ ἡ ἐκουσία πρόκλη-

εις τῆς ἀνάγκης. Ἐάν προκληθῆ ἑκουσίως πρέπει ν' ἀποκλεισθῆ τῆς καλύψεως, διότι ἄλλως θά ἠδύνατο ἐν μέλος νά ἀποικτῆ οἰκονομικά ὠφελήματα εἰς βάρος τοῦ συνόλου. Οἰκονομική ἀνάγκη δύναται νά ὀφείλεται εἰς ζημίαν δηλ. εἰς τήν ἐπέλευσιν οἰκονομικῶς ἐπιζημίου γεγονότος. Δύναται νά συνίσταται ἐπίσης εἰς "ἀποδρᾶν κέρδος", εἰς παῦσον τῆς ἰκανότητος δι' ἀποταμίευσιν ἢ δι' ἐργασίαν. Δύναται νά προκληθῆ ἐκ δαπάνης πρὸς ἀποτροπὴν ἀπειλουμένης ἀπωλείας ἢ ἐκ τῆς ἀνάγκης πρὸς ἄλλην δαπάνην. Καί ἄλλαι ἀφορμαὶ δύνανται νε ὑπάρξουν, ἀλλὰ πρέπει νά εἶναι πάντοτε οἰκονομικῆς φύσεως. Τέλος ἀπαιτεῖται νά εἶναι πάντοτε οἰκονομικῆς φύσεως ἢ οἰκονομική ἀνάγκη. Συμφώνως πρὸς τόν ἄνωτέρω ὀρισμὸν νοεῖται ὅτι κάθε ἀσφάλις στηρίζεται εἰς τήν πείραν ἣτις προκύπει ἀπὸ τήν στατιστικὴν.

Ἀπὸ τὰ γνωρίσματα τῆς οἰκονομικότητος καὶ τῆς ἀμειβαιότητος τῆς ὀργανώσεως προκύπτει ὅτι αἱ παροχαί ὅλων τῶν μελῶν πρέπει νά καλύπτουν τὰ ἔξοδα τῆς ομάδος. Ἡ ἰσορροπία αὕτη πρέπει νά ὑπάρχη εἰς τὸ σύνολον. Εἰς κάθε συγκεκριμένην περίπτωσιν λείπει συνήθως. Διότι ἡ οἰκονομική ἀνάγκη δέν ἐπέρχεται εἰς κάθε μέλος κάθε ἔτος μολογόντι τὸ μέλος ὀφείλει νά παρέχη τήν συνεισφοράν του κάθε ἔτος.

Τώρα πρέπει νά περιορίσωμεν τήν ἔννοιαν τῆς ἀσφάλισης ἀπὸ περιπτώσεις παρομοίας. Πρωτίστως δέ ἀπὸ τήν ἀποταμίευσιν. Τὸ κύριον διακριτικὸν γνώρισμα εἶναι ὅτι ὁ ἀποταμιεὺν δέν εἰσέρχεται εἰς κοινότητα εἰς τήν ὁποίαν ὁ εἰς νά ἐγγυᾶται διὰ τόν ἄλλον, ἀλλὰ στηρίζεται εἰς τόν ἑαυτὸν του. Ἐάν λοιπὸν προτοῦ ἐπιτύχη τόν σκοπὸν του διακόψῃ ἢ ἀναγκασθῆ νά διακόψῃ τήν ἀποταμίευσιν του, τότε δέν πραγματοποιεῖ τόν σκοπὸν του. Π.χ. εἰς περίπτωσιν θανάτου οἱ κληρονόμοι του δύνανται νά διαθέσουν τὰ μέχρι τοῦ θανάτου ἔξοικονομηθέντα ἀποταμιεύματα, ἐνῶ εἰς τήν ἀσφάλισιν ζωῆς ὁ ἀσφαλιστὴς συμπληρώνει τὰ ποσά μέχρι τῆς πλήρους ἡσφαλισμένης ἀξίας. Ἐξ ἄλλου ὅμως ὁ ἀποταμιευτὴς δύναται ὁποτεδήποτε νά διαθέσῃ τήν πίστωσίν του, ἐνῶ εἰς τήν ἀσφάλισιν ἢ συγκέντρωσις κεφαλαίου ἐξυπηρετεῖ ἐντελῶς καθωρισμένην οἰκονομικὴν ἀνάγκην καὶ εἶναι συνδεδεμένη με αὐτήν.

Ἀπὸ τὸ παίγιον καὶ τὸ λαχεῖον διακρίνεται ἡ ἀσφάλις ἀπὸ τόν σκοπὸν τῆς. Παίγιον σημαίνει ἀβεβαιότητα, ἐνῶ ἡ ἀσφάλις βεβαιότητα. Ὁ παίκτης ἐπιδιώκει κέρδος, ἐνῶ ὁ ἀσφαλιζόμενος θέλει νά καλύψῃ τήν οἰκονομικὴν του ἀνάγκην.

Δυσχερεστέρα είναι ή διάκρισις τής ασφάλισως από τήν σύμβασιν έγγυήσεως. Πρέπει νά καταφύγωμεν εις τήν νομικήν άποψιν. Η έγγυήσις δίδεται πολλάκις χωρίς άμοιβήν. Δηλαδή τό γνώρισμα τής αντιπαροχής δέν είναι στοιχείον τής έννοίας τής έγγυήσεως. Αντιθέτως ή ασφάλισις παρέχεται πάντοτε έναντι αντιπαροχής και μάλιστα ή αντιπαροχή είναι στοιχείον τής έννοίας τής ασφάλισως. Άλλά και η έγγυήσις παρέχεται πολλάκις έπ' άμοιβήν και άσκειται μάλιστα κατ' έ- πάγγελμα. Έάν τότε ύπάρχη ασφαλιστική έπιχείρησις και έ- πομένως ασφάλισις θά κριθή εις τήν περίπτωσιν αύτήν από τό γεγονός άν ή εργασία είναι οργανωμένη επί ασφαλιστικο-τε- χνικών άπόψεων. Ιδίως δέ θά ήτο χαρακτηριστικόν άν αί έρ- γασίαι συνάπτονται μέ βάση τόν νόμον του μεγάλου αριθμού (βλέπε κατωτέρω) και άν λαμβάνεται πρόνοια ήναμίξεως τών κινδύνων (βλ. κατωτέρω). Επίσης θά έξετασθή άν άλλαι έπι- χειρήσεις συμμετέχουν εις τόν κίνδυνον μέ έσωτερικήν συμ- μετοχήν. Έάν όλα αυτά δέν συμβαίνουν τότε ίσως ύφίσταται τραπεζιτική έπιχείρησις, άλλ' όχι ασφαλιστική.

Ε Ρ Ω Τ Η Σ Ε Ι Σ

- α) Τί διδάσκει ή θεωρία του παίγνίου;
- Άπ. ότι ή ασφάλισις είναι λαχεϊον του όποιου αί κληρώ- σεις είναι άκαθόριστοι και ως πρός τόν χρόνον και ως πρός τά κέρδη.
- β) Κατά τί διακρίνεται τό παίγνιον (λαχεϊον) από τήν ασφάλισιν;
- Άπ. Έν του σιοποϋ. Ο παίκτης αποβλέπει εις κέρδος, έ- στω και άν δέν του παρουσιασθή οικονομική ανάγκη, ένϋ ό ασφαλιζόμενος αποβλέπει εις κάλυψιν οι- κονομικής ανάγκης.
- γ) Τί διδάσκει ή θεωρία τής αποταμιεύσεως;
- Άπ. ότι ασφάλισις είναι αποταμίεωσις βελτιωμένου τύπου. Όταν αποταμιεύη τίς μεμονωμένως και αύτοτελώς, του- το είναι αντιοικονομικόν, διότι είναι έκτεθειμένος εις τήν άβεβαιότητα τών ατομικών και οικονομικών συνθηκών (π.χ. εάν άσθενήση δέν θά είναι εις θέσιν νά εργάζηται και νά αποταμιεύη ή εάν έπέλθη οικονο- μική κρίσις δέν θά άποφέρη ή εργασία του έπαρηκ εί- σοδήματα διά νά αποταμιεύη). Πρός άρσιν τής αντιοι- κονομικότητας ταύτης διά τής ασφάλισως κατανέμεται τό βάρος τής αποταμιεύσεως εις πολλούς αποταμιευτάς, έκτεθειμένους εις όμοίαν άβεβαιότητα. Ούτως ώστε δη- μιουργείται "κοινωνία κινδύνων", καθ' ήν οι πολλοί έγγυώνται ύπέρ του έχοντος ανάγκην ένός.

δ) Κατά τί διαφέρει ἡ ἀσφάλισις ἀπὸ τὴν ἀποταμίευσιν;
 'Απ. I. Ὁ ἀποταμιεύων δέν εἰσέρχεται εἰς κοινότητα (ἢ κοινωνίαν κινδύνων) εἰς τὴν ὁποίαν ὁ εἰς νὰ ἐγγυ-
 ᾶται διὰ τὸν ἄλλον, ἀλλὰ στηρίζεται εἰς τὰς ἰδί-
 ας του δυνάμεις. Π.χ. θέτει τις ὡς σκοπὸν νὰ ἀ-
 ποταμιεύσῃ διὰ μηνιαίων δόσεων τὸ ποσὸν τῶν 10
 ἑκατομμυρίων. Ἐάν ἀναγκασθῇ λόγῳ ἀσθενείας νὰ
 δεακόψῃ τὴν ἀποταμίευσιν τότε δέν πραγματοποιεῖ
 τὸν σκοπὸν του. Ἐάν ἀποθάνῃ οἱ κληρονόμοι του
 θὰ λάβουν μόνον ὅσα ἐπρόφθασε νὰ ἀποταμιεύσῃ μὲ-
 χρι τοῦ θανάτου του. Ἐνῶ ἐάν ἀντὶ νὰ ἀποταμιεύῃ
 μόνος του, συνῆπτε μίαν ἀσφάλισιν ζωῆς ὁ ἀσφαλι-
 στής θὰ κατέβαλλεν εἰς τοὺς κληρονόμους του ὀλό-
 κληρον τὸ ποσὸν τῶν 10 ἐκ. ἔστω καὶ ἂν εἶχε προ-
 φθάσῃ νὰ πληρῶσῃ πρὸς τὸν ἀσφαλιστὴν μόνον 3 ἐκ.
 ἀσφάλιστρα. Ἡ εἰς τὴν περίπτωσιν ἀσφαλίσεως ἀ-
 σθενείας ὁ ἀσφαλιστής θὰ τοῦ ἐξασφάλιζε τὸ εἰσό-
 δημά του κατὰ τὴν περίοδον τῆς ἀσθενείας ὥστε νὰ
 μὴ ἀναγκασθῇ νὰ διακόψῃ τὴν ἀποταμίευσιν.

II. Ὁ ἀποταμιευτής διαθέτει ὅποτεδήποτε ἐλευθέρως
 τὰ ὅσα ἀποταμίευσεν. Ἐνῶ ὁ δικαιούχος τῆς ἀσφα-
 λίσεως ὑπόκειται εἰς ὄρους καὶ περιορισμούς ἐκ
 τῆς ἀσφαλιστικῆς συμβάσεως ἢ ὁποῖα προβλέπει ὅτι
 ὁ δικαιούχος τῆς ἀσφαλίσεως θὰ λάβῃ τὸ "ἀσφάλι-
 σμα" μόνον ὑπὸ ὀρισμένης προϋποθέσεως π.χ. ὅταν
 ὁ ἠσφαλισμένος ὑπερβῇ ὀρισμένην ἡλικίαν ἢ ὅταν
 ἀσθενήσῃ ἢ ἀποθάνῃ.

ε) Τί διδάσκει ἡ θεωρία τῆς ζημίας;

'Απ. Ὅτι ἡ ἀσφάλισις εἶναι οἰκονομικὸς θεσμὸς αἴρων ἢ
 τοῦλάχιστον μειώνων τὰς δυσαρέστους συνεπειὰς
 μελλοντικῶν καὶ ἀπροβλέπτων, τυχαίων γεγονότων
 τῆς παρουσίας προσώπου τινος. Ἡ ἀποτροπὴ ἢ μεί-
 ωσις γίνεται διὰ τῆς κατανομῆς τῶν συνεπειῶν εἰς
 βάρος πλειόνων περιπτώσεων, καθ' ἃς ἀπειλεῖται μὲν
 ὁ αὐτὸς κίνδυνος, ἀλλὰ δέν ἐπακολουθεῖ πράγματι
 (ἢ δέν ἐπακολουθεῖ τῶρα ἢ δέν ἐπακολουθεῖ ἀκόμη).

στ) Τί διδάσκει ἡ θεωρία τοῦ κινδύνου;

'Απ. Ὅτι ἀσφάλισις εἶναι ἡ ἔνωσις κινδύνων πρὸς τὸν σκο-
 πὸν συνηφισμοῦ ἔναντι ἀμοιβῆς.

ζ) Τί διδάσκει ἡ θεωρία τῆς ἀνάγκης;

'Απ. Ὅτι ἀσφάλισις εἶναι οἰκονομικὴ ὀργάνωσις στηριζο-
 μένη εἰς τὴν ἀμοιβαιότητα. Ἀποβλέπει δέ εἰς τὴν
 κάλυψιν τυχαίας καὶ ἀποτιμητῆς εἰς χρήματα οἰκο-
 νομικῆς ἀνάγκης.

- η) Διατί ὁ ὀρισμὸς τῆς ἀσφαλίσεως βάσει τῆς θεωρίας τῆς ἀνάγκης εἶναι πληρέστερος τῶν ἄλλων;
- Ἀπ. Διότι: α) περιλαμβάνει τὸ σύνολον τῶν διαφόρων εἰδῶν ἀσφαλίσεων καὶ β) τονίζει τὸ γνῶρισμα τῆς "ὀργάνωσος" ἢ "ὀργανωμένης ἐπιχειρήσεως".
- θ) Ποῖα εἶναι τὰ στοιχεῖα τοῦ οἰκονομικοῦ ὀρισμοῦ τῆς ἀσφαλίσεως ἐπὶ τῇ βάσει τῆς θεωρίας τῆς ἀνάγκης;
- Ἀπ. α) ἀμοιβαιότης.
β) οἰκονομικὴ ὀργάνωσις.
γ) ἀνάγκη (τυχαία καὶ ἀποτιμητὴ εἰς χρήματα).
- ι) Ποίου εἴδους πρέπει νὰ εἶναι ἡ ἀνάγκη οὕτως ὥστε νὰ καλύπτεται διὰ τῆς ἀσφαλίσεως;
- Ἀπ. I. Νὰ εἶναι ἀτομικὴ οἰκονομικὴ ἀνάγκη.
II. νὰ εἶναι μέλλουσα
III. νὰ εἶναι ἀβεβαία
IV. νὰ ἐπέλθῃ ἀπροσδοκῆτως
V. νὰ μὴ προκληθῇ ἐκουσίως.
VI. νὰ ὀφείλεται εἰς ζημίαν ἢ εἰς ἀποδρᾶν κέρδος ἢ εἰς παῦσιν τῆς πρὸς ἐργασίαν ἢ ἀποταμίευσιν ἰκανότητος ἢ εἰς δαπάνην πρὸς ἀποτροπὴν ἀπωλείας κλπ.
VII. νὰ εἶναι ἀποτιμητὴ εἰς χρήματα.
- ια) Τί συνέπειαν ἔχει ἡ ἐφαρμογὴ τῆς οἰκονομικότητος καὶ τῆς ἀμοιβαιότητος εἰς τὴν ἀσφάλισιν;
- Ἀπ. Ὅτι αἱ παροχαὶ ὅλων τῶν συμμετεχόντων εἰς τὴν "κοινωνίαν κινδύνων" πρέπει νὰ καλύπτουν τὰ ἔξοδα τῆς ὁμάδος τῶν συμμετεχόντων.

II. Διαίρεσις τῶν ἀσφαλίσεων.

1. Εἰς τὴν πρᾶξιν διακρίνονται δύο κύριαι ὁμάδες ἀσφαλίσεων. Ἡ μία ἀσχεῖται ἀπὸ τὴν κοινωνικὴν πρόνοιαν καὶ στηρίζεται εἰς τὴν κοινωνικὴν πολιτικὴν. Αὕτη εἶναι ἡ Κοινωνικὴ Ἀσφάλισις. Ὁ σκοπὸς της, ἐν συντομίᾳ, εἶναι ἡ προστασία τῶν οἰκονομικῶς ἀσθενῶν ἐναντίον οἰκονομικῆς ἀνάγκης. Συνήθως περιορίζεται ἡ ἀσφάλισις ἐπὶ οἰκονομικῆς ἀνάγκης προξενουμένης ἀπὸ σωματικὴν κατάστασιν, δηλαδὴ ἀσθένειαν, ἀτύχημα, ἀναπηρίαν κλπ. Ἐξαίρεσιν ἀποτελεῖ ἡ ἀσφάλισις ἀνεργίας. Νομικῶς ἡ Κοινωνικὴ Ἀσφάλισις ρυθμίζεται εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀπὸ τὸν Νόμον 1846/1951, τὸν Νόμον 2868/1922, τὸν Νόμον περὶ σωματείων (ἀλληλοβοηθητικὰ ταμεία) καὶ ἀπὸ πλείστους ἄλλους εἰδικούς νόμους περὶ Ταμείων Συντάξεων καὶ Ταμείων Ἀσφαλίσεως. Τὸ βασικόν χαρακτηριστικόν τῆς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως εὕρισκεται εἰς τὸν ἐξαναγκασμὸν πρὸς ἀσφάλισιν, τὸν ὁποῖον ὁ νομοθέτης ἐνόμισεν

ὅτι δέν ἠδύνατο νά στερηθῆ διὰ νά ἐπιτύχη τόν σκοπόν του. Δεδομένου ὅτι τό εἶδος τοῦτο τῆς ἀσφάλισως ἀποτελεῖ μέρος τῆς Κοινωνικῆς Πολιτικῆς δέν πρόκειται ν' ἀσχοληθῶμεν ἐπ' αὐτοῦ.

Ἡ δευτέρα ὁμάς εἶναι ἡ ἀτομική ἀσφάλισις. Τό κύριον γνώρισμά της εἶναι ὅτι στηρίζεται εἰς ἐλευθέρως συμβάσεις κατὰ κανόνα. Λέγομεν κατὰ κανόνα διότι ἐνίοτε ὑπάρχει ἐξαναγκασμός πρὸς ἀσφάλισιν.

Ἡ ἀτομική ἀσφάλισις ἀσχεῖται κυρίως ἀπό ἰδιωτικὰς ἐπιχειρήσεις. Ἐν τούτοις ἐμφανίζεται πολλάκις καί τό Κράτος ἢ ἄλλος κρατικὸς ὀργανισμός ὡς ἀσφαλιστής ὑπὸ μορφήν ἰδρύματος. Περὶ τούτων θά ἐπανέλθωμεν κατωτέρω.

Ρυθμίζεται δέ νομικῶς ἡ ἰδιωτικὴ ἀσφάλισις κυρίως ἀπό τόν Ἐμπορικόν Νόμον τοῦ ὁποίου τὰ ἄρθρα 189-225 πραγματεύονται διὰ τὴν ἀσφαλιστικὴν σύμβασιν καί τόν Ν. 3816/58 διὰ τὴν ἀσφάλισιν κατὰ τῶν κινδύνων τῆς θαλασσοπλοίας, ὅπως λέγει ὁ νόμος, δηλ. διὰ τὰς θαλασσοσφαλείας. Ἐπειδὴ δέ πρόκειται περὶ οἰκονομικοῦ κλάδου ἐξαιρετικῆς σημασίας, ὁ νομοθέτης ἔδωκε εἰς τὴν κρατικὴν ἐξουσίαν δικαίωμα ἐποπτείας διὰ τοῦ Νόμου 1023 τοῦ 1917, ὅπως ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως.

Ε Ρ Ω Τ Η Σ Ε Ι Σ

- α) Κατὰ τί διαφέρει ἡ Κοινωνικὴ Ἀσφάλισις ἀπὸ τὴν Ἀτομικὴν (Ἰδιωτικὴν);
 Ἀπ. Ἡ κοινωνικὴ ἀσφάλισις ἀποτελεῖ μέρος τῆς ὑπὸ τοῦ κράτους ἢ τοῦ συνόλου ἀσκουμένης κοινωνικῆς προνοίας. Ἐνῶ ἡ ἀτομικὴ (ἰδιωτικὴ) ἀσφάλισις ἀποτελεῖ ἀτομικὴν πρόνοιαν ἐνὸς ἐκάστου ἀσφαλιζομένου.
- β) Τί εἶδους ἀνάγκας ἀποβλέπει νά καλύψῃ συνήθως ἡ κοινωνικὴ ἀσφάλισις;
 Ἀπ. Ἀνάγκας πρόξενουμένας ἐκ σωματικῆς καταστάσεως τῶν ἀσφαλιζομένων (π.χ. ἀσθένειαν, ἀναπηρίαν, γῆρας). Ἐξαιρέσειν ἀποτελεῖ ἡ ἀσφάλισις ἀνεργίας.
- γ) Ποῖον τὸ βασικόν χαρακτηριστικόν γνώρισμα τῆς Κ.Α.;
 Ἀπ. Ὁ ἐξαναγκασμός πρὸς ἀσφάλισιν.
- δ) Ποῖον τὸ κύριον γνώρισμα τῆς ἀτομικῆς (ἰδιωτικῆς) ἀσφάλισως;
 Ἀπ. Κατὰ κανόνα ἡ ἐλευθερία τῆς συμβάσεως (δέν ὑπάρχει ἐξαναγκασμός πρὸς ἀσφάλισιν). Ἐξαιρέσεις ὑπάρχουν ἐνίοτε.

2. Ομάδες Ιδιωτικῶν Ἀσφαλειῶν.

Αἱ δύο κυριώτεραι ὁμάδες ἀσφαλειῶν διακρίνονται ἀπό τόν Ἐμπορικόν Νόμον εἰς τό πρῶτον ἄρθρον (Ε.Ν. 189) τό ὁποῖον ὁμιλεῖ περί "ἀσφαλίσεων κατὰ ζημιῶν" καί περί "ἀσφαλίσεων προσώπων". Πρέπει νά σημειωθῇ ὅτι ἡ διάκρισις αὕτη λαμβάνει δύο διάφορα διακριτικά γνωρίσματα. Θά ἦτο δηλ. ἠρθώτερον ἂν ὁ νόμος διέκρινε τάς ἀσφαλίσεις προσώπων ἀπό τάς ἀσφαλίσεις πραγμάτων, διὰτι τότε θά εἶχε καί εἰς τάς δύο περιπτώσεις ὑπ' ὧν τό ἀντικείμενον τῆς ἀσφαλίσεως ὡς κριτήριον.

Ἐπί ἀσφαλίσεως ζημιῶν ὁ ἀσφαλιστής ὑποχρεοῦται, ἅμα ἐπέληθῃ ἡ ὑπό τοῦ ἀσφαλιστηρίου προβλεπομένη περίπτωσις, ν' ἀποκαταστήσῃ τήν δι' αὐτῆς προξενηθεῖσαν περιουσιακὴν ζημίαν, συμφώνως πρὸς τήν σύμβασιν. Ἀντιθέτως εἰς τήν ἀσφάλισιν προσώπων ὁ ἀσφαλιστής ὑποχρεοῦται μετὰ τήν ἐπέλευσιν τῆς περιπτώσεως τοῦ ἀσφαλιστηρίου νά πληρώσῃ τό συμφωνηθέν πρὸς κεφαλαίον ἢ εἰσοδήματος ἢ νά ἐνεργήσῃ τήν συμπεφωνημένην παροχήν. Ἐπομένως αἱ δύο περιπτώσεις διακρίνονται μεταξύ των βασικῶς, διότι εἰς τήν ἀσφάλισιν ζημιῶν ἡ περιουσιακὴ ἀνάγκη πρέπει νά προκληθῇ ἀπὸ ζημιῶν, ἐνῶ ἀντιθέτως εἰς τήν ἀσφάλισιν προσώπων δέν εἶναι ἀπαραίτητον νά ὑπάρχῃ ζημιογόνον γεγονός. Τοῦναντίον μάλιστα δύναται νά προκύψῃ εὐθύνη τοῦ ἀσφαλιστοῦ ἀπὸ γεγονότος ἀπολύτως ἐπιθυμητόν καί εὐχάριστον. Π.χ. εἰς τήν ἀσφάλισιν προικὸς εἰς περίπτωσιν γάμου τῆς θυγατρὸς ἢ εἰς τήν ἀσφάλισιν γεννήσεως τέκνου, πρόκειται διὰ εὐχάριστα γεγονότα. Πάντως ὅλα αὐτά τὰ γεγονότα ἀπαιτοῦν κατὰ τήν ἐπέλευσιν των ὠρισμένην περιουσιακὴν δαπάνην ἢ ἐλαττώνουν τήν κτήσιν καί ἐπομένως εἶναι οἰκονομικῶς ἐπιζήμια ὡς πρὸς τάς ἀμέσους συνεπειάς των.

Ἐπί τῶν ὡς ἄνω διαφορῶν στηρίζεται καί μία ἄλλη συνήθης διάκρισις τῶν ἀσφαλειῶν. Δηλαδή εἰς τήν ἀσφάλισιν ζημιῶν δύναται τις νά καθορίσῃ, ὑπολογίζων τήν ζημίαν, πόσον μεγάλη εἶναι ἡ περιουσιακὴ ἀνάγκη. Ἡ ἀσφάλισις βεβαίως δέν δύναται νά προφυλάξῃ τὰ οἰκονομικὰ ἀγαθὰ ἀπὸ τῆς ζημίας, ἀλλὰ ὀφείλει νά ἀποτρέψῃ τάς οἰκονομικῶς ἐπιζήμους συνεπειάς τῆς καταστροφῆς των ἢ τῆς βλάβης των. Περὶ σσότερα δέν δύναται νά κάμῃ ὅμως. Καί δι' αὐτό ἡ ἀξία τῶν διαφορῶν ἀγαθῶν ἀποτελεῖ τόν μίτον διὰ τό μέγεθος τῆς ζημίας καί δι' αὐτό ἀποτελεῖ τό μέγιστον ὄριον τῆς ἀποζημιώσεως πού ὀφείλει νά παράσχη ὁ ἀσφαλιστής. Ἐξ ἄλλου εἰς τήν ἀσφάλισιν προσώπων δέν δύναται νά γίνῃ τόσον ἀκριβῆς καθορισμός τῆς περιουσιακῆς ἀνάγκης. Δηλ. δέν ὑπάρχει

καμμία αξία ήτις θά ήδύνατονά χρησιμεύση ως βάσις διά τόν ύπολογισμόν τής παροχής του ασφαλίστου. Τό αν κάποιος θέλη νά δώση εις τήν κόρην του, όταν παντρευτή, προϊόντα δρχ. 500.000 ή 5 εκατομμύρια, αυτό έξαρτάται από τήν έλευθέραν θέλησίν του. Βεβαίως θά μπορούσε νά πη κανείς ότι ή προϊκα των 5 εκατομμυρίων θά υπερέβαινε τάς οικονομικάς του συνθήκας. Έν τούτοις ή περιουσία του δέν δύναται νά ληφθῆ υπ' όψιν ως μέτρον διά τό ποσόν τής ασφάλισως, διότι εις τήν ασφάλισιν προσώπων τό κεφάλαιονσυγκεντρώνεται από τάς πληρωμάς των ασφαλιστρων. Δηλαδή κοντά εις τόν χαρακτήρα του κινδύνου, τό μέγεθος του ήσφαλισμένου κεφαλαίου έχει καί τόν χαρακτήρα άποταμιεύσεως. Ούτω ύπολογίζεται ή μελλοντική οικονομική άνάγκη καί καθορίζεται ακριβώς εις ώρισμένον ποσόν. Δι' αυτό άντιπαραβάλλεται συνήθως ή ασφάλισις προσώπων ως "ασφάλισις ποσοϋ" κατ' άντίθεσιν πρός τήν ασφάλισιν ζημιών ή ε' νία δέν είναι ασφάλισις ποσοϋ.

Αί ως άνω διαιρέσεις δέν είναι πλήρεις. Διά νά κάμωμεν τήν διείρεσιν εκκινούμεν από τό άντικείμενον τό όποιον άφορᾷ ή ασφάλισις. Αλλά ή ζημία δύναται νά άφορᾷ όχι μόνον πρόσωπα καί πράγματα. Δύναται νά θίγεται καί ή περιουσία. Δι' αυτό διαιρούμεν τήν ασφάλισιν εις ασφάλισιν προσώπων, ασφάλισιν πραγμάτων καί ασφάλισιν περιουσίας.

Αί ομάδες μέ τάς όποιας ήσχολήθημεν μέχρι τουδε ύποδιαιρούνται εις τούς λεγομένους "ασφαλιστικούς κλάδους". Ο όρος αυτός σημαίνει ώρισμένην συνολικότητα ασφαλίσων, πού συνάπτονται είτε κατά κινδύνων του αυτού είδους είτε διά τό αυτό είδος των ήσφαλισμένων πραγμάτων. Καί εις τήν περίπτωσιν αυτήν δέν ύπάρχει ένιαία βάσις διακρίσεως. Πότε λαμβάνεται ως βάσις τής διαιρέσεως ό κίνδυνος, πότε τό άντικείμενον τής ασφαλίσσεως. Η διαιρέσις αυτή μοιολόγτι είναι έλλιπής, από άπόψεως συστήματος έχει καθιερωθῆ τόσον πολύ εις τήν έπιστήμην καί εις τήν πρᾶξιν, ώστε θά τήν διατηρήσωμεν. Οί κυριώτεροι κλάδοι τής ασφαλίσσεως προσώπων είναι οί εξής: 1) 'Η ασφάλισις ζωής. 2) 'Η ασφάλισις άτυχημάτων, 3) 'Η ασφάλισις άσθενειών.

Κλάδοι τής ασφαλίσσεως πραγμάτων είναι: 1) 'Η ασφάλισις μεταφορών, 2) 'Η ασφάλισις πυρός, 3) 'Η ασφάλισις χαλάζης, 4) 'Η κτηνασφάλεια γεωργ.ασφαλίσσεως, 5) Διάφοροι μικροί κλάδοι ασφαλίσσεως.

'Η ασφάλισις περιουσίας διαιρείται εις: 1) 'Ασφάλισιν εϋθύνης, 2) 'Ασφάλισιν πιστώσεων, 3) 'Αντασφάλισιν.

Τέλος εις τήν πρᾶξιν συναντώμεν τά λεγόμενα "είδη

ασφαλίσεως". Ταῦτα εἶναι διάφοροι μορφαί ὑπὸ τὰς ὁποίας ἐμφανίζεται ἕκαστος κλάδος ἀσφαλίσεως.

Ε Ρ Ω Τ Η Σ Ε Ι Σ

- α) Ποία ἡ κυριωτέρα διάκρισις τῶν ἰδιωτικῶν ἀσφαλίσεων;
'Απ. Ἀσφαλίσεις ζημιῶν καὶ ἀσφαλίσεις προσώπων.
- β) Εἶναι ὀρθή ἡ διάκρισις αὕτη ἀπὸ λογικῆς ἀπόψεως καὶ διατρί;
'Απ. Ὀχι, διότι δέν θέτει ὡς διακριτικόν γνώρισμα εἰς ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις τὸ αὐτὸ πρᾶγμα. Δηλαδή τὸ ἀντικειμενον τῆς ἀσφαλίσεως. Λογικωτέρα θὰ ἦτο ἡ διάκρισις βάσει τοῦ ἀντικειμένου εἰς ἀσφαλίσεις πραγμάτων καὶ εἰς ἀσφαλίσεις προσώπων.
- γ) Κατὰ τί διακρίνεται ἡ ἀσφάλισις ζημιῶν ἀπὸ τὴν ἀσφάλισιν προσώπων";
'Απ. Εἰς τὴν ἀσφάλισιν ζημιῶν ἀποκαθίσταται πάντοτε καὶ μόνον ἡ περιουσιακὴ ζημία. Εἰς τὴν ἀσφάλισιν προσώπων δέν εἶναι ἀπαραίτητον νά ὑπάρχη ζημιολόγον γεγονός (π.χ. ἀσφάλισις προικός) διὰ νά καταβληθῇ τὸ ἀσφάλισμα.
- δ) Κατὰ τί ὁμοιάζουν αἱ ἀσφαλίσεις ζημιῶν καὶ αἱ ἀσφαλίσεις προσώπων;
'Απ. Κατὰ τὸ ὅτι ἡ ἐπέλευσις τοῦ γεγονότος (τοῦ κινδύνου) δημιουργεῖ ὠρισμένην ἀνάγκην δαπάνης ἢ ἐλάττωσιν κτήσεως.
- ε) Ὑφίσταται ἡ αὐτὴ βάση ὑπολογισμοῦ τῆς περιουσιακῆς ἀνάγκης εἰς τὴν ἀσφάλισιν ζημιῶν καὶ εἰς τὴν ἀσφάλισιν προσώπων;
'Απ. Ὀχι. Ἡ περιουσιακὴ ἀνάγκη εἰς τὴν ἀσφάλισιν ζημιῶν δύναται νά ὑπολογισθῇ ἐπὶ τῇ βᾶσει ἀντικειμενικῶν κριτηρίων (ἦτοι τῆς ἀγοραίας ἀξίας τῶν διὰ τῆς ἀσφαλίσεως προστατευομένων καὶ βλαβέντων ἀγαθῶν). Ἐνῶ ἡ περιουσιακὴ ἀνάγκη εἰς τὴν ἀσφάλισιν προσώπων ἀποτελεῖ ἀντικειμενον ἀτομικῆς κρίσεως τοῦ συνάπτοντος τὴν ἀσφάλισιν. Δι' αὐτὸ ἡ ἀσφάλισις προσώπων εἶναι ἀσφάλισις ὠρισμένου ἐκ τῶν προτέρων ποσοῦ, ἐνῶ ἡ ἀσφάλισις ζημιῶν εἶναι ἀσφάλισις ὀριστου κατὰ τὴν σύναψιν τῆς ἀσφαλίσεως ποσοῦ, οὗτινος τὸ μέγεθος καθορίζεται ὅταν συμβῇ ἡ ζημία, μολοντι βεβαίως καὶ εἰς τὴν ἀσφαλιστικὴν σύμβασιν καθορίζεται ὠρισμένον ποσοῦν ἀποτελοῦν τὸ ἀνώτατον ὄριον εὐθύνης τοῦ ἀσφαλιστοῦ.

στ) Ποια ή διαίρεσις τῶν ἀσφαλίσεων ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀντικειμένου αὐτῶν;

Ἄπ. Ἀσφαλίσεις προσώπων
 " πραγμάτων
 " περιουσίας

ζ) Ποια ή καθιερωμένη διάκρισις τῶν ἀσφαλίσεων εἰς κλάδους;

Ἄπ. Α. Προσώπων I. Ζωῆς II. Ἀτυχημάτων III. Ἀσθενειῶν.
 Β. Πραγμάτων I. Μεταφορῶν II. Πυρός III. Χαλάζης
 IV. Κτηνασφάλεια καὶ Γεωργικαὶ Ἀσφαλίσεις
 V. Διάφοροι μικροὶ κλάδοι.
 Γ. Περιουσίας I. Εὐθύνης II. Πιστώσεων III. Ἀντασφαλίσεις.

§ 2. ΟΡΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΑΙ ΒΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

1. Πρὶν ἢ εἰσελθῶμεν εἰς τὰς τεχνικὰς βάσεις, πρέπει πρῶτον νὰ γνωρίσωμεν τοὺς συνήθεις ὀρισμούς. Ὅπως εἶδομεν μέχρι τοῦδε, συμμετέχουν πάντοτε δύο συμβαλλόμενοι εἰς τὴν ἀσφάλισιν. Ὁ συμβαλλόμενος πρὸς ὑποχρεοῦται νὰ κάμῃ τὴν συμπεφωνημένην παροχὴν εἰς τὰς περιπτώσεις πού προβλέπει ἡ ἀσφαλιστικὴ σύμβασις ὀνομάζεται ἀσφαλιστής. Εἰς τὴν πρᾶξιν καὶ ἰδίως εἰς τοὺς Γενικοὺς Ὅρους τῶν ἀσφαλιστηρίων συμβολαίων χρησιμοποιεῖται συνήθως ἡ ἔκφρασις "ἡ Ἐταιρεία" ἢ "ὁ Συνεταιρισμός" ἀναλόγως ἂν ἡ ἐπιχείρησις ἀσκειῖται ὑπὸ ἀνωνύμου Ἐταιρείας ἢ ὑπὸ ἀλληλασφαλιστικοῦ συνεταιρισμοῦ. Ὁ συμβαλλόμενος ὅστις πληρώνει τὰς εἰσφοράς πού χρειάζονται διὰ νὰ ἐπιτευχθῇ ἡ ἀσφαλιστικὴ προστασία λέγεται "ἠσφαλισμένος" ἢ μᾶλλον ἀκριβέστερον "ὁ ἐνεργῶν τὴν ἀσφάλισιν" (Ἐμπορικὸς Νόμος ἀρθρ. 193). Διότι δὲν πληρῶνεται πάντοτε τὸ ἀσφάλισμα εἰς ἐκεῖνον ὁ ὁποῖος πληρώνει τὰς εἰσφοράς. Π.χ. ἀσφάλισις ζωῆς ὑπὸ τοῦ συζύγου, ὥστε εἰς περίπτωσιν θανάτου τοῦ νὰ λαμβάνῃ τὸ ἀσφάλισμα ἡ σύζυγός του, ἢ ἀσφάλισις πιστώσεως συνωμολογουμένη οὕτω ὑπὸ τοῦ ὀφειλέτου, ὥστε εἰς περίπτωσιν ἀναξιοχρεώτητός του, νὰ εἰσπράττῃ τὸ ἀσφάλισμα ὁ πιστωτής του. Εἰς ὅλας αὐτάς τὰς περιπτώσεις ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος εἰσπράττει τὸ ἀσφάλισμα λέγεται "ἀσφαλιζόμενος". Εἰς πολλὰς ὁμως περιπτώσεις (δύναται μάλιστα νὰ εἴπῃ τις εἰς τὰς περισσοτέρας), ὁ ἐνεργῶν τὴν ἀσφάλισιν καὶ ὁ ἀσφαλιζόμενος εἶναι ἓν καὶ τὸ αὐτὸ πρόσωπον.

Ἡ εἰσφορά ἣν ὀφείλει νὰ πληρῶσῃ ὁ ἐνεργῶν τὴν ἀσφάλισιν διὰ νὰ γίνῃ ἐνεργός ἡ ἀσφαλιστικὴ προστασία λέγεται

"ασφάλιστρον". Ἡ διάρκεια διὰ τὴν ὁποῖαν συνομολογεῖται ἡ ἀσφάλισις λέγεται "διάρκεια τῆς ἀσφαλίσσεως". "Περίοδος τῆς ἀσφαλίσσεως" λέγεται ὁ χρόνος βάσει τοῦ ὁποῦ ὑπολογίζεται τὸ ἀσφάλιστρον. Τὸ ποσὸν πού καθορίζεται εἰς τὸ ἀσφαλιστήριο συμβόλαιον ὡς ὄριον διὰ τὴν παροχὴν τοῦ ἀσφαλιστοῦ λέγεται "ποσὸν τῆς ἀσφαλείας" ἢ "ἀσφάλισμα". Τὸ συμβάν τὸ ὁποῖον προκαλεῖ τὴν πληρωμὴν τῆς παροχῆς τοῦ ἀσφαλιστοῦ ὀνομάζεται "ἀσφαλιστικὴ περίπτωση". Τέλος τὸ ἔγγραφο πού ἐκδίδεται σχετικῶς μὲ τὴν ἀσφαλιστικὴν σύμβασιν λέγεται "ἀσφαλιστήριο συμβόλαιον" ἢ βραχύτερον "ἀσφαλιστήριο".

Ε Ρ Ω Τ Η Σ Ε Ι Σ

1.- Τί εἶναι ἀσφαλιστής;

'Απ. Εἶναι ὁ συμβαλλόμενος ὁ ὁποῖος ὑποχρεοῦται νὰ ἀποζημιώσῃ τὰς ἀπωλείας ἢ τὰς ζημίας, αἵτινες ἐνδέχεται νὰ συμβῶσιν εἰς τὸν ἀσφαλιζόμενον ἐκ τύχαιων περιστατικῶν, ἢ νὰ πληρώσῃ χρηματικὸν ποσὸν ἀναλόγως τῆς διάρκειας ἢ τῶν συμβαντῶν τῆς ζωῆς ἐνός ἢ πλείονων προσώπων (Ε.Ν. 189). Δηλαδή εἶναι ὁ συμβαλλόμενος ὅστις ὑποχρεοῦται νὰ ἐπιτελέσῃ τὴν συμπεφωνημένην παροχὴν εἰς τὰς περιπτώσεις τὰς ὁποίας προβλέπει ἡ ἀσφαλιστικὴ σύμβασις (τὸ ἀσφαλιστήριο συμβόλαιον).

2.- Τί εἶναι ὁ ἐνεργῶν τὴν ἀσφάλισιν;

'Απ. Ὁ συνομολογῶν μετὰ τοῦ ἀσφαλιστοῦ τὴν ἀσφαλιστικὴν σύμβασιν, δηλαδή ὁ ἀντισυμβαλλόμενος μετὰ τοῦ ἀσφαλιστοῦ, ὅστις καταβάλλει τὸ ἀσφάλιστρον, ἢ τοὶ τὴν εἰσφορὰν, ἧτις ἀπαιτεῖται διὰ νὰ ἐπιτευχθῇ ἡ ἀσφαλιστικὴ προστασία.

3.- Τί εἶναι ἀσφαλιζόμενος ἢ ἠσφαλισμένος;

'Απ. Εἶναι ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος εἰσπράττει τὸ ἀσφάλισμα, δηλαδή εἰς τὰς ἀσφαλίσσεις ζημιῶν τὴν ἀποζημιώσιν καὶ εἰς τὰς ἀσφαλίσσεις προσώπων τὸ ἀσφαλισθέν ποσόν.

4.- Δικαιούχος τοῦ ἀσφαλισματος εἶναι πάντοτε ὁ ἐνεργῶν τὴν ἀσφάλισιν;

'Απ. Ὁχι, ἔχομεν πολλάκις περιπτώσεις καθ'ἃς ἕτερος συνάπτει τὴν ἀσφάλισιν καὶ πληρώνει τὸ ἀσφάλιστρον καὶ ἕτερος εἰσπράττει τὸ ἀσφάλισμα.

5.- Γνωρίζετε παραδείγματα τινὰ, καθ'ἃ ὁ δικαιούχος τοῦ ἀσφαλισματος εἶναι διάφορος τοῦ ἐνεργοῦντος τὴν ἀσφάλισιν;

- 'Απ. α) όταν ο σύζυγος ασφαρίζει την ζωήν του, ὥστε εἰς περιπτώσιν θα ἄτου του, νά λάβῃ τό ποσόν τῆς ασφαλείας ἢ σύζυγός του ἢ οἱ κληρονόμοι του.
 β) όταν ὁ ὀφειλέτης ασφαρίζει τήν πίστωσιν ἤν. ἔλαβεν, οὕτως ὥστε εἰς περιπτώσιν ἀναξιοχρεώτης του, νά εἰσπράξῃ ὁ πιστωτής του τό ἀσφάλισμα.
 γ) ἐν γένει τὰς περιπτώσεις καθ' ἃς ἡ ἀσφάλισις συνομολογεῖται διά λογαριασμόν τρίτου (ἐκτός τῶν δύο συμβαλλομένων) Ε.Ν. 193.

6.- Τί εἶναι ἀσφάλιστρον;

'Απ. Ἡ εἰσφορά ἦν ὀφείλει νά πληρώσῃ ὁ ἐνεργῶν τήν ἀσφάλισιν διά νά καταστῇ ἐνεργός ἢ ἀσφαλιστική προστασία.

7.- Τί εἶναι διάρκεια τῆς ἀσφαλίσεως;

'Απ. Εἶναι τό χρονικόν διάστημα δι' ὃ συνομολογεῖται ἡ ἀσφαλιστική προστασία (ἢ ἀσφ. σύμβασις).

8.- Τί εἶναι περίοδος τῆς ἀσφαλίσεως ἢ ἀσφαλιστική περίοδος;

'Απ. Εἶναι τό χρονικόν διάστημα βάσει τοῦ ὁποῦ ὑπολογίζεται τό ἀσφάλιστρον.

9.- Τί εἶναι ἀσφάλισμα ἢ ἀσφαλισθέν ποσόν;

'Απ. Εἶναι τό ὄριον τό ὁποῖον συνομολογεῖται διά τήν παροχήν τοῦ ἀσφαλιστοῦ.

10.- Τί εἶναι ἀσφαλιστική περίπτωσις;

'Απ. Τό συμβάν τό ὁποῖον ὅταν ἐπέλθῃ προκαλεῖ τήν πληρωμήν τῆς παροχῆς τοῦ ἀσφαλιστοῦ.

11.- Τί εἶναι ἀσφαλιστήριο ἢ ἀσφαλιστήριο συμβόλαιον;

'Απ. Εἶναι τό ἔγγραφο τό ὁποῖον ἐκδίδεται πρός ἀπόδειξιν τῆς ἀσφαλιστικῆς συμβάσεως.

2. Ἄν ἔλθωμεν τώρα εἰς τὰς τεχνικάς βάσεις τῆς ἀσφαλίσεως, πρέπει νά ἔχωμεν ὑπ' ὄψιν τόν ὀρισμόν τῆς ἀσφαλίσεως. Ὅπως εἶδομεν σκοπός τῆς ἀσφαλίσεως εἶναι ἡ κάλυψις ὀρισμένης περιουσιακῆς ἀνάγκης. Μάλιστα ἀνεφέραμεν ἀνωτέρω ὀρισμένα διακριτικά γνωρίσματα, δηλ. τό τυχαῖον καί τό ὑπολογίσιμον τῆς περιουσιακῆς ἀνάγκης. Οὕτω ἔχομεν τήν ἐννοίαν τοῦ "κινδύνου", ὅστις ἀποτελεῖ τήν βᾶσιν πάσης ἀσφαλιστικῆς συμβάσεως.

Διά τῆς λέξεως "κίνδυνος" ὀνομάζομεν πολλά καί διάφορα πράγματα. α) Πρῶτον τό περιστατικόν ἀπό τό ὁποῖον συνομολογεῖται ὅτι ἐξαρτᾶται ἡ παροχή τοῦ ἀσφαλιστοῦ. β) Ἐπειτα τήν θνητότητα τοῦ νά συμβῇ αὐτό τό γεγονός καί

γ) τρίτον τήν εὐθύνην τοῦ ἀσφαλιστοῦ ἀπό τό γεγονός αὐτό.
 α) Μέ τήν πρώτην ἔννοιαν ὁ κίνδυνος δέν χρειάζεται ἀπαραιτήτως νά εἶναι βλαβερόν ἢ ἀνεπιθύμητον γεγονός. Ἀλλά πρέπει πάντοτε νά εἶναι "δυνατόν", δηλ. πρέπει ἀντικειμενικῶς ἢ τοῦλάχιστον ὑποκειμενικῶς νά εἶναι ἀβέβαιον. Ἐπίσης μέ τήν ἔννοιαν αὐτήν πρέπει νά εἶναι ἀσφαλσιμον, δηλ. ἄξιον νομικῆς προστασίας. β) Μέ τήν δευτέραν ἔννοιαν τῆς δυνατοῦτος τοῦ νά συμβῆ τό γεγονός, ὁ κίνδυνος ἐξαρτᾶται ἀπό ἀναρίθμητα συμβάντα τῆς καθημερινῆς ζωῆς, ἀπό τά λεγόμενα "περιστατικά τοῦ κινδύνου". Ὅλα αὐτά μαζί ἀποτελοῦν τήν "κατάστασιν τοῦ κινδύνου". Ἡ δυνατότης νά ἐπέλθῃ ὁ κίνδυνος δηλ. ἡ "ἀσφαλιστική περίπτωσις" ὑπολογίζεται διά τῶν πιθανοτήτων. γ) Τέλος κίνδυνος μέ τήν ἔννοιαν τῆς εὐθυνης εἶναι ὁ μόνον ἡ συμβατική ὑποχρέωσις παροχῆς τοῦ ἀσφαλιστοῦ εἰς τήν ἀσφαλιστικήν περίπτωσιν.

"Ἄνευ κινδύνου εἶναι ἀδύνατος πᾶσα ἀσφαλιστική σύμβασις. Δηλαδή ὁ κίνδυνος εἶναι γενικῶς ἡ βάση τῆς ἀσφαλισσεως. Ἐν βλέμμα εἰς τήν καθημερινήν ζωήν μᾶς δεῖχνει ἀμέσως ὅτι ὑπάρχουν τά διαφορώτερα εἶδη κινδύνων. Δι' αὐτό ὁ ἀσφαλιστής πρέπει πρωτίστως νά σκεφθῆ εἰς ποίου εἴδους κινδύνους θέλει νά παράσχῃ τήν ἀσφαλιστικήν του προστασίαν, τό εἶδος τοῦ κινδύνου ἀποτελεῖ μίαν ἀπό τάς βάσεις διακρίσεως τῶν ἀσφαλίσεων εἰς κλάδους, ὅπως εἶδομεν προηγουμένως.

Εἰς τήν ἀσφάλισιν ἐναντίον τοῦ αὐτοῦ κινδύνου ἡ δυνατότης τῆς ἐπελεύσεως τῆς ἀσφαλιστικῆς περιπτώσεως εἶναι διαφορετική εἰς τό μέγεθος εἰς κάθε μίαν ἀπό τάς ἀσφαλίσεις, ἀναλόγως τῶν ὑπαρχόντων περιστατικῶν τοῦ κινδύνου. Δι' αὐτό ἀναλόγως τῆς μεγαλυτέρας ἢ μικροτέρας πιθανότητος νά συμβῆ ἡ ἀσφαλιστική περίπτωσις, ὁ ἀσφαλιστής σχηματίζει κατηγορίας ἀσφαλίσεων, πού πρέπει νά πληρῶσῃ ὁ ἐνεργῶν τήν ἀσφάλισιν. Αὗται ὀνομάζονται "κατηγορίαι κινδύνων".

Ὁ καθορισμός τοῦ κινδύνου γίνεται εἰς τό ἀσφαλιστήριο συμβόλαιον. Ἐπειδή δέ πρόκειται διά συμβόλαια τά ὁποῖα εἶναι συνήθη εἰς τήν καθημερινήν ζωήν δι' αὐτό ἔχουν διαμορφωθῆ ὠρισμένοι τύποι συμβολαίων εἰς τοὺς ὁποίους ἐκφράζονται δύο διαφορετικαί ἀρχαί: ἡ ἀρχή τῆς καθολικότητος καί ἡ ἀρχή τῆς εἰδικότητος. Ἡ ἀρχή τῆς καθολικότητος σημαίνει ὅτι διά τῆς χρησιμοποίησεως τῆς ἀσφαλιστικῆς συμβάσεως τοῦ ὠρισμένου αὐτοῦ τύπου θά ἔχῃ κανείς ἀσφαλιστικήν προστασίαν ἐναντίον παντός παρουσιαζομένου κινδύνου. (Ἐννοεῖται ὅτι εἰς τήν συγκεκριμένην ἀσφαλιστικήν σύμβα-

σιν δύναται ν' αποκλεισθῆ ἡ κάλυψις ὄρισμένων κινδύνων, ὅπως συμβαίνει π.χ. εἰς τὴν ἀσφάλισιν μεταφορῶν). Ἡ ἄλλη ὁχὴ τῆς εἰδικιότητος σημαίνει ὅτι διὰ τῆς τυπικῆς ἀσφαλιστικῆς συμβάσεως ἐνός ἄλλου ὄρισμένου τύπου παρέχεται προστασία ἐναντίον ὄρισμένου μόνον κινδύνου. Βεβαίως ἡ συγκεκριμένη ἀσφαλιστικὴ σύμβασις δύναται νά ἐπεκταθῆ ὥστε νά καλύπτῃ καὶ ἄλλους κινδύνους. Κατὰ κανόνα ἐφαρμόζεται ἡ δευτέρα αὕτη ἀρχὴ τῆς εἰδικιότητος. Εἰς τὴν πρᾶξιν ὅμως ὑπάρχουν καὶ καθολικαὶ ἀσφαλίσεις, ὅπως εἶναι ἡ λεγομένη "ἐνι-αία ἀσφάλισις", ἣν θά συναντήσωμεν εἰς τὴν κλάδον μεταφορῶν.

Μεθ' ὅσα εἶπομεν, εἰς πᾶσαν ἀσφάλισιν ἔχομεν ἓνα κίνδυνον (μέ τὰς ἀνωτέρω σημασίας) πρὸς δύο κατευθύνσεις. Πρῶτον ἐξετάζεται ὁ κίνδυνος γενικῶς. Δηλαδή πρόκειται διὰ τὴν ἐκλογὴν τοῦ ἀσφαλιστικοῦ κλάδου. Ἐπειτα ἐξετάζεται τὸ εἶδος τοῦ σχετικοῦ κινδύνου, π.χ. πυρός ἢ χαλάζης εἰς τὴν συγκεκριμένην περίπτωσιν. Ὅπως εἶπομεν αὐτὰ εἶναι τὰ περιστατικά καὶ ἡ κατάστασις τοῦ κινδύνου. Ἐξ αὐτῶν ἀποκλειστικῶς ἐξαρτᾶται ὁ κίνδυνος, ὃν ἀναλαμβάνει ὁ ἀσφαλιστής. Διὰ κάθε ἀσφαλιστικὴν σύμβασιν πρέπει νά εἶναι ἀκριβῶς καθωρισμένα. Τοῦτο γίνεται διὰ τῆς ἀπαντήσεως ἣν οἶδει ὁ ἐνεργῶν τὴν ἀσφάλισιν εἰς τὴν πρότασιν ἣν τοῦ ὑποβάλλει ὁ ἀσφαλιστής. Ἐδῶ ἐκδηλοῦται ἡ "ὑποχρέωσις εἰλικρινείας ἢ ἀποκαλύψεως" τοῦ ἐνεργοῦντος τὴν ἀσφάλισιν, ὁ ὁποῖος ὀφείλει νά ἀποκαλύψῃ καὶ νά δηλώσῃ ὅλα τὰ περιστατικά, ἅτινα ἔχουν σημασίαν διὰ τὴν ἀνάληψιν τοῦ κινδύνου.

Ἄμα συναφθῆ ἡ ἀσφαλιστικὴ σύμβασις καὶ περιορισθῆ ἀκριβῶς ὁ κίνδυνος, ἀπαγορεύεται φυσικὰ νά μεταβληθῆ ὁ κίνδυνος ἐκ τῶν ὑπέρτερων. Διακρίνεται ἡ "μεταβολὴ τοῦ κινδύνου" ἀπὸ τὴν "ἐπίτασιν τοῦ κινδύνου". Συνήθως ὅταν ἡ μεταβολὴ τοῦ κινδύνου δέν ἀποτελεῖ ἐπίτασιν αὐτοῦ τότε δέν ἔχει καμμίαν ἐπιρροὴν εἰς τὴν ὑπαρξιν τῆς ἀσφαλιστικῆς συμβάσεως. Ἀλλὰ εἰς πολλὰς ἀσφαλιστικὰς συμβάσεις καὶ μάλιστα εἰς ἐλοικλήρους κλάδους, συναντῶμεν ἀκριβῶς τὴν ἀντίθετον ἀρχήν. Εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἐπιτάσεως τοῦ κινδύνου πρέπει νά διακρίνωμεν ἂν ἐπῆλθεν δι' ἐνεργείας τοῦ ἀσφαλιζομένου ἢ χωρὶς ἀνάμιξιν αὐτοῦ. Αἱ νομικαὶ συνέπειαι τῆς ἐπιτάσεως τοῦ κινδύνου ρυθμίζονται λεπτομερῶς εἰς τὸν Ἐμπορικόν Νόμον (ἄρθρ. 205, 207 κλπ.). Ἐξ ἄλλου ὅπως ὁ ἀσφαλιζόμενος δέν ἐπιτρέπεται νά ἐπιτείνῃ τοὺς κινδύνους, οὕτω καὶ δέν ὑποχρεοῦται νά τοὺς ἐλαττώσῃ. Ὁ ἀσφαλιστής ὑπεσχέθη τὴν κάλυψιν τῶν κινδύνων, εἰς ἣν κατὰστασιν εὗρισκοντο κατὰ τὴν σύναψιν τῆς ἀσφαλίσεως. Δύναται βεβαίως νά συμφωνηθῆ εἰς

ειδικήν περίπτωσιν ὅτι ὁ ἠσφαλισμένος ὑποχρεοῦται νά μεριμνᾷ διὰ τήν μείωσιν τοῦ κινδύνου. Τότε γίνεται λόγος περί "Διατάξεων ἀφορωσῶν μέτρα ἀσφαλείας".

Ε Ρ Ω Τ Η Σ Ε Ι Σ

- 12.- Ποῖαι αἱ τρεῖς ἔννοιαι τῆς λέξεως "κίνδυνος" εἰς τήν ἀσφαλιστικὴν γλῶσσαν;
- Απ. α) περιστατικόν (γεγονός) π.χ. πυρκαϊά, ἡ ἀβάρια ἢ θάνατος.
- β) ἡ δυνατότης ἐπελεύσεως γεγονότος τινος π.χ. ὑπάρχει κίνδυνος πυρκαϊᾶς, σημαίνει ὅτι ὑπάρχει ἡ δυνατότης νά συμβῇ πυρκαϊά.
- γ) ἡ εὐθύνη τοῦ ἀσφαλιστοῦ ἐν περιπτώσει ἐπελεύσεως γεγονότος τινος. π.χ. ὁ ἀσφαλιστής φέρει τόν κίνδυνον τῆς πυρκαϊᾶς σημαίνει ὅτι ὁ ἀσφαλιστής φέρει τήν εὐθύνην νά πληρώσῃ ἀποζημίωσιν ἐάν συμβῇ πυρκαϊά.
- 13.- Ποῖου εἴδους γεγονός πρέπει νά εἶναι ὁ κίνδυνος ὑπό τήν ἀσφαλιστικὴν ἔννοιαν;
- Απ. Πρέπει νά εἶναι α) γεγονός ἀβέβαιον (ἀντικειμενικῶς ἢ εἰς τινας περιπτώσεις τοῦλάχιστον ὑποκειμενικῶς) δηλαδή γεγονός τυχαῖον ἢ ὀφειλόμενον εἰς ἀνωτεραν βίαν καί ὄχι νά ἐξαρτᾶται ἀπό τήν θέλησιν τοῦ ἠσφαλισμένου, β) γεγονός δυνατόν, δηλ. ἐνδεχόμενον νά συμβῇ καί ὄχι ἀδύνατον νά συμβῇ, ἄρα μελλοντικόν καί ὄχι ἤδη ἐπέλθόν ἢ μὴ ὑπαρκτόν (Ε.Ν. 203) καί γ) ἄξιον νομικῆς προστασίας.
- 14.- Ἀπό τί ἐξαρτᾶται ἡ δυνατότης ἐπελεύσεως τοῦ κινδύνου;
- Απ. Ἀπό πλεῖστα ὅσα συμβάντα τοῦ καθημερινοῦ βίου, τὰ λεγόμενα "περιστατικά τοῦ κινδύνου", τὰ ὅποια συνολικῶς λαμβανόμενα ἀποτελοῦν τήν "κατάστασιν τοῦ κινδύνου".
- 15.- Πῶς ὑπολογίζεται ἡ δυνατότης ἐπελεύσεως τοῦ κινδύνου;
- Απ. Διὰ τοῦ λογισμοῦ τῶν πιθανοτήτων.
- 16.- Τί σημαίνει κίνδυνος ὑπό τήν ἔννοιαν τῆς εὐθύνης τοῦ ἀσφαλιστοῦ;
- Απ. Σημαίνει τήν συμβατικὴν ὑποχρέωσιν παροχῆς τοῦ ἀσφαλιστοῦ ὅταν ἐπέλθῃ ἡ ἀσφαλιστικὴ περίπτωσις.
- 17.- Εἶναι δυνατὴ ἡ σύναψις ἀσφαλιστικῆς συμβάσεως μὴ περιλαμβανοῦσης τήν ἔννοιαν τοῦ κινδύνου;

'Απ. "Όχι, διότι ὁ κίνδυνος ἀποτελεῖ τὴν βᾶσιν πάσης ἀσφαλίσεως." Ἄνευ κινδύνου δέν νοεῖται ἀσφάλις.

18.- Ἡ δυνατότης ἐπελεύσεως τῆς ἀσφαλιστικῆς περιπτώσεως εἶναι ἢ αὐτὴ κατὰ μέγεθος εἰς πᾶσαν ἀσφάλισιν ἢ εἶναι διάφορος;

'Απ. Εἶναι διάφορος καὶ ποικίλλει ἀναλόγως τῶν ὑπαρχόντων περιστατικῶν ἐκάστου κινδύνου,

19.- Πῶς σχηματίζονται ὑπὸ τοῦ ἀσφαλιστοῦ αἱ διάφοροι κατηγορίαι κινδύνων;

'Απ. Ἀναλόγως τῆς μεγαλυτέρας ἢ μικροτέρας πιθανότητος νὰ ἐπέλθῃ ἡ ἀσφαλιστικὴ περίπτωση. Εἰς τὰς ἀσφαλίσεις κατὰ ζημιῶν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν καὶ ἡ πιθανότης τῆς ἐκτάσεως, ἣν θὰ λάβῃ ἡ ζημία ἐν περιπτώσει πραγματοποιήσεως τοῦ κινδύνου.

20.- Διατί ἔχουν καθιερωθῆ ὄρισμένοι τύποι (ὑποδείγματα) ἀσφαλιστηρίου συμβολαίου;

'Απ. Διότι οἱ καθοριζόμενοι εἰς τὰ ἀσφαλιστήρια συμβόλαια κίνδυνοι εἶναι συνήθεις καὶ ὁμοιόμορφοι, δηλ. παρουσιάζουν τυπικὰς μορφάς εἰς τὴν καθημερινὴν ζωὴν καὶ ἐπαναλαμβάνονται ὑπὸ τὴν αὐτὴν μορφήν μολοῦντι βεβαίως ὑπὸ διαφορετικὴν ἔντασιν ἢ ἔκτασιν ἢ συχνότητα.

21.- Τί εἶναι "καθολικόν" ἢ "μικτόν" ἀσφαλιστήριον συμβόλαιον;

'Απ. Εἶναι ἐκεῖνο διὰ τοῦ ὁποῦ παρέχεται ἀσφαλιστικὴ προστασία ἐναντίον πλειόνων κινδύνων, καὶ μάλιστα συνήθως ἐναντίον ὅλων τῶν παρουσιαζομένων δυνατῶν κινδύνων π.χ. τὸ ἀσφαλιστήριον μικτῆς ἀσφαλίσεως ζωῆς (σελ. 70-71 παράγρ.1) τὸ ὁποῖον καλύπτει καὶ τὸν κίνδυνον θανάτου καὶ τὸν κίνδυνον μὴ θανάτου (ἐπιβιώσεως) εἶναι καθολικόν ἢ μικτόν ἀσφαλιστήριον, δηλαδή ἐμφανίζει τὴν ἀρχὴν τῆς καθολικότητος τῆς ἀσφαλιστικῆς προστασίας. Ἐπίσης τὰ θαλασσοασφαλιστήρια συμβόλαια καλύπτουσι κατ' ἀρχὴν ὅλους τοὺς κινδύνους, εἰς οὓς εἶναι ἐκτεθειμένον τὸ ταξιδεῦον ἐμπόρευμα ἢ σκάφος δηλαδή εἶναι, καθολικὰ ἢ μικτὰ συμβόλαια. Ἐπίσης ἡ μικτὴ ἀσφάλις αὐτοκινήτου δι' ἧς καλύπτονται οἱ κίνδυνοι ἀστικῆς εὐθύνης καὶ ἰδίων ζημιῶν τοῦ αὐτοκινήτου εἶναι τύπος καθολικοῦ συμβολαίου.

- 22.- Τί είναι "ειδικόν" ασφαλιστήριο συμβόλαιον;
 'Απ. Είναι τό καλύπτον μεμονωμένον τινα κίνδυνον καί μόνον αὐτόν. Π.χ. τό ασφαλιστήριο συμβόλαιον πυρός είναι ειδικόν, διότι καλύπτει μόνον τόν ἐκ πυρκαϊᾶς κίνδυνον, ἐπειτεινόμενον ὅπως ἐξαιρετικῶς (καί χωρίς ἡ ἐπέκτασις αὐτή νά καταργῆ τήν ἀρχήν τῆς ειδικότητος) καί εἰς τήν κάλυψιν μόνον τῶν κινδύνων κεραυνοῦ καί ἐκρήξεων ὄρισμένου εἴδους.
- 23.- Ποῖαι εἶναι αἱ δύο κατευθύνσεις, ὑφ' ἃς ἐξετάζει ὁ ἀσφαλιστής προτεινόμενον πρός ἀσφάλισιν κίνδυνον;
 'Απ. α) Ἡ γενική κατεύθυνσις, δηλαδή εἰς ποῖον ἀσφαλιστικόν κλάδον ὑπάγεται ὁ κίνδυνος (ἀσφαλισίς μεταφορῶν ἢ ἀσφαλίσις πυρός κλπ.).
 β) Ἡ ειδική κατεύθυνσις, δηλαδή τά εἰδικά περιστατικά τοῦ προτεινομένου κινδύνου, δηλαδή ἡ κατάστασις αὐτοῦ ἀπό ἀπόψεως βαρύτητος τοῦ κινδύνου (ἥτοι μερίζονος ἢ ἐλάσσονος πιθανότητος ἐπελεύσεως τῆς ἀσφαλιστικῆς περιπτώσεως), ἀπό ἀπόψεως οἰκονομικῆς ἀξίας αὐτοῦ κλπ.
- 24.- Ἐπί τῇ βάσει ποίων στοιχείων καθορίζονται εἰς τήν ἀσφαλιστικήν σύμβασιν τά περιστατικά καί ἡ κατάστασις τοῦ κινδύνου;
 'Απ. Ἐπί τῇ βάσει τῶν δηλώσεω καί ἀπαντήσεων τοῦ ἐνεργοῦντος τήν ἀσφάλισιν, δηλαδή ἐπί τῇ βάσει τῆς προτάσεως ἀσφαλίσεως.
- 25.- Ποίαν θεμελιώδη ὑποχρέωσιν ὑπέχει ὁ "ἐνεργῶν τήν ἀσφάλισιν" ὅταν δίδει ἀπάντησιν εἰς τά ἐρωτήματα τῆς προτάσεως ἀσφαλίσεως;
 'Απ. Τήν ὑποχρέωσιν ἐλικρινείας ἢ ἀποκαλύψεως ὅλων τῶν περιστατικῶν, ἅτινα ἔχουσι σημασίαν κατα τήν ὑπό τοῦ ἀσφαλιστοῦ ἀνάληψιν τοῦ κινδύνου.
- 26.- Ποίαν ἐπιρροήν ἔχει διά τήν ἀσφαλιστικήν σύμβασιν ἡ μεταβολή τοῦ ἠσφαλισμένου κινδύνου, ὅταν ἡ μεταβολή αὕτη δέν ἀποτελεῖ ἐπίτασιν αὐτοῦ;
 'Απ. Συνήθως οὐδεμίαν, Δηλαδή ἡ ἀσφ. σύμβασις, ἐξακολουθεῖ νά ἰσχύη παρά τήν μεταβολήν καί μετ' αὐτήν. Ἐν τούτοις εἰς πολλάς ἀσφαλιστικὰς συμβάσεις καί μάλιστα εἰς ὀλοκληρούς κλάδους καί ἡ ἀπλή μεταβολή ἀκόμη, ἔστω καί χωρίς ἐπίτασιν, ἀπαλλάσσει τόν ἀσφαλιστήν ἀπο πάσης εὐθύνης πρός παροχήν. Π.χ. ἡ ἀλλαγὴ πλεύσεως ἢ πλοῦ ἢ πλοίου ἐκ πράξεως τοῦ ἠσφαλισμένου ἀπαλλάσσει τόν ἀσφαλιστήν, (ὅστις κερδίζει καί τό ἀσφάλιστρον ἐάν οἱ κίνδυνος

ἡ πείρα αὕτη δὲν ἀποκτᾶται ἀπὸ κάθε ἀσφαλιστὴν διὰ τὸν ἐ-
αυτὸν του ἀλλὰ χρησιμοποιεῖται ἀπὸ ὅλους. Πόσο χοντροκομ-
μένα εἶναι τὰ ἀποτελέσματα φαίνεται καθαρά ἀπὸ τὸ γεγονός
ὅτι πολλαὶ ἀσφαλίσεις περιέχουν διαφόρους συμφωνίας καὶ ἀ-
πὸ τὸ γεγονός ὅτι τὸ χαρτοφυλάκιον ἀσφαλειῶν τοῦ κάθε ἀ-
σφαλιστοῦ ἐκφράζει τὴν ἀτομικὴν του ἀσφαλιστικὴν πολιτικὴν.
Παρ' ὅλα ταῦτα, τὰ ἀποτελέσματα εἶναι ἀρκετὰ ἀκριβῆ διὰ νά
χρησιμεύσουν ὡς εὐχρηστον ὄργανον εἰς τὴν πρακτικὴν.

Συνοπτικῶς δυνάμεθα νά ἐκφράσωμεν τὰ πορίσματα τῆς
πέρας ἅτινα ἐφαρμόζονται εἰς τὰς ἀσφαλίσεις ὡς ἑξῆς: ἡ ἀ-
σφαλιστικὴ οἰκονομία στηρίζεται εἰς τὸν νόμον τοῦ μεγάλου
ἀριθμοῦ. Ὀνομάζομεν νόμον τοῦ μεγάλου ἀριθμοῦ τὸ γεγονός
τὸ προκῆπτον ἐν τῆς πέρας ὅτι συμβάντα, πού φαίνονται ἐν-
τελῶς τυχαῖα ἐπαναλαμβάνονται παρ' ὅλα ταῦτα κανονικῶς καὶ
ὅτι αὕτη ἡ κανονικότης δύ'εται ν' ἀποδειχθῆ ὅταν παρατηρή-
σωμεν μέγαν ἀριθμὸν ἀπὸ γεγονότα. Εἰς μίαν τοιαύτης εὐρύ-
τητος σειρὰν παρατηρήσεων ἡ αἰτία ἥτις προκαλεῖ ἐκάστοτε
τὸ γεγονός δὲν ἔχει πολλήν σημασίαν. Διὰ τὴν ἀσφάλισιν ὁ
νόμος αὗτός σημαίνει ὅτι δυνάμεθα νά ἐξακριβώσωμεν διὰ τὴν
μονάδα ἐνός ἠσφαλισμένου ἀντικειμένου ἐντελῶς ὠρισμένου εἴ-
δους πόσον συχνά πλήσσει ἀπὸ ἓνα κίνδυνον πού εἶναι ἐπι-
σης ἐντελῶς ὠρισμένου εἴδους π.χ. πυρκαϊᾶς. Συνήθως λαμβά-
νομεν ὑπ' ὄψιν χρονικὸν διάστημα ἐνός ἔτους ἐντός τοῦ ὁποί-
ου δύναται νά συμβῆ ἡ ζημία. Τὸ χρονικὸν αὐτὸ διάστημα ἐ-
κλέγομεν ὥστε νά συμπέτη μετὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀσφαλιστι-
κῆς περιόδου.

Ὁ νόμος τοῦ μεγάλου ἀριθμοῦ ἔτυχε ἐπεξεργασίας ἐ-
πιστημονικῆς μόνον διὰ τὴν ἀσφάλισιν ζωῆς. Ἀμέσως προκύ-
πτει τὸ ἐρώτημα, πόσον μέγας πρέπει νά εἶναι ὁ ἀριθμός,
ὥστε νά ἰσχύη ἡ νομοτέλεια τῶν γεγονότων. Τὴν ἀπάντησιν δέ-
δει ἡ μαθηματικὴ διατύπωσις τοῦ νόμου, μετὰ τὴν ὁποίαν δὲν
δυνάμεθα ν' ἀσχοληθῶμεν ἐδῶ. Ἐπίσης μᾶς δίδει καὶ τὸν νό-
μον τῶν σφαλμάτων καὶ τὰς μέσας παρεκκλίσεις.

* Ἄς υποθέσωμεν τώρα ὅτι, παρατηροῦντες ἐπὶ σειρὰν ἐ-
τῶν μέγιστον ἀριθμὸν περιπτώσεων ζημιῶν διαπιστώνομεν ὅτι
ἀπὸ 1000 οἰκίας καίονται ἐντός ἐνός ἔτους αἱ δέκα (10). Δι'
αὐτοῦ δὲν κερδίζομεν καὶ πολλὰ πράγματα. Διότι πρέπει νά
ἐπεκτείνωμεν τὰς παρατηρήσεις μας καὶ νά διαπιστώσωμεν τί
ἀξίαι κατὰ μέσον ὄρον κατεστράφησαν ἀπὸ τὰς πυρκαϊᾶς ταύ-
τας. Μόνον ὅταν γνωρίζωμεν ὅτι εἰς μίαν ἀξίαν 60.000 δρχ.
ἀντιστοιχεῖτε εἰς ἐν ἔτος κατὰ μέσον ὄρον 60 δρχ. ζημία, τότε
καὶ μόνον ἔχομεν χρήσιμον βάσιν διὰ τὴν πρακτικὴν ἀσφα-
λιστικὴν ἐπιχειρήσιν. Διότι κατὰ τὴν διάρκειαν μικροῦ χρό-

νου πρέπει ὁ ἀσφαλιστής νά δύναται νά καλύπτῃ τόν κίνδυνον ὅταν διὰ κάθε 60.000 δρχ. ἠσφαλισμένης ἀξίας τοῦ σχετικοῦ εἴδους εἰσπράττει 60 δρχ. ἀσφάλιστρον ἀπό τόν ἀσφαλιζόμενον. Ἐπειδή ὅμως πρόκειται περί πιθανότητων πρέπει νά τόνίσωμεν κατηγορηματικῶς ὅτι ἡ ἰσοροπία ἀποκαθίσταται μόνον διὰ τῆς παρόδου τοῦ χρόνου. Ὅπως δεινύει ἡ στατιστική τῶν ζημιῶν ἐκάστης ἀσφαλιστικῆς ἐπιχειρήσεως, ἐναλλάσσονται τά καλά χρόνια μέ τά ἄσχημα.

Διὰ παρατηρήσεων αὐτοῦ τοῦ εἴδους, πού περιεγράψαμεν ἄνωτέρω διατυπώνονται ἐπί τῆ βάσει μακρᾶς πείρας τά τιμολόγια τῶν ἀσφαλιστικῶν ἐπιχειρήσεων. Τά τιμολόγια δέν περιέχουν ποσοστά σταθερά διότι οἱ βασικοὶ ὅροι τῶν ζημιωγῶν γεγονότων ἀλλάζουν διαρκῶς. Ἀρκεῖ νά σκεφθῆ κανεῖς τήν διαρκῆ βελτίωσιν τῆς Πυροσβεστικῆς Ἰπηρεσίας ἢ τήν αἰῶσιν τῶν ὑγειονολογικῶν ἐγκαταστάσεων. Συντόμως πρέπει αἱ μεταβολαί αὗται νά ἐμφανισθῶσιν εἰς τήν ἐξέλιξιν τῶν ζημιῶν καί καθορίζουν τήν μείωσιν ἢ τήν αὐξήσιν τῶν ποσοστῶν ἀσφάλιστρων.

Ὅμιλοῦντες ἕως τώρα διὰ ποσοστόν ἀσφάλιστρων ἐννοοῦσαμεν πάντοτε τό καθαρὸν ἀσφάλιστρον, πού πρέπει νά εἰσπράττῃ ὁ ἀσφαλιστής διὰ νά καλύψῃ τήν πραγματικὴν ζημίαν. Θά ἐπανέλθωμεν κατωτέρω εἰς τὰς τεχνικὰς βάσεις τοῦ ὑπολογισμοῦ τῶν καθαρῶν ἀσφάλιστρων, αἱ ὁποῖαι εἶναι φυσικά διαφορετικά εἰς κάθε κλάδον ἀσφάλισσεως καί ὡς ἐπὶ τό πλεῖστον πολὺ ἐκτεταμένοι. Εἰς τήν πρᾶξιν ὁ ἀσφαλιστής δέν εἰσπράττει τό καθαρὸν ἀσφάλιστρον. Διότι ἔχει νά καλύψῃ καί τὰ ἔξοδα διαχειρίσεώς του καί θέλει καί νά κερδίσῃ. Ἐπίσης πρέπει νά δύναται νά σχηματίζῃ ἀποθεματικά διὰ νά ἀντιμετωπίξῃ ἀποκλίσεις ἀπὸ τόν μέσον ὄρον ζημιῶν πού ἔλαβεν ὡς βάσιν. Ἄρα ὀφείλει νά εἰσπράττῃ καί μίαν προσαύξησην δι' ὅλα αὐτά τά κονδύλια. Καί οὕτω ὀνομάζομεν τό ἀσφάλιστρον τό ὁποῖον πραγματικῶς εἰσπράττει ὁ ἀσφαλιστής "ἀκαθάριστον ἀσφάλιστρον".

Διὰ τόν ὑπολογισμόν τοῦ τμήματος τοῦ ἀσφάλιστρον πού προορίζεται νά καλύψῃ τόν κίνδυνον παίζει ρόλον ἐπίσης σημαντικόν καί τό ποσοστόν τοῦ τόκου. Ἐνταῦθα δέον νά ἀναφέρωμεν ἀπὸ τοῦδε ὅτι π.χ. εἰς τήν ἀσφάλειαν ζωῆς τό ἀσφάλιστρον ἀποτελεῖται ἀπὸ ἐν μέρος πού ἀντιμετωπίζει τόν κίνδυνον καί ἀπὸ ἄλλο πού ἀποτελεῖ ἀποταμίευσιν. Ἡ ἀναλογιστική (τά ἀσφαλιστικά μαθηματικά) ἐξετάζουν λεπτομερῶς καί τήν σημασίαν τοῦ τόκου. Διὰτι ὁ τόκος λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν εἰς τόν ὑπολογισμόν τοῦ ἐπαρκοῦς ἀσφάλιστρον. Εἰς τό ζήτη-

μα αυτό θά επανέλθωμεν κατωτέρω ἐξετάζοντες τό ἀσφάλιστρον εἰς τήν ἀσφάλισιν ζωῆς.

Ἀπό τό σύνολον τῶν ἀσφαλιστρῶν τά ὅποια εἰσπράττει ὁ ἀσφαλιστής, πρέπει ὅταν ἡ ἐπιχείρησις διευθύνεται τακτικῶς νά καλύπτῃ τό σύνολον τῶν πληρωμῶν διά ζημίας. Ὁ χαρακτηριστήρ αὐτός τῶν ἀσφαλιστρῶν φαίνεται καθαρώτατα εἰς τήν λεγομένην "μέθοδον κατανομῆς" πού συναντῶμεν κυρίως εἰς τοὺς ἀλληλασφαλιστικούς συνεταιρισμούς, ὅπου καθορίζεται τό ἀναγκαῖον ποσόν διά ὠρισμένον χρόνον, συνήθως δι' ἓν ἔτος, καί κατανέμεται εἰς τά μέλη τοῦ συνεταιρισμοῦ ἀναλόγως μέ τά ποσά πού ἀσφαλίζει τό κάθε μέλος. Αὐτό λέγεται "ἀσφάλιστρον πληρωτέον ἐκ τῶν ὑστέρων" καί χρησιμεύει μόνον διά πολύ ἀπλᾶς ἀσφαλιστικᾶς σχέσεις.

Ἄλλοσ τρόπος μεθόδου κατανομῆς εἶναι ὁ ἐξῆς: ὁ ἀσφαλιστής προϋπολογίζει ἡ βάσιν τήν πείραν ἣν ἀπέκτησε μέχρι τοῦδε τό ποσόν πού θά χρειασθῆ διά τό ἐπόμενον ἔτος καί εἰσπράττει ἀπό τοὺς ἠσφαλισμένους προκαταβολάς ἀναλόγους μέ τά ἠσφαλισμένα ποσά. Αὐταί αἱ προκαταβολαί λέγονται "ἀσφάλιστρα πληρωτέα ἐκ τῶν προτέρων". Ἄν ἡ ἀσφαλιστική ἐπιχείρησις δέν καλύπτεται μέ τά εἰσπραττόμενα ἀσφάλιστρα, ὅταν καθορισθῆ τελικῶς ἡ ἀνάγκη, τότε πρέπει νά κατανεμηθῆ εἰς τά μέλη καί τό ὑπόλοιπον κατά τήν ἰδίαν ἀναλογίαν. Αὐτό λέγεται "καταβολή ἐκ τῶν ὑστέρων". Βάν τά ἐκ τῶν προτέρων πληρωτέα ἀσφάλιστρα ὑπερέβησαν τήν τελικήν ἀνάγκην ἐπιστρέφεται τό περίσσευμα. Ἡ μέθοδος αὕτη περιλαμβάνει διά τά μέλη πολλοὺς κινδύνους, διότι ἂν συμβοῦν ἐξαιρετικά ζημίαι θά πρέπη ἴσως νά ζητηθοῦν σοβαραί καταβολαί ἐκ τῶν ὑστέρων, ἐφ' ὅσον δέν ὑπάρχουν πρόχειρα ἄλλα μέσα καλύψεως.

Οἱ μεγάλοι ἀλληλασφαλιστικοί συνεταιρισμοί ἀνένανθεν προσπαθοῦν νά σχηματίζουν ἐπαρκῆ ἀποθεματικά, ἐνῶ αἱ μικρότεροι ἐπιχειρήσεις συνήθως τό παραλείπουν. Ἐπειδή ἡ οἰκονομική ὑπαρξίς τῶν μελῶν ἐξαρτᾶται ἐνδεχομένως ἀπό τᾶς καταβολάς ἐκ τῶν ὑστέρων, δι' αὐτό πολλοί συνεταιρισμοί περιορίζουν εἰς τό καταστατικόν των τήν ὑποχρέωσιν καταβολῆς ἐκ τῶν ὑστέρων (πού εἶναι καθ' ἑαυτήν ἀπεριόριστος) εἰς ἓν ἀκριβῶς καθωρισμένον πολλαπλάσιον τοῦ ἐκ τῶν προτέρων πληρωτέου ἀσφαλιστροῦ. Ἐξ ἄλλου πολλοί ἀλληλασφαλιστικοί συνεταιρισμοί εἰσπράττουν ἀπό τά μέλη των μόνον σταθεράς εἰσφοράς, ὥστε νά μή πληρώνωνται οὔτε εἰσφοραί ἐκ τῶν ὑστέρων οὔτε νά ἐπιστρέφονται περισσεύματα. Πάντως ἡ ἀνάγκη πρέπει νά καλύπτεται. Δι' αὐτό ὅταν μέ τό σύστημα τῆς κατανομῆς λείπουν τά μέσα, περιορίζονται αἱ παροχαί τοῦ

συνεταιρισμοῦ ἀναλόγως. Τό ἔλλειμμα βαρύνει τότε ἐκείνους πού ἐπλήγησαν ἀπό τήν ζημίαν. Κατ' αὐτόν τόν τρόπον ἡ ἀσφαλιστική προστασία χάνει φυσικά πολύ ἀπό τήν ἀποτελεσματικότητά της. Μάλιστα γίνεται ἐντελῶς ἀνισος ἀναλόγως, μέ τά ἀποτελέσματα τῶν ζημιῶν κάθε ἔτους. Εἰς τήν πρᾶξιν ὅμως δέν ἐμφανίζονται συνήθως τά ἐλαττώματα αὐτά τῆς μεθόδου κατανομῆς. Αἱ ἀνώνυμοι ἀσφαλιστικαί ἐταιρεῖαι συναγωνίζονται τοῦς ἀσφαλιστικοῦς συνεταιρισμοῦς ἰσχυρότατα.

Καί θά ἐγίνετο ἐξαιρετικῶς μεγάλη ἐνμετάλλευσις εἰς βάρος τῶν συνεταιρισμῶν ἂν νά ἀσφάλιστρα τοῦ συνεταιρισμοῦ ὑπέκειντο εἰς ἰσχυράς διακυμάνσεις, εἴτε εἰς τά ἐκ τῶν προτέρων πληρωτέα ἀσφάλιστρα, εἴτε εἰς τάς ἐκ τῶν ὑστέρων καταβολάς. Δι' αὐτό συνήθως οἱ συνεταιρισμοί ὑπερρηφανεύονται ὅταν ἐπί ἔτη πάλι δέν ζητοῦν καταβολάς ἐκ τῶν ὑστέρων καί ὅταν τά ἀσφάλιστρα τῶν εἶναι ἐντελῶς σταθερά.

Ἄλλος τρόπος παροχῆς εἰσφορῶν εἶναι ἡ λεγομένη "μέθοδος καλύψεως κεφαλαίου". Εἰς αὐτήν καθορίζονται εἰς κάθε ἐταιρικῆν χρῆσιν αἱ ἀξίαι κεφαλαίου τῶν προσόδων πού γίνονται ληξιπρόθεσμοι ἐντός τῆς χρήσεως καί καλύπτονται μέ εἰσφοράς. Διὰ τόν ὑπολογισμόν αὐτῶν τῶν ἀξιῶν κεφαλαίου ἔχει μεγάλην σημασίαν τό ποσοστόν τοῦ τόκου πού ἀποτελεῖ τήν βάσιν τοῦ ὑπολογισμοῦ. Ἡ μέθοδος αὕτη ἔχει πολύ περιωρισμένον ἔδαφος ἐφαρμογῆς.

Τήν μεγαλυτέραν σημασίαν ἔχει μᾶλλον ἡ λεγομένη "μέθοδος ἀσφάλιστρου". Διὰ τῆς μεθόδου ταύτης οἱ ἀσφαλιζόμενοι πληρώνουν εἰσφοράν καθωρισμένην εἰς τήν ἀρχήν τῆς συμβάσεως, καί ἡ εἰσφορά αὕτη μένει σταθερά δι' ὅλην τήν διάρκεια τῆς συμβάσεως. Ἐναντι τῆς εἰσφορᾶς ταύτης οἱ ἀσφαλιζόμενοι δικαιούνται νά λάβουν τήν συμφωνημένην εἰς τήν σύμβασιν ἀποζημίωσιν εἰς περίπτωσιν ζημίας. Φορέυς τῆς ἀσφαλίσεως εἶναι ἐδῶ ὁ ἐπιχειρηματίας ἀσφαλιστής, κατ' ἀντίθεσιν πρός τήν μέθοδον κατανομῆς ἣν περιεγράψαμεν ἀνωτέρω. Διὰ τόν ἐπιχειρηματίαν ὁ κίνδυνος συνίσταται εἰς τήν ἐξέλιξιν τῆς ἐργασίας. Ἄν ἡ ἐξέλιξις εἶναι εὐνοϊκή πέραν πάσης προσδοκίας τότε ὁ ἐπιχειρηματίας κερδίζει. Ὅταν ὅμως δέν ἰσοφάρίζει διὰ τῶν εἰσφορῶν ἅς εἰσπράττει, τότε ὁ φείλει νά καλύψῃ τό ἔλλειμμα διὰ τῆς περιουσίας του. Εἰς τό σημεῖον τοῦτο ἐπεμβαίνει ἡ ἀσφαλιστική πολιτική, σχετικῶς μέ τόν ἐξοπλισμόν τῶν ἀσφαλιστικῶν ἐπιχειρήσεων διὰ κεφαλαίων. Εἶναι προφανές ὅτι μία ἐπιχείρησις ἣτις μεταχειρίζεται τήν μέθοδον ἀσφάλιστρου, πρέπει νά παρέχῃ ἐγ-

γυήσεις υπό μορφήν μετοχικοῦ κεφαλαίου ἢ ἀποθεματικῶν, ἐνῶ ἢ ἐπιχειρήσεις ἧτις μεταχειρίζεται τὴν μέθοδον κατανομῆς δύναται καὶ νὰ μὴ ἔχη κεφάλαια ἢ ἀποθεματικά.

Ἡ μέθοδος ἀσφαλίστρου ὑποδιαιρεῖται εἰς δύο εἶδη. Τὸ πρῶτον εἶδος εἶναι ἡ λεγομένη "μέθοδος τοῦ μέσου ἀσφαλίστρου". Ἀσχέτως τοῦ κινδύνου ἕκαστος ἀσφαλιζόμενος διὰ τῆς μεθόδου ταύτης ὀφείλει νὰ πληρῶνῃ τὸ ἴδιον ποσοστὸν. Εἶναι εὐνόητον ὅτι τὸ σύστημα τοῦτο εἶναι ἐξαιρετικῶς ἀδίκον, ὅταν ἀσφαλιζονται εἰς τὴν ἐπιχειρήσιν κίνδυνοι διαφορετικῆς βαρύτητος. Ἡ ἀδικία αὕτη ἀποφεύγεται διὰ τοῦ δευτέρου συστήματος τὸ ὁποῖον λέγεται "μέθοδος τοῦ ἀναλόγικοῦ ἀσφαλίστρου". Ἡ μέθοδος αὕτη ἐκκινεῖ ἐκ μιᾶς ἀκριβοῦς διαιρέσεως τῶν κινδύνων συμφῶνως μὲ τὴν βαρύτητα ἑκάστου καὶ σχηματίζει ὅσον τὸ δυνατὸν πλέον ἀκριβεῖς ὁμάδας κινδύνων. Εἰς τὴν μέθοδον αὐτὴν ἰσχύει ὁ βασικὸς κανὼν ὅτι ἕκαστος ἀσφαλιζόμενος ὀφείλει νὰ ἐπιβαρύνεται ἀναλόγως. Ὅστις ἀσφαλίζει βαρὺν κίνδυνον, δηλαδὴ κίνδυνον εἰς ὃν ἡ πιθανότης τῆς ἐπελεύσεως ζημίας εἶναι πολὺ μεγάλη, ὀφείλει νὰ πληρῶσῃ μεγαλύτερον ποσοστὸν εἰσφορᾶς ἀπὸ ἐκεῖνον ὅστις ἀσφαλίζει ἐλαφρώτερον κίνδυνον. Ἡ μέθοδος τοῦ ἀσφαλίστρου ἧτις στηρίζεται εἰς αὐτὸν τὸν κανόνα εἶναι σχεδόν ἀποκλειστικῶς ἐκείνη ἧτις ἐφαρμόζεται εἰς τὴν ἰδιωτικὴν ἀσφάλισιν.

Ἡ μέθοδος ἀσφαλίστρου στηρίζεται εἰς τὸν κανόνα ὅτι τὸ ἀσφάλιστρον πρέπει νὰ πληρωθῇ εἰς τὴν ἀρχὴν ἑκάστης ἀσφαλιστικῆς περιόδου ἐκ τῶν προτέρων. Ἡ ἀρχὴ αὕτη περιλαμβάνεται εἰς πολλοὺς ξένους νόμους περὶ ἀσφαλιστικῆς συμβάσεως, ὄχι ὅμως καὶ εἰς τὸν Ἑλληνικὸν ἐμπορικὸν νόμον. Διὰ τοῦτο αἱ πλείους ἀσφαλιστικαὶ ἐπιχειρήσεις περιλαμβάνουν εἰς τὰ ἀσφαλιστήρια συμβόλαια εἰδικόν ὄρον ὅστις καθορίζει ὅτι ἡ ἀσφάλισις εἶναι ἄκυρος, ἂν δὲν πληρωθοῦν τὰ ἀσφάλιστρα ἢ ἂν δὲν πληρωθοῦν ἐντὸς ὁρισμένης συντόμου προθεσμίας. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ὁ ἀσφαλιστὴς συγκεντρώνει εἰς χεῖρας του ἐκ τοῦ συνόλου τῶν ἀσφαλιζομένων τὰ μέσα διὰ τὴν ἀποζημιώσιν τὰς ζημίας αἰτινες δύναται νὰ συμβοῦν. Ἀλλὰ ἡ ἀσφάλισις δὲν ὀφείλει μόνον νὰ πληρῶνῃ τὰς ἀποζημιώσεις. Ἐν ἐκ τῶν μεγαλυτέρων τῆς προσόντων εἶναι ὅτι παρέχει εἰς τὸν ἀσφαλιζόμενον τὸ συναίσθημα τῆς ἐξασφαλίσεως. Δι' αὐτὸ ἡ παροχὴ τοῦ ἀσφαλιστοῦ ἀρχίζει (ὄχι βεβαίως ἀπὸ στενῆς νομικῆς ἀπόψεως) μόλις ἀρχίσῃ ἡ ἰσχύς τῆς ἀσφαλιστικῆς συμβάσεως. Καὶ ἐπειδὴ ὁ ἀσφαλιστὴς λαμβάνει εἰς χεῖρας του τὰ ἀσφάλιστρα ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τῆς συμβάσεως, δι' αὐτὸ ἡ τοποθέτησις τῶν ἀσφαλίστρον ὥστε νὰ

ποδίδουν τόκιον, παίζει κάποιον ρόλον δι' όλους τούς ασφαλιστικούς κλάδους, ακόμη και δι' εκείνους όπου ελσπράττεται ἔν μόνον ἀσφάλιστρον. Τά κέρδη ἅτινα προκύπτουν ἐκ τοῦ πόκου χρησιμεύουν εἰς τήν κάλυψιν τῶν ἐξόδων τῆς ασφαλιστικῆς ἐπιχειρήσεως. Βεβαίως εἰς κάθε εἰδικὴν περίπτωσιν παρουσιάζεται ἡ δυσκολία ποῖα ποσά ἐπιτρέπεται νά τοποθετηθῶσιν ἐντόκιως, ὥστε νά διαφυλαχθῇ ἡ ἀναγκαία ρευστότης τῆς ἐπιχειρήσεως. Δι' αὐτό τό ζήτημα θά ἔχωμεν τήν εὐκαιρίαν νά ὁμιλήσωμεν ὅταν θά φθάσωμεν εἰς τό ζήτημα τῶν περιουσιακῶν τοποθετήσεων.

Ε Ρ Ω Τ Η Σ Ε Ι Σ

- 31.- Μὲ ποῖαν βάσιν ὑπολογίζεται ἡ εἰσφορά τῶν ἠσφαλισμένων (δηλ. τό ἀσφάλιστρον) οὕτως ὥστε νά καλύπτεται ἡ ἀνάγκη, εἰς ἣν ἐνδέχεται νά εὐρεθῶσιν αἱ συνήθως ἐπισημασμένοι εἰς τήν ασφαλιστικὴν κοινότητα οικονομικὰ μονάδα;
- Ἀπ. Ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ λογισμοῦ τῶν πιθανοτήτων.
- 32.- Μὲ τί ἀσχολεῖται ὁ λογισμὸς τῶν πιθανοτήτων;
- Ἀπ. Μὲ γεγονότα ἀντικειμενικῶς δεδομένα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα δύνανται νά προκύψουν διάφορα ἀποτελέσματα, χωρὶς ὅμως καὶ νά εἶναι τοῦτο καὶ ἀναγκάϊον.
- 33.- Πόσων εἰδῶν ὅροι διακρίνονται εἰς τόν λογισμὸν τῶν πιθανοτήτων καὶ ποῖοι;
- Ἀπ. Δύο εἰδῶν. Οἱ σταθεροὶ καὶ οἱ μεταβλητοὶ ὅροι.
- 34.- Ποῖοι εἶναι οἱ σταθεροὶ ὅροι εἰς τόν λογισμὸν τῶν πιθανοτήτων;
- Ἀπ. Τὰ ἀντικειμενικὰ γεγονότα.
- 35.- Ποῖοι εἶναι αἱ μεταβλητοὶ ὅροι εἰς τόν λογισμὸν τῶν πιθανοτήτων;
- Ἀπ. Αἱ συμπτώσεις.
- 36.- Ποῖα εἶναι τὰ ὅρια τῆς πιθανότητος;
- Ἀπ. Τό ἀδύνατον τοῦ γεγονότος ἀφ' ἑνός καὶ ἡ ἀναγκαιότης τοῦ γεγονότος ἀφ' ἑτέρου.
- 37.- Ποῖας περιπτώσεις διακρίνομεν εἰς τὰ δυνατὰ γεγονότα;
- Ἀπ. Τὰς εὐνοϊκὰς καὶ τὰς δυσμενεῖς περιπτώσεις.
- 38.- Τί ἐννοοῦμεν διὰ τοῦ ὅρου "μαθηματικὴ πιθανότης";
- Ἀπ. Τὴν σχέσιν τῶν εὐνοϊκῶν πρὸς τὰς δυνατὰς περιπτώσεις.
- 39.- Διὰ ποίας σχέσεως ἐκφράζεται ὁ βαθμὸς τῆς δυνατότητος νά συμβῇ γεγονός τι;
- Ἀπ. Διὰ τῆς σχέσεως μεταξύ τῶν εὐνοϊκῶν πρὸς τὰς δυνατὰς περιπτώσεις.
- 40.- Τί εἶναι ἡ "στατιστικὴ πιθανότης";
- Ἀπ. Τό πηλίκον τῆς διαιρέσεως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν περιπτώσεων

πού ἔλαβον χώραν μέ τόν ἀριθμόν τῶν παρατηρήσεων.

Π.χ. ἐάν ἐπί σειράν ἐτῶν παρατηρήσωμεν ὅτι ἐπί 1000 οἰκῶν καίονται κατ' ἔτος κατά μέσον ὄρον αἱ 3, τότε ἡ "στατιστική πιθανότης" εἶναι τρία χιλιοστά ($3^0/100$).

41.- Ποία ἡ οὐσιώδης διαφορά μεταξὺ τῆς μαθηματικῆς πιθανότητος καί τῆς στατιστικῆς τοιαύτης;

Ἀπ. Εἰς τήν στατιστικήν πιθανότητα ἔλλείπουν οἱ σταθεροὶ ὄροι π.χ. κατά τήν χρονικήν περίοδον, καθ' ἣν ἐνεργουῦμεν τὰς παρατηρήσεις μας ἐπί τῆς θνησιμότητος, οἱ σταθεροὶ ὄροι μεταβάλλονται συνεχῶς καί αἱ χωρισταί περιπτώσεις δέν εἶναι ποτέ ἰσοτίμοι μεταξὺ των. Διότι ἀνακαλύπτονται νέα φάρμακα θεραπεύοντα τὰς ἀσθενείας ἢ βελτιώνονται οἱ ὄροι ὑγιεινῆς, οὕτως ὥστε δέν ἔχομεν σταθερά δεδομένα.

42.- Τί εἶναι ἀναλογιστική;

Ἀπ. Εἶναι τὰ ἀσφαλις γιὰ μαθηματικά.

43.- Εἰς ποῖον κλάδον ἀσφαλίσεων ἐφαρμόζεται κυρίως ἡ ἀναλογιστική;

Ἀπ. Εἰς τήν ἀσφάλισιν ζωῆς.

44.- Οἱ λοιποὶ ἀσφαλιστικοὶ κλάδοι (πλὴν ζωῆς) βασίζονται ἐπί τῆς ἀναλογιστικῆς ἢ ἀσχοῦνται ἐπί ἄλλης βάσεως καί ποίας;

Ἀπ. Βασίζονται εἰς τήν πείραν, τήν ἀτομικήν ἐκάστου ἀσφαλιστοῦ, ἀλλά καί τήν γενικήν ὄλων τῶν ἀσφαλιστῶν.

45.- Τί εἶναι ὁ νόμος τοῦ μεγάλου ἀριθμοῦ;

Ἀπ. Τό ἐν τῆς πείρας προκύπτον γεγονός ὅτι συμβάντα, ἅτινα φαίνονται ἐντελῶς τυχαία, ἐπαναλαμβάνονται ἐν τούτοις κανονικῶς, ἡ δέ κανονικότης αὕτη δύναται νά ἀποδειχθῇ διά τῆς παρατηρήσεως μεγάλου ἀριθμοῦ γεγονότων. Δηλαδή ἡ ἀσφαλιστική οἰκονομία στηρίζεται εἰς τήν παρατήρησιν μεγάλου ἀριθμοῦ γεγονότων, ἐξ ἧς προκύπτει τό ποσοστόν τῆς κανονικότητος, μεθ' ἧς ἐπαναλαμβάνονται ὠρισμένα συμβάντα.

46.- Ποία ἡ σημασία τοῦ νόμου τοῦ μεγάλου ἀριθμοῦ διά τήν ἀσφάλισιν;

Ἀπ. Ὅτι δυνάμεθα διά τοῦ νόμου τούτου νά ἐξακριβώσωμεν πόσον συχνά πλήσσει ἀπό ἓνα κίνδυνον ὠρισμένου εἴδους ἡσφαλισμένον τι ἀντικείμενον ὠρισμένου εἴδους, π.χ. πόσον συχνά συμβαίνει πυρκαϊά εἰς τὰ παντοπωλεῖα.

47.- Ὅταν ἐκτελοῦμεν παρατηρήσεις ἐπί μεγάλου ἀριθμοῦ γεγονότων διά νά συναγάγωμεν ὠρισμένου νόμους ἢ κανό-

νας ποίαν χρονικήν περίοδον λαμβάνομεν συνήθως ὑπ' ὄψιν;

Ἀπ. Συνήθως ἑνός ἔτους.

48.- Διατί συνήθως λαμβάνομεν ὑπ' ὄψιν χρονικόν διάστημα ἑνός ἔτους διά τὰς παρατηρήσεις μεγάλου ἀριθμοῦ γεγονότων;

Ἀπ. Διά νά συμπλήρη τό πόρισμα τῶν παρατηρήσεων μέ τήν συνήθη ἀσφαλιστικήν περίοδον, ἤτοι μέ τόν χρόνον βάσει τοῦ ὁποίου ὑπολογίζεται τό ἀσφάλιστρο, καί ὅστις συνήθως εἶναι ἕν ἔτος.

49.- Ὁ νόμος τοῦ μεγάλου ἀριθμοῦ ἔτυχεν ἐπιστημονικῆς (μαθηματικῆς) ἐπεξεργασίας εἰς ὅλους τοὺς ἀσφαλιστικούς κλάδους καί εἰς τοίους μέχρι σήμερον;

Ἀπ. Μόνον εἰς τόν κλάδον ἀσφαλειῶν ζωῆς.

50.- Τί πρέπει νά προκύπτῃ ἐκ τῆς μαθηματικῆς διατυπώσεως τοῦ νόμου τοῦ μεγάλου ἀριθμοῦ;

Ἀπ. α) τό μέγεθος τοῦ ἀριθμοῦ τῶν γεγονότων, τά ὁποῖα πρέπει νά παρατηρήσωμεν ὥστε νά ἰσχύῃ ἡ νομοτέλεια τῶν γεγονότων, δηλαδή ἡ κανονικότης τῆς ἐπαναλήψεως τῶν φαινομενικῶς τυχαίων συμβάντων.

β) ὁ νόμος τῶν σφαλμάτων.

γ) αἱ μέσαι παρεκκλίσεις.

51.- Ἐάν παρατηρήσωμεν ὅτι ἐπί χιλίων οἰκιῶν κείονται ἑντός ἑνός ἔτους αἱ δέκα εἶναι τοῦτο ἀρκετόν· διά νά ἔχωμεν χρήσιμον βάσιν ὑπολογισμοῦ τῶν ἀσφαλιστρῶν τά ὁποῖα πρέπει νά εἰσπράξωμεν καί διατί;

Ἀπ. Δέν εἶναι ἀρκετόν, διότι πρέπει ἐπιπροσθέτως νά διαπιστώσωμεν καί ποῖα ἦτο κατά μέσον ὄρον ἡ ἀξία τῶν ἐκ τῆς πυρκαϊᾶς καταστραφειῶν οἰκοδομῶν.

52.- Ἐάν παρατηρήσωμεν ὅτι ἐπί συνολικῆς ἀξίας τῶν ἀσφαλιζομένων ἀντικειμένων δρχ. 60 ἐκ. ἀντιστοιχεῖ κατ' ἔτος ζημία ἐκ πυρκαϊᾶς δρχ. 60.000, τί ἀσφάλιστρο πρέπει νά εἰσπράττῃ κατ' ἔτος ὁ ἀσφαλιστής διά νά δύναται νά καλύπτῃ τήν ἔτησίαν ζημίαν κατά μέσον ὄρον;

Ἀπ. Ἐν τοῖς χιλίοις ($1^0/100$).

53.- Ποῖα εἶναι ἡ βάση ἐπί τῆς ὁποίας καταρτίζονται τά τιμολόγια ἀσφαλιστρῶν τῶν ἀσφαλιστικῶν ἐπιχειρήσεων;

Ἀπ. Ἡ πείρα τῶν ἀσφαλ. ἐπιχειρήσεων, ἣν ἀποιτῶσι διά παρατηρήσεων ἐπί μακράν σειράν ἔτῶν.

54.- Παραμένουσι συνήθως σταθερά ἐπί πολλά ἔτη τά ποσοστά ἀσφαλιστρῶν τῶν τιμολογίων τῶν ἀσφαλιστικῶν ἐπιχειρήσεων καί διατί;

Ἀπ. Δέν παραμένουσι σταθερά, διότι αἱ συνθῆκαι αἰτι-

νες ἐχρησίμευον ὡς βάσεις τῶν παρατηρήσεων ἀλλά-
ζουν συνεχῶς. Π.χ. βελτιοῦται συνεχῶς ἡ πυροσβε-
στική ὑπηρεσία καὶ ἐπομένως αἱ πυρκαϊαὶ κατασθέ-
λονται ὀλοῦν περισσότερο ἐν τῇ γενέσει των, ἢ
αὐξάνουν αἱ ἐγκαταστάσεις ὑγιεινῆς καὶ τὰ ἰα-
τρεῖα, ὥστε ἐλαττώνεται ἡ θνησιμότης. Ἐπομένως
αἱ ἀσφαλιστικαὶ περιπτώσεις ἐλαττώνονται καὶ συ-
νεπῶς καὶ αἱ πληρωμαὶ τοῦ ἀσφαλιστοῦ γίνονται ὀ-
λιγώτεροι, οὕτως ὥστε παρέχεται εἰς τὸν ἀσφαλι-
στὴν ἡ δυνατότης νὰ μειώνη τὰ ἀσφάλιστρα τὰ ὀ-
ποῖα εἰσπράττει. Ἀντιστρόφως, ἐάν αὐξάνονται αἱ
πληρωμαὶ τοῦ ἀσφαλιστοῦ, οὗτος εἶναι ὑποχρεωμέ-
νος νὰ αὐξάνη τὰ ποσοστά τῶν ἀσφαλίστρων τὰ ὀ-
ποῖα εἰσπράττει.

55.- Εἶναι ἀρκετόν διὰ τὸν ἀσφαλιστὴν νὰ εἰσπράττη τόσα
ἀσφάλιστρα ὅσα ἀρκοῦν διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν ἀποζημιώ-
σεων;

Ἄπ. Ὁχι, διότι ἐκτός τῶν ἀποζημιώσεων, ὁ ἀσφαλιστὴς
ἔχει νὰ πληρώη καὶ γενικά ἔξοδα (διαχειρίσεως
ἤτοι μισθοῦς, φόρους, ἐνοίκια, ἔντυπα κλπ.). Ἐ-
πίσης θέλει νὰ ἀποκομίσῃ καὶ ἓν κέρδος ἀπὸ τὴν
ἐργασίαν του (δηλ. νὰ δώσῃ μέρος εἰς τοὺς με-
τόχους του). Ἐπίσης ὀφείλει νὰ σχηματίσῃ ἀποθε-
ματικά μὲ τὰ ὅποια νὰ δύναται εἰς δεδομένην πε-
ρίπτωσιν νὰ πληρώη τυχόν μεγαλυτέρας τοῦ μέσου
ὄρου ζημίας (ἀποκλίσεις ἐν τοῦ μέσου ὄρου).

56.- Τί ὀνομάζομεν "καθαρόν" ἀσφάλιστρον;

Ἄπ. Εἶναι τό ποσόν τό ὅποῖον εἰσπράττει ὁ ἀσφαλιστὴς
διὰ νὰ δύναται νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὴν πληρωμὴν ἀπο-
ζημιώσεων μὴ ὑπερβαινουσῶν τὸν μέσον ὄρον, ὃν ἔ-
χει διαπιστώσει διὰ τῶν παρατηρήσεων μεγάλου ἀ-
ριθμοῦ γεγονότων.

57.- Ὁ ἀσφαλιστὴς εἰσπράττει μόνον τό "καθαρόν" ἀσφάλιστρον
ἀπὸ τοὺς ἀσφαλιζομένους;

Ἄπ. Ὁχι εἰσπράττει τό "ἀκαθάριστον".

58.- Πῶς ἀναλύεται τό "ἀκαθάριστον" ἀσφάλιστρον; Δηλαδή ἀ-
πὸ τί στοιχεῖα ἀπαρτίζεται;

Ἄπ. Ἀπὸ τό "καθαρόν" πλέον αὐξήσεων διὰ τὴν κάλυψιν:
1) τῶν ἐξόδων διαχειρίσεως, 2) τοῦ ἐπιχειρηματι-
κοῦ κέρδους καὶ 3) τοῦ ἀποθεματικοῦ, τό ὅποῖον
ὀφείλει νὰ σχηματίσῃ ὁ ἀσφαλιστὴς διὰ τὰ κακά ἔ-
τη.

59.- Εἰς τί συνίσταται ἡ λεγομένη "μέθοδος κατανομῆς" διὰ
τὸν ὑπολογισμόν τῶν ἀσφαλίστρων;

- 'Απ. Πρῶτα συμβαίνουν αἱ ζημίαι καί κατόπιν καθορίζεται τό ποσόν τό ἀναγκαῖον διὰ τήν πληρωμήν τῶν ἀποζημιώσεων ὠρισμένου χρονικοῦ διαστήματος (π.χ. ἐνός ἔτους). Τό ποσόν, τοῦτο εἰσπράττεται ἀπό τοὺς ἀσφαλιζομένους κατ'ἀναλογίαν τῶν παρ'ἐκάστου ἡσφαλισμένων ποσῶν.
- 60.- Εἰς ποίου εἴδους ἀσφαλιστικᾶς ἐπιχειρήσεις χρησιμοποιεῖται κυρίως ἡ "μέθοδος κατανομῆς" διὰ τόν ὑπολογισμόν τῶν ἀσφαλίσεων;
- 'Απ. Εἰς τοὺς ἀλληλασφαλιστικούς συνεταιρισμούς.
- 61.- Τί ὀνομάζεται "ἀσφάλιστρον πληρωτέον ἐν τῶν ὑστέρων";
- 'Απ. Τό ἀσφάλιστρον, τό ὁποῖον πληρώνουν οἱ ἀσφαλιζόμενοι, ἀφοῦ συμβοῦν αἱ ζημίαι καί καθορισθοῦν αἱ πληρωτέαι πρὸς τοὺς ζημιωθέντας ἀποζημιώσεις. Ἡ ἀσφ. ἐπιχειρήσις (ἀλληλασφ. συνεταιρισμός κλπ.) εἰσπράττει "ἐκ τῶν ὑστέρων", ἤτοι μετὰ τήν ἐπέλευσιν τῶν ζημιῶν, τὰς συνεισφοράς τῶν ἀσφαλιζομένων διὰ νά πληρώσῃ τὰς καθορισθείσας ἀποζημιώσεις.
- 62.- Τί ὀνομάζεται "ἀσφάλιστρον πληρωτέον ἐν τῶν προτέρων";
- 'Απ. Τό ἀσφάλιστρον τό ὁποῖον εἰσπράττει ὁ ἀσφαλιστής προκαταβολικῶς, δηλ. κατὰ τήν ἐναρξιν τῆς ἀσφαλιστικῆς περιόδου, προϋπολογίζων ἐπὶ τῇ βάσει τῆς κειτημένης πείρας, τό συνολικόν ποσόν τῶν ἀποζημιώσεων τὰς ὁποίας θά χρειασθῇ νά πληρώσῃ κατὰ τήν ἐν λόγῳ ἀσφαλ. περίοδον.
- 63.- Ἐάν τὰ ἐκ τῶν προτέρων πληρωτέα ἀσφάλιστρα, τὰ ὁποῖα εἰσέπραξεν ὁ ἀσφαλιστής ἀπό τοὺς ἀσφαλιζομένους, δέν ἐπαρμέσουν νά καλύψουν ὅλας τὰς πληρωτέας ἀποζημιώσεις τί γίνεται;
- 'Απ. Γίνεται "καταβολή ἐκ τῶν ὑστέρων", δηλ. τό ἀπομένον ἀνάλυπτον ὑπόλοιπον τῶν καταβλητέων ἀποζημιώσεων κατανέμεται εἰς βάρος τῶν ἡσφαλισμένων κατὰ τήν ἀρχικὴν ἀναλογίαν. Δηλαδή καταβάλλουν οἱ ἀσφαλιζόμενοι συμπληρωματικὴν εἰσφοράν πρὸς κάλυψιν τοῦ ὑπολοίπου τῶν ἀποζημιώσεων.
- 64.- Ποίους κινδύνους περιλαμβάνει ἡ μέθοδος "ἀσφαλίσεως πληρωτέου ἐκ τῶν ὑστέρων" καί ἡ μέθοδος "καταβολῆς ἐκ τῶν ὑστέρων";
- 'Απ. Περιλαμβάνει τόν κίνδυνον, ἂν συμβοῦν ἐξαιρετικὰ μεγάλα ζημίαι, νά ζητηθοῦν σοβαραὶ συνεισφοραὶ ἐκ τῶν ὑστέρων ἀπὸ τοὺς ἀσφαλιζομένους, ἐφ' ὅσον δέν ὑπάρχουν ἕτερα μέσα καλύψεως τῶν ἐλλειμμάτων.
- 65.- Κατὰ ποίους τρόπους ἀποφεύγεται ὁ κίνδυνος τῆς ζητήσεως μεγάλων καταβολῶν ἐκ τῶν ὑστέρων, ὅσῳκις ἐφαρμο-

ζεται ἡ "μέθοδος κατανομῆς";

Ἀπ. α) Διὰ τοῦ σχηματισμοῦ ἐκ τῶν προτέρων ἐπαρκῶν ἀποθεματικῶν, τὰ ὅποια χρησιμοποιοῦνται διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν ἐκτάκτων ζημιῶν.

β) Διὰ τοῦ περιορισμοῦ τῆς ὑποχρέωσης καταβολῆς ἐκ τῶν ὑστέρων μέχρις ἐνός ἀνωτάτου πολλαπλασίου τοῦ ἐκ τῶν προτέρων πληρωτέου ἀσφαλίστρου.

γ) Διὰ τοῦ καθορισμοῦ σταθερῶν εἰσφορῶν τῶν ἠσφαλισμένων, ὅποτε ὅμως εἰς περίπτωσιν ἐκτάκτων ζημιῶν περιορίζονται αἱ πρὸς τοὺς ἀσφαλιζομένους παροχαί τοῦ ἀσφαλιστοῦ, δηλαδὴ ἐπιρρίπτεται τὸ ἔλλειμμα εἰς βάρος τῶν πληγέντων ἐκ τῆς ζημίας, καὶ οὕτω ἡ ἀσφαλιστικὴ προστασία καθίσταται ἀνίσος κατ' ἔτος, ἀναλόγως μὲ τὰ ἀποτελέσματα τῶν ζημιῶν ἐκάστου ἔτους.

66.- Ἐκτός τῆς "μεθόδου κατανομῆς" ποία ἄλλη μέθοδος χρησιμοποιεῖται διὰ νὰ εἰσπράττη ὁ ἀσφαλιστὴς τὰς εἰσφορὰς τῶν ἠσφαλισμένων καὶ οὕτω νὰ δύναται νὰ ἀντιμετωπίζη τὰς πληρωτέας ἀποζημιώσεις;

Ἀπ. Ἡ "μέθοδος ἀσφαλίστρου".

67.- Εἶναι τὸ σύστημα κατὰ τὸ ὅποιον οἱ ἀσφαλιζόμενοι πληρώνουν εἰσφοράν καθωρισμένην εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς συμβάσεως, καὶ ἡ εἰσφορά αὕτη παραμένει σταθερὰ δι' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ἀσφαλιστικῆς συμβάσεως, Ἐναντι πληρωμῆς τῆς καθωρισθείσης σταθερᾶς εἰσφορᾶς οἱ ἀσφαλιζόμενοι δικαιοῦνται νὰ λάβωσιν τὸ διὰ τῆς συμβάσεως συμπεφωνημένον ἀσφάλισμα, ἅμα ἐπέλεθ ἡ ἀσφαλιστικὴ περίπτωσις, ἔστω καὶ ἂν τὸ σύνολον τῶν εἰσφορῶν, ἅς εἰσέπραξεν ὁ ἀσφαλιστὴς ἀπὸ ὅλους τοὺς ἠσφαλισμένους δέν ἐπαρκεῖ διὰ νὰ καλύψῃ τὸ σύνολον τῶν πληρωτέων ἀσφαλισμάτων.

68.- Διατί ἀπαιτεῖται ὁ ἐξοπλισμὸς διὰ σημαντικῶν κεφαλαίων καὶ ἀποθεματικῶν τῶν ἀσφαλ. ἐπιχειρ. αἵτινες χρησιμοποιοῦν τὴν "μέθοδον ἀσφαλίστρου" καὶ διατί δέν ἀπαιτεῖται ἐξοπλισμὸς διὰ τὰς ἐπιχειρήσεις, αἵτινες χρησιμοποιοῦν τὴν "μέθοδον κατανομῆς".

Ἀπ. Διότι εἰς τὴν ἀσφ. ἐπιχείρησιν τὴν χρησιμοποιοῦσαν τὴν "μέθοδον ἀσφαλίστρου" φορεὺς τῆς ἀσφάλσεως εἶναι ἡ ἀσφαλιστικὴ ἐπιχείρησις, ἡ ὅποια, ὅταν δέν ἰσοφαρίζει ἀπὸ τὰς εἰσπραττομένας εἰσφορὰς ἀσφαλίστρων τὸ σύνολον τῶν πληρωτέων ἀποζημιώσεων, ὀφείλει νὰ καλύψῃ τὸ ἔλλειμμα διὰ τῆς περιουσίας της, δηλ. διὰ τῶν κεφαλαίων καὶ τῶν ἀποθεματικῶν της. Ἐνῶ εἰς τὴν ἐπιχείρησιν τὴν χρησιμο-

πιοῦσαν τὴν "μέθοδον κατανομῆς" φορεὺς τῆς ἀσφαλίσσεως εἶναι ἢ ὀλόττης τῶν ἀσφαλιζομένων καὶ ἐπομένως τὸ ἔλλειμμα καλύπτεται διὰ συμπληρωματικῶν καταβολῶν ἐκ τῶν ὑστέρων ὑπὸ τῆς ὀλόττης τῶν ἠσφαλισμένων, ἢ ἐπιρρίπτεται εἰς βάρος τῶν πληγέντων ὑπὸ τῶν ζημιῶν, εἴαν τυχόν δὲν προβλέπεται ἐπαρκῆς ὑποχρέωσις καταβολῆς ἐκ τῶν ὑστέρων.

69.- Πόσα καὶ ποῖα εἶναι τὰ εἶδη τῆς "μεθόδου ἀσφαλίστρου"
'Απ. Εἶναι δύο. Ἡ μέθοδος τοῦ μέσου ἀσφαλίστρου καὶ ἡ μέθοδος τοῦ ἀναλογικοῦ ἀσφαλίστρου.

70.- Ὑφίσταται διαφορισμὸς ἀσφαλίστρου, ἀναλόγως τῆς βαρύτητος ἐκάστου ἀσφαλιζομένου κινδύνου, ὅταν ἐφαρμόζονται ἡ μέθοδος τοῦ μέσου ἀσφαλίστρου;

'Απ. Ὁχι, διὰ πάντα κίνδυνον ἀσφαλιζόμενον πληρώνεται τὸ αὐτὸ ποσοστὸν ἀσφαλίστρου.

71.- Τί εἶναι ἡ μέθοδος τοῦ μέσου ἀσφαλίστρου;

'Απ. Εἶναι ἡ μέθοδος καθ' ἣν ὑπολογίζεται ἴσον καὶ ἐν αἴῳ ποσοστὸν ἀσφαλίστρου π.χ. 1^ο/100 δι' ὅλους τοὺς ἀσφαλιζομένους κινδύνους, ἀνεξαρτήτως τῆς βαρύτητος αὐτῶν. Π.χ. διὰ τὴν πυρασφάλισιν οἰκηρικῶν, τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι εὐφλετα, πληρώνεται ἀσφάλιστρον 1^ο/100, καὶ διὰ τὴν ἀσφάλισιν βενζίνης ἥτις εἶναι εὐφλεκτος πληρώνεται ἀσφάλιστρον ἐπίσης 1^ο/100.

Ἡ διὰ τὴν ἀσφάλισιν ζωῆς εἰκοσαετοῦς νεανίου πληρώνεται ἀσφάλιστρον 100.000 δρχ. καθ' ἕξαμηνίαν καὶ διὰ τὴν ἀσφάλισιν γέροντος 70 ἐτῶν πληρώνεται ἐπίσης ἀσφάλιστρον 100.000 δρχ. παρά τὸ γεγονός ὅτι ὁ κίνδυνος θνησιμότητος εἶναι πολὺ μεγαλύτερος διὰ τὸν γέροντα.

72.- Ποῖον εἶναι τὸ μειονέκτημα τῆς "μεθόδου τοῦ μέσου ἀσφαλίστρου";

'Απ. Ὅτι ἐπιβαρύνονται μὲ τὸ αὐτὸ ποσοστὸν ἀσφαλίστρων κίνδυνοι διαφορετικῆς βαρύτητος.

73.- Τί εἶναι ἡ μέθοδος τοῦ ἀναλογικοῦ ἀσφαλίστρου;

'Απ. Εἶναι μέθοδος καθ' ἣν σχηματίζονται ομάδες κινδύνων, ἀναλόγως τῆς βαρύτητος ἐκάστου κινδύνου, καὶ ἕκαστος ἀσφαλιζόμενος πληρώνει ἀσφάλιστρον ἀνάλογον πρὸς τὴν βαρύτητα τοῦ κινδύνου.

74.- Ποῖα εἶναι ἡ δικαιότερα μέθοδος ὑπολογισμοῦ τῶν ἀσφαλίστρων; Ἡ μέθοδος τοῦ μέσου ἀσφαλίστρου ἢ ἡ μέθοδος τοῦ ἀναλογικοῦ ἀσφαλίστρου; Καὶ διατί;

'Απ. Ἡ μέθοδος τοῦ ἀναλογικοῦ ἀσφαλίστρου, διότι ἕκαστος ἀσφαλιζόμενος πληρώνει ἀσφάλιστρον ἀνάλογον μὲ τὴν βαρύτητα τοῦ ἀσφαλιζομένου κινδύνου του. Δηλαδή ἐν ἐπιβαρύνονται μὲ ἴσον ποσοστὸν ἀσφαλί-

στρων ὅλοι οἱ κίνδυνοι.

- 75.- Τί ἐννοοῦμεν λέγοντες ὅτι ἕνας κίνδυνος εἶναι βαρὺς καὶ ἄλλος ἐλαφρὸς;
- Ἀπ. Βαρὺς εἶναι ὅταν ἡ πιθανότης ἐπελεύσεως τῆς ζημίας καὶ τῆς ἐκτάσεως αὐτῆς εἶναι πολὺ μεγάλη.
- 76.- Ποία μέθοδος ὑπ'λογισμοῦ τῶν ἀσφαλιστρῶν χρησιμοποιοῦται εἰς τὴν ἰδιωτικὴν ἀσφάλισιν;
- Ἀπ. Ἡ μέθοδος τοῦ ἀναλογικοῦ ἀσφαλιστροῦ.
- 77.- Πότε πρέπει νὰ πληρωθῇ τὸ ἀσφάλιστρον ὅταν ἐφαρμόζεται ἡ "μέθοδος ἀσφαλιστροῦ";
- Ἀπ. Πρέπει νὰ πληρωθῇ ἐκ τῶν προτέρων εἰς τὴν ἀρχὴν ἐκάστης ἀσφαλιστικῆς περιόδου.
- 78.- Προβλέπει ὁ ἑλληνικὸς νόμος τὴν ἀρχὴν τῆς ἐκ τῶν προτέρων πληρωμῆς τοῦ ἀσφαλιστροῦ;
- Ἀπ. Ὁχι.
- 79.- Τί κἀμουν αἱ ἀσφαλιστικαὶ ἐπιχειρήσεις διὰ νὰ ἐκασφαλίσουν τὴν ἐκ τῶν προτέρων πληρωμὴν τῶν ἀσφαλιστρῶν;
- Ἀπ. Περιλαμβάνουν εἰδικόν ὄρον εἰς τὰ ἀσφαλιστήρια συμβόλαια, ὅστις καθορίζει ὅτι ἡ ἀσφάλισις εἶναι ἄκυρος ἐάν δέν προπληρωθοῦν τὰ ἀσφάλιστρα ἢ ἐάν δέν πληρωθοῦν ἐντὸς ὠρισμένης συντόμου προθεσμίας ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ ἀσφαλιστηρίου συμβολαίου.
- 80.- Διατί προβλέπεται συνήθως εἰς τὴν ἀσφαλιστικὴν σύμβασιν ἡ ὑποχρέωσις τῆς προπληρωμῆς τῶν ἀσφαλιστρῶν;
- Ἀπ. Διὰ νὰ δύναται ὁ ἀσφαλιστὴς νὰ συγεντρῶν ἑἰς χεῖρας του ἀπὸ ὅλους τοὺς ἀσφαλιζομένους τὰ χρηματικὰ μέσα μετὰ τὰ ἐποῖα νὰ δύναται νὰ ἀποζημιῶν τὰς ζημίας αἱ ἐποῖα ἐνδέχεται νὰ συμβοῦν.

4. Ἄλλο βασικόν προαπαιτούμενον τῆς ἀσφαλιστικῆς τεχνικῆς εἶναι ἡ "ἐξίσωσις τοῦ ἀσφαλιστικοῦ χαρτοφυλακίου". Συνήθως τὸ προαπαιτούμενον αὐτὸ ὀνομάζεται ἐν μέρει διὰ τῆς ἐκφράσεως "ὁμοιογένεια" τοῦ ἀσφαλιστικοῦ χαρτοφυλακίου, ἀλλ' ἡ ἐκφρασις αὐτὴ ἀφορᾷ ἐν μέρος μόνον τῆς ἐξίσωσεως, ἥτις ὀφείλει νὰ ὑπάρχῃ συμφώνως μετὰ τὰς τεχνικὰς ἀπαιτήσεις.

Τὸ ἀσφαλιστικόν χαρτοφυλάκιον πρέπει νὰ εἶναι "τοῦ αὐτοῦ εἴδους" καὶ μάλιστα πρῶτον ὡς πρὸς τὰ ἀσφαλιζόμενα ποσά. Αὐτὸ θά φανῇ σαφέστερον δι' ἐνός παραδείγματος. Ἄς δεχθῶμεν ὅτι, συμφώνως μετὰ τὴν ἑτατιστικὴν πεῖραν, εἰς κἀθε ἀσφάλισιν οἰκιακῶν ἐπίπλων καὶ σκευῶν ἀξίας δραχ. 60.000 ἀντιστοιχεῖ κατὰ μέσον ὄρον ἑτησίως ζημία 60 δραχμῶν. Ἄν

ἡ ἀσφαλιστής συνάπτῃ ἀσφαλίσεις μόνον 60.000 δραχ. τότε ἂν εἰσπράττῃ ἀσφάλιστρα 1^ο/100, θά ἔχῃ κατὰ μέσον ὄρον τὰ μέσα διά νά δύναται νά πληρώσῃ τὰς ζημίαις πού θά συμβοῦν, ἂν ὤμως ἐπιτός ἀπό τὰς ἀσφαλίσεις αὐτάς κάμνῃ καί μίαν ἀσφάλισιν μέ ἠοφαλισμένον ποσόν π.χ. 3.000.000 δραχ. τότε θά εἰσπράττῃ μέν ἀσφάλιστρα 3.000 δραχ., ἀλλά ἂν ἡ ζημία συμβῇ εἰς αὐτήν τήν ἀσφάλισιν, δέν θά ἔχῃ τὰ μέσα διά νά τήν καλύψῃ. Προϋπῆκει λοιπόν ὅτι τὰ ἠοφαλισμένα ποσά τοῦ ἀσφαλιστικοῦ χαρτοφυλακίου πρέπει νά εἶναι κατὰ τό δυνατόν ὁμοιόμορφα. Αὐτό δύναται νά ἐπιτύχῃ ὁ ἀσφαλιστής κρατῶν καί εἰς τούς μεγάλους κινδύνους συμμετοχήν πού δέν ὑπερβαίνει τό ποσόν πού ἔχει καθορίσει ἐξ ἀρχῆς. Διά νά καλυφθῇ τό ὑπόλοιπον ποσόν τοῦ κινδύνου πρέπει τότε νά συμμετάσχουν πολλοί ἄλλοι ἀσφαλισταί. Αὐτό λέγεται "συνασφάλισις". Ὁ ἀσφαλιστής ὅμως δύναται νά ἐξυπηρετηθῇ καί ἄλλως δηλαδή ἀναλαμβάνει μέν πρῶτον ἓνα μέγαν κίνδυνον ἐντελῶς μόνος του, ἀλλά δίδει κατόπιν ἀμέσως δι' ἰδιαιτέρων συμβάσεων συμμετοχήν εἰς ἓνα ἢ εἰς περισσοτέρους ἀσφαλιστάς. Πέ ἄλλα λόγια ἀσφαλίζεται ὁ ἴδιος ἀλλοῦ δι' ἓν μέρος τοῦ κινδύνου ὃν ἀνέλαβε. Αὕτῃ ἡ ἀσφάλισις λέγεται "ἀντασφάλισις" ἢ ὅπως τελευταίως λέγεται "ἀνασφάλισις". Ἡ ἀντασφάλισις εἶναι λοιπόν ἓν τεχνικόν βοηθητικόν μέσον τοῦ ἀσφαλιστοῦ. Ἐπειδή ὅμως ἔχει ἐξελιχθῇ εἰς αὐτοτελῆ ἀσφαλιστικόν κλάδον πρέπει νά ἐπανέλθωμεν σχετικῶς κατωτέρω.

Τό ἀσφαλιστικόν χαρτοφυλάκιον πρέπει ὄχι μόνον νά εἶναι κατὰ τό δυνατόν ἴσης ἀξίας, ἀλλά πρέπει νά εἶναι ἐξισομένον καί ἀπό ἀπόψεως κινδύνου. Ἔτσι ὁ ἀσφαλιστής δέν δύναται ἐνῶ ἀσφαλίζει ἐξ ἴσου ἐπικινδύνα ἀντικείμενα νά ἀσφαλίσῃ καί ἐν πού ὁ κίνδυνος εἶναι ἐξαιρετικά μέγανος. Πρέπει ἀντιθέτως νά φροντίζῃ ὥστε δι' ὅλας τὰς ομάδας κινδύνων νά γίνωνται ὑπό τῆς ἐπιχειρήσεώς του τὰ αὐτά ἐξοδα. Αὐτό ὀδηγεῖ εἰς τό νά συμμετέχῃ ὁ ἀσφαλιστής εἰς τούς πλέον ἐπικινδύνους κινδύνους διά μικροτέρας συμμετοχῆς. Αὐτό τό σημεῖον θά τό συζητήσωμεν ἐπίσης ὅταν θά ὀμιλήσωμεν διά τήν ἀντασφάλισιν, ἐν σχέσει μέ τόν ὑπολογισμόν τῆς "ἰδίας κρατήσεως". Τό ἴδιον ἰσχύει καί διά τήν περίπτωσιν τῆς λεγομένης "ἀντασφαλίσεως κινδύνων".

Ὅταν ἔχει ὁ ἀσφαλιστής ὑπ' ὄψιν του ὅλας αὐτάς τὰς ἀπόψεις, θά ἔπρεπε ὑπολογίζων ὁρθῶς τό ἀσφάλιστρον, νά ἐπιτυχάνῃ τήν ἐξίσωσιν τοῦ χαρτοφυλακίου του, ἀρμεῖ νά περιωρίζετο εἰς κάλυψιν κινδύνων μιᾶς ἐντελῶς ὀρισμένης ομάδος κινδύνων. Ἄλλ' αὐτό συμβαίνει μόνον εἰς τήν θεωρίαν. Εἰς κανένα ἀσφαλιστικόν κλάδον δέν εἶναι τόσον ἐπακριβῶς γνω-

πταί αἱ συνθήκαι τοῦ κινδύνου, οὔτε τὰ τεχνικά δεδομένα τόσον εἰγούρα (ἐξαίρεσιν ἴσως ἀποτελεῖ ἡ ἀσφάλισις ζωῆς) ὥστε νά ἐξάγεται πάντοτε ἀκριβῆς ὁ λογαριασμός. Δι' αὐτό εἰς τήν πρακτικὴν τῆς ἀσφαλιστικῆς ἐπιχειρήσεως ἐπιδιώκεται ἡ "ἀνάμιξις τῶν κινδύνων". Διὰ τοῦ ὅρου αὐτοῦ ἐννοοῦμεν ὅτι τό ἀσφαλιστικόν χαρτοφυλάκιον πρέπει νά περιλαμβάνη εἰς ὠρισμένην ἀναλογίαν ἣτις ἀποδεικνύεται καλὴ ἐν τῆς πείρας, ἀσφαλίσεις ὅλων ἢ τοῦλάχιστον τῶν περισσοτέρων ὁμάδων κινδύνων. Ἐν βλέμμα εἰς τήν πρᾶξιν δεικνύει ὅτι αἱ διάφοροι ὁμάδες κινδύνων ἐντός ἐνός διαχειριστικοῦ ἔτους δύνανται νά ἐξελιχθοῦν ἐντελῶς διαφορετικά. Π.χ. αἱ ἐργασίαι πυρασφαλίσεως γεωργικῶν προϊόντων δύνανται νά εἶναι δυσμενεῖς ἀπὸ ἀπόψεως ζημιῶν, ἐνῶ αἱ πυρασφαλίσεις βιομηχανικῶν κινδύνων νά εἶναι ἐντελῶς κανονικαί. Οἱ λόγοι διὰ τοὺς ὁποίους παρουσιάζονται αὐταί αἱ ἀποκλίσεις συνήθως δύνανται νά πιστοποιηθοῦν μόνον κατόπιν λεπτομεροῦς ἐρεῦνης, "Ἄν ὅμως ὁ ἀσφαλιστής ἔχει χαρτοφυλάκιον "καλῶς ἀναμεμιγμένον", τότε ὑπάρχει ἡ δυνατότης νά συμψηφίζονται αἱ αἰτίαι τῆς διαφορετικῆς ἐξελίξεως εἰς τὰ ἀποτελέσματα τῶν.

Εἰς τήν πρᾶξιν προσπαθοῦν αἱ ἀσφαλιστικαὶ ἐπιχειρήσεις νά ἐπεκτείνουν τήν ἀνάμιξιν τοῦ χαρτοφυλακίου τῶν. Δηλαδή προσπαθοῦν νά ἀκοῦν τὸν ἴδιον ἀσφαλιστικόν κλάδον εἰς ὅσον τό δυνατόν μεγαλυτέραν περιοχὴν, διότι ἔτσι ἐλπίζουν ν' ἀντιμετωπίσουν τοὺς διαφόρους κινδύνους. Ἡ τάσις αὕτη φαίνεται καθαρώτερα εἰς τήν ἀσφάλισιν πραγμάτων, π.χ. εἰς τήν πυρασφάλειαν. Αἱ παρατηρήσεις τῶν τελευταίων χρόνων ἀποδεικνύουν ὅτι ἡ καμπύλη τῶν ζημιῶν παρακολουθεῖ παραλλήλως ἀριετὰ ἀκριβῶς τήν καμπύλην τοῦ προεξοφλητικοῦ τόκου. Δηλαδή κατ' οἰκονομικὴν κατὰστασιν συνοδεύεται ἀπὸ δυσμενές ποσοστὸν ζημιῶν. Ἐάν παρατηρήσωμεν τήν οἰκονομικὴν κατὰστασιν εἰς ὠρισμένην στιγμὴν θά εὕρωμεν πάντοτε εἰς ὠρισμένης χώρας καλὴν οἰκονομικὴν κατὰστασιν καὶ εἰς ἄλλας κακὴν. Ἄν λοιπὸν ὁ ἀσφαλιστής ἐνεργῆ πυρασφαλίσεις εἰς ὅλας αὐτάς τὰς χώρας, θά ἠδυνάμεθα νά ὑποθέσωμεν, ὅτι τὰ καλὰ καὶ τὰ κακὰ ἀποτελέσματα ζημιῶν θά ἐξισώνοντο μεταξὺ τῶν. Ἄν αὐτό συμβαίη τότε ἐξασφαλίζομεν ἀπολύτως σταθερότητα εἰς τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐργασίας. Συμφώνως δέ μέ τὰς ἐνδείξεις τῶν μεγάλων ἀσφαλιστικῶν ἐπιχειρήσεων, ἐπιβεβαιοῦται ἡ ὑπόθεσις ἣν ἐνάναμεν, δηλ. ὅτι ἡ διεθνὴς ἐξάσκησις τῆς ἀσφαλιστικῆς ἐργασίας καθιστᾷ πλέον ὁμοιόμορφα τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐργασίας. Ἡ παρατήρησις αὕτη ἰσχύει ἐπίσης καὶ διὰ τήν ἀσφάλισιν προσώπων. Ἄρειε νά

σκεφθῶμεν τὴν ἐπίδρασιν πού ἔχει ἐπὶ τῆς θνησιμότητος μία ἐπιδημία.

Σήμερον ἡ μεγάλη πλειοψηφία τῶν μεγάλων ασφαλιστικῶν ἐπιχειρήσεων ἐπιδιώκει καὶ μίαν ἄλλου εἴδους ἐξίσωσιν. Δηλαδή δὲν ἐξαρτῶνται πλέον ἀπὸ τὴν ἐξάσκησιν ΕΝΟΣ μόνου ασφαλιστικοῦ κλάδου, ἀλλ' ἀσκοῦν συγχρόνως πολλοὺς κλάδους. Εἶναι προφανές ὅτι οἱ γενικοὶ κίνδυνοι τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς ἐπιδροῦν ἐντελῶς διαφορετικὰ εἰς τοὺς ἰδιαιτέρους κινδύνους ἐκάστου ασφαλιστικοῦ κλάδου. Π.χ. ἂν ἔχωμεν αὐξήσιν τῶν ζημιῶν ἀπὸ ἐμπρησμοῦς λόγῳ κακῆς ἐσοδείας, δὲν θὰ ἔχωμεν ἀναγκαστικῶς καὶ αὐξήσιν τῶν ζημιῶν τοῦ κλάδου μεταφορῶν. Πρέπει ὅμως νὰ προσέξωμεν ὅτι μεταξύ μερικῶν ασφαλιστικῶν κλάδων ὑπάρχει ἐσωτερικὴ ἀλληλεξάρτησις, ὥστε εἰς μερικοὺς κινδύνους παρουσιάζουν ἐνιαίαν ἀντίδρασιν ἐνῶ εἰς ἄλλους κινδύνους δὲν ὑπάρχει τοιαύτη ἀλληλεξάρτησις. Ὡς ἀναφέρωμεν ἐν μόνον παράδειγμα: Ὅταν αὐξάνουν αἱ ζημίαι ἀπὸ ἐμπρησμοῦς λόγῳ κακῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως τότε συγχρόνως δεινύνουν αὐξήσιν καὶ αἱ ζημίαι τῆς ἀσφάλισως κλοπῆς διὰ ρήξεως, ὅπως ἐπίσης κάποτε αὐξάνει ἡ πιθανότης ζημιῶν τῆς ἀσφάλισως στάσεων καὶ πολιτικῶν ταραχῶν.

Ἄν ὅμως ἐξετάσωμεν τὰ πράγματα θὰ ἴδωμεν ὅτι δὲν ἐπιδιώκεται ἐξίσωσις μεταξύ ἀσφάλισως πραγμάτων καὶ προσώπων παρά μόνον ἀπὸ πολὺ ὀλίγας ἐπιχειρήσεις. Τὸ φαινόμενον αὐτὸ ἐξηγεῖται εἰς μερικὰς χώρας ἀπὸ τὰς ἀντιρρήσεις πού παρουσιάζει ἡ ἐποπτεύουσα κρατικὴ ἀρχὴ εἰς τὸ νὰ ἀσκῆ ἀπὸ κοινοῦ μία ἐπιχείρησις καὶ τὰ δύο αὐτὰ εἶδη ἀσφάλισως. Ἡ ἀσφάλισις προσώπων καὶ ἰδίως ἡ ἀσφάλισις ζωῆς ἐξελιίσεται ὀμαλῶτερον παρά ἡ ἀσφάλισις πραγμάτων. Καὶ ἐπειδὴ εἰς τὴν ἀσφάλισιν ζωῆς συγκεντρῶνεται σοβαρὰ κεφάλαια ἀποταμιεύσεως, ἡ ἐποπτικὴ ἀρχὴ θέλει νὰ ἐμποδίσῃ νὰ διακινδυνεύσουν τὰ συμφέροντα τῶν ασφαλιζομένων ἀπὸ τὴν ἀπρόβλεπτον ἐξέλιξιν τῆς ἀσφάλισως πραγμάτων. Δηλαδή εἰς αὐτὰς τὰς χώρας ἔχομεν διαταραχὴν τῆς οἰκονομικῆς ἐξελίξεως ἀπὸ κυβερνητικὰ μέτρα. Εἰς τὰς χώρας αὐτὰς συγαντῶμεν τὸ ἀντίθετον φαινόμενον ἐκεῖ ὅπου δὲν ὑπάρχει ἡ κρατικὴ ἐποπτεία, δηλαδή εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις ἀντασφάλισως. Ἐκεῖ εὐρίσκομεν ὅτι αὐξάνει ἡ τάσις πρὸς ἐξίσωσιν διὰ τῆς συγχρόνου ἀσκήσεως καὶ τῶν δύο ὁμάδων ἀσφάλισως (πραγμάτων καὶ προσώπων). Ἄλλὰ καὶ αἱ ἐταιρεῖαι πού ἀσκοῦν τὴν κατ'εὐθεῖαν ασφαλιστικὴν ἐργασίαν (ὄχι ἀντασφάλισιν) εὐρίσκουσι τὸν τρόπον νὰ ξεφύγουν ἀπὸ τὴν κρατικὴν ἐπέμβασιν διὰ τῆς ἐξῆς μεθόδου: συμμετέχουν εἰς τὸ μετοχικόν

κεφάλαιον ἄλλης ἐταιρείας ἣτις ἀσκεῖ τὴν ἀσφάλισιν τῆς ἀντιθέτου ομάδος. Κι' ἔτσι μέ τὴν μορφήν τῶν μερισμάτων πού πέρνουν ἀπό τὰς μετοχὰς αὐτάς, ἐπιτυγχάνουν τὴν ἐξίωσιν ἂν καί εἰς μικροτέραν ἔκτασιν.

Ε Ρ Ω Τ Η Σ Ε Ι Σ

81.- Τί εἶναι "ἀσφαλιστικὸν χαρτοφυλάκιον";

Ἀπ. Εἶναι τὸ σύνολον τῶν ἐν ἰσχύϊ ἀσφαλιστικῶν συμβάσεων, ἃς ἔχει συνάψει μίᾳ ἀσφαλιστικῇ ἐπιχειρήσει.

82.- Κατὰ ποίους τρόπους ἐπιτυγχάνεται ἡ ἐξίωσις τοῦ χαρτοφυλακίου τῆς ἀσφαλιστικῆς ἐπιχειρήσεως;

Ἀπ. Ἡ ἀσφαλιστικὴ ἐπιχείρησις προσπαθεῖ:

α) νά εἶναι κατὰ τὸ δυνατόν ὁμοιομορφα, δηλ. ἴσης ἀξίας τὰ ἀσφαλιζόμενα ποσά ἐκάστου κινδύνου. Διὰ νά ἐπιτύχη τοῦτο ἡ ἀσφ. ἐπιχείρησις κρατεῖ δι' ἑαυτὴν ποσά μικρά ἴσης περίπου ἀξίας, τὸ δὲ ὑπερβάλλον τῆς ἰδίας ἑαυτῆς κρατήσεως τὸ ἐγχωρεῖ εἰς ἄλλους ἀσφαλιστάς, εἴτε ὑπὸ τύπον συνασφάλισεως εἴτε ὑπὸ τύπον ἀντασφάλισεως.

β) νά εἶναι κατὰ τὸ δυνατόν ἴσης βαρύτητος οἱ ἀσφαλιζόμενοι κίνδυνοι. Διὰ νά ἐπιτύχη τοῦτο ἡ ἀσφαλ. ἐπιχείρησις κρατεῖ δι' ἑαυτὴν μικρότερα ποσοστά τῶν βαρυτέρων κινδύνων καί μεγαλύτερα τῶν ἐλαφροτέρων.

γ) νά ἐπεκτείνῃ ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ἀσφαλιστικοῦ κλάδου τὰς ἐργασίας τῆς κατὰ τρόπον, ὥστε νά ἀσφαλίξῃ ποικιλίαν ἀντικειμένων ἢ ομάδων ἀντικειμένων, π.χ. εἰς τὸν κλάδον πυρός προσπαθεῖ νά ἀσφαλίξῃ καί γεωργικά προϊόντα, καί βιομηχανίας, καί οἰκοδομὰς πρὸς κατοικίαν, καί ἐμπορεύματα κλπ. (ἀνάμιξις κινδύνων), καί ὄχι μόνον γεωργικά προϊόντα π.χ.

δ) νά ἐπεκτείνῃ τὴν ἀσκησιν ἐκάστου ἀσφαλιστικοῦ κλάδου εἰς ὅσον τὸ δυνατόν μεγαλυτέραν περιοχὴν. π.χ. εἰς διαφόρους χώρας, οὕτως ὥστε τὰ κακὰ ἀποτελέσματα ἐκ τῆς ἐργασίας εἰς μίαν χώραν νά συμψηφίζονται μέ τὰ κακὰ εἰς ἄλλην χώραν.

ε) νά ἐπεκτείνῃ τὴν ἀσκησιν τῶν ἐργασιῶν τῆς εἰς πλείονα τοῦ ἐνός ἀσφαλιστικοῦ κλάδου καί νά μὴ περιορίζεται εἰς ἓνα μόνον κλάδον, οὕτως ὥστε τὰ δυσμενῆ ἀποτελέσματα ἐνός κλάδου νά συμψηφίζονται μέ τὰ εὐνοϊκὰ ἄλλου κλάδου.

83.- Ἀπαριθμήσατε ἀπλῶς τοὺς πέντε τρόπους καθ' οὓς ἐπιδιώκεται ἡ ἐξίσωσις τοῦ χαρτοφυλακίου τῆς ἀσφαλιστικῆς ἐπιχειρήσεως;

Ἀπ. α) διὰ τῆς ἀσφαλίσεως ποσῶν ἴσης ἀξίας ἐξ ἐκάστου κινδύνου, ἢ διὰ τῆς κρατήσεως ἴσων ποσῶν καὶ ἐκχώρησεως τῶν ὑπολοίπων εἰς τοὺς ἀντασφαλιστάς ἢ συνασφαλιστάς.

β) διὰ τῆς ἀσφαλίσεως κινδύνων ἴσης βαρύτητος ἢ διὰ τῆς κρατήσεως μικροτέρων ποσῶν ἐπὶ τῶν βαρυτέρων κινδύνων, τοῦ ὑπολοίπου (ὑπερβάλλοντος) ἐκχωρουμένου πρὸς τοὺς συνασφαλιστάς ἢ τοὺς ἀντασφαλιστάς.

γ) διὰ τῆς καλύψεως ὅσον τὸ δυνατόν μεγαλυτέρας ποικιλίας ἀντικειμένων ἐντός τοῦ αὐτοῦ ἀσφαλιστικοῦ κλάδου.

δ) διὰ τῆς ἐπεντάσεως τῶν ἐργασιῶν εἰς ὅσον τὸ δυνατόν εὐρυτέραν τοπικὴν περιοχὴν (πλείονας χώρας).

ε) διὰ τῆς ἐπεντάσεως τῶν ἐργασιῶν εἰς ὅσον τὸ δυνατόν περισοτέρους ἀσφαλιστικούς κλάδους.

84.- Τί λέγεται συνασφάλισις;

Ἀπ. Ὅταν πλείονες τοῦ ἐνός ἀσφαλισταί συμμετέχουν εἰς τὴν κάλυψιν ἐνός καὶ τοῦ αὐτοῦ κινδύνου, ἀναλαμβάνοντες νὰ ἀσφαλίσουν ὀρισμένον ποσόν ἢ ὀρισμένον ποσοστὸν τοῦ κινδύνου τούτου, δι' ἀπ' εὐθείας ἀσφαλιστικῆς συμβάσεως μετὰ τοῦ ἀσφαλιζομένου.

85.- Τί λέγεται ἀντασφάλισις ἢ ἀνασφάλισις;

Ἀπ. Ὅταν ὁ ἀσφαλιστὴς ἀσφαλίζεται εἰς ἄλλον ἀσφαλιστὴν διὰ μέρος ἢ τὸ σύνολον τοῦ κινδύνου ὃν ἠσφάλισε.

86.- Τί ἐννοοῦμεν μέ τὸν ὄρον "ἀνάμιξις τῶν κινδύνων";

Ἀπ. Τὴν προσπάθειαν, ἣν δεόν νὰ καταβάλλῃ ὁ ἀσφαλιστής, ὥστε τὸ ἀσφαλιστικὸν του χαρτοφυλάκιον νὰ περιλαμβάνῃ ἀσφαλίσεις ὅλων ἢ τουλάχιστον τῶν περισοτέρων ὁμάδων κινδύνων ἐντός τοῦ αὐτοῦ κλάδου.

87.- Διατί ἐπιβάλλεται ἡ "ἀνάμιξις τῶν κινδύνων";

Ἀπ. Διότι αἱ ζημίαι αἱ ὅποια λαμβάνουν χώραν ἐντός ἐνός διαχειριστικοῦ ἔτους δὲν εἶναι ὁμοιόμορφοι δι' ὅλας τὰς ὁμάδας κινδύνων τοῦ αὐτοῦ κλάδου, ἀλλ' ἐνδέχεται νὰ εἶναι δυσμενέστεραι εἰς τὴν μίαν ὁμάδα καὶ εὐνοϊώτεραι ἢ κανονικαί εἰς ἄλλας. Καὶ διὰ τῆς ἀναμίξεως δημιουργεῖται ἡ δυνατότης συμψηφισμοῦ μετὰ τῶν ζημιῶν τῶν διαφόρων ὁμάδων τοῦ αὐτοῦ κλάδου.

88.- Ποῦ στηρίζεται ὁ ἀσφαλιστής διὰ νά καθορίζη τήν ἀναλογίαν ἀναμίξεως τῶν διαφόρων ὁμάδων κινδύνων;

Ἀπ. Εἰς τήν πείραν, ἣν ἀποκομίζει ἐκ τῆς ἐργασίας του ἐπί σειράν ἐτῶν.

89.- Τί εἶναι "ὁμοιογένεια" τοῦ ἀσφαλιστικοῦ χαρτοφυλακίου;"

Ἀπ. Εἶναι ὁ κανὼν καθ' ὃν ὅλαι αἱ ἀσφαλίσεις αἰς συνάπτει ὁ αὐτός ἀσφαλιστής, δεόν νά εἶναι κατὰ τό δυνατόν ἴσαι τόσον ἀπό ἀπόψεως ἀσφαλιζομένων ποσῶν, ὅσον καί ἀπό ἀπόψεως βαρύτητος τοῦ ἀσφαλιζομένου κινδύνου. Δηλαδή ὁ ἀσφαλιστής δεόν νά ἀσφαλίζη ἀντικείμενα ὁμοιογενῆ ἀπό ἀπόψεως ἀσφαλιζομένης ἀξίας (δι' ἐκχωρήσεως τοῦ ὑπερβάλλοντος εἰς τοὺς συνασφαλιστάς ἢ τοὺς ἀντασφαλιστάς) καί ἀπό ἀπόψεως βαρύτητος τοῦ κινδύνου (δι' ἐκχωρήσεως μεγαλυτέρων ποσοστῶν πρὸς τοὺς ἀντασφαλιστάς ἢ συνασφαλιστάς ἐπὶ τῶν βαρυτέρων κινδύνων). Δηλαδή ὁ ἀσφαλιστής ἐπιδιώκει "ὁμοιομορφίαν" ὡς πρὸς τὰ ἀσφαλιζόμενα ποσά καί ὡς πρὸς τήν βαρύτητα τῶν κινδύνων.

90.- Ποῖοι εἶναι οἱ δύο τρόποι διὰ τῶν ὁποίων ὁ ἀσφαλιστής ἐπιτυγχάνει τήν λεγομένην ὁμοιογένειαν (ὁμοιομορφίαν-ἰσότητα) μεταξύ τῶν ἀσφαλιζομένων ποσῶν;

Ἀπ. Ἡ ἐκχώρησις τοῦ ὑπερβάλλοντος πρὸς ἄλλους ἀσφαλιστάς:

α) ὑπὸ τύπον συνασφαλίσεως.

β) ὑπὸ τύπον ἀντασφαλίσεως.

91.- Τί εἶναι ἀντασφάλισις;

Ἀπ. Ἡ ἀσφάλισις τοῦ ἀσφαλιστοῦ εἰς ἕτερον ἀσφαλιστήν. Δηλαδή ὁ πρωτασφαλιστής ἀσφαλίζει μόνος του (ἄνευ συνασφαλιστῶν) ὁλόκληρον τόν κίνδυνον, καί εἶναι αὐτός μόνος ὑπεύθυνος διὰ τήν πληρωμὴν τῆς ἀποζημιώσεως ἢ τοῦ ἠσφαλισμένου ποσοῦ ὅταν ἐπέλθῃ ἡ ἀσφαλιστικὴ περίπτωσις, ἀλλὰ διὰ νά μή φέρῃ ὁλόκληρον τό βάρος μόνος του, ἀντασφαλίζεται εἰς ἕτερον ἀσφαλιστήν (ἀντασφαλιστήν) διὰ μέρος τοῦ κινδύνου. Π.χ. Ὁ πρωτασφαλιστής ἀσφαλίζει κατὰ πυρὸς μίαν οἰκοδομὴν ἀξίας 500.000 δραχμῶν, ἀλλὰ κρατεῖ δι' ἑαυτόν (ἰδίᾳ κράτησις) μόνον τὰς 50.000 δρχ. ἤτοι 10% καί ἀντασφαλίζεται εἰς τόν ἀντασφαλιστήν του διὰ τὰς ὑπολοίπους 450.000 δραχ. ἤτοι δι' 90%, οὕτως ὥστε ἐάν συμβῇ νά καταστραφῇ ὁλόκληρος ἡ οἰκοδομὴ ἐκ πυρκαϊᾶς, θά πληρώσῃ εἰς τόν ἀσφαλιζόμενον τὰς 500.000 ἀ-

ποῦ εἰσπράξη τὰς 450.000 ἀπὸ τὸν ἀντασφαλιστὴν
του καὶ προσθέσει ἐν τοῦ ταμείου του τὰς 50.000.
92.- Τί εἶναι "ἰδία κράτησις";

Ἀπ. Εἶναι τὸ ποσὸν ἢ τὸ ποσοστὸν τὸ ὁποῖον κρατεῖ δι'
ἴδιον λογ/σμόν ὁ πρωτασφαλιστὴς ἐπὶ τοῦ ἀσφαλιζο-
μένου κινδύνου, ἐκχωρῶν τὸ ὑπόλοιπον εἰς τὸν ἀν-
τασφαλιστὴς του.

5. Ὄταν συμβῇ ἡ ΖΗΜΙΑ τὴν πληροφορεῖται φυσικὰ πρῶ-
τος ὁ ἀσφαλιζόμενος. Δι' αὐτὸ γενικῶς εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ
τὴν δηλώσῃ εἰς τὸν ἀσφαλιστὴν. Εἰς τοὺς περισσοτέρους ὁμως
κλάδους εἶναι ἐπίσης ὑποχρεωμένος ὁ ἀσφαλιζόμενος νὰ κἀμῃ
τὸ πᾶν διὰ νὰ ἀποτρέψῃ ἢ νὰ ἐλαττώσῃ τὴν ζημίαν. Αὐτὸ ὀνο-
μάζεται "ὑποχρέωσις διασώσεως".

Ὁ διαμανονισμὸς τῆς ζημίας διαιρεῖται εἰς διάφορα
στάδια, δηλαδὴ εἰς τὴν ἐξακρίβωσιν, εἰς τὸν ὑπολογισμὸν καὶ
εἰς τὴν ἐξόφλησιν.

α) Ἡ ἐξακρίβωσις τῆς ζημιογόνου περιπτώσεως σημαί-
νει τὴν συγκιέντρῳσιν τῶν πραγματικῶν περιστατικῶν καὶ κυ-
ρίως ἀποβλέπει εἰς τὸ νὰ διαπιστωθῇ ἂν τὸ βλαβέν ἀντικεί-
μενον εἶναι τὸ ἴδιον μὲ τὸ ἠσφαλισμένον, β) δυσιοπώτερος
εἶναι πολλάκις ὁ ὑπολογισμὸς τῆς ζημίας εἰς τὸν ὁποῖον ἐ-
φαρμόζονται, τοῦλάχιστον μερικῶς, ἀσφαλιστικο-τεχνικαὶ ἀ-
πόψεις. Ὄταν ὁ ἀσφαλιστὴς εἰς τὴν ἀσφάλισιν προσώπων ὑ-
πόσχεται τὴν πληρωμὴν συμπεφωνημένου ποσοῦ ἢ προσόδου κα-
θωρισμένης εἰς ἀκριβὲς ποσόν, τότε ὀφείλει μόνον νὰ πλη-
ρῶσῃ αὐτὸ τὸ ποσόν. Ἀντιθέτως εἰς τὴν ἀσφάλισιν πραγμά-
των δὲν ἀσφαλίζεται τὸ πρᾶγμα ὡς πρᾶγμα, ἀλλὰ μόνον τὸ
"ΣΥΜΦΕΡΟΝ" ποῦ ἔχει ὁ ἀσφαλιζόμενος εἰς τὴν διατήρησιν
τοῦ πράγματος ἄνευ ζημίας. Αὐτὸ τὸ συμφέρον ἔχει ὀρισμέ-
νην ἀξίαν, τὴν "ἀσφαλιστικὴν ἀξίαν", ἡ ὁποία ἐκδηλώνεται
εἰς τὸ "ἠσφαλισμένον ποσόν". Βασικῶς ἡ ἀσφάλισις πραγμά-
των δὲν πρέπει νὰ ὀδηγῇ εἰς τὸν πλουτισμὸν τοῦ ἀσφαλιζο-
μένου. Δι' αὐτὸ πρέπει ἡ ἀσφαλιστικὴ ἀξία καὶ τὸ ἠσφαλισμέ-
νον ποσόν νὰ συμφωνοῦν. Ἀλλὰ ὅπως κἀθε ἀξία, οὕτω καὶ ἡ
ἀσφαλιστικὴ ἀξία καθορίζεται λίαν δυσχερῶς. Πρέπει νὰ λαμ-
βάνεται ὑπ' ὄψιν ἡ ἀξία τοῦ πράγματος ὅταν ἦτο καινουργές
ἢ ἡ ἀξία του λόγῳ παρόδου τοῦ χρόνου ἢ ἡ ἀξία ἀντικαταστά-
σεως; Τὰ ζητήματα αὐτὰ παίζουσι σπουδαῖον ρόλον εἰς τὴν συ-
ζήτησιν ποῦ γίνεται τελευταίως διὰ τὴν ἀσφάλισιν τῆς ἀξίας
καινουργοῦς πράγματος. Πάντως ἐπὶ τοῦ παρόντος γενικῶς λαμ-
βάνεται ὑπ' ὄψιν ἡ ἀξία τοῦ ἠσφαλισμένου πράγματος κατὰ τὴν
στιγμὴν ποῦ γίνεται ἡ ζημία (Ἐμπορικὸς Νόμος 208). Ἀλλὰ

κατόπιν ειδικῆς ρητῆς συμφωνίας δύναται ν' ασφαλισθῆ π.χ. καί ἡ ἀξία ἀντικαταστάσεως ἢ καί ἡ λεγομένη ἐρασιτεχνικῆ ἀξία.

Ἡ ασφαλιστικὴ ἀξία δὲν πρέπει νά συγχέηται μέ τό ἡσφαλισμένον ποσό. Τό ἡσφαλισμένον ποσό μᾶς εἶδει ἀπλῶς τό ἀνώτατον ὄριον εἰς τό ὁποῖον δύναται νά φθάσῃ ἡ παροχὴ τοῦ ἀσφαλιστοῦ. Ἐν τοῦ κανόνος ὃν εἶπομεν ὅτι ἡ ἀσφάλις ζημιῶν δὲν ἐπιτρέπεται νά ὀδηγήσῃ εἰς πλουτισμόν τοῦ ἀσφαλιζομένου, προκύπτουν αἱ ἐξῆς συνέπειαι: Ὅταν ἡ ασφαλιστικὴ ἀξία καί τό ἡσφαλισμένον ποσό εἶναι ἴσα τότε ὑπάρχει ἡ λεγομένη "ἀσφάλις τῆς πλήρους ἀξίας". Αὐτοῦ τοῦ εἶδους αἱ ἀσφάλισεις δὲν γεννοῦν καμμίαν δυσκολίαν εἰς τόν ὑπολογισμόν τῆς ζημίας. Εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ζημίας ὁ ἀσφαλιστής ὀφείλει νά πληρώσῃ τό ἡσφαλισμένον ποσό. Ἄν ὅμως τό ἡσφαλισμένον ποσό εἶναι μεγαλύτερον τῆς ασφαλιστικῆς ἀξίας τότε λέγομεν ὅτι ὑπάρχει "ὑπερασφάλις". Ἄν λοιπόν ὁ ἀσφαλιστὴς εἰς περίπτωσιν ζημίας ἐπλήρωσε ὀλόκληρον τό ἡσφαλισμένον ποσό θά εἶχομεν πλουτισμόν τοῦ ἀσφαλιζομένου. Δι' αὐτό τό ἄρθρον 201 τοῦ ἐμπορικοῦ Νόμου ὀρίζει ὅτι ἡ ἀσφάλις διὰ ποσόν πού υπερβαίνει τὴν ἀξίαν τῶν ἀσφαλισθέντων πραγμάτων δὲν παράγει ἀποτελέσματα ὡς πρὸς τόν ἡσφαλισμένον ἐάν ἐγινε μέ δόλον ἢ ἀπάτην καί μάλιστα ὁ ἀσφαλιστὴς πού εὑρίσκεται ἐν καλῇ πίστει δικαιούται νά κρατήσῃ ὀλόκληρον τό ἀσφάλιστρον. Ἄλλὰ καί ἂν ὁ ἡσφαλισμένος ἐνήργησε χωρὶς δόλον ἢ ἀπάτην ἡ ἀσφάλις εἶναι ἰσχυρά μόνον μέχρι τῆς ἀξίας τῶν ἀσφαλισθέντων πραγμάτων. Μολονότι δέ ὁ ἡσφαλισμένος πληρώνει τό ἀσφάλιστρον διὰ τὴν πραγματικὴν ἀξίαν ὀφείλει (λέγει ὁ νόμος) ν' ἀποζημιώσῃ τόν ἀσφαλιστὴν διὰ τὴν λαθασμένην δήλωσιν τῆς ἀξίας πού ἔκαμε δίδων ἡμῖν τοῖς ἑκατόν (1/2%) ἐπὶ τῆς ἀσφαλισθείσης ποσότητος. Αὐτό τό ἡμῖν τοῖς ἑκατόν (50/100) εἰς ὠρισμένους κλάδους) εἶναι ἀρκετὰ σοβαρὰ ἀποζημιώσεις διὰ τόν ἀσφαλιστὴν.

Ἄν τό ἡσφαλισμένον ποσό εἶναι μικρότερον ἀπὸ τὴν ἀσφαλιστικὴν ἀξίαν λέγομεν ὅτι ὑπάρχει "ὑπερασφάλις". Ἐδῶ ἐμφανίζεται καί ἄλλη ἰδιότης τοῦ ἡσφαλισμένου ποσοῦ. Τό ποσό αὐτό δὲν εἶναι μόνον τό ἀνώτατον ὄριον τῆς ὑποχρέωσης τοῦ ἀσφαλιστοῦ, ἀλλὰ καί τό μέτρον διὰ τὴν συνεισφοράν τοῦ ἀσφαλιζομένου. Ἄν δηλαδή ὁ ἡσφαλισμένος ἐπλήρωσε ἀσφάλιστρον ἐπὶ μικροτέρου ἡσφαλισμένου ποσοῦ δὲν δύναται ν' ἀπαιτῆ νά πληρωθῇ ὀλόκληρον τὴν ζημίαν. Δι' αὐτό τό ἄρθρον 198 τοῦ Ἐμπ. Νόμου ὀρίζει ὅτι ἂν ἡ κατὰ τῶν ζημιῶν ἀσφάλις καλύπτῃ μέρος μόνον τῆς ἀξίας τοῦ ἀσφαλισθέντος

πράγματος, τότε ο ασφαλισμένος υφίσταται ανάλογον μέρος των ζημιών ή απωλειών. Δηλαδή αν τό ασφαλισμένον ποσόν είναι μικρότερον τῆς ασφαλιστικῆς ἀξίας κατά τόν χρόνον πού θά συμβῆ ἡ ζημία, τότε ὁ ασφαλιστής εὐθύνεται μόνον ἀναλόγως μέ τήν σχέσιν μεταξύ τοῦ ασφαλισμένου ποσοῦ πρός τήν ασφαλιστικήν ἀξίαν.

Ἐάν συμβῆ ὀλοσχερῆς ζημία π.χ. ἐάν καοῦν ἐντελῶς ὅλα τὰ ασφαλισμένα ἐπιπλα, τότε ὁ ασφαλιστής θά πληρώσῃ φυσικά ὀλόκληρον τό ασφαλισμένον ποσόν. Τήν ζημίαν ὁμως ἡ τις ὑπερβαίνει τό ασφαλισμένον ποσόν φέρει ὁ ασφαλιζόμενος. Ἡ ἰδιορρυθμὸς αὐτῆ διατάξεως γίνεται σαφεστέρα ὅταν συμβῆ μερική ζημία. Ἄς υποθέσωμεν π.χ. ὅτι ἡ ἀξία τῶν ἐπίπλων τήν στιγμήν τῆς ζημίας εἶναι 200.000 δρχ. (ασφαλιστική ἀξία) καί ὅτι ὁ ἰδιοκτήτης ἀσφαλίζει αὐτά μόνον δι' 100.000 δρχ. (ἠσφαλισμένον ποσόν). Ἄν συμβῆ ζημία 100.000 δρχ. τότε ὁ ασφαλιστής ὀφείλει νά πληρώσῃ ἀποζημιώσιν ἴσην μέ τήν σχέσιν 100.000 : 200.000 δηλαδή τό μισό τῆς ζημίας τῶν 100.000 δρχ. ἤτοι 50.000 δρχ. Τήν ὑπόλοιπον ζημίαν υφίσταται ὁ ασφαλισμένος, ὁ ὁποῖος εἰς τήν περίπτωσιν αὐτήν λέγεται ὅτι αὐτασφαλίζει τό ἡμισυ τῆς ἀξίας καί εἶναι "συνασφαλιστής" τοῦ ασφαλιστοῦ του.

Δι' εἰδικῆς συμφωνίας δύνανται νά ἀποκλεισθῶσιν αἱ συνέπειαι τῆς ὑπασφάλισεως. Τοῦτο γίνεται ὅταν ὑποτίθεται ὅτι ἡ ζημία τῆς πλήρους ἀξίας τοῦ ασφαλισμένου πράγματος δέν δύναται νά συμβῆ ἢ δύναται νά συμβῆ πολύ σπανίως. Τότε συμφωνεῖται ὅτι ὁ ασφαλιστής ὑποχρεοῦται νά ἀποζημιώσῃ μέχρι τοῦ ὀριου ὀλοκλήρου τοῦ ασφαλισμένου ποσοῦ, κάθε ζημίαν πού συμβαίνει χωρίς νά λαμβάνῃ ὑπ' ὄψιν τήν ὑπαρξίν ὑπασφάλισεως. Ἄν αἱ ζημίαι ὑπερβαίνουν τό ασφαλισμένον ποσόν τότε ὁ ασφαλιζόμενος υφίσταται τό ὑπερβάλλον τῆς ζημίας. Αὐτός ὁ τύπος τῆς ἀσφάλισεως λέγεται "ἀσφάλισις εἰς πρῶτον κίνδυνον".

Ἐπειδή ὁ ασφαλιστής εἰς τό εἶδος αὐτό τῆς ἀσφάλισεως δύναται νά ὑπολογίσῃ τό ἀσφάλιστρον μόνον ἀπό τό μέρος τῆς ἀσφαλιστικῆς ἀξίας πού ἐμφανίζεται ὡς ἠσφαλισμένον ποσόν διὰ τοῦτο ὁ ασφαλιστής εἰς τό εἶδος αὐτό τῆς ἀσφάλισεως, διὰ νά ἐπιτύχῃ ἐξίσωσιν ὀφείλει νά εἰσπράξῃ μεγαλύτερα ποσοστά ἀσφάλιστρον.

Σχετικῶς πρέπει ν' ἀναφέρωμεν καί τήν λεγομένην "ἀσφάλισιν εἰς δεῦτερον κίνδυνον" εἰς τήν ὁποίαν συμφωνεῖται ὅτι ὅλαι αἱ ζημίαι μέχρις ὀρισμένου ὀριου εἶναι ἐξ ὀλοκλήρου εἰς βάρος τοῦ ασφαλισμένου. Μόνον, ὅταν αἱ ζημίαι ὑπερβαίνουν τό ποσόν αὐτό, τότε εὐθύνεται ὁ ασφαλιστής.

Ἡ μορφή αὐτή ἐξειλίχθη εἰς τὰς ἀντασφαλίσεις εἰς ἰδιαιτέρον εἶδος ἀντασφαλιστικῆς συμβάσεως πού θά ἴδωμεν κατωτέρω καί πού ὀνομάζεται "σύμβασις ὑπερβάλλοντος ζημίας".

Συχνότερα παρουσιάζεται εἰς τήν πρᾶξιν τό φαινόμενον νά καλύπτεται τό ἴδιον συμφέρον κατά τοῦ ἰδίου κινδύνου εἰς πολλούς ἀσφαλιστάς. Τότε λέγομεν ὅτι ὑπάρχει "πολλαπλῆ συνασφάλις" ὅταν τὰ διάφορα ἠσφαλισμένα ποσά δέν ὑπερβαίνουν τήν ἀσφαλιστικήν ἀξίαν. Ἀνωτέρω εἶδομεν τήν συνασφάλισιν καί ἀνεφέρομεν καί τόν κυριώτερον λόγον τῆς ἐφαρμογῆς τῆς. Ἄν τὰ ἠσφαλισμένα ποσά μαζί ὑπερβαίνουν τήν ἀσφαλιστικήν ἀξίαν τότε ὑπάρχει ἡ λεγομένη "διπλῆ ἀσφάλις" ἡ ὁποία ἀπαγορεύεται ὑπό τοῦ Ἐμπορικοῦ Νόμου (ἄρθρ. 199) ὅστις ἐπιτρέπει μόνον τήν διπλῆν ἀσφάλισιν 1) ἂν ἔγινε ὑπό τήν αἵρεσιν ὅτι ἡ προηγουμένη ἀσφάλις εἶναι ἄκυρος ἢ ὑπό τήν αἵρεσιν ὅτι ὁ προηγούμενος ἀσφαλιστής εἶναι ἀφερέγγυος, 2) ἂν τὰ δικαιώματα ἄτινα πηγάζουν ἀπό τήν πρώτην ἀσφάλισιν ἐξεχωρήθησαν εἰς τόν δεύτερον ἀσφαλιστήν ἢ ἂν ἔγινε παραίτησις αὐτῶν ἀπέναντι τοῦ πρώτου.

6. Ἡ μεγάλη σημασία τοῦ ἠσφαλισμένου ποσοῦ καί τῆς ἀσφαλιστικῆς ἀξίας ἐμφανίζεται ἰδιαιτέτως ὅταν τό νόμισμα ταλαντεύεται. Τότε παρουσιάζεται ἡ ἀνάγκη νά διατυπώνεται ἡ ἀσφαλιστική ἀξία εἰς μονάδα ὅσον τό δυνατόν πλεόν σταθεράν. Ἡ ἀσφάλις ὅμως εἰς ξένα νομίσματα ἀπαγορεύεται ὑπό τῆς ἐλληνικῆς νομοθεσίας, ἐκτός ἀπό ἐλαχίστας περιπτώσεις, πού δέν ἔχουν μεγάλην σημασίαν. Ἡ ἀσφάλις εἰς χρυσόν ἢ εἰς τιμαριθμικάς μονάδας εἶναι ἐπίσης ἄκυρος καί παράνομος. Δέν μένει διά τούς ἀσφαλιζομένους εἰμή νά παρακολουθοῦν τήν ἀξίαν τῶν ἀσφαλιζομένων πραγμάτων των καί ν' ἀναπροσαρμολογούν τὰς ἀσφαλείας των ἀπό καιροῦ εἰς καιρόν, διότι ἄλλως δύνανται νά εὐρεθοῦν ὑπασφαλισμένοι καί νά ὑποστοῦν μέρος τῆς ζημίας.

Ἐκτός ἀπό τὰς ἐκτάκτους αὐτάς διακυμάνσεις διά λόγους νομοσηματικούς, αἱ ἀσφαλιστικά ἀξία κυμαίνονται διὰ ἀρκῶς ὅπως καί κάθε ἀξία. Δέν ὑπάρχει δι' αὐτήν τήν περίπτωσιν κανέν κατάλληλον μέσον προστασίας. Ἀλλά διακυμάνσεις ἔχομεν καί ἀπό τὰς μεταβολάς τῶν ἠσφαλισμένων πραγμάτων. Π.χ. ὅταν ἔχομεν ἀσφάλισιν ἐπίπλων, πολλάκις ἀνανεώνονται τὰ ἐπιπλα, φεύγουν τὰ παλαιά, προστίθενται νέα. Τὰς διακυμάνσεις αὐτάς τὰς ἀσφαλιζομεν μέ τήν λεγομένην "ρήτραν προνοίας" ἢ "ρήτραν ὑπεραξίας", χάρις εἰς τήν ὁποίαν αἱ νέα προστιθέμενα ἀξία μέχρις ὀρισμένου συμφωνημένου ποσοστοῦ τοῦ ἠσφαλισμένου ποσοῦ, ἀσφαλιζονται μέ

τό ἀρχινόν ἀσφαλιστήριον συμβόλαιον χωρίς νά ἐκδίδεται πρόσθετος πρᾶξις. Διά τοῦ αὐτοῦ τρόπου ἐπιτυγχάνομεν τήν ἀσφαλιστικὴν προστασίαν καί διά νέους προστιθεμένους κινδύνους.

Ε Ρ Ω Τ Η Σ Ε Ι Σ

- 93.- Ποῖαι εἶναι αἱ ὑποχρεώσεις τοῦ ἀσφαλιζομένου ὅταν συμβῆ ζημία εἰς τὰ ἠσφαλισμένα πράγματα;
 Ἀπ. α) ἡ ὑποχρέωσις ἀμέσου ἀναγγελίας τῆς ζημίας εἰς τόν ἀσφαλιστήν.
 β) ἡ ὑποχρέωσις νά λάβῃ ὁ ἀσφαλιζόμενος ὅλα τὰ μέτρα διά νά ἀποτρέψῃ ἢ νά ἐλαττώσῃ τήν ζημίαν (ὑποχρεώσεις διασώσεως).
- 94.- Ἀπό πόσα καί ποῖα στάδια ἀπαρτίζεται ὁ "διακανονισμός τῆς ζημίας";
 Ἀπ. α) ἀπό τήν ἐξακρίβωσιν τῆς ζημίας.
 β) ἀπό τήν ἐξόφλησιν τῆς ζημίας.
- 95.- Τί σημαίνει ἐξακρίβωσις τῆς ζημίας;
 Ἀπ. α) Συγκέντρωσιν τῶν πραγματικῶν περιστατικῶν τῆς ζημίας καί ἰδίως τῆς ταυτότητος τοῦ βλαβέντος ἀντικειμένου μετά τοῦ ἠσφαλισμένου ἀντικειμένου.
 β) ὑπολογισμόν τῆς ἀξίας τῆς ζημίας καί τῆς ἀσφαλιστικῆς ἀξίας.
- 96.- Εἰς τήν ἀσφάλισιν πραγμάτων ἀσφαλίζεται αὐτό τοῦτο τό πρᾶγμα ἢ ἕτερόν τι καί ποῖον;
 Ἀπ. Ἀσφαλίζεται τό συμφέρον τό ὁποῖον ἔχει ὁ ἀσφαλιζόμενος διά νά διατηρηθῇ τό πρᾶγμα ἄνευ ζημίας.
- 97.- Τί εἶναι ἀσφαλιστικὴ ἀξία;
 Ἀπ. Ἡ ἀξία τοῦ ἀσφαλιστικοῦ συμφέροντος, δηλ. τοῦ συμφέροντος τό ὁποῖον ἔχει ὁ ἀσφαλιζόμενος διά νά διατηρηθῇ τό πρᾶγμα ἄνευ ζημίας.
- 98.- Ποῖοι εἶναι οἱ τρεῖς τρόποι καθ' οὓς δύναται νά καθορισθῇ ἡ ἀσφαλιστικὴ ἀξία;
 Ἀπ. Λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν εἴτε:
 α) ἡ ἀξία τοῦ πράγματος ὅταν ἦτο καινουργές, εἴτε
 β) ἡ ἀξία καινουργοῦς μετ' ἀφαίρεσιν τῆς λόγῃ τοῦ χρόνου ἢ τῆς χρήσεως φθορᾶς, εἴτε
 γ) ἡ ἀξία ἀντιναταστάσεως, δηλ. ἀγορᾶς ἐκ νέου ὁμοίου πρὸς τό ὑποστάν τήν ζημίαν πράγματος.
- 99.- Ποία ἀξία λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν κατά τόν Ἐμπορικόν Νόμον (Ε.Ν. 208) διά τόν διακανονισμόν τῆς ζημίας;
 Ἀπ. Ἡ ἀξία ἣν εἶχε τό ἀσφαλισθέν πρᾶγμα κατά τόν χρόνον τοῦ ἀτυχήματος, δηλ. τῆς ζημίας.
- 100.- Κατά τί διαφέρει τό ἠσφαλισμένον ποσόν ἀπό τήν ἀσφαλι

στικήν αξίαν;

Ἄπ. Τό ἠσφαλισμένον ποσόν εἶναι τό ποσόν τό ὁποῖον ἀναγράφεται εἰς τό ἠσφαλιστήριον συμβόλαιον βάσει δηλώσεως τοῦ ἠσφαλιζομένου καί ἀποτελεῖ τό ἀνώτατον ὄριον εὐθύνης τοῦ ἠσφαλιστοῦ. Ἀντιθέτως ἡ ἠσφαλιστική ἀξία εἶναι ἡ πραγματική ἀξία, ἣν ἔχει διά τόν ἠσφαλιζόμενον τό ἠσφαλιζόμενον πρᾶγμα κατὰ τήν στιγμήν τῆς ἐπελεύσεως τῆς ἠσφαλιστικῆς περιπτώσεως (τῆς ζημίας). Δηλαδή ἡ ἀξία τοῦ ἠσφαλιστικοῦ συμφέροντος.

101.- Τί εἶναι ἀσφάλις τῆς πλήρους ἀξίας;

Ἄπ. Ὄταν ἡ ἠσφαλιστική ἀξία καί τό ἠσφαλιζόμενον ποσόν εἶναι ἴσα.

102.- Τί εἶναι ὑπερασφάλις;

Ἄπ. Ὄταν τό ἠσφαλισμένον ποσόν εἶναι μεγαλύτερον τῆς ἠσφαλιστικῆς ἀξίας.

103.- Ποῖαι αἱ συνέπειαι τῆς ὑπερασφάλσεως ἐάν ὁ ἠσφαλιζόμενος ἐνήργησε μετά δόλου ἢ ἀπάτης;

Ἄπ. Ἐάν ὁ ἠσφαλιζόμενος ἐνήργησε μετά δόλου ἢ ἀπάτης τότε ἡ ἀσφάλις δέν παράγει ἀποτελέσματα ὑπέρ τοῦ ἠσφαλισμένου, δηλ. δέν δικαιουῖται νά λάβῃ τό ἀσφάλισμα καί ἐπί πλέον ὁ ἠσφαλιστής, ἐφ' ὅσον εὐρίσκεται ἐν καλῇ πίστει, δικαιουῖται νά κρατήσῃ ὀλοκλήρον τό ἀσφάλιστρον.

104.- Ποῖαι αἱ συνέπειαι τῆς ὑπερασφάλσεως ἐάν ὁ ἠσφαλιζόμενος ἐνήργησεν ἄνευ δόλου ἢ ἀπάτης;

Ἄπ. Ἐάν ὁ ἠσφαλιζόμενος ἐνήργησεν ἄνευ δόλου ἢ ἀπάτης τότε ἡ ἀσφάλις εἶναι ἰσχυρά μόνον μέχρι τῆς ἀξίας τῶν ἠσφαλισθέντων πραγμάτων. Καί ὁ ἠσφαλιζόμενος δέν ὑποχρεοῦται νά πληρώσῃ τό ἀσφάλιστρον διά τό ὑπερβάλλον ποσόν, ἀλλ' ὀφείλει 1/2% ἐπί τῆς ἠσφαλισθείσης ποσότητος ἤτοι 50/οο, ὡς ἀποζημιώσιν τοῦ ἠσφαλιστοῦ, λόγω τῆς λανθασμένης δηλώσεως τῆς ἀξίας, ἣν ἔκαμεν ὁ ἠσφαλιζόμενος.

105.- Τί εἶναι ὑπασφάλις;

Ἄπ. Ὄταν τό ἠσφαλισμένον ποσόν εἶναι μικρότερον ἀπό τήν ἠσφαλιστικήν ἀξίαν.

106.- Διατί ἐν περιπτώσει ὑπασφάλσεως δέν δικαιουῖται ὁ ἠσφαλισμένος νά ἀπαιτήσῃ τήν πληρωμήν ὀλοκλήρου τῆς ζημίας ἣν υπέστη;

Ἄπ. Διότι ἐπλήρωσεν ἀσφάλιστρον ἐπί ἠσφαλισμένου ποσοῦ μικροτέρου τῆς ἠσφαλιστικῆς ἀξίας. Δηλαδή δέν ἐνήργησεν ἀσφάλισιν τῆς πλήρους ἀξίας, ἀλλά μόνον μέρος αὐτῆς.

- 107.- Τί συνεπειάς ὑφίσταται ὁ ἀσφαλιζόμενος ἐάν ἡ ἀσφάλι-
σις κατὰ ζημιῶν καλύπτῃ μέρος μόνον τῆς ἀξίας τοῦ
ἀσφαλισθέντος πράγματος;
'Απ. Ὑφίσταται ἀνάλογον μέρος τῶν ζημιῶν ἢ ἀπωλειῶν.
Δηλαδή ὁ ἀσφαλιστής εὐθύνεται μόνον κατ'ἀναλογί-
αν τῆς σχέσεως μεταξύ τοῦ ἠσφαλισμένου ποσοῦ καί
τῆς ἀσφαλιστικῆς ἀξίας.
- 108.- Ἐν περιπτώσει ὑπασφαλίσεως ἐάν συμβῇ ὀλική δηλ. ὀλο-
σχερῆς ζημία τί εὐθύνεται νά πληρώσῃ ὡς ἀποζημίωσιν
ὁ ἀσφαλιστής;
'Απ. Ὀλόκληρον τό ἠσφαλισμένον ποσόν. Τήν πέραν τοῦ
ἠσφαλισμένου ποσοῦ ζημίαν τήν ὑφίσταται ὁ ἀσφαλι-
ζόμενος, θεωρούμενος ὡς συνασφαλιστής δηλ. ὡς ἀ-
σφαλιστής τοῦ ἑαυτοῦ του διά τό ὑπερβάλλον τοῦ
ἠσφαλισμένου ποσοῦ μέρος τῆς ζημίας.
- 109.- Ἐν περιπτώσει ὑπασφαλίσεως ἐάν συμβῇ μερική ζημία
π.χ. ἠσφαλισμένον ποσόν δρχ. 100 ἐκ. - ἀσφαλιστική ἀξία
δρχ. 200 ἐκ. - ζημία 50 ἐκ. - Ποία εἶναι ἡ εὐθύνη τοῦ
ἀσφαλιστοῦ;
'Απ. Ὁ ἀσφαλιστής εὐθύνεται μόνον διά τήν ἐπί τοῦ
ποσοῦ τῆς ζημίας ἀναλογίαν τοῦ ἠσφαλισμένου πο-
σοῦ (100) πρὸς τήν ἀσφαλιστικὴν ἀξίαν (200) δηλ.
50 ἐκ. $\times \frac{100}{200}$ ἤτοι δι' 25 ἐκ. - Διά τὰ ὑπόλοιπα 25
ἐκ. τήν ζημίαν ὑφίσταται ὁ ἴδιος ὁ ἀσφαλιζόμενος,
θεωρούμενος τρόπον τινά ὡς ἀσφαλιστής τοῦ ἑαυτοῦ
του (συνασφαλιστής).
- 110.- Ἐπιτρέπεται νά ἀποκλεισῶσι δι' εἰδικῆς συμφωνίας αἱ
συνέπειαι τῆς ὑπασφαλίσεως διά τὸν ἀσφαλιζόμενον καί
εἰς ποίαν περίπτωσιν;
'Απ. Ἐπιτρέπεται ὅταν ἡ ζημία ἢ ἡ ἀπώλεια ὀλοκλήρου
τοῦ ἠσφαλισμένου πράγματος εἶναι ἀδύνατος ἢ σπα-
νία.
- 111.- Πῶς λέγεται ἡ ἀσφάλις ὅταν συμφωνεῖται ὁ ἀποκλει-
σμός τῶν συνεπειῶν τῆς ὑπασφαλίσεως;
'Απ. Ἀσφάλις εἰς πρῶτον κίνδυνον.
- 112.- Τί συμφωνίαν περιλαμβάνει ἡ ἀσφάλις "εἰς πρῶτον
κίνδυνον";
'Απ. Τήν συμφωνίαν ὅτι ὁ ἀσφαλιστής ὑποχρεοῦται νά ἀ-
ποζημιώσῃ κάθε ἐπισυμβαίνουσαν ζημίαν, χωρίς νά
λαμβάνῃ ὑπ' ὄψιν τήν ὑπαρξίν ὑπασφαλίσεως, μέ ἀνώ-
τατον ὅριον εὐθύνης τοῦ ἀσφαλιστοῦ τό ἠσφαλισμέ-
νον ποσόν. Π.χ. ἠσφαλισμένον ποσόν δρχ. 100 ἐκ.
- ἀσφαλιστικὴ ἀξία δρχ. 200 ἐκ. - Ζημία 50 ἐκ. - Ἐν

περιπτώσει συνήθους ασφάλισως ὁ ασφαλιστής θά ἐπλήρωνε 25 ἐκ. Ἐν περιπτώσει ασφάλισως εἰς πρῶτον κίνδυνον θά πληρώσῃ ὁλόκληρον τήν ζημίαν ἤτοι 50 ἐκ. Ἐάν ὅμως ἡ ζημία εἶναι 120 ἐκ. τότε εἰς περίπτωσιν ασφάλισως εἰς πρῶτον κίνδυνον ὁ ασφαλιστής δέν θά πληρώσῃ ὁλόκληρον τό ποσόν τοῦτο, διότι ἡ ζημία ὑπερβαίνει τό ἠσφαλισμένον ποσόν, τό ὁποῖον εἶπομεν ὅτι ἀποτελεῖ τό ἀνώτατον ὄριον εὐθύνης τοῦ ασφαλιστοῦ. Ἄρα θά πληρώσῃ μόνον τά 100 ἐκ., ἐνῶ ἐάν ὑπῆρχε συνήθης ἀσφάλισις θά ἐπλήρωνε μόνον τά $\frac{100}{200}$ τῶν 120, ἤτοι 60 ἐκ.

113.- Εἶναι βαρυτέρα ἢ ἐλαφρώτερα ἡ εὐθύνη τοῦ ασφαλιστοῦ ἐν περιπτώσει ασφάλισως εἰς πρῶτον κίνδυνον καί δι-
ατί;

Ἄπ. Εἶναι βαρυτέρα, διότι ἐνῶ ὑποχρεοῦται νά πληρώσῃ ὁλόκληρον τήν ζημίαν (μέχρι τοῦ ἀνωτάτου ὁρίου τοῦ ἠσφαλισμένου ποσοῦ), εἰσπράττει ἀσφάλιστρον μόνον ἐπί τοῦ ἠσφαλισμένου ποσοῦ καί οὐχί ἐπί τῆς πλήρους ασφαλιστικῆς ἀξίας.

114.- Κατά ποῖον τρόπον ἰσφαρίζει ὁ ασφαλιστής τήν βαρυ-
τέραν εὐθύνην ἣν ἀναλαμβάνει διά τῆς ασφάλισως εἰς
πρῶτον κίνδυνον;

Ἄπ. Διά τῆς εἰσπράξεως μεγαλυτέρου ποσοστοῦ ασφαλί-
στρου ἀπό ἐκεῖνο τό ὁποῖον εἰσπράττει εἰς τήν
συνήθη ἀσφάλισιν.

115.- Τί εἶναι ἀσφάλισις εἰς δεύτερον κίνδυνον;

Ἄπ. Εἶναι ἡ συμφωνία καθ' ἣν ὁ ασφαλιζόμενος ἀναλαμβάνει ὁ ἴδιος νά φέρῃ ὅλας τάς ζημίας μέχρις ὀρισμέ-
νου ὁρίου. Π.χ. Ασφαλιζεται οἰκοδομή ἀξίας 500
ἐκ. δρχ. καί συμφωνεῖται ὅτι ἐάν συμβῇ ζημία μέχρι
δρχ. 100 ἐκ. ὁ ασφαλιστής δέν θά πληρώσῃ οὐδεμίαν
ἀποζημίωσιν. Διά ζημίας ὅμως πέραν τῶν 100 ἐκ.,
εὐθύνεται ὁ ασφαλιστής. Π.χ. ἐάν συμβῇ εἰς τό ἄ-
νω παράδειγμα ζημία 150 ἐκ. ὁ ασφαλιστής θά πλη-
ρώσῃ ἀποζημίωσιν μόνον διά τά 50 ἐκ.

116.- Πότε ὑπάρχει πολλαπλῆ συνασφάλισις;

Ἄπ. Ὄταν καλύπτεται τό αὐτό συμφέρον κατά τοῦ αὐτοῦ
κινδύνου εἰς πλείονας τοῦ ἐνός ασφαλιστάς, χωρίς
τό σύνολον τῶν ἠσφαλισμένων ποσῶν νά ὑπερβαίῃ
τήν ασφαλιστικὴν ἀξίαν.

117.- Τί εἶναι διπλῆ ἀσφάλισις;

Ἄπ. Ὄταν καλύπτεται τό αὐτό συμφέρον κατά τοῦ
αὐτοῦ κινδύνου εἰς πλείονας τοῦ ἐνός ασφαλιστάς

- καί τό σύνολον τῶν ἠσφαλισμένων ποσῶν ὑπερβαίνει τήν ἀσφαλιστικὴν ἀξίαν.
- 118.- Εἶναι ἔγκυρος ἡ διπλῆ ἀσφάλις;
- Ἄπ. Κατά κανόνα ὄχι (Ε.Ν.199). Εἶναι ἄκυρος.
- 119.- Πότε εἶναι ἰσχυρά ἡ διπλῆ ἀσφάλις, κατά τόν Ε.Ν.;
- Ἄπ. Εἰς τὰς ἐξῆς 4 περιπτώσεις:
- α) ὅταν ἡ δευτέρα ἀσφάλις ἐγένετο ὑπό τήν αἴρεσιν τῆς ἀκυρότητος τῆς πρώτης.
 - β) ὅταν ἡ δευτέρα ἀσφάλις συνήφθη ὑπό τήν αἴρεσιν τῆς ἀφαιρεγγυότητος τοῦ πρώτου ἀσφαλιστοῦ.
 - γ) ὅταν τὰ δικαιώματα τὰ πηγάζοντα ἐκ τῆς πρώτης ἀσφαλίσεως ἐξεχωρήθησαν πρὸς τόν δευτέρον ἀσφαλιστήν.
 - δ) ὅταν ὁ ἀσφαλιζόμενος παρητήθη τῶν ἔναντι τοῦ πρώτου ἀσφαλιστοῦ δικαιωμάτων του.
- 120.- Πότε ἐμφανίζεται ἰδιαιτέρως ἡ σημασία τοῦ ἠσφαλισμένου ποσοῦ καί τῆς ἀσφαλιστικῆς ἀξίας;
- Ἄπ. Ὄταν τό νόμισμα εἰς ὃ συνάπτεται ἡ ἀσφάλις τανταυεῦται δηλ. ὑφίσταται νομισματικὰς διακυμάνσεις τῆς ἀξίας του.
- 121.- Εἰς περίπτωσιν ἀσταθείας τοῦ νομίσματος ποία ἀνάγκη παρουσιάζεται ὡς πρὸς τήν ἀσφαλιστικὴν ἀξίαν;
- Ἄπ. Παρίσταται ἀνάγκη ὅπως ἡ ἀσφαλιστικὴ ἀξία διατυπώνεται εἰς νομισματικὴν μονάδα ὅσον τό δυνατόν πλέον σταθεράν.
- 122.- Ὑπάρχουσι κατά θεωρίαν τρόποι διατυπώσεως τῆς ἀσφαλιστικῆς ἀξίας εἰς σταθεράν νομισματικὴν μονάδα καί ποιοὶ εἶναι οἱ τρόποι οὗτοι;
- Ἄπ. 1) Ἀσφάλις εἰς ξένον νόμισμα.
2) Ἀσφάλις εἰς χρυσόν.
3) Ἀσφάλις εἰς τιμαριθμικὰς μονάδας.
- 123.- Κατά νόμον ἐπιτρέπεται ἡ διατύπωσις τῆς ἀσφαλιστικῆς ἀξίας ἐν Ἑλλάδι εἰς ξένα νομίσματα, εἰς χρυσόν ἢ εἰς τιμαριθμικὰς μονάδας;
- Ἄπ. Ὄχι.
- 124.- Ἐφ' ὅσον ὁ νόμος ἀπαγορεύει τήν διατύπωσιν τῆς ἀσφαλιστικῆς ἀξίας εἰς σταθεράν νομισματικὴν μονάδα, κατὰ ποῖον τρόπον δύνανται οἱ ἀσφαλιζόμενοι νά προστατευθοῦν κατά τῆς περιπτώσεως νά εὔρεθοῦν ὑπασφαλισμένοι συνεπεῖρα ἐκπτώσεως τῆς ἀξίας τοῦ νομίσματος;
- Ἄπ. Μόνον διὰ τῆς παρακολουθήσεως τῆς ἀξίας τῶν ἀσφαλιζομένων πραγμάτων καί τῆς συνεχοῦς ἀναπροσαρμογῆς τῶν ἠσφαλισμένων ποσῶν πρὸς τὰς ἀσφα-

λιστινιάς αξίας. Δηλ. διά συμπληρωματικῶν ἀσφαλίσεων.

125.- Ἐκτός τῶν εἰς νομισματικούς λόγους ὀφειλομένων διακυμάνσεων τῆς ἀσφαλιστικῆς αξίας ὑφίστανται καί διακυμάνσεις τῆς ἀσφαλιστικῆς αξίας ὀφειλόμεναι εἰς ἄλλους λόγους καί ποίους;

Ἄπ. Ὑφίστανται διακυμάνσεις τιμῶν ἢ τῆς ἐμπορικῆς ἀξίας τῶν ἠσφαλισμένων πραγμάτων. Π.χ. αὐξάνει ἢ τιμὴ τοῦ ἐλαίου εἰς τὴν ἀγοράν. Καί ἐνῶ ὅταν συνῆφθη ἡ ἀσφαλιστικὴ σύμβασις, ὑπῆρξεν ἀσφάλις τῆς πλήρους ἀξίας, μεταγενεστέρως λόγῳ τῆς ὑψώσεως τῆς τιμῆς τοῦ ἐλαίου ἢ ἀσφάλις τῆς πλήρους ἀξίας καθίσταται ὑπασφάλις.

126.- Ὑπάρχουν διακυμάνσεις τῆς ἀσφαλιστικῆς ἀξίας ὀφειλόμεναι εἰς μεταβολάς οὐχί τῆς ἀξίας τῶν ἠσφαλισμένων πραγμάτων, ἀλλ' εἰς μεταβολάς αὐτῶν τούτων τῶν πραγμάτων;

Ἄπ. Ναι, ὑπάρχουν διακυμάνσεις λόγῳ ἀνανεώσεως ἢ ἀντιναταστάσεως τῶν ἠσφαλισμένων πραγμάτων ἢ λόγῳ προσθήκης νέων κινδύνων.

127.- Πῶς ἀσφαλίζονται αἱ διακυμάνσεις τῆς ἀσφαλιστικῆς ἀξίας αἱ ὀφειλόμεναι εἰς μεταβολάς αὐτῶν τούτων τῶν ἀσφαλιζομένων πραγμάτων;

Ἄπ. Διά τῆς λεγομένης "ρήτρας προνοίας" ἢ "ρήτρας ὑπεραξίας", δυνάμει τῆς ὁποίας αἱ προστιθέμεναι νέοι ἀξίαι ἢ οἱ νέοι κίνδυνοι ἀσφαλίζονται μὲ τὸ ἀρχικόν ἀσφαλιστήριον, ἄνευ ἐκδόσεως προσθέτου πράξεως, ἀρκεῖ ἡ προσθήκη νά μὴ ὑπερβαίνῃ ὄρισμένον συμπεφωνημένον ἐν τῷ ἀσφαλιστηρίῳ ποσόν.

§ 3. ΜΟΡΦΑΙ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΣ.

Ὅμιλοῦντες κατωτέρω διά τὰς μορφάς τῆς ἀσφαλιστικῆς ἐπιχειρήσεως θά πραγματευθῶμεν ἐπὶ πλέον καί διά τοὺς συνδέσμους τῶν ἐπιχειρήσεων καί τῶν ἠσφαλισμένων.

1. Μία βασικὴ διάκρισις τῶν μορφῶν τῆς ἀσφαλιστικῆς ἐπιχειρήσεως στηρίζεται εἰς τὸ ἂν ἡ ἀσφάλις ἀσκεῖται ἐπὶ βάσει σωματικῆς ἢ ἐπαγγελματικῆς. Καί εἰς τὰς δύο περιπτώσεις ἐπιχειρηματίας εἶναι ὁ ἀσφαλιστής. Ἐλλά εἰς τὰς σωματικὰς μορφάς ὁ ἀπαραίτητος διά τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀσφαλίσεως σχηματισμός θελήσεως καί ἡ δρᾶσις πραγματοποιοῦνται ἀπὸ τὴν ἀσφαλιστικὴν κοινότητα, ἐπὶ πλέον δέ (καί τοῦτο εἶναι τὸ κύριον χαρακτηριστικόν) ἀποκλείεται.

κατά κανόνα κάθε επιδίωξις κέρδους. Ἀντιθέτως εἰς τὰς ἐπαγγελματικὰς μορφὰς ἐπιχειρήσεων ὁ σκοπὸς τοῦ ἐπιχειρηματίου εἶναι ἀκριβῶς ἢ ἐπίτευξις ὅσον τὸ δυνατόν μεγαλυτέρου κέρδους. Τὴν διαφορετικὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν τὴν εἶδομεν ἀνωτέρω εἰς τὸ ζήτημα τοῦ ὑπολογισμοῦ τῶν ἀσφαλιστρῶν.

Τὰς σωματεϊκὰς μορφὰς τῶν ἐπιχειρήσεων διακρίνομεν εἰς ὀργανισμοὺς δημοσίου δικαίου καὶ εἰς ἀλληλασφαλιστικοὺς συνεταιρισμοὺς, ἐνῶ τὰς ἐπαγγελματικὰς μορφὰς, διακρίνομεν εἰς ἀτομικοὺς ἀσφαλιστὰς εἰς ἀνωνόμους ἐταιρείας καὶ εἰς ἄλλου εἴδους ἐταιρείας. Πάν ἐξέτασις κανεῖς ἀόστηρῶς τὴν διάκρισιν αὐτὴν θά εὕρησιν δέν στέκεται ἐντελῶς, εἰδὼς ὅτι ὑπάρχουν δημοσιοὶ ὀργανισμοὶ ποὺ ἀποβλέπουν εἰς κέρδος, ἐνῶ ἐξ ἄλλου δυνατόν νά εὕρωμεν ἐταιρείας ποὺ σκοποῦν ἐπιχειρήσιν μέ κοινωφελῆ σκοπὸν. Πάντως ἐνδιάμεσος μορφή τῶν δύο ὁμάδων εἶναι αἱ ἐταιρείαι ποὺ δέν διανέμουν τὰ κέρδη τῶν εἰς χρηματοδότας ταν, ἀλλὰ παρέχουν συμμετοχὴν ἐπὶ τῶν κερδῶν τῶν εἰς τοὺς ἠσφαλισμένους. Τὸ ἀντίθετον συμβαίνει μέ ὠριζόμενους ἀλληλασφαλιστικοὺς συνεταιρισμοὺς οἵτινες ἀσφαλίζουν καὶ κινδύνους μὴ μελῶν τῶν.

Ε Ρ Ω Τ Η Σ Ε Ι Σ

- 1.- Ποῖαι αἱ δύο βασικαὶ μορφαὶ τῆς ἀσφαλιστικῆς ἐπιχειρήσεως;
'Απ. Ἡ σωματεϊκὴ μορφή καὶ ἡ ἐπαγγελματικὴ μορφή.
- 2.- Ποῖος εἶναι ὁ ἐπιχειρηματίας εἰς τὴν σωματεϊκὴν μορφήν;
'Απ. Ὁ ἀσφαλιστής.
- 3.- Ποῖος ὁ ἐπιχειρηματίας εἰς τὴν ἐπαγγελματικὴν μορφήν ἀσφαλιστικῆς ἐπιχειρήσεως;
'Απ. Ὁ ἀσφαλιστής.
- 4.- Ποῖα εἶναι τὰ δύο κριτήρια ἐξ ὧν διακρίνονται αἱ ἀσφαλιστικαὶ ἐπιχειρήσεις σωματεϊκῆς μορφῆς ἀπὸ τὰς ἀσφαλιστικὰς ἐπιχειρήσεις ἐπαγγελματικῆς μορφῆς;
'Απ. α) Σχηματισμὸς θελήσεως καὶ δρᾶσις πραγματοποιοῦνται ἀπὸ τὴν ἀσφαλιστικὴν κοινότητα εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις σωματεϊκῆς μορφῆς. Εἰς αὐτὰς ὁ ἐπιχειρηματίας εἶναι ἡ κοινότης ἢ ἀσφαλιστικὴ. Δηλαδή τὸ σύνολον τῶν ἠσφαλισμένων. Ἀντιθέτως εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις ἐπαγγελματικῆς μορφῆς θελήσις καὶ δρᾶσις πραγματοποιοῦνται οὐχὶ ὑπὸ τῶν ἠσφαλισμένων ἀλλ' ὑπὸ τῶν ἐπιχειρηματιῶν, οἵτινες εἶναι διάφορα (ἕτερα) πρόσωπα ἀπὸ τοὺς ἠσφαλισμένους.
β) Κατὰ κανόνα εἰς τὰς σωματεϊκὰς μορφὰς ἀποκλείε-

ται κάθε επιδίωξις κέρδους. Δηλαδή οι ήσφαλισμένοι • οι όποιοι είναι και οι επιχειρηματίαι εις τας επιχειρήσεις σωματειακής μορφής αποβλέπουν μόνον εις τήν κάλυψιν τῆς ανάγκης, ἥτις ἐνδέχεται νά προκύψῃ εις τινά ἐξ αὐτῶν (τῶν ήσφαλισμένων) και οὐχί εις κέρδος. Ἀντιθέτως εις τας επιχειρήσεις επαγγελματικῆς μορφῆς ὁ επιχειρηματίας ἢ οἱ επιχειρηματίαι, οἱ όποιοι είναι ἕτερα πρόσωπα ἐντός τῶν ήσφαλισμένων, αποβλέπουν ἀκριβῶς και μόνον εις τήν ἐπίτευξιν ὅσον τό δυνατόν μεγαλυτέρου κέρδους.

Οὕτω εἶδομεν ἀνωτέρω ὅτι εις τούς ἀλληλασφαλιστικούς συνεταιρισμούς, οἱ όποιοι είναι επιχειρήσεις σωματειακής μορφῆς, ἐφαρμόζεται ἡ "μέθοδος κατανομῆς" διά τόν ὑπολογισμόν τοῦ ἀσφαλίστρου.

Δηλαδή καθορίζεται τό ποσόν τό όποῖον ἀπαιτεῖται διά τήν κάλυψιν τῶν ἀναγκῶν ἐντός ὠρισμένης περιόδου και κατανέμεται εις τά μέλη τοῦ συνεταιρισμοῦ χωρίς νά προστίθεται εις τό κατανεμητέον ποσόν και κέρδος.

5.- Πόσων εἰδῶν ἀσφαλιστικῆς ἐπιχειρήσεις σωματειακής μορφῆς ἔχομεν και ποῖα είναι τά εἶδη ταῦτα;

Ἀπ. Τριῶν εἰδῶν.

α) Τούς ἀσφαλιστικούς ὀργανισμούς δημοσίου δικαίου.

β) τούς ἀλληλασφαλιστικούς συνεταιρισμούς.

γ) τά ἀλληλοβοηθητικά ταμεῖα τῶν σωματείων.

6.- Πόσων εἰδῶν ἐπιχειρήσεις επαγγελματικῆς μορφῆς ἔχομεν και ποῖα είναι τά εἶδη ταῦτα;

Ἀπ. Τριῶν εἰδῶν:

α) Ἀτομικοί ἀσφαλισταί.

β) Ἀνώνυμοι ἑταιρίαι.

γ) Ἄλλου εἴδους ἑταιρίαι (πλήν ἀνωνύμων).

7.- Τό κριτήριον τοῦ κέρδους είναι πάντοτε τό διακριτικόν γνῶρισμα μεταξύ τῶν μορφῶν ἐπιχειρήσεων σωματειακοῦ και επαγγελματικοῦ εἴδους;

Ἀπ. Ὁχι, διότι υπάρχουν ἐνίοτε ἀσφαλιστικοί ὀργανισμοί δημοσίου δικαίου, δηλαδή σωματειακῆς μορφῆς, οἱ όποιοι αποβλέπουν εις κέρδος.

Και ἀντιθέτως ἐνίοτε υπάρχουν ἀσφαλιστικαί ἑταιρεῖαι αἱ όποῖαι δέν αποβλέπουν εις κέρδος, ἀλλ' εις κοινωφελῆ σκοπόν.

Ἄλλ' αἱ τοιαῦται ἐπιχειρήσεις ἀποτελοῦν τας ἐξαιρέσεις και ὄχι τόν κανόνα.

8.- Ὑφίσταται ἐνδιάμεσος μορφῆ μεταξύ ἐπιχειρήσεων μορφῆς

σωματειαϊκής (μή κερδοσκοπιϊκής) καί μορφής επαγγελματι-
κής (κερδοσκοπιϊκής);

Απ. Ναί α) Ὑπάρχουν ασφαλιστικαί ἐταιρεῖαι (ἐπαγγελ-
ματικὴ μορφή) αἱ ὁποῖαι τὰ κέρδη των δέν τὰ
διανέμουν εἰς τοὺς ἐπιχειρηματίας (χρηματοδό-
τας) των, ἀλλ' εἰς τοὺς ἠσφαλισμένους.

β) Ἐπίσης ὑπάρχουν καί ἀλληλασφαλιστικοὶ συν-
εταιρισμοί, οἱ ὁποῖοι δέν περιορίζονται εἰς τό
νά καλύπτουν τὰς ἀνάγκας τῶν εἰς κοινότητα συν-
ησισμένων μελῶν των, ἀλλ' ἀσφαλίζουν καί μή μέ-
λη των.

Γ. Αἱ σωματειαϊκαί μορφαί ἐπιχειρήσεων.

α) Οἱ ὀργανισμοὶ δημοσίου δικαίου ἔχουν εἰς ἄλλας χῶ-
ρας μακρὰν ἱστορίαν. Θεωρητικῶς διακρίνονται εἰς ὀργανισμοὺς
ἀναγκαστικῆς ἀσφαλίσεως, μονοπωλιακῆς ἀσφαλίσεως καί συναγω-
νιστικῆς ἀσφαλίσεως. Εἰς τοὺς ὀργανισμοὺς ἀναγκαστικῆς ἀσφα-
λίσεως ὀφείλουν ὅλα τὰ ὑπαγόμενα εἰς αὐτὴν ἀντικείμενα νά
ἀσφαλισθῶν εἰς αὐτούς. Εἰς μερικοὺς ἐξ αὐτῶν ἡ ἀσφάλις
γίνεται δυνάμει τοῦ νόμου αὐτομάτως, εἰς ἄλλους χρειάζεται
ἰδιαιτέρα ἀσφαλιστικὴ σύμβασις, ἡ ὁποία δυνάμει νομοθετικῆς
ἐπιταγῆς ὀφείλει νά συνομολογηθῆ. Παράδειγμα τοιοῦτου ὀρ-
γανισμοῦ ἀναγκαστικῆς ἀσφαλίσεως ἐν μέρει ὑπῆρξεν εἰς τὴν
χώραν μας ὁ Αὐτόνομος Ὀργανισμὸς Κινδύνων Πολέμου (Α.Ο.Κ.
Π.) ('Αναγκ. Ν. 2116/1939), ἀλλὰ μόνον διὰ τὴν ἀσφάλισιν των
πληρωμάτων. Ἀντιθέτως ἡ ἀσφάλις σιαφῶν καί ἐμπορευμάτων
ἦτο προαιρετικὴ. Ὁ ὀργανισμὸς αὐτός ἐσταμάτησε τὰς ἐργασί-
ας του.

Πρέπει ὅμως νά σημειωθῆ ὅτι, διὰ τοῦ ἄρθρου 19 παρ.
2 τοῦ νόμου, τὸ Κράτος εἶχεν ἀναλάβει τὴν ὑποχρέωσιν νά
καλύπτῃ τὰ ἑλλείμματα τοῦ ὀργανισμοῦ.

Ἄλλος ὀργανισμὸς ἀναγκαστικῆς ἀσφαλίσεως εἰς τὴν Ἑλ-
λάδα ὑπῆρξε τὸ Ἀντασφαλιστικὸν Ἰδρυμα (Ν. 2161/1939) τὸ
ὁποῖον ἀντησφάλιζε ὑποχρεωτικῶς τὰ 50% καθὲ ἀσφαλίσεως.
Ὁ ὀργανισμὸς αὐτός κατηργήθη διὰ τοῦ Ν. Δ. 403/1941. Ὑπάρ-
χουν ὁμως ἐντός τῶν ὀργανισμῶν ἀναγκαστικῆς ἀσφαλίσεως καί
οἱ μονοπωλιακοὶ ὀργανισμοί. Εἰς αὐτούς ὁ καθεὶς εἶναι ἐλεύ-
θερος ν' ἀσφαλισθῆ ἢ νά μείνῃ ἀνασφάλιστος. Ἄλλ' ἐάν θέλῃ
νά ἀσφαλισθῆ πρέπει ν' ἀσφαλισθῆ εἰς τὸν ὀργανισμὸν. Κάθε
ἄλλη ἀσφαλιστικὴ σύμβασις κηρύσσεται ἄκυρος καί τιμωρεῖται
ποινικῶς ἀπὸ τὸν σχετικὸν νόμον. Εἰς τὴν Ἑλλάδα δέν ἔχο-
μεν μέχρι τοῦδε τοιαύτας μονοπωλιακὰς ἐπιχειρήσεις.

Ἡ τρίτη μορφή εἶναι αἱ ἐπιχειρήσεις συναγωνισμοῦ, ὅπου οἱ ὀργανισμοὶ συναγωνίζονται τὰς ἰδιωτικὰς ἀσφαλιστικὰς ἐπιχειρήσεις. Τοιοῦτος ὀργανισμὸς εἰς τὴν Ἑλλάδα ὑπῆρξε τὸ Ταμεῖον Χαλάζης καὶ Παγετῶν, πού συνεκωνεύθη μετὰ τὴν Ἀγροτικὴν Τράπεζαν. Ἐπίσης, πρέπει νὰ κατατάξωμεν ἐνταῦθα καὶ τὴν Ἀγροτικὴν Τράπεζαν, ἥτις ἀσκεῖ γεωργικὰς ἀσφαλίσεις ἐν συναγωνισμῷ μετὰ τὰς ἀσφαλιστικὰς ἐταιρείας. Βεβαίως ἡ Ἀγροτικὴ Τράπεζα μεταχειρίζεται ἔμμεσον ἔξαναγκασμὸν, διότι δέν δίδει δάνεια εἰς τοὺς γεωργούς, ἂν δέν ἀσφαλισθοῦν εἰς αὐτήν. Ἄλλ' ὅποιος γεωργὸς δέν δανείζεται ἀπὸ τὴν Ἀγροτικὴν Τράπεζαν δέν εἶναι καὶ ὑποχρεωμένος νὰ ἀσφαλίζεται εἰς αὐτήν.

Πρέπει ἀκόμη ν' ἀναφέρωμεν ἐνταῦθα καὶ τὸ "Ἐθνικὸν Ἰδρυμα Ἀσφαλειῶν τῆς Ράμης" τὸ ὁποῖον συμφώνως μετὰ τὸ ἄρθρον 2 παρ. 2 τοῦ νόμου 1023 (τροποπ. Ν. Δ. 9.9.1929) εἰργάσθη καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἀλλὰ μεταπολεμικῶς διέκοψε τὰς ἐργασίας του. Ὅλοι αὐτοὶ οἱ ὀργανισμοὶ διέπονται ἀπὸ ἐιδικοὺς νόμους μετὰ τοὺς ὁποίους βεβαίως δέν εἶναι δυνατόν ν' ἀσχοληθῶμεν ἐδῶ. Πάντως πρέπει ν' ἀναφέρωμεν ὅτι ἀπολαμβάνουν ὀρισμένων προνομίων π.χ. ἄλλος ὀργανισμὸς εἰσπράττει τ' ἀσφάλιστρά του ὡς δημοσίον ἔσοdon, ἄλλος ὀργανισμὸς ἀπολαμβάνει φορολογικῶν ἀτελειῶν, ἄλλος δημοσιεύει δωρεάν εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τοὺς ἰσολογισμοὺς του (ἂν καὶ οἱ περισσότεροι δέν τοὺς δημοσιεύουν καθόλου), ἄλλος ἔχει τὴν ἐγγύησιν τοῦ Κράτους διὰ τὰ ἑλλείμματά του καὶ τοιαυτοτρόπως δέν ἔχει ἀνάγκην κεφαλαίων καὶ ὑποθεματικῶν πού τὰ ἀντικαθιστοῦν αἱ εἰσφοραὶ τῶν φορολογουμένων κλπ. κλπ. Ἐξ ἄλλου πολλοὶ ἀπὸ τοὺς ὀργανισμοὺς αὐτοὺς ἔχουν καὶ ὀρισμένα καθήκοντα, μεταξὺ τῶν ὁποίων τὸ κυριώτερον εἶναι ἡ ὑποχρέωσις ἀποδοχῆς ἀσφαλίσεων. Δηλαδή ὀφείλουν νὰ δέχωνται ν' ἀσφαλίζουν κάθε κίνδυνον πού ὑπάγεται εἰς τὴν ἀρμοδιότητά των.

Ὁμιλοῦντες διὰ τοὺς ὀργανισμοὺς Δημοσίου Δικαίου πρέπει ν' ἀναφέρωμεν καὶ τὸ Κράτος καθὼς καὶ τοὺς Δήμους καὶ τὰς κοινότητας πού εἰς ἄλλας χώρας ἐπαγγέλλονται πολλάκις τὸν ἀσφαλιστὴν. Οὕτω εἰς τὴν Ἑγγλίαν ἐλειτούργησαν κατὰ τὸν δεῦτερον παγκόσμιον πόλεμον κυβερνητικὰ Γραφεῖα ἅτινα ἠσφάλιζον τοὺς κινδύνους τοῦ πολέμου.

Ἐἰς τὴν Γερμανίαν ἔχομεν τὰς λεγομένας "Σοσιαεταῖ-τεν" πού ὑπῆρξαν οἱ παλαιότεροι ἀσφαλισταὶ κατὰ κινδύνων πυρός καὶ διεδέχθησαν τὰς "συντεχνίας πυρναϊῶν", πού ἀπετέλουν κατὰ τὸν μεσαιῶνα εἶδος ἀλληλασφαλιστικῶν ἰδιωτικῶν ἐνώσεων αὐτοβοηθείας. Δι' "σοσιαεταῖτεν" αὗται ἰδρύθησαν

ἀπό τό τέλος τοῦ 17ου αἰῶνος ἀπό τās γερμανικάς χῆρας καί πρῶται ἐξ αὐτῶν ὑπῆρξαν τό Ἀμβούργον (1676) καί ἡ Πρωσία (1718). Κατά κανόνα εἰργάζοντο ὄχι εἰς ὅλην τήν χώραν, ἀλλά μόνον εἰς ὠρισμένας πόλεις ἢ ἐπαρχίας καί ἐξακολουθοῦν καί σήμερον νά υπάρχουν. Ἀπό τό 1910 λειτουργοῦν εἰς τήν Γερμανίαν καί ὀργανισμοί ἀσφαλίσεων τῆς ζωῆς. Μία ἀπόπειρα τοιαύτης κρατικῆς ἀσφαλίσεως ζωῆς ἐγένετο τό 1939 καί ἐν Ἑλλάδι μέ τό Ταχυδρομικόν Ταμιευτήριον (Λαϊκά Ἀσφάλεια ζωῆς, Α.Ν. 2723/1940 ἄρθρ.20) ἀλλά δέν ἔχουν ἀρχίσει ἀκόμη αἱ σχετικαί ἐργασίαι.

β) Οἱ ἀλληλασφαλιστικοί συνεταιρισμοί ἀποτελοῦν λείψανον τῆς παλαιᾶς ἰδέας τῆς κοινότητος. Ὁ σκοπός των εἶναι ἐμπορικῶς συμφῶνως μέ τόν νόμον 602 "περί συνεταιρισμῶν". Ἀποβλέπουν εἰς τό νά διανέμουν εἰς τό σύνολον τῶν μελῶν των τās ζημίας πού πλήττουν ἰδιαίτέρως κάθε μέλος των. Δηλαδή πρόκειται περί ἐνώσεως τῶν ἰδίων τῶν ἀπειλουμένων. Τό σπουδαιότερον λοιπόν γνώρισμά των εἶναι ὅτι ὁ ἀσφαλιστής καί ὁ ἀσφαλιζόμενος εἶναι τά ἴδια πρόσωπα. Αὐτό ἰσχύει βεβαίως ἀπό οἰκονομικῆς ἀπόψεως, διότι νομικῶς ὁ ἀλληλασφαλιστικός συνεταιρισμός ἀποτελεῖ χωριστόν νομικόν πρόσωπον.

Ἐπειδή εἰς τήν χώραν μας οἱ συνεταιρισμοί αὐτοί εἶναι ὀλίγοι, δέν πρόκειται ν' ἀσχοληθῶμεν ἐδῶ μέ τās νομικάς διατάξεις, πού ἐφαρμόζονται ἐπ' αὐτῶν. Ὁ ἀναφέρωμεν μόνον ὅτι συμφῶνως μέ τόν νόμον 1023/1917 ἄρθρ. 32 ἀπαγορεύονται ἀπολύτως οἱ ἀλληλασφαλιστικοί συνεταιρισμοί, πού ἀφοροῦν κάθε εἴδους ἀσφαλίσεις κλάδου ζωῆς. Διά τούς ἄλλους συνεταιρισμούς χρειάζεται συμφῶνως μέ τό ἄρθρον 33 εἰδική ἄδεια διά Διατάγματος, ἐνδιδόμενου μετ' ἀπόφασιν τοῦ Ἐπιχειρηματικοῦ Συμβουλίου. Παραδείγματα τοιούτων συνεταιρισμῶν ἔχομεν τόν Ἀλληλασφαλιστικόν Συνεταιρισμόν τῶν Πλοιοκτητῶν Πειραιῶς, καθώς καί μερικούς παρανόμους (ἀνευ ἄδειας) συνεταιρισμούς ἰδιοκτητῶν ἀλωνιστικῶν μηχανῶν καί λεωφορειούχων.

Ἐντός τῶν ἀλληλασφαλιστικῶν συν/σμῶν πρέπει ν' ἀναφέρωμεν καί τ' ἀλληλοβοηθητικά ταμεῖα τῶν σωματείων (Ν.281) διά τήν λειτουργίαν τῶν ὁποίων ὁ Ν. 1023/1917 ἄρθρ. 31 ἀπαίτεῖ ἄδειαν τοῦ Ἐπιχειρηματικοῦ Συμβουλίου. Τοιαῦτα ἀλληλοβοηθητικά ταμεῖα δέν γνωρίζω νά υπάρχουν διά τήν ἀσφάλειαν κατά κινδύνων πυρός ἢ μεταφορῶν. Ὑπάρχουν ὅμως διά κινδύνους ἀτυχημάτων ἢ ζωῆς, ὅποτε, ὑπάγονται εἰς τήν Κοινωνικήν Ἀσφάλειαν καί εἰς τήν ἀρμοδιότητα τοῦ Ἐπιχειρηματικοῦ Συμβουλίου.

- 9.- Πόσα είδη ασφαλιστικῶν ὀργανισμῶν δημοσίου δικαίου ἔχουμεν καί ποῖα εἶναι ταῦτα;
- Ἀπ. Τρία. Ἀσφαλιστικούς Ὄργανισμούς α) ἀναγκαστικῆς ἀσφαλίσεως, β) μονοπωλιακῆς ἀσφαλίσεως καί γ) συναγωνιστικῆς ἀσφαλίσεως.
- 10.- Ποῖον τό διακριτικόν γνώρισμα τῶν ὀργανισμῶν ἀναγκαστικῆς ἀσφαλίσεως;
- Ἀπ. Τό ὅτι ὅλα τά ὑπαγόμενα εἰς τήν ἀναγκ. ἀσφάλισιν ἀντικείμενα ὀφείλουν ν' ἀσφαλίζονται εἰς τόν ὀργανισμόν.
- 11.- Πόῃοι εἶναι οἱ δύο τρόποι, καθ' οὓς δύναται νά γίνεται νά γίνεται ἡ ἀσφάλισις εἰς τοὺς ἀσφαλιστικούς ὀργανισμούς ἀναγκαστικῆς ἀσφαλίσεως;
- Ἀπ. Εἴτε αὐτομάτως δυνάμει τοῦ νόμου, εἴτε κατόπιν ἰδιαιτέρας ἀσφαλιστικῆς συμβάσεως, ἥτις ὀφείλει δυνάμει νομοθετικῆς ἐπιταγῆς νά συνομολογηθῇ ἐνάστοτε.
- 12.- Ἀπαριθμήσατε ἀπλῶς παραδείγματα ἀσφαλιστικῶν ὀργανισμῶν ἀναγκαστικῆς ἀσφαλίσεως ἐν Ἑλλάδι;
- Ἀπ. α) Ὁ Αὐτόνομος Ὄργανισμός Ἀσφαλίσεως Κινδύνων Πολέμου (Α.Ο.Κ.Π.) τοῦ Α.Ν. 2116/1939.
β) Τό Ἀντασφαλιστικόν Ἰδρυμα τῆς Ἑλλάδος (Α.Ι.Ε.) τοῦ Α.Ν. 2161/α939.
- 13.- Ποῖον τό διακριτικόν γνώρισμα τῶν ἀσφ. ὀργανισμῶν μονοπωλιακῆς ἀσφαλίσεως καί πῶς διακρίνονται ἀπό τοὺς ἀσφαλ. ὀργανισμούς ἀναγκαστικῆς ἀσφαλίσεως;
- Ἀπ. Εἰς τοὺς ὀργανισμούς μονοπωλιακῆς ἀσφαλίσεως οἱ ἐνδιαφερόμενοι εἶναι ἐλεύθεροι νά ἀσφαλισθοῦν ἢ νά μείνουν ἀνασφάλιστοι. Κανείς δέν τοὺς ἐξαναγκάζει νά ἀσφαλισθοῦν. Ἀλλ' ἐάν θέλουν νά ἀσφαλισθοῦν δέν ἔχουν ἐπιλογὴν μεταξύ πλειόνων ἀσφαλιστῶν, διότι ὁ ὀργανισμός ἔχει τό μονοπώλιον τῆς ἀσφαλίσεως καί ἐπομένως δέν δύναται ν' ἀσφαλισθοῦν ἄλλοῦ παρά μόνον εἰς τόν μονοπωλιακόν ἀσφαλιστικόν ὀργανισμόν. Ἀπαγορεύεται διηλαδῆ ἢ σύναψις ἀσφαλίσεως μέ ἄλλον ἀσφαλιστὴν καί τιμωρεῖται ποινικῶς.
- 14.- Ὑπάρχουν εἰς τήν Ἑλλάδα ἀσφαλιστικοὶ ὀργανισμοὶ ἀσκοῦντες μονοπωλιακὴν ἀσφάλισιν;
- Ἀπ. Ὁχι.
- 15.- Ποῖον τό διακριτικόν γνώρισμα τῶν ἀσφαλιστικῶν ὀργανισμῶν συναγωνιστικῆς ἀσφαλίσεως;

- 'Απ. Τό ὅτι οἱ ὀργανισμοί αὐτοί συναγωνίζονται μέ τάς ἰδιωτικὰς ἀσφ. ἐπιχειρήσεις.
- 16.- 'Απαριθμήσατε παραδείγματα ἐν Ἑλλάδι ὀργανισμῶν δημοσίου δικαίου συναγωνιστικῆς ἀσφαλίσεως;
- 'Απ. α) Τό ἄλλοτε αὐτοτελές Ταμεῖον Γεωργικῶν: 'Ασφαλίσεων (χαλάζης καί παγετῶν) τό ὅποῖον ἤδη συνεχω-νεύθη μέ τήν 'Αγροτικὴν Τράπεζαν.
β) Τό ἄλλοτε λειτουργήσαν ἐν Ἑλλάδι 'Εθνικόν Ἰ-δρυμα 'Ασφαλειῶν Ρώμης.
- 17.- 'Αναφέρατε ὠρισμένα χαρακτηριστικὰ γνωρίσματα τῶν ἀσφαλιστικῶν ὀργανισμῶν δημοσίου δικαίου;
- 'Απ. α) Διέπονται ὑπό εἰδικῶν νόμων.
β) 'Απολαμβάνουν ὠρισμένων προνομίων π.χ. εἴσπρα-ξις ἀσφαλιστρῶν ὡς δημοσίων ἐσόδων, φορολογικαί ἀτέλειαι, δωρεάν (ἀτελεῖς) δημοσιεύσεις ἰσολογι-σμῶν, ἐγγύησις ἐλλειμμάτων ὑπό τοῦ Κράτους κλπ.
γ) Ὑπέχουν ὠρισμένας ὑποχρεώσεις καί κυρίως ὑποχρεοῦνται νά δέχωνται πᾶσαν προτεινομένην ἀσφάλισιν, χωρίς νά ἔχουν τό δικαίωμα ἐπιλογῆς ἢ ἀπορρίψεως τῶν κακῶν κινδύνων.
- 18.- 'Επιτός τῶν ἀσφαλιστικῶν ὀργανισμῶν δημοσίου δικαίου γνωρίζετε καί ἄλλα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου τά ὅποια ἐπαγγέλλονται εἰς ἄλλας χώρας τόν ἀσφαλι-στήν;
- 'Απ. α) Τό Κράτος, β) Οἱ Δήμοι, γ) Αἱ Κοινότητες.
- 19.- Ὑπάρξει ἐν Ἑλλάδι κρατικὴ ὑπηρεσία, ἣτις ἔλαβε διά νόμου τό δικαίωμα νά ἐνεργῇ ἀσφαλίσεις ζωῆς;
- 'Απ. Τά Ταχυδρομικά Ταμειυτήρια (Α.Ν.2723/1940).
- 20.- Εἰς τί ἀποβλέπουν οἱ ἀλληλασφαλιστικοί συνεταιρισμοί.
- 'Απ. Εἰς τό νά διανέμουν εἰς τό σύνολον τῶν μελῶν των τάς ζημίας, αἱ ὅποιαί πλήττουν ἰδιαιτέρως κάθε μέλος των.
- 21.- Ποῖον τό σπουδαιότερον γνώρισμα τῶν ἀλληλασφαλιστι-κῶν συνεταιρισμῶν;
- 'Απ. 'Αποτελοῦσιν ἔνωσιν τῶν ἀπειλουμένων ὑπό τοῦ αὐ-τοῦ κινδύνου προσώπων. Δηλαδή ἀσφαλισταί καί ἀσφαλιζόμενοι εἶναι τά ἴδια πρόσωπα, ἀπό οἰκονο-μικῆς ἀπόψεως.
- 22.- 'Επιτρέπονται ἐν Ἑλλάδι οἱ ἀλληλασφαλιστικοί συνεται-ρισμοί παντός εἴδους;
- 'Απ. Ναί μέ μόνην ἐξαίρεσιν τῶν ἀφορώντων τάς ἀσφαλί-σεις ζωῆς.
- 23.- Διά τήν σύστασιν ἀλληλασφαλιστικῶν συνεταιρισμῶν ἀ-παιτεῖται ὠρισμένη διατύπωσις;

- 'Απ. Ναί, απαιτεῖται εἰδική ἄδεια διὰ Β.Δ/τος ἐκδιδο-
μένη μετ' ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου (ἄρ-
θρον 33 τοῦ Ν.1023).
- 24.- Ἀπαριθμήσατε παραδείγματα ἀλληλασφαλιστικῶν συνεται-
ρισμῶν ἐν Ἑλλάδι:
- 'Απ. α) Ἀλληλ.Συνεταιρισμός τῶν Πλοιοκτητῶν Πειραιῶς
β) Ἀλληλ.Συνεταιρισμοί Ἰδιοκτητῶν Ἀλωνιστικῶν
μηχανῶν καὶ Λεωφορειούχων.
- 25.- Ἐκτός τῶν ἀλληλασφαλιστικῶν συνεταιρισμῶν ὑπάρχουν
καὶ ἄλλαι ἀσφαλιστικαὶ ἐπιχειρήσεις μέ βάσιν τὴν ἀ-
μοιβαιότητα;
- 'Απ. Ναί τὰ ἀλληλοβοηθητικὰ ταμεῖα τῶν σωματείων (Νό-
μος 281).
- 26.- Ἀπαιτεῖται ὠρισμένη διατύπωσις διὰ τὴν λειτουργίαν
ἀλληλοβοηθητικῶν Ταμείων συνεταιρισμῶν;
- 'Απ. Ναί, ἄδεια τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐμπορίου (ἄρθρον
31 Ν. 1023).
- 27.- Ὑφίσταται ἐν Ἑλλάδι ἀλληλοβοηθητικὰ ταμεῖα συνεται-
ρισμῶν καὶ εἰς ποίους κλάδους λειτουργοῦν;
- 'Απ. Ναί, εἰς τοὺς κλάδους ἀτυχημάτων ἢ ζωῆς, ἀλλὰ ὑ-
πάγονται εἰς τὴν Κοινωνικὴν ἀσφάλειν καὶ εἰς τὴν
ἀρμοδιότητα τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας.

II. Αἱ ἐπαγγελματικαὶ μορφαὶ ἐπιχειρήσεως.

α) Μετὰ τὸν Νόμον 1023/1917 οἱ ἀτομικοὶ ἀσφαλισταὶ
ἔχουν περιορισθῆ εἰς τὴν Ἑλλάδα εἰς τὸ ἐλάχιστον. Ἐπιτρέ-
πονται δηλαδή ἀκόμη μόνον διὰ τὰς ἐπιχειρήσεις ἀντασφαλί-
σεων (ἄρθρ.30 Ν.1023) καὶ διὰ τοὺς ἀτομικοὺς ἀσφαλιστάς
τοῦ Ἀγγλικοῦ Αλλόυδς (ἄρθρ.2 παρ. 2 τοῦ Ν.1023). Οἱ Αλλόυδς
δέν εἶναι ὅπως πολλοὶ νομίζουν, ἀσφαλιστικὴ ἐταιρεία, ἀλ-
λά ἀτομα-ἀσφαλισταὶ πού ἀναλαμβάνουν δι' ἄλ/σμόν των ἕκαστος
ν' ἀσφαλίζουν ὠρισμένον κίνδυνον ἢ τμῆμα κινδύνου. Ὁ κίν-
δυνος καθορίζεται εἰδικῶς εἰς ἕκαστον ἀσφαλιστήριον συμβό-
λαιον πού ἐκδίδεται συνήθως ἀπό κοινοῦ πολλοὶ μαζύ, ἕκαστος
δι' ὠρισμένον ποσοστὸν τοῦ κινδύνου.

β) Αἱ ἀνώνυμοι ἐταιρεῖαι κυριαρχοῦν σήμερον εἰς ὅ-
λον τὸν κόσμον εἰς τὴν ἀσφαλιστικὴν ἐπαγγελματικὴν ἐπιχεί-
ρησιν. Καὶ ὁ ἑλληνικὸς νόμος 1023/1917 διακηρύττει (ἄρθρ.
2) τὸν κανόνα ὅτι ἡ ἰδιωτικὴ ἀσφαλιστικὴ ἐπιχείρησις ἀσκει-
ται εἰς τὴν Ἑλλάδα μόνον ἀπό ἀνωνύμων ἐταιρείας. Ἐξαι-
ρεσι, ἀποτελοῦν, ὅπως εἶπομεν οἱ Αλλόυδς, τὸ Ἐθνικόν Ἰ-
δρυμα Ρώμης καὶ αἱ ἀντασφαλιστικαὶ ἐπιχειρήσεις, καθὼς καὶ
οἱ ὀργανισμοὶ Δημοσίου Δικαίου. Διὰ τῆς παρόδου τοῦ χρόνου

αί ανώνυμοι ασφαλιστικάί εταιρείαι (ὅπως γενικῶς καί ὅλαι αἱ ανώνυμοι εταιρείαι) ἐκέρδισαν ἕδαφος εἰς ὁλόκληρον τήν οἰκονομικήν ζωήν ὥστε ἄν κρίνωμεν ὑπό τά ἔσοδα ἀσφαλιστρων, δυνάμεθα νά εἴπωμεν, ὅτι εἶναι ὁ κύριος φορέας τῆς ἰδιωτικῆς ἀσφαλίσεως, ὅχι μόνον ἐθνικῶς ἀλλά καί εἰς τό διεθνές ἐπίπεδον.

Δέν θά ἐξετάσωμεν ἐδῶ τήν ὀργάνωσιν τῶν ἀνωνύμων ἐταιρειῶν, ἤν θά διδαχθῆτε εἰς τό Ἐμπορικόν Δίκαιον, πού διδάσκει ἄλλος συνάδελφός μου. Θά περιορισθῶμεν μόνον εἰς τάς ἰδιορρυθμίας, πού παρουσιάζουν αἱ ἀσφαλιστικά Ἐταιρεῖαι συμφῶνως μέ τόν νόμον 1023/1917. Καί ἐν πρώτοις ἡ ἐπιχειρήσις ὀφείλει νά συμμορφουται μέ τās διατάξεις τοῦ νόμου τούτου. Δηλαδή ὀφείλει νά λαμβάνη ὀρισμένα μέτρα καί νά κάμη ὀρισμένας ἐργασίας πού δέν θά τās ἔκαμε ἄν δέν ὑπῆρχεν ἡ κρατική ἐποπτεία. Π.χ. ὀφείλει νά ὑποβέλλη κατ' ἐπίτηδες εἰς τό Ἐπουργεῖον Ἐθν. Οἰκονομίας πίνακας τῶν ἀσφαλίσεων πού ἔκαμε, τῶν ἐκκρεμῶν κινδύνων καί τῶν ἀποζημιώσεων πού ἐπλήρωσε καθῶς καί πίνακα τῶν εἰσπραχθέντων ἀσφαλιστρων (ἄρθρ. 18). Ἄν εἶναι μάλιστα Ἐταιρεία ἀσφαλίζουσα καί τήν ζωήν τότε ὀφείλει νά ὑποβάλλη καί πολλά ἄλλα στοιχεῖα π.χ. πίνακα τῶν ποσῶν τῶν δανείων πού ἔδωσεν εἰς τούς ἠσφαλισμένους, πίνακα τῶν γενομένων ἐξοφλήσεων καί ἀκυρώσεων κλπ. κλπ. (ἄρθρ. 18).

Ἡ κυριωτέρα διαφορά μεταξύ συνήθους ἀνωνύμου Ἐταιρείας καί ἀσφαλιστικῆς ἀνωνύμου Ἐταιρείας συνίσταται εἰς τήν σημασίαν τοῦ μετοχικοῦ κεφαλαίου. Ἐνῶ εἰς τήν συνήθη ἀνωνύμου Ἐταιρίαν τό μετοχικόν κεφάλαιον χρησιμεύει κυρίως διὰ νά παράσχη τά μέσα λειτουργίας τῆς ἐπιχειρήσεως καί διὰ νά ἀποτελέσῃ τās ἐγκαταστάσεις τῆς πού ἀπαιτοῦνται διὰ τήν λειτουργίαν τῆς, ἀντιθέτως εἰς τήν ἀσφαλιστικήν ἀνωνύμου Ἐταιρίαν δέν χρειάζονται ἐγκαταστάσεις καί τά μέσα λειτουργίας εἶναι περιορισμένης ἐκτάσεως, διότι ἡ τρέχουσα λειτουργία ἐξυπηρετεῖται ὅπως εἶδομεν ἀνωτέρω μέ τά πρόσθετα ἀσφαλιστρα πού εἰσπράττει ἡ ἀσφαλιστική Ἐταιρεία. Δι' αὐτό σήμερον τό μετοχικόν κεφάλαιον τῆς ἀσφαλιστικῆς Ἐταιρείας χρησιμεύει μόνον ὡς ἐγγύησις διὰ τούς ἠσφαλισμένους καί δύναται νά συγκριθῇ μέ τόν ρόλον πού παίζουν τά ἀποθεματικά τῶν συνήθων ἀνωνύμων Ἐταιριῶν. Δι' αὐτό τό μετοχικόν κεφάλαιον τῆς ἀσφαλιστικῆς Ἐταιρείας δέν χρειάζεται νά εἶναι εἰς μετρητά, παρά μόνον εἰς τήν ἀρχήν τῆς ἰδρύσεως (ἄρθρ. 14 παρ. 1 β). Ἀργότερα (μόλις ἐγκριθῇ ἡ Ἐταιρεία) δύναται νά ἐπενδυθῇ εἰς ὀρισμένου εἴδους τοποθέτησιν, ἐκτός ἀπό ἐν μέρος (1/4 τοῦ μετοχικοῦ κεφαλαίου) τό ὁποῖον ὀφεί-

λει νά τοποθετηθῆ ἀσφαλιστικῶς. (ἄρθρ. 14 παρ. 1 ἐδ. β).

"Ἀσφαλιστικὴ τοποθέτησις" θεωρεῖται ἡ κατάθεσις εἰς τὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος ἢ εἰς τὴν Ἐθν. Τράπεζαν, εἴτε μετρητῶν εἴτε ὁμολογιῶν τοῦ Ἑλλ. Δημοσίου ἢ ἄλλων ἑλλην. νομιμῶν προσώπων Δημ. Δικαίου. Ἐπίσης ὁμολογιῶν τῆς Ἐθν. Τραπεζῆς ἢ Ἑλλην. Κτηματικῶν Τραπεζῶν ἢ ὑποθηκικῶν ὁμολογιῶν ἑλλην. ἄνων. ἐταιριῶν. Ἐπίσης κατάθεσις εἰς τὰς αὐτάς Τραπεζάς (Ἑλλάδος καὶ Ἐθνικῆς) μετοχῶν τῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Ἐθνικῆς ὡς καὶ ἑτέρων ἄνωνύμων ἐταιριῶν, ὧν τὸ μετοχικὸν κεφάλαιον καὶ τ' ἀποθεματικά ὑπερβαίνουν τὰ 4 ἑκατομμύρια δραχμῶν. Αὐτὰ τὰ χρεώγραφα πρέπει νά εἶναι εἰσηγμένα εἰς τὸ ἑλληνικὸν χρηματιστήριον. Ἐπίσης ὡς ἀσφαλιστικὴ τοποθέτησις δύνανται νά διατεθοῦν οἰκοδομαὶ ἐλευθεραὶ παντός ἐμπραγμάτου δικαιώματος κείμεναι εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς παλαιᾶς Διοικήσεως Πρωτευούσης ἢ ἐντός τοῦ σχεδίου τῆς πόλεως Θεσ/νί ς μέχρι τῶν 3/4 τῆς ἀξίας των ὡς καὶ οἰκόπεδα εἰς τὰς αὐτάς περιοχάς μέχρι τοῦ 1/2 τῆς ἀξίας των. Ἐπίσης καὶ τὰ ἐνυπόθηκα δάνεια ὑπὸ ὠρισμένου ὄρους (ἄρθρ. 7).

Ἡ τοποθέτησις αὕτη τοῦ 1/4 τοῦ μετοχικοῦ κεφαλαίου ἀποβλεπεί εἰς τὸ νά ἔχη ἡ ἀσφαλιστικὴ Ἐταιρία πάντοτε πρόχειρα μέσα διὰ νά πληρῶνῃ τὰς ζημίας της, διότι ὅπως εἴπομεν, τὸ μετοχ. κεφάλαιον δέν ἀπαιτεῖται νά εἶναι ἐξ ὀλοκλήρου καταβεβλημένον. Ἡ ἀσφαλιστικὴ τοποθέτησις δέν δύναται ν' ἀναληφθῆ ἢ νά μετατραπῆ ἄνευ ἀδείας τοῦ Ὑπουργοῦ (ἄρθρ. 8) καὶ οἱ ἠσφαλισμένοι ἔχουν προνόμιον ἐπ' αὐτῆς προηγούμενον ἀπὸ κάθε ἄλλου εἴδους εἰδικῶν προνομίων (ἄρθρ. 9).

Κατάσχεσις τῆς ἀσφαλιστικῆς τοποθετήσεως εἰς χεῖρας τρίτου ἐπιτρέπεται μόνον ὀνόματι τελεσιδίκου ἀποφάσεως καὶ ἀδείας τοῦ Προέδρου τῶν Πρωτοδικῶν (ἄρθρ. 10). Δι' ἀσφαλιστικὰ Ἐταιρία ζωῆς ὀφείλου νά ἐπενδύουν εἰς ἀσφαλιστικὴν τοποθέτησιν τὸ ἡμισίον (1/2) παντός ἀσφαλιστροῦ ποῦ εἰσπραττουν ἐντός 2 μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ ἐτησίου λολογισμοῦ των (ἄρθρ. 11). Τὸ πέμπτον (1/5) τῶν καθαρῶν ἐτησίων κερδῶν τῆς Ἐταιρίας τοῦλάχιστον πρέπει νά διατίθεται εἰς ἀσφαλιστικὴν τοποθέτησιν διὰ νά σχηματίζεται ἀποθεματικόν, ἀλλ' ἡ ὑποχρέωσις αὕτη παύει ὅταν τὸ ἀποθεματικόν ὑπερβῆ τὸ μετοχικὸν κεφάλαιον (ἄρθρον 17).

γ) "Ἄλλου εἴδους ἐταιρία ἀπαντώνται σπανίως εἰς τὰς ἀσφαλιστικὰς ἐπιχειρήσεις. Ὅπως εἴπομεν ὁ ν. 1023 μόνον ἄνωνύμου ἐταιρίας δέχεται νά ἀσκοῦν ἀσφαλιστικὴν ἐπιχείρησιν. Μόνον ἀντασφαλιστικὴ ἐπιχείρησις δύναται νά λάβῃ τὴν

μορφήν εταιρίας περιορισμένης εϋθύνης ἢ ὁμορρύθμου ἢ ἑτερορρύθμου εταιρίας εἰς τὴν Ἑλλάδα. Πρὶν προχωρήσωμεν περαιτέρω πρέπει νὰ ἐξετάσωμεν ἂν εἶναι προτιμώτεροι αἱ σωματειακαὶ ἢ αἱ ἐπαγγελματικαὶ μορφαὶ τῶν ασφαλιστικῶν ἐπιχειρήσεων. Βεβαίως τοῦτο ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸν βαθμὸν τῆς οἰκονομικῆς ἐξελίξεως. Ἡ μορφή τοῦ ἀλληλοασφαλιστικοῦ συνεταιρισμοῦ ἀρμόζει καλύτερον εἰς περιορισμένας συνθήκας ὅπου ὑπάρχει ἀκόμη προσωπικός σύνδεσμος μεταξύ τῶν ἡφαλισμένων καὶ συμμετέχει ὁ εἰς εἰς τὴν τύχην τοῦ ἄλλου. Διὰ τοῦτο εἶναι μᾶλλον τοπικῆς σημασίας. Ἐπειτα εἰς τὸ ἔδαφος ἐργασίας των ἀρχίζουσι αἱ δυσκολίαι ἀναλόγως μετὰ τὰς ἰδιαιτέρας ἐπιθυμίας ἐκάστης τοπικῆς κωμόδος. Ἰδίως διὰ διεθνή δρᾶσιν πρέπει ν' ἀποκλεισθοῦν ἐντελῶς οἱ ἀλληλοασφαλιστικοὶ συνεταιρισμοί, ἂν καὶ ὠρισμένοι ἀλληλοασφαλιστικοὶ λέσχαι (κλάμπς) κατὰ κινδύνων θαλάσσης εἰς τὴν Ἀγγλίαν ἔχουν νὰ ἐπιδειξοῦν καὶ διεθνή δρᾶσιν.

Ἡ ἐπαγγελματικὴ μορφή ἀρμόζει καλύτερον εἰς τὰς μεγάλας ἐπιχειρήσεις. Ἐκαστος ἡφαλισμένος εἶναι ξένος πρὸς τὸν ἄλλον. Κυριαρχεῖ εἰς αὐτὰς ἡ δύναμις τῆς ἐπευτάσεως, ἣτις ἀνέδειξε τὴν ἀσφάλισιν εἰς σπουδαῖον οἰκονομικὸν κλάδον. Πάντως αἱ ἐπαγγελματικαὶ μορφαὶ δὲν πρόκειται νὰ ἀντικαταστήσουν ἐντελῶς τὰς σωματειακὰς μορφὰς, μολονότι ἡ πρόδος τῆς συγιεντώσεως, ἣτις παρατηρεῖται συνεχῶς, θέτει τὰς τελευταίας εἰς δευτέραν μοῖραν.

Ε Ρ Ω Τ Η Σ Ε Ι Ε

II. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑΙ ΜΟΡΦΑΙ

- 28.- Ἐπιτρέπεται ἐν Ἑλλάδι εἰς τὰ ἄτομα, νὰ ἀσχοῦν ασφαλιστικὴν ἐπιχείρησιν μόνον τῶν ἑκαστον, χωρὶς νὰ ἀποτελοῦν μετ' ἄλλων εταιρίαν; Δηλαδή δικαιουται ὁ Γεώργιος Παπαδόπουλος, φερ' εἰπεῖν, νὰ ἀνοίξῃ γραφεῖον καὶ νὰ δέχεται κινδύνους, νὰ ἐκδίδῃ μετὰ τὸ ὄνομά του ασφαλιστήρια συμβόλαια, νὰ εἰσπράττῃ ἀσφάλιστρα καὶ νὰ πληρῶνῃ ασφαλιστικὰς ἀποζημιώσεις ὅταν πραγματοποιηθῇ κίνδυνος, ὃν ἀνέλαβε (ἡσφάλισε);
- Ἄπ. Κατ' ἀρχὴν ὄχι, διότι ὁ νόμος 1023/1917 ἐπιτρέπει τὴν ἀσκήσιν ασφαλιστικῆς ἐπιχειρήσεως μόνον εἰς τὰς ἀνωνύμους εταιρίας, καὶ ὄχι εἰς ἓν ἄτομον.
- 29.- Ποῖαι εἶναι ἐν Ἑλλάδι αἱ ἐξαιρέσεις τοῦ κανόνος ὅτι ἡ ασφαλιστικὴ ἐπιχείρησις ἀσκειῖται ἐν Ἑλλάδι μόνον ὑπὸ ἀνωνύμου Ἑταιρίας;

Ἐπ. Ὑπάρχουν μόνον πέντε ἐξαιρέσεις ἤτοι:

α) Πᾶν ἄτομον (πρόσωπον φυσικόν) δικαιούται νά ἀσκήσῃ ἐλευθέρως ἐν Ἑλλάδι ἀσφαλιστικὴν ἐπιχείρησιν ὡς ἄτομον εἰς τὸν κλάδον ἀντασφαλίσεων. Δηλαδή ὅταν ἀντασφαλίζει ἀσφαλιστικὰς ἐταιρείας. Πρὸς τοῦτο δέν ἀπαιτεῖται ἄδεια τοῦ Ὑπουργείου Ἐθν. Οἰκονομίας. Ἐπίσης καὶ πᾶσα ἐταιρία μὴ ἀνώνυμος (π.χ. ὁμόρρυθμος ἢ ἑτερόρρυθμος) δικαιούται νά ἀσκήσῃ ἐπιχείρησιν ἀντασφαλίσεων.

β) Πᾶς ἀσφαλιστὴς τοῦ Λλόυδ Λονδίνου δικαιούται νά ἀσκήσῃ ἐν Ἑλλάδι ἐπιχειρήσιν "θαλασσίων" ἀσφαλίσεων, διὰ μέσου Ἀσφαλειομεσίτου ἐδρεύοντος ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ ἔχοντος ἐν Ἑλλάδι ἀντιπρόσωπον ἀνεγνωρισμένον δι' ἐιδικῆς ἀδείας τοῦ Ὑπουργείου Ἐμπορίου. Οἱ ἀσφαλισταὶ τοῦ Λλόυδ ἔργάζονται μεμονωμένως καὶ ἀτομικῶς, ἕκαστος διὰ λ/σμόν του καὶ δέν ἀποτελοῦν Ἐταιρίαν.

γ) Οἱ ὀργανισμοὶ δημοσίου δικαίου π.χ. τὸ ἄλλοτε λειτουργῆσαν Ταμεῖον Γεωργικῶν Ἀσφαλίσεων, ἢ τὸ ἄλλοτε λειτουργῆσαν ἐν Ἑλλάδι Ἐθνικόν Ἰδρυμα Ἀσφαλειῶν τῆς Ρώμης (Ἰταλίας).

δ) Οἱ ἀλληλοσφαλιστικοὶ συνεταιρισμοί.

ε) Τὰ ἀλληλοβοηθητικὰ ταμεῖα τῶν σωματείων.

30.- Οἱ ἀσφαλισταὶ τοῦ Λλόυδ Λονδίνου ἀποτελοῦν μεταξύ των ἑταιρίαν καὶ ποίου εἴδους;

Ἐπ. Δέν ἀποτελοῦν ἑταιρίαν. Ἐκαστος ἐργάζεται (ἀσφαλίζει) ὡς ἄτομον δι' ἴδιον λ/σμόν. Δηλ. ἀναλαμβάνει κινδύνους ἢ τμῆμα κινδύνου μόνος του εἰς βᾶρος του.

31.- Τὸ ἀσφαλιστήριον συμβόλαιον τοῦ Λλόυδ Λονδίνου ἐκδίδεται συνήθως ἀπὸ ἓνα ἀσφαλιστὴν τοῦ Λλόυδ;

Ἐπ. Ὁχι συνήθως ἐκδίδεται ἀπὸ πολλοὺς μαζί, ἕκαστος ὅμως ἀναλαμβάνει ὀρισμένον ποσοστὸν (τμῆμα) τοῦ καλυπτομένου κινδύνου.

32.- Παγκοσμίως ποίου εἴδους ἰδιωτικὴ ἀσφαλιστικὴ ἐπιχειρήσις κυριαρχεῖ σήμερον;

Ἐπ. Ἡ ἀνώνυμος ἐταιρία.

33.- Μεταξύ τῶν διαφόρων μορφῶν ἀσφαλιστικῶν ἐπιχειρήσεων ποία εἶναι ἡ κυριωτέρα εἰς τὴν ἰδιωτικὴν ἀσφάλισιν;

Ἐπ. Ἡ μορφή τῆς ἀνώνυμου ἐταιρίας.

34.- Ποία τὰ καθήκοντα τῶν ἀσφαλιστικῶν ἀνωνύμων Ἐταιρειῶν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς λειτουργίας των ἐναντι τῆς Ἐποπτικῆς Ἀρχῆς (τοῦ Ὑπουργείου Ἐμπορίου);

Ἐπ. α) Ὑποβολὴ κατ' ἔτος πινάκων τῶν συναφθεισῶν ἀ-

φαλειῶν, τῶν ἐκκερεμῶν ζημιῶν, τῶν πληρωθεισῶν ἀποζημιώσεων καὶ τῶν εἰσπραχθέντων ἀσφαλίστρων.
β) Εἰδικῶς διὰ τὰς ἀσφαλιστικὰς ἐταιρίας κλάδου ζῶης ὑποβολή πινάκων:

- I. τοῦ εἴδους καὶ τοῦ ποσοῦ ἐκάστης συναφθεί-
• της ἀσφαλείας.
- II. τοῦ χρόνου πληρωμῆς τῶν ἀσφαλίστρων.
- III. τοῦ ποσοῦ τῶν πρὸς τοὺς ἠσφαλισμένους χορη-
γηθέντων δανείων.
- IV. τοῦ ποσοῦ τῶν γενομένων ἐξοφλήσεων καὶ ἀκυ-
ρώσεων ἀσφαλειῶν.
- V. τοῦ ποσοῦ τῶν ἐπαναχθεισῶν ἐν ἰσχυρῷ ἀσφαλει-
ῶν.
- VI. τοῦ ποσοῦ τῶν ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς εἰς τὴν ἡμε-
δαπὴν μετενεχθεισῶν ἀσφαλειῶν καὶ τῶν συνεπείᾳ
μεταφορᾶς τῆς κατοικίας τοῦ ἠσφαλισμένου εἰς τὴν
ἀλλοδαπὴν μετενεχθεισῶν ἐκ τῆς ἡμεδαπῆς εἰς τὴν
ἀλλοδαπὴν ἀσφαλειῶν.

35.- Ποία εἶναι ἡ κυριώτερα διαφορά μεταξύ συνήθους ἀνωνύ-
μου ἐταιρίας καὶ ἀσφαλιστικῆς ἀνωνύμου ἐταιρίας;

Ἀπ. Ἡ σημασία τοῦ μετοχικοῦ κεφαλαίου. Διότι ἐνῶ εἰς
τὰς συνήθεις ἀνωνύμους ἐταιρίας τὸ μετοχικόν κε-
φάλαιον χρησιμεύει κυρίως ὡς μέσον λειτουργίας τῆς
ἐπιχειρήσεως καὶ ἀποκτήσεως ἐγκαταστάσεων ἀπαιτου-
μένων διὰ τὴν λειτουργίαν της, ἀντιθέτως εἰς τὰς
ἀσφαλιστικὰς ἀνωνύμους ἐταιρίας τὸ μετοχικόν κεφα-
λαίον δὲν χρησιμοποιοεῖται κυρίως δι' ἐγκαταστάσεις
(διότι δὲν χρειάζονται μεγάλα τοιαῦτα) οὔτε ὡς
μέσον λειτουργίας (διότι υφίστανται τοιαῦτα μέσα
ἐκ τῆς εἰσπράξεως ἀσφαλίστρων), ἀλλὰ χρησιμεύει
ὡς ἐγγύησις διὰ τοὺς ἠσφαλισμένους.

36.- Τί εἶναι "ἀσφαλιστικὴ τοποθέτησις";

Ἀπ. Εἶναι ἡ ἐπένδυσις μέρους τοῦ κεφαλαίου καὶ ὠρισμέ-
νου ἀποθεματικοῦ εἰς ἀξίας ρευστὰς ἢ εὐκόλως ρευ-
στοποιησίμους ἢ σταθεράς.

37.- Ποῖου εἴδους ἐπενδύσεις δύνανται νὰ ἀποτελέσωσιν ἀσφα-
λιστικὴν τοποθέτησιν;

- Ἀπ. 1) Καταθέσεις δραχμῶν παρά τῇ Τραπεζῇ τῆς Ἑλλά-
δος ἢ τῇ Ἑθνικῇ Τραπεζῇ.
2) Καταθέσεις ξένων νομισμάτων ἢ συν/τος παρά ταῖς
αὐταῖς Τραπεzaῖς.
3) Καταθέσεις παρα' ταῖς αὐταῖς Τραπεzaῖς τῶν κἀ-
τωθι εἰδῶν χρεωγράφων:
Α' Ὁμολογιῶν ἤτοι:

- α) κρατικῶν ἐντόκιων γραμματίων τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους.
 β) ὁμολογιῶν τοῦ Ἑλλην. Δημοσίου,
 γ) " Ἑλληνικῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου.
 δ) " τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς.
 ε) " Ἑλληνικῶν Κτηματικῶν Τραπεζῶν.
 στ) Ὑποθητικῶν ὁμολογιῶν ἑλληνικῶν ἀνωνύμων ἐταιριῶν.

Β. Μετοχῶν ἦτοι:

- ζ) μετοχῶν τῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος.
 η) " " Ἐθνικῆς Τραπεζῆς
 θ) " ἐτέρων ἀνωνύμων ἐταιριῶν, ἔχουσῶν μετοχικόν κεφάλαιον καί ἀποθεματικά ἄνω τῶν 4 ἑκατομ. δραχμῶν, κατόπιν ἀδείας τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθν. Οἰκονομίας.

4) Οἰκοδομαί ἐλ' ἕραι παντός ἐμπραγμάτου δικαιοῦματος, κείμεναι εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης ἢ τῆς πόλεως Θεσ/νίκης, οὐχί δι' ὀλόκληρον τὴν ἀξίαν αὐτῶν ἀλλὰ μόνον μέχρι τῶν $\frac{3}{4}$ τῆς ἀξίας τῶν.

5) Οἰκόπεδα κείμενα ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης ἢ τῆς πόλεως Θεσ/νίκης ἀλλὰ μόνον μέχρι τοῦ $\frac{1}{2}$ τῆς ἀξίας τῶν.

6) Ἐνυπόθηκα δάνεια ἐπ' ὀνόματι τῆς ἀσφαλιστικῆς ἐπιχειρήσεως τὰ ὁποῖα χορηγεῖ ἢ ἐπιχειρήσεις αὐτῆς πρὸς τρίτους ἐπὶ πρώτη ὑποθήκη ἁστικῶν ἀκινήτων ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης ἢ τῆς πόλεως Θεσ/νίκης καὶ μέχρι τοῦ ἡμίσεως τῆς ἀξίας τῶν ἀκινήτων.

38.- Χρεῶγραφα (ἦτοι ὁμολογίαι καὶ μετοχαί) γίνονται δεκτά εἰς ἀσφαλιστικὴν τοποθέτησιν ὑπὸ ποῖον ὄρον;

Ἀπ. Ὑπὸ τόν ὄρον ὅτι εἶναι εἰσηγμένα εἰς Ἑλληνικόν Χρηματιστήριον.

39.- Εἰς ποίαν τιμὴν ὑπολογίζονται τὰ κατατιθέμενα εἰς ἀσφαλιστικὴν τοποθέτησιν χρεῶγραφα (ὁμολογίαι καὶ μετοχαί);

Ἀπ. Εἰς τὴν ἐπίσημον τιμὴν τοῦ Χρηματιστηρίου κατὰ τὴν προτεραίαν τῆς ἡμέρας τῆς καταθέσεως αὐτῶν.

40.- Εἰς ποίας περιπτώσεις ὑφίσταται ὑποχρέωσις συμπληρώσεως τῆς ἀσφαλιστικῆς τοποθετήσεως χρεωγράφων;

Ἀπ. Εἰς περίπτωσιν μειώσεως τοῦ ποσοῦ τῶν χρεωγράφων

- α) συνεπεῖα ἀνγκαστικῆς ἐκτελέσεως.
 β) συνεπεῖα ὑποτιμήσεως πλέον τῶν 25% τῆς τιμῆς τῶν χρεωγράφων ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν τιμὴν τῆς καταθέσεως αὐτῶν.

- 41.- Δύναται ἡ ἀσφαλιστικὴ ἐπιχείρησις νά ἀναλάβῃ ἢ νι με-
τατρέψῃ τὴν ἀσφαλιστικὴν τῆς τοποθέτησιν;
'Απ. Δύναται ἀλλὰ μόνον κατόπιν ἀδείας τοῦ Ἐπιχειρή-
του.
- 42.- Ἡ ἀδεία ἀναλήψεως τῆς ἀσφαλιστικῆς τοποθετήσεως ἅμα
παρασχεθῆ ὑπὸ τοῦ Ἐπιχειρήτου, ἰσχύει ἀμέσως;
'Απ. Ὁχι-ἰσχύει μόνον μετὰ τὴν πάροδον 3 μηνῶν ἀπὸ
τῆς δημοσιεύσεως τῆς ἀδείας εἰς τὴν Ἐφημερίδα
τῆς Κυβερνήσεως;
- 43.- Ἐπὶ ποίας προϋποθέσεις ἔχει ὁ Ἐπιχειρήτου Ἐπιχειρή-
του τὸ δικαίωμα νά ἐκδώσῃ ἀδειαν ἀναλήψεως ἀσφα-
λιστικῆς τοποθετήσεως;
'Απ. Ἐπὶ τὰς ἐξῆς τρεῖς προϋποθέσεις:
α) Ἐφ' ὅσον δέν ὑφίστανται ἐγκυρεμεῖς δίκαια κατὰ τῆς
ἀσφαλιστικῆς ἐπιχειρήσεως.
β) Ἐάν ἐτέρα νομίμως λειτουργοῦσα ἐν Ἑλλάδι ἀσφαλι-
στικὴ ἐπιχείρησις ἀναλάβῃ τὰς ὑποχρεώσεις τῆς ἰσχύον-
μένης τὴν ἀνάληψιν ἐπιχειρήσεως.
γ) μετὰ τὴν λήξιν πάντων τῶν ἀσφαλιστηρίων τῆς ἐπι-
χειρήσεως.
- 44.- Ποῖα ἡ σχέσις μεταξύ ἠσφαλισμένων καὶ ἀσφαλιστικῆς το-
ποθετήσεως;
'Απ. Οἱ ἠσφαλισμένοι ἔχουσι προνόμιον (προηγούμενον
παντός ἄλλου εἰδικοῦ προνομίου) ἐπὶ τῶν ἀσφαλιστι-
κῶν ἐν γένει τοποθετήσεων τῆς ἐταιρείας, ἰαρ' ἦν
τυγχάνουσιν ἠσφαλισμένοι.
- 45.- Ἐπιτρέπεται κατάσχεσις τῆς ἀσφαλιστικῆς τοποθετήσεως
εἰς χεῖρας τρίτου;
'Απ. Ἰόνον δυνάμει τελεσιδίκου ἀποφάσεως καὶ ἀδείας
τοῦ προέδρου τῶν Πρωτοδικῶν.
- 46.- Ποῖα ποσὰ ὑποχρεοῦνται αἱ ἀσφαλιστικαὶ ἐπιχειρήσεις
νά ἐπενδύουν εἰς ἀσφαλιστικὴν τοποθέτησιν;
'Απ. Α. Ἡμεδαπαὶ Ἐταιρίαι
α) Τὸ τέταρτον τοῦ μετοχικοῦ κεφαλαίου τῆς ἐται-
ρείας.
β) Τὸ πέμπτον τῶν καθαρῶν ἐτησίων κερδῶν τῆς Ἐ-
ταιρείας ὡς εἰδικὸν ἀποθεματικὸν καὶ μέρος οὗ τὸ
τοιούτου ἀποθεματικὸν ὑπερβῆ τὸ μετοχικὸν κεφα-
λαίον.
γ) Τὸ ἡμισυ ἐκάστης εἰσπράξεως ἀσφαλιστῶν ζωῆς
ἐντὸς 2 μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ ἐτησίου
ἰσολογισμοῦ τῆς Ἐταιρείας.
Β. Ἄλλοδαπαὶ Ἐπιχειρήσεις.
α) Ὀλοκληρὸς ἢ ἐγγύησις τῆς Ἐταιρείας.

β) Τό ἡμῖσι ἐκάστης εἰσπράξεως ἀσφαλιστρῶν ζωῆς, ἐντός 2 μηνῶν ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τοῦ ἐτησίου ἰσολογισμοῦ τῆς Ἑταιρίας.

- 47.- Ἐκτός τῶν ἀνωτέρων Ἑταιριῶν ἀπαντῶνται καί ἄλλου εἴδους Ἑταιρίαί ἀσκοῦσαι ἀσφαλιστικὴν ἐπιχειρήσιν;
 Ἄπ. Ἐπιπλέον. Ἐν Ἑλλάδι αἱ μὴ ἀνώτεροι Ἑταιρίαί (περιωρισμένης εὐθύνης, ὁμόρρυθμοί, ἑτερόρρυθμοί, μετοχικαί ἢ ἀφανεῖς) δικαιούνται νὰ ἀσκῶσι ἀσφαλιστικὴν ἐπιχειρήσιν μόνον δι' ἀντασφαλίσεις δηλ. ὡς ἀντασφαλισταί. Οὐδέποτε ὁμοῦ ὡς πρωτασφαλισταί.
- 48.- Τί πρέπει νὰ λάβωμεν ὑπ' ἑξίν δια νὰ κρίνωμεν ἂν εἶναι προτιμώτεροι αἱ σωματειακαί ἢ αἱ ἐπαγγελματικαί μορφαί τῶν ἀσφαλιστικῶν ἐπιχειρήσεων;
 Ἄπ. Τὸν βαθμὸν τῆς Οἰκονομικῆς ἐξελίξεως ἐκάστης χώρας.
- 49.- Εἰς ποίας περιπτώσεις ἀρμόζει καλύτερον ἢ μορφή τοῦ ἀλληλασφαλιστικοῦ συνεταιρισμοῦ;
 Ἄπ. Ἐκεῖ ὅπου ὑπάρχει ἀκόμη ὁ προσωπικὸς δεσμός μεταξύ τῶν ἠσφαλισμένων καὶ συμμετέχει ὁ εἰς εἰς τὴν τύχην τοῦ ἄλλου.
- 50.- Οἱ ἀλληλασφαλιστικοὶ συνεταιρισμοὶ εἶναι κατάλληλοι διὰ διεθνῆ δρᾶσιν;
 Ἄπ. Ὁχι, μᾶλλον διὰ τοπικὴν τοιαύτην.
- 51.- Ὑφίστατανται ἀλληλασφαλιστικοὶ συνεταιρισμοὶ μέ διεθνῆ δρᾶσιν; (παράδειγμα).
 Ἄπ. Ναί ὑπάρχουν ὠρισμένα ἀλληλασφαλιστικαί λέσχαι (κλάμπς) κατὰ κινδύνων θαλάσσης ἐν Ἀγγλίᾳ, αἱ ὁποῖαι ἔχουν καὶ διεθνῆ δρᾶσιν.
- 52.- Αἱ μεγάλα ἀσφαλιστικαί ἐπιχειρήσεις ἔχουν μορφήν σωματειακὴν ἢ μορφήν ἐπαγγελματικὴν;
 Ἄπ. Ἐχουν μορφήν ἐπαγγελματικὴν.

2. Σχετικῶς μέ τὴν ὀργάνωσιν τῆς ἀσφαλιστικῆς ἐργασίας πρέπει ν' ἀναφέρωμεν τὰς διαφόρους ἐνώσεις τῶν ἀσφαλιστῶν καὶ τῶν ἠσφαλισμένων εἰς συνδέσμους.-

α) Ἐνώσεις ἀσφαλιστῶν. Εἰς τό μάθημα τοῦτο δέν δυναμέθα ν' ἀσχοληθῶμεν μέ τοὺς ὀρισμούς τῶν καρτέλλ καὶ τῶν τράστς πού ἀνήκουν εἰς τό μάθημα τῶν γενικῶν ἀρχῶν τῆς Πολιτικῆς Οἰκονομίας. Ἀρκεῖ μόνον νὰ παρατηρήσωμεν ὅτι μέ τὴν λέξιν καρτέλλ ἐννοοῦμεν τὸν συνασπισμὸν τῶν ἐπιχειρήσεων μέ σκοπὸν τὴν κατάργησιν ἢ τὴν ρύθμισιν τοῦ συναγωνισμοῦ. Σχετικῶς μέ τό ζήτημά μας ἔχει σημασίαν ἐπίσης ἡ διακρίσις τῶν καρτέλλ εἰς "καρτέλλ τιμῶν" καὶ εἰς "καρτέλλ ὁ-

ρων". Τά πρῶτα προσπαθοῦν νά ὑποχρεώσουν τά μέλη των εἰς τό νά κρατοῦν ὠρισμένας σταθεράς τιμάς, ἐνῶ τά δεύτερα ὠρισμένους συμπεφωνημένους ὅρους. Τά τράστ ἀντιθέτως, δέν εἶναι συνασπισμοί ἐπιχειρηματιῶν, ἀλλά μάλλον σύμπυξις ἥτις προχωρεῖ πολύ περισσότερο καί ὅπου ἐν μέρος τῶν ἐπιχειρήσεων ὀφείλει νά παραιτηθῆ τῆς οἰκονομικῆς του αὐτοτελείας (ὀλιγώτερον ἢ περισσότερο) ὑπέρ ἐνός ἄλλου. Δι' αὐτό ἐξετάζοντες τάς ἐνώσεις τῶν ἀσφαλιστῶν δέν ἀσχολοῦμεθα μέ τά τράστς. Ἀλλά δέν θά ἦτο ἀρκετόν νά ἀσχοληθῶμεν μόνον μέ τά καρτέλλ, ἀλλά πρέπει νά ἐξετάσωμεν καί τάς ἐνώσεις τῶν ἀσφαλιστικῶν ἐπιχειρήσεων, ἔστω καί ἂν ἀσχολοῦνται μόνον μέ τήν υπεράσπισιν τῶν συμφερόντων τῶν μελῶν των.

Ἐπί κεφαλῆς τῶν ἐνώσεων τῶν ἀσφαλιστικῶν ἐπιχειρήσεων εἰς τήν Ἑλλάδα πρέπει ν' ἀναφέρωμεν τήν "Ἐνωσιν τῶν ἐν Ἑλλάδι ἐργαζομένων ἀσφαλιστικῶν Ἐταιριῶν". Ἡ Ἐνωσισ αὕτη ἰδρύθη τῷ 1907 καί ἀποτελεῖ καρτέλλ τιμῶν καί ὄρων. Ὁ κύριος προορισμός της εἶναι ἡ θέσπισις κοινῶν ἐνιαίων ἐλαχίστων ὀρίων τιμολογίων ἀσφαλιστρῶν, τά ὅποια ὀφείλουν νά τηροῦν ὅλα τά μέλη της ὑποχρεωτικῶς. Ἐπίσης θεσπίζει καί εἰδικούς ὅρους οἱ ὅποιοι ἀναλόγως τῶν περιπτώσεων ὀφείλουν νά καταχωροῦνται εἰς τά ἀσφαλιστήρια συμβόλαια ὑποχρεωτικῶς. Ἐμπροσπεῖ τάς ἀσφαλιστικὰς Ἐταιρίας ἐνώπιον τῶν δημοσίων ἀρχῶν καί φροντίζει διὰ τήν προστασίαν τῶν γενικῶν συμφερόντων των, εἰς ζητήματα φορολογικά καί διοικητικά καί ἰδίως εἰς τά ζητήματα τῶν σχέσεων τῶν ἀσφαλιστικῶν Ἐταιριῶν μέ τήν ἐποπτικὴν ἀρχήν, δηλ. μέ τό Ὑπουργεῖον Ἐμπορίου.

Εἰς τήν Ἐνωσιν ταύτην συνεχωνεύθησαν ἀπό τοῦ 1959 τά λοιπά σωματεῖα τῶν ἀσφαλιστικῶν Ἐταιριῶν, ἤτοι ὁ Σύνδεσμος τῶν ἐν Ἑλλάδι ἐργαζομένων θαλασσοασφαλιστικῶν Ἐταιριῶν, ὁ Σύνδεσμος Ἀσφαλιστῶν Ἀτυχημάτων, ὁ Σύνδεσμος Ἀσφαλειῶν Ζωῆς, ἡ Ἑλληνική Ἀσφαλιστικὴ Ὁμοσπονδία, ἡ Ἐνωσισ Ἑλληνικῶν Ἀσφαλιστικῶν Ἐταιριῶν καί ἡ Ἐνωσισ Ἀσφαλιστῶν Ἑλλάδος. Ἔτερα ἀσφαλιστικά σωματεῖα ἐξακολουθοῦντα νά λειτουργοῦν αὐτοτελῶς εἶναι ὁ Σύνδεσμος Μεσιτῶν Ἀλλοῦ καί ὁ Σύνδεσμος τῶν ἐν Ἑλλάδι ἐκπροσώπων Ἀσφαλιστικῶν Ἐταιριῶν.

β) Οἱ σύνδεσμοι τῶν ἠσφαλισμένων. Εἰς ἄλλας χώρας ἔχουν συγκροτηθῆ εἰς ἐνώσεις καί οἱ ἠσφαλισμένοι μέ σκοπόν τήν προστασίαν τῶν συμφερόντων των ἀπέναντι τῶν ἀσφαλιστικῶν ἐπιχειρήσεων. Ἐπειδὴ δέν κατέχουν τά δύσκολα ζήματα τοῦ ἀσφαλιστικοῦ δικαίου ἀναγκάζονται νά δέχονται

ἀσφαλιστήρια συμβόλαια μέ ὄρους δυσμενεῖς δι' αὐτούς. Ἀλλά καί ἡ ὀρθή περιγραφή τῶν κινδύνων εἰς τὰ ἀσφαλιστήρια συμβόλαια ὀρισμένων κλάδων εἶναι ἐπίσης δυσχερής. Δι' αὐτό χρειάζονται οἱ ἠσφαλισμένοι ἐμπειρον καθοδήγησιν ἣτις εἰδώς εἰς τόν διακανονισμόν τῶν ζημιῶν δύναται νά εἶναι πολύτιμος. Οἱ σύνδεσμοι τῶν ἠσφαλισμένων φροντίζουν ἀλλαχοῦ δι' ὅλα αὐτά καί ἐπίσης ἐπεξεργάζονται καί βελτιώνουσι τοὺς γενικοὺς ἐντύπους ὄρους τῶν ἀσφαλιστηρίων συμβολαίων καί ὑποβάλλουσι εἰς τὴν ἐποπτικὴν ἀρχὴν ὑποδείξεις σχετικὰς μέ τὴν ἀσφαλιστικὴν πολιτικὴν. Εἰς τὴν Ἑλλάδα ὅπου ἔχομεν τὴν μανίαν τῶν συλλόγων καί τῶν σωματείων δέν ἐνεφανίσθη ἀκόμη κανεῖς τοιοῦτος σύνδεσμος τῶν ἠσφαλισμένων.

Ε Ρ Ω Τ Η Σ Ε Ι Σ .

- 53.- Τί ἐννοοῦμεν μέ τόν ὄρον "καρτέλλ";
 Ἀπ. Τόν συνασπισμόν (τὴν ἔνωσιν) ἐπιχειρήσεων πρὸς τόν σκοπὸν καταργήσεως ἢ ρυθμίσεως τοῦ συναγωνισμοῦ.
- 54.- Πόσων εἰδῶν καρτέλλ ἔχομεν;
 Ἀπ. Δύο. Καρτέλλ τιμῶν καί καρτέλλ ὄρων.
- 55.- Τί ἐπιδιώκουν τὰ καρτέλλ τιμῶν;
 Ἀπ. Νά κρατοῦν τὰ μέλη των ὀρισμένης σταθερᾶς τιμᾶς τῶν προϊόντων των π.χ. ὀρισμένα ἐνιαῖα καί παθερά ἀσφάλιστρα.
- 56.- Τί ἐπιδιώκουν τὰ καρτέλλ ὄρων;
 Ἀπ. Νά τηροῦν τὰ μέλη των ὀρισμένους συμπεφωνημένους ὄρους, ὑφ' οἷς ἐργάζονται.
- 57.- Ὑπάρχουν εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀσφαλιστικὰ καρτέλλ τιμῶν καί ὄρων καί ποῖα εἶναι ταῦτα;
 Ἀπ. Ἡ ἔνωσις τῶν ἐν Ἑλλάδι ἐργαζομένων ἀσφαλιστικῶν ἐταιριῶν ἰδρυθεῖσα τῷ 1907.
- 58.- Ποῖος εἶναι ὁ κύριος προορισμός τῶν ἀσφαλιστικῶν καρτέλλ τιμῶν καί ὄρων;
 Ἀπ. Ἡ θέσπισις κοινῶν ἐνιαίων ἐλαχίστων ὀρίων τιμολογίων ἀσφαλιστρῶν, τὰ ὅποια ὀφείλουσι νά τηροῦν ὅλα τὰ μέλη τοῦ καρτέλλ ὑποχρεωτικῶς. Ἐπίσης δέ καί ἡ θέσπισις εἰδικῶν ὄρων, οἱ ὅποιοι, ἀναλόγως τῶν περιπτώσεων, ὀφείλουσι νά καταχωρῶνται εἰς τὰ ἀσφαλιστήρια συμβόλαια ὑποχρεωτικῶς.
- 59.- Ἐκτός τῆς θεσπίσεως τιμολογίων καί ὄρων ποίους ἄλλους σκοποὺς ἔχει ἡ ἔνωσις Ἀσφαλιστικῶν Ἐταιριῶν;
 Ἀπ. Ἐπιδροσπεῖ τὰ συμφέροντα τῶν ἐταιριῶν ἐνώπιον τῶν δημοσίων ἀρχῶν καί φροντίζει διὰ τὴν προστα-

- σίαν τῶν συμφερόντων τούτων εἰς ζητήματα φορολογικὰ, διοικητικὰ καὶ ἰδίως εἰς ζητήματα σχέσεων τῶν Ἑταιριῶν πρὸς τὴν ἐποπτικὴν ἀρχήν.
- 60.- Ποῖον σκοπὸν ἔχουν οἱ σύνδεσμοι τῶν ἠσφαλισμένων;
 Ἄπ. Τὴν προστασίαν τῶν συμφερόντων τῶν ἠσφαλισμένων κατὰ τῶν ἀσφαλιστικῶν ἐπιχειρήσεων.
- 61.- Διατί οἱ ἠσφαλισμένοι ἔχουσιν ἀνάγκη τῆς προστασίας τῶν συνδέσμων τῶν ἠσφαλισμένων;
 Ἄπ. Διότι δὲν κατέχουν τὸ ἀσφαλιστικὸν δίκαιον καὶ ἀναγκάζονται νὰ δέχωνται συμβόλαια μὲ ὄρους δυσμενεῖς δι' αὐτούς. Ἐπίσης δὲν εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἐλέγχουν τὴν ὀρθὴν περιγραφὴν τῶν κινδύνων εἰς τὰ ἀσφαλιστήρια συμβόλαια. Ἐπίσης ἔχουσιν ἀνάγκη καθοδηγήσεως ἰδίως εἰς τὸν διακανονισμόν τῶν ζημιῶν.

§ 4. ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΣ.

Αἱ ἐπιχειρήσεις δημοσίου δικαίου ὀργανοῦνται ὅπως εἴπομεν ἀνωτέρω ἐπὶ τῇ βάσει εἰδικῶν νόμων. Λόγῳ τοῦ χαρακτήρος των ὡς ὀργανισμῶν δημοσίου δικαίου ὀργανοῦνται ὀλιγώτερον ἢ περισσώτερον ὅπως αἱ δημόσιαι ἀρχαί. Δι' αὐτὸ καὶ ἡ μεταβολὴ τῆς διαρθρώσεώς των μᾶλλον δυσκόλως δύναται νὰ γίνῃ. Ἀντιθέτως αἱ ἰδιωτικαὶ ἐπιχειρήσεις ὀφείλουσι πρὸ παντός ν' ἀποβλέπουσι εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς οἰκονομικότητος. Ἀναλόγως δὲ μὲ τὴν ἐξέλιξιν τῆς νεωτέρας οἰκονομίας ἡ ἀνώνυμος ἔταιρία εἶναι σχεδὸν ἡ μόνη ἣτις ἔχει βασικὴν σημασίαν ὡς ὀργάνωσις ἀσφαλιστικῆς ἐπιχειρήσεως. Αὐτὸ ἰσχύει τοῦλάχιστον ἂν ἀποβλέψωμεν εἰς τὴν ἀσφάλισιν ὡς οἰκονομικὸν κλάδον ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τοῦ ἐπιχειρηματίου. Δὲν θέλομεν μὲ τοῦτο νὰ ὑποτιμήσωμεν τὴν οἰκονομικὴν σημασίαν τῶν πολλῶν μικρῶν ἀσφαλιστικῶν ἐπιχειρήσεων τοπικοῦ χαρακτήρος, ἀλλὰ δυνάμεθα μὰ τὰς παραλείψωμεν ἐξετάζοντες τὴν ὀργάνωσιν τῆς ἀσφαλιστικῆς ἐπιχειρήσεως. Ἐπίσης δὲν θ' ἀσχοληθῶμεν μὲ τὰς ἰδιορρυθμίας πού παρουσιάζουσι οἱ ἀλληλασφαλιστικοὶ συνεταιρισμοὶ ἀπὸ ἀπόψεως ὀργάνωσεως. Γενικῶς ὅμως δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν ὅτι καὶ εἰς αὐτούς ἡ ἐπιχειρήσις εἶναι ὀργανωμένη ὅπως καὶ εἰς τὰς ἀνωνύμους ἔταιρίας. Ἡ ὀργάνωσις τῶν ἐπιχειρήσεων παρουσιάζει διαφορὰν μεταξὺ ἐκείνων πού ἀσκοῦν ἐργασίας ἀμέσου ἀσφαλίσεως καὶ ἐκείνων πού ἀσκοῦν ἐμμέσου ἀσφαλίσεως (ἀντασφαλίσεως).

I. Κάθε ἀσφαλιστικὴ ἐπιχειρήσις πού ἀσκεῖ ἄμεσον ἐρ-

γασίαν, διαθέτει έσωτερικήν όργάνωσιν καί έξωτερικήν. 'Η δευτέρα συγκροτεΐται διά τήν πρόσκτησιν έργασίας, ή πρώτη διά τήν διαχείρισιν τοῦ χαρτοφυλακίου.

1. 'Η έξωτερική ύπηρεσία τής ασφαλιστικής έπιχειρήσεως άσχολεΐται, όπως είπομεν μέ τήν άπόκτησιν ή παραγωγήν έργασίας. Μολονότι ή ασφαλιστική ιδέα εισέδουσε κατά τας τελευταίας δεκαετηρίδας εις όλοέν εύρύτερους κύκλους τοῦ πληθυσμοῦ, έν τούτοις τό κοινόν δέν συνηθίζει άκόμη εις μεγάλην κλίμακα ν' άπευθύνεται μόνον του εις τας ασφαλιστικές έπιχειρήσεις, διά τήν σύναψιν ασφαλιστικής συμβάσεως. 'Αλλά καί άν αυτό συνέβαινε, πάντως ή ιδιωτική έπιχείρησις πού διοικεΐται συμφώνως μέ τούς έμπορικούς κανόνες θά ώφειλε νά τελήη εις τό ν' άποκτήση όσον τό δυνατόν περισσοτέρας ασφαλσεις διά τόν έαυτόν της. Δι' αυτό δέν θά ήδύνατο νά καταργήση όλοσχερώς τήν έξωτερικήν ύπηρεσίαν. 'Ολόκληρος ή έξωτερική ύπηρεσία τής ασφαλιστικής έπιχειρήσεως όνομάζεται "όργάνωσις παραγωγής". 'Απαρτίζεται δέ άπό τά πρόσωπα πού μεσολαβούν εις τήν σύναψιν τών ασφαλσεων διά λογαριασμόν τής 'Εταιρείας των καί εις πολλάς περιπτώσεις ύπογράφουν τά ασφαλιστήρια συμβόλαια τών 'Εταιρειών των. Οὔτοι όνομάζονται πράκτορες. Πράκτωρ είναι εκείνος, όστις χωρίς νά είναι υπάλληλος ασφαλιστικής έπιχειρήσεως, είναι έμπειστευμένος μέ τήν έργασίαν τής μεσολαβήσεως ή καί συνάψεως ασφαλσεων εις ώρισμένην ασφαλιστικήν έπιχείρησιν έναντι άμοιβής. Διακρίνονται λοιπόν οί πράκτορες πού άπλώς μεσολαβούν, άπό τούς πράκτορες πού συνάπτουν ασφαλσεις. 'Ο Γενικός Πράκτωρ φροντίζει νά διαχειρίζεται τό χαρτοφυλάκιον τής περιοχής του καί νά οργανώνη τήν περιοχήν του. 'Η διαχείρισις τοῦ ασφαλιστικοῦ χαρτοφυλακίου συνεπάγεται κυρίως τήν εΐσπραξιν τών ληξιπροθέσμων ασφαλίστρων. 'Επίσης ό Γενικός Πράκτωρ ενεργεΐ έπιτόπιον έξέτασιν τών κινδύνων, ιδίως όταν πρόκειται νά δεχθῆ αίτησιν ασφαλσεως καί διεξάγει διαπραγματεύσεις μέ ασφαλιζομένους ένόσω διαρκεΐ ή ασφάλισις διά τυχόν μεταβολάς τοῦ κινδύνου ή τοῦ ασφαλιστηρίου συμβολαίου. Είναι ό άνθρωπος τής έμπιστοσύνης τών ασφαλιζομένων, εύρισκόμενος εις άμεσον έπαφήν μαζί των καί μεσολαβών εις τας σχέσεις των μέ τήν Διεύθυνσιν τής 'Εταιρείας. Φροντίζει επίσης, διά νά αντιπροσωπεύεται ή 'Εταιρεία εις κάθε τόπον τής περιοχής του καί διά νά συνάπτανται όσα τό δυνατόν περισσότεραι ασφαλσεις.

'Αναλόγως μέ τό σύστημα όργανώσεως διαφέρει τό είδος

τῆς ἀμοιβῆς ἣν λαμβάνουν τὰ ὄργανα διὰ τὴν ἐργασίαν των. Ὁρισμένα ἐπιχειρήσεις παρέχουν σταθερὰς ἀπολαύσας (μισθοῦς). Τότε λέγομεν ὅτι ἐργάζονται δι' ὑποκαταστημάτων. Καὶ τότε τὰ ἐξωτερικὰ ὄργανα δὲν εἶναι πράκτορες, ἀλλὰ ὑπάλληλοι. Ὅταν ὅμως ἡ οργάνωσις ἀπαρτίζεται ἀπὸ πράκτορας τότε αὐτοὶ λαμβάνουν τὰς ἀπολαύσας τῶν ὑπὸ μορφήν προμηθείας. Εἰς ἄλλας χώρας διακρίνουν τὴν προμήθειαν αὐτὴν εἰς δύο εἶδη, δηλ. προμήθειαν συνάψεως τῆς ἀσφαλίσεως καὶ προμήθειαν εἰσπράξεως τῶν ἀσφαλιστρῶν. Διὰ νὰ συναφθῇ μία ἀσφαλιστικὴ ἐργασία πρέπει ὁ ἀντιπρόσωπος νὰ καταβάλῃ συνήθως πολὺν κόπον καὶ ἐργασίαν. Ἀντιθέτως ἡ ἐργασία τῆς διαχειρίσεως τοῦ χαρτοφυλακίου, δηλ. τῆς εἰσπράξεως τῶν ἀσφαλιστρῶν εἶναι συνήθως πολὺ ὀλίγη, γι' αὐτὸ πρέπει ἡ προμήθεια συνάψεως τῆς ἀσφαλίσεως νὰ εἶναι ἀρκετὰ μεγαλυτέρα ἀπὸ τὴν προμήθειαν εἰσπράξεως. Τὸ ὕψος τῆς προμηθείας κυμαίνεται εἰς τοὺς διαφόρους κλάδους. Περιορίζεται δὲ πρὸς τὰ ἄνω ἀπὸ τὸ ποσοστὸν τῶν ζημιῶν πού παρουσιάζει στατιστικῶς ἡ παρέχουσα Ἑταιρεία.

Αἱ προμήθειαι ἀποτελοῦν μέσον παραγωγῆς πρώτης τάξεως διὰ τὰς ἐταιρείας. Καὶ δι' αὐτὸ παρατηρεῖται μέγας συναγωνισμὸς εἰς τὴν παροχὴν προμηθειῶν. Ἰδίως αἱ νεώτεραι ἐπιχειρήσεις προσπαθοῦν μὲ τὴν παραχώρησιν μεγαλυτέρων προμηθειῶν νὰ προσελκύσουν ἱκανοὺς πράκτορας. Ἀλλὰ πολλὰ δὲν ἀρκοῦν αἱ προμήθειαι καὶ συναντῶμεν ἰδιαιτέρας σταθερὰς παροχὰς μὲ διάφορα ὀνόματα π.χ. ἐξόδα ὀργανώσεως, ἐξόδα γραφείου κλπ. Πάντως τὸ πρόβλημα τῶν ἐξόδων ἀπὸ ἀπόψεως προμηθειῶν εἶναι μεγίστης σημασίας διὰ τὰς ἀσφαλιστικὰς ἐπιχειρήσεις. Εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐπεχειρήθη μερικὴ λύσις τοῦ προβλήματος ἀπὸ τὸν καιρὸν τοῦ Ἀντασφαλιστικοῦ Ἰδρύματος (1940) καὶ τὰ ληφθέντα μέτρα μὲ ἐλαφρὰς τροποποιήσεις ἰσχύουν καὶ σήμερον. Ἐπειδὴ δηλαδή ὁ συναγωνισμὸς διὰ τὴν παραγωγὴν ἐργασιῶν ὠδήγησεν εἰς τὴν παροχὴν ἐπιστροφῶν ἢ ἐκπτώσεων ἀσφαλιστρῶν πρὸς τοὺς ἀσφαλιζομένους καὶ ὑπερδόκων μεσιτειῶν πρὸς τοὺς μεσίτας, οἱ Πράκτορες τῶν Ἑταιρειῶν ἠναγκάσθησαν νὰ ζητοῦν ἀπὸ τὰς Διευθύνσεις τῶν ἠϋξημένας προμηθείας αἱ ὁποῖαι ἔφθασαν εἰς ἐξωφρενικὰ νοῦμερα. Ὅταν ἔγινε τὸ ἀντασφαλιστικὸν Ἴδρυμα αἱ Ἀσφαλιστικαὶ Ἑταιρεῖαι αἵτινες ἐπλήρῶσαν εἰς τὸ Ἴδρυμα τὰ ἡμίσει ἀσφάλιστρα ἀπὸ ὅσα εἰσέπραττον, ἐζήτησαν ὡς ἀντάλλαγμα τοῦλάχιστον τὴν ἐλάττωσιν τοῦ κόστους παραγωγῆς καὶ ἐπέτυχαν τὴν νομοθετικὴν ἀπαγόρευσιν κάθε ἐπιστροφῆς, πρὸς τοὺς ἀσφαλιζομένους καὶ τὸν περιορισμὸν τῶν παρεχομένων

προμηθειῶν καὶ τῶν μεσιτειῶν. Ἐκτός λοιπὸν ἀπὸ τὴν ἀπαγόρευσιν ἐπιστροφῶν πρὸς τοὺς ἀσφαλιζομένους ἐθεσπίσθη καὶ προμηθειαικὸς κανονισμός, ὅστις καθορίζει τὰ ἀνώτατα ὅρια ἅτινα ἐπιτρέπεται νὰ παίρνουν διὰ προμήθειαν οἱ τοπικοὶ πράκτορες καὶ οἱ μεσιῖται. Τὸ σύστημα αὐτὸ διετηρήθη νομικῶς καὶ κατὰ τὴν κατάργησιν τοῦ ἀντασφαλιστικοῦ Ἰδρύματος (Ν.Δ.409/41). Ἔτσι σήμερον συμφώνως μὲ τὸν κανονισμὸν αὐτὸν (ἀπόφασις 73705 τῆς 15 Δεκεμβρίου 1941, Ἐφημερὶς Κυβερνήσεως Τεύχος Δεύτερον ἀριθ.222 τῆς 27 Δεκεμβρίου 1941) οἱ τοπικοὶ Πράκτορες δὲν ἐπιτρέπεται νὰ πέρνουν προμήθειαν ἀνωτέραν τῶν 17-25% (ἀναλόγως τῆς πόλεως ὅπου εἶναι ἐγκατεστημένοι) εἰς τοὺς κλάδους πυρός, αὐτοκινήτων καὶ ἀτυχημάτων καὶ 18% εἰς τὸν κλάδον μεταφορῶν.

Διὰ τὸν κλάδον ζωῆς ὅπου τὰ ἀσφάλιστρα εἰσπράττονται ὅπως θὰ ἴδωμεν κατωτέρω εἰς ἑτησίαις δόσεις, ἐπιτρέπεται προμήθεια μόνον διὰ τὸ α' καὶ β' ἔτος τῆς ἀσφαλίσεως μὲ ἀνώτατα ὅρια 60% εἰς τὰ ἀσφάλιστρα τοῦ α' ἔτους καὶ 15% τοῦ β' ἔτους. Οἱ μεσιῖται ἀσφαλειῶν (ἴδε κατωτέρω) δὲν ἐπιτρέπεται νὰ παίρνουν ἄνω τῶν 17% εἰς τοὺς κλάδους πυρός καὶ αὐτοκινήτων, 12% εἰς τὸν κλάδον ἀτυχημάτων, 10% εἰς τὸν κλάδον θαλάσσης καὶ 50% ἐπὶ τῶν ἀσφαλίσεων α' ἔτους τοῦ κλάδου ζωῆς. Ὁ προμηθειαικὸς κανονισμὸς δὲν προβλέπει περιορισμὸν διὰ τὰς προμηθείαις ποὺ παίρνουν οἱ Γενικοὶ Πράκτορες ἀπὸ τὰς Διευθύνσεις τῶν Ἑταιρειῶν των, ἢ ἀπὸ ἄλλας Ἑταιρίας ἢ Γενικοῦς Πράκτορας.

Ἐκτός τῶν Πρακτόρων εἰς τὴν ὀργάνωσιν παραγωγῆς τῶν ἀσφαλιστικῶν ἐπιχειρήσεων ἀνήκουν (καὶ ἰδίως εἰς τὸν κλάδον ζωῆς) οἱ λεγόμενοι Ἐπιθεωρηταί ποὺ ἔχουν σταθερὸν μισθὸν καὶ μικρὰν προμήθειαν. Τὸ καθήκον τῶν ἐπιθεωρητῶν εἶναι νὰ περιοδεύουν τὰ Πρακτορεῖα καὶ νὰ τὰ ὑποβοηθοῦν εἰς τὰς ἐργασίας των. Ὁ προμηθειαικὸς κανονισμὸς προβλέπει ἐπίσης καὶ ἄλλην κατηγορίαν περιοδεύοντων ἐπιθεωρητῶν ποὺ ἀσχολοῦνται εἰς τὸ νὰ εὐρίσκουν πελάτας δι' ἀσφαλίσεις ζωῆς καὶ ποὺ ἀντὶ μισθοῦ ἐπιτρέπεται νὰ λαμβάνουν προμήθειαν τοπικοῦ πράκτορος, ἠΰξημένην μὲ πρόσθετον ποσοστὸν $7\frac{1}{2}\%$ ἐπὶ τῶν εἰσπραττομένων ἀσφαλίσεων πρὸς κάλυψιν τῶν ὁδοιπορικῶν των ἐξόδων.

Δὲν ἀνήκουν εἰς τὴν ἐξωτερικὴν ὑπηρεσίαν οἱ ἀσφαλειομεσιῖται. Οὗτοι εἶναι πρόσωπα ποὺ χωρὶς νὰ εἶναι μονίμως ἐμπειστευμένοι μὲ τὴν μεσολάβησιν ἀσφαλίσεων διὰ μίαν ἀσφαλιστικὴν ἐπιχείρησιν μεσολαβοῦν ἐλευθέρως μεταξὺ ἀσφα-

λιζομένου καὶ ἀσφαλιστικῆς ἐπιχειρήσεως διὰ τὴν σύναψιν τῆς ἀσφαλίσεως. Δι' αὐτὸ εἰς τὰς διαπραγματεύσεις ἐμπροσσωποῦν καὶ τὰ δύο μέρη. Μευτὰς συναντῶμεν κυρίως εἰς τὰς ἀσφαλίσεις θαλάσσης, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς ἀσφαλίσεις πυρός καὶ εἰς τὰς ἀντ-ἀσφαλίσεις.

Ε Ρ Ω Τ Η Σ Ε Ι Σ

- 1.- Κατὰ ποῖον τρόπον ὀργανοῦνται αἱ ἀσφαλιστικαὶ ἐπιχειρήσεις δημοσίου δικαίου;
'Απ. Ἐπὶ τῇ βάσει εἰδικῶν νόμων καὶ κατὰ τὸ σύστημα τῶν δημοσίων ἀρχῶν.
- 2.- Ποία ἡ ἀρχὴ ἣτις διέπει τὴν ὀργάνωσιν τῶν ἰδιωτικῶν ἀσφαλιστικῶν ἐπιχειρήσεων;
'Απ. Ἡ ἀρχὴ τῆς οἰκονομικότητος.
- 3.- Τοιαῦτὰ πλῆρον θεμελιώδης ὀργανωτικῆς μορφῆς ἰδιωτικῆς ἀσφαλιστικῆς ἐπιχειρήσεως σήμερον;
'Απ. Ἡ μορφή τῆς ἀνωνύμου ἀσφαλιστικῆς ἐταιρίας.
- 4.- Κατὰ ποῖον τρόπον εἶναι ὀργανωμένη ἡ ἐπιχείρησις τῶν ἀλλοσφαλιστικῶν συνεταιρισμῶν;
'Απ. Καθ' ὃν τρόπον καὶ ἡ τῶν ἀνωνύμων ἀσφαλιστικῶν ἐταιρειῶν, ἀλλὰ μὲ μερικὰς ἰδιορρυθμίας.
- 5.- Ὑφίσταται διαφορὰ μετὰ τῆς ὀργανώσεως ἀσφαλιστικῆς ἐπιχειρήσεως ἀμέσου (κατ' εὐθείαν) ἀσφαλίσεως καὶ ἐπιχειρήσεως ἐμμέσου ἀσφαλίσεως (ἀντασφαλίσεως);
'Απ. Ναι, Ὑφίσταται.
- 6.- Πόσων εἰδῶν ὀργάνωσιν διαθέτουν αἱ ἐπιχειρήσεις ἀμέσου (κατ' εὐθείαν) ἀσφαλίσεως;
'Απ. Δύο εἰδῶν. Ἐσωτερικὴν καὶ Ἐξωτερικὴν ὀργάνωσιν.
- 7.- Εἰς τί ἀποβλέπει ἡ ἐσωτερικὴ ὀργάνωσις τῆς κατ' εὐθείαν (ἀμέσου) ἀσφαλιστικῆς ἐπιχειρήσεως;
'Απ. Εἰς τὴν διαχείρισιν τοῦ χαρτοφυλακίου.
- 8.- Εἰς τί ἀποβλέπει ἡ ἐξωτερικὴ ὀργάνωσις τῆς ἀμέσου (κατ' εὐθείαν) ἀσφαλιστικῆς ἐπιχειρήσεως;
'Απ. Εἰς τὴν πρόσκτησιν πελατείας (ἐργασίας).
- 9.- Πῶς λέγεται κατ' ἄλλον τρόπον ἡ ἀπόκτησις πελατείας (ἐργασίας) εἰς τὰς ἀσφαλιστικὰς ἐπιχειρήσεις;
'Απ. Παραγωγῆ.
- 10.- Ἡ πελατεία προσέρχεται μόνη της διὰ νὰ ἀσφαλισθῇ εἰς τὰς ἀσφαλιστικὰς ἐπιχειρήσεις;
'Απ. Συνήθως ὄχι. Κατὰ κανόνα τὸ κοινὸν δέν συνηθίζει νὰ ἀπευθύνεται μόνον του εἰς τὰς ἀσφαλιστικὰς ἐπιχειρήσεις διὰ τὴν σύναψιν ἀσφαλιστικῆς συμβάσεως.

- 11.- Θα ήτο περιττή ή έξωτερική όργάνωσις τής άσφ.έπιχειρήσεως εάν τό κοινόν έσυνήθιζε κατά κανόνα νά προσέρχεται μόνον του πρός άσφάλισιν;
 'Απ. Όχι, διότι έφθσον θά ύπήρχον άνόμη καί όλίγοι άνασφάλιστοι, θά ώφειλεν ή άσφ.έπιχειρήσις νά προσπαθή νά έπιτύχη τήν άσφάλισιν καί αύτῶν τῶν όλίγων άνασφαλιστῶν, διότι άποβλέπουσα εἰς έμπορικόν κέρδος τεῖνει νά άποκτήσῃ όσον τό δυνατόν περισσοτέρας έργασίας.
- 12.- Πώς όνομάζεται όλοκληρος ή έξωτερική ύπηρεσία τής άσφαλιστικῆς έπιχειρήσεως;
 'Απ. Όργάνωσις παραγωγῆς.
- 13.- Πόσων ειδῶν πρόσωπα άπαρτίζουν τήν όργανωσιν τής παραγωγῆς;
 'Απ. Δύο ειδῶν. α) οἱ μεσολαβοῦντες διά τήν σύναψιν τῶν άσφαλίσεων διά λ/σμόν τής εταιρίας των καί
 β) οἱ ύπογράφοντες τά άσφαλιστήρια συμβόλαια.
- 14.- Τί όνομάζεται Πράκτωρ;
 'Απ. Ό έμπειπιστευμένος μέ τήν έργασίαν μεσολαβήσεως ή καί συνάψεως άσφαλίσεων εἰς ώρισμένην άσφ.έπιχειρήσιν εναντι άμοιβῆς.
- 15.- Ό Πράκτωρ εἶναι ύπάλληλος τής άσφ.έπιχειρήσεως;
 'Απ. Όχι. Εἶναι έλεύθερος επαγγελματίας (έμπορος).
- 16.- Ποῦα τά καθήκοντα τοῦ Γενικοῦ Πράκτορος;
 α) Διαχειρίσις τοῦ χαρτοφυλακίου τῆς περιοχῆς του.
 β) Όργάνωσις τῆς περιοχῆς του.
- 17.- Τί σημαίνει διαχειρίσις τοῦ χαρτοφυλακίου";
 α) Κυρίως εἰσπραξις τῶν ληξιπροθέσμων άσφαλίσεων
 β) Έπιτόπιος έξέτασις τῶν κινδύνων.
 γ) Διεξαγωγή διαπραγματεύσεων μέ τοῦς άσφαλιζομένους κατά τήν διάρκειαν τῆς άσφαλίσεως διά τυχόν μεταβολάς τοῦ κινδύνου ή τοῦ άσφ.συμβολαίου.
 δ) μεσολάβησις μεταξύ άσφαλιζομένων καί Έταιρίας.
 ε) διορισμός αντιπροσώπων τῆς εταιρίας εἰς κάθε τόπον τῆς περιοχῆς του.
 στ) μέριμνα διά τήν σύναψιν όσον τό δυνατόν περισσοτέρων άσφαλίσεων.
- 18.- Όταν ό αντιπρόσωπος τῆς άσφ.έπιχειρήσεως λαμβάνει σταθεράς άποδοχάς (μισθόν) εἶναι Πράκτωρ;
 'Απ. Όχι. Εἶναι ύπάλληλος. Καί τό γραφεῖον λέγεται 'Υποκατάστημα.
- 19.- Πώς όνομάζονται αἱ άπολαυαί τῶν Πρακτόρων;
 'Απ. Προμήθεια.

- 20.- Πόσων ειδών προμήθειαν ἔχομεν;
 'Απ. Δύο α) προμήθειαν συνάψεως τῆς ἀσφαλίσεως.
 β) " εἰσπράξεως τῶν ἀσφαλιστρῶν.
- 21.- Εἶναι μεγαλύτερον τὸ ποσοστὸν τῆς προμηθείας εἰσπράξεως ἀσφαλιστρῶν ἀπὸ τὸ ποσοστὸν τῆς προμηθείας συνάψεως ἀσφαλίσεων; Καὶ διατί;
 'Απ. "Οχι εἶναι μικρότερον. Διότι ἡ ἐργασία εἰσπράξεως ἀσφαλιστρῶν εἶναι ὀλιγωτέρα καὶ ἀπλουστερά ἀπὸ τὴν ἐργασίαν συνάψεως ἀσφαλίσεων.
- 22.- Τὸ ποσοστὸν προμηθείας τὸ ὁποῖον παρέχεται εἰς τοὺς Πράκτορας εἶναι ἴσον εἰς ὅλους τοὺς ἀσφαλιστικούς κλάδους;
 'Απ. "Οχι, κυμαίνεται (εἶναι διάφορον) κατὰ κλάδον.
- 23.- Δύναται ἡ ἀσφαλιστικὴ ἐπιχείρησις νὰ παρέχῃ ἀπεριορίστως ἠύξημένας προμηθείας ἢ ὑφίσταται ἐν τῶν πραγμάτων περιορισμός;
 'Απ. Αἱ προμήθειαι περιορίζονται πρὸς τὰ ἄνω ἀπὸ τὸ ποσοστὸν ζημιῶν τὸ ὁποῖον παρουσιάζει ἡ ἀσφαλιστικὴ ἐπιχείρησις συμφῶνως πρὸς τὰς στατιστικὰς ἀς τηρεῖ. "Οταν ἔχει νὰ πληρῶσῃ μεγάλας ἀποζημιώσεις πρὸς τοὺς ἠσφαλισμένους εἶναι ὑποχρεωμένη νὰ ἐλαττώσῃ τὰ ἔξοδά της διὰ παρεχομένης πρὸς τοὺς Πράκτορας προμηθείας, διότι, ἄλλως θὰ εἰργάζετο μέζημιαν.
- 24.- Διατί παρατηρεῖται ἡ τάσις νὰ αὐξάνουν αἱ πρὸς τοὺς Πράκτορας παρεχόμεναι ὑπὸ τῶν ἀσφαλιστικῶν ἐπιχειρήσεων προμήθειαι;
 'Απ. Διότι ἡ ἀσφαλιστικὴ ἐπιχειρήσις ἔχει μεγαλυτέρας ἐλπίδας νὰ αὐξήσῃ τὴν παραγωγὴν ἀσφαλιστρῶν (τὸ χαρτοφυλάκιόν της) ὅταν παρέχει μεγαλυτέρας προμηθείας ἀπὸ τοὺς συναγωνιστάς της. Διότι διὰ τῆς παροχῆς μεγαλυτέρων προμηθειῶν ἀποικτᾶ τὴν συνεργασίαν τῶν ἰκανοτέρων Πρακτόρων.
- 25.- Συνήθως οἱ Πράκτορες ἀρκοῦνται εἰς τὴν παρεχομένην προμήθειαν, ἢ ζητοῦν καὶ λαμβάνουν καὶ ἄλλου εἴδους ἀπολαυὰς; καὶ ποίας;
 'Απ. Συνήθως οἱ Πράκτορες ζητοῦν καὶ λαμβάνουν ἀπὸ τὴν ἐπιχείρησιν, ἢν ἐμπροσωποῦν, ὄχι μόνον προμήθειαν, ἀλλὰ καὶ ἄλλας προσθέτους ἀπολαυὰς π.χ.
 α) *Ἐξοδα ὀργανώσεως.
 β) *Ἐξοδα γραφείου
 γ) ταχυδρομικὰ ἔξοδα κλπ.

- 26.- Τί καθορίζει ὁ "προμηθειαικὸς κανονισμὸς";
 'Απ. Τὰ ἀνώτατα ὄρια τῶν προμηθειῶν τῶν τοπικῶν πρακτόρων καὶ τῶν μεσιτεῶν τῶν μεσιτῶν.
- 27.- Ποῖα εἶναι τὰ ποσοστὰ ἀνωτάτης προμηθείας ἣν ἐπιτρέπεται νὰ παίρνουν οἱ τοπικοὶ Πράκτορες; (κατὰ κλάδους).
 'Απ. Πυρὸς Αὐτοκινήτων Ἀτυχημάτων 17-25% (ἀναλόγως τῆς πόλεως).
 Μεταφορῶν 18%.
 Ζωῆς 60% τῶν ἀσφαλιστρῶν α' ἔτους καὶ 15% β' ἔτους.
- 28.- Ποῖα εἶναι τὰ ποσοστὰ ἀνωτάτης μεσιτείας ἣν ἐπιτρέπεται νὰ λαμβάνουν οἱ μεσιταί;
 'Απ. Πυρὸς-Αὐτοκινήτων 17%
 Ἀτυχημάτων 12%
 Θαλάσσης 10%
 Ζωῆς 50% ἐπὶ τῶν ἀσφαλιστρῶν α' ἔτους.
- 29.- Αἱ προμήθειαι τῶν Γεν. Πρακτόρων περιορίζονται ὑπὸ τοῦ προμηθειαικοῦ κανονισμοῦ καὶ εἰς ποῖα ποσοστὰ;
 'Απ. Ὅχι εἶναι ἀπεριόριστοι.
- 30.- Ἐκτός τῶν πρακτόρων ποῖα ἄλλα ὄργανα ἀνήκουν εἰς τὴν ἐξωτερικὴν ὀργάνωσιν (παραγωγῆς) τῶν ἀσφαλ. ἐπιχειρήσεων;
 'Απ. Οἱ Ἐπιθεωρηταὶ καὶ ἰδίως τοῦ κλάδου Ζωῆς.
- 31.- Πῶς ἀμείβονται οἱ ἐπιθεωρηταί;
 'Απ. Μὲ μισθὸν σταθερὸν καὶ μὲ μικρὰν προμήθειαν.
- 32.- Ποῖα εἶναι τὰ καθήκοντα τῶν ἐπιθεωρητῶν;
 'Απ. Νὰ περιοδεύουν τὰ Πρακτορεῖα καὶ νὰ ὑποβοηθοῦν τὰς ἐργασίας των.
- 33.- Ὑπάρχει καὶ ἄλλη κατηγορία ἐπιθεωρητῶν ἀσχολουμένων μὲ τὴν ἐξεύρεσιν πελατῶν;
 'Απ. Ναι ὑπάρχει καὶ προβλέπεται ὑπὸ τοῦ προμηθειαικοῦ κανονισμοῦ διὰ τὰς ἀσφαλίσεις Ζωῆς.
- 34.- Πῶς ἀμείβονται οἱ ἀσχολουμένοι μὲ τὴν ἐξεύρεσιν πελατῶν ἐπιθεωρηταὶ τῆς Ζωῆς.
 'Απ. Ἀντὶ μισθοῦ λαμβάνουν προμήθειαν τοπικοῦ πράκτορος ἠΰξημένην κατὰ $7\frac{1}{2}\%$ διὰ τὴν κάλυψιν τῶν ὁδοιπορικῶν των ἐξόδων.
- 35.- Οἱ ἀσφαλειομεσιταὶ ἀνήκουν εἰς τὴν ἐξωτερικὴν ὑπηρεσίαν (παραγωγῆς) τῶν ἀσφ. ἐπιχειρήσεων;
 'Απ. Ὅχι.

36.- Τί εἶναι ἀσφαλειομεσίται;

Ἀπ. Εἶναι πρόσωπα μὴ μονίμως ἐμπειστευμένα, μέ τὴν μεσολάβησιν ἀσφαλίσεων εἰς μίαν μόνην ἀσφαλιστικὴν ἑταιρίαν. Μεσολαβοῦν ἐλευθέρως μεταξὺ ἀσφαλιζομένου καὶ ἀσφ. ἐπιχειρήσεως.

37.- Ποῖον ἐκ τῶν δύο ἀντισυμβαλλομένων ἐμπροσωποῦν οἱ ἀσφαλειομεσίται κατὰ τὴν κατάρτισιν ἀσφαλιστικῆς συμβάσεως, τὸν ἀσφαλιστὴν ἢ τὸν ἀσφαλιζόμενον;

Ἀπ. Καὶ τοὺς δύο.

2. Ἡ ἑσωτερικὴ ὑπηρεσία τῆς ἀσφαλιστικῆς ἐπιχειρήσεως διακρίνεται ὅπως καὶ εἰς κάθε ἰδιωτικὴν ἐπιχείρησιν εἰς ἐμπορικὴν ὑπηρεσίαν καὶ εἰς τεχνικὴν ὑπηρεσίαν.

Τὰς ἐμπορικὰς ἐργασίας ἐπεξεργάζεται ἡ Διεύθυνσις τῆς ἐπιχειρήσεως. Κυρίως πρόκειται διὰ τὴν χρηματικὴν πλῆρᾶν τῆς ἐπιχειρήσεως, δηλαδή τὴν ἴδρυσιν τῆς Ἐταιρείας; τὰς ἀυξήσεις τοῦ κεφαλαίου της, τὰς κοινοπραξίας, τὸν συνασπισμὸν εἰς ἐνώσεις (καρτέλλ) κλπ. Ἐπίσης εἰς τὰς ἐμπορικὰς ἐργασίας ἀνήκει ἡ ὅλη διαχείρισις τῆς περιουσίας τῆς ἐπιχειρήσεως. Βεβαίως ἐν μέρος τῆς διαχείρισεως αὐτῆς ἀνήκει εἰς τὴν τεχνικὴν ὑπηρεσίαν. Δηλαδή διὰ τὴν τοποθέτησιν τῆς περιουσίας τῆς ἐπιχειρήσεως ὁ νόμος προβλέπει ὠρισμένους περιορισμοὺς εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν ἐπενδύσεων. Ἐπίσης ἡ Διεύθυνσις τῆς ἐπιχειρήσεως διαχειρίζεται τὰς σχέσεις μετὰ τὴν Ἐποπτικὴν Ἀρχὴν (Ἐπιτελεῖον Ἐθν. Οἰκονομίας), καταρτίζει τὸν ἰσολογισμὸν καὶ τὰς λογοδοσίας τῆς ἐπιχειρήσεως. Ἡ Διεύθυνσις βοηθεῖται εἰς τὴν ἐκτέλεσιν ὅλων αὐτῶν τῶν ἐργασιῶν ἀπὸ τοῦ Λογιστήριου. Διὰ τὴν λογιστικὴν ὀργάνωσιν δέν χρειάζεται ν' ἀσχοληθῶμεν ἐδῶ εἰδικώτερον διότι δέν εἶναι διαφορετικὴ ἀπὸ κάθε ἄλλης ἐπιχειρήσεως.

Ἡ ἑσωτερικὴ τεχνικὴ ὑπηρεσία διαιρεῖται ἐντὸς ἐκάστου ἀσφαλιστικοῦ κλάδου εἰς διάφορα ποικίλλα τμήματα. Θὰ τὰ παρακολουθήσωμεν κατὰ τὴν σειρὰν ποῦ ἐξελισσεται ἡ ἀσφάλισις.

Κάθε πρότασις ποῦ ἔρχεται ἀπὸ πράκτορα ἢ μεσίτην μεταβαίνει πρῶτον εἰς τὸ Τμήμα Προτάσεων. Πρὶν ἐξελεγχθῆ τὸ περιεχόμενον της καταχωρίζεται εἰς βιβλίον προτάσεων, ποῦ διευκολύνει τὴν στατιστικὴν τῶν προτάσεων. Τὸ βιβλίον προτάσεων περιέχει τὰ κυριώτερα στοιχεῖα τῆς προτάσεως καὶ σημειῶσιν διὰ τὴν τύχην τῆς προτάσεως. Ἡ πρότασις παίξει ῥόλον κυρίως εἰς τὴν ἀσφάλισιν ζωῆς καὶ εἰς τοὺς κλάδους

ἐκείνους πού ἐργάζονται μέ πράκτορας πού δέν ἔχουν δικαίωμα νά ὑπογράφουν ἀσφαλιστήρια συμβόλαια. Ἐπειτα ἐξετάζεται τό περιεχόμενον τῆς προτάσεως καί ἰδίως ἂν ὑπάρχη ἀπάντησις σαφῆς καί ὀρθή εἰς ὅλας τάς ἐρωτήσεις. Ἄν δέν ὑπάρχη τότε πρέπει νά ἐπιστραφῇ πρὸς συμπλήρωσιν.-

Μετά τήν ἐξέτασιν τοῦ ὑπό ἀσφάλισιν κινδύνου, διά τήν ὁποίαν χρειάζονται πολλάκις πολλά στοιχεῖα καί βοηθήματα, ἐπακολουθεῖ ἡ ἀπόφασις ἂν θά γίνῃ δεκτὴ ἢ θ' ἀπορριφθῇ ἢ πρότασις. Ἄν γίνῃ δεκτὴ, τότε μεταβιβάζεται μέ σχετικὴν σημείωσιν εἰς τό τμήμα ἐκδόσεως συμβολαίων πού περιλαμβάνει καί τό τμήμα ὑπολογισμοῦ τῶν ἀσφαλιστρῶν. Εἰς τό τμήμα αὐτό ἐτοιμάζεται τό ἀσφαλιστήριον συμβόλαιον. Καθὲ συμβόλαιον καταχωρεῖται εἰς βιβλίον (ρέζίστρ) ἀπὸ τό ὁποῖον πρέπει νά φαίνωνται τά κυριώτερα στοιχεῖα τῆς ἀσφαλίσεως. Μόλις τελειώσῃ τό ἀσφ.συμβόλαιον ἐπακολουθεῖ τό λογιστήριον.

Ἡ συναλλαγή μεταξὺ Ἑταιρείας καί Ἀσφαλιζομένου δέν γίνεται ἀπ' εὐθείας, ἀλλὰ μέσῳ τῶν πρακτόρων ἢ τῶν Γενικῶν Πρακτόρων. Τοῦτο ἔχει λογιστικὰς συνεπεῖας. Δηλαδή λογαριασμούς παρά τῇ Ἑταιρείᾳ δέν ἔχουν οἱ πελάται ἀλλὰ οἱ πράκτορες. Βεβαίως εἰς τοῦτο ὑπάρχουν καί ἔξαιρέσεις, ἀλλὰ εἶναι σπάνιαι. Ἄμα λοιπόν ἐτοιμασθῇ τό ἀσφαλιστήριον συμβόλαιον καταρτίζεται ὁ λεγόμενος λογαριασμός ἀσφαλιστρῶν ὅστις περιλαμβάνει τά πληρωτέα ἀσφάλιστρα, τά δικαιώματα καί τούς φόρους καί ἀποστέλλεται εἰς τόν ἀρμόδιον Πράκτορα ὁμοῦ μετά τοῦ ἀσφαλιστηρίου. Ὁ Πράκτωρ χρεωστεῖ πλέον τό ποσόν τοῦ λογαριασμοῦ καί πρέπει νά χρεωθῇ μ' αὐτό. Ἐάν ὁ πελάτης δέν πληρώσῃ τό ἀσφάλιστρον, πρέπει νά ἐξετασθῇ ἂν θά ἐγερθῇ ἀγωγή διὰ τήν εἰσπραξίν τῶν ἀσφαλιστρῶν (πρᾶγμα σπανιώτατον) ἢ ἂν θ' ἀκυρωθῇ τό ἀσφαλιστήριον.

Καί εἰς τάς δύο περιπτώσεις πιστώνεται ὁ Πράκτωρ μέ τό ποσόν πού εἶχε χρεωθῇ. Ἄν ἀκυρωθῇ τό συμβόλαιον, πρέπει τό τεχνικόν τμήμα νά τό σημειώσῃ εἰς τό βιβλίον (ρέζίστρ). Ἐτοι δέν ἐτελειώσαμεν ἀκόμη μέ τάς λογιστικὰς ἐγγραφάς πού γίνονται εἰς τήν ἐκδοσιν τῶν ἀσφαλιστηρίων. Μέ τήν συνασιν ἀσφαλιστικῆς συμβάσεως ἢ μᾶλλον μέ τήν πληρωμὴν τῶν ἀσφαλιστρῶν ὁ Πράκτωρ κερδίζει τήν προμήθειάν του. Δι' αὐτό δέν χρειάζεται νά ἐμβάσῃ εἰς τήν Ἑταιρείαν ὀδὸκληρον τό ποσόν τῶν ἀσφαλιστρῶν, ἀλλὰ δικαιουῖται νά παρακρατήσῃ τήν προμήθειάν του. Οὕτω κατὰ τήν ἀποστολήν τοῦ λογαριαμοῦ πιστώνεται ἀμέσως ὁ Πράκτωρ μέ τήν προμή-

θειάν του. Όταν συνάπτονται πολυετείς ασφαλίσσεις, τό ασφαλιστρον πληρώνεται συνήθως δι' ἕναστον ἔτος προκαταβολικῶς. Τό τμήμα ασφαλιστρον φροντίζει νά εἰσπράττεται κατ' ἔτος τό ληξιπρόθεσμον ασφαλιστρον. Δι' αὐτό χρειάζεται τό βιβλίον ληξιπρεθέσμων ασφαλιστρον, στό ὁποῖον καταχωρίζεται πᾶν ασφαλιστήριο μέ σημείωσιν τῆς ἡμερομηνίας λήξεως καί τοῦ ασφαλιστροῦ ὅπερ εἶναι ἀπαιτητόν. Τό βιβλίον αὐτό εἶναι διηρημένον εἰς μῆνας. Ἐπίσης πρέπει νά προκύπτῃ ἀπό τό βιβλίον εἰς πῦον πρακτορεῖν ἀνήκει τό ασφαλιστήριο.

Ἄμα γίνουν ὅλα τά ὅσα εἶπομεν ἀνωτέρω ἀποστέλλεται ἀντίγραφον τοῦ ασφαλιστηρίου εἰς τό τμήμα ἀντασφαλίσεων, πού φροντίζει δι' ὅλας τὰς ἐργασίας πού σχετίζονται μέ τήν ἀντασφάλισιν. Δηλαδή πρέπει πρῶτον μέ βάσιν τό ἀντίγραφον τοῦ ασφαλιστηρίου νά εἰδοποιηθῇ ὁ ἀντασφαλιστής διά τήν ἀσφάλισιν πού συνήθη. Τοῦτο γίνεται μέ τά λεγόμενα μπορντερῶ (καταστάσεις) πού εἶναι ἔντυπα εἰς τά ὁποῖα καταχωροῦνται τά κυριώτερα στοιχεῖα τῶν συναφθεισῶν ασφαλίσεων. Εἰς πολλάς ἀντασφαλιστικᾶς συμβάσεις δέν ἀπαιτεῖται ἡ ὑποβολή τοιούτων μπορντερῶ. Ἡ πολύ σπουδαιότερα φροντίς τοῦ τμήματος ἀντασφαλίσεων εἶναι ὁ καθορισμός τῆς λεγομένης "ἰδίας κρατήσεως" καί ὁ ἔλεγχος τοῦ "πλήρους". Δι' αὐτά τά δύο ζητήματα θά ὁμιλήσωμεν ἀργότερον, ὅταν θά φθάσωμεν εἰς τὰς ἀντασφαλίσεις.

Ὁ ἀντασφαλιστής συμφῶνως μέ τήν ἀντασφαλιστικὴν σύμβασιν φέρει ἀνάλογον μέρος τοῦ κινδύνου καί ἐπομένως εἰσπράττει ἀνάλογον μέρος τοῦ ασφαλιστροῦ. Καί ἐδῶ ἐπεμβαίνει τό λογιστήριο. Τά ἀντασφάλιστρα πού ὑπολογίζει τό τμήμα ἀντασφαλίσεων πιστώνονται εἰς τόν ἀντασφαλιστήν. Ἀλλά ἐπειδή ὁ ἀντασφαλιστής πρέπει νά συμμετέχῃ καί εἰς τά ἔξοδα τῆς ἐργασίας, δι' αὐτό πληρώνει ἀντασφαλιστικὴν προκλήθειαν πού συνομολογεῖται εἰς τήν ἀντασφαλιστικὴν σύμβασιν καί πού χρεώνεται εἰς τόν ἀντασφαλιστήν. Συνήθως ἡ ἐκπαιδευτικὴ τῶν λ/σμῶν μέ τούς ἀντασφαλιστάς γίνεται ἀνά τρίμηνον.

* Ἐρχεται κατόπιν τό τμήμα ζημιῶν. Μόλις συμβῇ ζημία εἰς ὅροι τοῦ ασφαλιστηρίου καί ὁ νόμος (Ε.Ν. 209) ὑποχρεώνει τόν ασφαλιστὴν νά πληρώσῃ τὴν ζημίαν ἀμέσως πρὸς τόν ασφαλιστήν. Ἀμέσως ἐπακολουθεῖ ὁ ἔλεγχος τῆς ζημίας. Πρέπει πρῶτον νά ἐξεταθοῦν τά πραγματικὰ περιστατικά καί νά καθορισθοῦν ἡ αἰτία καί ἡ ἔκτασις τῆς ζημίας. Συγχρόνως ἐξετάζεται ἂν ἡ ζημία καλύπτεται ἀπὸ τό ασφαλιστήριο, ἂν αὐτό συμβαίνειν πρέπει νά ἐξακριβωθῇ κατόπιν

ἂν συμφωνοῦν τό ποσόν τῆς ἀσφαλίσσεως καί ἡ ἀσφαλιστικῆ ἀξία (ἴδε ἀνωτέρω) ἢ ἂν ὑπάρχη ὑπερασφάλις, ὑπασφάλις, ἢ διπλῆ ἀσφάλις. Εἰς τὰς ἀσφαλίσεις ἄστικῆς εὐθύνης καί μεταφορῶν πρέπει ἐπίσης νά ἐξετασθοῦν τά ἰδιαιτέρως εἰς αὐτούς τοὺς κλάδους προϋπτοντα ζητήματα ἀναγωγῆς, κατὰ τρίτων. Μετά τήν ἐκχώρησιν τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀσφαλιζομένου ἐγείρονται ἀγωγαί, κατὰ τῶν καθ' ὧν ἡ ἀναγωγή. Εἶναι αὐτονόητον ὅτι ἡ διαχειρίσις τῶν ζημιῶν εἶναι διάφορος, ἀναλόγως τῶν ἰδιορρυθμιῶν κάθε ἀσφαλιστικοῦ κλάδου καί ἀπαιτεῖ μεγάλας νομικάς γνώσεις τοῦ ἀρμοδίου ὑπαλλήλου. Ἀμα καθορισθῆ ἡ ζημία καί ὑπολογισθῆ τό ποσόν τῆς ἀποζημιώσεως ἐξουσιοδοτεῖται ὁ Πράκτωρ νά τήν "διακανονίσῃ". Ἡ λαμβάνει τό ἀναγκαῖον ποσόν ἀπό τήν "Ἐταιρείαν χρεωνόμενος ἀντιστοιχῶς ἢ δύναται νά πληρῶσῃ τήν ζημίαν ἀπό τά ἀσφάλιστρα πού ἔχει εἰς χεῖρας του. Τότε ἐπακολουθεῖ μόνον ἡ λογιστικῆ χρέωσις. Ἡ πίστωσις γίνεται μόλις ὁ Πράκτωρ ἀποστείλῃ πρὸς τήν "Ἐταιρείαν τήν ἐξοφλητικὴν ἀπόδειξιν ὑπογεγραμμένην ἀπό τόν ἀσφαλιζόμενον.

"Ὅπως βλέπομεν ἀπό τά ἀνωτέρω ὁ διακανονισμὸς μεγάλων ζημιῶν ἀπαιτεῖ τήν διάθεσιν τῶν ἀναγκαίων χρημάτων ἀπό τήν "Ἐταιρείαν. Μάλιστα ὅταν πρόκειται διὰ πολὺ μεγάλας ζημίας πρέπει νά ρευστοποιηθῆ ἴσως καί μέρος τῶν τοποθετήσεων ἐγκαίρως. Καί εἶναι ἐργασία τῆς Διευθύνσεως νά φροντίξῃ διὰ τήν ἐτοιμασίαν τῶν ἀναγκαίων ποσῶν. Ἀλλά ὑπάρχει καί ἄλλος τρόπος πού πρέπει ν' ἀναφέρωμεν ἰδιαιτέρως: δηλ. οἱ ἀντασφαλισταί. Ὅπως κάθε ἀσφαλιστήριον ἐστὶ καί κάθε ζημία συμψηφίζεται μέ τοὺς ἀντασφαλιστάς. Καί ἐφ' ὅσον ἀναγγέλλονται πρὸς τοὺς ἀντασφαλιστάς αἱ ζημίαι, τό τμήμα ἀντασφαλειῶν συντάσσει "μπορντερό" ζημιῶν. Οἱ ἀντασφαλισταί χρεώνονται μέ τὰς ζημίας ἀναλόγως μέ τήν συμμετοχὴν των. Ἐπειδὴ αἱ δοσοληψαί μέ τοὺς ἀντασφαλιστάς κανονίζονται διὰ τρεχομένου λογαριασμοῦ, δι' αὐτό συμψηφίζονται τά κονδύλια χρεώσεων καί πιστώσεων ἀμοιβαίως, ὥστε μόνον τό ὑπόλοιπον πληρώνεται ἐκάστοτε. Εἰς πολὺ μεγάλας ζημίας ὅμως ὁ ἀσφαλιστής μέ τό σύστημα αὐτό θά ἠδύνατο νά εὐρεθῆ εἰς δυσκολίας. Δι' αὐτό σχεδόν ὅλαι αἱ ἀντασφαλιστικαί συμβάσεις περιλαμβάνουν συμφωνίαν δυνάμει τῆς ὁποίας ὁ ἀντασφαλιστής ὑποχρεοῦται, ἅμα τό ζητήσῃ ὁ ἀσφαλιστής, νά φέρῃ εἰς τήν διάθεσιν τοῦ ἀσφαλιστοῦ τήν συμμετοχὴν του εἰς τήν ζημίαν ἀνεξαρτήτως τοῦ χρονικοῦ σημείου ἐκκαθάρισεως πού προβλέπει ἡ σύμβασις. Αἱ πληρωμαὶ αὐταὶ ὀνομάζονται "προκαταβολαὶ ζημιῶν". Ἐπομένως τό τμήμα ζημιῶν πρέπει πάντοτε νά φροντίξῃ ἐγκαίρως διὰ τήν εἰσπραξίν τῶν

προκαταβολῶν ζημιῶν αὐτῶν. Ἀκριβῶς ὅπως καταχωρίζονται αἱ πρωτάσεις καὶ τὰ ἀσφαλιστήρια εἰς βιβλία, οὕτω καὶ αἱ ζημίαι καταχωρίζονται εἰς τὸ βιβλίον ζημιῶν. Εἰς καθὲ ἀσφαλιστήριον ποῦ ἔχει ζημίαν γίνεται ἀντίστοιχος σημείωσις ποῦ δείχνει τὴν ἡμερομηνίαν τῆς ζημίας καὶ τὸ ποσόν τῆς ἀποζημιώσεως.

Τέλος, σπουδαῖον τμῆμα τῆς ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας τῆς ἀσφαλιστικῆς ἐταιρείας εἶναι τὸ τμῆμα ὀργανώσεως, ποῦ φροντίζει ὥστε ὅλαι αἱ περιοχαὶ εἰς τὰς ὁποίας ἐργάζεται ἡ Ἐταιρεία, νὰ ἔχουν ἰκανοὺς πράκτορας. Τὸ τμῆμα αὐτὸ ἐκπονεῖ τὸ σύστημα ὀργανώσεως δηλ. διαιρεῖ τὸ ἔδαφος ἐργασίας εἰς περιφερείας καὶ κρατεῖ μητῶν τῶν Πρακτόρων, ποῦ δείχνει τὸ ὄνομα καὶ τὰ κυριώτερα στοιχεῖα τῆς πρακτορειακῆς συμβάσεως ἐκάστου. Ἡ κυριώτερα ἐργασία τοῦ τμήματος εἶναι ἡ δι' ὀρκῆς ἐπίβλεψις τῶν Πρακτόρων. Πρῶτον παρακολουθεῖ τὴν παραγωγικὴν δρᾶσιν ἐκάστου καὶ δι' αὐτὸ κρατεῖ ἓν εἶδος στατιστικῆς τῆς παραγωγῆς, ποῦ δείχνει ποῖαι ἀσφαλίσεις ἀπεκτιθήσαν ὑπὸ τοῦ σχετικοῦ Πράκτορος καὶ ποῖαι συνήφθησαν ὑπ' αὐτοῦ.

Ὅταν ὁ Πράκτωρ ἔχει σταθερὰ ἐπιδόματα ἢ μισθοὺς πρέπει νὰ ἐξετάζη τὸ τμῆμα ἂν τὰ ἀσφάλιστρα τῆς παραγωγῆς νέων ἀσφαλίσεων του καλύπτουν τὰ ἐξοδα δι' ἐπιδόματα ἢ μισθοὺς. Ἄν ἐπὶ μακρὸν δὲν καλύπτονται τὰ ἐξοδα μὲ τὰς νέας εἰσπράξεις τότε ἡ Ἐταιρεία εἶναι ὑποχρεωμένη νὰ καταγγείλῃ τὴν πρακτορειακὴν σύμβασιν. Τὸ τμῆμα φροντίζει τότε νὰ ἐλέγξῃ τὴν ἐκκαθάρισιν τοῦ λ/σμοῦ του. Οἱ πράκτορες ποῦ διαχειρίζονται τμῆμα τοῦ χαρτοφυλακίου τῆς Ἐταιρείας πρέπει νὰ εἶναι μεγάλης ἐμπιστοσύνης, διότι συνήθως κρατοῦν εἰς χεῖρας των μεγάλα ποσὰ ἀσφαλίσεων. Ἡ ἐκκαθάρισις τῶν λ/σμῶν πρέπει νὰ γίνεται ἐμπροσθέντως διότι αἱ Ἐταιρεῖαι πρέπει νὰ ὑπολογίζουσι καὶ εἰς τὴν τοκοφόρον τοποθέτησιν τῶν χρημάτων των. Ἐφ' ὅσον ὅμως τὰ χρήματα εὐρίσκονται εἰς χεῖρας τῶν ἐξωτερικῶν ὀργάνων ἢ Ἐταιρείαι δὲν ἀπολαμβάνει τόκους.

Ε Ρ Ω Τ Η Σ Ε Ι Σ

- 39.- Ἡ ἐσωτερικὴ ὑπηρεσία τῆς ἀσφαλ. ἐπιχειρήσεως διακρίνεται εἰς πόσους κλάδους;
 Ἄπ. Εἰς δύο. Τὸν ἐμπορικὸν καὶ τὸν Τεχνικόν.
- 40.- Ποῖος ἀσχολεῖται μὲ τὸν ἐμπορικὸν κλάδον τῆς ἀσφ. ἐπιχειρήσεως;
 Ἄπ. Ἡ διεύθυνσις τῆς ἐπιχειρήσεως.
- 41.- Ἀπὸ ποίας ἐργασίας ἀπαρτίζεται ὁ ἐμπορικὸς κλάδος τῆς

ἀσφ. ἐπιχειρήσεως;

- 'Απ. 'Από τήν χρηματικὴν πλευράν. "Ἦτοι ἴδρυσιν τῆς ἐταιρείας, αὐξήσεις κεφαλαίου, κοινοπραξίας, συνασπισμούς εἰς ἐνώσεις κλπ. 'Επίσης διαχειρίσιν τῆς περιουσίας τῆς ἐπιχειρήσεως, σχέσεις μέ τήν ἐποπτικὴν ἀρχήν, κατάρτισιν ἰσολογισμοῦ καί λογοδοσίας Δ. Συμβουλίου κλπ.
- 42.- 'Από πόσα τμήματα ἀπαρτίζεται ἡ ἐσωτερικὴ τεχνικὴ ὑπηρεσία καί ποῖα;
- 'Απ. 'Από 7 τμήματα α) προτάσεων, β) ἐκδόσεως συμβολαίων, γ) λογιστήριον, δ) λήξεων, ε) ἀντασφαλίσεων, στ) ζημιῶν, ζ) ὀργανώσεως.
- 43.- Τί ἐργασίαν κάμνει τό τμήμα προτάσεων;
- 'Απ. Καταχωρίζει τὰς προτάσεις εἰς βιβλίον. 'Εξετάζει τό περιεχόμενον ἐκάστης προτάσεως. 'Αποδέχεται ἢ ἀπορρίπτει τήν πρότασιν.
- 44.- Τί ἐργασίαν κάμνει τό τμήμα ἐκδόσεως;
- 'Απ. 'Ετοιμάζει τὰ ἀσφαλιστήρια συμβόλαια. Καταχωρεῖ αὐτά εἰς μητρώον.
- 45.- Τί ἐργασίαν κάμνει τό Λογιστήριον;
- 'Απ. Καταρτίζει καί ἀποστέλλει ἀντίγραφα τῶν λ/σμῶν ἀσφαλιστρῶν εἰς τοὺς πράκτορας. Τηρεῖ ἀλληλοχρέους λ/σμούς Πρακτόρων μετά τῆς 'Εταιρείας.
- 46.- Τί ἐργασίαν κάμνει τό τμήμα λήξεων (ἀσφαλιστρῶν);
- 'Απ. Καταχωρεῖ κατὰ ἡμερομηνίαν λήξεως πᾶν ἀσφαλιστήριον συμβόλαιον καί μεριμνᾷ διὰ τήν ἀνανέωσιν ἐκάστου συμβολαίου καί διὰ τήν εἰσπραξίν τῶν ἀσφαλιστρῶν.
- 47.- Ποίαν ἐργασίαν κάμνει τό τμήμα ἀντασφαλίσεων;
- 'Απ. Εἰδοποιεῖ τοὺς ἀντασφαλιστάς ὅτι συνήφθη μία ἀσφάλις (Μπορντερώ). Καθορίζει τό ποσοστόν ἢ ποσόν τῆς ἰδίας κρατήσεως. 'Ελέγχει τὰ "πλήρη". 'Υπολογίζει τὰ καταβλητέα εἰς τόν ἀντασφαλιστήν ἀντασφάλιστρα καί τήν εἰσπρακτέαν παρὰ τοῦ ἀντασφαλιστοῦ προμήθειαν.
- 48.- Ποίαν ἐργασίαν κάμνει τό τμήμα ζημιῶν;
- 'Απ. 1) Παραλαμβάνει τὰς ὑποβαλλομένας δηλώσεις ζημιῶν.
2) 'Ελέγχει τὰς ζημίας ἀπό ἀπόψεως α) περιστατικῶν, β) αἰτίας, γ) ἐκτάσεως. 'Εξετάζει ἂν ἡ ζημία καλύπτεται διὰ τοῦ ἀσφαλιστηρίου συμβολαίου ἢ ὄχι,
3) 'Εξετάζει ἂν ἡ κάλυψις εἶναι πλήρης ἢ ἂν ὑπάρχη ὑπερασφάλις; ὑπασφάλις ἢ διπλῆ ἀσφάλις.

4) Λαμβάνει μέριμναν διά τήν ἄσκησιν ἀ ν α γ ω γ ῆ ς, κατά τρίτων ὑπαιτίων τῆς ζημίας (ἰδίως εἰς τοὺς κλάδους ἀστικῆς εὐθύνης καί μεταφορῶν).

5) Ἐξουσιοδοτεῖ τόν Πράκτορα νά "διακανονίσῃ" τήν ζημίαν.

6) Εἰσπράττει ἀπό τοὺς ἀντασφαλιστάς τήν συμμετοχήν των εἰς τὰς ζημίας.

7) Τηρεῖ βιβλίον ζημιῶν χρονολογικῶς καί μέ τό ποσόν τῆς ἀποζημιώσεως.

49.- Ποίαν ἐργασίαν κάμνει τό τμήμα ὀργανώσεως;

Ἄπ. Μεριμνᾷ διά τόν διορισμόν Πρακτόρων. Τηρεῖ μητρώον Πρακτόρων κατά τόπον. Ἐπιβλέπει τοὺς Πράκτορας διά στατιστικῆς παρακολουθήσεως τῆς παραγωγικῆς δράσεως ἐκάστου, καί τῆς οἰκονομικῆς αὐτοῦ ἀποδόσεως (ἦτοι ἂν τὰ ἔξοδα τοῦ Πρακτορος καλύπτονται ἀπό τὰ ἀσφάλιστρα παραγωγῆς του). Ἐνιαθαρίζει τοὺς λ/σμούς τῶν Πρακτόρων. Ἰδρύει Ἐποικιαστήματα καί τὰ παρακολουθεῖ.

II. Ἡ ὀργάνωσις ἀντασφαλιστικῆς Ἐταιρείας. Καί ἡ ἀντασφαλιστικῆ ἐργασία δύναται ὡς καθε ἐμπορικῆ ἐργασία ν' ἀσκήται ὑπό ἐπιχειρηματιῶν πάσης φύσεως. Πρῶτον λοιπόν πρέπει νά διακρίνωμεν τήν ἐπιχείρησιν ἐνός μεμονωμένου ἀτόμου ἀπό τὰς διαφόρους ἐταιρικῆς μορφάς. Ἐφόσον γνωρίζομεν δέν συνηθίζεται οὐδαμοῦ ἡ ἐπιχειρήσις ἀντασφαλίσεως ὑπό ἐνός ἐπιχειρηματίου (ἀτόμου). Οἱ Ἀλλεῦδες τοῦ Λονδίνου δέν δύνανται νά θεωρηθοῦν ὡς τοιοῦτον παράδειγμα, διότι οὗτοι ἀσχολοῦνται, ἂν ὄχι ἀποκλειστικῶς ἀλλά τουλάχιστον κατά τό πλεῖστον μέ ἀπ'εὐθείας ἀσφαλίσεις καί ὄχι μέ ἀντασφαλίσεις. Ἄλλὰ καί αἱ μορφαί προσωπικῆς ἐταιρείας συνηθίζονται πολύ ὀλίγον εἰς τήν πρᾶξιν. Εἰς τήν Ἑλλάδα ἔχομεν τελευταίως ἑτερορρυθμούς ἐταιρείας ἀντασφαλίσεων. Εἰς τὰς περισσοτέρας ὡς περιπτώσεις, ἂν ὄχι σχεδόν ἀποκλειστικῶς ἡ ἀντασφάλισις ἀσκεῖται ὑπό ἀνωνύμων Ἐταιρειῶν.

Εἰς τήν Γαλλίαν εὐρίσκονται, ἂν καί ἐντελῶς μεμονωμένα περιπτώσεις ἑτερορρυθμῶν κατά μετοχάς ἀντασφαλιστικῶν ἐταιρειῶν. Ἐπαινῶς συναντῶμεν ἐπίσης ἀλληλασφαλιστικῶς συνεταιρισμούς πού ἀσκοῦν τήν ἀντασφάλισιν. Ἐξετάζοντες τώρα τήν ὀργάνωσιν τῶν ἀντασφαλιστικῶν ἐπιχειρήσεων πρέπει νά τονίσωμεν ὅτι αἱ καθαρῶς ἀντασφαλιστικαί ἐπιχειρήσεις, δέν διαθέτουν καμμίαν ἐξωτερικὴν ὀργάνωσιν διότι δέν τοὺς χρειάζεται. Ἡ ἀντασφαλιστικῆ ἐργασία γίνεται κυρίως μέ διαρκεῖς (τρεχοῦσας) συμβάσεις. Καί ἐπομένως ἡ

σύναψις αὐτῶν εἶναι σπουδαία καί γίνεται ὑπό τοῦ Δ. Συμβουλίου τῆς Ἑταιρείας, πού φροντίζει νά καλλιεργῇ τὰς σχέσεις μέ τὰς κατ' εὐθεΐαν ἀσφαλιστικὰς ἐπιχειρήσεις καί μέ τὰς ἄλλας ἀντασφαλιστικὰς ἐταιρίας. Ἐπίσης εἰς τινὰς χώρας καλλιεργεῖ καί σχέσεις μέ τούς μεσίτας ἀντασφαλίσεων. Ἡ ἀντασφαλιστικὴ ἑταιρεία δέν πρέπει νά περιορίζεται ὁμῶς εἰς τὴν παρακολούθησιν τῶν ἐργασιῶν τῶν φιλικῶν τῆς ἐπιχειρήσεων. Πρέπει συγχρόνως νά εἶναι εἰς θέσιν νά ἔχη πληροφορίας ἀμέσως, ἐν περιπτώσει προσφορᾶς ἀντασφαλιστικῶν συμβάσεων διὰ τὴν οἰκονομικὴν κατάσταδιν τῶν προτεινόντων τὴν ἐργασίαν. Εἰς τοῦτο διευκολύνεται μέ τὴν παρακολούθησιν τῶν εἰδήσεων τῶν ἡμερησίων εἰδητικῶν ἐφημερίδων καί τῶν δημοσιεύσεων τῶν ἀσφαλ. ἐπιχειρήσεων. Ἰδίως δέ τῶν ἰσολογισμῶν καί ἐκθέσεων τῶν Δ. Συμβουλίων των.

Ἄλλὰ τὰ στοιχεῖα ταῦτα χρῆζουσι ἐπεξεργασίας καί συγκεντρώσεως πού κάνει συνήθως τὸ λεγόμενον τμήμα στατιστικῆς. Τὰ διάφορα ἄλλα τμήματα εἶναι τὰ ἑξῆς: Ἐν τμήμα ἀσχολεῖται μόνον μέ τὰς διαπραγματεύσεις, πού ὀδηγοῦν εἰς τὴν σύναψιν τῶν ἀντασφαλιστικῶν συμβάσεων. Ἀλληλογραφεῖ διὰ τροποποιήσεις τῶν συμβάσεων, διὰ τὴν ἀνανέωσιν αὐτῶν ἢ διὰ τὴν ἀκύρωσίν των. Ἄλλο τμήμα ἐπεξεργάζεται ἰδιαιτέρως τὴν ἐργασίαν, δηλ. πέρνει τὰ μπορντερώ μόλις ἔλθουν, καί τὰ ἐξετάζει βάσει ἀποσπάσματος τῆς συμβάσεως πού περιέχει τὴν συμμετοχὴν καί τὴν προμήθειαν. Μέ τὰ μπορντερώ ὁ ἀντασφαλιστὴς ἔχει τὸ ὕλικόν διὰ τὴν στατιστικὴν ἐπεξεργασίαν τῆς ἐργασίας. Δι' αὐτὸ πολλαὶ Ἑταιρεῖαι ἔχουν μικρότερα τμήματα στατιστικῆς πού παρατηροῦν τὴν ἐργασίαν τῆς ἐκχωρούσης ἀσφ. Ἑταιρίας ἀπὸ διαφόρους ἀπόψεις. Κυρίως ἔχει σπουδαιότητα ἡ σύνθεσις τῆς ἐργασίας ἀπὸ ἐλαφρὰν καί βαρεῖαν ἐργασίαν. Ἀπ' αὐτὰ προκύπτει ὅτι ὁ ἀντασφαλιστὴς εἶναι καλύτερον εἰς θέσιν νά ἐπεξεργάζεται τὴν ἐργασίαν ἐπάνω εἰς ἐπιστημονικὰς βάσεις. Ἐπειδὴ συγκεντρώνει τὴν ἐργασίαν πολλῶν ἐπιχειρήσεων γνωρίζει καλύτερον τὴν κατάστασιν τῶν διαφόρων κλάδων. Καί ἀποικτᾷ οὕτω τὴν βάσιν διὰ τὸν ὀρθὸν ὑπολογισμὸν καί τὸν καθορισμὸν τῶν ποσοστῶν ἀσφαλίσεων.

Συνήθως ἐμφανίζονται εἰς τὰ μπορντερώ κονδύλια, πού εἶναι μὲν ἐντὸς τῶν ὀρίων τῆς ἀντασφαλιστικῆς συμβάσεως, ἀλλὰ τὰ ὁποῖα ὁ ἀντασφαλιστὴς δέν δύναται γὰ κρατῆσθαι ἐξ ὀλοκλήρου διὰ τὸν ἑαυτὸν του. Τότε γίνεται ἡ λεγομένη ἀντεκχώρησις (ρετροσεσιόν) εἰς ἄλλην ἀντασφαλιστικὴν ἐπιχείρησιν. Τὴν ἀντεκχώρησιν ἐνεργεῖ εἴτε ἀμέσως τὸ τμήμα ἐπεξεργασίας εἴτε τὸ τμήμα τῶν συμβάσεων, τὸ ὁποῖον φροντίζει

διά τόν καθορισμόν τῆς "ιδίως κρατήσεως" καί διά τήν ὑποχρεωτικήν ἀντεκχώρησιν. Προσηρτημένη εἰς τό τεχνικόν τμήμα εἶναι ἡ υπηρεσία πού ἀσχολεῖται μέ τόν χειρισμόν τῶν ζημιῶν. Ἡ ὑπηρεσία αὕτη συγκεντρώνει τάς προσωρινάς καί τάς ὀριστικάς ἀναγγελίας τῶν ζημιῶν.

Ἐπί τῆ βάσει τῶν στοιχείων αὐτῶν συντάσσεται ἡ στατιστική τῶν ζημιῶν, πού μαζί μέ τήν στατιστικήν τῶν κινδύνων δίδει εἰκόνα τῆς ἐξελίξεως τῆς σχετικῆς συμβάσεως. Οὕτω τό τμήμα συμβάσεων παίρνει τά ἀναγκαῖα στοιχεία διά τάς διαπραγματεύσεις. Μαζί μέ τά τεχνικά τμήματα καί τήν στατιστικήν ἔχει μεγίστην σημασίαν διά τόν ἀντασφαλιστήν καί τό λογιστήριον. Πολλοί μάλιστα θεωροῦν τό λογιστήριον ὡς τήν βάση ὅλης τῆς ἐπιχειρήσεως. Ἡ ἄποψις αὕτη ἔχει ὀρθότητα, διότι πράγματι ὁ ἀντασφαλιστής εἶναι κυρίως ὁ τραπεζίτης τοῦ ἀσφαλιστοῦ. Εἰς κάθε διαρκῆ σύμβασιν κρατεῖται τρεχούμενος λογαριασμός. Τό λογιστήριον καί τό τεχνικόν τμήμα ἐλέγχουν ὁμοῦ τάς ἐκκαθαρίσεις. Τά σφάλματα διαπραγματεύεται τό λογιστήριον, ἐνῶ ἐρωτήματα βασικῆς φύσεως διαπραγματεύεται τό τμήμα συμβάσεων ἢ τό Διοικητικόν Συμβούλιον.

Τό λογιστήριον ἔχει ἐπίσης τήν χρηματικήν διαχείρισιν, ἡ ὅποια ἰδίως εἰς διευνεῖς ἐργασίας συνεπάγεται σοβαράς τραπεζιτικάς συναλλαγάς. Τό λογιστήριον χειρίζεται τάς εἰσπράξεις καί πληρωμάς, μέ συναλλαγματικά καί γραμμάτια καί φροντίζει νά ἐφοδιάζη ἐγκαίρως μέ χρήματα τά κέντρα, ὅπου θά χρειασθοῦν νά γίνουν πληρωμαί. Τέλος τό λογιστήριον φροντίζει νά ἐνεργῇ τήν διοίκησιν τῆς περιουσίας καί τάς ἐπενδύσεις συμφώνως μέ τάς οδηγίας τοῦ Δ. Συμβουλίου καί νά συντάσῃ τόν ἰσολογισμόν τῆς ἀντασφαλιστικῆς ἐπιχειρήσεως.

§ 5. ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Διά τοῦ ὅρου "ἀσφαλιστική πολιτική", ὑπό τήν γενικωτέραν ἔποψιν, ἐννοοῦμεν ὅλα τά μέτρα πού λαμβάνονται διά τήν προώθησιν τοῦ ἀσφαλιστικοῦ θεσμοῦ καί διά τήν ἀνάπτυξιν πλήρους ἀσφαλιστικῆς προστασίας. Εἶναι ἀδιάφορον ποῖος λαμβάνει τά μέτρα ταῦτα. Διά τά μέτρα πού παίρνει τό Κράτος ἡ ἐκφρασις "πολιτική" ἦτο ἀνέκαθεν συνήθης. Ἀλλά καί αἱ ἀσφαλιστικά ἐπιχειρήσεις δύνανται ν' ἀσκήσουν ἀσφαλιστικήν πολιτικήν καί πράγματι τήν ἀσχοῦν. Ὑπό τήν στενωτέραν ἔποψιν ἡ ἀσφαλιστική πολιτική περιλαμβάνει μόνον τά μέτρα τοῦ Κράτους, πού ἀφοροῦν τήν ἀσφάλισιν. Διακρίνε-

ται δέ εις πρωταρχικὴν ἀσφαλιστικὴν πολιτικὴν καὶ εις δευτερεύουσαν ἀναλόγως ἢ τὰ μέτρα ἐξυπηρετοῦν ἀμέσως τὴν προώθησιν τοῦ ἀσφαλιστικοῦ θεσμοῦ ἢ ἂν συντελοῦν εις αὐτό ἐμμέσως. Καὶ εἴτε παίρνουν τὴν μορφὴν νόμων (ἀσφαλιστικῶν δίκαιον) εἴτε ἐμφανίζονται εις ἰδιαίτερα ἄλλα μέτρα (ἀσφαλιστικὰ διατάξεις). Συνολικῶς διακρίνονται τὰ ἀκόλουθα εἶδη κρατικῶν μέτρων εις τὴν σφαῖραν τῆς ἰδιωτικῆς ἀσφαλίσεως:

1. Ἀσκήσεις τῆς ἀσφαλίσεως ὑπὸ τοῦ Κράτους ὡς ἐπιχειρηματίου.
2. Ἐποπτεία τῶν ἰδιωτικῶν ἀσφαλιστικῶν ἐπιχειρήσεων.
3. Νομοθεσία περὶ ἀσφαλιστικῆς συμβάσεως.
4. Φορολογία τῶν ἀσφαλιστικῶν ἐπιχειρήσεων.

Ἀπὸ τὰ μέτρα ταῦτα θά ἐξετάσωμεν μόνον τὰ τρία πρῶτα, διότι τὸ τέταρτον ἀνήκει εις τὸ φορολογικὸν δίκαιον. Καὶ διὰ τὴν ρύθμισιν τῆς ἀσφαλιστικῆς συμβάσεως θ' ἀσχοληθῶμεν μόνον εις μεγάλας γραμμάς διότι ἡ λεπτομερὴς ἀνάπτυξις ἀνήκει εις τὸ μάθημα τοῦ Ἐμπορικοῦ Δικαίου.

1.- Ἡ ἀσκῆσις τῆς ἀσφαλίσεως ὑπὸ τοῦ Κράτους ὡς ἐπιχειρηματίου λέγεται κρατικοποίησις τῆς ἀσφαλίσεως. Κρατικὴν ἀσφάλισιν μέ τὴν στενωτέραν ἔννοιαν ὀνομάζομεν τὴν ἀσκήσιν τῆς ἀσφαλίσεως ὑπὸ κρατικῶν ὀργάνων. Ὅταν τὴν ἀσφάλισιν ἀσχοῦν ἄλλα ἐκτὸς τῶν κρατικῶν ὀργάνων καὶ τὸ Κράτος ἀσκεῖ μόνον τὴν ἐποπτείαν τότε ὀμιλοῦμεν διὰ Κρατικὴν ἀσφάλισιν μέ τὴν εὐρυτέραν ἔννοιαν. Γενικὴ κρατικοποίησις ὑπάρχει ὅταν ὅλοι οἱ ἀσφαλιστικοὶ κλάδοι ἀσχοῦνται ὑπὸ τοῦ Κράτους. Ὅταν ὅμως ὑπάρχουν καὶ ἰδιωτικαὶ ἐπιχειρήσεις ὡς ἀσφαλισταί, τότε ὀμιλοῦμεν διὰ μερικὴν κρατικοποίησιν.

Ἐἶδομεν ἀνωτέρω (Μορφαί τῆς ἀσφαλιστικῆς ἐπιχειρήσεως) τὴν κατάστασιν εις τὴν Ἑλλάδα. Βλέπομεν τὸ Κράτος νὰ ἐμφανίζεται ὡς ἀσφαλιστὴς εις τοὺς ὀργανισμοὺς δημοσίου δικαίου εἴτε μονοπωλιακῶς εἴτε ὑποχρεωτικῶς. Καὶ εις ἄλλας χώρας ὁ ἀσφαλιστικὸς θεσμὸς ἔχει ἀρκετὰ κρατικοποιηθῆ, ἄλλοῦ περισσότερον καὶ ἄλλοῦ ὀλιγώτερον. Καὶ γενικῶς ὕστερα ἀπὸ τὴν γενικὴν προσπάθειαν ἐκσυρσιαλισμοῦ συζητεῖται τὸ ζήτημα, ἂν ὀλόκληρος ὁ ἀσφαλιστικὸς θεσμὸς πρέπει νὰ ἀναληφθῆ ὑπὸ τοῦ Κράτους. Οἱ ὀπαδοὶ τῆς κρατικοποιήσεως πιστεύουν κυρίως ὅτι δύνανται νὰ ἐπιτύχουν εὐθηνωτέραν ἀσφάλισιν χάρις εις τὴν ἐνιαίαν ἐπιχείρησιν καὶ εὐθηνωτέραν διοίκησιν. Ἐπίσης ἐλπίζουν ὅτι θά καταργήσουν τὰ ἄτοπα πού παρουσιάζει τὸ ζήτημα τῶν μεσαζόντων καὶ τὸ ζήτημα τῆς

διαφημίσεως. Ἐναντίον τῆς κρατικοποιήσεως γίνεται ἐπίκλησις ὧν τῶν λόγων πού προβάλλονται συνήθως κατά τοῦ Κράτους ὡς ἐπιχειρηματίου. Λέγουν, δηλαδή οἱ πολέμιοι τῆς κρατικοποιήσεως ὅτι καί ἂν ἀκόμη ἡ διεύθυνσις φαίνεται ἐν πρώτης ὄψεως εὐθηνότερα, εἶναι παρ' ὅλα ταῦτα ἀκριβωτέρα πράγματι λόγῳ τῆς ὀργανώσεως ὑπὸ μορφὴν κρατικῆς ἀρχῆς. Τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὴν μέθοδον ὀργανώσεως, διότι τὸ Κράτος δέν εἶναι ἠναγκασμένον νά παρουσιάσῃ λογαριασμόν κερδοζημιῶν καί νά βελτιώσῃ τὸ σύστημά του ἀναλόγως μέ τὰ ἀποτελέσματά. Ἡ ἀντίρρησης δηλαδή συνίσταται εἰς τὸ ὅτι ἡ διεύθυνσις γίνεται ὑπὸ τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου καί ὄχι ὑπὸ τοῦ ἐμπόρου. Μέ τοῦτο θέλουν νά εἰποῦν συγχρόνως, ὅτι εἰς τὴν κρατικὴν ἀσφαλιστικὴν ἐπιχείρησιν λείπει ἡ ἐμπορικὴ πρωτοβουλία ἣτις εἶναι ἀπαραίτητος εἰς τὰς ἀσφαλίσεις ὅπως καί εἰς ὅλους τοὺς οἰκονομικοὺς κλάδους.

Εἰς τὴν ἀσφαλιστικὴν ἐργασίαν κάθε κίνδυνος εἶναι δι-
 αφορετικὸς καί ἡ ἀσφαλιστικὴ προστασία πρέπει ἐκάστοτε νά
 προσαρμόζεται εἰς τὰς ἰδιαιτέρας ἀνάγκας κάθε κινδύνου. Τὸ
 ἀσφάλιστρον πρέπει νά ὑπολογίζεται ἀναλόγως μέ τὸν κίνδυνον.
 Καί ἡ ἐργασία αὕτη, λέγεται ὅτι δυσκόλως δύναται νά γίνῃ
 ὑπὸ μιᾶς δημοσίας ἀρχῆς. Τὰς ἀντιρρήσεις αὐτάς θά ἡ-
 δύνατο νά τὰς ἀντικρούσῃ τις μέ τὴν σκέψιν ὅτι τὸ Κράτος
 ἄσκει εἰς ἄλλας χώρας ἐπὶ πολλάς δεκαετηρίδας ἀσφαλίσειν μέ
 ὀργανισμοὺς δημοσίου δικαίου. Οἱ ὀπάδοί ὅμως τῆς ἰδιωτικῆς
 ἐπιχειρήσεως λέγουν ὅτι οἱ δημόσιοι ὀργανισμοὶ ἀσκοῦν μό-
 νον ὀρισμένους κλάδους ἀσφαλίσεων καί καλύπτουν μόνον κιν-
 δύνουν πού εἶναι σχετικῶς ἀπλοῖ. Ἐξ ἄλλου ἰσχυρίζονται ὅ-
 τι τὸ χαρτοφυλάκιον τῶν δημοσίων ὀργανισμῶν εἶναι μονομερὲς
 ἀπὸ ἀπόψεως εἴδους καλυπτομένων κινδύνων.

Τέλος λέγουν ὅτι ἡ κρατικὴ ἀσφάλισις εἶναι ἀνατάλλη-
 λος διὰ διεθνή ἀσφαλιστικὴν ἐπιχείρησιν. Καί παρατηροῦν ἀ-
 κόμη ὅτι ἐν καιρῷ πολέμου ἡ κρατικὴ ἰδιοκτησία ἀπειλεῖται
 πολὺ περισσότερο ἀπὸ τὴν ἰδιωτικὴν. Ἐκτός τῶν λόγων τού-
 των οἱ πολέμιοι τῆς κρατικοποιήσεως λέγουν ὅτι δέν ὑπάρχει
 ἀνάγκη ἐπιχειρηματικῆς δράσεως τοῦ Κράτους εἰς κλάδον τῆς
 οἰκονομικῆς ζωῆς πού ἐξυηρητήθη μέχρι τοῦδε ὑπὸ τῶν ἰδιω-
 τῶν ἐπιχειρηματιῶν ἀπολύτως ικανοποιητικῶς διὰ τοὺς ἀσα-
 λιζομένους, ἂν καί δέν ἀμφισβητεῖται ὅτι πολλάκις ὑπάρχουν
 ἀσφαλιζόμενοι οἱτινες παραπονοῦνται δικαίως διὰ τὴν στάσιν
 ἐνός ἀσφαλιστοῦ. Ἡ στατιστικὴ τῆς ἐποπτικῆς ἀρχῆς, λέγουν
 ὅτι ἀποδεικνύει ὅτι μέ ὅλην τὴν τεραστίαν ἔκτασιν τῆς ἰδι-
 ωτικῆς ἀσφαλίσεως τὰ παράπονα αὐτά εἶναι ἐλάχιστα. Ἀντι-
 θέτως ἀναγνωρίζεται ἡ κρατικὴ ἐπιχείρησις ἀσφαλίσεως εἰς

περιπτώσεις πού ἡ ἰδιωτικὴ ἀσφάλισις δέν παρέχει καμμίαν ἢ παρέχει ἀνεπαρκῆ ἀσφαλιστικὴν προστασίαν, δηλ. ὅταν ὑπάρχει δημόσια ἀνάγκη ἀσφαλιστικῆς προστασίας, πού δέν δύναται νά ικανοποιηθῆ ὑπὸ τοῦ ἰδιώτου ἀσφαλιστοῦ ὅστις δέν διαθέτει τόν ἐξαναγκασμὸν πρὸς ἀσφάλισιν.

Ἄλλὰ καὶ διὰ τὴν συνύπαρξιν κρατικῶν καὶ ἰδιωτικῶν ἀσφαλιστικῶν ἐπιχειρήσεων ὑπάρχουν ἀμφιβολίαι. Διότι τότε ἀναπτύσσεται φυσικὰ ἀνταγωνισμὸς πού εἶναι ἄνισος, διότι οἱ δημόσιοι ὄργανισμοὶ ἀπολαμβάνουν προνομίων πού δέν ἔχουν αἱ ἰδιωτικαὶ ἐπιχειρήσεις. Πρῶτον, αἱ κρατικαὶ ἐπιχειρήσεις δέν ἀποβλέπουν εἰς κέρδη, ἐνῶ αἱ ἰδιωτικαὶ πρέπει νά βγάξουν σταθερὸν καὶ ἴσον κατὰ τὸ δυνατόν ἐτήσιον μέρημα διὰ τοὺς μετόχους των. Ἀντιθέτως αἱ δημόσιαι ἐπιχειρήσεις δύνανται νά ἐργάζονται καὶ μέ ζημίαν διότι τὰ μέσα πληρωμῆς παῖνουν ἀπὸ τὴν φορολογίαν τῶν πολιτῶν. Δι' αὐτὸ δύνανται νά ἀσκήσουν σημαντικὸν συναγωνισμὸν εἰς τὰ ἀσφάλιστρα καὶ νά ἐξοντώσουν τὰς ἰδιωτικὰς ἐπιχειρήσεις ἀπὸ πολλὰς περιοχάς. Οὕτω θά ἠδύνατο νά ἐπιχειρηθῆ ἐκσοσιαλισμὸς "ντέ φάκτο".

Εἰς τὸν συναγωνισμὸν τῶν ἀσφάλιστρων ἔχουν καὶ ἄλλην ὑπεροχὴν διότι ὑπόκεινται εἰς ἐλαφροτέραν ἢ εἰς καμμίαν φορολογίαν καὶ ἀπολαμβάνουν καὶ ἄλλαν κρατικῶν ὑποστηρίξεων. Ἄλλὰ καὶ ὅταν ἔχουν τὰ ἴδια ποσοστὰ ἀσφάλιστρων πάλιν πλεονεκτητῶν ἀπέναντι τῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων. Ἐξ ἄλλου οἱ ὄργανισμοὶ δημοσίου δικαίου ζημιώνουν τὸ δημόσιον διότι δέν πληρώνουν φόρους καὶ διότι, μέ τὸν συναγωνισμὸν πού ἀσκοῦν πρὸς τὰς ἰδιωτικὰς ἐπιχειρήσεις, τοὺς ἐλαττώνουν τὰ φορολογητέα κέρδη.

Τέλος ὑποστηρίζεται ὅτι μέ τὴν καταστροφὴν τῆς οἰκονομικῆς βάσεως τῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων, καθίσταται ἀδύνατος ἡ ἀσκήσις τῆς ἀσφαλιστικῆς ἐργασίας εἰς τὸ ἐξωτερικόν ὑπὸ τῶν ἐπιχειρήσεων αὐτῶν καὶ οὕτω ζημιώνεται τὸ ἰσοζύγιον πληρωμῶν τῆς χώρας ἀφ' ἑνός καὶ ἐξαναγκάζονται κάποτε ἀφ' ἑτέρου αἱ ἐπιχειρήσεις νά μεταθέσουν τὴν ἔδραν των εἰς τὸ ἐξωτερικόν. Αὐτὰ εἶναι τὰ ἐπιχειρήματα τῶν πολεμίων τῆς κρατικῆς ἀσφαλιστικῆς ἐπιχειρήσεως εἴτε μονοπωλιακῶς εἴτε εἰς συναγωνισμὸν μέ τὰς ἰδιωτικὰς ἐπιχειρήσεις, ἐπιχειρήματα πού δέν εἶναι ἀβάσιμα εἰς οἰκονομικὸν καθεστῶς κεφαλαιοκρατικόν καὶ πού ὡδηγοῦν εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι ἡ κρατικὴ ἀσφαλιστικὴ ἐπιχειρήσις τότε μόνον πρέπει νά ὑπάρχῃ ὅταν ὑπάρχῃ ἀνάγκη ἀσφαλιστικῆς προστασίας ἣτις δέν δύναται νά ικανοποιηθῆ. Αὐτὸ δέν σημαίνει ὅτι οἱ ὑπάρχοντες

ασφαλιστικοί οργανισμοί δημοσίου δικαίου πού ἔχουν κάποια ιστορίαν πρέπει νά καταργηθοῦν πρὸς ὄφελος τῆς ἰδιωτικῆς ασφαλιστικῆς ἐπιχειρήσεως, ἐφ' ὅσον διατηρεῖται ἡ κεφαλαιοκρατικὴ οἰκονομία. Πρέπει ὅμως καί αἱ κρατικαὶ ἐπιχειρήσεις ν' ἀπέχουν ἀπὸ ἐπεμβάσεις εἰς ασφαλιστικούς κλάδους οὓς δέν ἦσκον μέχρι τοῦδε ἐφ' ὅσον δέν ὑπάρχει ἡ ἀνάγκη περὶ τῆς ὁποίας ὠμιλήσαμεν.

Ε Ρ Ω Τ Η Σ Ε Ι Σ

- 1.- Τί ἐννοοῦμεν διὰ τοῦ ὄρου "ασφαλιστικὴ πολιτικὴ" ὑπὸ τὴν γενικωτέραν ἀποψιν;
'Απ. Ὅλα τὰ μέτρα τὰ λαμβανόμενα διὰ τὴν προώθησιν τοῦ ἀσφ. θεσμοῦ καί διὰ τὴν δημιουργίαν πλήρους ἀσφαλ. προστασίας.
- 2.- Μόνον τό Κράτος λαμβάνει μέτρα ασφαλιστικῆς πολιτικῆς;
'Απ. Ὀχι. Λαμβάνουν καί αἱ ἀσφαλ. ἐπιχειρήσεις.
- 3.- Τί εἶναι ασφαλιστικὴ πολιτικὴ ὑπὸ τὴν στενωτέραν ἐννοίαν;
'Απ. Τὰ μέτρα τὰ ὁποῖα λαμβάνει τό Κράτος σχετικῶς μέ τὰς ἀσφαλίσεις.
- 4.- Ποῖα εἶδη μέτρων δύναται νά λάβῃ τό κράτος ὅταν ἀσκεῖ ασφαλιστικὴν πολιτικὴν εἰς τὴν σφαῖραν τῆς ἰδιωτικῆς ἀσφαλίσεως;
'Απ. α) ἐνεργεῖ τό ἴδιον ὡς ἐπιχειρηματίας ἀσφαλειῶν (κρατικὴ ἐπιχείρησις) β) ἐποπτεύει ἀπλῶς τὰς ἀσφ. ἐπιχειρήσεις αἵτινες εἶναι ἰδιωτικαί. γ) ρυθμίζει τὰς σχέσεις μεταξύ ἀσφαλιστοῦ καί ἀσφαλιζομένου (νομοθεσία περὶ ἀσφ. συμβάσεως), δ) ἀσκεῖ φορολογικὴν πολιτικὴν ἐπὶ τῶν ἀσφ. ἐπιχειρήσεων.
- 5.- Πῶς ὀνομάζεται ἡ ὑπὸ τοῦ Κράτους ἀσκησις τῆς ἀσφ. ἐπιχειρήσεως;
'Απ. Κρατικοποιήσις ἢ ἐθνικοποιήσις.
- 6.- Τί εἶναι κρατικὴ ἀσφάλις ὑπὸ τὴν στενωτέραν καί ὑπὸ τὴν εὐρυτέραν ἐννοίαν;
'Απ. Ὑπὸ τὴν στενωτέραν εἶναι ἡ ἀσκησις τῆς ἀσφαλίσεως διὰ κρατικῶν ὀργάνων. Ὑπὸ τὴν εὐρυτέραν εἶναι ἡ ἀσκησις ὑπὸ ἡμικρατικῶν ὀργανισμῶν μέ κρατικὴν ἐποπτείαν.
- 7.- Τί εἶναι γενικὴ κρατικοποιήσις τῶν ἀσφαλίσεων;
'Απ. Ὅταν τό Κράτος ἀσκεῖ ὅλους τοὺς κλάδους ἀσφαλίσεων.
- 8.- Τί εἶναι μερικὴ κρατικοποιήσις;
'Απ. Ὅταν ἐκτὸς τῆς κρατικῆς ἐπιχειρήσεως ὑπάρχουν παρὰλλήλως καί ἰδιωτικαὶ ασφαλιστικαὶ ἐπιχειρήσεις.

- 9.- Ποῖον τό κύριον ἐπιχείρημα τῶν ὁπαδῶν τῆς κρατικοποιή-
σεως;
'Απ. Ὅτι τό κράτος δύναται νά παράσχω εὐθηνότεραν ἀσφάλ-
ισιν ἀπό τήν παρεχομένην ὑπό τῶν ἰδιωτικῶν ἀσφαλ-
ἐπιχειρήσεων.
- 10.- Διὰ τί εἶναι εὐθηνότερα ἢ κρατική ἀσφάλισις κατά τούς
ὑποστηρικτάς τῆς κρατικοποιήσεως;
'Απ. α) Λόγῳ τῆς ἐνιαίας (μιας) ἐπιχειρήσεως β) λόγῳ
τῆς εὐθηνότερας διοικήσεως (διαχειρίσεως) γ) λό-
γῳ τῆς καταργήσεως τῶν μεσαζόντων (ἀσφαλειομεσι-
τῶν καί παραγωγῶν) δ) λόγῳ τῆς καταργήσεως τῆς
διαφημίσεως.
- 11.- Ποῖον τό ἐπιχείρημα τῶν πολεμίων τῆς κρατικοποιήσεως;
'Απ. ὅτι ἡ κρατική ἀσφάλισις εἶναι πλέον δαπανηρά διὰ
τόν ἀσφαλιζόμενον.
- 12.- Διὰ τί εἶναι δαπανηρότερα ἢ κρατική ἀσφάλισις κατά τούς
πολεμίους τῆς κρατικοποιήσεως;
'Απ. α) Λόγῳ τῆς μεθόδου τῆς ὀργανώσεως μή ἀπαιτούσης
οἰκονομικότητα, καί βελτίωσιν συστημάτων ἀναλόγως
τῶν ἀποτελεσμάτων. β) Λόγῳ ἐλλείψεως ἐμπορικῆς
πρωτοβουλίας ἰδίᾳ ὡς πρός τήν προσαρμογήν τοῦ ἀ-
σφαλιστροῦ πρός τόν κίνδυνον.
- 13.- Πῶς ἀντικρούονται αἱ ἀπόψεις τῶν πολεμίων τῆς κρατικο-
ποιήσεως;
'Απ. Μέ τό ἐπιχείρημα ὅτι εἰς ἄλλας χώρας τό Κράτος ἀπό
μακροῦ ἀσκεῖ ἐπιτυχῶς ἀσφαλιστικῆν ἐπιχείρησιν διὰ
ὀργανισμῶν δημοσίου δικαίου.
- 14.- Ποῖα τά ἐπιχειρήματα κατά τῆς συνυπάρξεως κρατικῶν καί
ἰδιωτικῶν ἀσφαλιστικῶν ἐπιχειρήσεων συγχρόνως καί πα-
ραλλήλως;
'Απ. Ὅτι ὁ συναγωνισμός εἶναι ἄνισος, λόγῳ τῶν προνομί-
ων τῶν ὀργανισμῶν δημοσίου δικαίου.
- 15.- Διὰ τί αἱ κρατικά ἢ ἡμικρατικά ἀσφαλ. ἐπιχειρήσεις εὐ-
ρίσκονται εἰς προνομιακήν θέσιν ἔναντι τῶν ἰδιωτικῶν
ἀσφ. ἐπιχειρήσεων;
'Απ. Διότι: α) δέν ἀποβλέπουν εἰς κέρδη καί δύνανται νά
ἐργάζωνται καί μέ ζημίαν, ἀφοῦ τά ἐλλείμματα καλύ-
πτουν οἱ φορολογούμενοι. Ἄρα ἀσχοῦν καταστρεπτικόν
συναγωνισμόν εἰς τά ἀσφάλιστρα, β) δέν φορολογούν-
ται, γ) ἀπολαμβάνουν καί ἄλλων κρατικῶν υποστηρί-
ξεων.
- 16.- Διὰ τί οἱ ἀσφαλ. ὀργανισμοί δημοσίου δικαίου ζημιώνουν
τόν δημόσιον κατά τήν γνώμην τῶν πολεμίων τῶν;
'Απ. Διότι: α) διὰ τοῦ συναγωνισμοῦ οὐν ἀσχοῦν ἐλαττώ-

νουν τὰ φορολογητέα κέρδη τῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων, β) ἐλαττώνουν τὴν εἰσροὴν συν/τος ἀφοῦ δὲν ἐργάζονται εἰς τὸ ἐξωτερικόν καὶ ἀφοῦ καθιστοῦν ἀδύνατον τὴν ἀσκησιν τῆς ἀσφαλ. ἐργασίας ὑπὸ τῶν ἰδιωτικῶν ἀσφαλ. ἐπιχειρήσεων εἰς τὸ ἐξωτερικόν.

2. Ἡ ἐπίβλεψις τῶν ἰδιωτικῶν ἀσφαλιστικῶν ἐπιχειρήσεων ἢ συντομώτερον ἡ κρατικὴ ἐποπτεία, περιλαμβάνει ὅλα τὰ μέτρα τοῦ Κράτους πού ἐπιδροῦν εἰς τὸν ἀσφαλιστικὸν θεσμόν. Ἄν πρέπει τὸ Κράτος ν' ἀσπῆ ἐποπτεῖαν εἰς τὸν οἰκονομικόν αὐτόν κλάδον ἀποτελεῖ εἰς τὴν θεωρίαν καὶ εἰς τὴν πρακτικὴν ἀντικείμενον μεγάλων ἀμφισβητήσεων. Εὐρίσκομεν δέ ὅτι ὑπάρχουν σήμερον χωραὶ ὅπου ὑπάρχει τοιαύτη κρατικὴ ἐποπτεία καὶ ἄλλαι ὅπου δὲν ὑπάρχει. Ἀναλόγως τῆς γενικῆς κοσμοθεωρίας σχετικῶς μετὰ τὴν δρᾶσιν τοῦ Κράτους ἐν γενεὶ γίνεται κανεὶς ὑπέρμαχος ἢ πολέμιος τῆς κρατικῆς ἐποπτείας εἰς τὰς ἀσφαλίσεις.

Διὰ νὰ δικαιολογήσουν τὴν ἐποπτεῖαν ἐπιναλοῦνται τὴν ἐντελῶς ἰδιαιτέραν θέσιν τοῦ ἀσφαλιστικοῦ θεσμοῦ πού τὸν διακρίνει σαφῶς ἀπὸ τοὺς ἄλλους οἰκονομικοὺς κλάδους. Διότι ὁ ἀσφαλιστικὸς θεσμὸς ἀποβλέπει εἰς τὴν ἐξασφάλισιν τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας ἐναντίον πάσης φύσεως γεγονότων. Οὕτω δυνάμεθα νὰ εἰπώμεν ὅτι ὁ ἀσφαλιστικὸς θεσμὸς ἀποτελεῖ τὸ στοιχεῖον πού στηρίζει ὀλόκληρον τὴν ἐθνικὴν οἰκονομίαν. Ἐντός αὐτοῦ ὅμως ἡ ἀσφάλισις ὅταν πρόκειται νὰ ἐκπληρώσῃ τὸν προορισμὸν της, ἀπαιτεῖ, περισσότερον ἀπὸ κάθε ἄλλον οἰκονομικὸν κλάδον τὴν ἐμπιστοσύνην τοῦ κοινοῦ. Ἡ φύσις τῆς ἀσφαλιστικῆς ἐργασίας εἶναι τοιαύτη, ὥστε νὰ συρρέουν εἰς τὰς ἀσφαλιστικὰς ἐπιχειρήσεις μεγάλα οἰκονομικά μέσα, πού πρέπει ἐξ ὀλοκλήρου νὰ χρησιμοποιοῦνται συμφώνως μετὰ τὸ πρόγραμμα ἐργασιῶν, διὰ νὰ ἰκανοποιοῦν τὴν ἀνάγκην πού προκύπτει εἰς τὰς ἠσφαλισμένας ἰδιωτικὰς οἰκονομίας. Δι' αὐτοὺς ἀκριβῶς τοὺς λόγους δικαιολογεῖται ἡ ἐπαγρύπνησις τοῦ Κράτους εἰς τὴν λειτουργίαν τοῦ ἀσφαλιστικοῦ θεσμοῦ. Δι' αὐτὸ συναντῶμεν κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἐπέκτασιν τῆς ἰδέας τῆς κρατικῆς ἐποπτείας.

Διακρίνομεν τρία διάφορα συστήματα ἐποπτείας. Τὸ πρῶτον λέγεται συνήθως σύστημα τῆς δημοσιότητος. Δηλαδή τὸ Κράτος ἀποβλέπει μόνον εἰς τὸ νὰ ἐκτίθεται δημοσίως ἡ κατάστασις τῶν ἀσφαλιστικῶν ἐπιχειρήσεων. Τὸ καθῆκον αὐτό τῆς δημοσιότητος δὲν ἀφορᾷ τ' ἀποτελέσματα τῶν ἐργασιῶν ἀλλὰ καὶ τὸ πρόγραμμα (τὸ σχέδιον) τῆς ἐργασίας. Οἱ ὁπαδοὶ τοῦ συστήματος αὐτοῦ ἀναμένουν ἀπὸ τὴν κριτικὴν τῆς δημο-

σιότητα νά περιορίζη τά άτοπα. Τό σύστημα αυτό τῆς δημοσιότητας ὑπάρχει εἰς τήν Ἑλλάδα δι' ὅλας τάς ἀνωτάτους ἐταιρείας. Καί συνήθως ἀντικρούεται μέ τό ἐπιχειρήμα ὅτι θά ἦτο δυσκόλως δυνατή ἀκριτά σαφῆς δημοσιότης τοῦ προγράμματος ἐργασίας. Ἀλλά καί ἂν ἐπετυγχάνετο, δέν θά ἐξυπηρετεῖτο τό κοινόν εἰ μή ἐλάχιστα. Ἐπιτός τοῦ ὅτι ὁ ἔλεγχος τῆς ἀκριβείας τῶν δημοσιευμάτων ὑπό τοῦ κοινοῦ δέν δύναται πάντως νά ἐπιχειρηθῆ, ὁ πολίτης δέν δύναται νά σχηματίσῃ ἀπό τά δημοσιευόμενα στοιχεῖα καμίαν ἰδέαν ἢ τό πολύ σχηματίζει ἀνακριβῆ εἰκόνα διότι γνωρίζει πολύ ὀλίγους τεχνικάς λεπτομερείας τῆς ἐργασίας. Ἀπ' αὐτούς τούς λόγους προέκυψε τό λεγόμενον κανονιστικόν σύστημα, πού καθορίζει νομοθετικῶς ὀρισμένους κανόνας διὰ τήν ἰδρυσιν καί τήν λειτουργίαν τῆς ασφαλιστικῆς ἐπιχειρήσεως.

Οὕτω ἀποκλείεται ἀφ' ἐγός ἡ διείδουσις μή ὑγιῶν στοιχείων καί ἐξασφαλίζεται ἀφ' ἐτέρου ἡ τακτική διαχειρίσις τῆς ἐργασίας. Ἀμεσος ὅμως ἐπέμβασις ἐπιτυγχάνεται μόνον μέ τό τρίτον σύστημα τῆς οὐσιαστικῆς κρατικῆς ἐποπτείας. Τό σύστημα τοῦτο συνενώνει τά ἀνωτέρω δύο συστήματα (δημοσιότητας καί κανονιστικόν) καί δίδει συγχρόνως εἰς τό Κράτος τό δικαίωμα νά ἐκδίδῃ κανονισμούς σχετικούς μέ τήν ἀσκήσιν τῆς ἐργασίας καί νά ἐπιβλέπῃ συνεχῶς τήν ἐργασίαν. Εἰς τήν Ἑλλάδα ἐφαρμόζεται τό τρίτον σύστημα αὐτό ἐν συνδυασμῶ μέ τό σύστημα τῆς προηγουμένης κυβερνητικῆς ἀδείας τό ὁποῖον θά ἴδωμεν κατωτέρω.

Θά ἐξετάσωμεν ἤδη τόν ἐλληνικόν νόμον ὑπ' ἀριθ. 1023 τοῦ 1917 "περί ἰδιωτικῆς ἐπιχειρήσεως ἀσφαλίσεως", ὡς ἐτροποποιήθη. Εἰς τήν κρατικὴν ἐποπτείαν ὑπόκεινται αἱ ἰδιωτικαί ἐπιχειρήσεις, ἡμεδαπαί καί ἀλλοδαπαί, πού ἔχουν ἀντικείμενον τήν ἀσκήσιν ἀσφαλίσεως (ἄρθρον 1). Ἡ ἐποπτεία ἀσχεῖται ὑπό τοῦ Ἐπιχειρήσεως Ἐπιχειρήσεως καί ἔφορεύει "ὅλας τάς ἐργασίας τῆς ασφαλιστικῆς ἐπιχειρήσεως καί ἰδίως ἂν ἡ ἐπιχειρήσις συμμορφοῦται πρὸς τάς διατάξεις τοῦ νόμου καί ἂν τηρῆ τό πρόγραμμα τῶν ἐργασιῶν τῆς (ἄρθρ. 1). Δέν θεωροῦνται ασφαλιστικαί ἐπιχειρήσεις καί ἐπομένως δέν ὑπόκεινται εἰς τήν κρατικὴν ἐποπτείαν: α) Αἱ ἐνώσεις προσώπων πού παρέχουν πρὸς τά μέλη των περιθάλψιν χωρίς δικαίωμα ἀγωγῆς πρὸς τοιαύτην (ἄρθρ. 29). β) Αἱ ἐπιχειρήσεις ἀντασφαλίσεως. Διὰ τάς τελευταίας ὅμως δύναται νά ἐπεκταθῆ ὁ νόμος (συνολικῶς ἢ ἐν μέρει) καί ἡ ἐποπτεία μέ ἀπόφασιν τοῦ Ἐπιχειρήσεως Ἐπιχειρήσεως καί ἔφορεύει (ἄρθρ. 30). Ἡδη τό Ἐπιχειρήσεως μελετᾷ τήν τοιαύτην ἐπέκτασιν. γ) Αἱ ἀσφαλίσεις αἱ συναπτόμεναι ὑπό τοῦ Κράτους, τῶν Δήμων καί τῶν Κοινοτή-

των ὡς ἀσφαλιστῶν, δ) τὰ ἀλληλασφαλιστικά ταμεῖα τῶν συνεταιρισμῶν ἐφ' ὅσον δέν ἀποτελοῦν τόν κύριον σκοπόν τοῦ συνεταιρισμοῦ, ε) τὰ ταμεῖα συντάξεων τῶν ὑπαλλήλων καί ἐν γένει τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἀνωτύμων ἐταιριῶν (ἄρθρ. 31). Αἱ ἔξαιρέσεις αὐταί δικαιολογοῦνται μέ τήν σιέσιν ὅτι ἡ νομοθέτης ἠθέλησε νά προστατεύσῃ μόνον τās μεγάλας μάζας τοῦ πληθυσμοῦ πού δέν γνωρίζουν τήν ἀσφαλιστικήν τεχνικήν οὔτε καὶ τās ἐμπορικές ἐργασίας καί δι' αὐτό ἐξηρέθησαν τῆς ἐποπτείας αἱ ἀντασφαλίσεις (εἰς τās ὅποιας οἱ ἀντασφαλιζόμενοι εἶναι ἔμπειροι ἀσφαλισταί). Ἐπίσης ἐξηρέθησαν τὰ Ταμεῖα περιθάλψεως συνεταιρισμῶν καί συντάξεων διότι ὑπάγονται εἰς τήν ἐποπτεῖαν ἄλλου Ὑπουργείου (Ἐργασίας).

Βασιική ἀρχή τοῦ νόμου 1023 εἶναι τό λεγόμενον παρὰ-χωρητιῶν σύστημα ἢ σύστημα τῆς προηγουμένης κυβερνητικῆς ἀδείας. Δηλαδή διὰ τήν ἄσκησιν ἀσφαλιστικῆς ἐπιχειρήσεως ἀπαιτεῖται ἄδεια τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, ἣτις δίδεται χωρίς νά ὑποχρεοῦται ἡ ἐπιχείρησις ν' ἀποδείξῃ τήν ἀνάγκην τῆς ἰδρύσεώς της καί χωρίς χρονικόν περιορισμόν. Ἡ ἄδεια ἐπιτρέπεται νά κῆ δοθῇ μόνον ἂν ἡ λειτουργία τῆς ἐπιχειρήσεως θά προσκρούῃ εἰς τās διατάξεις τοῦ νόμου 1023 ἢ εἰς τὰ θεμελιώδη συμφέροντα τῶν ἠσφαλισμένων ἢ εἰς τὰ χρηστά ἦθη ἢ εἰς τήν δημοσίαν τάξιν (ἄρθρ. 3). Ἡ ἄδεια διὰ τās ἀσφαλίσεις ἐκάστου κλάδου χορηγεῖται μόνον εἰς ἀνωτύμους Ἐταιρείας. Βιδικῶς: α) δι' ἀσφαλίσεις κλάδου θαλάσσης χορηγεῖται ἄδεια καί εἰς γραφεῖα ἀντιπροσωπείας τῶν μεσιτῶν τοῦ ἀγγλικοῦ Ἀλδύδς καί β) δι' ἀσφαλίσεις κλάδου ζωῆς ἐχορηγεῖτο ἄδεια καί εἰς τό Ἐθνικόν Ἰνδρυμα Ἀσφαλειῶν Ρώμης (ἄρθρ. 2) τό ὅποιον ὁμως κατά τήν Κατοχήν ἀπεχώρησεν ἐξ Ἑλλάδος. γ) Διὰ Β.Δ. χορηγεῖται ἄδεια καί εἰς ἀλληλασφ. συνεταιρισμούς (ἄρθρ. 33).

Μετά τῆς αἰτήσεως πρός τό Ὑπουργεῖον ἐκάστη ἑλληνική ἀνωτύμος ἐταιρεία πού πρόκειται νά λειτουργήσῃ, ὑποχρεοῦται νά ὑποβάλλῃ τό πρόγραμμα τῶν ἐργασιῶν της (ἄρθρ. 1) διὰ νά ἐπιτύχῃ τήν ἄδειαν. Τό Πρόγραμμα ἐργασιῶν πρέπει νά περιλαμβάνῃ τόν σκοπόν τῆς Ἐταιρείας, τήν ὀργάνωσιν τῆς ἐπιχειρήσεως, τήν τοπικήν ἐκτασιν τῆς ἐργασίας, καθώς καί τὰ στοιχεῖα ἀπό τὰ ὅποια προκύπτει ὅτι ἡ Ἐταιρεία θά δύναται διαρκῶς νά ἐκπληρῶνῃ τās μελλοντικές ὑποχρεώσεις της. Εἰς τό πρόγραμμα ἐργασιῶν περιλαμβάνονται τό καταστατικόν τῆς Ἐταιρείας καί οἱ γενικοί ὅροι τῶν ἀσφαλιστηρίων συμβολαίων. Ὁ ἑλληνικός νόμος παραδόξως ἀπαιτεῖ νά ὑποβάλλεται εἰς τό Ὑπουργεῖον μόνον τό καταστατι-

κόν καί ὄχι οἱ γενικοί ὅροι (ἄρθρ.14). Μόνον τούς γενικούς ὄρους κλάδου ζωῆς ἀπαιτεῖ ὁ νόμος (ἄρθρ.14 παρ.2 ἐδ.ζ).

Ἐπίσης περιλαμβάνονται εἰς τό πρόγραμμα ἐργασίας τά τεχνικά στοιχεῖα κλάδου ζωῆς, πού ὑποχρεοῦνται νά υποβάλουν ὅσαι Ἐταιρεῖαι πρόκειται ν' ἀσκήσουν τόν κλάδον ζωῆς. Τά στοιχεῖα αὐτά εἶναι (ἄρθρ.14 παρ.2) πίνακες θνησιμότητος, ἀριθμοί μετατροπῆς, ἐπιτόκιον καί μαθηματικοί τύποι κάθε εἴδους ἀσφαλίσεως, ἀνάλυσις ποσοστῶν ἐπιβαρύνσεως τῶν καθαρῶν ἀσφαλιστρῶν δι' ἕξοδα διαχειρίσεως, παραγωγῆς καί εἰσπράξεως, τιμολόγια διαφόρων ἀσφαλιστικῶν συνδυασμῶν, τύποι μαθηματικῶν ἀποθεμάτων, γενικοί ὅροι ἀσφαλίσεως, πλήρη (πλέν) δηλ. τό μέγιστον ποσόν τῶν κινδύνων, πού ἀναλαμβάνει διά λ/σμόν της ἡ Ἐταιρεία, ἀντίγραφα συμβάσεων ἀντασφαλίσεως, ποσόν ἐξόδων, στοιχεῖα σχετικὰ μέ τās ἀσφαλίσεις μετά συμμετοχῆς εἰς τά κέρδη, ἐκθεσις μεθόδου ἐλαττώσεως μαθηματικῶν ἀποθεμάτων κλπ. Ἐπίσης ἀπαιτεῖται νά ὑποβληθῆται ὁμοῦ μετά τῆς αἰτήσεως πρός τό Ὑπουργεῖον καί ἀπόδειξις καταθέσεως εἰς τήν Ἐθνικὴν Τράπεζαν ὁλοκλήρου τοῦ καταβεβλημένου μετοχικοῦ κεφαλαίου.

Διὰ νά ἐπιτραπῆ ἡ λειτουργία ἀσφαλιστικῆς Ἐταιρείας ὁ νόμος ἀπαιτεῖ σήμερον ἐλάχιστον ὄριον καταβεβλημένου μετοχικοῦ κεφαλαίου δραχμῶν ὀγδοήκοντα ἑκατομμυρίων ἢ ἡ Ἐταιρεία ἀσκήσῃ ἓνα μόνον κλάδον ἀσφαλίσεως κατ' ὄριον δέ ὄντα ἑκατομμυρίων ἢ ἀσκήσῃ πλείονας τοῦ ἐνός κλάδους (ἄρθρ.23) καί Β.Δ. 2/85 Αὐχτ. 1958). Τελευταίως τό Ὑπουργεῖον ζητεῖ ἐπίσης ὅπως ἡ αἰτοῦσα ἀσφαλιστικὴ Ἐταιρεία (οἰουδήποτε κλάδου) ὑποβάλλῃ ἀντίγραφα τῶν ἀντασφαλιστικῶν της συμβάσεων. Τοιαύτη ὑποχρέωσις δέν προκύπτει ἐκ τοῦ νόμου διὰ τούς λοιπούς (πλὴν τοῦ κλάδου ζωῆς) κλάδους. Ἐπίσης τό Ὑπουργεῖον ἐπιβάλλει εἰς τās ἀσφαλιστικὰς ἐπιχειρήσεις νά μὴ κρατοῦν "πληῖρες" (δι' ἴδιον λογαριασμόν) μεγαλύτερον τοῦ 1/20 τοῦ καταβεβλημένου μετοχικοῦ κεφαλαίου των ἐπὶ ἐκάστου ἀσφαλιζομένου κινδύνου. Οὔτε ἡ υποχρέωσις αὕτη προκύπτει ἐκ τοῦ Νόμου 1023. Τά καθήκοντα τῆς ἐποπτικῆς ἀρχῆς (Ὑπουργεῖου Ἐθν. Οἰκονομίας) εἶναι διττά. Πρῶτον παρέχει τήν ἀδειαν λειτουργίας εἰς τās ἐργαζομένας εἰς τήν Ἑλλάδα ἀσφαλιστικὰς ἐπιχειρήσεις. Δεύτερον ἀσκεῖ τήν ἐπίβλεψιν ἐπὶ τῶν ἐγκεκριμένων ἐπιχειρήσεων. Ἀνάλογος μέ τά καθήκοντά της εἶναι καί ἡ ὀργάνωσις τῆς δημοσίας αὐτῆς ὑπηρεσίας. Εἶναι δηλ. διοικητικὴ ἀρχή καί διαιτητικὴ ἀρχή. Ἡ τρέχουσα ἐπίβλεψις διεξάγεται ὑπὸ τήν ἐξειδίχτητά της ὡς διοικητικῆς ἀρχῆς, ἐνῶ ἡ παροχὴ ἀδείας ἐνεργεῖται κατὰ διαιτητικὴν διαδικασίαν.

Ἡ ἐποπτικὴ ἀρχὴ ἀποτελεῖται ἀπὸ τό Τμήμα Ἀσφαλιστικῶν ἐπιχειρήσεων τοῦ Ὑπουργεῖου Ἐθν. Ἐμπόρων καὶ Βιομηχανίας. Βοηθεῖται

δέ υπό συμβουλίου ἐξ εἰδικῶν, ὀνομαζομένου "Συμβούλιον" ἢ ποπτείας "Ἰδιωτικῆς Ἀσφαλίσεως" (Α.Ν.1705/1939 ἄρθρ.12) τοῦ ὁποίου ἡ γνώμη ζητεῖται διὰ πᾶν σοβαρόν ζήτημα τῆς ἀσφαλιστικῆς ἐργασίας. Τό Συμβούλιον γνωμοδοτεῖ διὰ τήν παροχήν ἀδείας λειτουργίας πάσης ἀσφαλιστικῆς ἐπιχειρήσεως (ἄρθρ.3, 13 καί 20), διὰ τήν ἀνάκλησιν τῆς τοιαύτης ἀδείας (ἄρθρ.3 παρ.3 καί 4 ἄρθρ.11 παρ.3 ὡς συνεπληρώθησαν διὰ Ν.Δ.13.11.1926 καί 16.9.1926), διὰ τήν ἔγκρισιν τοῦ καταστατικοῦ πάσης ἡμεδαπῆς Ἑταιρείας (ἄρθρ.13), διὰ τήν ἔγκρισιν τῆς τροποποιήσεως τοῦ καταστατικοῦ ἢ τῶν τιμολογίων (γενομένης ἐν τῇ ἄλλοδαπῇ) τῶν ἄλλοδαπῶν Ἑταιρειῶν (ἄρθρ.21) διὰ τήν ἐπέκτασιν καί ἐπί ἀντασφαλιστικῶν ἐπιχειρήσεων τῶν διατάξεων τοῦ Νόμου 1023 (ἄρθρ.30) καί διὰ τήν ἐκδοσιν ἐκτελεστικῶν τοῦ Ν.1023 διαταγμάτων (ἄρθρ.32 παρ.4 προστεθεῖσαι διὰ Ν.Δ. 9.9.1925 ἄρθρ.3), (ἄρθρ.37 Ν.1023) καί διὰ τήν ἀναγνώρισιν ἀντιπροσώπου μεσιτῶν ἀσφαλειῶν παρά τῷ Ἀγγλικῷ Ἀλόυδ (Β.Δ.13.1.1919 ἄρθρ.2 ὡς ἐτροπ. διὰ Β.Δ.27-6-1919) κλπ.κλπ. Κατά κανόνα δέν παρίστανται ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου διὰ ν' ἀκουσθῶν οἱ ἐπιχειρήσαντες, ἀλλ' ἀπορριπτικαί γνωμοδοτήσεις πρέπει νά εἶναι ἠτιολογημέναι.

Ἡ κρατική ἐποπτεία ἐκδηλοῦται ἐπίσης εἰς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου πού ἀφοροῦν τήν διοίκησιν τῶν ἀσφαλιστικῶν ἐπιχειρήσεων καί ἀποβλέπουσιν εἰς τήν ἐξασφάλισιν τῆς ἐπιμελοῦς οἰκονομικῆς διαχειρίσεώς των. Οὕτω ὀρίζει ὁ νόμος ὅτι πᾶσα ἑλληνική ἀσφαλι.ἐπιχείρησις ὀφείλει νά υποβάλλῃ κατ' ἔτος (ἐντός δύο μηνῶν ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τοῦ ἰσολογισμοῦ τῆς) εἰς τό Ἐπιχειρηματικόν Ἐπιμελητήριον ἀπορροισθόν ἔτος (ἐκτός τοῦ ἰσολογισμοῦ τῆς, τῆς ἐκθέσεως τοῦ Δ.Συμβουλίου πρός τήν Γεν.Συνέλευσιν καί τῶν σχετικῶν πρακτικῶν τῆς γενικῆς συνελεύσεως πού υποβάλλονται συμμερικῶς μέ τόν Νόμον 2190 ἄρθρ.43 παρ.11) καί συνοπτικούς πίνακας τῶν συναφθειῶν ἀσφαλειῶν, τῶν ἐκκρεμῶν κινδύνων τῶν πληρωθειῶν ἀποζημιώσεων καί τῶν εἰσπραχθέντων ἀσφαλιστῶν. Αἱ ἐταιρεῖαι κλάδου ζωῆς, υποβάλλουσιν ἐπίσης πίνακας τοῦ εἴδους καί τοῦ ποσοῦ πάσης συναφθείσης ἀσφαλίσεως, τοῦ χρόνου τῆς πληρωμῆς τῶν ἀσφαλιστῶν τοῦ ποσοῦ τῶν πρὸς τοὺς ἠσφαλισμένους χορηγηθέντων δανείων, τοῦ ποσοῦ τῶν γενομένων ἐξοφλήσεων καί ἀκυρώσεων ἀσφαλίσεων, τοῦ ποσοῦ τῶν ἐπιναχθειῶν ἐν ἰσχύϊ ἀσφαλίσεων, τοῦ ποσοῦ τῶν ἐκ τῆς ἄλλοδαπῆς εἰς τήν ἡμεδαπὴν "μετενεχθειῶν" ἀσφαλίσεων καί τῶν συνεπειῶν μεταφορᾶς τῆς κατοικίας τοῦ ἠσφαλισμένου εἰς τήν ἄλλοδαπὴν μετενεχθειῶν ἐκ τῆς ἡμεδαπῆς

εις τήν άλλοδαπήν ασφαλίσεων (άρθρ. 18). 'Ο νόμος προβλέπει επίσης τήν δημιουργίαν αποθεματικῶν. 'Εκτός τοῦ αποθεματικοῦ 20% ἐπὶ τῶν καθαρῶν κερδῶν (άρθρ. 17), αἱ ασφαλιστικά Ἐταιρεῖαι κλάδου ζωῆς ὑποχρεοῦνται νά δημιουργοῦν καί ἀποθεματικόν ἀσφαλίστρον, δηλαδή νά διαθέτουν εἰς ασφαλιστικὴν τοποθέτησιν τό 1/2 πάσης εἰσπράξεως ἀσφαλίστρου ζωῆς (άρθρ. 11). Τό ἀποθεματικόν αὐτό ἀσφαλίστρον ἀποδίδεται εἰς τήν Ἐταιρείαν τμηματικῶς μόνον ὅταν ἡ Ἐταιρεία παρέχει δάνειον πρὸς ἠσφαλισμένον κλάδου ζωῆς, ἢ ὅταν ἀκυρωθῇ ἢ ἐξοφληθῇ λόγῳ λήξεως ἢ θανάτου τό σχετικόν ασφαλιστήριον ἢ ὅταν ἡ Ἐταιρεία πληρώνει εἰς ἀσφαλιζομένους "ἐπὶ ἰσοβίῳ προσόδῳ" δόσεις ἐτησίως (άρθρ. 12). 'Αντιθέτως ὁ νόμος δέν προβλέπει τήν υποχρεωτικὴν κράτησιν ἀποθεματικῶν ἀσφαλίστρον διὰ κινδύνους ἐν ἰσχυρῇ εἰς τοὺς λοιπούς (πλὴν ζωῆς) κλάδους, μολονότι αἱ ἀσφ. Ἐταιρεῖαι κρατοῦν συνήθως μόναι τῶν τοιαῦτα ἀποθεματικά. Οὔτε διὰ τοὺς κλάδους ἀσθενειῶν καί ἀτυχημάτων ἐφαρμόζονται ὑποχρεωτικά ἀποθεματικά.

Μολονότι δέν ὀρίζεται ρητῶς εἰς τόν νόμον, ἡ ἐποπτικὴ ἀρχὴ διὰ νά σχηματίσῃ ἰδέαν τῆς καταστάσεως ἐκάστης ἐπιχειρήσεως ἔχει δικαίωμα ἐλέγχου. 'Ιδίως δικαιούται νά ἐξελέγχῃ ἂν ὑπάρχουν τὰ νόμιμα ἀποθεματικά καί ἂν εἶναι "ἐπενδεδυμένα", εἰς τοποθετήσεις συμφώνως μέ τόν νόμον. 'Αναμφιβόλως δικαιούται ἡ ἐποπτικὴ ἀρχὴ νά ἐλέγχῃ τὰ βιβλία τῶν ἀσφ. ἐπιχειρήσεων εἰς τὰ γραφεῖα τῶν. Οἱ σύμβουλοι καί οἱ πράκτορες τῆς Ἐταιρείας ὑποχρεοῦνται νά δίδουν σχετιῶς μέ τόν ἐλεγχον πληροφορίας. 'Αντιπρόσωπος τῆς Ἐποπτικῆς Ἀρχῆς δικαιούται νά παρίσταται εἰς τὰς Γενικάς Συνελεύσεις τῶν Ἐταιρειῶν. 'Αν ἡ ἐπιχείρησις παραβαίνει συστηματικῶς τὰ καθήκοντά της ἢ ἂν ἀποδειχθοῦν ἄτοπα εἰς τήν διεύθυνσιν καί διαχείρισίν της ποῦ ἀπειλοῦν τὰ συμφέροντα τῶν ἠσφαλισμένων, τότε ἡ Ἐποπτικὴ Ἀρχὴ ἔχει τό δικαίωμα ν' ἀνακαλέσῃ τήν ἄδειαν λειτουργίας τῆς ἐπιχειρήσεως, ἄρκεῖ νά καταδικασθῇ προηγουμένως δικαστικῶς ἡ ἐπιχείρησις (άρθρ. 3 παρ. 3 καί ἀρθρ. 11 παρ. 3 καί ἀρθρα 25-28).

'Ἡ ἀνάκλησις ἀνάγεται εἰς τήν διαιτητικὴν λειτουργίαν τῆς ἐποπτικῆς ἀρχῆς, ἡ ὁποία εἰς τήν εἰδικὴν περίπτωσιν τῆς παραβάσεως τοῦ ἀρθρου 11 (διάθεσις τοῦ ἡμίσεως κάθε ἀσφαλίστρου ζωῆς εἰς ἀσφαλιστικὴν τοποθέτησιν) ἔχει καί δικαίωμα κατασχέσεως τῶν καταθέσεων καί ἐν γένει τῆς κινητῆς καί ἀκινήτου ἐν Ἑλλάδι περιουσίας τῆς Ἐταιρείας.

"Ἀφασαί αἱ ἀνωτέρω διατάξεις ἀφοροῦν κυρίως τὰς ἑλληνικάς ἀσφαλιστικάς ἐπιχειρήσεις. Αἱ άλλοδαπαὶ ἐπιχειρήσεις ὑπόκεινται ἐπίσης εἰς τήν ἑλληνικὴν νομοθεσίαν, ἀλλὰ δι' αὐ-

τάς Ισχύουν Ιδιαίτεροι διατάξεις. Ούτω κάθε ξένη 'Εταιρεία πρὶν ἀρχίσῃ τὰς ἐργασίας της ὑποβάλλει εἰς τὸ 'Υπουργεῖόν αἰτησὶν περὶ ἀδείας λειτουργίας ἐν 'Ελλάδι. Εἰς τὴν αἴτησιν ἐπιουνάπεται πρωτότυπον καὶ μετάφρασις τοῦ καταστατικοῦ της καὶ τοῦ τελευταίου της ἰσολογισμοῦ, ἀπόδειξις κατὰ θέσεως εἰς τὴν 'Εθνικὴν Τράπεζαν τῆς ἐγγυήσεως της (ἀπολογιστικὸν ἀσφαλιστικῶν ζωῆς καὶ σημεῖων μετ' ἰστατιστικὴν ἑνημέρωσιν ἐπιτόκων καὶ καθαρῶν ἀσφαλιστικῶν καὶ πληρῶν ἐξουσιῶν πρὸς περὶ ἐνὲν ἐπιτόκισμὸν νόμιμου ἰσολογιστικοῦ ἀπολογιστικοῦ 1919)...

'Η ἐγγύησις ἐπενδύεται εἰς ἀσφαλιστικὴν τοποθέτησιν καὶ δέν ἐπιστρέφεται πρὸ τῆς ἀνακλήσεως τῆς ἀδείας λειτουργίας τῆς 'Εταιρείας (ἄρθρ. 22) ἐντός ἃν δέν ὑφίσταται ἐννεμήσ δίκη κατὰ τῆς 'Εταιρείας ἢ ἄν ἄλλη 'Εταιρεία ἀναλάβῃ τὰς ὑποχρεώσεις της ἢ μετὰ τὴν λῆξιν ὄλων τῶν ἀσφαλιστηρίων της ἐπιχειρήσεως (ἄρθρ. 8).

'Ενάστη ἄλλοδαπὴ ἔταιρεία ὀφείλει νὰ ἔχη εἰς τὴν 'Ελλάδα ἓνα καὶ μόνον νόμιμον ἀντιπρόσωπον. 'Ο νόμιμος ἀντιπρόσωπος πρέπει νὰ κατοικήῃ εἰς τὰς 'Αθήνας (ἀλλὰ δύναται νὰ εἶναι καὶ ἄλλοδαπός) καὶ ἀντιπροσωπεύει τὴν 'Εταιρίαν δικαστικῶς καὶ εἰς τὰς σχέσεις της μετὰ τὴν 'Ελληνικὴν Κυβέρνησιν. 'Ο νόμιμος ἀντιπρόσωπος ὑπογράφει ὅλα τὰ ἀσφαλιστήρια, ἀλλὰ τὸ 'Υπουργεῖον δύναται νὰ ἐπιτρέψῃ νὰ ὑπογράφουν τὰ ἀσφαλιστήρια καὶ ἄλλα πρόσωπα, ἀρκεῖ νὰ κατοικοῦν εἰς τὴν 'Ελλάδα καὶ νὰ ὑποδειχθοῦν ὑπὸ τοῦ νόμιμου ἀντιπροσώπου. 'Ο ἀντιπρόσωπος ὑπέχει τὴν εὐθύνην τῶν μελῶν τοῦ Δ' Συμβουλίου καὶ τοῦ Διευθυντοῦ τῶν ἡμεδαπῶν ἀσφ. 'Εταιρειῶν. 'Η παῦσις τοῦ ἀντιπροσώπου πρέπει ν' ἀνακοινουῖται εἰς τὴν 'Εποπτικὴν 'Αρχὴν καὶ ἰσχύει ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως της εἰς τὸ 'Υπουργεῖον, πάντως δὲ ἡ 'Εταιρεία εἶναι ὑποχρεωμένη νὰ συμπληρῶν τὴν θέσιν ἐντός δύο (2) μηνῶν διότι ἄλλως ἀνακαλεῖται ἡ ἀδεία της (ἄρθρ. 23).

'Ο νόμος ὑποχρεώνει τὰς ξένας ἀσφαλιστικὰς 'Εταιρείας νὰ συντάσσουν ἑλληνιστὶ τὰ ἀσφαλιστήριά των, γὰ πληρῶνουν τὰς ἀποζημιώσεις των εἰς τὴν 'Ελλάδα, νὰ υποβάλλωνται εἰς τὴν ἀποκλειστικὴν ἀρμοδιότητα τῶν 'Ελληνικῶν δικαστηρίων, νὰ κρατοῦν εἰς τὴν 'Ελλάδα εἰς ἑλληνικὴν γλῶσσαν ἐμπορικὰ βιβλία σχετικὰ μετὰ τὰς ἐργασίας τῆς 'Εταιρείας εἰς τὴν 'Ελλάδα, νὰ υποβάλλουν εἰς τὸ 'Υπουργεῖον τὸν ἐτήσιον γενικὸν ἰσολογισμὸν των καὶ τὸν εἰδικὸν ἰσολογισμὸν τῶν ἐν ἐν 'Ελλάδι ἐργασιῶν των καὶ πίνακα τῶν συναφθεισῶν ἀποζημιώσεων, τῶν εἰσπραχθέντων ἀσφαλιστρῶν καὶ

τῶν στοιχείων κλάδου ζωῆς, πού ἀνεφέρομεν ἀνωτέρω διὰ τὰς ἑλληνικάς Ἑταιρείας. Τέλος αἱ ἄλλοδαπαί Ἑταιρεῖαι ὀφείλουν εἰς κάθε ἔντυπον ἢ δακτυλογράφημα νά γράφουν ὑπό τήν ἑπωνυμίαν των καί τὰς λέξεις "ἄλλοδαπή ἀνώνυμος ἀσφαλιστική Ἑταιρεία" καί νά προσθέτουν τήν ἔδραν, τήν ἐθνικότητα καί τό καταβεβλημένον κεφάλαιον τῆς Ἑταιρείας (ἄρθρ. 24).

Νόμος 1023/1917 "περί ἰδιωτικῆς ἐπιχειρήσεως ἀσφαλίσεως"

Ἄρθρον 1. 1. Πᾶσαι αἱ ἐν Ἑλλάδι λειτουργοῦσαι ἡμεδαπαί καί ἄλλοδαπαί ἰδιωτικά ἐπιχειρήσεις, αἱ ἔχουσαι ἀντικείμενον τήν ἄσκησιν ἀσφαλίσεως, ὑπόκεινται ὑπό τήν ἐποπτεῖαν τοῦ Ὑπουργείου Ἐμπορίου, ἀσκουμένην συμφώνως τῷ παρόντι νόμῳ.

2. Τό Ὑπουργεῖον Ἐμπορίου ἐφορεύει ἀπάσας τὰς ἐργασίας τῆς ἀσφαλιστικῆς ἐπιχειρήσεως, ἰδίᾳ δέ ἐάν αὕτη συμμορφοῦται πρός τὰς διατάξεις τοῦ νόμου καί ἐάν τηρῇ τό πρόγραμμα τῶν ἐργασιῶν καί λαμβάνει πρόσφορα μέτρα.

Ἄρθρον 2.- 1. Ἡ ἰδιωτική ἀσφαλιστική ἐπιχειρήσεις ἀσκεῖται ἐν Ἑλλάδι μόνον ὑπό ἀνωνόμου ἐταιρίας.

2. Ἐξαιρετικῶς ἐπιτρέπεται ἡ ἄσκησις ἰδιωτικῆς ἐπιχειρήσεως ἀσφαλίσεως ἐν Ἑλλάδι α) ναυτικῶν ἀσφαλίσεων ὑπό γραφείων ἀντιπροσωπείας τῶν μεσιτῶν τῶν ἀγγλικῶν Ἀλοῦδς καί β) ἀσφαλειῶν ζωῆς ὑπό τοῦ ἐν Ἰταλίᾳ Ἐθνικοῦ Ἰνστιτούτου Ἀσφαλειῶν (ISTITUTO NAZIONALE DELLE ASSICURAZIONI). Ὡς πρός τὰς ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος νόμου ὑποχρεώσεις αἱ ἐν λόγῳ ὀργανώσεις ἐξομοιοῦνται πρός ἄλλοδαπὰς ἀσφαλιστικάς ἐταιρίας.

Ἄρθρον 3.- 1. Διὰ τήν ἄσκησιν πάσης ἰδιωτικῆς ἀσφαλιστικῆς ἐπιχειρήσεως ἀπαιτεῖται ἄδεια τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐμπορίου μετά γνωμοδότησιν τοῦ κατὰ τό ἄρθρον 5 συμβουλίου.

2. Ἡ ἄδεια δέν χορηγεῖται ἐφ' ὅσον ἡ λειτουργία τῆς ἐπιχειρήσεως θέλει προσκρούσει πρός τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου, τὰ θεμελιώδη συμφέροντα τῶν ἠσφαλισμένων, ἢ πρός τὰ χρηστά ἤθη καί τήν δημοσίαν τάξιν.

3. Ἀνάκλησις τῆς ἀδείας λειτουργίας ἀσφαλιστικῆς ἐπιχειρήσεως χωρεῖ, μετά γνωμοδότησιν τοῦ κατὰ τό ἄρθρον 5 συμβουλίου ἐν περιπτώσει καταδίκης κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 25-28 τοῦ παρόντος νόμου καί ἐν τῇ περιπτώσει τοῦ ἄρθρου 23 παρ. 6 αὐτοῦ.

4. Παρασχεθεῖσα ἄδεια λειτουργίας ἰδιωτικῆς ἀσφαλιστικῆς ἐπιχειρήσεως ἢ ἄσκησεως κλάδου τινός ἀσφαλίσεως ἀνακαλεῖται κατὰ τόν αὐτόν τρόπον, ἐφ' ὅσον ἐντός ἑξαμήνου ἀπό τῆς παροχῆς ἢ ἐταιρία δέν ἐποιήσατο ἑναρξιν τῶν ἐργασιῶν. Τό αὐτό ἰσχύει καί ἐπί ἀναστολῆς τῶν ἐργασιῶν ἐν ὄλῳ ἢ

έν μέρει ἐπιχειρήσεώς τινος.

Άρθρον 4.- 1. Ὑπό τοῦ παρόντος νόμου διέπεται πᾶσα ὁφέλισις, ἥς τό ἀσφαλιστήριο ἐκδίδεται ἐν Ἑλλάδι ἢ, ἐκδιδόμενον μέν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, προσυπογράφεται ὑπό ἀντιπροσώπου ἐν Ἑλλάδι τῆς ἐκδοτρίας ἀσφαλιστικῆς ἐπιχειρήσεως. Ἐξαιρετικῶς δέν διέπονται ὑπό τοῦ παρόντος νόμου αἱ ἀσφαλίσεις ζωῆς προσώπων κατοικούντων ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ κατά τόν χρόνον τῆς συνάψεως τῆς ἀσφαλίσεως, καίτοι ἐκδοθέντος ἐν Ἑλλάδι τοῦ ἀσφαλιστηρίου.

2. Αἱ ἐν Ἑλλάδι λειτουργοῦσαι ἰδιωτικαί ἀσφαλιστικαί ἐπιχειρήσεις ὑποχρεοῦνται νά ἐκδίδωσι μόνον ἐν Ἑλλάδι τά ἀσφαλιστήρια προσώπων κατοικούντων κατά τόν χρόνον τῆς συνάψεως τῆς ἀσφαλίσεως ἐν τῇ ἡμεδαπῇ. Ἐξαιρετικῶς ἐπί ἀσφαλίσεων ζωῆς παρ' ἀλλοδαπαῖς ἐταιρίαις, ὡς καί ἐπί τῶν κατά τόν παρόντα νόμον ἀσφαλίσεων παρά τῷ Ἀγγλικῷ Ἀλόϋδ, τά ἀσφαλιστήρια δύνανται νά ἐκδίδωνται ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, ὑπό τόν ὅρον ὅμως οτι ταῦτα θά προσυπογράφωνται ὑπό ἀντιπροσώπου ἐν Ἑλλάδι τῆς ἀλλοδαπῆς ἐταιρίας ἢ ὑπό ἀντιπροσώπου ἐν Ἑλλάδι τοῦ ἐνεργήσαντος τήν ἀσφάλισιν μισθίου τοῦ ἀγγλικοῦ Ἀλόϋδ.

3. Ἀδεία τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐμπορίου, δύναται ἡ ἀσφάλις ζωῆς νά μεταφερθῇ εἰς τήν ἀλλοδαπήν ἂν ὁ ἠσφαλισμένος ἔπαυσε κατοικῶν ἐν Ἑλλάδι.

4. Ἡ αὐτή ἀσφάλις διέπεται αὐτοδικαίως ὑπό τοῦ παρόντος νόμου, ἐάν μεταφερθῇ ἐξ οἰουδήποτε λόγου εἰς τήν ἡμεδαπήν ἢ κατοικία τοῦ ἠσφαλισμένου.

Άρθρον 5.- 1. Παρά τῷ Ὑπουργείῳ Ἐμπορίου καθίσταται συμβούλιον ἐποπτείας ἀσφαλίσεων.

2. Διά Β. Διατάγματος ὁρισθῆσεται ἡ κατάρτισις τοῦ συμβουλίου καί ἡ ἀμοιβή τῶν μελῶν αὐτοῦ καί τοῦ εἰσαγγητοῦ δι' ἐκάστην συνεδρίασιν, καί ἐν γένει τά τῆς λειτουργίας αὐτοῦ.

Άρθρον 6.- 1. Εἰς εἰδικόν τεῦχος, ἐκδιδόμενον κατ' Οὐτιώβριον ἐκάστου ἔτους, ἐπιμελεῖα τοῦ ὑπουργείου, καί φέρον τόν τίτλον "Δελτίον Ἀσφαλειῶν" δημοσιεύονται: α) οἱ ἰσολογισμοί καί αἱ καταστάσεις ἐργασιῶν τῶν ἐν Ἑλλάδι λειτουργοῦσῶν ἰδιωτικῶν ἀσφαλιστικῶν ἐπιχειρήσεων, β) οἱ ἐμπροσποῦντες τὰς ἡμεδαπᾶς ἢ ἀλλοδαπᾶς ἀσφαλιστικᾶς ἐπιχειρήσεις, ὡς καί οἱ ὑποκατάστατοι αὐτῶν γ) πᾶν ἄλλο δημοσίευμα καταχωρούμενον κατά τόν παρόντα νόμον ἢ κατ' ἀπόφασιν τοῦ ὑπουργοῦ τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομίας, εἰς τό "Δελτίον Ἀσφαλειῶν". (ΣΗΜ. Οὐδέποτε ἐξεδόθη τοιοῦτον Δελτίον).

Άρθρον 7.- Ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ παρόντος νόμου τοποθέτησις

ἀσφαλιστική θεωρεῖται: 1) Ἡ ἐπ' ὀνόματι τῆς ἀσφαλιστικῆς ἐπιχειρήσεως καταθέσεις παρά τῇ Ἐθνικῇ Τραπεζῇ τῆς Ἑλλάδος εἴτε μετρητῶν εἴτε ὁμολογιῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου ἢ ἐντόκιων γραμματίων τοῦ Κράτους ἢ ὁμολογιῶν τοῦ ἀναγκαστικοῦ δανείου 1922 61/2%, ληρομένου ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ τοῦ ἐκ τοῦ νόμου ἀκατασχέτου τούτων ἢ ἄλλων νομιῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ἢ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος ἢ ἐλληνικῶν σιδηροδρομικῶν ἐταιρειῶν, εἴτε ὑποθηκικῶν ὁμολογιῶν δεκτὰ μόνον ἐφ' ὅσον εἶναι εἰσηγμένα παρ' ἐλληνικῶν χρηματιστηρίων, ὡς τιμὴ δ' αὐτῶν λογίζεται ἡ ἀναγραφομένη ἐν τῷ ἐπισήμῳ δελετίῳ τοῦ χρηματιστηρίου τούτου κατὰ τὴν προηγουμένην τῆς καταθέσεως αὐτῶν ἡμέραν. Ἡ ἀσφαλιστικὴ αὕτη τοποθέτησις δέσν ἐντός δέκα πέντε ἡμερῶν νά συμπληρῶται κατὰ τό ποσόν καθ' ὃ ἤθελε μειωθῆ συνεπεῖα ἀναγκαστικῆς ἐκτελέσεως ἢ συνεπεῖα ὑποτιμήσεως κατὰ 25% τῆς τρεχούσης τιμῆς τῶν χρεωγράφων ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν τιμὴν τῆς καταθέσεως αὐτῶν.

2) "Τὰ 50% τῆς δι' ἐκτιμήσεως ἀξίας ἀστικῶν ἀκινήτων κειμένων ἐντός τοῦ σχεδίου ἐλληνικῶν πόλεων ἔχουσῶν πληθυσμὸν ἄνω τῶν 50 χιλιάδων κατοίκων καὶ ἐλευθέρων παντός ἐμπραγμάτου δικαιώματος. Ἡ ἐκτίμησις γίνεται κατὰ τὰ ἐν τῷ ἐφασίῳ β' τῆς ἐπομένης παραγράφου ὀριζόμενα".

3) Τό ἐπ' ὀνόματι τῆς ἀσφαλιστικῆς ἐπιχειρήσεως δάνειον. Ἐπί τοιούτων ἐνυποθήκων δανείων κρατοῦσιν αἱ ἐπόμεναι ἀρχαί: α) Τὰ ἐνυπόθηκα δάνεια χρηγοῦνται ἐπὶ ἀστικῶν ἀκινήτων κειμένων ἐντός τῶν σχεδίων πόλεων ἐλληνικῶν ἔχουσῶν πληθυσμὸν ἄνω τῶν 20 χιλιάδων κατοίκων καὶ διὰ ποσόν μέχρι τοῦ ἡμίσεος τῆς δι' ἐκτιμήσεως ἀξίας αὐτῶν. β) Ἡ ἐκτίμησις γίνεται ὑπὸ δύο ἐκτιμητῶν, ὧν τὸν ἕτερον διορίζει ὁ πρόεδρος τῶν πρωτοδικῶν καὶ ὅστις δέν δύναται νά λάβῃ ἀμοιβὴν μείζονα τῶν 100 δραχμῶν δι' ἐκαστον ἐκτιμητῆμα. Ἐν διαφωνίᾳ τῶν ἐκτιμητῶν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν τό μικρότερον ποσόν. Ἀντίγραφον τῆς ἐκθέσεως, ὑπογεγραμμένον δι' ἀμφοτέρων τῶν ἐκτιμητῶν ὑποβάλλεται πρὸς τό ὑπουργεῖον. γ) Ἀπαγορεύεται ἡ παροχὴ ἐνυποθήκων δανείων ἐπὶ οἰκοπέδων, μεταλλείων, ὄρυχείων καὶ λατομείων. δ) Ἐπί οἰκοδομῶν, ὁ πέραν τοῦ τετραπλασίου τῆς οἰκοδομῆς ἀνοικοδόμητος χῶρος, ὑποθηκιστέος σὺν τῇ οἰκοδομῇ, δέν ἀξάνει τό ποσόν τῆς ἐκτιμήσεως. ε) Σημειοῦται ἐν τῇ τετάρτῃ στήλῃ τοῦ βιβλίου τῶν ὑποθηκῶν ὑπὸ τοῦ ὑποθηκοφύλακος, αἰτήσῃ τῆς ἐταιρείας, ὅτι τό δάνειον ἀποτελεῖ διάθεσιν λόγῳ ἀσφαλιστικῆς ἐγγυήσεως. στ) Ἡ ὑπόθηκῃ δέν ἐξαλείφεται ἄνευ ἐγγράφου ἀδείας τοῦ ὑπουργοῦ, ἀπευθυνομένης πρὸς τὸν ὑποθηκοφύλακα καὶ σημειουμένης ἐν τῷ βιβλίῳ ὑποθηκῶν.

Άρθρον 8.- 1. Ούδεμία ανάληψις ἢ μετατροπή ἀσφαλιστικῆς τοποθετήσεως δύναται νά ἐνεργηθῆ ἄνευ ἀδείας τοῦ ὑπουργοῦ. Ἡ ἀδεια περί ἀναλήψεως ἰσχύει τρεῖς μῆνας μετά τήν δημοσίευσιν αὐτῆς διά τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, ἐκ-εῖδεται δέ μόνον ἐάν δέν ὑφίστανται ἐκκρεμεῖς δίκαια κατὰ τῆς ἰδιωτικῆς ἐπιχειρήσεως ἀσφαλίσεως, ἐάν ἑτέρα, νομίμως λειτουργοῦσα ἐν Ἑλλάδι ἀσφαλιστική ἐπιχείρησις ἀναλάβῃ τὰς ὑποχρεώσεις τῆς αἰτουμένης τήν ἀνάληψιν τῆς ἀσφαλιστικῆς τοποθετήσεως, ἢ μετά τήν λῆξιν πάντων τῶν ἀσφαλιστηρίων τῆς ἐπιχειρήσεως.

2. Οἱ τόκοι καί τὰ τοκομερίδια τῆς ἐγγυήσεως εἰσπράττονται παρά τῆς καταθέτιδος ἐταιρίας.

Άρθρον 9.- Ἐπί τῶν ἀσφαλιστικῶν ἐν γένει τοποθετήσεων ἔχουσι τὸ προνόμιον, προηγούμενον παντός ἄλλου εἰδικοῦ προνομίου, οἱ ἠσφαλισμένοι τῶν ὁποίων αἱ ἀσφαλίσεις διέπονται ὑπό τοῦ παρόντος νόμου.

Άρθρον 10.- Κατάσχεσις τῆς ἀσφαλιστικῆς τοποθετήσεως εἰς χεῖρας τρίτου ἐπιτρέπεται μόνον δυνάμει τελειδίκου ἀποφάσεως καί ἀδείας τοῦ προέδρου τῶν πρωτοδικῶν.

Άρθρον 11.- 1. Ἐπί ἀσφαλίσεων κλάδου ζωῆς τῶν ἐν ἄρθρῳ 4 προσώπων ὑπό τῶν ἐν Ἑλλάδι λειτουργουσῶν ἡμεδαπῶν ἢ ἀλλοδαπῶν ἀσφαλιστικῶν ἀνωνύμων ἐταιριῶν, τὸ ἥμισυ ἐκάστης εἰσπράξεως ἀσφαλιστροῦ διατίθεται εἰς ἀσφαλιστικὴν τοποθέτησιν, συμφώνως τοῖς ἄρθροις 7-10.

2. Ἡ τοιαύτη διάθεσις γίνεται ἐντός δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ ἐτησίου ἰσολογισμοῦ τῆς ἐταιρίας.

3. Ἐν περιπτώσει μὴ συμμορφώσεως ἐταιρίας τινός πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου τούτου ὁ ὑπουργός δικαιούται ν' ἀνακαλῆ προσωρινῶς, μετά γνωμοδότησιν τοῦ συμβουλίου ἐποπτείας ἀσφαλίσεων, τήν παρασχεθεῖσαν ἀδειαν λειτουργίας αὐτῆς ἐν Ἑλλάδι ἢ νά ἐπιβάλλῃ κατάσχεσιν ἐπὶ τῶν καταθέσεων καί ἐν γένει τῆς κινήτης καί ἀκινήτου ἐν Ἑλλάδι περιουσίας τῆς ἐταιρίας. Ἐπί κατασχέσεως δυναμένης νά γένηται καί μετά διάλυσιν ἢ πτώχευσιν τῆς ἐταιρίας ἐφαρμόζεται τὸ ἄρθρον 9 τοῦ παρόντος.- Ἡ ἰσχύς τῆς διατάξεως ταύτης ἀνατρέχει μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου 1023.

Άρθρον 12.- Ἐντός τῆς ἐν τῷ προηγούμενῳ ἄρθρῳ προθεσμίας ἀποδίδεται τῇ ἐταιρίᾳ ἀδεία τοῦ ὑπουργοῦ, ποσόν ἴσον πρὸς α) δάνειον παρεχόμενον πρὸς ἠσφαλισμένον κλάδου ζωῆς, ὁπερ ποσὸν ἀνακατατίθεται ἅμα τῇ ἐξοφλήσει τοῦ δανείου, β) τὰ κατατεθέντα ἀσφάλιστρα ἀσφαλιστηρίου κλάδου ζωῆς

ἀκυρωθέντος ἕξα, ορασθέντος, ἢ ἐξοφληθέντος λόγῳ λήξεως ἢ θανάτου, ὡς καί οἱ κατατεθέντες τόκοι αὐτῶν. Οἱ τόκοι ὑπολογίζονται κατὰ τό ἐπιτόκιον τοῦ μέσου ὄρου τῆς προσόδου τῶν καταθέσεων ἐκάστου ἔτους γ) τό ἡμισυ τῶν εἰς ἀσφαλιζομένους, ἐπὶ ἰσοβίῃ προσόδῳ πληρωνομένων ἑτησίως ὑπὸ τῆς ἐταιρίας, δόσεων μέχρις ἐξαντλήσεως τῆς σχετικῆς καταθέσεως καί τῶν τόκων αὐτῆς.

Κεφάλαιον Β'. Περί ἡμεδαπῶν ἀσφαλιστικῶν ἐταιριῶν.

Ἄρθρον 13.— Ἡ ἄδεια λειτουργίας πάσης ἑλληνικῆς ἀνωνύμου ἀσφαλιστικῆς ἐταιρίας, ὡς καί ἡ ἐγκρισις τοῦ καταστατικοῦ αὐτῆς παρέχεται δι' ἀπόφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐμπορίου, μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ κατὰ τό ἄρθρον 5 συμβουλίου.

Ἄρθρον 14.— 1. Πᾶσα ἑλληνική ἀνωνύμος ἀσφαλιστική ἐταιρία υποβάλλει πρὸς τό ὑπουργόν, σὺν τῇ αἰτήσει περὶ ἀδείας λειτουργίας αὐτῆς, α) τό καταστατικόν αὐτῆς ἐν ἀντιγράφῳ. β) ἀπόδειξιν καταθέσεως παρά τῇ Ἑθνικῇ Τραπεζῇ τῆς Ἑλλάδος ὀγκλήρου τοῦ μετοχικοῦ κεφαλαίου, οὗ πινος ὅμως τό τέταρτον τοποθετεῖται ἀσφαλιστικῶς κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 7-10.

2. Πᾶσα ἀσφαλιστική ἐταιρία κλάδου ζωῆς υποβάλλει προσθέτως α) Πίνακα θνησιμότητος, ἐμφαίνοντα τὸν ἀριθμὸν τῶν ζώντων εἰς ἐκάστην ἡλικίαν, ὡς καί τὸν τόκον, τό ποσοστὸν θνησιμότητος ἐκάστης ἡλικίας, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁπίων ὑπελογίσθησαν τὰ τιμολόγια τῆς. β) τοὺς ἀριθμοὺς τῆς μετατροπῆς (NOMBRES DE COMBINATION). γ) τό ληφθὲν ὡς βάσις ἐπιτόκιον, τοὺς μαθηματικούς τύπους ἐκάστου εἴδους ἀσφαλείας, μετ' εἰδικῆς ἀναλύσεως τοῦ τρόπου τοῦ σχηματισμοῦ αὐτῶν, δ) λεπτομερῆ ἀνάλυσιν τῶν ποσοστῶν τῶν ἐπιβαρύνσεων τῶν καθ' ἑαυτῶν ἀσφαλιστρῶν δι' ἔξοδα διαχειρίσεως, παραγωγῆς καί εἰσπράξεως. ε) Τιμολόγια τῶν διαφόρων ἀσφαλιστικῶν συνδυασμῶν ἐμφαίνοντα: α) τὰ καθαρὰ ἀσφάλιστρα, β) τὰ ἀσφάλιστρα ἰσολογισμοῦ, καί γ) τὰ ἐμπορικὰ ἀσφάλιστρα, στ) τοὺς μαθηματικούς τύπους τοῦ ὑπολογισμοῦ αὐτῶν δι' ἕναστον εἶδος ἀσφαλείας. ζ) Ἀντίγραφον τῶν γενικῶν ὄρων ἀσφαλίσεως, εἰτινες δέον ν' ἀναγράφωσι τὰ τῆς παροχῆς δανείων κλπ. η) Δήλωσιν τοῦ πλήρους (PLEIN) ἤτοι τοῦ μεγίστου ποσοῦ τῶν κινδύνων εὐς ἐναλαμβάνει δι' ἴδιον λογαριασμὸν ἢ ἐταιρία. θ) Ἀντίγραφον τῶν τῶν τυχόν συμβάσεων ἀντασφαλίσεως. ι) Τό ποσόν τῶν ἐξόδων τῆς ἰδρύσεως. ια) Ἐν περιπτώσει ἐνεργείας ἀσφαλειῶν μετὰ συμμετοχῆς εἰς τὰ κέρδη, τὰ ποσοστά τῆς ἐπιβαρύνσεως τῶν ἀνευ συμμετοχῆς ἐμπορικῶν ἀσφαλιστρῶν καί τιμολόγια ἐκάστου εἴδους. ιβ) Αἱ νεωστὶ ἰδρυσόμεναι ἐταιρίαι δέν νά υποβάλλωσι

καί λεπτομερῆ ἔκθεσιν τῆς μεθόδου καθ' ἣν θέλουσι τυχόν ἐλαττώσει τά μαθηματικά ἀποθέματα, ὡς καί τὴν περίοδον ἐν τῷ τῆς ὁποίας μέλλουσι ν' ἀποκαταστήσωσιν εἰς τὸ ἀκέραιον ταῦτα.

Ἄρθρον 15.— Τὸ διοικητικὸν συμβούλιον πάσης ἐλληνικῆς ἀνὸς νόμου ἀσφαλιστικῆς ἐταιρίας ἀποτελεῖται ἐκ πολιτῶν ἐλλήνων κατοικοῦντων ἐν Ἑλλάδι.

Ἄρθρον 16.1.— Τὸ μετοχικὸν κεφάλαιον ἐκάστης ἐλληνικῆς ἀνὸς νόμου ἀσφαλιστικῆς ἐταιρίας, ἀποτελεῖται τοῦλάχιστον ἐκ δύο μὲν ἐκατομμυρίων δραμῶν, ὀλοσχερῶς καταβεβλημένων, ἐκ ὅσων ἡ ἐταιρία ἀσκεῖ ἐν μόνον κλάδον ἀσφαλείας, ἐκ τεσσάρων δὲ ἐκατομμυρίων, ὀλοσχερῶς καταβεβλημένων, ἐκ ὅσων αὐτὴ ἀσκεῖ πλείονας τοῦ ἐνός κλάδους ἀσφαλείας.

.....

(Ὁ ν. 112/1946 "περὶ καθορισμοῦ τοῦ ποσοῦ τοῦ τοχικοῦ κεφαλαίου καί τῆς ἀσφαλιστικῆς ἐγγυήσεως τῶν ἐν Ἑλλάδι ἀσφαλιστικῶν ἐπιχειρήσεων" (Φ.Ε.Κ. 294) ὁρίσεν ἐν ἄρθρῳ 1 παρ. 1 τά ἑξῆς:

"Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου τὸ μετοχικὸν κεφάλαιον ἐκάστης ἰδρυομένης ἀσφαλιστικῆς ἐταιρίας ἢ ἀσφαλιστικῆς ἐγγύσης ἐκάστης ἐγκαθισταμένης ἐν Ἑλλάδι ἀλλοδαπῆς ἀσφαλιστικῆς ἐταιρίας ἀποτελεῖται τοῦλάχιστον ἐκ δραμῶν τεσσαράκοντα ἐκατομμυρίων ὀλοσχερῶς καταβεβλημένων ἐκ ὅσων αὕτη θέλει ἀσκήσει ἕνα μόνον κλάδον ἀσφαλείας, ἐξ ὀγδοήκοντα δὲ ἐκατομμυρίων ὀλοσχερῶς καταβεβλημένων διὰ πλείονας τοῦ ἐνός κλάδους ἀσφαλείας. Οἱ ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος ἀναγνωριζόμενοι ἀντιπρόσωποι ἐν Ἑλλάδι μεσιτῶν τῶν ἀγγλικῶν Ἀλόυδς, υποχρεοῦνται εἰς ἀσφαλιστικὴν τοποθέτησιν ἐγγυήσεως ἐκ δραμῶν εἴκοσι ἐκατομμυρίων". αὗτός νόμος ὀρίζει ἐν παρ. 2 τοῦ ἄρθρου 1 ὅτι "τὸ μετοχικὸν κεφάλαιον τῶν ἤδη νομίμως λειτουργουσῶν ἐν Ἑλλάδι ἡμεδαπῶν ἀσφαλιστικῶν ἐταιριῶν, ἢ ἀσφαλιστικῆς ἐγγύσης τῶν ἐν Ἑλλάδι νομίμως ἐργαζομένων ἀλλοδαπῶν τοιούτων, ὡς καί τῶν ἀνεγνωρισμένων ἀντιπροσώπων ἐν Ἑλλάδι μεσιτῶν τῶν ἀγγλικῶν Ἀλόυδς, ὀρίζονται εἰς τὴν ἡμισυ τοῦλάχιστον τῶν δι' ἐκάστην κατηγορίαν κατὰ τὸ προηγούμενον ἐδάφιον 1 ἀναφερομένων ποσῶν", ἐν δὲ τῇ παρ. 4 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου, ὅτι "διὰ Β. Διαταγμάτων, προκαλουμένων ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας ὑπουργοῦ, δύναται ὡς πρὸς τὰς νέας ἐταιρίας ν' αὐξάνωνται τά ἐν παρ. 1 ποσά"

Τό άρθρον 52 τοῦ Νόμου 3193/1955 περί 'Εταιριῶν Πε-
ριωρισμένης Εὐθύνης ὤρισε τά ἑξῆς:

"Άρθρον 52. 'Ελάχιστον ὄριον κεφαλαίου 'Ανων. 'Εταιρειῶν.

'Από τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος τό κατώτατον ὄριον τοῦ
μετοχικοῦ κεφαλαίου τῆς ἄνωνύμου ἐταιρίας ὀρίζεται εἰς
τό ποσόν τῶν δραχμῶν 1.000.000 ὁλοσχερῶς καταβεβλημένων
κατά τήν σύστασιν τῆς ἐταιρίας. Τό ποσόν τοῦτο δύναται
ν' αὐξάνηται ἢ νά μειοῦται διά Διατάγματος μετά γνώμην
τῆς 'Επιτροπῆς τοῦ άρθρου 4 τοῦ νόμου 2190 ὡς οὗτος
συνεπληρώθη καί ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρων.

· · · · ·
'Εξαιρετικῶς διά τάς κατά τήν δημοσιεύσειν τοῦ πα-
ρόντος λειτουργούσας 'Ελληνικάς ἄνωνύμουσ ἀσφαλιστικάς
ἐταιρίας τό μετοχικόν κεφάλαιον ὀρίζεται εἰς δραχμάς
1.000.000 ἐξ ὧν αἱ 250.000 δεόν νά καταβληθῶσιν ἐντός
τοῦ πρώτου ἔτους ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νό-
μου, αἱ δέ λοιπαί 750.000 δραχ. ἀνά 250.000 δραχ. κατ'
ἔτος. Εἰς τό αὐτό ποσόν ὀρίζεται καί ἡ κατά τό άρθρον
22 παρ. I τοῦ Νόμου 1023 τοῦ 1917 "περί 'Ιδιωτικῆς 'Επι-
χειρήσεως 'Ασφαλίσεως" ἐγγύησις. Κατά τό αὐτό δέ ποσόν
καί ἐντός τῶν αὐτῶν προθεσμιῶν αὐξάνεται καί ἡ ἀνωτέρω
ἐγγύησις τῶν ἐν 'Ελλάδι λειτουργουσῶν ἀλλοδαπῶν ἄνωνύ-
μων ἀσφαλιστικῶν ἐταιριῶν).

Ἡδη ἰσχύει τό Β.Δ/γμα τῆς 2/8 Αὐγούστου 1958, τό
οποῖον ὀρίζει τά ἑξῆς:

1. Τό Μετοχικόν Κεφάλαιον καί ἡ 'Ασφαλιστική 'Εγγύησις
ἐκαστῆς τῶν ἀπό τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος ἰδρυθησομένων
ἢ ἐγκατασταθησομένων ἐν 'Ελλάδι 'Ασφαλιστικῶν ἐταιριῶν
ἀποτελεῖται τοῦλάχιστον ἐκ δραχμῶν ἑνός ἑκατομμυρίου ὁ-
λοσχερῶς καταβεβλημένον ἐφ' ὅσον αὕτη θέλει ἀσκήσει ἕνα
μόνον κλάδον ἀσφαλείας, ἐκ δραχμῶν δέ δύο ἑκατομμυρίων
τοῦλάχιστον ὁλοσχερῶς καταβεβλημένων διά πλείονας τοῦ
ἑνός κλάδους ἀσφαλείας.

2

2.- 'Εξαιρετικῶς τό Μετοχικόν Κεφάλαιον καί ἡ 'Ασφα-
λιστική 'Εταιρία ἐκαστῆς τῶν ἐν τῇ προηγου-
μένη παραγράφῳ ἀναφερομένων 'Ασφαλιστικῶν 'Εταιριῶν ἀ-
ποτελεῖται ἐκ δραχ. τριῶν ἑκατομμυρίων ὁλοσχερῶς κατα-
βεβλημένων ἐφ' ὅσον ἐκαστῆ τούτων θέλει ἀσκήσει ἀποκλει-
στικῶς τόν Κλάδον Ζωῆς καί ἐκ δραχμῶν πέντε ἑκατομμυρί-
ων ἐφ' ὅσον παραλλήλως θέλει ἀσκήσει καί ἄλλους Κλάδους
ἀσφαλείας.

3. Ἡ Ἀσφαλιστικὴ ἐγγύησις τῶν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος καὶ ἐφεξῆς ἀναγνωρισθησομένων Ἀντιπροσώπων ἐν Ἑλλάδι Μεσιτῶν τῶν Ἀγγλικῶν Λόγους ἀποτελεῖται ἐκ δραχμῶν πεντακοσίων χιλιάδων ὁλοσχερῶς καταβεβλημένων.

ΣΗΜΨ- Τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας ἐγνωμοδότησεν ὅτι διὰ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 52 τοῦ Ν. 3190/55 ἀφορῶν κατ'ἀρχήν, εἰς τὰς λοιπὰς ἀνωνύμους ἐταιρίας, περιοριζομένων δέ, ὡς πρὸς τὰς ἀσφαλιστικὰς ἐταιρίας, εἰς τὴν θέσπισιν κατωτάτου ὅριου μετοχικῶν κεφαλαίων καὶ ἀσφαλιστικῆς ἐγγυήσεως ἰσχύοντος διὰ πᾶσαν τοιαύτην ἐταιρίαν, δὲν κατηργήθη ἡ εἰδικὴ ἐξουσιοδότησις τοῦ ἄρθρου 1 παρ. 4 τοῦ Ν. 112/1946 ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὁποίας δύναται ν' αὐξηθῇ καὶ διαφοροποιηθῇ τὸ κατώτατον τοῦτο ὄριον, ἐν ὅψει τῶν εἰδικῶν συνθηκῶν ὑφ' ἃς τελοῦσιν αἱ ἀσφαλ. ἐταιρίαι.)

(συνέχεια ἄρθρου 16)

2. Ἐν περιπτώσει μειώσεως τοῦ μετοχικοῦ κεφαλαίου κατὰ τὸ ἐν τρίτον, χωρεῖ αὐτοδικαίως διάλυσις τῆς ἐταιρίας.

"3. Αἱ ἤδη νομίμως λειτουργοῦσαι ἑλληνικαὶ ἀνώνυμοι ἀσφαλιστικαὶ ἐταιρίαι αἵτινες, ἔχουσαι καταβεβλημένον μετοχικὸν κεφάλαιον τοῦλάχιστον ἐνὸς ἐκατομμυρίου δραχμῶν, ἀσχοῦσι τὸν κλάδον ζωῆς, δύνανται νὰ ἐνεργῶσι καὶ ἀσφαλεῖας ἐναντίον ἀτυχημάτων (ACCIDENTS) ἄνευ αὐξήσεως τοῦ μετοχικοῦ αὐτῶν κεφαλαίου".

"Ἄρθρον 17.- 1. Τὸ πέμπτον τῶν καθαρῶν ἐτησίων κερδῶν τῆς ἐταιρίας τοῦλάχιστον διατίθεται ἀσφαλιστικῶς πρὸς σχηματισμὸν ἀποθεματικοῦ.

2. Ἡ τοιαύτη διάθεσις δὲν εἶναι ὑποχρεωτικὴ ἅμα ὡς τὸ ἀποθεματικὸν ὑπερβῆ τὸ μετοχικὸν κεφάλαιον.

"Ἄρθρον 18.- 1. Πᾶσα ἑλληνικὴ ἀνώνυμος ἀσφαλιστικὴ ἐταιρία ὑποβάλλει κατ' ἔτος, ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ ἰσολογισμοῦ αὐτῆς, πρὸς τὸ ὑπουργεῖον, διὰ τὸ παρελθόν ἔτος, συνοπτικῶς α) πλῆνακα τῶν συναφθεισῶν ἀσφαλείων, τῶν ἐκκρεμῶν κινδύνων καὶ τῶν πληρωθεισῶν ἀποζημιώσεων, β) πλῆνακα τῶν εἰσπραχθέντων ἀσφαλιστρῶν.-

2. Αἱ ἀσφαλιστικαὶ ἐταιρίαι κλάδου ζωῆς ὑποβάλλουσι προσθέτως πλῆνακα τοῦ εἴδους καὶ τοῦ ποσοῦ ἐκάστης συναφθείσης ἀσφαλείας, τοῦ χρόνου τῆς πληρωμῆς τῶν ἀσφαλιστρῶν, τοῦ ποσοῦ τῶν πρὸς τοὺς ἠσφαλισμένους χορηγηθέντων δανείων, τοῦ ποσοῦ τῶν γενομένων ἐξοφλήσεων καὶ

ἀκυρώσεων ἀσφαλειῶν, τοῦ ποσοῦ τῶν ἐπαναχθειῶν ἐν ἰσχύϊ ἀσφαλειῶν, τοῦ ποσοῦ τῶν ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς εἰς τὴν ἡμεδαπὴν μετενεχθειῶν ἀσφαλειῶν καὶ τῶν συνεπεῖρα μεταφορᾶς τῆς κατοικίας τοῦ ἠσφαλισμένου εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν μετενεχθειῶν ἐκ τῆς ἡμεδαπῆς εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν ἀσφαλειῶν.

3. Περίληψις τούτων δημοσιεύεται ἐν τῇ δελτίῳ ἀσφαλειῶν.

Κεφάλαιον Γ' Περί ἀλλοδαπῶν ἀσφαλιστικῶν ἐταιριῶν.

Ἄρθρον 19.- 1. Πᾶσα ἀλλοδαπὴ ἀνώνυμος ἀσφαλιστικὴ ἐταιρία, πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς λειτουργίας αὐτῆς ἐν Ἑλλάδι, ὑποβάλλει πρὸς τὸ ὑπουργεῖον Ἐμπορίου αἴτησιν περὶ ἀδείας λειτουργίας αὐτῆς ἐν Ἑλλάδι.

2. Τῇ αἰτῆσει προσαρτᾶται: α) κεκυρωμένον ἀντίγραφο τοῦ καταστατικοῦ καὶ τοῦ τελευταίου ἰσολογισμοῦ αὐτῆς ἐν τῇ πρωτοτύπῳ γλώσσῃ καὶ ἐν ἑλληνικῇ μεταφράσει. β) Ἀποδείξεις καταθέσεως παρὰ τῇ Ἐθνικῇ Τραπέζῃ τῆς Ἑλλάδος ἐγγυήσεως. γ) Τὰ τιμολόγια τῶν ἀσφαλειῶν ζωῆς τῆς ἐταιρίας, μετὰ σημειώματος περιέχοντος τὴν στατιστικὴν θνησιμότητα, τὸ ἐπιτόκιον, καὶ τὸ καθαρόν ἀσφάλιστρον, κεκυρωμένα ἐν τῇ πρωτοτύπῳ γλώσσῃ καὶ ἐν ἑλληνικῇ μεταφράσει. δ) Ὁ ἀρισμὸς νομίμου ἀντιπροσώπου τῆς Ἐταιρίας ἐν Ἑλλάδι ε) Γραμμάτιον καταθέσεως παρὰ τῇ ταμείῳ παρακαταθητῶν καὶ δανείων τέλους ἐγκαταστάσεως τῆς ἐταιρίας. Τὴν αὐτὴν ὑποχρέωσιν ὑπέχουσι καὶ οἱ ζητοῦντες νὰ ἐργασθῶσιν ἐν Ἑλλάδι μεσῖται τοῦ ἀγγλικοῦ Λόυδ.

Ἄρθρον 20.- 1. Τὸ ὑπουργεῖον λαβὸν ὑπ' ὄψιν τὴν αἴτησιν, μετὰ τῶν δικαιολογητικῶν, καὶ μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 5 συμβουλίου, προκαλεῖ τὴν ἐκδοσὶν ἀποφάσεως περὶ παροχῆς ἀδείας λειτουργίας τῆς ἐταιρείας ἐν Ἑλλάδι.

2. Ἀπὸ τῆς ἐν τῇ ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως δημοσιεύσεως ταύτης ἀρχεται νομίμως ἡ λειτουργία τῆς ἐταιρίας ἐν Ἑλλάδι.

Ἄρθρον 21.- Πᾶσα τροποποίησις τοῦ καταστατικοῦ ἢ τῶν τιμολογίων γενομένη ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ δὲν ἰσχύει ἐν Ἑλλάδι, ἐφ' ὅσον δὲν ἐγκριθῇ κατὰ τὸ ἄρθρον 20.

Ἄρθρον 22.- 1. Ἡ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον (προφάνως τὸ 19) ἐγγύησις τοποθετουμένη ἀσφαλιστικῶς, κατὰ τὰ ἄρθρ. 7-10 τοῦ παρόντος γάμου, ἀποτελεῖται ἐκ δραχμῶν ἐφ' ὅσον ἡ ἐταιρία ἀσκεῖ πλεονας τοῦ ἐνός κλάδου, ἀσφαλείας, καὶ ἐκ δραχμῶν ἐφ' ὅσον ἡ ἐταιρία ἀσκεῖ ἕνα μόνον κλάδον. (Βλ. ἤδη ἀνωτέρω σελ. 106 Β. Δ. 2/8 Αὐγ. 1958).

2. Οί αντιπρόσωποι μεσιτών των αγγλικών Λδύι υποχρεούνται εις ασφαλιστικήν τοποθέτησιν ἐγγυήσεως ἐν δραχμῶν πεντακοσίων χιλιάδων.

3. Ἐξαιρουμένης τῆς περιπτώσεως τοῦ ἄρθρου Β τοῦ παρόντος, ἡ ὡς ἄνω ἐγγύησις ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει ἐπιστρέφεται πρὸς τῆς ἀνακλήσεως τῆς ἀδείας λειτουργίας τῆς ἑταιρίας.

Ἄρθρον 23.- 1. Ὁ νόμιμος ἀντιπρόσωπος, ὅστις δέον νά κατοικῇ ἐν Ἑλλάδι, ἐκπροσωπεῖ τὴν ἑταιρίαν δικαστικῶς καὶ ἐν ταῖς πρὸς τὴν ἐλληνικὴν Κυβέρνησιν σχέσεσιν αὐτῆς. Ἀποκλείεται ὁ διορισμός παρὰ τῆς αὐτῆς ἑταιρίας δύο νομίμων ἀντιπροσώπων εἴτε μέ ἀρμοδιότητα ἐπὶ ὠρισμένου μέρους τῆς ἐπιπρατείας εἴτε πρὸς ἄσκησιν ὠρισμένου κλάδου.

"2. Ὁ ἀντιπρόσωπος ὑπογράφει πᾶν ασφαλιστήριον ἀφορῶν τὰς ἐν ἄρθρῳ 4 ἀσφαλίσεις. Τὸ Ὑπουργεῖον, ἐπὶ ἐγγράφῳ αἰτήσεως τοῦ ἀντιπροσώπου δύναται νά ἐπιτρέψῃ ἕνα καὶ ἄλλα πρόσωπα, ἔχοντα τὴν κατοικίαν αὐτῶν ἐν Ἑλλάδι, ὑπογράψωσι τὰ ασφαλιστήρια ὑπὸ τὸν ὄρον τῆς ὑποβολῆς, διὰ τὴν παροχὴν τῆς ἀδείας, ἀντιγράφου τοῦ οἰκείου συμβολαιογραφικοῦ πληρεξουσίου ἐγγράφου". Ν.Δ. 324/41 ἄρθρ. 4.

3. Ὁ ἀντιπρόσωπος ὑπέχει τὴν εὐθύνην τῶν μελῶν τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου καὶ τοῦ διευθυντοῦ τῶν ἡμεδαπῶν ἑταιριῶν.

4. Ἐλλεῖπει ἀντιπροσώπου, ὡς καὶ ἐν ἀπουσίᾳ τούτου, πᾶσα ἐπίδοσις γίνεται πρὸς τὸν γραμματέα τῶν ἐν Ἀθήναις πρωτοδικῶν.

5. Ἡ ἑταιρία δικαιούται νά παύῃ τὸν ἀντιπρόσωπον τοῦτον ἢ παῦσις ὅμως λοχύει ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως πρὸς τὸ ὑπουργεῖον ἐγγράφου περὶ τούτου δηλώσεως.

6. Ἡ ἑταιρία υποχρεοῦται νά πληροῖ τὴν θέσιν ταύτην ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς κενώσεως αὐτῆς, ἄλλως ἀνακαλεῖται τὸ β. διάταγμα τῆς ἀδείας λειτουργίας αὐτῆς.

Ἄρθρον 24.- Πᾶσα ἀλλοδαπὴ ἀνὼν. ασφαλιστικὴ ἑταιρία, λειτουργοῦσα ἐν Ἑλλάδι, υποχρεοῦται ἵνα α) τὰ ασφαλιστήρια αὐτῆς συντάσῃ ἐν ἐλληνικῇ γλώσσῃ, β) καταβάλλῃ τὰς ἀποζημιώσεις ἐν Ἑλλάδι, γ) ὑποβάλληται εἰς τὴν ἀποκλειστικὴν ἀρμοδιότητα τῶν ἐλληνικῶν δικαστηρίων, δ) τηρῇ ἐν Ἑλλάδι ἐμπορικὰ βιβλία, περὶ τῶν ἐν Ἑλλάδι ἐργασιῶν τῆς ἑταιρίας, ἐν ἐλληνικῇ γλώσσῃ, ε) ὑποβάλλῃ πρὸς τὸ ὑπουργεῖον, ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ ἰσολογισμοῦ ἐκάστου ἔτους, τὸν ἐτήσιον γενικὸν ἰσολογισμόν αὐτῆς, τὸν εἰδικὸν ἰσολογισμόν τῶν ἐν Ἑλλάδι ἐργασιῶν αὐτῆς διὰ τὸ παρελθόν ἔτος, ὡς καὶ τὰ κατὰ τὸ ἄρθρον 18

στοιχεῖα περί τῶν ἐν Ἑλλάδι ἐργασιῶν αὐτῆς στ) ἐπί παντός ἐγγράφου, ἐντύπου, ἢ δακτυλογραφήματος τὴν ἐταιρικὴν ὀνομασίαν παρακολουθῶσιν ὀλογράφως ἑλληνιστί καὶ λέξεις "ἀλλοδαπὴ ἀνώνυμος ἀσφαλιστικὴ ἐταιρεία" προστιθεμένης τῆς ἔδρας, τῆς ἐθνικότητος τῆς ἐταιρείας, καὶ τοῦ καταβεβλημένου ἐταιρικοῦ αὐτῆς κεφαλαίου.

Κεφάλαιον Δ': Περὶ ποινικῶν διατάξεων.

"Ἄρθρον 25.— Διὰ φυλακίσεως καὶ χρηματικῆς ποινῆς μέχρι 80.000 δραχμῶν ἢ διὰ τῆς ἐτέρας τῶν ποινῶν τούτων τιμωρεῖται ὁ ἐν γνῶσει ποιῶν ψευδεῖς δηλώσεις α) πρὸς τὴν ἐποπτεύουσαν Ἀρχὴν, ἐπί σκοπῷ ἵνα ἐπιτύχῃ τὴν ἄδειαν λειτουργίας ἰδιωτικῆς ἀσφαλιστικῆς ἐπιχειρήσεως, τὴν παράσῃν τοιαύτης ἀδείας, ἢ τὴν ἔγκρισιν τροποποιήσεως τοῦ καταστατικοῦ, τῶν τιμολογίων, τῶν ὄρων τῆς ἀσφαλιστικῆς ἐργασίας ἢ τοῦ κλάδου αὐτῆς β) πρὸς τὸ κοινὸν διὰ δημοσιευμάτων (ἐντύπων ἢ δακτυλογραφημένων) ἐπί σκοπῷ παγιδεύσεως αὐτοῦ.

"Ἄρθρον 26.— Διὰ φυλακίσεως μέχρις ἐνός ἔτους καὶ διὰ χρηματικῆς ποινῆς μέχρι 40.000 δραχμῶν ἢ διὰ τῆς ἐτέρας τῶν ποινῶν τούτων τιμωροῦνται τὰ μέλη τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου, οἱ ἐλεγκταὶ καὶ οἱ ἐκκαθαρισταὶ ἀνωνόμου ἀσφαλιστικῆς ἐταιρείας ἢ ἀλληλασφαλιστικοῦ συνεταιρισμοῦ, ὅταν ἐν γνῶσει: α) προέτειναν ἢ ἐπέτρεψαν τὴν διανομὴν τοῦ μερίσματος ἐναντίον τῶν διατάξεων τοῦ νόμου ἢ τοῦ καταστατικοῦ περὶ σχηματισμοῦ ἀποθεματικοῦ, β) παρεβίασαν τὰς νομίμους διατάξεις περὶ ὑπολογισμοῦ, διαχειρίσεως καὶ φυλάξεως τῶν ἀποθεμάτων ἀσφαλιστρῶν γ) παρεβίασαν τὰς διατάξεις τοῦ νόμου ἢ τοῦ καταστατικοῦ περὶ διαθέσεως τῶν λόγῳ ἐγγυήσεως κατὰ τὰ ἄρθρα 11, 14, 17 καὶ 22 διατιθεμένων χρηματικῶν ποσῶν.

"Ἄρθρον 27.— Διὰ φυλακίσεως καὶ διὰ χρηματικῆς ποινῆς μέχρις 80.000 δραχμῶν ἢ διὰ τῆς ἐτέρας τῶν ποινῶν τούτων τιμωροῦνται πραγματοποιώμενες, οὔτινες, κατὰ τὸν ἐλεγχον τοῦ ὑπολογισμοῦ τῶν ἀποθεμάτων ἀσφαλιστρῶν ἐπί ἀσφαλειῶν ζωῆς ἢ ἐπί ἀσφαλειῶν ἀτυχημάτων, ἐν γνῶσει ποιοῦνται ψευδεῖς δηλώσεις.

"Ἄρθρον 28.— Διὰ φυλακίσεως μέχρις ἐνός ἔτους καὶ διὰ χρηματικῆς ποινῆς μέχρις 80.000 δραχμῶν ἢ διὰ τῆς ἐτέρας τῶν ποινῶν τούτων τιμωρεῖται 1) ὅστις ἄνευ ἀδείας ἀσκειῖ ἐν τῇ ἡμεδαπῇ ἰδιωτικὴν ἀσφαλιστικὴν ἐπιχείρησιν 2) ὅστις ὡς ἀντιπρόσωπος ἢ πληρεξούσιος, συνάπτει ἢ μεσολαβεῖ πρὸς σύναψιν ἀσφαλιστικῆς συμβάσεως ἐν τῇ ἡμεδαπῇ ὑπὸ ἀσφαλιστοῦ μὴ ἔχοντος ἄδειαν λειτουργίας ἰδιωτικῆς ἀσφαλιστικῆς ἐπιχειρήσεως ἐν Ἑλλάδι. Ὁ ἀσφαλιζόμενος δὲν τιμωρεῖται. 3) ὅστις, κληθεὶς,

δι'ήτιολογημένης πράξεως τῆς ἐποπτικῆς Ἀρχῆς, ν'ἀποκαταστήσῃ τὴν κατὰ τὸν νόμον, τὰ πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτοῦ β. διατάγματα, τὸ καταστατικὸν καὶ τὴν κατὰ τὰς ἀσφαλιστικὰς ἀρχὰς τάξιν, ἠρνήθη ἢ ἠμέλησε νὰ συμμορφωθῇ ἐντὸς τῆς ταχθείσης αὐτῷ τούλάχιστον μηνιαίας προθεσμίας πρὸς τὴν πρόσκλησιν τῆς ἐποπτικῆς Ἀρχῆς. 4) ὅστις παραβιάζει τὰς ἐν τῷ ἄρθρῳ 32 ἀπαγορεύσεις.

Κεφάλαιον Β: Τελικὰ καὶ μεταβατικὰ διατάξεις.

"Ἄρθρον 29.- Ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ παρόντος νόμου δέν θεωροῦνται ἀσφαλιστικὰ ἐπιχειρήσεις αἱ ἐνώσεις προσώπων αἱ παρέχουσαι πρὸς τὰ μέλη αὐτῶν περιθαλψιν, ἄνευ διναιώματος ἀγωγῆς πρὸς τοιαύτην.

"Ἄρθρον 30.- 1. Ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ παρόντος νόμου δέν θεωροῦνται ἀσφαλιστικὰ ἐπιχειρήσεις αἱ ἐπιχειρήσεις ἀντασφαλίσεως.

2. Δι'ἀποφάσεως τοῦ Ἑπουργοῦ Ἐμπορίου, ἐκδιδόμενου μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 5 συμβουλίου, δύναται νὰ ἐπεταθῶσιν ἐπὶ πασῶν ἢ ὀρισμένων κατηγοριῶν ἐπιχειρήσεων ἀντασφαλίσεως πᾶσαι ἢ τινες τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος νόμου.

(Ἐπ'ὄψει καὶ τὸ ὑπὸ τὸ ἄρθρον 3 Ν.Δ.21/21 Σεπτεμβρίου 1926 καθ'ὃ ἀπὸ τῆς ἰσχύος του ἀντὶ διατάγματος νοεῖται ἀπόφασις Ἑπουργοῦ).

"Ἄρθρον 31.- 1. Δέν ὑπόκεινται τῷ παρόντι νόμῳ α) αἱ ἀσφαλίσεις αἱ συναπτόμεναι παρὰ τῆς Πολιτείας, τῶν δήμων, καὶ τῶν κοινοτήτων, ὡς ἀσφαλιστῶν, β) τὰ ἀλληλασφαλιστικὰ ταμεῖα τῶν συνεταιρισμῶν, ἐφ'ὅσον ταῦτα δέν ἀποτελοῦσι τὸν κύριον σκοπὸν τοῦ συνεταιρισμοῦ, γ) τὰ ταμεῖα συντάξεων τῶν ὑπαλλήλων καὶ ἐν γένει τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἀνώνυμων ἐταιριῶν.

2. Διὰ τὴν λειτουργίαν ὁμῶς τῶν ἀνωτέρω ὑπὸ τὰ στοιχεῖα β' καὶ γ' ταμεῶν ἀπαιτεῖται ἄδεια τοῦ ὑπουργοῦ, ἐκδιδόμενη μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 5 συμβουλίου.

"Ἄρθρον 32.- 1. Ἀπαγορεύονται οἱ ἀλληλασφαλιστικοὶ συνεταιρισμοὶ οἱ ἀφορῶντες παντός εἶδους ἀσφαλείας κλάδου ζωῆς.

2. Ἀπαγορεύονται αἱ ἀνώνυμοι ἐταιρίαι αἱ σκόπον ἔχουσαι τὴν συλλογὴν καὶ διαχείρισιν τῶν περιοδικῶν καταβολῶν τῶν ἐγγραφομένων μελῶν, ἐπὶ τῇ ὑποχρῶσει τῆς κατὰ τὸν πρὸς ἐκκαθάρισιν ὀρισμένον χρόνον διανομῆς τῶν

χρημάτων μεταξύ τῶν ἐγγεγραμμένων μελῶν συνενουμένων καθ' ὁμάδας (ἐταιρεῖαι ἀποταμιεύσεις).

3. Ἀπαγορεύονται αἱ ἀνώνυμοι ἐταιρεῖαι αἱ σκοπὸν ἔχουσαι ἵνα προσελκύσωσι τὰς ἐφ' ἅπαξ ἢ περιοδικῶς, ἀμέσως ἢ ἐμμέσως, καταβαλλομένας οἰκονομίας τοῦ κοινοῦ, ἐπὶ σκοπῷ κεφαλαιοποιήσεως, ἀναλαμβάνουσα ὄρισμένας ὑποχρεώσεις (ἐταιρεῖαι κεφαλαιοποιήσεως). -- Κατ' ἐξαίρεσιν ἐπιτρέπεται ἡ ἐκμετάλλευσις τοῦ κλάδου κεφαλαιοποιήσεως ἐν συνδυασμῷ κληρώσεων εἰς ἐλληνικάς ἀσφαλιστικάς ἐταιρείας ζωῆς, νομίμως λειτουργούσας ἀπὸ πενταετίας. Διὰ διατάγματος, ἐκδιδομένου μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ συμβουλίου ἐποπτείας ἀσφαλίσεως, καθορισθῆσονται αἱ λεπτομέρειαι τῆς ἐκμεταλλεύσεως τοῦ κλάδου τούτου.

4. Ἀπαγορεύεται ἡ παρ' ἀσφαλιστικαῖς ἐπιχειρήσεσι μὴ λειτουργούσαις νομίμως ἐν Ἑλλάδι ἀσφάλις ὑπὸ οἵονδήποτε τύπον ἀκινήτων ἢ προϊόντων ἐγχωρίου παραγωγῆς ἢ κατασκευῆς κατὰ κινδύνων ὑποκειμένων ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει εἰς πραγματοποιήσιν ἐν τῇ ἡμεδαπῇ.

5. Ἀπαγορεύεται καὶ εἶναι ἀπολύτως ἄνυρος ἡ συναντικὴ ἀσφαλειῶν προσώπων ἢ πραγμάτων κατὰ κινδύνων ὑποκειμένων ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει εἰς πραγματοποιήσιν ἐν τῇ ἡμεδαπῇ α) παρ' ἀσφαλιστικαῖς ἐπιχειρήσεσι μὴ κεντημέναις ἀδείας λειτουργίας ἐν Ἑλλάδι καὶ β) παρ' ἐπιχειρήσεσι νομίμως λειτουργούσαις ἐν Ἑλλάδι ἀλλὰ δι' ἐκδόσεως ἀσφαλιστηρίων ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ.

(Ἡ παρ. 5 τοῦ ἄρθρου 32 ἐτροποποιήθη ὡς ἐν τῷ κειμένῳ παρατίθεται ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ Νόμου 403 τῆς 18/20 Αὐγούστου 1941 περὶ καταργήσεως τοῦ Ἀντασφαλιστικοῦ Ἰδρύματος Ἑλλάδος ἰσχύσαντος ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως του, κυρωθέντος ὑπὸ τῆς 302 πρ. Ὑπ. Συμβ.).

Π.Δ. 19/26 Ἰανουαρίου 1926 "περὶ ἀσκήσεως τοῦ κλάδου κεφαλαιοποιήσεως παρὰ τῶν ἀσφαλιστικῶν ἐταιρειῶν".

Ἄρθρον 1. -- 1. Κεφαλαιοποίησις (CAPITALISATION) ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ παρόντος θεωρεῖται ἡ ἐξασφάλις ὄρισμένου κεφαλαίου καταβλητέου εἰς ὄρισμένον χρόνον, ἀντὶ ὄρισμένων καταβολῶν, ἐνιαίων ἢ περιοδικῶν.

2. Ἡ ἄσκησις τοῦ κλάδου κεφαλαιοποιήσεως ἐπιτρέπεται, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος, εἰς τὰς ἐλληνικάς ἀσφαλιστικάς ἐταιρείας ζωῆς, λειτουργούσας ἀπὸ πενταετίας καὶ μετ' ἀδειαν χορηγουμένην διὰ διατάγματος κατόπιν γνωμοδότησεως τοῦ συμβουλίου ἐποπτείας ἀσφαλίσεως.

3. Παρασχεθεῖσα ἄδεια ἀσκήσεως τοῦ κλάδου κεφαλαιοποιήσεως ἀνακαλεῖται κατά τόν αὐτόν ὡς ἄνω τρόπον, ἐάν ἐντός ἔτους ἀπό τῆς παροχῆς δέν γένηται χρῆσις αὐτῆς

4. Ἀπαγορεύεται ἡ διά τοῦ αὐτοῦ συμβολαίου κατάρτισις συμβάσεως ἀσφαλείας ζωῆς καί κεφαλαιοποιήσεως

5. Ἐπιτρέπεται ἡ πρό τῆς λήξεως τοῦ συμβολαίου καταβολή τοῦ δια τῆς κεφαλαιοποιήσεως ἐξασφαλιζομένου ποσοῦ ἐν συνδυασμῷ πρός κληρώσεις.

Ἄρθρον 2.- Εἰς τήν αἴτησιν πρός τό ὑπουργεῖον περί παροχῆς ἀδείας ἀσκήσεως τοῦ κλάδου κεφαλαιοποιήσεως δέον νά προσαρτᾶται:

- α) Τό ληφθέν ὡς βάσις ἐπιτόκιον, μαθηματικοί τύποι ἐνάστου εἴδους κεφαλαιοποιήσεως, μετά εἰδικῆς ἀναλύσεως τοῦ τρόπου τοῦ σχηματισμοῦ αὐτῶν, ὡς καί οἱ συναφεῖς πίνακες ἀποβέσεως.
- β) Λεπτομερῆς ἀναλύσις τῶν ποσοστῶν τῶν ἐπιβαρύνσεων τῶν καθαρῶν καταβολῶν δι' ἔξοδα διαχειρίσεως, παραγωγῆς καί εἰσπράξεως, ἅτινα δέν δύναται νά ὦσι κατώτερα τοῦ δεκάτου τῶν καθαρῶν καταβολῶν.
- γ) Τιμολόγιον τῶν διαφόρων συνδυασμῶν, ἐμφαῖνον α) τάς καθαρὰς καταβολάς: ἐνιαίας ἢ περιοδικάς, καί β) τάς ἐμπορικὰς καταβολάς.
- δ) Οἱ μαθηματικοί τύποι τοῦ ὑπολογισμοῦ τῶν μαθηματικῶν ἀποθεμάτων, μετά πινάκων τοῦ ὑπολογισμοῦ αὐτῶν δι' ἕναστον εἶδος κεφαλαιοποιήσεως.
- ε) Ἀντίγραφον τῶν γενικῶν ὄρων τῶν συμβολαίων, οἷτινες δέον ν' ἀναγράφωσι προσέτι τά τοῦ τρόπου τοῦ περιορισμοῦ τοῦ κεφαλαίου ἐν περιορισμοῦ τοῦ κεφαλαίου ἐν περιπτώσει θανάτου ἢ καθυστερήσεως καταβολῶν ὡς καί τῆς ἐξαγορᾶς αὐτῶν, προσαρτωμένων καί τῶν σχετικῶν πινάκων ἐξαγορᾶς κλπ.
- στ) Δήλωσις τοῦ ἀνωτάτου ὀρίου τοῦ ἐξασφαλιζομένου δια τῆς κεφαλαιοποιήσεως ποσοῦ.
- ζ) Ὁ τρόπος καί οἱ ὅροι τῶν ἐνεργουμένων κληρώσεων, (ἐπιτόκιον, χρόνος, τηρητέα μέθοδος, δημοσιότης κλπ.) καί
- η) Τέλος ἐγκαταστάσεως, συμφώνως πρός τό ἄρθρον 19 τοῦ νόμου 1023.

Ἄρθρον 3.- 1. Τό ἐξασφαλιζόμενον διά τῆς κεφαλαιοποιήσεως κεφάλαιον δέν δύναται νά ὑπερβαίῃ τό ποσό τῶν (π.δ. 24/30 Ἰαν. 1950). "10.000.000" δραχμῶν. (νῦν 10.000 δρχ.

2. Ὁ ἀριθμός τῶν ἐνεργουμένων κατ' ἔτος κληρώσεων δέον νά μή ᾖ ἀνώτερος τῶν (π.δ. 3/31 Αὐγ. 1934) "δύ

δεκα. Ἐφόσον αἱ ἐνεργούμεναι κληρώσεις δὲν ὑπερβαίνουσι τὰς 4 ἐπιτρέπεται κατ'ἐξαίρεσιν ἐτησίως ἢ ἐνέργεια μιᾶς ἔτι κληρώσεως ὑπὸ τὸν ὅρον ὅπως αὕτη ἀφορᾷ εἰς διανομὴν ἐπὶ τῶν καθαρῶν κερδῶν".

3. (Β.Δ. 3/31 Αὐγ. 1934 καὶ 17/29 Δεκεμβρίου 1938) "Τὸ ἐπιτόκιον ἀνατοκισμοῦ, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὁποῦ ὑπολογίζονται αἱ καταβολαὶ καὶ τὰ μαθηματικά ἀποθέματα, δὲν δύναται νὰ ᾖ ἀνώτερον τοῦ τέσσαρα καὶ εἴκοσι πέντε ἐπὶ τοῖς ἑκατόν, τὸ δὲ ἐπιτόκιον τῶν κληρώσεων νὰ ᾖ κατ'ἀνώτατον ὅριον δώδεκα πρὸς χίλια συμβόλαια ἐτησίως".

4. Ἡ διάρκεια τῶν συμβολαίων δέον νὰ μὴ ὑπερβαίνῃ τὰ 25 ἔτη.

5. Ἡ ἀπόσβεσις τῶν προκαταβαλλομένων προμηθειῶν δέον νὰ πραγματοποιηῖται ἐντὸς δωδεκαετίας τὸ βραδύτερον.

6. (Β.Δ. 18/22 Φεβρ. 1941) "Δάνεια πρὸς ἡσφαλισμένους ἐπὶ τῶν συμβολαίων κεφαλαιοποιήσεως δὲν ἐπιτρέπονται εἰμὴ μόνον διὰ τὴν ἐξακολούθησιν τῆς ἰσχύος τῶν σχετικῶν συμβολαίων. Κατ'ἐξαίρεσιν ἐν περιπτώσει ἐμπολέμου καταστάσεως καὶ ἐφ'ὅσον χρόνον διαρκεῖ αὕτη, ἐπιτρέπεται ἡ χορήγησις δανείων πρὸς τοὺς κατόχους τίτλων κεφαλαιοποιήσεως μέχρι ποσοστοῦ 50% ἐπὶ τῆς ἀξίας τῆς ἐξαγορᾶς καὶ ἐπὶ τόκῳ 5% ἐτησίως κατὰ μέγιστον ὅριον.

7. Ἀπαγορεύεται κατὰ τὴν ὑπογραφήν τῶν συμβολαίων καθ'οἰονδήποτε τρόπον ἢ εἰσπραξίς δικαιωμάτων ἐγγραφῆς ἢ ἄλλων τελῶν, πλὴν φόρου καὶ χαρτοσήμου. Εἰς τὴν ἀπαγόρευσιν ταύτην δὲν ὑπάγεται ἢ τυχόν ὑπὸ τῶν τιμολογίων προβλεπομένη ἐπιβάρυνσις τῆς πρώτης μηνιαίας καταβολῆς ἥτις δὲν δύναται νὰ ᾖ ἀνωτέρα τῶν τεσσαράκοντα ἐπὶ τοῖς ἑκατόν τῆς καταβολῆς ταύτης.

8. Συμβόλαια ἐφ'ἧν δὲν κατεβλήθησαν δύο (π.δ. 11/11 Μαρτίου 1929) "ἐτήσια" καταβολαὶ καθίστανται ἄκυρα καὶ δὲν δύνανται νὰ ἐξαγορασθῶσιν (π.δ. 24/28 Δεκεμβρίου 1926).

9. Ἐν περιπτώσει ἐκδόσεως τίτλων εἰς ἄλλοδαπὸν νόμισμα, τὸ ἐξασφαλιζόμενον διὰ τῆς κεφαλαιοποιήσεως κεφάλαιον δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ τὸ ποσὸν τῶν πέντε χιλιάδων χρυσῶν δραχμῶν. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ οἱ τίτλοι ἀποτελοῦσι ἰδιαιτέραν σειρὰν (SERIE) μετέχουσιν ἰδιαιτέρας κληρώσεως καὶ ἀποτελοῦσιν ἴδιον χαρτοφυλάκιον, τηρουμένων κερωρισμένων λογαριασμῶν ἐν τοῖς βιβλίοις τῆς ἐταιρίας".

Ἄρθρον 4.- 1. Τὰ συμβόλαια τῆς κεφαλαιοποιήσεως εἶναι ὀνομαστικά, ἐπιτρεπομένης τῆς μεταβιβάσεως αὐτῶν διὰ γνωστοποιήσεως εἰς τὴν ἐταιρίαν καὶ ἐγγραφῆς διὰ προσθέτου πράξεως.

2. Ἐν τῷ ὀπισθεῖν μέρει τῶν συμβολαίων δέον νά ἀναγράφωνται ἐντύπως οἱ γενικοὶ ὅροι τῆς συμβάσεως κεφαλαιοποιήσεως.

3. Πᾶσα μεταβολή εἰς τοὺς ὅρους τῶν συμβολαίων δέον νά ἐγκρίνηται ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ, μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ συμβουλίου ἐποπτείας ἀσφαλίσεων.

Ἄρθρον 5.— 1. Πᾶσα δημοσίευσις τῶν ἀσφαλιστικῶν ἐταιριῶν, ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἐνέργειαν κληρώσεων, διὰ τοῦ τύπου, τοιχοκολλήσεων κλπ. ἐπιτρέπεται μόνον κατόπιν προηγουμένης θεωρήσεως τοῦ δημοσιεύματος παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ ὑπεχρεομένου ν' ἀποφανθῆ ἑντὸς δεκαημέρου ἀπὸ τῆς υποβολῆς σχετικῆς αἰτήσεως.

2. (π.δ.11/14 Μαρτίου 1929). Πᾶσα ἐνέργεια κληρώσεως δέον ν' ἀνακοινοῦται εἰς τὸ ὑπουργεῖον πρὸ δεκαπέντε τοῦλάχιστον ἡμερῶν. Αἱ κληρώσεις ἐνεργοῦνται ἐνώπιον ἐπιτροπῆς ἀποτελουμένης ἐξ (1) ἐνὸς μέλους τοῦ ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου, ὑποδεικνυομένου ὑπὸ τοῦ Σώματος τούτου δι' ἕν ἔτος (π.δ.20/25 Ἰαν.1941) τοῦ Γεν.Δ/ντοῦ Ἐμπορίου καὶ Βιομηχανίας καὶ τούτου κωλυομένου, τοῦ Δ/ντοῦ Ἀνωθύνων Ἐταιριῶν κλπ. ἢ τοῦ τμηματάρχου ἀσφαλ. ἐπιχειρήσεων τοῦ Ὑπουργείου Ἐμπορίου καὶ 3) ἐνὸς τῶν διευθυντῶν ἢ συμβούλων τῆς ἐνδιαφερομένης ἐταιρίας. Ἡ ἀμοιβή τῆς ἐπιτροπῆς συνεδριάζουσης παρουσίᾳ δύο τοῦλάχιστον μελῶν ἔσται εἰς βᾶρος τῆς ἐταιρίας καὶ ὀρίζεται εἰς δισχιλίας δραχμᾶς δι' ἕκαστον μέλος" (π.δ.3/31 Αὐγ.1934) β' Ἐπί μηνιαίων κληρώσεων ἢ ἀμοιβή τῆς Ἐπιτροπῆς ὀρίζεται εἰς δραχ. χιλίας φι' ἕκαστον μέλος".

Ἄρθρον 6.— 1. Τὸ ἥμισυ τῶν εἰσπραττομένων καταβολῶν ἐνταίμων ἢ περιοδικῶν, διατίθεται εἰς ἀσφαλιστικὴν τοποθέτησιν συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 7-10 τοῦ κωδικοποιημένου νόμου 1023, πλὴν τῶν καταβολῶν τοῦ πρώτου ἔτους, δι' ἃς ἡ διάθεσις εἰς ἀσφαλιστικὴν τοποθέτησιν ὀρίζεται εἰς τριάκοντα ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τῶν καταβολῶν.

2. Ἀπαγορεύεται ἡ διάθεσις πρὸς ἀσφαλιστικὴν τοποθέτησιν κατὰ τὰ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἐδαφίῳ ὀριζόμενα εἰς τῆς χρησιμοποίησεως τοῦ μετοχικοῦ κεφαλαίου καὶ τῶν ἀποθεματικῶν.

Ἄρθρον 7.— Πᾶσα παράβασις τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος ἑκτὸς τῶν ὑπὸ τοῦ κωδικοποιημένου νόμου 1023 προβλεπομένων ποινικῶν συνεπειῶν, δύναται νά συνεπιφέρῃ ἀνάκλησιν τῆς ἀδείας ἀσκήσεως τοῦ κλάδου κεφαλαιοποιήσεως, εφαρμοζομένων τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου I ἐδάφ. 2 τοῦ παρόντος.

Ἄρθρον 33. Δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐμπορίου ἐκδίδο-

μένης μετ' απόφασιν τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, προτάσει τοῦ ὑπουργοῦ δύναται νά χορηγηθῆ ἡ ἄδεια λείτουργίας ἀλληλασφαλιστικοῦ συνεταιρισμοῦ, ἐφ' ὅσον οὗτος δέν ἀφορᾷ τόν κλάδον ζωῆς.

Ἄρθρον 34. Διά Β. διατάγματος ἐκδιδόμενον μετά γνωμοδότησιν τοῦ κατά τό ἄρθρον 5 τοῦ νόμου 1023 συμβουλίου, δύναται νά καθορισθῆ ἕτερος τρόπος ἐκκαθαρίσεως τῆς υπό ἐκκαθαρίσιν ἀσφαλιστικῆς ἐταιρίας "Ζωῆς καί Προνοίας ἢ Ἀμοιβαία".

Ἄρθρον 37. Διά Β. διαταγμάτων, ἐκδιδόμενων μετά γνωμοδότησιν τοῦ συμβουλίου ἐποπτείας ἀσφαλίσεων, δύνανται νά κανονισθῶσι τά τῆς ἐκτελέσεως τοῦ παρόντος.

ΤΙΜΟΛΟΓΙΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ

Ν. Διάταγμα 403 τῆς 18/20 Αὐγούστου 1941 (Φ.Ε.Κ. Α' 284).
(ὡς ἐτροποποιήθη διά τοῦ Ν. Δ/τος 1341/1942-Φ.Ε.Κ. Α' 125
καί ὑπό τοῦ Νόμου 736/1943 - Φ.Ε.Κ. Α' 339).

Ἄρθρον 6. 1. Τά τιμολόγια ἀσφαλιστρῶν ἀπάντων τῶν κλάδων ἀσφαλίσεως (πλήν ζωῆς, κεφαλαιοποιήσεως, μεταφορῶν ἐξωτερικοῦ καί ἀσφαλιστρῶν ἐπί σωμάτων πλοίων καί ἀεροπλάνων καί γενικῶς ἀσφαλίσεων κατά κινδύνων πολέμου) καθορίζονται ὑπό τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐνώσεων καί Συνδέσμων τῶν ἀσφαλιστικῶν ἐταιριῶν εἰς τὰς συνεδριάσεις τῶν ὁποίων τὰς καθορίζουσας τά τιμολόγια μετέχει ὑποχρεωτικῶς ὁ προϊστάμενος τῆς Ἀναλογιστικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐμπορίου ἢ ἄλλος ἀνώτερος ὑπάλληλος τῆς Δ/σεως Ἀνωνύμων Ἐταιριῶν, ὀριζόμενος ὑπό τοῦ Ὑπουργοῦ, ἐγκρινόμενα δέ διά πράξεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας δημοσιευσμένης ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως (Δελτίον Ἀνων. Ἐταιριῶν) ἔχουσιν υποχρεωτικὴν ἐφαρμογὴν ὑπό παντός ἐν Ἑλλάδι ἀσικοῦντος τὴν Ἀσφαλιστικὴν ἐπιχείρησιν Νομικοῦ προσώπου Δημοσίου ἢ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου.

2. Ἡ αὕτη ὡς ἄνω διαδικασία ἀπαιτεῖται καί διά πᾶσαν τροποποίησιν ἢ συμπλήρωσιν ἢ κατάργησιν τῶν ὡς ἄνω τιμολογίων, ὡς καί διά τὴν ἐπιβολὴν προσωρινοῦ προσθέτου δικαιώματος ἐπὶ τῶν ἀσφαλιστρῶν ζωῆς καί κεφαλαιοποιήσεως πρώτου καί ἐπομένων ἐτῶν ἀνεξαρτήτως τῆς χρονολογίας ἐκδόσεως τοῦ ἀσφαλιστηρίου.

3. Τά τιμολόγια ζωῆς καί κεφαλαιοποιήσεως ἐγκρίνονται κατά τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθρου 14 τοῦ Νόμου 1023 ἢ δέ σχετικῆς πράξεως τοῦ Ὑπουργοῦ δημοσιεύεται διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως (Δ.Α.Ε.).

4.- Αἱ δαπάναι δημοσιεύσεως βαρύνουσι διά μέν τὰς περιπτώσεις τῶν ἔδαφ. 1 καὶ 2 τοῦ παρόντος ἀρθροῦ τὰς οἰκείας Ἐνώσεις ἢ Συνδέσμους διά δέ τὴν περίπτωσιν τοῦ ἔδαφ. 3 τὰς ἐνδιαφερομένας Ἐταιρίας.

5.- Ἡ παράβασις τῶν ἐγκειριμένων τιμολογίων ἀμέσως ἢ ἐμμέσως καθ' οἷονδῆποτε τρόπον (δι' ἐπιστροφῆς ἀσφαλιστρῶν ἢ καθιερώσεως ὄρων εὐνοούντων τοὺς ἀσφαλιζομένους κλπ.) ἐπάγεται διὰ τοὺς ὑπαιτίους τῆς παραβάσεως χρηματικὴν ποινὴν ἀπὸ 10.000 μέχρις 100.000 δραχ. ἐν ὑποτροπῇ δέ μέχρι 200.000 δραχ. Πάντως τὸ πρόστιμον δέν δύναται νά εἶναι ἔλασσον τοῦ ἡμίσεως τῶν ἀσφαλιστρῶν τοῦ ἀσφαλιστηρίου συμβολαίου τοῦ ἀποτελοῦντος τὸ ἀντικείμενον τῆς παράβασεως.

6.- Ὑπεύθυνοι τῆς παραβάσεως θεωροῦνται ὁ ὑπογράφων τὸ ἀσφαλιστήριον συμβόλαιον καὶ ὁ ἐπὶ τῆς ἐκδόσεως τῶν συμβολαίων ἀρμόδιος Τμηματάρχης ἢ ὑπάλληλος ἐκάστης Ασφαλιστικῆς ἐπιχειρήσεως.

7.- Διὰ τὴν καταβολὴν τοῦ προστίμου εὐθύνονται ἀλληλεγγύως καὶ ἀδαιρέτως οἱ τε ἀνωτέρω ὡς καὶ τὸ Νομικὸν πρόσωπον τῆς Ἀσφαλιστικῆς ἐπιχειρήσεως εἰς ἣν ἀνήκει τὸ κατά παράβασιν ἐκδοθὲν ἀσφαλιστήριον συμβόλαιον.

8.- Εἰς τὴν περίπτωσιν τριῶν καταδικαστικῶν ἀποφάσεων διὰ παραβάσεις γενομένας ἐπὶ ἀσφαλιστηρίων συμβολαίων τῆς αὐτῆς Ἀσφαλιστικῆς ἐπιχειρήσεως ἐντός τοῦ αὐτοῦ ἡμερολογιακοῦ ἔτους ὁ ὑπουργός δύναται ν' ἀνακαλέσῃ προσωρινῶς ἢ καὶ ὀριστικῶς τὴν ἀδειαν λειτουργίας τῆς Ἐταιρίας ἐκτός ἐάν ἡ Ἐταιρία παύσῃ τὸν ἢ τοὺς καταδικασθέντας πράκτορας τῆς ἐντός δέκα πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς εἰς αὐτὴν κοινοποιήσεως τῆς καταδικαστικῆς τῶν ἀποφάσεως, οὐδεμιᾶς ἄλλης ἀσφαλιστικῆς ἐπιχειρήσεως δικαιουμένης νά χρησιμοποιοῦσιν τὸν ἐν λόγῳ πράκτορα πρό τῆς παρελεύσεως ἐνός ἔτους ἀπὸ τῆς καταδίκης του.

Ἄρθρον 7.- 1. Ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῆς παραβάσεως τῶν κατά τὸ ἄρθρον 6 ἐγκειριμένων ἐκάστοτε τιμολογίων περιλαμβάνεται καὶ ἡ ὑπὸ τῶν ἀσφαλιστικῶν ἐπιχειρήσεων χορήγησις εἰς τὸν ἀσφαλιζόμενον καὶ εἰς τοὺς πάσης φύσεως συνεργάτας αὐτῶν οἰασδῆποτε ἐπιστροφῆς ὑπὸ μορφήν προμηθείας ἢ ἄλλης πάσης φύσεως ἀντιπαροχῆς πέραν τῶν ἐπιτρεπομένων ἀνωτάτων ὀρίων προμηθειῶν.

2.- Τὰ ἐπιτρεπόμενα ἀνώτατα ὅρια προμηθειῶν τοπικῶν πρακτόρων ἀσφαλιστικῶν ἐπιχειρήσεων, μεσιτῶν καὶ ὑπαλλήλων ἀσφαλιστικῶν γραφείων, ὀρίζονται δι' ἀποφάσεων τοῦ ὑπουργοῦ, δημοσιευομένων εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (Δελτ. Ἄγων. Ἐταιρ.). Μέχρι τῆς ἐκδόσεως νέας

ἄποφάσεως ἐξακολουθεῖ ἰσχύουσα ἢ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ καταργουμένου Νόμου ἐκδοθεῖσα ἀπόφασις. (ΣΗΜ. Δηλ. τοῦ Α.Ν. 2161/1941 περὶ ἰδρύσεως Ἀντασφαλιστικοῦ ἰδρύματος).

3. Ἐκστὴ ἀσφαλ. εἰταιρία ἡμεδαπῇ ἢ ἀλλοδαπῇ ἐντός τοῦ νομίμου ἀντιπροσώπου, δύναται ἐάν βέλῃ νὰ διορίσῃ ἕναν μόνον γενικόν πράκτορα καθ' ἅπασαν τὴν Ἑλλάδα, ἐδρεύοντα ἐν Ἀθήναις. Εἰς περιπτώσιν διορισμοῦ τοιοῦτου γενικοῦ πράκτορος τόσον ἡ Διευθύνσις τῆς ἡμεδαπῆς εἰταιρίας ὅσον καὶ ὁ νόμιμος ἀντιπρόσωπος τῆς ἀλλοδαπῆς, δὲν ἔχουσι τὸ δικαίωμα ἐκδόσεως ἀσφαλιστηρίων ἀλλὰ περιορίζονται εἰς ἀπλὴν ἐποπτεῖαν τῶν ἐργασιῶν. Ὁ νόμιμος ἀντιπρόσωπος τῶν ἀλλοδαπῶν ἀσφαλιστικῶν ἐπιχειρήσεων ἐδρεύει ὑποχρεωτικῶς ἐν Ἀθήναις. Αἱ ἡμεδαποί ἀνώνυμοι ἀσφαλιστικαὶ Ἐταιρίαι ἔχουσι τὴν ἔδραν αὐτῶν ὑποχρεωτικῶς ἐν Ἀθήναις. Εἰς τὰς ἤδη λειτουργούσας με' ἔδραν ἐντός τῶν Ἀθηνῶν παρέχεται ἐτησίᾳ προθεσμίᾳ πρὸς μεταφορὰν αὐτῆς ἐν Ἀθήναις.

4. - Οἱ παραβάται τῶν ἀνωτέρω ζηατάξεων τιμωροῦνται διὰ φυλακίσεως μέχρι τριῶν μηνῶν ἢ διὰ χρηματικῆς ποινῆς 10.000 μέχρις 100.000 δραχ. ἐν ὑποτροπῇ δέ μέχρι 300.000 δραχ. ἢ καὶ δι' ἀμφοτέρων τῶν ποινῶν τούτων.

5. - Ὑπεύθυνοι τῆς παραβάσεως προκειμένου περὶ ἐπιτροφῆς εἰς τὸν ἀσφαλιζόμενον ἢ χορηγήσεως ἀνωτέρας προμηθείας ὑπὸ πράκτορος εἰς μεσίτην θεωροῦνται τὰ ἐνεργήσαντα τὴν παράβασιν πρόσωπα καὶ οὐχὶ τὸ Νομικόν πρόσωπον τῆς Ἀσφαλιστικῆς ἐπιχειρήσεως. Εἰς ἅς δέ περιπτώσεις ἡ παράβασις βαρύνει τὴν κεντρικὴν ἐν Ἑλλάδι ὀργάνωσιν τῆς Ἀσφαλιστικῆς Ἐπιχειρήσεως θεωροῦνται ὑπεύθυνοι ταύτης τὰ ἐνεργήσαντα αὐτὴν πρόσωπα, ὡς συνεργοὶ δέ καὶ οἱ ὡς ἐκ τῆς ὑπηρεσίας των συνεργήσαντες εἰς τὴν παράβασιν ὑπάλληλοι ἰδίᾳ δέ λογισταὶ καὶ ταμίαι. Εἰς τὴν τελευταίαν ταύτην περίπτωση ὅπως πάντως τὸ νομικόν πρόσωπον εἶναι ἀλληλεγγύως ὑπεύθυνον διὰ τὴν καταβολὴν τοῦ ἐπιβαλλομένου προστίμου.

6. - Εἰς τὰς αὐτάς ὡς ἀνωτέρω ποινὰς ὑπόκειται καὶ ὁ πράκτωρ μεσίτης ἢ ἀσφαλιστικός ὑπάλληλος ἐφ' ὅσον ἤθελε δεχθῆ ἢ προμήθειαν ἢ ὁποσδήποτε ἑτέραν ἀμοιβὴν ἀνωτέραν τῶν διὰ τοῦ παρόντος Νόμου θεσπιζομένων τοιοῦτων.

Ἄρθρον 8. - 1. Δι' παραβάσεις τοῦ παρόντος Νόμου διώκονται ποινικῶς αὐτεπαγγέλτως ἢ συνεισὶ ἐγγλήσεως τῶν ἐν Ἑλλάδι Ἐνώσεων ἢ Συνδέσμων τῶν ἀσφαλιστικῶν ἐπιχειρήσεων ἢ παντός πολίτου, τῆς μηνύσεως ἐκδικαζομένης διὰ τοῦ πλημμελειοδικείου τοῦ τόπου ἐνθα ἐξετελέσθη ἡ παράβασις.

2. - Τὴν ἐνώπιον τοῦ αρμοδίου Πλημμελειοδικείου ἐκδικάσεως πάσης μηνύσεως προηγεῖται τεχνικὴ πραγματογνωμοσύνη παρ' εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς ἀποτελουμένης ἐξ ἐνός ἐκπροσώπου τῶν Ἀσφαλιστικῶν Ἐπιχειρήσεων, ὑποδεικνυομένου

παρά τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐνώσεως τῶν ἐν Ἑλλάδι ἐργαζομένων Ἀσφαλιστικῆταιριῶν, ἐκ τοῦ Προϊσταμένου τῆς Ἀναλογιστικῆς Ὑπηρεσίας παρά τῷ Ὑπουργεῖῳ Ἐμπορίου καί ἕξ ἐνός ἐλεγκτοῦ τῆς ἐν Ἀθήναις Ἐφορείας Ἀνωνύμων Ἐταιριῶν, ὀριζομένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν.

3.- Ἡ ὡς ἄνω Ἐπιτροπὴ ἐδρεύει ἐν Ἀθήναις. Ἡ ἐπί ἐκάστης μηνύσεως ἔκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς ὑποβάλλεται εἰς τὸ Δικαστήριον καί ἀποτελεῖ συμβουλευτικόν στοιχεῖον αὐτοῦ.

Β. Διάταγμα 18 Ἰανουαρίου 1947

ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ Β. Δ/τος 22 Ἰανουαρίου 1948.

Ἐπεὶ καθορισμὸς τῶν περιουσιακῶν στοιχείων τῶν συνιστῶν τῶν τῶ μετοχικῶν κεφάλαιον καί τὴν ἀσφαλιστικὴν τοποθέτησιν ἢ ἐγγύησιν τῶν ἐν Ἑλλάδι ἀσφαλιστικῶν ἐπιχειρήσεων κλπ.

ΕΠΕΝΔΥΣΙΣ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΚΑΙ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΩΝ

Ἄρθρον I. 1. Τὸ Μετοχικὸν κεφάλαιον καί τὰ πάσης φύσεως ἀποθεματικά τῶν ἡμεδαπῶν ἀσφαλιστικῶν ἐπιχειρήσεων δύναται ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος καί ἐφεξῆς νὰ εἶναι ἐπενδεδυμένα μόνον ὡς ἀκολουθῶς:

α) Εἰς τὰ ἐν ἄρθρῳ 3 τοῦ παρόντος ἀναφερόμενα περιοριστικὰ στοιχεῖα.

β) Εἰς μετοχάς ἄνωνύμων Ἐταιριῶν τραπεζιτικῶν, ἀσφαλιστικῶν, ἀντασφαλιστικῶν, βιομηχανικῶν, οἰκοδομικῶν, κοινῆς ὠφελείας καί παραγωγικῶν ἔργων μέχρι τοῦ ἐνός πέμπτου τοῦ μετοχικοῦ κεφαλαίου δι' ἐκάστην τῶν ἐν λόγῳ ἐπιχειρήσεων.

γ) Εἰς καταθέσεις παρ' ἀνεγνωρισμέναις Ἑλληνικαῖς Ἀνωνύμοις Τραπεζιτικαῖς Ἐταιρίαις.

δ) Εἰς καταθέσεις παρ' ἀνεγνωρισμέναις ξέναις Τραπεzaῖς εἰς Συνάλλαγμα ἢ ὁμολογίας δανείων ξένων Κρατῶν.

ε) Εἰς καταθέσεις παρ' ἡμεδαπαῖς καί ἄλλοδαπαῖς ἀσφαλιστικαῖς ἢ ἀντασφαλιστικαῖς ἐπιχειρήσεσιν εἰς συνάλλαγμα ἢ ὁμολογίας δανείων ξένων Κρατῶν ἐφ' ὅσον πρόκειται νὰ χρησιμεύσωσιν ὡς ἐγγύησις εἰς τὰς οἰκείας Κυβερνήσεις ἢ τὰς συνεργαζομένας ἀσφαλιστικὰς ἢ ἀντασφαλιστικὰς ἐπιχειρήσεις.

2. Ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ παρόντος θεωρεῖται ἐπένδυσις ἢ διάθεσις μέχρι τοῦ ἐνός πέμπτου τοῦ μετοχικοῦ κεφαλαίου δι' ἔξοδα ἰδρύσεως καί ὀργανώσεως τῶν ἡμεδαπῶν ἀσφαλιστικῶν ἐπιχειρήσεων ὡς καί δι' ἀγορὰν ἐπίπλων, ὑλικοῦ καί λοιπῶν ἀπαραιτήτων διὰ τὴν εὐρυθμον λειτουργίαν αὐτῶν.

Άρθρον 2.- 1. Τό μετοχικόν κεφάλαιον ἐκάστης ἰδρυομένης ἡμεδαπῆς ἀσφαλιστικῆς ἐταιρίας δέον νά ᾖ ἐξ ολοκλήρου καταβεβλημένον τοῖς μετρητοῖς εἰς δραχμάς.

2.- Ἀδεία τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐμπορίου κατά τήν σύστασιν Ἑλληνικῆς Ἀνωνύμου ἀσφαλιστικῆς ἐταιρίας δύναται νά ἐπιτραπῇ ὡπως ἡ καταβολή τοῦ μετοχικοῦ κεφαλαίου γίνῃ οὐχί ἐξ ολοκλήρου τοῖς μετρητοῖς ἀλλά καί δι' εἰσφορᾶς εἰς εἶδος ἐτέρων περιουσιακῶν στοιχείων ἐν τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 1 τοῦ παρόντος ἀναφερομένων μέχρι τῶν τριῶν τετάρτων τοῦ ὀριζομένου ὑπό τοῦ καταστατικοῦ της ὡς καταβλητέου μετοχικοῦ της κεφαλαίου.

3.- Εἰς ἄς περιπτώσεις τό μετοχικόν κεφάλαιον ἢ ἡ ἀσφαλιστική τοποθέτησις ἢ ἐγγύησις δέν καταβάλλονται ἐξ ολοκλήρου εἰς δραχμάς ἐξαιρέσει τῆς ἐν ἄρθρῳ 6 τοῦ παρόντος ἀναφερομένης περιπτώσεως δέον νά προηγηθῇ ἀποτίμησις αὐτῶν κατά τά ἐν ἄρθρῳ 7 τοῦ παρόντος ὀριζόμενα. Τό αὐτό ἐφαρμόζεται ἀναλόγως καί ἐπί μετατροπῆς τῆς ἀσφαλιστικῆς τοποθετήσεως ἢ ἐγγυήσεως ἐξαιρέσει τῆς ἀντικαταστάσεως δραχμῶν διὰ χρεωγράφων εἰσηγμένων εἰς τό χρηματιστήριον καί τάνάπαλιν.

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΙΣ - ΕΓΓΥΗΣΙΣ

Άρθρον 3.- 1. Καθορίζομεν ὡς περιουσιακά στοιχεῖα συνιστῶντα τήν ἀσφαλιστικὴν τοποθέτησιν ἢ ἐγγύησιν τῶν ἐν Ἑλλάδι ἀσφαλιστικῶν ἐπιχειρήσεων τά ἑξῆς:

Α. Καταθέσεις τοῖς μέτρητοῖς (δραχμῶν) παρά τῆ Τραπεζῇ τῆς Ἑλλάδος ἢ τῇ Ἐθνικῇ Τραπεζῇ τῆς Ἑλλάδος.

Β. Καταθέσεις παρά ταῖς αὐταῖς Τραπεζαῖς εἰς ξένον νόμισμα ἢ συνάλλαγμα ὑπολογιζόμενα μέ τήν τιμὴν αὐτῆς κατά τήν ἡμέραν τῆς καταθέσεως.

Γ. Καταθέσεις παρά ταῖς αὐταῖς Τραπεζαῖς ἐντόμων γραμματίων τοῦ Κράτους.

Δ. Καταθέσεις παρά ταῖς αὐταῖς Τραπεζαῖς ὁμολογιῶν: α) τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου, β) Ἑλληνικῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, γ) τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος δ) Ἑλληνικῶν Κτηματικῶν Τραπεζῶν καί ὑποθηρικῶν τοιοῦτων Ἑλληνικῶν Ἀνωνύμων Ἐταιριῶν ὡς καί καταθέσεις μετοχῶν, α) τῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, β) τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος καί γ) ἐτέρων Ἀνωνύμων Ἐταιριῶν ὧν τό μετοχικόν κεφάλαιον καί τ' ἀποθεματικά ὑπερβαίνουν τά 4 ἑκατομμύρια δραχμῶν καί μόνον ὡς πρός τήν τελευταίαν ταύτην περίπτωσιν κατόπιν ἀδείας τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐμπορίου μετά γνώμην τοῦ Συμβουλίου Ἐποπτείας Ἰδιωτικῆς Ἀσφαλίσεως.

Τά ἐν τῇ παρούσῃ κατῆγορίᾳ χρεώγραφα γίνονται δεκτά μόνον ἐφ' ὅσον εἶναι εἰσηγμένα παρ' Ἑλληνικῆς Χρηματιστηρίῳ ὑπολογιζόμενα μέ τήν ἐν τῷ ἐπισήμῳ Δελτίῳ τοῦ Χρηματιστηρίου τιμὴν τῆς προηγουμένης τῆς καταθέσεως αὐτῶν ἡμέρας ἐν περιπτώσει δέ μειώσεως τῆς τιμῆς αὐτῶν ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 7 παράγραφος 1 τοῦ κωδικοποιημένου Νόμου 1023 "περὶ ἰδιωτικῆς ἐπιχειρήσεως ἀσφαλίσσεως".

Ε'. Οἰκοδομαὶ ἐλεύθεραι παντός ἐμπραγμάτου δικαιώματος κειμένα ἐἰς τήν περιφέρειαν τῆς παλαιᾶς Διοικήσεως Πρωτεύουσας ἢ ἐντός τοῦ σχεδίου τῆς πόλεως Θεσσαλονίκης μέχρι τῶν τριῶν τετάρτων τῆς δι' ἐκτιμήσεως ἀξίας αὐτῶν, ὡς καὶ οἰκόπεδα κείμενα εἰς τὰς αὐτάς περιοχάς μέχρι τοῦ ἡμίσεος τῆς δι' ἐκτιμήσεως ἀξίας τῶν ἀκινήτων.

Ἡ ἐκτίμησις γίνεται κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 7 τοῦ παρόντος ὀριζόμενα. Αἱ διατάξεις τῶν ἐφαρμάτων ε' καὶ στ' τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ κωδικοποιημένου Νόμου 1023 "περὶ ἰδιωτικῆς ἐπιχειρήσεως ἀσφαλίσσεως" ἐφαρμόζονται ἀναλόγως ἐπὶ πασῶν τῶν περιπτώσεων τῆς παρούσης κατῆγορίας Ε'.

ΣΤ' Δάνεια ἐπὶ ἀσφαλιστηρίων πρὸς ἠσφαλισμένους κλύδων ζωῆς ἢ κεφαλαιοποιήσεως.

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Ἄρθρον 4.- 1.- 2.- (Παραλείπονται).

3.- Διὰ τήν παροχὴν ἀδείας ἐπεντάσεως τῶν ἐν Ἑλλάδι ἐργασιῶν εἰς τὰς ἤδη λειτουργούσας Ἑλληνικὰς Ἀσφαλιστικὰς Ἑταιρίας ἐφαρμόζονται αἱ περὶ μετοχικοῦ κεφαλαίου διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 παρ. 2 τοῦ Ν. Δ. ὑπ' ἀριθ. 112/1946.

Ἄρθρον 5.- 1.- (Παραλείπεται).

2.- Διὰ τήν παροχὴν ἀδείας ἐπεντάσεως τῶν ἐν Ἑλλάδι ἐργασιῶν εἰς τὰς ἤδη λειτουργούσας ἀλλοδαπὰς Ἀσφαλιστικὰς Ἑταιρίας ἐφαρμόζονται αἱ περὶ καταβολῆς ἐγγυήσεως διατάξεις τοῦ ἄρθρου I παρ. 2 τοῦ Ν. Δίπτος ὑπ' ἀριθ. 112/1946.

ΕΡΓΥΗΤΙΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΑΝΤΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΕΩΣ ἢ ΕΡΓΥΗΣΕΩΣ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

Ἄρθρον 6.- 1. Δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐμπορίου εἰς τὰς ἐν Ἑλλάδι ἐγκαθισταμένας ἢ λειτουργούσας ἀλλοδαπὰς ἑταιρίας καὶ τοὺς ἐκπροσώπους μεσιτῶν τῶν Ἀγγλικῶν Πλῶ ὕδ' ὅς δύναται, κατ' ἐξαίρεσιν τῶν κειμένων διατάξεων περὶ

ἀσφαλιστικῆς τοποθετήσεως καὶ ἐγγυήσεως νὰ ἐπιτραπῇ ἢ εἰς τό αὐτό Ὑπουργεῖον ὑποβολή ἐγγυητικῆς ἐπιστολῆς μιᾶς τῶν Τραπεζῶν, Ἑθνικῆς, Ἑλλάδος, Ἀθηνῶν, Ἴονικῆς, Ἐμπορικῆς καὶ Ἑθνικῆς Κτηματικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, δι' ἧς αὐτὴ νὰ ἐγγυάται ἀμετακλήτως δι' ὀλόκληρον τό ποσόν τῆς νομίμου ἀσφαλιστικῆς ἐγγυήσεως ἢ τό ἔλλειπον τοιοῦτον. Ἡ ἐγγυητικὴ ἐπιστολὴ δύναται ν' ἀφορᾷ εἴτε δραχμάς εἴτε τό ἰσόποσον αὐτῶν εἰς ξένον νόμισμα ἢ συνάλλαγμα ἐπὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ, ὑπολογιζόμενον μέ τὴν τρέχουσαν τιμὴν τῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος κατὰ τὴν χρονολογίαν τῆς ὑποβολῆς πρὸς τό Ὑπουργεῖον τῆς ἐγγυητικῆς ἐπιστολῆς.

Προκειμένου περὶ κατασχέσεως ἢ μειώσεως τοῦ ποσοῦ τῆς ἐγγυητικῆς ἐπιστολῆς, συνεπεῖα ὑποτιμῆσεως τοῦ ξένου νομίσματος ἢ συναλλάγματος εἰς ὃ ἀναφέρεται αὐτὴ ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 7 παρ. 1 καὶ 10 τοῦ Ν. 1023.

2.- Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἡ ἐγγυητικὴ αὐτὴ ἐπιστολὴ εἶναι περὶωρισμένης χρονικῆς διάρκειας, δεόν ἐν ἔτος πρὸ τῆς λήξεως τῆς προθεσμίας νὰ υποβάλληται νέα ἐγγυητικὴ ἐπιστολὴ εἰς τό Ὑπουργεῖον Ἐμπορίου, τῆς μὴ ἐμπροθέσμου ὑποβολῆς τοιαύτης δυναμένης νὰ ἐπιφέρῃ ἀνάκλησιν τῆς ἀδείας λειτουργίας τῶν ἐν Ἑλλάδι.

3.- Ἡ ἐγγυήσις παραμένει ἰσχυρὰ μέχρι τῆς ἀντικαταστάσεως αὐτῆς ὑπὸ τῆς ἐνδιαφερομένης Ἐταιρίας κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις ἢ τῆ ἀπαλλαγῆς τῆς ἐγγυητικῆς Τραπεζῆς ἐνεργουμένης κατὰ τὰς διατυπώσεις τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ Κώδικ. Νόμου 1023 "περὶ ἰδιωτικῆς ἐπιχειρήσεως ἀσφαλίσεως" ἐν περιπτώσει ἀνακλήσεως τῆς ἀδείας λειτουργίας τῆς δι' ἣν ἡγγυήθη ἀσφαλιστικῆς ἐπιχειρήσεως ἢ ἀνεγνωρισμένου ἐκπροσώπου μεσιτῶν τῶν ἀγγλικῶν Ἀλούδξ.

4. Μετατροπὴ τῆς τυχόν κατατεθειμένης ἀσφαλιστικῆς ἐγγυήσεως δι' ἐγγυητικῆς ἐπιστολῆς ἀπαγορεύεται.

ΑΠΟΤΙΜΗΣΙΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ.

Ἄρθρον 7.- 1.- Διὰ τὰς ὑπὸ τοῦ παρόντος Διατάγματος ὀριζόμενας ἀποτιμήσεις ἐφαρμόζονται ἀναλόγως αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ Ν. 2190 "περὶ Ἀνωνύμων Ἐταιριῶν" αἱ καθορίζουσαι τὴν σύστασιν ἐντιμητικῶν ἐπιτροπῶν, ὁδοιπορικὰ ἔξοδα, καὶ ἀποζημίωσιν τῶν μελῶν αὐτῶν, ὡς αὐταὶ ἐτροποποιήθησαν διὰ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ Ν. Δ/τος ὑπ' ἀριθ. 113/1946 "περὶ συμπληρώσεως διατάξεων ἀφορωσῶν Ἀνωνύμων Ἐταιρίας".

2.- Πρὸς ἐξακρίβωσιν τοῦ κατὰ τό ἄρθρον 1 παρ. 2 τοῦ Ν. Δ/τος ὑπ' ἀριθ. 112/1946 μετοχικοῦ κεφαλαίου τῶν λειτουργῶν ἡμεδαπῶν ἀσφαλιστικῶν ἐταιριῶν ἀποτιμᾶται ἡ πραγματικὴ περιουσιακὴ κατάστασις αὐτῶν κατὰ τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1946.

3.- Διά τήν εξαίριβωσιν τοῦ ποσοῦ τῶν ἀσφαλιστικῶν ἐγγυήσεων τῶν ἀλλοδαπῶν ἀσφαλιστικῶν ἐπιχειρήσεων ὡς καί τῶν ἀνεγνωρισμένων ἀντιπροσώπων ἐν Ἑλλάδι μεσιτῶν τῶν Ἀγγλικῶν Ἀλοῦδ'ς ἐφαρμόζονται ἀναλόγως αἱ διατάξεις τῶν παρ. 1 καί 2 τοῦ παρόντος λαμβανομένων ὑπ'ὄψει τῶν ἐπ' αὐτῶν κατόπιν τελεσιδίου φικαστικῆς ἀποφάσεως ὑφισταμένων βαρῶν.

"Ἄρθρον 8.- 1.- Οἰαδήποτε παράββεις τοῦ παρόντος Δ/τος συνεπάγεται τὰς ὑπό τῆς κειμένης ἀσφαλιστικῆς νομοθεσίας ἐπιβαλλομένας ἀναλόγους κυρώσεις

Β.Δ. Περί τῆς ἀσφαλιστικῆς τοποθετήσεως ἢ ἐγγυήσεως τῶν ἐν Ἑλλάδι ἀσφαλιστικῶν Ἐπιχειρήσεων (Φ.Β.Κ.Α. 5/12.1.56).

"Ἄρθρον μόνον. Αἱ κατά τό ἄρθρον 3 τοῦ Β. Διατάγματος τῆς 18.1.1947 "περί καθορισμοῦ τῶν περιουσιακῶν στοιχείων τῶν συνιστῶντων τό μετοχικόν κεφάλαιον καί τήν ἀσφαλιστικὴν τοποθέτησιν ἢ ἐγγύησιν τῶν ἐν Ἑλλάδι Ἀσφαλιστικῶν Ἐπιχειρήσεων" ἀσφαλιστικαί τοποθετήσεις ἢ ἐγγυήσεις τῶν ἐν Ἑλλάδι ἀσφαλιστικῶν ἐπιχειρήσεων ἐπιτρέπεται νά ἐνεργῶνται παρά τῇ Τραπεζῇ τῆς Ἑλλάδος ἢ τῇ Ἐθνικῇ Τραπεζῇ τῆς Ἑλλάδος καί Ἀθηνῶν ὡς καί παρά ταῖς λοιπαῖς ἐν Ἑλλάδι Τραπεzaῖς, αἵτινες ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐκάστοτε ἐκδιδομένων ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου δύνανται νά δέχωνται καταθέσεις εἰς ἑξωτερικόν συνάλλαγμα συμφώνως πρὸς τό ἄρθρον 15 τοῦ Ν.Δ/τος 2687/53.

Εἰς τόν αὐτόν ἐπὶ τοῦ Ἐμπορίου Ὑπουργόν ἀνατίθεμεν τήν δημοσίευσιν καί ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος. Ἐν Ἀθήναις τῇ 27 Δεκεμβρίου 1956.

Βασ. Διάταγμα τῆς 13/16 Ἰανουαρίου 1918, "περί ἐκτέλεσεως τῶν ἄρθρων 5 ἔδαφ. 2 καί 19 ἔδαφ. 4 νόμου 1023" (κωδικοποιήσεως ἄρθρων 2 ἔδ. 2 καί 22 ἔφ. 2).

"Ἄρθρον 1. Ἡμέρα ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου ὅσον ἀφορᾷ τήν ἐν Ἑλλάδι λειτουργίαν τῶν ἀντιπροσώπων τῶν μεσιτῶν τῶν ἀγγλικῶν Ἀλοῦδ'ς καθορίζεται ἡ 25 Ἰανουαρίου 1918 κατά τά ἐν τοῖς ἐπομένοις ἄρθροις λεπτομερέστερον πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου ὀριζόμενα.

"Ἄρθρον 2. (Β.Δ. 27 Ἰαν. 1919). Πας μεσίτης ἀσφαλειῶν παρὰ τῶν ἀγγλικῶν Ἀλοῦδ' δικαιούται ἵνα ἀσκῇ τήν ἀσφαλιστικὴν ἐπιχείρησιν ἐν Ἑλλάδι μόνον διὰ τόν κλάδον ναυτικῶν ἀσφαλειῶν καί ἐφ' ὅσον ἔχει ἕνα ἀντιπρόσωπον ἐν Ἑλλάδι, ὁ δέ ἀντιπρόσωπος οὗτος ἀνεγνωρίσθη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου

Ἐμπορίου διὰ β. διατάγματος μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 6 τοῦ νόμου συμβουλίου. Ὅπως τύχη τῆς τοιαύτης ἄδειας ὁ μεσίτης θέλει ὑποβάλει πρὸς τὸ Ἵπουργεῖον Ἐμπορίου ἔγγραφον δήλωσιν ἐν ἀγγλικῇ γλώσσῃ, κεκυρωμένην ὑπὸ τοῦ ἐν Λονδίῳ ἑλληνοσ προξένου, δι' ἧς νὰ δηλοῖ τὸ πρόσωπον ὅπερ ἀναγνωρίζει ὡς ἀντιπρόσωπον αὐτοῦ ἐν Ἑλλάδι καὶ νὰ καθορίζῃ τὴν ἔκτασιν τῶν ἐξουσιῶν τοῦ ἀντιπροσώπου τούτου, εἴτε διορίζων αὐτὸν πληρεξούσιον ἵνα ἐκδίδῃ ἐν Ἑλλάδι ὀριστικὰ ἀσφαλιστήρια ἐξ ὀνόματος τοῦ μεσίτου καὶ τῆς ομάδος αὐτοῦ εἴτε ἐξουσιοδοτῶν τοῦτον ἵνα ἐκδίδῃ προσωρινὴν ἀπόδειξιν ἀσφαλίσεως (CERTIFICATE) ἣν θέλει ἀντικαθιστᾶ δι' ὀριστικοῦ ἀσφαλιστηρίου (COVER-NOTE) ἐντός προθεσμίας ἀρχομένης ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς προσωρινῆς ἀποδείξεως καὶ συνισταμένης εἰς 50 μὲν ἡμέρας, ἐάν τὸ ἀσφαλιστήριον ἀποστέλληται ἐξ Ἀγγλίας εἰς Ἑλλάδα εἰς εἴκοσι (20) δὲ ἡμέρας, ἂν τὸ ἀσφαλιστήριον κατατίθεται ὑπὸ τοῦ μεσίτου παρ ἀγγλικαῖς Τραπεζαίας.

Ἄρθρον 3.— Πᾶς ἐν Ἑλλάδι μέχρι τῆς 25 Ἰανουαρίου 1918 ἐργαζόμενος ὡς ἀντιπρόσωπος μεσίτου μέλους τῶν ἀγγλικῶν Λόυδ'ς ὀφείλει νὰ ὑποβάλῃ πρὸς τὸ Ἵπουργεῖον Ἐμπορίου μέχρι τῆς 25 Φεβρουαρίου 1918 πῆτσειν ἐμφαίνουσαν τὸ ὄνομα καὶ τὴν κατοικίαν τοῦ μεσίτου οὗτινος εἶναι ἀντιπρόσωπος, μέχρι δὲ τῆς 30 Ἀπριλίου 1918 νὰ ὑποβάλῃ δήλωσιν τοῦ μεσίτου, συμφώνως πρὸς τὰ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ἐπιθέμενα.

Ἄρθρον 4. (Κατηργήθη).

Ἄρθρον 5. Ἀπὸ τῆς κατὰ τὰ ἄρθρα 1 καὶ 3 ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου οὐδεὶς δικαιοῦται νὰ ἀσκῇ ἀσφαλιστικὰς ἐργασίας ἐν Ἑλλάδι ὡς ἀντιπρόσωπος μεσίτου τῶν ἀγγλικῶν Λόυδ'ς, ἄνευ τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 2 ἄδειας.

Ἄρθρον 6.— Πᾶσα ψευδὴς δήλωσις τοῦ ἀντιπροσώπου ἰδίᾳ δὲ πᾶσα ἐκδοσις ἐν Ἑλλάδι ὀριστικοῦ ἀσφαλιστηρίου ἢ προσωρινῆς ἀποδείξεως, ἐνῶ ἡ ἀσφάλεια δὲν ἔχει καλυφθῆ ὑπὸ τοῦ ἐν Λονδίῳ μεσίτου καὶ τῆς ομάδος αὐτοῦ ἐπάγεται ποινικὴν δίωξιν τοῦ ἀντιπροσώπου, κατὰ τὰ ἄρθρα 24 καὶ 27 τοῦ νόμου 1023).

Ε Ρ Ω Τ Η Σ Ε Ι Σ

17.— Πῶς δικαιολογεῖται ἡ κρατικὴ ἐποπτεία ἐπὶ τῶν ἀσφ. ἐπιχειρήσεων;

Ἀπ. α) λόγῳ τῆς ἰδιαιτέρας θέσεως τοῦ ἀσφαλιστικοῦ θεσμοῦ ἐντός τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας. Ὁ ἀσφαλ.

θεσμός αποβλέπει εις τήν ἐξασφάλισιν τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας ἐναντίον πάσης φύσεως γεγονότων, καί ἀποτελεῖ τό στήριγμα τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας.

β) λόγῳ τοῦ ὅτι ἡ ἀσφάλισις ἀπαιτεῖ τήν ἐμπιστοσύνην τοῦ κοινοῦ περισσότερον ἀπό κάθε ἄλλον οἰκονομικόν κλάδον.

γ) λόγῳ τῆς συγκεντρώσεως μεγάλων οἰκονομιῶν μέσων τά ὅποια πρέπει νά εὐρίσκωνται εις τήν διάθεσιν τῶν ἀσφαλιζομένων ὅταν προκύψῃ ἡ ἀνάγκη.

18.- Εἰς τί ἀποβλέπει τό σύστημα τῆς δημοσιότητος;

Ἀπ. Εἰς τό νά ὑποχρεοῦται ἐκάστη ἰδιωτικῆ ἀσφαλιστικῆ ἐπιχειρήσις νά δημοσιεύῃ τό πρόγραμμα καί τās μεθόδους ἐργασίας της καθῶς καί τά ἀποτελέσματά της (κέρδη-ζημίας-ἐπενδύσεις κλπ.) οὕτως ὥστε νά εἶναι ἐμφανῆς εις τό πολύ κοινόν. ἡ κατάστασις ἐκάστης ἀσφαλιστικῆς ἐπιχειρήσεως δηλ. ἡ μέθοδος ἐργασίας καί τά ἀποτελέσματα τῶν ἐργασιῶν της, νά δύναται τό κοινόν νά κρίνῃ ἂν ἡ ἐπιχειρήσις εἶναι σοβαρά καί ἂν ἐργάζεται ἀποδοτικῶς.

19.- Ποῖα εἶναι τὰ ἐπιχειρήματα κατά τοῦ συστήματος τῆς δημοσιότητος;

Ἀπ. α) Ὅτι δέν εἶναι εὐχερῆς ἡ πλήρης καί σαφῆς ἐφάνισις τοῦ προγράμματος καί τῶν μεθόδων ἐργασίας μιᾶς ἰδιωτικῆς ἀσφ. ἐπιχειρήσεως, β) τό κοινόν δέν εἶναι εις θέσιν νά ἐλέγξῃ τήν ἀκρίβειαν τῶν δημοσιευμάτων τῆς ἀσφ. ἐπιχειρήσεως, διότι πρόκειται περί τεχνικῶν λεπτομερειῶν ἀκατανοήτων εις τοὺς ἄδαεῖς.

20.- Τί εἶναι τό κανονιστικόν σύστημα;

Ἀπ. Εἶναι τό καθορίζον νομοθετικῶς ὠρισμένους κανόνας διά τήν ἰδρυσιν καί τήν λειτουργίαν τῆς ἀσφ. ἐπιχειρήσεως, πρὸς τοὺς ὁποίους ὀφείλει αὕτη νά συμμορφοῦται.

21.- Τί εἶναι τό σύστημα τῆς οὐσιαστικῆς κρατικῆς ἐποπτείας;

Ἀπ. Εἶναι συνδυασμός τῶν συστημάτων δημοσιότητος καί κανονιστικοῦ μέ σύγχρονον δικαίωμα τοῦ κράτους νά ἐπιβλέπῃ συνεχῶς τήν ἀσφαλ. ἐργασίαν.

22.- Ποῖον σύστημα ἐφαρμόζεται ἐν Ἑλλάδι διά τήν κρατικὴν ἐποπτείαν;

Ἀπ. Τό σύστημα τῆς οὐσιαστικῆς κρατικῆς ἐποπτείας, ἐν συνδυασμῷ μέ τό σύστημα τῆς προηγουμένης κυβερνητικῆς ἀδείας.

23.- Ὑπόκεινται εις τήν κρατικὴν ἐποπτείαν ἐν Ἑλλάδι καί αἱ ἀλλοδαπαὶ ἀσφαλ. ἐπιχειρήσεις;

23.- 'Απ. Ναι.

24.- Ποῖος ἀσκεῖ τὴν κρατικὴν ἐποπτεῖαν ἐν Ἑλλάδι;

'Απ. Τό 'Υπουργεῖον Ἐμπορίου.

25.- Ποῖαι ἐπιχειρήσεις ἢ ἐκμεταλλεύσεις δέν θεωροῦνται ὡς ἀσφαλ.ἐπιχειρήσεις καί δέν ὑπόκεινται εἰς τὴν ἐποπτεῖαν τοῦ 'Υπουργείου Ἐμπορίου;

'Απ. α) αἱ ἐνώσεις περιθάλψεως, β) αἱ ἐπιχειρήσεις ἀντασφαλίσεως, γ) αἱ κρατικαί, δημοτικαί καί κοινοτικαί ἀσφαλιστικαί ἐπιχειρήσεις, δ) τὰ ἀλληλασφαλιστικὰ ταμεῖα τῶν συνεταιρισμῶν, ε) τὰ ταμεῖα συντάξεων.

26.- Τί εἶναι τὸ σύστημα τῆς προηγουμένης κυβερνητικῆς ἀδείας (παραχωρητικόν);

'Απ. Εἶναι τὸ σύστημα κατὰ τὸ ὁποῖον διὰ τὴν ἀσκήσιν τῆς ἀσφαλ.ἐπιχειρήσεως ἀπαιτεῖται προηγουμένη ἀδεια τοῦ 'Υπουργοῦ Ἐμπορίου.

27.- Δύναται ὁ 'Υπουργός τοῦ Ἐμπορίου νά ἀρνηθῇ τὴν ἀδειαν λειτουργίας ἀσφαλ.ἐπιχειρήσεως καί εἰς ποίας περιπτώσεις;

'Απ. Δύναται μόνον ἐάν ἡ λειτουργία τῆς ἐπιχειρήσεως προσκρούῃ α) εἰς τὸν Νόμον 1023 ἢ β) εἰς τὰ θεμελιώδη συμφέροντα τῶν ἀσφαλιζομένων γ) εἰς τὰ χρηστά ἤθη, δ) εἰς τὴν δημοσίαν τάξιν.

28.- Ἡ ἀδεια λειτουργίας ἀσφαλ. ἐπιχειρήσεως χορηγεῖται εἰς παντός εἶδους Ἐταιρίας;

'Απ. Ὁχι, μόνον εἰς ἀνώνυμους ἔταιρίας.

29.- Πλὴν τῶν ἀνώνυμων Ἐταιριῶν χορηγεῖται ὑπὸ τοῦ 'Υπουργοῦ Ἐμπορίου ἀδεια λειτουργίας καί εἰς ἄλλου εἶδους ἐπιχειρήσεις (οὐχὶ ἀνώνυμους ἔταιρίας) καί εἰς ποίας;

'Απ. α) εἰς ἀντιπροσώπους μεσιτῶν τοῦ Διούδεος διὰ θαλάσσιασφαλίσεις, β) εἰς τὸ Ἔθν. Ἴδρυμα Ἀσφαλειῶν Ρώμης δι' ἀσφαλίσεως ζωῆς, γ) εἰς ἀλληλασφ.συνεταιρισμούς.

30.- Ποῖα στοιχεῖα ὀφείλει νά ὑποβάλλῃ εἰς τὸ 'Υπουργ. Ἐμπορίου ἢ αἰτοῦσα τὴν ἀδειαν λειτουργίας Ἑλληνικὴ ἀνώνυμος ἀσφαλιστικὴ Ἐταιρία;

'Απ. α) Πρόγραμμα ἐργασιῶν, ἤτοι καταστατικόν, γενικοῦς ὁρους συμβολαίων κλάδου ζωῆς, τεχνικά στοιχεῖα κλάδου ζωῆς (πίνακας θνησιμότητος, ἀριθμούς μετατροπῆς, ἐπιτόκια, τιμολογία, πλήρη (πλὴν), ἀντίγραφα ἀντασφαλιστικῶν συμβάσεων κλπ.) β) ἀποδείξιν καταθέσεως ὁλοκλήρου τοῦ μετοχικοῦ κεφαλαίου εἰς τὴν Ἑθνικὴν Τράπεζαν.

- 31.- Ποῖον τό σημερινόν ἐλάχιστον ὄριον τοῦ καταβεβλήμενου μετοχικοῦ κεφαλαίου τῶν Ἑλληνικῶν ἀσφαλ. Ἐταιριῶν;
 Ἀπ. Δι' ἓνα κλάδον ὀρχ. ἓν ἐκ. Διά πλείονας τοῦ ἑνός κλάδους ὀρχ. δύο ἐκ.
- 32.- Ποῖα εἶναι τὰ καθήκοντα τῆς Ἐποπτικῆς Ἀρχῆς;
 Ἀπ. α) Παροχή ἀδείας λειτουργίας.
 β) Ἀσκήσις ἐπιβλέψεως ἐπί τῶν ἀσφαλ. ἐπιχειρήσεων.
- 33.- Ποῖου εἴδους εἶναι ἡ ὀργάνωσις τῆς ἐποπτικῆς ἀρχῆς;
 Ἀπ. Διττή ἤτοι διοικητική ἀρχή καί διαιτητική ἀρχή.
- 34.- Ποῖον τό καθήκον τῆς ἐποπτικῆς ἀρχῆς ὡς διαιτητικῆς ἀρχῆς;
 Ἀπ. Ἡ παροχή ἀδείας λειτουργίας καί ἡ ἀνάκλησις αὐτῆς.
- 35.- Ποῖον τό καθήκον τῆς ἐποπτικῆς ἀρχῆς ὡς διοικητικοῦ ὀργάνου;
 Ἀπ. Ἡ τρέχουσα ἐπίβλεψις τῆς λειτουργίας τῶν ἀσφ. ἐπιχειρήσεων.
- 36.- Ποῖα εἶναι ἐν Ἑλλάδι ἡ ἐποπτική ἀρχή τῶν ἰδιωτικῶν ἀσφαλ. ἐπιχειρήσεων;
 Ἀπ. Τό Ὑπουργεῖον Ἐμπορίου (πρώην Ὑπ. Ἐθν. Φίλων.) καί δὴ τό Τμήμα Ἀσφαλιστικῶν ἐπιχειρήσεων.
- 37.- Ὑπάρχει συμβουλευτικόν ὄργανον τῆς ἐποπτικῆς ἀρχῆς;
 Ἀπ. Ναι-Τό Συμβούλιον Ἐποπτείας Ἰδιωτικῆς Ἀσφαλίσεως.
- 38.- Ποῖα τὰ καθήκοντα τοῦ Συμβουλίου Ἐποπτείας;
 Ἀπ. Γνωμοδοτεῖ διὰ α) τήν παροχήν ἀδείας λειτουργίας πάσης ἀσφαλ. ἐπιχειρήσεως, β) τήν ἀνάκλησιν αὐτῆς παρασχεθείσης ἀδείας γ) τήν ἔγκρισιν τῶν καταστατικῶν τῶν ἡμεδαπῶν ἀσφαλ. Ἐταιριῶν, δ) τήν ἔγκρισιν τῶν καταστατικῶν καί τιμολογίων τῶν ἀλλοδαπῶν ἀσφ. Ἐταιριῶν, ε) τήν ἐπέτασιν τῆς ἐποπτείας καί ἐπί τῶν ἀντασφαλιστικῶν ἐπιχειρήσεων, στ) τήν ἐκδοσιν ἐκτελεστικῶν διαταγμάτων τοῦ νόμου 1023, ζ) τήν ἀναγνώρισιν ἀντιπροσώπων ἐν Ἑλλάδι τῶν ἐν Ἀγγλίᾳ μεσιτῶν τοῦ Ἀλόυδ.
- 39.- Ἡ κρατική ἐποπτεία παρακολουθεῖ καί τήν διοίκησιν καί διαχεῖρισιν τῶν ἀσφαλ. ἐπιχειρήσεων καί κατά ποῖον τρόπον;
 Ἀπ. Ναι διὰ τῆς ὑποχρεωτικῆς ὑποβολῆς πρὸς τό Ὑπουργεῖον α) τοῦ ἰσολογισμοῦ, β) τῆς ἐκθέσεως τοῦ Δ. Συμβουλίου, γ) τῶν Πρακτικῶν τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως δ) συνοπτικῶν πινάκων τῶν συναφθεισῶν ἀσφαλειῶν, τῶν ἐκκρεμῶν κινδύνων, τῶν πληρωθεισῶν ἀποζημιώσεων καί τῶν εἰσπραχθέντων ἀσφαλίσεων.

40. Αί άσφαλ. 'Εταιρίαι ζωής υποβάλλουν περισσότερα τών λοιπών άσφαλ. 'Εταιριών στοιχεία προς τό 'Υπουργείον;
'Απ. Ναί- α) Πίνακας τών συναφθεισών άσφαλίσεων κατ'είδος καί ποσόν β) Πίνακας τοῦ χρόνου πληρωμής τών άσφαλίσεων, γ) Πίνακας χορηγηθέντων προς ήσφαλισμένους δανείων, δ) Πίνακας έξοφλήσεων καί άκυρώσεων, ε) Πίνακας τών έπαναχθεισών έν ισχύϊ άσφαλίσεων, στ) Πίνακας τών έκ τής άλλοδαπής είς τήν ήμεδαπήν μετενεχθεισών άσφαλίσεων, καί αντίστροφως.
- 41.- 'Υποχρεοῦνται αί 'Ελληνικαί άσφ. 'Εταιρίαι νά δημιουργοῦν καί κρατοῦν αποθεματικά καί ποῖα;
'Απ. Ναί- α) 20% επί τών καθαρῶν των κερδῶν β) 50% τών άσφαλίσεων ζωής (διατίθενται είς άσφαλιστικήν τοποθέτησιν άμφότερα).
- 42.- Τό αποθεματικόν άσφαλίσεων ζωής τό όποῖον διατίθεται είς άσφαλιστικήν τοποθέτησιν είς ποῖον ποσοστόν άνερχεται;
'Απ. 50% τών άσφαλίσεων.
- 43.- 'Αποδίδεται (έπιστρέφεται) είς τάς 'Εταιρίας τό αποθεματικόν άσφαλίσεων ζωής καί είς ποίας περιπτώσεις;
'Απ. α) "Όταν ή 'Εταιρία παρέχει δάνεια προς ήσφαλισμένους κλάδου ζωής.
β) "Όταν άκυρωθῆ ή έξαγορασθῆ ή έξοφληθῆ λόγω λήξεως ή θανάτου τό άσφαλιστήριο συμβόλαιον.
γ) "Όταν ή 'Εταιρία πληρώνει έτησίως δόσεις προς ήσφαλισμένους "επί ίσοβίω προσάδφ".
- 44.- 'Υποχρεοῦνται αί άσφ. 'Εταιρίαι νά κρατῶσιν αποθεματικά άσφαλίσεων είς τούς λοιπούς κλάδους, πλήν ζωής;
'Απ. "Όχι-μολονότι συνήθως αί 'Εταιρίαι κρατοῦν ένουσίως τοιαῦτα αποθεματικά.
- 45.- Διά νά σχηματίσῃ ιδεάν τής καταστάσεως έκάστης άσφαλιστικῆς έπιχειρήσεως ποῖον δικαίωμα έχει ή έποπτική αρχή;
'Απ. "Έχει δικαίωμα έλέγχου.
- 46.- Τί εξέτάζει ή 'Εποπτική αρχή όταν άσκει τό δικαίωμα έλέγχου τών άσφαλ. έπιχειρήσεων;
'Απ. α) 'Εξετάζει άν υπάρχουν τά νόμιμα αποθεματικά.
β) "Αν ταῦτα εἶναι "έπενδεδυμένα" συμφώνως τῷ νόμῳ.
γ) 'Ελέγχει τά βιβλία τών άσφαλ. έπιχειρήσεων, καί ζητεῖ πληροφορίας.
δ) Παρίσταται δι' αντιπροσώπου της είς τάς Γενικάς Συνελεύσεις τών 'Εταιριών.
- 47.- Αί άλλοδαπαί άσφαλ. 'Εταιρίαι υπόκεινται είς τόν έλεγχον τοῦ 'Υπ. 'Εμπορίου;

- 'Απ. Ναί ἀλλά μέ ἰδιαιτέρους κανόνας.
- 48.- Τί στοιχεῖα ὑποχρεοῦνται νά ὑποβάλουν εἰς τό 'Υπουργεῖον αἱ ἀλλοδαπαὶ ἀσφαλιστικαὶ ἐταιρίαι διὰ νά λάβουν τήν ἄδειαν λειτουργίας ἐν 'Ελλάδι;
- 'Απ. α) Αἴτησιν, β) πρωτότυπον καί μετάφρασιν τοῦ καταστατικοῦ καί τοῦ τελευταίου ἰσολογισμοῦ των. γ) ἀπόδειξιν καταθέσεως τῆς ἐγγυήσεως (ἕν ἐκ. δι' ἓνα κλάδον καί ἕνα ἐκ. διὰ πλείονας κλάδους) δ) τιμολόγια ζωῆς (ε) στατιστικῆς θνησιμότητος ἐπιτόκιον, καθαρόν ἀσφάλιστρον κλπ. στ) πληρεξούσιον περιέχον διορισμόν νομίμου ἀντιπροσώπου.
- 49.- Πῶς διατίθεται ἡ ἐγγύησις τῶν ἀλλοδαπῶν ἀσφαλ. 'Εταιριῶν;
- 'Απ. Εἰς ἀσφαλιστικὴν τοποθέτησιν.
- 50.- Πότε ἐπιστρέφεται ἡ ἐγγύησις τῶν ἀλλοδαπῶν ἀσφαλ. 'Εταιριῶν;
- 'Απ. Μόνον εἰς τὰς περιπτώσεις: α) τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ Νόμου 1023 καί β) τῆς ἀναλήψεως τῆς ἀδείας λειτουργίας τῆς 'Εταιρίας.
- 51.- Ποῖαι εἶναι αἱ περιπτώσεις τοῦ ἄρθρου 8 Ν.1023, καθ' ἃς ἐπιτρέπεται νά χορηγηθῇ ἄδεια ἀναλήψεως (ἐπιστροφῆς) τῆς ἐγγυήσεως;
- 'Απ. α) ἐάν δέν ὑφίστανται ἐνκρεμεῖς δίκαια κατὰ τῆς 'Εταιρίας. β) 'Εάν ἕτερα νομίμως λειτουργοῦσα ἐν 'Ελλάδι, ἀσφαλιστικὴ ἐπιχειρήσις ἀναλάβῃ τὰς ὑποχρεώσεις τῆς αἰτουμένης τήν ἀνάληψιν. γ) μετὰ τήν λήξιν πάντων τῶν ἀσφαλιστηρίων τῆς ἐπιχειρήσεως.
- 52.- Πῶς ἐμπροσπεῖται ἡ ἐν 'Ελλάδι νομίμως ἐργαζομένη ἀλλοδαπὴ ἀσφαλ. 'Εταιρία;
- 'Απ. Διὰ τοῦ Νομίμου αὐτῆς 'Αντιπροσώπου.
- 53.- Δύναται ὁ Νόμιμος 'Αντιπρόσωπος ἀλλοδαπῆς ἀσφαλ. 'Εταιρίας νά εἶναι ἀλλοδαπός;
- 'Απ. Δύναται.
- 54.- Δύναται ὁ Νόμιμος 'Αντιπρόσωπος νά κατοικῇ εἰς τήν Θεσσαλονίκην;
- 'Απ. Ὁχι. Πρέπει νά κατοικῇ μόνον εἰς τὰς 'Αθήνας.
- 55.- Πῶς ἐμπροσπεῖται ἡ ἀλλοδαπὴ ἀσφαλ. 'Εταιρία δικαστικῶς καί εἰς τὰς σχέσεις της μέ τήν Κυβέρνησιν;
- 'Απ. Διὰ τοῦ Νομίμου αὐτῆς 'Αντιπροσώπου.
- 56.- Ποῖα τὰ καθήκοντα τοῦ Νομίμου 'Αντιπροσώπου;
- 'Απ. α) 'Αντιπροσπεύει τήν ἀλλοδαπὴν 'Εταιρίαν ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων καί τῶν λοιπῶν 'Αρχῶν.

- β) Ὑπογράφει τὰ ἀσφαλιστήρια συμβόλαια.
- 57.- Ποῖος ὑπογράφει τὰ ἀσφαλιστήρια συμβόλαια τῶν ἁλλοδαπῶν Ἐταιριῶν;
- Ἀπ. Ὁ Νόμιμος Ἀντιπρόσωπος. Ἀλλά κατόπιν αἰτήσεως τοῦ Νομίμου Ἀντιπροσώπου καί ἀδείας τοῦ Ὑπουργείου Ἐμπορίου, δύνανται νά ὑπογράφουν καί ἄλλα πρόσωπα (Πράκτορες) ἔχοντα τήν κατοικίαν των ἐν Ἑλλάδι.
- 58.- Ποίαν εὐθύνην ὑπέχει ὁ Νόμιμος Ἀντιπρόσωπος;
- Ἀπ. Ὑπέχει τήν εὐθύνην τῶν μελῶν τοῦ Δ. Συμβουλίου καί τοῦ Διευθυντοῦ ἑλληνικῆς ἀσφαλιστικῆς Ἐταιρίας.
- 59.- Ἡ παῦσις τοῦ Νομίμου Ἀντιπροσώπου ἰσχύει ἀμέσως;
- Ἀπ. Ὁχι, ἰσχύει μόνον ἀπό τῆς ἐπιδόσεως πρὸς τόν Ὑπουργεῖον ἐγγράφου δηλώσεως.
- 60.- Ποίας ὑποχρεώσεις ἐπιβάλλει ὁ νόμος εἰς τὰς ἁλλοδαπὰς ἀσφαλ. Ἐταιρίας;
- Ἀπ. α) νά συντάσσουν τὰ ἀσφ. συμβόλαια ἑλληνιστί
 β) νά πληράνουν τὰς ἀποζημιώσεις ἐν Ἑλλάδι.
 γ) νά δωσιδικοῦν ἐν Ἑλλάδι.
 δ) νά τηροῦν βιβλία ἑλληνιστί.
 ε) νά υποβάλλουν εἰς τό Ὑπουργεῖον ἰσολογισμὸν γενικὸν καί ἰσολογισμὸν εἰδικὸν τῶν ἐν Ἑλλάδι ἐργασιῶν των.
 στ) νά υποβάλλουν στοιχεῖα συναφθεισῶν ἀσφαλειῶν, ἐκκιρεμῶν κινδύνων, πληρωθεισῶν ἀποζημιώσεων καί εἰσπραχθέντων ἀσφαλιστρῶν.
 ζ) νά ἀναγράφουν εἰς πᾶν ἐγγραφοῦν ἢ ἔντυπον τὰς λέξεις "ἁλλοδαπὴ ἀνώνυμος ἀσφ. Ἐταιρία", τήν ἔδραν τῆς Ἐταιρίας, τήν ἐθνικότητα αὐτῆς καί τό καταβεβλημένον ἐταιρικὸν της κεφάλαιον.

3.- Τὸ δίκαιον τῆς ἀσφαλιστικῆς συμβάσεως πραγματεύεται τήν ρύθμισιν τῆς ἀσφαλιστικῆς συμβάσεως, δηλαδή ἀσχολεῖται κυρίως μέ ζητήματα ἀστικοῦ καί ἐμπορικοῦ δικαίου. Εἰς τήν Ἑλλάδα τὸ δίκαιον τῆς ἀσφαλιστικῆς συμβάσεως περιλαμβάνεται εἰς τόν Ἐμπορικόν Νόμον (Βιβλίον Πρῶτον τμήμα ἕνατον, ἄρθρα 189-225, Νόμος ΓΨΙΖ' τῆς 17. 4. 1910) καί εἰς τόν Κώδικα Ἰδιωτικοῦ Ναυτικοῦ Δικαίου. Εἰς τό μάθημα τοῦτο θ' ἀσχοληθῶμεν συντόμως μόνον μέ τό πρῶτον μέρος πού ἀφορᾷ τὰς χερσαίας ἀσφαλίσεις (ἄρθρα 189-225). Τό πρῶτον κεφάλαιον (ἄρθρα 189-195) περιεχει γενικὰς διατάξεις πού ἰσχύουν διὰ ὅλους τοὺς ἀσφαλιστικούς κλάδους. Τό δεῦτερον κεφάλαιον (ἄρθρ. 196-220) ἀφορᾷ τὰς ἀσφαλίσεις κατὰ ζημιῶν. Τό τρίτον κεφάλαιον (ἄρ-

θρα 221-225) πραγματεύεται διά τὰς ἀσφαλίσεις ἐπὶ τῆς ζωῆς. Ὁ νόμος διακρίνει μεταξύ ἀσφαλίσεων ζημιῶν καὶ ἀσφαλίσεων προσώπων. Τὰς ἐννοίας ταύτας εἶδομεν ἀνωτέρω. Ὅπως καὶ τὸ ἐνοχικὸν δίκαιον οὕτω καὶ ὁ ἐμπορικὸς νόμος ἐκινεῖται ἐκ τῆς βασικῆς ἀρχῆς τῆς ἐλευθερίας τῶν συμβάσεων.

Ἐπομένως τὸ περιεχόμενον κάθε ἀσφ. συμβάσεως προκύπτει ἀπὸ τὴν ἐλευθέραν συμφωνίαν τῶν συμβαλλομένων μερῶν. Αἱ διατάξεις τοῦ νόμου ἔχουν μόνον συμπληρωματικὴν χαρακτῆρα. Διὰ τὴν κατάρτισιν τῆς ἀσφαλιστικῆς συμβάσεως ὁ Ἐμπορικὸς Νόμος δὲν περιλαμβάνει ἰδιαιτέρας διατάξεις διότι ἰσχύουν καὶ ἐδῶ οἱ γενικοὶ κανόνες τοῦ ἀστικοῦ δικαίου. Πρέπει ὅμως δι' ἐκάστην ἀσφαλιστικὴν σύμβασιν νὰ συνταχθῆ ἔγγραφον (ἄρθρ. 192 ἢ ἀσφ. σύμβασις γίνεται ἐγγράφως). Τὸ ἔγγραφον δὲν εἶναι ἀπαραίτητον στοιχεῖον διὰ τὸ κῦρος τῆς ἀσφαλιστικῆς συμβάσεως καὶ τῶν διαφόρων ρητῶν αὐτῆς δηλ. τὸ ἔγγραφον δὲν εἶναι συστατικόν, ἀλλ' ἀπλῶς ἀποδεικτικὸν τῆς συμβάσεως. Ἐπομένως δὲν ἐπιτρέπεται ν' ἀποδειχθῆ ἡ σύμβασις διὰ μαρτύρων, διότι ὅπου ὁ νόμος ἀπαιτεῖ ἔγγραφον ἀποκλείονται οἱ μάρτυρες. Ἐπίσης ἀποκλείεται καὶ ἡ διὰ τεκμηρίων ἀπόδειξις.

Ἡ ἀσφαλιστικὴ σύμβασις καταρτίζεται μόνις κίνη ἀποδεκτῆ ἢ πρότασις περὶ ἀσφαλίσεως καὶ ἡ ἀποδοχὴ περιῆλθεν εἰς γνῶσιν τοῦ προτείναντος. Δύνανται νὰ συνομολογηθοῦν οἰοιδήποτε ὅροι καὶ ἀντικείμενοι πρὸς τὴν νόμιμον ρύθμισιν, ἀρκεῖ νὰ μὴ θίγεται ὁ ἀποζημιωτικὸς χαρακτῆρ τῆς ἀσφαλιστικῆς συμβάσεως. Οἱ ἐντυποὶ ὅροι τοῦ ἀσφαλιστηρίου ἔχουν πλήρη ἰσχύον ἐφόσον δὲν τροποποιοῦνται διὰ τῶν χειρογράφων. Ἐπὶ ἀσαφῶν ὅρων τοῦ ἀσφαλιστηρίου ἡ ἐρμηνεία γίνεται εἰς βάρος τοῦ ἀσφαλιστοῦ, ὁ ὅποιος εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ διατυπώσῃ τοὺς ὅρους του. Τὸ ἀσφαλιστήριον πρέπει νὰ περιέχῃ χρονολογίαν καὶ τὴν διαμονὴν ἢ κατοικίαν αὐτοῦ, τὴν ἐπωνυμίαν τοῦ ἀσφαλιστοῦ καὶ τὴν κατοικίαν του, τὸ ἀντικείμενον τῆς ἀσφαλίσεως, τὸ ἀσφαλισθέν ποσόν, τὸ ἀσφαλιστήριον καὶ τοὺς κινδύνους πού ἀναλαμβάνει ὁ ἀσφαλιστὴς καὶ τὸν χρόνον τῆς ἐνάρξεως καὶ λήξεως αὐτῶν (ἄρθρ. 192). Κάθε ἀγωγή ἐκ τῆς ἀσφαλίσεως παραγράφεται διὰ τῆς παρόδου τριῶν ἐτῶν ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ ἔτους ἐντός τοῦ ὁποίου ἐγεννήθη ἡ ἀγωγή (ἄρθρον 195).

Τὸ δεῦτερον κεφάλαιον (ἄρθρ. 196-220) ἀφορᾷ ὅπως εἶπομεν τὰς ἀσφαλίσεις κατὰ ζημιῶν. Εἰς αὐτάς τὰς ἀσφαλίσεις ὀρίζεται ὅτι δύναται ν' ἀσφαλισθῆ ὄχι μόνον ὁ ὀδικοκτῆτης ἐνὸς πράγματος, ἀλλὰ καὶ ὁ δανειστής ὅστις ἔχει προνόμιον ἢ ὑποθήκην ἐπὶ τοῦ πράγματος καὶ γενικῶς

πᾶς ὅστις ἔχει πραγματικὸν καὶ νόμιμον συμφέρον ἢ εὐθύνην διὰ τὴν διατήρησιν τοῦ πράγματος (ἄρθρ. 196). Κατόπιν ὁ νόμος καθορίζει τὰς περιπτώσεις ὑποσφαλίσεως (198), διπλῆς ἀσφαλίσεως (199-200) καὶ ὑπερασφαλίσεως (201) πού εἶδομεν ἀνωτέρω. Σπουδαίαν σημασίαν ἔχει τὸ ἄρθρον 202 πού περιλαμβάνει τὴν υποχρέωσιν δηλώσεως ἐκ μέρους τοῦ ἀσφαλιζομένου κάθε οὐσιώδους περιστατικοῦ. Πᾶσα ψευδής ἢ καὶ ἀπλῶς πεπλανημένη δήλωσις, καθὼς καὶ πᾶσα ἀποσιώπησις περιστατικῶν γνωστῶν εἰς τὸν ἠσφαλισμένον ἀποτελεῖ λόγον ἀκυρότητος τῆς ἀσφαλίσεως, ἐάν ἡ δήλωσις ἢ ἡ ἀποζημίωσις εἶναι τοιαύτη, ὥστε νὰ θεωρηθῇ ὅτι ὁ ἀσφαλιστής δέν θά ἐδέχτο τὴν ἀσφάλισιν ἢ θά τὴν ἐδέχτο με βαρυτέρους ὅρους, ἂν ἐγνώριζε τὴν ἀληθινὴν κατάστασιν τῶν πραγμάτων.

Ἐπίσης ἔχουν βασικὴν σημασίαν τὰ ἄρθρα 203, 204 καὶ 205 πού πραγματεύονται διὰ τὸν κίνδυνον καὶ διὰ τὴν μεταβολὴν τοῦ κινδύνου καὶ ἰδίως τὸ ἄρθρον 205 πού ὀρίζει ὅτι ὁ ἀσφαλιστής ἀπαλλάσσεται ὅταν ἐξ αἰτίας τοῦ ἠσφαλισμένου οἱ κίνδυνοι μεταβληθοῦν ἢ ἐπιταθοῦν, ὥστε ὁ ἀσφαλιστής δέν θά ἔδιδε τὴν συναίνεσιν του ἢ δέν θά τὴν ἔδιδε ὑπὸ τοῦς ἰδίους ὅρους, ἂν ὅταν ἔγινε ἡ σύμβασις ὑφίστατο ἢ νέα αὕτη κατάστασις τῶν πραγμάτων.

Ε Μ Π Ο Ρ Ι Κ Ο Σ Ν Ο Μ Ο Σ

Περὶ ἀσφαλιστικῆς συμβάσεως
(Νόμος ΓΨΙΖ' τῆς 17 Ἀπριλ. 1920)

ΚΑΦΑΛΑΙΟΝ Α΄

Γενικαὶ Διατάξεις.-

Ἄρθρον 189. Ἀσφάλισις εἶναι ἡ σύμβασις δι' ἧς ὁ ἀσφαλιστής ὑποχρεοῦται ἵνα, ἀντὶ ἀσφαλίστρου, ἀποζημιώσῃ τὰς ἀπωλείας ἢ τὰς ζημίας αἰτινες ἐνδέχεται νὰ συμβῶσιν εἰς τὸν ἀσφαλιζόμενον ἐξ ὠρισμένων τυχαίων ἢ ἀνωτέρας βίας περιστατικῶν ἢ πληρώσῃ χρηματικὸν ποσὸν κατὰ λόγον τῆς διάρκειας ἢ τῶν συμβεβηκότων τῆς ζωῆς ἐνός ἢ πλειόνων προσώπων.

Ἄρθρον 190. Αἱ θαλάσσιαι ἀσφαλίσεις ρυθμίζονται εἰδικῶς ἐν τῇ δευτέρῳ βιβλίῳ τοῦ Ἐμπορικοῦ Νόμου (ΣΗΜ. Νῦν Κ.Ι.Ν.Δ.)

Ἄρθρον 191. Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος τμήματος ἐφαρμόζον-

ται καὶ ἐπὶ τῶν ἀμοιβαίων ἀσφαλίσεων, ἐφ' ὅσον δὲν εἶναι ἀσυμβίβαστοι πρὸς τὴν ἰδιόζουσαν φύσιν αὐτῶν.

Ἄρθρον 192. Ἡ ἀσφαλιστικὴ σύμβασις γίνεται ἐγγράφως, τὸ δὲ ἀσφαλιστήριον χρονολογεῖται καὶ περιέχει: α') τὸ ἐνεργοῦν τὴν ἀσφάλισιν πρόσωπον καὶ τὴν διαμονὴν ἢ τὴν κατοικίαν αὐτοῦ, β') τὸ πρόσωπον τοῦ ἀσφαλιστοῦ καὶ τὴν διαμονὴν ἢ τὴν κατοικίαν αὐτοῦ, γ') τὸ ἀντικείμενον τῆς ἀσφαλίσεως δ') τὸ ἀσφαλισθὲν ποσόν, ε') τὸ ἀσφάλιστρον, στ') τοὺς κινδύνους οὓς ἀναλαμβάνει ὁ ἀσφαλιστὴς καὶ τὸν χρόνον τῆς ἐνάρξεως καὶ λήξεως αὐτῶν.

Ἄρθρον 193. Ἐάν ἐν τῷ ἀσφαλιστηρίῳ δὲν δηλοῦται ὅτι ἡ ἀσφάλισις συνομολογεῖται διὰ λογαριασμὸν ἄλλου ἢ διὰ λογαριασμὸν οὐτινος ἀνήκει, θεωρεῖται συνομολογηθεῖσα διὰ λογαριασμὸν τοῦ ἐνεργοῦντος τὴν ἀσφάλισιν.

Ἄρθρον 194. Ὁ ἀσφαλιστὴς δύναται ν' ἀσφάλισῃ παρ' ἐτέρῳ τὰ ὑπ' αὐτοῦ ἀσφαλισθέντα πράγματα. Ὁ ἠσφαλισμένος δύναται ν' ἀσφάλισῃ τὸ ἀσφάλιστρον. Ἡ ἐκχώρησις τοῦ δικαιώματος ἀπέναντι τοῦ ἀσφαλιστοῦ γίνεται διὰ μεταβιβάσεως τοῦ ἀσφαλιστηρίου, δυνάμει δηλώσεως, ὑπογραφομένης παρὰ τοῦ ἐκχωρητοῦ καὶ τοῦ ἐκδοχέως, δὲν ἔχει δὲ ἀποτελέσματα ἀπέναντι τῶν τρίτων, ἐάν δὲν κοινοποιηθῇ εἰς τὸν ἀσφαλιστὴν ἢ δὲν γίνῃ παρ' αὐτοῦ ἐγγράφως ἀποδεκτὴ.

Ἄρθρον 195. Πᾶσα ἀγωγή πηγάζουσα ἐν τῆς συμβάσεως τῆς ἀσφαλίσεως κατὰ ζημιῶν ἢ ἐπὶ τῆς ζωῆς παραγράφεται διὰ τῆς παρελεύσεως τριῶν ἐτῶν, ἀρχομένων ἀπὸ τὸ τέλος τοῦ ἔτους ἐντός τοῦ ὁποίου ἐγεννήθη ἡ ἀγωγή.

Περὶ τῶν κατὰ τῶν ζημιῶν ἀσφαλίσεων

Τμ. Α'. Γενικαὶ διατάξεις.

Ἄρθρον 196. Δύναται ν' ἀσφαλισθῇ οὐ μόνον ὁ κύριος, ἀλλὰ καὶ ὁ ἔχων προνόμιον ἢ ὑποθήκην ἐπὶ τοῦ πράγματος δανειστής, καὶ ἐν γένει πᾶς ὁ ἔχων πραγματικὸν καὶ νόμιμον συμφέρον ἢ εὐθύνην διὰ τὴν διατήρησιν τοῦ πράγματος.

Ἄρθρον 197. Ἡ κατὰ τῶν ζημιῶν ἀσφάλισις δύναται νὰ γίνῃ δι' ὀλόκληρον τὴν ἀξίαν τοῦ πράγματος διὰ μέρος αὐτῆς, ἢ δι' ὀρισμένην ποσότητα. Δύναται νὰ γίνῃ καὶ διὰ ποσοστὸν τοῦ πράγματος, διὰ πλείονα πράγματα ἠνωμένως ἢ κεχωρισμένως, ἢ δι' ὀμάδα πραγμάτων. Δύναται ν' ἀσφαλισθῶσι καὶ τὰ ἐπιζόμενα κέρδη καὶ οἱ ἠρητημένοι καρποί, εἰς τὰς προβλεπομένας ὑπὸ τοῦ νόμου περιστάσεις.

Άρθρον 198. 'Εάν ή κατά τῶν ζημιῶν ἀσφάλισις καλύπτῃ μέρος μόνον τῆς ἀξίας τοῦ ἀσφαλισθέντος πράγματος, ὁ ἠσφαλισμένος ὑφίσταται ἀνάλογον μέρος τῶν ζημιῶν ἢ ἀπωλειῶν.

Άρθρον 199. Τά δι' ὀλοκλήρον τήν ἀξίαν των ἀσφαλισθέντα πράγματα δέν δύναται ν' ἀσφαλισθῶσιν ἐν νέου διὰ τόν αὐτόν ἄρον καί διὰ τοῦς αὐτούς κινδύνους. - Εἶναι ἐν τούτοις ἰσχυρά ἡ δευτέρα ἀσφάλισις α') ἐάν ἐγένετο ὑπό τήν αἴρεσιν τῆς ἀκυρότητος τῆς προηγουμένης ἀσφαλίσεως ἢ ὑπό τήν αἴρεσιν τῆς ὀλιγιῆς ἢ μερικῆς ἀφερεγγυότητος τοῦ πρώτου ἀσφαλιστοῦ. β') ἐάν τά δικαιώματα τά πηγάζοντα ἐκ τῆς πρώτης ἀσφαλίσεως ἐξεχωρήθησαν εἰς τόν δεύτερον ἀσφαλιστήν ἢ ἐγένετο παρατησις αὐτῶν ἀπέναντι τοῦ πρώτου.

Άρθρον 200. - 'Εάν δέν καλύπτεται ἐκ τῆς πρώτης ἀσφαλίσεως ὀλοκλήρως ἡ ἀξία τοῦ ἀσφαλισθέντος πράγματος, οἰμιεπόμενοι ἀσφαλισταί εὐθύνονται διὰ τό ὑπόλοιπον τῆς ἀξίας, κατά τήν τάξιν τῆς χρονολογίας τῶν ἀσφαλιστικῶν συμβάσεων. - Πᾶσαι αἱ ἀσφαλίσεις, αἱ συνομολογηθεῖσαι τήν αὐτήν ἡμέραν θεωροῦνται σύγχρονοι καί εἶναι ἰσχυραί μέχρι συμπληρώσεως ὀλοκλήρου τῆς ἀξίας, κατά λόγον τῆς ἐν ἐκάστη ἀσφαλισθείσης ποσότητος.

Άρθρον 201. 'Ἡ ἀσφάλισις διὰ ποσόν ὑπερβαῖνον τήν ἀξίαν τῶν ἀσφαλισθέντων πραγμάτων δέν παράγει ἀποτελέσματα ὡς πρός τόν ἠσφαλισμένον, ἐάν ἐγένετο παρ' αὐτοῦ δολίως ἢ ἀπατηλῶς, ὁ δέ καλλιῆς πίστεως ἀσφαλιστής δικαιοῦται εἰς τό ἀσφάλιστρον. -

'Εάν ὁ ἠσφαλισμένος δέν ἐνήργησε δολίως ἢ ἀπατηλῶς ἡ ἀσφάλισις εἶναι ἰσχυρά μέχρι τῆς ἀξίας τῶν ἀσφαλισθέντων πραγμάτων, ὁ δέ ἠσφαλισμένος δέν ὑποχρεοῦται νά πληρῶσῃ τό ἀσφάλιστρον διὰ τό ὑπερβάλλον ποσόν, ἀλλ' ὀφείλει μόνον ἀποζημιῶσιν ἴσην πρός τό ἡμιου τοῖς ἐκατόν ἐπὶ τῆς ἀσφαλισθείσης ποσότητος.

Άρθρον 202. Πᾶσα ψευδής ἢ πεπλανημένη δήλωσις καί πᾶσα ἀποσιώπησις περιστατικῶν γνωστῶν εἰς τόν ἠσφαλισμένον ἀποτελεῖ λόγον ἀκυρότητος τῆς ἀσφαλίσεως ἐάν ἡ δήλωσις ἢ ἡ ἀποσιώπησις εἶναι τοιαύτης φύσεως ὥστε νά θεωρηθῇ ὅτι ὁ ἀσφαλιστής δέν ἠθελε συνανέσει εἰς τήν ἀσφάλισιν ἢ δέν ἠθελε δεχθῆ αὐτήν ὑπό τοῦς αὐτούς ὄρους, ἐάνν ἐγγίνωσκε τήν ἀληθῆ κατάστασιν τῶν πραγμάτων. - 'Ἡ ἀσφάλισις εἶναι ἄκυρος καί ἂν ἡ δήλωσις ἢ ἡ ἀποσιώπησις ἀφορᾷ περιστατικά μὴ ἐπιδράσαντα ἐπὶ τῆς ζημίας ἢ τῆς ἀπωλείας τῶν ἀσφαλισθέντων πραγμάτων. - 'Εάν ὁ ἠσφαλισμένος διετέλεε ἐν κακῇ πίστει, ὁ ἀσφαλιστής δικαιοῦται εἰς τό ἀσφάλιστρον.

Άρθρον 203. 'Ἡ ἀσφάλισις εἶναι ἄκυρος, ἐάν ὁ ἀσφαλιστής καί

ὁ ἠσφαλισμένος ἢ τὸ πρόσωπον τὸ ἐνεργῆσαν τὴν ἀσφάλισιν ἐγίνωσκε τὴν ἀνυπαρξίαν ἢ τὴν παῦσιν τῶν κινδύνων ἢ τὴν ἐπέλευσιν τῆς ζημίας.- Ἐάν μόνος ὁ ἀσφαλιστής ἐγνώριζε τὴν ἀνυπαρξίαν ἢ τὴν παῦσιν τῶν κινδύνων, ὁ ἠσφαλισμένος δὲν εἶναι ὑπόχρεως νὰ πληρώσῃ τὸ ἰσφάλιστρον.- Ἐάν δὲ τὸ πρόσωπον τὸ ἐνεργῆσαν τὴν ἀσφάλισιν ἐγίνωσκε τὴν ἐπέλευσιν τῆς ζημίας, ὁ ἀσφαλιστής δὲν ὑποχρεοῦται ἐκ τῆς συμβάσεως, δικαιοῦται ὅμως εἰς τὸ ἀσφάλιστρον.

Ἄρθρον 204. Ἡ ἀσφάλισις λογίζεται μὴ γενομένη, ἐάν τὸ ἀσφαλισθέν πρᾶγμα δὲν ἐξετέθη εἰς κινδύνους ἀλλ' ὁ ἀσφαλιστής δικαιοῦται εἰς ἀποζημίωσιν ὀριζομένην κατὰ τὸ τελευταῖον ἐδάφιον τοῦ ἄρθρ. 201.

Ἄρθρον 205. Ὁ ἀσφαλιστής ἀπαλλάσσεται, ὅταν ἐξ αἰτίας τοῦ ἠσφαλισμένου οἱ κίνδυνοι μεταβληθῶσιν ἢ ἐπιτάθωσιν διὰ μεταβολῆς οὐσιώδους περιστάσεως, οὕτως ὥστε ὁ ἀσφαλιστής δὲν θά ἔδιδε τὴν συναίνεσίν του ἢ δὲν θά ἔδιδε αὐτὴν ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅρους, ἐάν καθ' ὄν χρόνον συνέστη ἡ σύμβασις ὑφίστατο ἢ νέα αὕτη τῶν πραγμάτων κατάστασις: Ἡ διάταξις αὕτη δὲν ἐφαρμόζεται, ἐάν ὁ ἀσφαλιστής, λαβὼν γνῶσιν τῆς μεταβολῆς, ἐξηκολούθησεν ἐκτελεῶν τὴν σύμβασιν.

Ἄρθρον 206. Ἐάν ὁ ἠσφαλισμένος πτωχεύσῃ πρὸ τῆς λήξεως τῶν κινδύνων καὶ πρὸ τῆς πρὸς τὸν ἀσφαλιστὴν καταβολῆς τοῦ ἀσφαλιστροῦ, δύναται ὁ ἀσφαλιστής νὰ ζητήσῃ ἐγγυοδοσίαν ἢ τὴν διάλυσιν τῆς συμβάσεως. Τὸ αὐτὸ δικαίωμα ἔχει καὶ ὁ ἠσφαλισμένος, ἐάν ὁ ἀσφαλιστής πτωχεύσῃ.

Ἄρθρον 207. Τὸν ἀσφαλιστὴν βαρύνουσιν αἱ ἀπώλειαι καὶ ζημίαι, αἱ ἐπερχόμεναι εἰς τὰ ἀσφαλισθέντα πράγματα ἐκ τυχαίων ἢ ἀνατέρας βίας συμβεβηκότων, ὧν τοὺς κινδύνους ἀνέλαβεν.- Ὁ ἀσφαλιστής δὲν εὐθύνεται διὰ τὰς ἀπωλείας καὶ τὰς ζημίας, τὰς πηγαζούσας ἀποκλειστικῶς ἐξ ἐλαττώματος ἐνυπάρχοντος τῷ ἀσφαλισθέντι πράγματι καὶ μὴ δηλωθέντος, οὐδέ διὰ τὰς ἐπελθούσας ἐκ πταίσματος τοῦ ἠσφαλισμένου, τῶν πραγμάτων, τῶν παραγγελῶν ἢ τῶν παραγγελιοδόχων αὐτοῦ. Ὁ ἀσφαλιστής δὲν εὐθύνεται διὰ τοὺς κινδύνους πολέμου καὶ διὰ τὰς ζημίας τὰς προελθούσας ἐκ στάσεως, ἐκτός ἐναντίας συμφωνίας.

Ἄρθρον 208. Ἡ ὀφειλομένη παρά τοῦ ἀσφαλιστοῦ ἀποζημίωσις κανονίζεται κατὰ τὴν ἀξίαν ἣν ἔχει τὸ ἀσφαλισθέν πρᾶγμα ἐν τῷ χρόνῳ τοῦ δυστυχήματος.-

Ἐάν προηγήθῃ τῆς ἀσφάλισις ἐκτίμησις ἀποδεδεγμένη ὑπὸ τοῦ ἀσφαλιστοῦ, αὕτη δύναται νὰ προσβληθῇ μόνον

δι'άπατην εικονιότητα, ἢ πλαστότητα, ἐπιφυλασσομένης πάσης ἄλλης ἄστιν ἢ ποινικῆς ἀγωγῆς. - Ἐάν δὲν ὑπάρχη ἀποδεδειγμένη ἐντίμησης, ἢ ἀξία τῶν ἀσφαλισθέντων πραγμάτων δύναται ν' ἀποδειχθῆ διὰ παντός νομίμου μέσου. Ἐπιφυλασσομένων τῶν διατάξεων τῶν ἀφορωσῶν τὰς κατὰ τῶν θαλασσίων κινδύνων ἀσφαλίσεις, ὁ ἠσφαλισμένος δὲν δικαιούται νὰ ἐγκαταλείπη εἰς τὸν ἀσφαλιστὴν τὰ πράγματα τὰ ὑπολειφθέντα ἢ διασωθέντα ἐκ τοῦ δυστυχήματος. - Ἡ ἀξία τῶν ὑπολειφθέντων ἢ διασωθέντων πραγμάτων ἀφαιρεῖται ἐκ τοῦ ὀφειλομένου παρὰ τοῦ ἀσφαλιστοῦ ποσοῦ.

Ἄρθρον 209. Ὁ ἠσφαλισμένος ὀφείλει ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν ἀφ' ἧς ἐπῆλθε τὸ δυστύχημα ἢ ἀφ' ἧς ἔλαβε γινῶσιν αὐτοῦ νὰ εἰδοποιήσῃ τὸν ἀσφαλιστὴν. Ὄφείλει πρὸς τοῦτους νὰ ἐνεργήσῃ τὸ καθ' ἑαυτὸν πρὸς ἀποφυγὴν ἢ μείωσιν τῆς ζημίας. - Τὰ πρὸς τοῦτο γενόμενα ὑπὸ τοῦ ἠσφαλισμένου ἔξοδα βαρύνουσι τὸν ἀσφαλιστὴν, καὶ ἂν τ' ἄφροισμα τῶν ἐξόδων καὶ τῶν ζημιῶν ὑπερβαίῃ τὴν ἀσφαλισθεῖσαν ποσότητα καὶ ὁ σκοπὸς δὲν ἐπετεύχθη ἐκτὸς ἐάν τὰ ἔξοδα ἐγένοντο ἐν ὄλῳ ἢ ἐν μέρει ἀπερισκέπτως.

Ἄρθρον 210. Ὁ ἀσφαλιστής, ὁ ἀποζημιώσας τὴν ζημίαν ἢ τὴν ἀπώλειαν τῶν ἀσφαλισθέντων πραγμάτων, ὑποκαθίσταται ἀπέναντι τῶν τρίτων εἰς τὰ δικαιώματα τὰ λόγῳ τῆς ζημίας ἀνήκοντα τῷ ἠσφαλισμένῳ, ὅστις εὐθύνεται διὰ πᾶσαν ὑπ' αὐτοῦ ἐπενεχθεῖσαν βλάβην τῶν δικαιωμάτων τούτων. - Ἐάν ἡ ζημία ἀπεζημιώθῃ μόνον ἐν μέρει, ὁ ἠσφαλισμένος καὶ ὁ ἀσφαλιστής συντρέχουσιν εἰς τὴν ἐνδίκασιν τῶν δικαιωμάτων αὐτῶν ἀναλόγως τοῦ ἐπιβάλλοντος ἐκάστω.

Ἄρθρον 211. Ἐν περιπτώσει ἀπαλλοτριώσεως τῶν ἀσφαλισθέντων πραγμάτων, τὰ ἐκ τῆς ἀσφαλίσεως δικαιώματα καὶ αἱ ὑποχρεώσεις τοῦ προκλήτορος δὲν μεταβαίνουσιν εἰς τὸν νέον κτήτορα, ἐκτὸς ἐναντίας συμφωνίας.

Τμ. Β': Περὶ εἰδῶν τινῶν ἀσφαλίσεως κατὰ τῶν ζημιῶν.

Ἄρθρον 212. Ἐάν ὁ δανειστής ἠσφάλισε τὴν φερεγγυότητα τοῦ ὀφειλέτου του, ὁ ἀσφαλιστής δύναται πρὶν ἢ πληρῶσῃ τὴν ἀσφαλισθεῖσαν ποσότητα, ν' ἀντιτάξῃ τὸ εὐεργέτημα τῆς διζήσεως, κατὰ τὰς σχετικὰς διατάξεις τοῦ ἀστικοῦ δικαίου. Ὁ ἀσφαλιστής πληρῶσας τὴν ἀσφαλισθεῖσαν ποσότητα, ὑποκαθίσταται εἰς τὰ δικαιώματα τοῦ ἠσφαλισμένου κατὰ τοῦ ὀφειλέτου, ἐπιφυλασσομένης τῆς περιπτώσεως τοῦ ἄρθρου 210 ἐπὶ μερικῆς ἀποζημιώσεως.

Ε Ρ Ω Τ Η Σ Ε Ι Σ

- 61.- Ποῖος νόμος ρυθμίζει ἐν Ἑλλάδι τὸ δίκαιον τῆς ἀσφαλιστικῆς συμβάσεως;
 Ἀπ. Ὁ ἐμπορικὸς Νόμος (ἄρθρ. 189-225 διὰ τὰς, χερσαίας ἀσφαλίσεις) καὶ ὁ ΚΙΝΔ διὰ τὰς θαλασσίας ἀσφαλίσεις .
- 62.- Αἱ διατάξεις τοῦ Ἐμπ. Νόμου ἔχουν ὑποχρεωτικὸν χαρακτῆρα;
 Ἀπ. Ὁχι, συμπληρωματικὸν ἀπλῶς.
- 63.- Ποῖα εἶναι ἡ βασικὴ ἀρχὴ τοῦ Ἐμποριοῦ Νόμου διὰ τὴν ἀσφαλιστικὴν σύμβασιν;
 Ἀπ. Ἡ ἀρχὴ τῆς ἐλευθερίας τῶν συμβάσεων.
- 64.- Ἀπαιτεῖται ὄρισμένος τύπος διὰ τὴν σύστασιν ἀσφαλιστικῆς συμβάσεως;
 Ἀπ. Ὁχι.
- 65.- Τὸ ἔγγραφον εἶναι συστατικὸν στοιχεῖον τῆς ἀσφ. συμβάσεως; δηλ. ἄνευ ἐγγράφου δὲν συνιστᾶται ἀσφ. σύμβασις;
 Ἀπ. Δὲν εἶναι συστατικόν. Καὶ ἄνευ ἐγγράφου ἡ σύμβασις εἶναι ἔγκυρος.
- 66.- Τί σημασίαν ἔχει ἡ ἔγγραφος κατάρτισις τῆς ἀσφαλ. συμβάσεως;
 Ἀπ. Ἀποδεικνύει τὴν κατάρτισιν αὐτῆς. Τὸ ἔγγραφον εἶναι ἀπλῶς ἀποδεικτικόν καὶ οὐχὶ συστατικόν τῆς συμβάσεως.
- 67.- Ἐπιτρέπεται ν' ἀποδειχθῇ ἡ κατάρτισις καὶ οἱ ὄρωσι τῆς ἀσφ. συμβάσεως διὰ μαρτύρων;
 Ἀπ. Ὁχι, διότι ὅπου ὁ Νόμος ἀπαιτεῖ ἔγγραφον πρὸς ἀπόδειξιν δὲν ἐπιτρέπεται ἡ διὰ μαρτύρων ἀπόδειξις.
- 68.- Διὰ τὴν κατάρτισιν τῆς ἀσφαλ. συμβάσεως ἀρκεῖ ἡ ὑπό τοῦ ἀσφαλιστοῦ ἀποδοχὴ τῆς προτάσεως τοῦ ἐνεργουῦντος τὴν ἀσφάλισιν;
 Ἀπ. Ὁχι ἀπαιτεῖται ὅπως ἡ ἀποδοχὴ περιέλθῃ εἰς γνώσιν τοῦ προτείναντος.
- 69.- Ὅροι ἀντιθετοὶ πρὸς τὴν νόμιμον ρύθμισιν εἶναι ἰσχυροί;
 Ἀπ. Ναί, ἀρκεῖ νά μὴ ἀντιβαίνουν εἰς τὴν δημοσίαν τάξιν, εἰς τὴν καλὴν πίστιν καὶ προειμένον περι ἀσφαλίσεως ζημιῶν νά μὴ ἀντιβαίνουν εἰς τὸν ἀποζημιωτικὸν χαρακτῆρα τῆς ἀσφ. συμβάσεως.

- 70.- Οἱ ἔντυποι ὄροι εἶναι ἰσχυρότεροι τῶν χειρογράφων τοιοῦτων;
'Απ. Ὁχι, οἱ χειρόγραφοι ὑπερισχύουν.
- 71.- Οἱ ἀσαφεῖς ὄροι ἐρμηνεύονται ὑπὲρ τοῦ ἀσφαλιστοῦ;
'Απ. Ὁχι, ὑπὲρ τοῦ ἀσφαλιζομένου, διότι ὁ ἀσφαλιστὴς ὤφειλε νὰ τοὺς εἶχε διατυπώσει σαφέστερον.
- 72.- Τί στοιχεῖα πρέπει νὰ περιέχῃ τὸ ἀσφαλιστήριον συμβόλαιον;
'Απ. α) χρονολογίαν β) ὄνομα καὶ κατοικίαν τοῦ ἐνεργοῦντος τὴν ἀσφάλισιν γ) ὄνομα καὶ κατοικίαν τοῦ ἀσφαλιστοῦ δ) ἀντικείμενον τῆς ἀσφαλίσεως ε) ἀσφαλισθὲν ποσόν στ) ἀσφάλιστρον ζ) κινδύνους ἀναλαμβανομένους ὑπὸ τοῦ ἀσφαλιστοῦ καὶ χρόνον ἐνάρξεως καὶ λήξεως αὐτῶν.
- 73.- Μετὰ πόσον χρόνον παραγράφεται ἡ ἐκ τῆς ἀσφαλίσεως ἀγωγή κατὰ τὸν νόμον;
'Απ. Μετὰ τὴν πάροδον 3 ἐτῶν ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ ἔτους ἐντός τοῦ ὁποῦ ἐγεννήθη ἡ ἀγωγή.
- 74.- Εἰς τὰς ἀσφαλίσεις κατὰ ζημιῶν δύναται νὰ ἀσφαλισθῇ μόνον ὁ κύριος (ιδιοκτήτης) ἐνός πράγματος;
'Απ. Καὶ ὁ δανειστής ὁ ἔχων προνόμιον ἢ ὑποθήκην ἐπὶ τοῦ πράγματος. Καὶ πᾶς ἔχων πραγματικὸν καὶ νόμιμον συμφέρον ἢ εὐθύνην διὰ τὴν διατήρησιν τοῦ πράγματος.
- 75.- Ψευδῆς ἢ πεπλανημένη δήλωσις ἢ ἀπόσιώπησις περιστατικῶν γνωστῶν εἰς τὸν ἠσφαλισμένον τί συνεπέρας ἔχει;
'Απ. Ἀποτελεῖ λόγον ἀκυρότητος τῆς ἀσφαλίσεως ἐάν θεωρηθῇ ὅτι ὁ ἀσφαλιστὴς δὲν θὰ ἐδέχετο τὴν ἀσφάλισιν ἢ θὰ τὴν ἐδέχετο ὑπὸ βαρυτέρους ὄρους, ἐάν ἐγνώριζε τὴν πραγματικὴν κατάστασιν.
- 76.- Ἐάν οἱ ἀσφαλιζόμενοι κίνδυνοι μεταβληθοῦν ἢ ἐπιταθῶν, ποῖαι αἱ συνέπειαι διὰ τὴν ἀσφαλιστικὴν σύμβασιν;
'Απ. Ἀπαλλάσσεται ὁ ἀσφαλιστὴς ἐάν ὑπάλτιος τῆς μεταβολῆς ἢ ἐπιτάσεως εἶναι ὁ ἠσφαλισμένος καὶ ἂν ἡ μεταβολὴ ἢ ἐπίτασις εἶναι τοιαύτη ὥστε νὰ θεωρηθῇ ὅτι ὁ ἀσφαλιστὴς δὲν θὰ ἠσφάλιζε ἢ θὰ ἠσφάλιζε ὑπὸ βαρυτέρους ὄρους.

4.- Ἡ φορολογία τῶν ἀσφαλιστικῶν ἐπιχειρήσεων δὲν διακρίνεται ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῆς φορολογικῆς νομοθεσίας κατ'ἀρχὴν ἀπὸ τὴν φορολογίαν τῶν ἄλλων ἐπιχειρήσεων. Ἰδίως οἱ φόροι καθαρᾶς προσόδου καὶ ἐπιτηδεύματος εἶναι γενικοὶ δι' ὅλας τὰς ἐπιχειρήσεις μὲ ἐλαχίστας εἰδικὰς δι-

ατάξεις. Π.χ. εἰς τόν φόρον καθαρᾶς προσόδου ἀναγνωρίζονται ὡς ἔξοδα τῆς ἐπιχειρήσεως τὰ "μαθηματικά" ἀποθέματα" τῶν ἀσφαλιστικῶν Ἑταιρειῶν. Ὑπάρχουν ὁμως καί εἰδικαί φορολογίαι τῶν ἀσφαλιστικῶν ἐπιχειρήσεων π.χ. ὁ φόρος ἐπί τῶν ἀσφαλίσεων ὅστις ἀνέρχεται σήμερον εἰς 10% διά τὰ ἀσφάλιστρα κλάδου πυρός, 5% διά τούς κλάδους ἀτυχημάτων καί θαλάσσης καί 2% διά τόν κλάδον ζωῆς. Ὁ φόρος οὗτος εἰσπράττεται ὑπό τῶν ἀσφαλιστικῶν Ἑταιρειῶν πού δικαιουῦνται νά ἐπιβαρύνουν τούς ἀσφαλιζομένους. Ἐπίσης ὑπάρχει εἰδικός φόρος 3% ὑπέρ τῆς Πυροσβεστικῆς Ἑπηρεσίας ὅστις ἐπιβαρύνει τὰ ἀσφάλιστρα κλάδου πυρός μόνον.

Ἐπίσης εἰδικῶς φορολογουῦνται διά τοῦ φόρου χαρτοσήμου τὰ ἀσφαλιστήρια ἔγγραφα δηλαδή τὰ ἀσφαλιστήρια συμβόλαια (πάγιον χαρτόσημον), αἱ ἀποδείξεις πληρωμῆς ἀσφαλίσεων (ἀναλογικῶν χαρτόσημον τῆς ἐμπορικῆς κλίμακος), αἱ ἀποδείξεις πληρωμῆς ἀσφαλίσεων (ἀναλογικῶν χαρτόσημον τῆς ἐμπορικῆς κλίμακος), αἱ ἀποδείξεις πληρωμῆς ἀσφαλιστικῶν ἀποζημιώσεων (ἀναλογικῶν ἀστικῆς κλίμακος) κλπ. κλπ.

II. ΟΙ ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΚΛΑΔΟΙ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

A. Η ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

§ 6. Η ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΖΩΗΣ

1. Ἐννοια τῆς ἀσφάλσεως ζωῆς. Εἰς τήν πρακτικῆν τῶν ἀσφαλίσεων περιλαμβάνονται σήμερον διά τοῦ ὅρου "Ἀσφάλις Ζωῆς" ἅπασαι αἱ ἀσφαλίσεις εἰς τὰς ὁποίας ὁ κίνδυνος ἀπειλεῖ καθ' ὀνδρήποτε τρόπον τήν ἀνθρωπίνην ζωήν. Ὁ κίνδυνος δέν στηρίζεται ὁμως μόνον εἰς τήν ἀπρόοπτον ἢ κανονικῆν λῆξιν τῆς ζωῆς. Δύναται μέ τήν ἄποψιν τοῦ ἀσφαλιστοῦ νά συνίσταται εἰς τό ὅτι ἡ ζωῆ διαρκεῖ πέραν μιᾶς ὀρισμένης προθεσμίας. Ἐπομένως δυνάμεθα νά εἴπωμεν γενικῶς ὅτι εἰς τήν ἀσφάλειν ζωῆς ἡ διαρκεία τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς ἀποτελεῖ τόν κίνδυνον μέ τήν τεχνικῆν ἔννοιαν τοῦ ὅρου.

Ὁ Ἐμπορικὸς Νόμος (ἄρθρ. 189) δίδει τόν ὀρισμόν τῆς ἀσφάλσεως ζωῆς ὡς ἑξῆς: "Ἀσφάλις εἶναι ἡ σύμβασις δι' ἧς ὁ ἀσφαλιστὴς ὑποχρεοῦται, ἀντὶ εἰσπράξεως ἀσφαλιστροῦ νά πληρώσῃ χρηματικόν ποσόν κατὰ λόγον τῆς διαρκείας ἢ τῶν συμβάντων τῆς ζωῆς ἑνός ἢ πλειόνων προσώπων". καί εἰς τό ἄρθρον 221 ὀρίζει ὅτι "Πᾶς τις δύναται

ἀντί ἀσφαλιστροῦ ν' ἀσφαλίσῃ τὴν πληρωμὴν ἐνὸς χρηματικοῦ ποσοῦ κατὰ λόγον τῆς διαρκείας ἢ τῶν ἐνδεχομένων τῆς ζωῆς του ἢ τῆς ζωῆς τρίτου", μετὴν διαφορὰν ὅτι "ἢ ἐπὶ τῆς ζωῆς τρίτου ἀσφάλις εἶναι ἄκυρος ἂν ὁ συμβληθεὶς δὲν ἔχει συμφέρον διὰ τὴν ὑπαρξιν τοῦ τρίτου". Εἰς τὴν ἐπιστήμην σήμερον ὑπάρχει διίστασις διὰ τὴν νομικὴν ἔννοιαν τῆς ἀσφαλίσεως ζωῆς. Μερικοὶ νομίζουσι ὅτι εἶναι ἰδιαίτερον εἶδος δικαιοπραξίας πού δὲν ἔχει καμμίαν σχέσιν μετὰ τὴν ἀσφαλιστικὴν σύμβασιν. Τὴν θεωροῦν μᾶλλον ὡς εἶδος συμβάσεως ἀγοραπωλησίας ἢ ἀποταμιεύσεως. Ἡ κρατοῦσα γνώμη ὅμως τὴν θεωρεῖ ὡς γνησίαν ἀσφαλιστικὴν σύμβασιν, πού ἔχει γνωρίσματα σαφῶς καὶ καθαρῶς διάφορα ἀπὸ τὴν σύμβασιν ἀποταμιεύσεως, ἂν καὶ δὲν μπορούμε ν' ἀρνηθῶμε ὅτι ὑπάρχει κάποιος χαρακτηριστὴρ ἀποταμιεύσεως πού συνδέεται στενῶς μετὰ τὴν ἀσφάλισιν ζωῆς.

Τοῦτο τὸ τελευταῖον περιστατικὸν κἀμνει μερικοὺς νὰ νομίζουσι ὅτι ἡ ἀσφάλισις ζωῆς εἶναι ἀπὸ τὰς λεγομένας "μικτὰς δικαιοπραξίας". Ἀλλὰ διὰ τὴν ἐξέτασιν τῆς ἀσφαλίσεως ζωῆς ἀπὸ νομικῆς ἀπόψεως ἡ τελευταία ἄποψις δὲν ἔχει σημασίαν διότι μᾶς λείπει ἡ νομικὴ ρύθμισις τῆς συμβάσεως ἀποταμιεύσεως καὶ ὡς ἐκ τούτου ἐφαρμόζομεν μόνον τὰς διατάξεις τοῦ Ἐμπορικοῦ Νόμου πού ἀφοροῦν τὴν ἀσφαλιστικὴν σύμβασιν.

2.- Ἐἶδη ἀσφαλίσεως ζωῆς. Διὰ τὴν διάκρισιν τῶν διαφόρων εἰδῶν ἀσφαλίσεων ζωῆς ἔχομεν διάφορα κριτήρια ἀπὸ τὰ ὁποῖα βλέπομεν τὴν τεραστίαν ποικιλίαν τοῦ ἀσφαλιστικοῦ αὐτοῦ κλάδου. Ὅς πρῶτον κριτήριον δύναται νὰ χρησιμεύσῃ ἡ ὑποχρέωσις τοῦ ἀσφαλιστοῦ, ὅπως προκύπτει ἀπὸ τὸν Ἐμπορικὸν Νόμον. Δηλαδή, ἂν ἐπέλθῃ ἡ ἀσφαλιστικὴ περίπτωση ὁ ἀσφαλιστὴς ὑποχρεοῦται νὰ πληρῶσῃ χρηματικὸν ποσόν (E.N. 189 καὶ 221). Τὸ ποσόν τοῦτο δύναται νὰ εἶναι ὑπὸ μορφήν κεφαλαίου ἢ ὑπὸ μορφήν εισοδήματος. Οὕτω διακρίνομεν τὴν ἀσφάλισιν κεφαλαίου καὶ τὴν ἀσφάλισιν προσόδου (ράντας).

α') Ἡ ἀσφάλισις κεφαλαίου ὑποδιαίρειται ἀναλόγως μετὰ τὸ εἶδος τῆς ἀσφαλιστικῆς περιπτώσεως. Εἰς μίαν ὁμάδα ἀσφαλίσεων ὁ ἀσφαλιστὴς ὑποχρεοῦται νὰ πληρῶσῃ τὸ κεφάλαιον ὅταν παύσῃ ἡ ἠσφαλισμένη ζωὴ. Τοῦτο λέγεται ἀσφάλισις κεφαλαίου διὰ τὴν περίπτωσιν θανάτου ἢ συντόμως ἀσφάλισις θανάτου. Εἰς ἄλλην ὁμάδα ὁ ἀσφαλιστὴς πρέπει νὰ πληρῶσῃ ὅταν τὸ πρόσωπον ἐπὶ τῆς ζωῆς τοῦ ὁποίου συνάπτει ἢ ἀσφάλισις ζῆ ἀκόμη εἰς τὴν ὄρισμένην προθεσμίαν. Τοῦτο λέγεται ἀσφάλισις κεφαλαίου διὰ τὴν περίπτωσιν ἐπι-

βιώσεως ἢ συντόμως ἀσφάλισις ἐπιβιώσεως. Ἡ ἀσφάλισις θανάτου θεωρεῖται ὡς ἀσφάλισις ζωῆς ὑπὸ τὴν στενωτέραν ἔννοιαν. Καὶ ἀποτελεῖ κατ' ἔννοιαν καὶ ὡς ἐκ τοῦ προορισμοῦ τῆς τὴν κυρίως ἀσφάλισιν ζωῆς, ἐνῶ εἰς τὴν ἀσφάλισιν ἐπιβιώσεως ἐμφανίζεται ἐντόνως τὸ στοιχεῖον τῆς ἀποταμιεύσεως. Μεταξύ αὐτῶν τῶν δύο μορφῶν συναντῶμεν τοὺς πλέον διαφόρους συνδυασμούς, πού συνοψίζομεν συντόμως ὡς ἑξῆς:

- 1) Ἡ ἀσφάλισις "θανάτου καὶ ἐπιβιώσεως". Τὸ ποσὸν τῆς ἀσφαλίσεως πρέπει νὰ πληρωθῇ εἴτε ὅταν ἀποθάνῃ τὸ ἡσφαλισμένον πρόσωπον εἴτε τὸ βραδύτερον ὅταν φθάσῃ τὸ ὄριον ἡλικίας πού ὀρίζεται εἰς τὴν ἀσφαλιστικὴν σύμβασιν. Ἡ μορφή αὐτὴ τῆς ἀσφαλίσεως λέγεται συνήθως μικτή ἀσφάλισις ἢ ὑπαλλακτικὴ ἀσφάλισις (θανάτου καὶ γήρατος).
- 2) Ἡ ἀσφάλισις μέ σταθεράν προθεσμίαν πληρωμῆς. Τὸ ἡσφαλισμένον ποσὸν εἶναι ἀπαιτητὸν πάντως εἰς ὠρισμένην ἡμερομηνίαν ἣτις καθορίζεται εἰς τὴν ἀσφαλιστικὴν σύμβασιν. Δέν ἐξετάζεται δηλαδὴ ἂν εἰς τὴν ἡμερομηνίαν αὐτὴν ζῇ ἢ δέν ζῇ ὁ ἀσφαλιζόμενος. Πρέπει νὰ τονίσωμεν ὅτι ἡ πληρωμὴ τοῦ ἀσφαλιζομένου διαρκεῖ μόνον μέχρι τοῦ θανάτου τοῦ ἀσφαλιζομένου ἀλλὰ τὸ βραδύτερον μέχρι τῆς ἡμερομηνίας πού καθίσταται ἀπαιτητὸν τὸ κεφάλαιον.
- 3) Ἡ λεγομένη συνδυασμένη ἀσφάλισις θανάτου. Τὸ ποσὸν τῆς ἀσφαλείας εἰς τὴν καθαρὰν ἀσφάλισιν θανάτου εἶναι ἀπαιτητὸν μόλις ἀποθάνῃ ὁ ἀσφαλιζόμενος. Ἄν ὅμως φθάσῃ μίαν ὠρισμένην ἡλικίαν πού καθορίζεται εἰς τὴν σύμβασιν, τότε ὁ ἀσφαλιστὴς ὑποχρεοῦται νὰ πληρῶσῃ καὶ ἐν μέρος τοῦ ποσοῦ τῆς ἀσφαλίσεως.
- 4) Ἡ ὠρισμένης λήξεως ἀσφάλισις θανάτου. Συνομολογεῖται διὰ ὠρισμένην χρονικὴν διάρκειαν. Ὁ ἀσφαλιστὴς πληρῶνει μόνον ὅταν ὁ θάνατος τοῦ ἡσφαλισμένου συμβῇ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς συμβάσεως ἢ βεῖς ὠρισμένον χρόνον μετὰ τὴν λήξιν τῆς.
- 5) Ἡ ἀναβεβλημένη ἀσφάλισις θανάτου. Ὁ ἀσφαλιστὴς τότε μόνον πληρῶνει ὅταν ὁ θάνατος τοῦ ἡσφαλισμένου ἐπέλθῃ μετὰ ὠρισμένην περίοδον ἀναμονῆς.

Διὰ τῆς ἀπαριθμήσεως ταύτης δέν ἐτελειώσαμεν ὅλα τὰ εἶδη πού συναντῶμεν εἰς τὴν πράξιν, ἀλλὰ τὰ σπουδαιότερα κατὰ τὴν ἀντίληψίν μας.

β') Καὶ εἰς τὴν ἀσφάλισιν προσόδου δυνάμεθα νὰ ὀμιλήσωμεν δι' ἀσφάλισιν θανάτου καὶ ἀσφάλισιν ἐπιβιώσεως. Τὸ κυριώτερον εἶδος ἀσφαλίσεως προσόδου εἶναι ἡ λοόβιος

πρόσοδος. Δηλαδή αντί πληρωμῆς ἐφ' ἅπαξ ὀρισμένου ποσοῦ ὁ ἀσφαλιστής ὑποχρεοῦται νά παρέχη καθ' ὅλην τήν διάρκειαν τῆς ζωῆς τοῦ ἠσφαλισμένου ἐτησίαν σύνταξιν, συνήθως εἰς τό τέλος τοῦ ἔτους. Ἡ λεγομένη ἀσφάλισις προσόδου ἡλικίας διακρίνεται τῆς ἰσοβίου προσόδου διότι αἱ πληρωμαί τῆς συντάξεως ἀρχίζουν μόνον εἰς μεταγενεστέραν ἡμερομηνίαν ἣτις καθορίζεται εἰς τήν σύμβασιν. Ἀντιθέτως ὑπάρχει ἀσφάλισις προσόδου θανάτου εἰς τήν λεγομένην πρόσοδον ἐπιβιώσεως, εἰς τήν ὅποισιν αἱ πληρωμαί τῆς συντάξεως εἰς ὀρισμένον πρόσωπον ἀρχίζουν μόλις ἀποθάνῃ ὁ ἀσφαλιζόμενος. Ἡ πλέον γνωστή καί σπουδαία μορφή ἀσφάλισις προσόδου ἐπιβιώσεως εἶναι ἡ ἀσφάλισις χηρῶν.

Τέλος ὑπάρχουν μορφαί ὅπου ἀναμιγρῦεται ἡ ἀσφάλισις κεφαλαίου καί προσόδου. Π.χ. δύναται νά συναφθῇ ἀσφάλισις κεφαλαίου, ὥστε τό κεφάλαιον νά πληρώνεται ἅμα ὑόπερβῃ τις μίαν ὀρισμένην ἡλικίαν. Ἄν ὅμως ὁ ἀσφαλιζόμενος καταστῇ ἀνάπηρος τότε πληρώνεται ὀρισμένη σύνταξις ἀναπηρίας (ἣτις καθορίζεται εἰς τήν σύμβασιν) μέχρι ὅτου γίνῃ ἀπαιτητόν τό κεφάλαιον. Ἡ συμφωνεῖται ὅτι ἂν ἀποθάνῃ πρόωρος ὁ ἀσφαλιζόμενος τότε θά λάβουν οἱ κληρονόμοι τήν ὀρισμένην πρόσοδον εως ὅτου καταστῇ ἀπαιτητόν τό κεφάλαιον.

γ') Ὑπάρχουν καί ἄλλαι διακρίσεις τῶν ἀσφάλισεων ζωῆς ποῦ δέν ἔχουν σημασίαν ἀπό συστηματικῆς ἀπόψεως, ἀλλά παίζουν μέγαλον ρόλον εἰς τήν πρᾶξιν. Κυρίως πρέπει νά ἀναφέρωμεν τήν διάκρισιν ἂν ἡ ἀσφάλισις ζωῆς εἶναι μετά ἢ ἀνευ συμμετοχῆς εἰς τά κέρδη. Ἐπειτα ἔρχεται ἡ διάκρισις ἂν γίνεται ἐπιστροφή ἀσφαλιστροῦ ἢ ὄχι, ἢ ἡ διάκρισις ἂν ἡ ἀσφάλισις κεφαλαίου συνομολογεῖται μέ σταθερόν ἢ ἐλαττούμενον ἢ αὐξανόμενον ποσόν ἀσφάλισεως ἢ προσόδου. Τέλος δύναται νά συμφωνηθῇ ἢ ὄχι ὀρισμένη περίοδος ἀναμονῆς. Ἐπίσης δύναται νά συνομολογηθῇ ἰατρική ἐξέτασις ἢ ὄχι. Ὅλοι αὗτοι οἱ συνδυασμοί παίζουν ρόλον εἰς τόν συναγωνισμόν μεταξύ τῶν ἐταιριῶν καί καθιστοῦν δυνατήν τήν προσαρμογήν τῆς ἀσφάλισεως ζωῆς εἰς τάς ἐπιθυμίας τῶν ἀσφαλιζομένων.

Ἐπίσης ἔχει σημασίαν τό διακριτικόν γνώρισμα ποῦ συνδέεται μέ τήν παροχήν ἀσφαλιστρῶν ὑπό τοῦ ἀσφαλιζομένου. Ἐχομεν δηλαδή ἀσφάλισεις μέ ἐνιαίαν (ἐφ' ἅπαξ) πληρωμήν τοῦ ἀσφαλιστροῦ ἢ μέ περιοδικήν. Αἱ περιοδικαί πληρωμαί ἀσφαλιστροῦ δύνανται νά συμφωνηθοῦν εἴτε μέχρι τοῦ θανάτου τοῦ ἀσφαλιζομένου εἴτε μόνον διά ὀρισμένην διάρκειαν. Ἐπίσης δύνανται νά εἶναι ἴσαι ἢ νά αὐξάνουν ἢ νά ἐλαττώνωνται. Τά ζητήματα αὐτά ἔχουν μέγιστην σημασίαν

διά τόν μαθηματικόν ὑπολογισμόν τῆς βάσεως τῆς ἀσφαλίσεως καί δεικνύουν πάλιν πόσον ἡ ἀσφάλις ζωῆς δύναται νά προσαρμόζεται, εἰς κάθε εἰδικήν περίπτωσιν, μέ τās ἀνάγκας καί τās ἐπιθυμίας τοῦ ἀσφαλιζομένου.

Τέλος διακρίνομεν μεγάλην καί μικράν ἀσφάλισιν ζωῆς. Ἡ δευτέρα αὕτη λέγεται ἐπίσης καί λαϊκή ἀσφάλις καί συνάπτεται διά τήν περίπτωσιν θανάτου ἢ διά τήν περίπτωσιν ἐπιβιώσεως. Αἱ ἰδιορρυθμίαι τῆς λαϊκῆς ἀσφαλίσεως προκύπτουν, ἀπό τόν σκοπόν τῆς πού ἀποβλέπει εἰς τόν νά διαδοθῇ ἡ ἀσφάλις ζωῆς εἰς εὐρύτατον κύβλον τοῦ πληθυσμοῦ. Δι' αὐτό τό ποσό τῆς ἀσφαλίσεως εἶναι συνήθως πολύ περιορισμένον καί διά νά διευκολύνεται ὁ ἀσφαλιζόμενος εἰς τās πληρωμάς τοῦ ἀσφαλιστροῦ ἡ πληρωμή γίνεται εἰς μηνιαίας ἢ καί ἐβδομαδιαίας ἀκόμη δόσεις. Συνήθως μάλιστα εἶναι περιττή καί ἡ λατρική ἐξέτασις τοῦ ἀσφαλιζομένου, ἀλλά διά νά προστατεύεται ἡ Ἑταιρεία συνομολογεῖται περίοδος ἀναμονῆς. Εἰς τήν λαϊκήν ἀσφάλισιν ζωῆς ἀνήκει καί ἡ ἀσφάλις ἐξόδων κηδείας ἣτις ἀποβλέπει εἰς τόν σχηματισμόν ποσοῦ διά τὰ ἔξοδα ἐνταφιασμοῦ.

3.- Διεξαγωγή τῆς ἀσφαλίσεως. Εἰς τήν Ἑλλάδα δέν ἔχομεν ἑνιαίους (κοινούς) ὄρους εἰς τὰ ἀσφαλιστήρια ζωῆς. Κάθε ἀσφαλιστική Ἑταιρεία χρησιμοποιεῖ τοὺς ἰδικούς της γενικούς ἐντύπους ὄρους. Πάντως εἰς τό μάθημά μας θά ἔχωμεν ὑπ' ὄψιν τοὺς κυριωτέρους ἐντύπους ὄρους τῶν ἐνχρήσει εἰς τήν Ἑλλάδα ἀσφαλιστηρίων.

α') Εἰς τήν προπαρασκευήν τῆς ἀσφαλίσεως ζωῆς ἔχουν μεγάλην σημασίαν ἡ πρότασις καί ἡ λατρική ἐξέτασις. Αἱ ἑταιρεῖαι ἔχουν τυπωμένα ἐρωτήματα πού τοὺς ἐπιτρέπουν νά σχηματίσουν συμπέρασμα διά τήν σωματικήν κατάστασιν τοῦ ζητοῦντος νά ἀσφαλισθῇ. Διότι αἱ ἑταιρεῖαι θέλουν νά καλύπτουν μόνον κινδύνους πού δέν ἀπομακρύνονται κατά πρόβλεψιν ἀπό τήν πιθανότητα θνησιμότητος, πού ἔχουν θέσει ὡς βάσιν τῆς ἐργασίας των.

"Ἄλλοτε ἀπεκρούετο κάθε πρότασις πού δέν ἦτο σύμφωνος μέ τήν προσδοκίαν αὐτήν. Ἀλλά ἔγινε φανερόν ὅτι αὐτό ἦτο ἄδικον διότι ἀκριβῶς τοιοῦτοι ὑποψήφιοι ἔχουν ἀνάγκην ἀσφαλιστικῆς προστασίας. Καί ὅταν ἀσφαλιζέται μέγας ἀριθμός ἀπειλουμένων, ἀναγκασίως προκύπτει συμψηφισμός, οὕτως ὥστε εἰς τό τέλος περιωρίσθησαν αἱ ἑταιρεῖαι νά ζητοῦν ἐπασφάλιστρα ἢ περίοδον ἀναμονῆς ἢ ἄλλους ὁμοίους περιορισμούς διά νά ἐξασφαλίζουν τό οἰκονομικόν

Ισοϋγγιον τῆς ἐργασίας των. Μάλιστα εἰς ἄλλας χώρας ὑπάρχουν καί εἰδιναί ἀσφαλιστικαί Ἐταιρεῖαι πού ἀσφαλίζουν μόνον τὰς δυσκόλους αὐτάς περιπτώσεις πού ἀπορρίπτονται αἱ ἄλλαι Ἐταιρεῖαι. Πάντως εἰς ὅλα τὰ ἀσφαλιστήρια περιλαμβάνεται εἰδιμός ὅρος ὅτι ἡ ἀσφάλις συνάπτεται ἐπὶ τῇ βάσει προτάσεως ἀσφάλισεως, ὑπογεγραμμένης ὑπὸ τοῦ ἀσφαλιζομένου. Εἰς τὴν πρότασιν ὁ αἰτῶν πρέπει νὰ γράψῃ τὸν τόπον καί τὴν χρονολογίαν τῆς γεννήσεώς του, τὸ ἐπάγγελμα του, τὴν κατάστασιν τῆς υἰγείας του καί ἂν παρουσιάσῃ συμπτώματα ἀσθενείας, ἂν ὑπῆρξε πάντοτε νηφάλιος καί ἐγκρατής ἀπὸ ἀλόφωτος οἰνοπνευματωδῶν ποτῶν, ἂν ἐταξίδευσε ἢ ἔμεινε εἰς τὸ ἐξωτερικόν, ἂν ὑπέβαλε πρότασιν ἀσφάλισεως τῆς ζωῆς του καί ἂν ὑπεβλήθῃ εἰς ἰατρικὴν ἐξέτασιν σχετικὴν μετὰ τὴν ἀσφάλισίν του κλπ.

Ἰδιαιτέραν σπουδαιότητα ἔχει διὰ τὴν Ἐταιρείαν νὰ ἐλέγξῃ τὸν κίνδυνον μετὰ τὴν πρότασιν κυρίως μετὰ τὴν βοήθειαν ἰατροῦ. Ἡ ἰατρικὴ ἐξέτασις τοῦ αἰτοῦντος ὑπὸ τοῦ ἰατροῦ τῆς ἐμπιστοσύνης τῆς Ἐταιρείας παρέχει εἰς τὸν ἀρχίατρον τῆς Ἐταιρείας τὴν βάσιν διὰ νὰ σχηματίσῃ πρόγνωσιν διὰ τὴν ζωὴν τοῦ αἰτοῦντος. Ὁ ἀρχίατρος καταχωρεῖ εἰς τὴν λεπτομερῆ ἐκθεσίαν του τὰ ἐξαγόμενα τῆς ἰατρικῆς ἐξετάσεως: Πρέπει δὲ νὰ προσέχη πάντοτε ὅτι ὁ σκοπὸς τῆς ἐξετάσεως δέν εἶναι ἡ θεραπεία τῆς νόσου, ἀλλ' ἡ μόρφωσις προγνώσεως διὰ τὴν μελλοντικὴν ἐξέλιξιν τῆς ζωῆς τοῦ ὑποψηφίου. Δι' αὐτὸ προκύπτει διαφορετικὴ στάσις τοῦ ἰατροῦ ἀπέναντι τοῦ ὑποψηφίου παρά ἀπέναντι ἑνὸς πελάτου του. Καί διὰ νὰ ἐξασφαλισθῇ ὁ σκοπὸς αὐτός αἱ ἔταιρεῖαι δίδουν ἔντυπα ἐρωτηματολόγια εἰς τοὺς ἰατροὺς των.

Εἶδομεν ἀνωτέρω ὅτι ἡ ἀσφάλισις ζωῆς ἐργάζεται μετὰ τὴν βάσιν τὰς πιθανότητας θνησιμότητος. Κάθε Ἐταιρεία σχηματίζει ὕστερα ἀπὸ μακρὰν ἐργασίαν πλοσίαν πείραν ἀπὸ τὸ χαρτοφυλάκιόν της. Πρέπει λοιπὸν νὰ γίνωνται δεκτοὶ κίνδυνοι πού ταιριάζουν εἰς τὴν θνησιμότητα πού ἔχει διαπιστώσει ἡ Ἐταιρεία. Μ' αὐτὸ δέν σημαίνει ὅτι μόνον ἐντελῶς υἰγιεῖς κίνδυνοι ἀσφαλίζονται. Καί βαρύτεροι κίνδυνοι δύνανται νὰ καλυφθοῦν ὅπως εἰπομεν ἀνωτέρω μετὰ ἐπασφάλιστρα ἢ μετὰ συνομολόγησιν προθεσμίας ἀναμονῆς κλπ. Ὁ ἀρχίατρος ἐξετάζει πρωτίστως τὴν ἡλικίαν τοῦ αἰτοῦντος, πού ἀποτελεῖ τὴν βάσιν τῶν πινάκων θνησιμότητος. Εὐνοϊκώτεροι εἶναι σύμφωνα μετὰ τὴν πείραν οἱ κίνδυνοι τῶν 20-50 ἐτῶν. Ἐπειτα ἐξετάζεται τὸ φῦλον διότι ἡ θνησιμότης, συμφώνως μετὰ τὴν πείραν εἶναι διαφορετικὴ εἰς τοὺς ἄνδρας καί εἰς τὰς γυναῖκας λόγῳ τῆς διαφορῆς σωματικῆς ποιότητος. Π.χ. εἰς τὰς γυναῖκας ἡ θνησιμότης εἶναι δυσμενεστέρα μέχρι

του 40ου έτους ένῳ άργότερον άντιστρέφεται ή σύγκρισις. Ούτω ώρισμέναί 'Εταιρείαι είσπράττουν έπασφάλιστρον μέχρι του 40ου έτους διά τήν ασφάλισιν γυναικων καί άντιθέτως παρέχουν έπιτῳσιν ασφάλιστρον είς τάς γυναίκας μετά τό 55ον έτος. 'Επίσης έχει σημασίαν ή κληρονομικότης άν καί ή πείρα είς αυτό τό ζήτημα είναι άνόμη πολύ έλλιπής.

Βασικῳς εξετάζεται ή καθ' έαυτό κατάστασις τῆς ύγειας κατά τήν έποχήν τῆς ύποβολῆς τῆς προτάσεως, άν καί λαμβάνεται ύπ' όσιν καί ή προϋστορία τῆς ύγειας του προτείνοντος. Οί διάφοροι κίνδυνοι λογίζονται ιδιαιτέρως, π.χ. ό τόπος διαμονῆς καί τό επαγγελμα. 'Επίσης ή περιουσιακή κατάστασις καί ό τρόπος ζωῆς (πού έξαρτάται από τήν περιουσιακήν κατάστασιν) έχουν μεγάλην σημασίαν. Π.χ. είχε διαπιστωθῆ ότι ή θνησιμότης τῶν άνδρῶν πού ήσφαλίζοντο διά ποσά μεγαλύτερα τῶν 100.000 (προπολεμικῶν) δραχμῶν μέχρι του 55ου ή 60ου έτους τῆς ηλικίας των ήτο πολύ μικροτέρα από τούς ασφαλίζομένους διά όλιγώτερα ποσά. Μάλιστα είς τήν 'Αμερικῆν χρησιμοποιοῦν αὐτήν τήν δι-απίστῳσιν διά τήν σύνταξιν τῶν πινάκων θνησιμότητος. Γενικῳς πρέπει νά παρατηρήσωμεν ότι, μολονότι ή λατρική έπιστήμη δέν δύναται άνόμη νά λύσῃ μέ απόλυτον βεβαιότητα τά δύσκολα αὐτά προβλήματα τῆς θνησιμότητος, αἱ ύπηρεσίαι τῆς είναι τόσον σπουδαῖαι, ώστε αἱ προσπάθειαι καταργήσεως τῆς λατρικῆς εξέτασεως είς τήν λεγομένην μεγάλην ασφάλισιν ζωῆς (ἴδε άνωτέρω) απέτυχαν.

β') Είς τήν εξέτασιν τῶν γενικῶν έντύπων όρων ασφάλισσεως ζωῆς θά έχωμεν ύπ' όσιν μόνον τήν λεγομένην μεγάλην ασφάλισιν ζωῆς καί όχι τήν λαϊκήν ασφάλισιν, πού δέν έχει άνόμη είσαχθῆ είς τήν χώραν μας, μολονότι όπως είδομεν άνωτέρω τά Ταχυδρομικά ταμειυτήρια του Κράτους έχουν πάρει νομοθετικήν έξουσιοδότησιν διά ν' αρχίσουν τάς λαϊκάς ασφάλισεις.

'Η ασφάλισις καταρτίζεται διά τῆς άποδοχῆς τῆς προτάσεως ύπό του ασφαλιστοῦ. 'Αλλά τουτο δέν σημαίνει ότι αρχίζει καί ή ύποχρέωσις παροχῆς έν μέρους του ασφαλιστοῦ. 'Η εϋθύνη του έντός τῶν άλλων, συνήθων προϋποθέσεων έξαρτάται από τό άν ό ήσφαλισμένος ζη άνόμη τήν στιγμήν πού αρχίζει ή εϋθύνη καί άν δέν ήσθένησε βαρέως ή ύπέστη σωματικήν βλάβην από τῆς στιγμῆς πού υπέβαλε τήν πρότασιν. Τουτο συνήθως διατυπώνεται ως εξῆς είς τά ασφαλιστήρια:

"Ἡ Ἐταιρεία δέν δεσμεύεται πρό τῆς πληρωμῆς τοῦ πρώτου ἀσφαλιστροῦ μετά πάσης συναφοῦς ἐπιβαρύνσεως καί πρό τῆς περιελεύσεως τοῦ ἀσφαλιστηρίου εἰς χεῖρας τοῦ συμβαλλομένου. Ἐάν μέχρι πληρώσεως ἀμφοτέρων τῶν προϋποθέσεων τούτων ἔχη ὁ ἀσφαλιζόμενος ἀποβιώσῃ ἢ ἔχει μεταβληθῆ ἢ ὕγιεινῇ κατάστασις αὐτοῦ, ἢ Ἐταιρεία δικαιούται ν' ἀρνηθῆ τήν παράδοσιν τοῦ ἀσφαλιστηρίου καί ἀκυροῦσα ἐξ ὑπαρχῆς τήν ἀσφάλισιν νά ἐπιστρέψῃ πᾶν προκαταβληθέν ποσόν".

Εἰδική περίπτωσις παρουσιάζεται ὅταν συνεφωνήθῃ διὰ τοῦ ἀσφαλιστηρίου προθεσμία ἀναμονῆς, ὅποτε ἡ εὐθύνη τοῦ ἀσφαλιστοῦ ἀρχίζει φυσικά μετά τήν λήξιν τῆς προθεσμίας. Ἀντιστρόφως ἡ ἀσφάλισις δύναται νά προχρονολογηθῆ.

Ὁ ἀσφαλιστής ὀφείλει νά πληρώσῃ τό ἀσφαλισθέν ποσόν ὅταν ἀποθάνῃ ὁ ἀσφαλιζόμενος ἢ ὅταν φθάσῃ ὠρισμένην ἡλικίαν (ἀμαλόγως τοῦ εἴδους, τῆς ἀσφαλίσεως). Ἀλλά δύο αἰτίαι θανάτου πρέπει νά ἐξετασθοῦν ἰδιαιτέρως. Ἡ πρώτη εἶναι ἡ αὐτοκτονία ἢ ὁποία ἀποτελεῖ ἐκ προθέσεως πρόκλησιν τῆς ἀσφαλιστικῆς περιπτώσεως. Καί δι' αὐτό δέν δύναται ν' ἀναγνωρισθῆ κατά κανόνα ὑπό τοῦ ἀσφαλιστοῦ ὡς ἀσφαλιστικῆς περιπτώσεως. Ὁ Ἐμπορικὸς Νόμος (ἄρθρ. 222) ὀρίζει σχετικῶς:

"Ὁ ἀσφαλιστής δέν ὑποχρεοῦται εἰς πληρωμὴν τῆς ἀσφαλισθείσης ποσότητος, ἐάν ὁ θάνατος τοῦ ἀσφαλισαντος τήν ἰδίαν αὐτοῦ ζωὴν ἐπῆλθεν ἐκ .. ἐκουσίως αὐτοκτονίας...".

Ἐν τούτοις αἱ ἀσφαλ. Ἐταιρεῖαι ἀναγνωρίζουν ὑποχρέωσιν ἀποζημιώσεως καί εἰς τήν περίπτωσιν αὐτήν. Ἀλλά διὰ νά προστατευθοῦν κατά τό δυνατόν συμφωνεῖται εἰς τούτας περιπτώσεις προθεσμία ἀναμονῆς. Οὕτω π.χ. συμφωνεῖται εἰς τὰ ἀσφαλιστήρια ὅτι:

"Ἀσφαλιστήριον διατελοῦν ἐν πλήρει ἰσχύϊ ἀπὸ 2 τοῦλάχιστον συναπτῶν ἐτῶν ἀφ' ἧς ἐξεδόθη... καλύπτει τὸν κίνδυνον θανάτου τοῦ ἀσφαλιζομένου ἐξ αὐτοχειρίας τελεσθείσης ἐν ὑπευθύνῃ ἢ ἀνευθύνῃ διανοητικῇ καταστάσει ἢ κατὰ συνέπειαν ἀπολείρας πρὸς αὐτοκτονίαν. Εἰς πᾶσαν ἄλλην περίπτωσιν τοιοῦτος θάνατος ὑποχρεοῖ τήν Ἐταιρείαν εἰς καταβολὴν τῆς ἀξίας ἐξαγορᾶς τοῦ ἀσφαλιστηρίου ἐφ' ὅσον τοῦτο ἔχει ἤδη καταστῆ δεκτικὸν ἐξαγορᾶς".

Ἀλλά καί ἡ ἐπιφύλαξις αὐτῆ καταργεῖται ὅταν τό ἀ-

σφαλιστήριον ζωῆς, χρησιμεύει ὡς βᾶσις διὰ τὴν λῆψιν πιστώσεως, ὅποτε ἢ ὡς ἄνω ρήτρα καταργεῖται ἀπέναντι τοῦ παρέχοντος τὴν πίστωσιν. Ἡ δευτέρα αἰτία θανάτου ποῦ ἀπαιτεῖ ἰδιαιτέραν ἐξέτασιν εἶναι ὁ κινδύνος πολέμου ποῦ δὲν ἀποτελεῖ μὲν ἐκ προθέσεως ἢ ἐξ ἀμελείας πρόβλησιν τῆς ασφαλιστικῆς περιπτώσεως, ἀλλ' ἀποτελεῖ μεγάλην ἐπίτασιν τοῦ κινδύνου. Δι' αὐτὸ οἱ ασφαλισταὶ πολλάκις ἀποκλείουν τὴν περίπτωσιν αὐτὴν θανάτου ἐκ πολέμου. Τελευταίως ὅμως παρέχεται ασφαλιστικὴ προστασία, καὶ κατὰ τῶν κινδύνων πολέμου, ἔστω καὶ εἰς περιωρισμένην ἔκτασιν. Π. χ. συνήθως εἶναι ὁ ἐξῆς ὅρος.

"Ἐν καιρῷ εἰρήνης οἱ ασφαλιζόμενοι καλύπτονται κατὰ παντὸς κινδύνου τῆς στρατιωτικῆς καὶ ναυτικῆς ὑπηρεσίας εἰς πάντα τὰ μέρη τοῦ κόσμου, πλὴν τοῦ κινδύνου ἀεροπορίας καὶ ἀεροστασίας. Ἐν περιπτώσει οἰουδηποτε πολέμου, ἐάν ὁ ασφαλιζόμενος τελῆ ἢ κληθῆ ὑπὸ τὰ ὄπλα, ἢ ἰσχύς τοῦ ασφαλιστηρίου ἀναστελλεται αὐτομάτως. Ἄν οὗτος ἀποθάνῃ διαρκούσης τῆς ὡς ἄνω ἀναστολῆς τῆς ἰσχύος τοῦ ασφαλιστηρίου, ἢ Ἐταιρεία ὑποχρεοῦται εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ ἀναλογοῦντος εἰς τὸ ασφαλιστήριο μαθηματικῷ ἀποθέματος τῶν ασφαλιστρῶν.

"Ὅπως θὰ ἴδωμεν κατωτέρω τὸ μαθηματικὸν ἀπόθεμα δὲν εἶναι τὸ ἴδιον μὲ τὸ ποσὸν τῆς ἀσφαλίσεως, ἀλλὰ μικρότερον, μέχρι τῆς ἰσχύος τῆς ἀσφαλίσεως. Δι' αὐτὸ εἰς τὰς περιπτώσεις αὐτάς οἱ ασφαλισταὶ πληρώνουν σχεδὸν πάντοτε μικρότερον ποσὸν ἀπὸ τὸ ποσὸν τῆς ἀσφαλίσεως. Διὰ τὴν κάλυψιν τῶν θανάτων ἐκ πολέμου χρειάζονται αἱ Ἐταιρεῖαι ἰδιαίτερα κεφάλαια ποῦ ἀποτελοῦν τὸ ἀποθεματικὸν κινδύνων πολέμου. Ὁ τρόπος ποῦ σχηματίζεται τὸ ἀποθεματικὸν αὐτὸ εἶναι ἀρκετὰ πολύπλοκος, ὥστε νὰ μὴ χρειάζεται νὰ μᾶς κουράσῃ. Ἄλλη περίπτωσις ἀξέχσεως τοῦ κινδύνου ἐθεωρεῖτο ἄλλοτε τὸ ταξεῖδι τοῦ ασφαλισμένου εἰς τὸ ἐξωτερικὸν καὶ ἐπετρέπετο τὸ ταξεῖδι μόνον μετὰ τὴν πάροδον ὀρισμένης προθεσμίας ἀναμονῆς π. χ. μετὰ τὴν πάροδον 2 ἐτῶν ἢ ἐπὶ πληρωμῇ ἐπασφαλιστροῦ. Τώρα ὅμως συνήθως ὀρίζεται εἰς τὰ ασφαλιστήρια ὅτι "ὁ ασφαλιζόμενος δύναται νὰ διαμένῃ εἰς οἰονδηποτε μέρος τοῦ κόσμου ἄνευ πληρωμῆς ἐπασφαλιστροῦ".

"Ὁ θάνατος τοῦ ασφαλιζομένου πρέπει ν' ἀναγγέλλεται χωρὶς ἀναβολὴν εἰς τὴν Ἐταιρείαν. Ἐκτός τοῦ ασφαλιστηρίου καὶ τῆς τελευταίας ἀποδείξεως πληρωμῆς ασφαλιστροῦ πρέπει τὸ ταχύτερον νὰ ὑποβάλλωνται εἰς τὴν Ἐταιρείαν

έπισημον πιστοποιητικόν θανάτου (ληξιαρχική πράξις) καί λεπτομερής Ιατρική έκθεσις ή πιστοποιητικόν διά τήν αίτιαν του θανάτου, καθώς καί πιστοποιητικόν ταυτότητος. Η Έταιρεία μπορεί νά ζητή καί άλλας πληροφορίας π.χ. έκθεσιν του Ιατροῦ πού έπεριποιεῖτο τόν ασφαλιζόμενον κατά τό τελευταῖον έτος πρό του θανάτου του ή πού διεπίστωσε τόν θάνατον.

Πρὶν έξετάσωμεν τά τεχνικά στοιχεῖα τῆς ασφάλισεως ζωῆς, θά περιγράψωμεν μερικoύς ἀπό τοὺς ὑπολοίπους κυριώτερους γενικοὺς ὅρους τῶν ασφαλιστηρίων ζωῆς. Συνήθως περιλαμβάνεται ὁ ὅρος ὅτι τό ασφαλιστήριον εἶναι ἀναμφισβήτητον ἢ ἀδιαφιλονέκητον ἀπό τῆς ἡμερομηνίας τῆς ἐκδόσεώς του, ἐκτός ἂν ὁ ασφαλιζόμενος προέβη ἐκ προθέσεως εἰς ἀνακριβεῖς δηλώσεις ὁπότε συμψώνως μέ τόν ἐμπορικόν νόμον δύναται ν' ἀρνηθῆ ἢ Ἐταιρεία τὰς ὑποχρεώσεις της. Δηλαδή ἢ Ἐταιρεία δέν δικαιούτ' ε κατ' ἀρχήν, ν' ἀκυρώσῃ τό ασφαλιστήριον καί ν' ἀρνηθῆ τὰς ὑποχρεώσεις της, εἰμή μόνον ἐάν ὑπάρχῃ ἀντίθετος διάταξις εἰς τόν νόμον ἢ εἰς τό ασφαλιστήριον διά εἰδικoύς λόγους. "

"Ἄλλα ασφαλιστήρια ἐκφράζονται ἐντονώτερον, δηλαδή γράφουν ὅτι τό ασφαλιστήριον καθίσταται ἀπρόσβλητον μετά πάροδον ἐνός ἔτους ἀπό τῆς χρονολογίας τῆς ἐκδόσεώς του καί ἢ Ἐταιρεία παραιτεῖται τοῦ δικαιώματός της μετά τήν προθεσμίαν αὐτήν νά ἐπιναλεσθῆ οἰανδήποτε παράλειψιν ἢ ἀνακριβῆ δήλωσιν τοῦ ασφαλιζόμενου πού διατελεῖ ἐν καλῇ πίστει. Κατ' ἄλλην διατύπωσιν, ἐάν τό ασφαλισθέν πρόσωπον ἀποθάνῃ μετά παρέλευσιν ἐνός ἔτους ἀπό τῆς συστάσεως τῆς ασφάλισεως, δέν δικαιούται ἢ Ἐταιρεία διά κανένα λόγον νά προσβάλλῃ τό ασφαλιστήριον, ἐφ' ὅσον τά ἀσφάλιστρα ἔχουν πληρωθῆ τακτικῶς καί ἐφ' ὅσον αἱ δηλώσεις τοῦ ασφαλιζόμενου σχετικῶς μέ τήν ὑγείαν του δέν ἀποδειχθοῦν ψευδεῖς ἢ ἀνακριβεῖς." Ἄλλαι ἔταιρεῖαι συνομολογοῦν τό ἀδιαφιλονέκητον μόνον ἂν περάσουν τρία ἔτη ἀπό τῆς συνομολογήσεως τῆς ασφάλισεως, ἐκτός ἂν ἢ σύναψις τῆς ασφάλισεως ἔχει ἐπιτευχθῆ ῥολῶς παρά τοῦ ασφαλιζόμενου. Ἄλλος ὅρος καθορίζει τί θά συμβῆ ἂν ὁ ασφαλιζόμενος ἐδήλωσε μικροτέραν ἀπό τήν πραγματικὴν ἡλικίαν του. Δηλαδή ἐλαττώνεται τό ἠσφαλισμένον ποσόν εἰς τό ποσόν πού θά ἠσφαλίζετο μέ τό πληρωθέν ἀσφάλιστρον ἂν ἢ ἡλικία εἶχε δηλωθῆ ὀρθῶς. Μάλιστα πολλαί Ἐταιρεῖαι θεωροῦν ἄκυρον τήν ἀσφάλισιν ἂν ἢ πραγματικὴ ἡλικία τοῦ ἠσφαλισμένου πού ἀπεκρύβῃ ἀπό τήν Ἐταιρείαν ἦτο ἄνω τῶν 52 ἐτῶν, ὁπότε ἐπιστρέφονται ἅτοκα μόνον τά πληρωθέντα ἀσφάλιστρα, μεῖον ἐνός ἐτησίου ἀσφάλιστρου. Ἐάν πάλιν ἢ ἡλικία ἐδηλώθη μεγαλύτερα ἀπό τήν

πραγματικήν ἢ Ἑταιρεία ἐπιστρέφει τὴν διαφορὰν ἐπὶ πλέον πληρωθέντων ἀσφαλιστρῶν χωρὶς τόκον.

* Σπουδαῖος ὅρος εἰς τὰ ἀσφαλιστήρια ζωῆς εἶναι ὁ ἀφορῶν τό λεγόμενον "ἐλεύθερον συμβόλαιον" ἢ τό "ἡλαττωμένον κεφάλαιον". Δηλαδή συνομολογεῖται ὅτι ἡ μὴ πληρωμὴ τῶν ἀσφαλιστρῶν δέν συνεπάγεται ἔκπτωσιν τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀσφαλιζομένου, ἀρκεῖ νὰ ἔχουν πληρωθῇ τὰ ἀσφάλιστρα τῶν τριῶν (3) πρώτων ἐτῶν. Δηλαδή ἂν μὲν δέν ἔχουν πληρωθῇ τὰ ἀσφάλιστρα τῶν τριῶν πρώτων ἐτῶν, τότε ἡ ἀσφάλις ἀνιρῶνεται καὶ τὰ πληρωθέντα ἀσφάλιστρα καταπίπτουν ὑπὲρ τῆς Ἑταιρείας. Ἄν ὅμως ἔχουν πληρωθῇ τρία ἐτήσια ἀσφάλιστρα ἢ περισσότερα καὶ παύσῃ ὁ ἀσφαλιζόμενος νὰ πληρῶνῃ τότε τό ἀσφαλιστήριο μετατρέπεται αὐτοδικαίως καὶ χωρὶς μεσολάβησιν τοῦ ἀσφαλιζομένου εἰς "ἐλεύθερον συμβόλαιον" ἢ "συμβόλαιον ἡλαττωμένου κεφαλαίου" ἀηλλαγμένου ἀπὸ κάθε περαιτέρω πληρωμῆν ἀσφαλιστρῶν. Τό ἡλαττωμένον κεφάλαιον τοῦ ἐλευθέρου συμβολαίου πού δικαιούται νὰ εἰσπράξῃ ὁ ἀσφαλιζόμενος ἅμα λήξῃ ἡ διάρκεια τῆς ἀσφαλίσεως καθορίζεται διαφοροτρόπως εἰς τὰ διάφορα ἀσφαλιστήρια συμβόλαια, ἀλλά συνήθως εἶναι ἴσον μέ τό ἡσφαλισμένον κεφάλαιον, ἡλαττωμένον ὅμως κατὰ τὴν ἀναλογίαν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν πληρωθέντων ἀσφαλιστρῶν πρὸς τόν ἀριθμόν τῶν συμφωνηθέντων ἀσφαλιστρῶν. Π.χ. ἂν ἡ ἀσφάλις εἶναι διὰ 20 ἔτη καὶ πληρωθοῦν τὰ 5, τότε ἡ ἀξία τοῦ ἡλαττωμένου κεφαλαίου τοῦ ἐλευθέρου συμβολαίου εἶναι τὰ πέντε εἰκοστά ($5/20$) τοῦ ἡσφαλισμένου κεφαλαίου.

"Ἄλλαι Ἑταιρεῖαι ὑπολογίζουν τό ἐλεύθερον συμβόλαιον ἴσον ἢ ὀλιγώτερον ἀπὸ τό μαθηματικόν ἀποθεματικόν. Ἄλλαι διακρίνουν τὰς ἀσφαλίσεις θανάτου, εἰς τὰς ὁποῖας υπολογίζουν τὴν ἀξίαν τοῦ ἐλευθέρου συμβολαίου ἴσην μέ τό ἡσφαλισμένον ποσόν πού θά μπορούσε ν' ἀσφαλισθῇ ἂν ἐλαμβάνετο ὡς βάσις τῆς ἀσφαλίσεως τό μαθηματικόν ἀποθεματικόν θεωρούμενον ὡς ἐνιαῖον (ἐφάπαξ) ἀσφάλιστρον. Εἰς τὰς μικτὰς ἀσφαλίσεις καὶ εἰς τὰς ἀσφαλίσεις ἐπιβιώσεως ἐλαττώνουν τό ἀρχικῶς ἡσφαλισμένον κεφάλαιον κατ' ἀναλογίαν τῆς διαφορᾶς μεταξὺ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐτῶν κατὰ πᾶ ὀποῖα τό ἀσφάλιστρον πραγματικῶς ἐπληρώθη, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ ὄλων τῶν ἐτῶν διὰ τὰ ὁποῖα συνήθη ἡ ἀσφάλις ὅπως στό παράδειγμα πού εἶδομεν ἀνωτέρω. Ὑπάρχουν ὅμως καὶ ἄλλοι πολυπλοκώτεροι ὑπολογισμοὶ τῆς ἀξίας τοῦ ἐλευθέρου συμβολαίου πού δέν εἶναι ἀπαραίτητον νὰ μᾶς ἀπασχολήσουν τώρα.

Σπουδαῖος, ἐπίσης ὅρος εἶναι ὁ ἀφορῶν τὴν ἐξαγοράν τοῦ ἀσφαλιστήριου, δηλαδή τὴν προεξόφλησιν του. Συνομο-

λογεῖται τούτέστιν εἰς τὸ ἀσφαλιστήριον ὅτι ἀφοῦ πληρώσῃ ὁ ἀσφαλιζόμενος τρεῖς (3) πλήρη ἔτησια ἀσφάλιστρα δικαιούται νὰ σταματήσῃ τὴν πληρωμὴν καὶ νὰ ζητήσῃ νὰ ἐξαγοράσῃ τὸ συμβόλαιον. Ἡ ἀξία ἐξαγορᾶς εἶναι ἴση μὲ τὴν ἀξίαν τοῦ λεγομένου "ἐλευθέρου συμβολαίου" (ἴδετε ἀνωτέρω) καὶ προεξοφλεῖται μὲ ἀνατοκισμόν πρὸς 5% ἑτησίως ἐπὶ τῶν ὑπολειπομένων ἐτῶν τῆς ἀσφάλσεως, ἢ μὲ ἄλλο ποσοστὸν ἐπιτοκίου πού καθορίζεται εἰς τὸ συμβόλαιον. Ἄλλαι Ἑταιρεῖαι ὑπολογίζουν τὴν ἀξίαν ἐξαγορᾶς εἰς 60% τοῦ μαθηματικοῦ ἀποθέματος καὶ αὐξάνουν τὸ ποσοστὸν αὐτὸ (ἐάν τὸ μαθηματικὸν ἀπόθεμα ὑπερβαίῃ τὰ 20% τοῦ ἠσφαλισμένου κεφαλαίου) κατὰ τὸ ἥμισυ τοῦ ἐπὶ πλέον ποσοστοῦ.

"Ἄλλαι ἑταιρεῖαι καθορίζουν εἰς εἰδικὸν πῖνακα κατὰ τὸ ἀσφαλιστήριον τὴν ποσὸν θὰ πληρώσουν ὡς ἀξίαν ἐξαγορᾶς. Ἄλλαι ἑταιρεῖαι πληρώνουν ἀξίαν ἐξαγορᾶς ἀνάλογον μὲ τὸ εἶδος τῆς ἀσφάλσεως π.χ. διὰ τὰς ἀσφάλσεις θανάτου τὰ 75% τοῦ μαθηματικοῦ ἀποθέματος, διὰ τὰς μικτὰς ἀσφάλσεις τὸ ἡλαττωμένον κεφάλαιον τοῦ "ἐλευθέρου συμβολαίου" προεξοφλημένον πρὸς 5% ἢ 6% κατ' ἔτος καὶ διὰ τὰς ἀσφάλσεις ἐπιβιώσεως τὸ ὀλιγὸν ποσὸν τῶν ἐσπραχθέντων ἀσφαλιστρῶν, ἀφαιρουμένου 2% ἐπὶ τοῦ ἠσφαλισμένου κεφαλαίου.

"Ἄλλος ὅρος συνήθως εἰς τὰ ἀσφαλιστήρια ζωῆς εἶναι ὁ ἀφορῶν τὴν "ἐπαναφορὰν ἐν ἰσχύϊ". Δηλαδή ἂν μὴ ἀσφάλσις ἠκυρώθῃ ἢ ἡλαττώθῃ, ὅπως εἴπωμεν ἀνωτέρω (ἐλεύθερον συμβόλαιον), δύναται νὰ ἐπαναφερθῇ ἐν ἰσχύϊ διὰ τὸ ἀρχικὸν της κεφάλαιον, ἐάν ὁ ἀσφαλιζόμενος πληρώσῃ εἰς τὴν Ἑταιρίαν εἰς ἕξ (6) μῆνας ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς πρώτης καθυστερημένης δόσεως, τὰς καθυστερουμένας δόσεις ἀσφαλιστρῶν, πλέον δικαιώματος ἐπαναφορᾶς ἐν ἰσχύϊ, ἴσου μὲ ἐν τοῖς χιλίοις (1%) ἐπὶ τοῦ ἠσφαλισμένου ποσοῦ, μὲ τὴν προϋπόθεσιν πάντοτε ὅτι ὁ ἀσφαλιζόμενος ζῆ τὴν στιγμὴν τῆς πληρωμῆς ἢ, κατ' ἄλλην διατύπωσιν, ἂν ζῆ ἐπὶ 15 ἡμέρας μετὰ τὴν πληρωμὴν. Ἄλλαι ἑταιρεῖαι ἀντὶ τοῦ 1% ζητοῦν τόκον 5% ἑτησίως ἐπὶ τῶν καθυστερουμένων ἀσφαλιστρῶν. Συνήθως ἂν περάσουν οἱ 6 μῆνες ἢ 1 ἔτος, ἀπὸ τῆς παύσεως τῆς πληρωμῆς τῶν ἀσφαλιστρῶν, τὰ ἀσφαλιστήρια ἀπαιτοῦν διὰ τὴν ἐπαναφορὰν ἐν ἰσχύϊ καὶ νέαν λατρικὴν ἐξέτασιν, πού νὰ πελθῇ τὴν ἑταιρείαν ὅτι ὄεν ἠυξήθη ὁ κίνδυνος.

"Ἄλλος ὅρος συνήθως εἰς τὰ ἀσφαλιστήρια ζωῆς εἶναι ὁ ἀφορῶν τὴν παροχὴν δανείου ἐκ μέρους τῆς Ἑταιρίας πρὸς τὸν ἀσφαλιζόμενον. Δηλαδή ὁ ἀσφαλιζόμενος δικαιούται, ἂν εὐρεθῇ εἰς ἀνάγκην νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὴν Ἑταιρείαν νὰ τοῦ

δανείση χρήματα μέχρι του ποσού της αξίας εξαγοράς (ΐδε-
τε άνωτέρω). Είς τήν περίπτωσην αυτήν ό ασφαλιζόμενος πα-
ραδίδει εις τήν Έταιρείαν τό πρωτότυπον του ασφαλιστη-
ρίου (έπί του όπουλο γίνεται άνάλογος έγγραφή) καί ύπο-
γράφεται δανειστικόν συμβόλαιον. Τό δάνειον, παρέχεται έ-
πί συμπηφινωμῶ ίσου μέρους τῶν έκ του ασφαλιστηρίου δικαι-
ωμάτων καί άπαιτήσεων του ασφαλιζόμενου καί εις πολλά συμ-
βόλαια όνομάζεται "προκαταβολή".

Ό ασφαλιζόμενος δικαιούται νά έκχωρήσῃ τά δικαιώ-
ματά του έκ του ασφαλιστηρίου εις τρίτον ἢ καί νά τό έ-
νεχυριάσῃ εις τρίτον, άλλ'ή έκχώρησις ἢ ένεχυρίασις δέν
ισχύει διά τήν Έταιρείαν άν δέν τῆς έγνωστοποιήθῃ έγγρά-
φως καί άν δέν έξέδωσῃ ἢ Έταιρεία είδιικήν πρόσθετον
πράξιν.

γ') Ίδιαιτέραν σημασίαν διά τήν ασφάλισιν ζωῆς έ-
χουν τά τεχνικά στοιχεία πού άποτελοῦν μέρος του προγράμ-
ματος έργασίας (βλ. άνωτέρω). Σχετικῶς χρησιμοποιοῦνται
τά ασφαλιστικά μαθηματικά (άναλογιστική) καί δυνάμεθα ν'
άναφέρωμεν μόνον τά κυριώτερα σημεῖα αὐτῶν.

Οί λεγόμενοι πίνακες θνησιμότητος άποτελοῦν τήν
βάσιν όλοκληρου τῆς έπιχειρήσεως ασφαλειῶν ζωῆς. Εἶναι πί-
νακες πού δείχνουν πόσα πρόσωπα έκ μιᾶς ώρισμένης βασι-
κῆς μάζης φθάνουν εὐάστοτε τό έπόμενον έτος τῆς ήλικίας
τῶν. Εἶναι φανερόν ότι όσον αὐξάνει ἡ ήλικία, τόσον δύν-
δυνος θανάτου γίνεται μεγαλύτερος. έως ότου εις ένα ώρι-
σμένον χροنيκόν σημεῖον πεθαίνει καί ό τελευταῖος τῆς βα-
σιακῆς μάζης πού έλάβομεν ύπ' όψιν. Όταν όμως δυνάμεθα νά
διαπιστώσωμεν μαθηματικῶς καί μέ τήν βοήθειαν τῆς στατι-
στικῆς πόσα πρόσωπα κατά μέσον όρον πεθαίνουν άπό τήν μά-
ζαν αὐτήν εις έκαστον έτος, τότε δυνάμεθα νά καθορίσωμεν
καί πόσα πρέπει νά έξοδεύσωμεν κατ' έτος διά νά πληρώσω-
μεν τά ήσφαλισμένα ποσά. Άπ' αὐτήν τήν διαπίστωσην ποσῶ-
πτει έξ άλλου καί τί ποσά (ασφάλιστρα) πρέπει νά εἰσπράτ-
τωμεν άπό τούς ήσφαλισμένους διά νά καλύπτωμεν τήν έπερχο-
μένην ανάγκην.

Όσον αὐξάνει ἡ ήλικία θά έπρεπε, ανάλογως μέ τήν
μεγαλυτέραν πιθανότητα θνησιμότητος, νά εἰσπράττωμεν άπό
τούς έπιζῶντας ήσφαλισμένους διαρικῶς μεγαλύτερα ασφαλι-
στρα. Άλλά τοιαύτη μέθοδος θά ἦτο άνεφάρμοστος εις τήν
πράξιν, διότι όσον αὐξάνει ἡ ήλικία, τόσον έλαττώνεται
κατά μέσον όρον ἡ άποδοτικότητα τῶν έργαζομένων. Δι' αὐτό
έπεβλήθη (ώς βασικός όρος τῆς έπιχειρήσεως ασφαλίσεως ζω-
ῆς) εις τούς μαθηματικούς νά εὕρουν μέθοδον ώστε νά κα-

τανέμεται ὁ κίνδυνος ὁμοιομόρφως καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ἀσφάλσεως, ὥστε νά μπορῆ νά πληρῶνεται κατ' ἔτος τὰ αὐτὰ ποσὰ ἀσφαλίστρων ὑπὸ τῶν ἠσφαλισμένων. Οὕτω ὅμως προκύπτει ὅτι οἱ ἠσφαλισμένοι πληρῶνουν εἰς τὰ πρῶτα ἔτη τῆς ἀσφάλσεως ἀσφάλιστρα πού εἶναι μεγαλύτερα ἀπὸ ἐκεῖνα πού ἀντιστοιχοῦν εἰς τὸν κίνδυνον, ἐνῶ εἰς τὰ τελευταῖα ἔτη τὰ ἀσφάλιστρα εἶναι μικρότερα ἀπὸ τὸν κίνδυνον. Δι' αὐτὸ πρέπει νά χωρίσωμεν εἰς δύο τμήματα τὰ ἀσφάλιστρα, πού πραγματικά πληρῶνονται, δηλαδή τὸ τμήμα τοῦ κινδύνου καὶ τὸ τμήμα τῆς ἀποταμιεύσεως. Τὸ ἄθροισμα τῶν τμημάτων ἀποταμιεύσεως (πού τοποθετοῦνται μὲ ἀνατοκισμόν) μᾶς δίδει τὸ ἠσφαλισμένον ποσόν, ἂν ἡ ἀσφάλισις ἐξελιχθῆ συμφώνως μέ τὰς προβλέψεις μας. Εἰς τὴν πραγματικότητα ὅμως περιλαμβάνονται εἰς τὰ ἀσφάλιστρα καὶ τμήματα ἐξόδων καὶ τμήματα κέρδους.

Τὸ ἄθροισμα τῶν τμημάτων ἀποταμιεύσεως ἀποτελεῖ τὸ λεγόμενον κεφάλαιον καλύψεως ἢ ἀποθεματικόν ἀσφαλίστρων. Δηλαδή τὸ ἀποθεματικόν ἀσφαλίστρων εἶναι τὰ ἠϋξημένα κατὰ τοὺς τόκους ποσὰ, πού ἀπομένουν ἕπὸ τὰ πληρωθέντα ἀσφάλιστρα, μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ προϋπολογισθέντος τμήματος τοῦ κινδύνου, τῶν ἐξόδων καὶ τῶν μερισμάτων πού διανέμει ἡ ἐπιχείρησις. Τὰ ἀποθεματικά ἀσφαλίστρων ἀποτελοῦν μέγα κονδύλιον εἰς τοὺς ἰσολογισμοὺς τῶν ἀσφαλιστικῶν ἑταιριῶν ζωῆς καὶ ἐμφανίζονται εἰς τοὺς ἰσολογισμοὺς ἰδιαιτέρως, διότι πρόκειται περὶ ἀποταμιεύσεως τῶν ἠσφαλισμένων. Διὰ τὸν ὑπολογισμόν τοῦ ἀποθεματικοῦ ἀσφαλίστρων ὑπάρχουν δύο μέθοδοι, δηλ. ἡ μέθοδος τοῦ καθαροῦ ἀσφαλίστρου καὶ ἡ μέθοδος τοῦ Τσίλλμερ. Εἰς τὴν μέθοδον τοῦ καθαροῦ ἀσφαλίστρου λαμβάνονται ὡς βάσις διὰ τὸν ὑπολογισμόν τοῦ ἀποθεματικοῦ ἀσφαλίστρων μόνον τὰ ποσὰ τῆς ἀσφάλσεως καὶ ὄχι καὶ τὰ ἐξόδα παραγωγῆς καὶ διαχειρίσεως τοῦ χαρτοφυλακίου. Ὡς βάσις ὑπολογισμοῦ εἰς τὴν μέθοδον καθαροῦ ἀσφαλίστρου χρησιμοποιεῖται ὁ πίναξ θνησιμότητος καὶ τὸ ἐπιτόκιον.

Ὁ ὑπολογισμὸς γίνεται διὰ τὴν ἀρχὴν καὶ διὰ τὸ τέλος καθὲ ἀσφαλιστικοῦ ἔτους καὶ πρέπει εἰς τὸ τέλος καθὲ ἀσφαλιστικοῦ ἔτους τὸ ἀποθεματικόν νά εἶναι ἴσον μέ τὸ ἄθροισμα τῶν μέχρι τῆς ἡμερομηνίας αὐτῆς εἰσπραχθέντων καθαρῶν ἀσφαλίστρων μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν πληρωμῶν πού ἔγιναν δι' ἀποζημιώσεις. Διὰ τὸν καθὲ ἠσφαλισμένον πρέπει τὰ πληρωθέντα καθαρὰ ἀσφάλιστρα μαζὶ μέ τὸν τόνον των νά μᾶς δίδουν τὸ ἠσφαλισμένον ποσόν, ἐφ' ὅσον ἡ ἀσφάλισις ἐξελιχθῆ συμφώνως μέ τοὺς προϋπολογισμοὺς μας.

Ἡ μέθοδος Τσίλλμερ ἐκκινᾷ ἀπὸ τὸ γεγονός ὅτι αἱ ἀ-

σφαλιστικά επιχειρήσεις έχουν να πληρώνουν τὰ έξοδα, τὰ ὁποῖα οφείλουν να ληφθοῦν ὑπ' ὄψιν· κατὰ τὸν ὑπολογισμόν τοῦ ἀποθεματικοῦ τῶν ἀσφαλιστρῶν. "Αν πρέπει ν' ἀφαιροῦνται ὅλα ἢ μέρος τῶν ἐξόδων αὐτῶν, ἀπετέλεσεν ἀντιειλε-
 μων μακρῶν συζητήσεων. Καί με τὴν μέθοδον τοῦ Τσίλλμερ, πρέπει τὸ ἀποθεματικὸν τῶν ἀσφαλιστρῶν να εἶναι εἰς τὸ τέλος τῆς ἀσφαλίσεως ἴσον με τὸ ἀπόθεμα τῆς μεθόδου τοῦ καθαροῦ ἀσφαλιστροῦ, ἐφόσον ἐξελιχθῆ ἡ ἀσφάλις συμφῶ-
 νως με τὸν προῦπολογισμόν. Δι' αὐτὸ πρέπει εἰς τὸ ἀρχικόν ἠλαττωμένον ἀποθεματικὸν ἀσφαλιστρῶν να προστίθενται εἰς τὰ ἐπόμενα ἔτη καθαρὰ ἀσφάλιστρα, ἐπηρεημένα κατὰ πρόσ-
 θετον ποσοστὸν ἐξόδων. Πάντως εἰς τὴν μέθοδον Τσίλλμερ προκύπτει, τούλάχιστον διὰ τὸ πρῶτον ἔτος ἀρνητικὸν ἀπο-
 θεματικὸν ἀσφαλιστρῶν.

Διὰ τὸν ὑπολογισμόν τοῦ ἀσφαλιστροῦ ἔχει σημασί-
 ῖν ἡ ἡλικία τοῦ ἠσφαλισμένου κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ἐνά-
 ξεως τῆς ἀσφαλίσεως ζωῆς. "Αν δηλωθῆ ἀνακριβῶς ἡ ἡλικία
 τότε ἐλαττώνεται τὸ ἠσφαλισμένον ποσοδὸν ἀναλόγως με τὴν
 σχέσιν τοῦ πληρωθέντος ἀσφαλιστροῦ πρὸς τὸ ἀντιστοιχοῦν
 εἰς τὴν πραγματικὴν ἡλικίαν ἀσφαλιστροῦ τοῦ σχετικοῦ τι-
 μολογίου. Διὰ να δώσωμεν μίαν ἰδέαν τῶν τιμολογίων ἀσφα-
 λιστρῶν ζωῆς παραθέτομεν κατωτέρω τὰ ἀσφάλιστρα τιμολο-
 γίου ἀσφαλίσεως θανάτου, μετὰ συμμετοχῆς εἰς τὰ κέρδη, ὅ-
 πως ἐχρησιμοποιεῖτο ἀπὸ ὄρισμένην ἀσφαλιστικὴν ἐταιρίαν
 προπολεμικῶς.

Ἡλικία κατὰ τὴν σύναψιν τῆς ἀσφα- λίσεως.	ΠΙΝΑΞ I πληρωμὴ ἀσφ. μέχρι τοῦ θανά- του.	ΠΙΝΑΞ II' Πληρωμὴ ἀσφαλιστρῶν μέχρι ἡλικί- ας:			
		65	60	55	50 ἐτῶν
20	20.-	21.80	22.20	22.90	24.30
21	20,40	22,20	22,70	23,40	25.-
22	20,80	22,70	23,20	24.-	25,70
23	21,20	23,20	23,80	24,70	26,50
24	21,60	23,80	24,40	25,40	27,40
25	22,10	24,40	25,10	26,20	28,40
26	22,60	25,30	25,80	27,10	29,50
27	23,20	25,70	26,50	28.-	30,60

28	23,80	26,40	27,30	29.-	31,80
29	24,50	27,20	28,20	30.-	33,30
30	25,20	28,-	29,10	31,10	35.-
31	26.-	28,90	30,10	32,40	36,80
32	26,70	29,80	31,20	33,80	38,70
33	27,50	30,70	32,40	35,30	40,80
34	28,40	31,70	33,60	36,90	43,20
35	29,30	32,90	34,80	38,70	46.-
36	30,20	34,10	36,30	40,70	49,20
37	31,10	35,30	37,80	42,80	52,80
38	32,10	36,60	39,50	45,10	57,10
39	33,20	38.-	41,40	47,80	62,10
40	34,30	39,60	43,40	50,90	68,10
41	35,50	41,30	45,70	54,50	
42	36,70	43,10	48,20	58,60	
43	38.-	45.-	51.-	63,40	
44	39,40	47,10	54,10	69.-	
45	40,90	49,40	57,60	75,70	
46	42,50	52.-	61,60		
47	44,20	54,90	66,30		
48	46.-	58,10	71,70		
49	47,90	61,60	78.-		
50	50.-	65,60	85,60		
51	52,20	70,10			
52	54,50	75,10			
53	56,90	81,10			
54	59,40	87,90			
55	62.-	96.-			
56	64,70				
57	67,60				
58	70,60				
59	73,80				
60	77,30				

Ἐκ τοῦ πίνακος τούτου βλέπομεν τὴν μεγάλην κλιμάκω-
 σιν τῶν ἀσφαλιστρῶν ἀναλόγως τῆς ἡλικίας ποῦ ἀσφαλίζεται
 ἕκαστος. Ὁ κίνδυνος ποῦ αὐξάνει μὲ τὴν ἡλικίαν ἐκφράζεται
 καθαρῶς καὶ εἰς τοὺς τελικοὺς ἀριθμοὺς κάθε στήλης. Οὕτω
 διὰ μίαν ἀσφάλισιν δεκαετῆ ὁ 55άρης πρέπει νὰ πληρῶνῃ 96
 δρχ., ὁ 50άρης 85,60, ὁ 45άρης 75,70 καὶ ὁ 40άρης μόνον
 68,10. Αἱ διαφοραὶ αὗται στηρίζονται εἰς τὴν διαφορὰν τοῦ
 κινδύνου, διότι εἰς ὅλας αὐτάς τὰς περιπτώσεις ἔχει ληφθῆ
 τὸ ἴδιον ἐπίτοκιον.

Εἰς τὴν διαμόρφωσιν τοῦ ἀσφαλίστρου ἔχει μεγάλην σημασίαν τὸ ἐπιτόκιον, πού ἀποτελεῖ μέρος τοῦ προγράμμα-τος τῆς ἀσφαλιστικῆς ἐπιχειρήσεως καὶ ὀφείλει νά ὑποβλη-θῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἑθνικῆς Οἰκονομίας διὰ νά παρασχε-θῇ ἡ ἄδεια λειτουργίας τῆς ἐπιχειρήσεως (Νόμος 1023 ἄρ-θρ. 14 παρ.2 ἐδάφ. γ' καὶ ἄρθρ. 19 παρ. 1 ἐδ. γ'). Ἐν-λίθῃ ὡς βάσις μεγαλύτερον ποσοστὸν ἐπιτοκίου, τότε ἰδύ-νανται τὰ ἀσφάλιστρα νά εἶναι χαμηλότερα, ἐνῶ ἀντιθέτως τὰ ἀσφάλιστρα πρέπει νά εἶναι ὑψηλότερα ἢ τὸ ἐπιτόκιον εἶναι χαμηλότερον. Διὰ νά ἐπιτύχωμεν σταθερότητα καὶ ὁ-μοιομορφίαν εἰς τὴν διαχειρίσιν ἔχει λοιπὸν μεγάλην ση-μασίαν νά ἐκλέξωμεν ἐπιτόκιον, πού μπορούμε συμφώνως μέ τὰς φρονιμωτέρας προβλέψεις μας νά ἐπιτύχωμεν ἀπὸ τὰς τοποθετήσεις τῆς Ἑταιρίας. Συνήθως αἱ Ἑταιρεῖαι τοῦ 1914 ὑπελόγιζαν ἐπιτόκιον μεταξύ 4% καὶ 3 1/2%, ἐνῶ πραγ-ματικῶς ἠδύναντο νά ἐπιτύχουν καὶ μεγαλύτερα ποσοστά. Με-τὰ τὸ 1920 ἐπετυγχάνοντο γενικῶς μεγαλύτερα ἐπιτόκια. Ἄλ-λά θὰ ἦτο λάθος ν' ἀλλάξθουν αἱ βάσεις ὑπολογισμοῦ, διότι ἀσφαλῶς θὰ ἦτο ἀδύνατον νά δυνηθῶν αἱ Ἑταιρεῖαι νά δι-ατηροῦν διαρικῶς τόσον ὑψηλά ἐπιτόκια. Ἐξ ἄλλου ὁμως συ-κεντρῶνεται κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον εἰς τὰς Ἑταιρίας ἀ-πὸ τὰ χρήματα τῶν ἠσφαλισμένων μεγάλα κεφάλαια, τὰ ὁποῖα χρησιμεύουν πρῶτον διὰ νά δυναμώνουν τὰς ἐπιχειρήσεις καὶ δεῦτερον διὰ νά ἐπιστρέφονται εἰς τοὺς ἠσφαλισμένους ὑπὸ μορφήν μερισμάτων.

Πράγματι εἰς τὴν πράξιν συναντῶμεν εἰς τὰς Ἑται-ρίας μίαν κατανομήν τῶν ἠσφαλισμένων εἰς ποικίλας ὁ-μάδας συμμετεχόντων εἰς τὰ κέρδη, ἀναλόγως μέ τὰ τιμολό-για ἀσφαλίστρων, ἐπὶ τῶν ὁποίων συνάπτονται αἱ ἀσφαλί-σεις. Τὸ περίσσευμα πού ἀναλογεῖ εἰς τὰς ἀσφαλίσεις με-τὰ συμμετοχῆς εἰς τὰ κέρδη μοιράζεται κατὰ ποσοστά τοῦ ἐτήσιου ἀσφαλίστρου εἰς ἐκάστην ἀσφάλισιν. Διὰ νά καθο-ρισθῇ τὸ ὕψος τοῦ ποσοστοῦ λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν τὸ διανυθ-θὲν διάστημα τῆς ἀσφαλίσεως καὶ ἡ συμφωνηθεῖσα συνολικὴ διάρκεια πληρωμῆς τοῦ ἀσφαλίστρου. Π.χ. ὑπάρχον Ἑταιρεία, ἣτις πληρώνει τὸ πρῶτον μερίσμα μόλις πληρωθῇ τὸ τέταρ-τον ἐτήσιον ἀσφάλιστρον. Ἄλλαι Ἑταιρεῖαι συγκεντρῶνουν τὰ μερίσματα καὶ τὰ πληρώνουν μέ τόκον εἰς τὸ τέλος τῆς ἀσφαλιστικῆς σχέσεως. Τὸ συνολικὸν ποσὸν τῶν μερισμάτων πού δέν ἔχουν ἀκόμη πληρωθῇ ἀποτελεῖ τὸ ἀποθεματικὸν με-ρισμάτων τῶν μετὰ συμμετοχῆς εἰς τὰ κέρδη ἀσφαλίσεων. Τὸ ἀποθεματικὸν αὐτὸ δύναται νά χρησιμοποιηθῇ καὶ εἰς πλη-ρωμὴν ἐπείγειων ζημιῶν π.χ. πολεμικῶν ζημιῶν κλπ.

Ε Μ Π Ο Ρ Ι Κ Ο Σ Ν Ο Μ Ο Σ

Περὶ τῶν ἀσφαλίσεων ἐπὶ τῆς ζωῆς.

- * Ἄρθρ. 221 . Πᾶς τις δύναται, ἀντὶ ἀσφαλιστροῦ ν' ἀσφαλίσῃ τὴν πληρωμὴν χρηματικοῦ ποσοῦ κατὰ λόγον τῆς διαρκειᾶς ἢ τῶν ἐνδεχομένων τῆς ἰδίας αὐτοῦ ζωῆς ἢ τῆς ζωῆς τρίτου. Ἡ ἀσφάλισις ἢ συνομολογηθεῖσα ἐπὶ τῆς ζωῆς τρίτου εἶναι ἄκυρος, ἐὰν ὁ συμβληθεὶς δέν ἔχῃ συμφέρον διὰ τὴν ὑπαρξίν αὐτοῦ.
- * Ἄρθρον 222 . Ὁ ἀσφαλιστὴς δέν ὑπόχρεοῦται εἰς πληρωμὴν τῆς ἀσφαλισθείσης ποσότητος, ἐὰν ὁ θάνατος τοῦ ἀσφαλισαντος τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ζωὴν ἐπῆλθεν ἐκ δικαστικῆς καταδίκης, ἐκ μονομαχίας, ἢ ἐκουσίας αὐτοκτονίας, ἢ ἔσχεν ἄμεσον αἰτίαν διαπραχθέν ὑπὸ τοῦ ἠσφαλισμένου κακούργημα ἢ πλημμέλημα, οὗ τὰς ἐπελθούσας συνεπείας ἠδύνατο οὗτος νά προτῆθῃ. Εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας ὁ ἀσφαλιστὴς κρατεῖ τὸ ἀσφάλιστρον, ἐκτός ἐναντίας συμφωνίας.
- * Ἄρθρον 223 . Ἡ μεταβολὴ διαμονῆς, ἀσχολιῶν καταστάσεως, καὶ εἰδους βίου ἐκ μέρους τοῦ ἠσφαλισμένου δέν ἐπιφέρει τὴν παῦσιν τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς ἀσφαλίσεως, ἐὰν δέν ἔχῃ τόν ἐν ἄρθρῳ 205 (316) χαρακτῆρα καὶ ἐὰν ὁ ἀσφαλιστὴς λαβῶν γνῶσιν αὐτῆς δέν ἐζήτησε τὴν διάλυσιν τῆς συμβάσεως. Ἐν περιπτώσει τοιαύτης διαλύσεως ὁ ἀσφαλιστὴς ἀποδίδει εἰς τὸν ἠσφαλισμένον τὸ τρίτον τῶν ἀσφαλιστρῶν.
- * Ἄρθρον 224 . Αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 202 καὶ 203 ἐφαρμόζονται καί τε εἰς τὰς ἀσφαλίσεις ἐπὶ τῆς ζωῆς.
- * Ἄρθρον 225 . Ἐν περιπτώσει θανάτου ἢ πτωχεύσεως τοῦ ἐνεργήσαντος ἐπὶ τῆς ἰδίας αὐτοῦ ζωῆς ἢ ἐπὶ τῆς ζωῆς τρίτου προσώπου ἀσφάλισιν χρηματικοῦ ποσοῦ πληρωτέου εἰς ἄλλον πρόσωπον, καὶ ἂν τοῦτο καλεῖται εἰς τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ, τὰ πλεονεκτήματα τῆς ἀσφαλίσεως μένουσιν ἀποκλειστικῶς ὑπὲρ τοῦ προσώπου τοῦ ἀναφερομένου ἐν τῇ ἀσφαλιστηρίῳ, ἐπιφυλασσόμενων διὰ τὰς γενομένας καταβολὰς τῶν διατάξων τοῦ ἀστικοῦ δικαίου, τῶν ἀφορωσῶν εἰς τὴν συνεισφεράν καὶ τὴν νόμιμον μοῖραν καὶ εἰς τὴν ἀνάκλησιν τῶν πράξεων τῶν γενομένων πρὸς καταδολύευσιν τῶν δανειστῶν.

ΣΤ. ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΗΡΙΟΥ ΖΩΗΣ

"Η

"

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΓΕΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΩΝ

ΙΔΡΥΘΕΙΣΑ ΕΝ ΕΤΕΙ
ΕΓΚΡΙΘΕΙΣΑ ΔΙΑ Β.Δ.ΕΔΡΑ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΟΔΟΣ
ΑΡΙΘ. ΤΗΛΕΦΩΝΟΥΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ ΥΠΕΡ ΤΑΣ ΔΡΧ.ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Άρθρον 1.- 'Εν τοῖς ἐπομένοις καλοῦνται "Συμβαλλόμενος" τὸ πρόσωπον ὅπερ συνάπτει τὴν ἀσφάλισιν μετὰ τῆς 'Εταιρίας "Ἀσφαλιζόμενος", τὸ πρόσωπον, ἐπὶ τῆς ζωῆς τοῦ σποίου στηρίζεται ἡ ἀσφάλεια καὶ "Δικαιούχος" τὸ πρόσωπον ὅπερ δικαιούται νὰ λάβῃ τὸ ἀσφαλιζόμενον ποσόν.

ΘΕΜΕΛΙΩΔΕΙΣ ΟΡΟΙ

Άρθρον 2.- 'Η 'Εταιρία ἐκδίδει τὸ παρὸν ἀσφαλιστήριον συμβόλαιον κατὰ τὸ Καταστατικὸν καὶ τοὺς κανονισμοὺς αὐτῆς, ἐμπιστευομένη εἰς τὴν ἀλήθειαν καὶ ἀκρίβειαν τῶν δηλώσεων, αἵτινες περιέχονται εἰς τὰ ἔγγραφα τὰ ἀποτελοῦντα τὴν βάσιν τοῦ συμβολαίου.

Άρθρον 3.- Πᾶσα ψευδὴς ἢ πεπλανημένη δῆλωσις τοῦ Συμβαλλομένου ἢ τοῦ 'Ασφαλιζομένου καὶ πᾶσα ἀποσιώπησις γνωστών αὐτοῖς περιστατικῶν εἶναι λόγος ἀκυρότητος τῆς ἀσφαλίσεως, ἂν ἡ δῆλωσις ἢ ἡ ἀποσιώπησις εἶναι τοιαύτης φύσεως, ὥστε ἡ 'Εταιρία δέν θά συνῆνε εἰς τὴν ἀσφάλισιν ἢ δέν θά ἐδέχετο αὐτὴν ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅρους, ἐάν ἐγνώριζε τὴν ἀλήθειαν. 'Εάν ἡ ἀνακριβὴς δῆλωσις ἢ ἡ ἀποσιώπησις εἶναι κακόπιστος, ἡ 'Εταιρία δικαιούται εἰς τὸ ἀσφαλιστρὸν ('Εμπ. Νόμ. 202 καὶ 224).

Άρθρον 4.- 'Η 'Εταιρία δέν δεσμεύεται πρὸ τῆς πληρωμῆς τοῦ πρώτου ἀσφαλιστροῦ μετὰ πάσης συναφοῦς ἐπιβαρύνσεως καὶ πρὸ τῆς περιελεύσεως τοῦ ἀσφαλιστηρίου εἰς χεῖρας τοῦ Συμβαλλομένου. 'Εάν μέχρι πληρώσεως ἀμφοτέρων τῶν προϋποθέσεων τούτων ἔχη ὁ ἀσφαλιζόμενος ἀποβιώσει ἢ ἔχη μεταβληθῆ ἢ ὑγιεινὴ κατάστασις αὐτοῦ, ἡ 'Εταιρία δικαιούται ν' ἀρνηθῆ τὴν παράδοσιν τοῦ ἀσφαλιστηρίου καὶ ἀκυροῦσα ἐξ ὑπαρχῆς τὴν ἀσφάλισιν νὰ ἐπιστρέψῃ πᾶν προκαταβληθέν ποσόν.

Άρθρον 5.- Τό ασφάλιστρον εἶναι ἐτήσιον καί προκαταβλητέον, δύναται ὅμως νά καθορισθῇ ἐν τῷ ασφαλιστηρίῳ ἢ δια προσθέτου Πράξεως ἢ τμηματική καταβολή τοῦ ἐτησίου ασφαλίστρου εἰς δόσεις ἐξαμήνου ἐπ' αὐξήσει κατὰ 2% καί τριμήνου ἐπ' αὐξήσει κατὰ 3%. Πάντως πραγματοποιηθέντι τοῦ κινδύνου εἶναι ἀμέσως καταβλητέαι πᾶσαι αἱ ὑπολειπόμεναι δόσεις πρός συμπλήρωσιν ὁλοκλήρου τοῦ ἐτησίου ασφαλίστρου τῆς κατὰ τό ασφαλιστήριον χρονικῆς περιόδου, ἐντός τῆς ὁποίας ἐπραγματοποιήθη ὁ κίνδυνος. Ἐάν δέ ἡ ἀποζημίωσις δέν εἶναι καταβλητέα ἅμα τῷ θανάτῳ τοῦ Ἀσφαλιζομένου, ὁ Δικαιοῦχος ὑποχρεοῦται εἰς τήν καταβολήν τόκου πρός 0,5% μηνιαίως ἐπί τῶν ὑπολειπομένων δόσεων τοῦ ἐτησίου ασφαλίστρου ἀπό τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ἐκίστη αὐτῶν κατέστη ἀπαιτητή καί μέχρι τῆς ἐξοφλήσεώς των. Ὁ τόκος μετὰ ἐτησίαν ἐκίστατε καθυστέρησιν συνηφαιλοῦται καί ἀνατοκίζεται.

Άρθρον 6.- Τά ασφάλιστρα εἶναι καταβλητέα ἄνευ εἰδοποιήσεώς τινος ἢ ὀχλήσεως ἐν μέρους τῆς Ἐταιρείας πρός τόν συμβαλλόμενον ἢ ἄλλο οἶονδήποτε πρόσωπον ἔχον δικαίωμα ἐκ τοῦ ασφαλιστηρίου ἢ ἐπ' αὐτοῦ, καταβάλλονται δέ εἴτε εἰς τά Γραφεῖα τῆς Ἑθρας τῆς Ἐταιρείας ἐν Ἀθήναις, ἢ εἰς τοὺς δεδόντως ἐντεταλμένους τήν εἰσπραξίν αὐτῶν κἀνατάς ἐν τῷ ασφαλιστηρίῳ τεταγμένας χρονολογίας, ἔναντι ἐντύπου ἀποδείξεως τῆς Ἐταιρείας ὑπογεγραμμένης ὑπό τῆς Κεντρικῆς Διευθύνσεως αὐτῆς. Ἡ τυχόν ὑπό τῆς Ἐταιρείας ὑπενθμίσις τῆς πληρωμῆς τοῦ ασφαλίστρου ἢ ἡ προσαγωγή τῆς ἀποδείξεως πρός πληρωμῆν, ἐπ' οὐδενί λόγῳ δύναται νά θεωρηθῇ ὡς τροποποιήσις τοῦ ἀνωτέρω γενικοῦ κανόνος ἀποκλειομένης πάσης ἐπιμήσεως ἀντιθέτου ἐθίμου ἢ συνηθείας.

Μετά τήν καταβολήν τῆς πρώτης συμπεφωνημένης δόσεως ασφαλίστρου παρέχεται διά τήν πληρωμῆν ἐκίστης τῶν ἐπομένων δόσεων προθεσμία ἐξήκοντα ἡμερῶν.

Μή γενομένης τῆς πληρωμῆς ἐντός τῆς ὡς ἄνω προθεσμίας τό ασφαλιστήριον καθίσταται αὐτοδικαίως ἄκυρον, πλὴν ἂν συντρέχωσιν αἱ προϋποθέσεις τῶν κατωτέρω ἀρθρων 13 καί 14, ὅτε καί κατὰ τοὺς ὅρους τῶν διατάξεων τούτων ἐπέρχονται αἱ αὐτόθι ὀριζόμεναι συνέπειαι.

Ἡ καταβολή τῶν ασφαλίστρων ἀποδεικνύεται μόνον διὰ τῆς προσκομιδῆς τῶν εἰδικῶν ἐντύπων ἀποδείξεων τῆς Ἐταιρείας, ἀποκλειομένου παντός ἄλλου ἀποδεικτικοῦ μέσου καί τοῦ ὅριου.

ΕΠΑΝΑΦΟΡΑ ΕΝ ΙΣΧΥΙ

Άρθρον 7.- Έάν ένενα μή πληρωμής ασφαλιστρων έπήλθэ τις τών έν άρθρω 6 διαλαμβανομένων συνεπειών, τό ασφαλιστήριο δύναται, τῇ έγγραφῷ αίτήσει τοῦ σύμβαλλομένου υποβαλλομένη πρός τήν Διεύθυνσιν τῆς 'Εταιρίας, έντός ανατρεπτικῆς προθεσμίας ἕξ μηνῶν από τῆς ἡμερομηνίας καθ' ἣν κατέστη ληξιπρόθεσμον καί απαιτητόν τό πρώτον μή πληρωθέν ασφαλιστρον, ν' ανακτήσῃ πλήρη τήν Ισχύν αὐτοῦ, ἄνευ νέας Ιατρικῆς ἐξετάσεως καί ἐπί καταβολῆ τῶν καθυστερομένων ασφαλιστρων ἐπί τόκῳ 6% ἐτησίως.

Παρερχομένης τῆς ὡς ἄνω προθεσμίας τῶν ἕξ μηνῶν, ὁ συμβαλλόμενος δικαιούται νά ζητήσῃ παρά τῆς 'Εταιρίας τήν ἐπαναφορὰν τῆς ασφαλείας ἐν Ισχύϊ, πάντοτε μετά νέαν Ιατρικὴν ἐξέτασιν τοῦ 'Ασφαλιζομένου, περὶ θουσαν τήν 'Εταιρίαν, κατά τήν ἐλευθέραν περὶ τούτου κρίσιν της; ὅτι δέν ηὔξήθη ὁ κίνδυνος πλὴν λόγῳ τῆς προόδου τῆς ηλικίας.

Διὰ τήν ἐπαναφορὰν ἐν πλήρει Ισχύϊ τοῦ ασφαλιστροῦ προσ απαιτεῖται ἡ ἐκδοσις σχετικῆς Προσθέτου Πράξεως ὑπό τῆς 'Εταιρίας ἐπί τῇ εἰς αὐτὴν καταβολῆ τῆς δαπάνης τῆς τυχόν απαιτουμένης Ιατρικῆς ἐξετάσεως καί πάντων τῶν ασφαλιστρων, ἅτινα κανονικῶς ἔδει νά εἶχον πληρωθῆ, τούτων δέ ἐντόκως πρός 6% ἐτησίως ἀπό τῆς συμπεφνημένης λήξεως ἐκάστης δόσεως.

Μέχρι καί τῆς ἡμέρας τῆς καταβολῆς ταύτης πρέπει ὁ ασφαλιζόμενος νά εὑρίσκεται ἐν τῇ ζωῇ ἄλλως ἢ ἐπαναφορὰ ἐν Ισχύϊ εἶναι ἀδύνατος, τυχόν δέ ἐκδοθεῖσα Πρόσθετος Πράξις ὑπό τῆς 'Εταιρίας εἶναι ἄκυρος καί ἄνευ ἀποτελέσματος.

ΘΑΝΑΤΟΣ ΕΞ ΑΥΤΟΧΕΙΡΙΑΣ ΚΑΠ.

Άρθρον 8ον.- 'Ασφαλιστήριο διατελοῦν ἐν πλήρει Ισχύϊ ἀπό δύο τουλάχιστον συναπτῶν ἐτῶν, ἀφ' ἧς ἐξεδόθη ἢ ἀφ' ἧς ἀνέκτησε τήν πλήρη Ισχύν του, καλύπτει καί τόν κίνδυνον θανάτου τοῦ 'Ασφαλιζομένου ἐξ ἐνσυνειδήτου ἢ ἀσυνειδήτου αὐτοχειρίας, τελεσθείσης ἐν ὑπευθύνῳ ἢ ἀνευθύνῳ διανοητικῇ καταστάσει ἢ, κατά συνέπειαν, ἀποπειράς πρός αὐτεκτονίαν ἢ ἐν μονομαχίας. Εἰς πᾶσαν ἄλλην περίπτωσηιν τοιοῦτος θάνατος ὑποχρεοῖ τήν 'Εταιρίαν εἰς καταβολήν τῆς ἄξιας ἐξαγορᾶς τοῦ ασφαλιστροῦ, ἐφ' ὅσον τοῦ ἔχει ἡδῆ καταστῆ δεκτικὸν ἐξαγορᾶς κατά τό κατωτέρω ἄρθρον 13.

Α Ε Ρ Ο Π Ο Ρ Ι Α

Άρθρον 9ον. - Τό ασφαλιστήριο καλύπτει τόν κίνδυνον θανάτου του Ασφαλιζομένου ως επιβάτου αεροσκάφων άνεγνωρισμένων γραμμών. έναερίων συγκοινωνιών.

Έάν ό ασφαλιζόμενος άνευ έγγραφου άδείας της Έταιρίας καί πρό της καταβολής έπασφαλίστρου, ειδικώς έκάστοτε καθοριζομένου, μετάσχη πτήσεως είτε ως χειριστής είτε υπό άλλην τινά ιδιότητα πλήν της του επιβάτου, ως άνωτέρω έπιτρέπεται, καί εκ της αίτίας ταύτης ή εκ άφορμής αύτης επέλεθη ό θάνατος αυτού, ή Έταιρία ύποχρεούται εις καταβολήν της άξίας εξαγοράς του ασφαλιστηρίου, έφ' όσον τουτο έχει ήδη καταστή δεκτικόν εξαγοράς κατά τό κατωτέρω άρθρον 13.

ΔΙΑΜΟΝΗ ΕΝ ΤΩ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩ

Άρθρον 10ον. - Ό Ασφαλιζόμενος δύναται νά διαμένη εις οίονδήποτε μέρος του κόσμου άνευ πληρωμής έπασφαλίστρου.

ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΠΟΛΕΜΟΥ

Άρθρον 11ον. - Η Έταιρία δέν ευθύνεται διά τους κινδύνους πολέμου οίασδήποτε φύσεως ή έμφυλίου τοιούτου εκτός έναντίας ειδικής συμφωνίας.

ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΝ ΚΑΙΡΩ ΕΙΡΗΝΗΣ ΚΑΙ ΕΝ ΚΑΙΡΩ ΠΟΛΕΜΟΥ.

Άρθρον 12ον. - α) Έν καιρῷ ειρήνης: Οι Ασφαλιζόμενοι, οίτινες ανήκουσιν είτε εκ επαγγέλματος ή ούχι εκ επαγγέλματος εις τόν Στρατόν ή τό Ναυτικόν, καλύπτονται κατά παντός κινδύνου της στρατιωτικής καί ναυτικής ύπηρεσίας, εις πάντα τά μέρη του κόσμου, πλήν του κινδύνου άεροπορίας καί άεροστασίας.

β) Έν περιπτώσει οίονδήποτε πολέμου: Έάν ό Ασφαλιζόμενος τελή ή κληθή υπό τά όπλα, ή Ισχύς του ασφαλιστηρίου άναστέλλεται αυτομάτως. Αν ούτος άποθάνη διαρκούσης της ως άνω άναστολής της Ισχύος του ασφαλιστηρίου ή Έταιρία ύποχρεούται εις τήν πληρωμήν του άναλογοῦντος εις τό ασφαλιστήριο μαθηματικού άποθέματος των ασφαλιστρων. Η άσφάλις δύναται νά άνακτηση τήν Ισχύν της μετά τρίμηνον από της γενικής άποστρατεύσεως καί μετά Ιατρικήν έξέτασιν του Ασφαλιζομένου, ένεργουμένην αίτήσει του Συμβαλλομένου δαπάναις της Έταιρίας καί πείθουσιν αύτήν, κατά τήν έλευθέραν περί τουτου κρίσιν της, ότι δέν ηύξήθη ό κίνδυνος πλήν λόγω της προόδου της ηλικίας καί επί καταβολή των ασφαλιστρων του διαρρεύσαντος

χρόνου μετά τόκου υπολογιζομένου πρὸς 6% ἑτησίως ἀπὸ τῆς συμφωνημένης λήξεως ἐκάστης τῶν ἀπληρώτων δόσεων. Ἐάν ἢ Ἐταιρεία ἀπορρίψη τὴν αἴτησιν περὶ ἐπαναφορᾶς ἐν ἰσχύϊ ἢ ἐάν ὁ Συμβαλλόμενος μὴ αἰτήσῃται τὴν ἐν ἰσχύϊ ἐπαναφορὰν ἐντὸς ἐνὸς ἔτους ἀπὸ τῆς γενικῆς ἀποστρατεύσεως, τὸ ἀσφαλιστήριο συμβόλαιον ἀκυροῦται ὀριστικῶς καὶ ἢ Ἐταιρεία ὑποχρεοῦται μόνον εἰς τὴν καταβολὴν τοῦ ἀναλογαῦτος εἰς αὐτὸ μαθηματικοῦ ἀποθέματος τῶν ἀσφαλιστρῶν.

Ἐάν ὁ ἀσφαλιζόμενος μετάσῃ στρατιωτικῆς ἢ ναυπηγικῆς ὑπηρεσίας ἄλλης πλὴν τῶν ρητῶς προβλεπομένων ἐν τοῖς ἀνωτέρω ἐδαφίοις, τὸ ἀσφαλιστήριο ἀκυροῦται αὐτομάτως καὶ ἢ Ἐταιρεία οὐδεμίαν ἄλλην ὑπέχει ὑποχρέωσιν πλὴν τῆς πληρωμῆς τῆς τυχόν ὑπαρχούσης ἀξίας ἐξαγορᾶς,

ΕΞΑΓΟΡΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΗΡΙΩΝ

Ἄρθρον 13ον.— Μετὰ τὴν πληρωμὴν τριῶν πλήρων ἑτησίων ἀσφαλιστρῶν, τὸ ἀσφαλιστήριο δύναται νὰ ἐξαγορασθῇ ὑπὸ τὸν ὅρον ὅπως ἢ διὰ τὴν ἐξαγορὰν αἰτήσεις γίνῃ ἐφ' ὅσον εἶναι ἔτι ἐν ἰσχύϊ τὸ ἀσφαλιστήριο ἢ ἐντὸς τριῶν ἐτῶν ἀπὸ τῆς χρονολογίας τῆς ἀτονήσεως αὐτοῦ. Ἡ ἀξία τῆς ἐξαγορᾶς ἰσοῦται πρὸς τὸ κατὰ τὸ ἄρθρον 14 ἠλαττωμένον κεφάλαιον τοῦ ἐλευθέρου ἠλαττωμένου ἀσφαλιστηρίου προεξοφλούμενον ἐπὶ ἀνατοκισμῶ πρὸς 5% μὲν ἑτησίως διὰ τὰ ὑπολειπόμενα ἔτη τῆς ἀσφαλείας, ἐφ' ὅσον ἢ ἀσφάλεια συνήφθη διὰ 16 ἢ καὶ περισσότερα ἔτη, πρὸς 6% δὲ ἑτησίως ἐάν αὕτη συνωμολογήθῃ διὰ διάρκειαν 15 ἢ ὀλιγώτερον ἐτῶν. Ἐξαίρουται αἱ ἐφ' ὅρου ζωῆς ἀσφάλειαι διὰ τὸ ποσὸν τῆς ἐξαγορᾶς μετὰ τὴν πληρωμὴν τῶν τριῶν ἑτησίων ἀσφαλιστρῶν, ἧτοι 65% τοῦ μαθηματικοῦ ἀποθέματος, τοῦ ποσοστοῦ τούτου αὐξανομένου κατ' ἔτος κατὰ 1% μέχρι τῶν 90% τοῦ ἀποθέματος τούτου. Κατωτέρω παρατίθεται ἀναλυτικὸς πίναξ περὶ τῆς ἐκάστοτε ἀξίας τῆς ἐξαγορᾶς τοῦ παρόντος συμβολαίου.

ΑΣΦΑΛΙΣΤΗΡΙΑ ΣΥΜΒΟΛΑΙΑ ΜΗ ΑΚΥΡΟΥΜΕΝΑ ΚΑΙ ΕΛΕΥΘΕΡΑ ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ

Ἄρθρον 14ον.— Μὴ ὑπαρχούσης ρητῆς τινος συμφωνίας περὶ τοῦ ἐναντίου ἐν τῷ κειμένῳ τοῦ ἀσφαλιστηρίου πάντα τὰ ὑπὸ τῆς Ἐταιρείας ἐκιδιδόμενα ἀσφαλιστήρια διατηροῦνται ἐν ἰσχύϊ καὶ ἐάν ἢ πληρωμὴ τῶν ἀσφαλιστρῶν δέν συνεχισθῇ, ἐφ' ὅσον ἔχουν πληρωθῇ τὰ τρία ἑτήσια ἀσφάλιστρα. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ τὸ ἀσφαλιστήριο αὐτομάτως μετατρέπεται εἰς ἐλεύθερον ἀσφαλιστήριο δι' ἠλαττωμένον ποσόν.

Ἐπί ασφαλιστηρίων ἐκδοθέντων κατὰ τὰ τιμολόγια μι-
κτῆς ἀσφαλείας ἢ ἀσφαλείας ὠρισμένης λήξεως τὸ ὡς ἄνω εἴ-
ρηται ἠλαττωμένον ποσόν θά ἔχη τὴν αὐτὴν ἀναλογία πρὸς
τὸ ἀρχικῶς ἀσφαλισθέν ποσόν, οἷαν θά ἔχη ὁ ἀριθμὸς τῶν πλη-
ρωθέντων ἀσφαλιστρῶν πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀρχικῶς πληρωτέ-
ων ἀσφαλιστρῶν δυνάμει τοῦ ἀσφαλιστηρίου. Ἐπί ἀσφαλιστη-
ρίων ἐκδοθέντων ὑπὸ οἰονδήποτε ἄλλο τιμολόγιον, πλην ἐκεί-
νων ἅτινα καθορίζονται εἰς τὴν προηγουμένην παράγραφον, τὰ
90% τοῦ μαθηματικοῦ ἀποθέματος θεωροῦνται ὡς ἐνιαῖον ἀσφα-
λιστρον, ὡς ἠσφαλισμένον δὲ ἠλαττωμένον κεφάλαιον θεωρεῖ-
ται ἐκεῖνο, ὅπερ ἀντιστοιχεῖ εἰς τὸ εἰρημένον ἐνιαῖον ἀ-
σφαλιστρον συμφώνως πρὸς τὸ εἰδικὸν τιμολόγιον τῆς Ἐται-
ρίας, τὸ ἰσχύον κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς συνάψεως τῆς ἀσφαλεί-
ας. Τὸ αὐτῶ περιοριζόμενον κεφάλαιον, καταβάλλεται ὑπὸ τῆς
Ἐταιρίας κατὰ τὴν λήξιν τοῦ ἀσφαλιστηρίου καὶ ὑπὸ τοὺς
ἀρχικοὺς ὅρους αὐτοῦ. Κατωτέρω παρατίθεται ἀναλυτικὸς πί-
ναξ περὶ τοῦ ἐκάστοτε κεφαλαίου τοῦ ἐλευθέρου συμβολαίου.

ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΑΙ ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΗΡΙΩΝ

Ἄρθρον 15ον. - α) Ἡ Ἐταιρεία παρέχει προκαταβολὰς ἐπὶ τῶν
ἐν ἰσχύϊ ἀσφαλιστηρίων τῆς καὶ μέχρι τῶν 90% τῆς ἀξίας ἐ-
ξαγορᾶς αὐτῶν ὑπὸ ὅρους καθοριζομένους κατὰ τὸν χρόνον,
καθ' ὃν παραχωρεῖται ἡ προκαταβολὴ ἐπὶ τόκῳ μὴ ὑπερβαίνον-
τι τὸν προεξοφλητικὸν τόκον, τῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος ἠψ-
ημένον κατὰ μίαν μονάδα.

β) Ἐπὶ συμβολαίου ἐλευθέρου περαιτέρω προκαταβολῶν,
βεβαρυσμένου διὰ προκαταβολῆς, ἐάν παύσῃ ἡ προκαταβολὴ τῶν
τόκων τῆς προκαταβολῆς ἢ καθυστερῆσῃ ἢ καταβολὴ πέραν τῶν
60 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς τεταγμένης ἡμερομηνίας τῆς πληρωμῆς, ἡ
Ἐταιρία δικαιούται εἰς αὐτόματον ἐξαγοράν τοῦ ἀσφαλιστη-
ρίου. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἐκ τοῦ ποσοῦ τῆς ἐξαγορᾶς ἐκ-
πίπτει τὸ ποσὸν τῆς χορηγηθείσης προκαταβολῆς, τὸ δὲ ὑπό-
λοιπον καταβάλλεται τοῖς μετρητοῖς εἰς τὸν ἠσφαλισμένον. Ἐν
περιπτώσει καθ' ἣν δέν ἤθελεν ἀναζητηθῆ τοῦτο, τότε τὸ πο-
σὸν τοῦ ἐλευθέρου συμβολαίου μειοῦται κατὰ τὸν λόγον τοῦ
ποσοῦ τῆς προκαταβολῆς πρὸς τὸ ποσὸν τῆς ἐξαγορᾶς, τοῦ προ-
κύπτοντος νέου κεφαλαίου τυγχάνοντος καταβλητέου, ὑφ' οὗς
τὸ ἀρχικὸν ἠλαττωμένον κεφάλαιον ὅρους.

ΕΚΧΩΡΗΣΙΣ ἢ ΕΝΕΧΥΡΙΑΣΙΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΗΡΙΩΝ

Ἄρθρον 16ον. - Ἐκχώρησις τῶν ἐκ τοῦ ἀσφαλιστηρίου ἀξιώσεων
ἢ ἐνεχυρᾶσις αὐτοῦ ἰσχύει διὰ τὴν Ἐταιρίαν μόνον ἐάν ἐ-
πιστοποιήθῃ διὰ Προσθέτου Πράξεως καταχωριζομένης ἐπὶ τοῦ

ἀσφαλιστηρίου συμβολαίου ἢ ἂν ἐνηργήθῃ διὰ συμβολαιογραφικῆς πράξεως καὶ ἀπὸ τῆς κοινολογήσεως ταύτης πρὸς τὴν Ἑταιρίαν διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος. Καταβολὴ τῆς Ἑταιρείας εἰς ἐκπλήρωσιν ὑποχρέωσός αὐτῆς ἐκ τοῦ ἀσφαλιστηρίου πρὸς τοιοῦτον ἐκδοχέα ἢ ἐνεχυροῦχον πιστωτὴν ἐξ οὐδενὸς λόγου δύναται νὰ προσβληθῇ ὡς κακῶς γενομένη.

ΑΛΛΑΓΗ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ

Ἄρθρον 17ον.— Ἡ καταβολὴ προσώπου τοῦ δικαιούχου εἶναι δικαίωμα τοῦ συμβαλλομένου, γίνεται δὲ τῇ ἐγγράφῳ αἰτήσῃ αὐτοῦ καὶ ἰσχύει, ἀπὸ τῆς χρονολογίας τῆς καταχώσεως σχετικῆς Προσθέτου Πράξεως ἐν τῷ ἀσφαλιστηρίῳ. Μόνον κατόπιν ἐγγράφου δηλώσεως τοῦ συμβαλλομένου ἰσχυρῶς διατίνῃ Ἑταιρίαν ἀπὸ τῆς καταχώσεως τῆς οἰκείας Προσθέτου Πράξεως ἐν τῷ ἀσφαλιστηρίῳ δύναται τὸ δικαίωμα αὐτοῦ περὶ ἀλλαγῆς τοῦ προσώπου τοῦ δικαιούχου ὡς καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐκχώσεως ἢ ἐνεχυρίσεως ἢ ἐξαγορᾶς τοῦ ἀσφαλιστηρίου ἢ λήψεως προκαταβολῆς ἐπ' αὐτοῦ ν' ἀποκλεισθῇ ἢ περιορισθῇ, ἔξαρτώμενον πλέον καὶ ἐκ τῆς ἐγγράφου συναιρέσεως τοῦ δικαιούχου.

ΔΙΑΦΟΡΑ ΗΛΙΚΙΑΣ

Ἄρθρον 18όν.— Ἐάν ἐκ τοῦ πιστοποιητικοῦ γεννήσεως τοῦ ἠσφαλισμένου προκύψῃ ὅτι, συνεπεία ἐσφαλμένης δηλώσεως, ἡ ἡλικία αὐτοῦ κατὰ τὴν ἡμερομηνίαν τῆς συνομολογήσεως τῆς ἀσφαλίσεως ἦτο μεγαλύτερα τῆς δηλωθείσης, τὸ ἀσφαλιστὴν κεφάλαιον ἐλαττοῦται κατ' ἀναλογίαν τῆς διαφορᾶς μεταξύ τοῦ πληρωθέντος ἀσφαλιστροῦ καὶ τοῦ ἀσφαλιστροῦ τοῦ ἀφορῶντος εἰς τὴν πραγματικὴν ἡλικίαν τοῦ ἠσφαλισμένου κατὰ τὴν σύναψιν τῆς ἀσφαλείας. Ἐάν προκύψῃ, τὸ ἐναντίον, ἢ ἐπὶ πλέον εἰσπραχθεῖσα διαφορά τοῦ ἀσφαλιστροῦ ἐπιστρέφεται ἀτόκως. Ἐάν ὅμως ἐδηλώθῃ ἡλικία μικροτέρα κατὰ 10 ἔτη καὶ πλέον τῆς πραγματικῆς τοιαύτης, ἢ ἐάν ὁ ἠσφαλισμένος κατὰ τὴν σύναψιν τῆς ἀσφαλείας ἦγεν ἡλικίαν μεγαλύτεραν τῶν 60 ἐτῶν καὶ ἐδήλωσεν ὅτι δὲν ὑπερέβη τὸ 60ν ἔτος, ἡ ἀσφάλεια ἀκυροῦται αὐτοδυναμῶς ὀλοσχερῶς καὶ τὰ καταβληθέντα ἀσφάλιστρα μένουσι εἰς ὄφελος τῆς Ἑταιρείας.

ΕΚΠΤΩΣΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ ἢ ΤΡΙΤΟΥ

Ἄρθρον 19ον.— Ἡ ἀσφάλεια θεωρεῖται ὀπωσδήποτε ἄκυρος καὶ ὡς μηδέποτε γενομένη, τὰ δὲ ἀσφάλιστρα μένουσι εἰς ὄφελος τῆς Ἑταιρείας, ἐάν οὐ ὀπωσδήποτε ἐνδιαφερόμενοι εἰς αὐ-

τήν ἠθελον ὀπωσδήποτε συντελέσει ἀμέσως ἢ ἐμμέσως εἰς τήν συντόμευσιν τῆς ζωῆς τοῦ ἠσφαλισμένου.

ΠΛΗΡΩΜΗ ΗΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

"Ἀρθρον 20όν.- Ἡ πληρωμή τῶν δυνάμει τοῦ παρόντος ὀφειλομένων ποσῶν ἐνεργεῖται ὑπό τῆς Ἑταιρίας ἀμέσως μετά τήν ὑποβολήν καί τόν ἔλεγχον πάντων τῶν ἀναγκαίων δικαιολογητικῶν ἐγγράφων.

Π Α Ρ Α Γ Ρ Α Φ Η

"Ἀρθρον 21ον.- Πᾶσα ἀξίωσις καί ἀγωγή πηγάζουσα ἐκ τοῦ ἀσφαλιστηρίου παραγράφεται διὰ τῆς παρελεύσεως τριῶν ἐτῶν, ἀρχομένων ἀπό τοῦ τέλους τοῦ ἔτους ἐντός τοῦ ὁποῦρου ἐγεννήθη ἡ ἀξίωσις (Ἑμπ. Ν.195). Ἀναστολή τῆς παραγραφῆς ταύτης ἐξ οἰουδήποτε λόγου ποικιλεται, διακοπή δέ αὐτῆς ἐπέρχεται μόνον διὰ τῆς ἐγέρσεως τακτικῆς ἀγωγῆς καί τῶν ἐπαυλοῦθων ταύτης διαδυναστικῶν πράξεων.

ΚΑΤΟΙΚΙΑ - ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΣ

"Ἀρθρον 22ον.- Ὁ Συμβαλλόμενος λογίζεται πάντοτε ὡς διαμένων ἐν τῇ κατοικίᾳ ἣτις ἀναφέρεται ἐν τῷ ἀσφαλιστηρίῳ, ἐφ' ὅσον ἡ Ἑταιρία δέν ἐβεβαίωσεν ἐγγράφως τήν λῆψιν νείδοποιήσεως περὶ ἀλλαγῆς διαμονῆς.

"Ἀρθρον 23ον.- Πᾶσα μεταξὺ τοῦ Ἐσφαλιζομένου ἢ τίνος τῶν λοιπῶν ἐνδιαφερομένων καί τῆς Ἑταιρίας διαφορά οἰασδήποτε φύσεως, ἣτις εἶναι δυνατόν νά προκύψῃ ἐκ τοῦ παρόντος ἀσφαλιστηρίου ἢ ἐν σχέσει πρὸς αὐτό, ὑπόκειται εἰς τήν ἀποικειστικὴν δικαιοδοσίαν τῶν ἐν Ἀθήναις ἀρμοδίων δικαστηρίων καί δικάζεται ὑπ' αὐτῶν.-

ΧΑΡΤΟΣΗΜΑ ΚΑΙ ΦΟΡΟΣ

"Ἀρθρον 24ον.- Πᾶσα ὑφ' οἰουδήποτε μορφήν (φόρων, τελῶν, δικαιομάτων κλπ.) φορολογικὴ ἐπιβάρυνσις τοῦ ἀσφαλιστηρίου, τῶν ἀποδείξεων ἀσφαλιστρῶν, πράξεως χορηγήσεως προκαταβολῶν, προσθέτων πράξεων οἰουδήποτε περιεχομένου καί ἐν γένει πάσης πράξεως σχετικῆς μέ τήν σύμβασιν ἀσφαλίσεως, δυνάμει διατάξεων προγενεστέρων ἢ μεταγενεστέρων τῆς ἐκδόσεως τοῦ ἀσφαλιστηρίου, βαρύνει τοὺς ἐνδιαφερομένους Συμβαλλόμενον ἢ Δικαιοῦχον κατὰ τήν περίστασιν. Εἰδικιώτερον τὰ τέλη καί συμβολαιογραφικὰ δικαιώματα τῆς ἐξοφλήσεως τοῦ ἀσφαλιστηρίου βαρύνουσι τόν παρέχοντα τήν ἐξόφλησιν

ένδιαφερόμενον ἢ τοὺς νομίμους διαδόχους αὐτοῦ, ὡς ἐπίσης καὶ πάντα ἐν γένει τὰ ἔξοδα τῆς Ἑταιρίας ἐξ ἐπιβαλλομένων εἰς χεῖρας αὐτῆς κατασχέσεων ἢ ἐκχωρήσεων τῆς ἀσφαλιστικῆς ἀποζημιώσεως.

ΕΓΓΡΑΦΑ ΥΠΟΧΡΕΟΥΝΤΑ ΤΗΝ ΕΤΑΙΡΙΑΝ
ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Ἄρθρον 25ον.— Ἡ Ἑταιρεία ὑποχρεοῦται μόνον δι' ἐγγράφων φερόντων τὴν ὑπογραφήν τῆς Κεντριῆς Διευθύνσεως αὐτῆς. Οὐδεὶς Πράκτωρ ἔχει τὸ δικαίωμα νά συνάπτῃ ἢ μεταβάλλῃ συμβόλαια ὑποχρεοῦντα τὴν Ἑταιρείαν, ἢ νά δέχεται δηλώσεις ἐπ' ὀνόματι τῆς Ἑταιρίας καὶ δι' αὐτήν. Κοινοποιήσῃ ἀγωγῆς, ἄλλων δικηγόρων ἢ ἐξωδίκων δηλώσεων ἰσχύει μόνον ἐφ' ὅσον ἐνεργεῖται πρὸς τὴν ἐν Ἀθήναις Κεντριῆν Διευθύνσιν τῆς Ἑταιρίας, οὐχὶ δὲ καὶ εἰς τὰ Πρακτορεῖα αὐτῆς.—

ΑΙΤΗΣΙΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΖΩΗΣ (ΠΡΟΤΑΣΙΣ).

Ἄριθ. ...

ΠΡΟΣ ΤΗΝ

ΑΝΩΝΥΜΟΝ ΕΛΛΗΝ. ΕΤΑΙΡΙΑΝ ΓΕΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΩΝ "Η "

Α Θ Η Ν Α Σ

Κύριοι,

Λαβὼν γινῶσιν τοῦ ὀπισθεν ἐντύπου κειμένου τοῦ Ἀσφαλιστηρίου ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὁποῦ ἐπιθυμῶ νά συνάψω ἀσφάλειαν ζωῆς, θεωρῶ ὡς ἄκυρον καὶ μὴ γενομένην πᾶσαν ἄλλην δήλωσιν ἢ ὑπόσχεσιν ἣτις τυχόν μοι ἐγένετο προφορικῶς ἢ ἐγγράφως ἐκ μέρους πράκτορός τινος, ἐπιθεωρητοῦ ἢ ἄλλου ὑπαλλήλου τῆς ὑμετέρας Ἑταιρίας καὶ ἀναγνωρίζω ὅτι αἱ δηλώσεις μου ἐν τε τῇ παρουσίᾳ αἰτήσεως καὶ τῇ ἰατρικῇ ἐκθέσει θέλουσιν ἀποτελέσει τὴν βάσιν τοῦ μεταξύ ἐμοῦ καὶ ὑμῶν ἀσφαλιστικοῦ συμβολαίου.

Οὐδέν περιστατικόν ἀπέκρυψα δυνάμενον νά ἐπηρεάσῃ τὴν ἀπόφασίν σας περὶ τῆς ἀποδοχῆς τῆς ἀσφαλείας, εἶμαι δὲ ὑπεύθυνος διὰ πᾶσαν ἀποσιώπησιν τοιούτων περιστατικῶν ἢ ἀνακριβῆ δήλωσιν αὐτῶν, ἔστω καὶ ἂν ἡ πρότασις συνεπληρώθη παρ' ἀντιπροσώπου σας ἢ ἄλλου τινός.

Δηλῶ ἐπιπροσθέτως ὅτι ἡ ὑπογραφή τῆς παρουσίας αἰτήσεως οὐδόπως ὑποχρεοῖ τὴν Ἑταιρίαν σας, οὐσαν ἐλευθέραν νά δεχθῇ ἢ ἀπορρίψῃ ταύτην.

'Ονοματεπώνυμον ασφαλιζομένου			
"Ονομα πατρός. (προκειμένου περί γυν. υπάνδρου τὸ ὄνοματεπ. τοῦ πατρός της).			
Τόπος γεννήσεως			
'Εθνικότης			
Χρονολογία γεννήσεως (ἔτος, μῆν, ἡμέρα)			
Κατοικία:	Πόλις	ὁδός	ἀριθ.
'Επάγγελμα (προκειμένου περί γυναικ. τὸ ἐπάγγ. τοῦ συζύγου).			

'Επὶ τῇ βᾶσει τίνος Τιμολογίου θὰ συναφθῇ ἡβασφάλεια;

'Ασφαλιζόμενον ποσόν;

Διάρκεια ἀσφαλείας;

'Ασφάλιστρον πληρωτέον ἐπὶ ἔτη;

Τόπος πληρωμῆς ἀσφάλιστρον;
(ἐτησίως, ἑξαμηνίως ἢ τριμηνίως)

Τίς ὁ καταβάλλων τὰ ἀσφάλιστρα;

Προτίθεσθε νὰ ταξειδεύσητε εἰς τὸ 'Εξωτερικόν;

Διὰ ποίαν χώραν, πότε καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον;

Τυχάνετε ἡσφαλισμένος παρ' ἄλλῃ 'Εταιρίᾳ; Διὰ ποῖον ποσόν;

'Υπεβάλατέ ποτέ πρότασιν ἀσφαλείας ζωῆς εἰς ἄλλας 'Εταιρίας καὶ ἀπερρίφθη αὕτη καὶ εἰς ποίας 'Εταιρίας;

Πρὸς ὄφελος τίνος προτείνεται ἡ παροῦσα ἀσφάλεια

'Εν περιπτώσει ζωῆς

'Εν περιπτώσει θανάτου

ΕΑΝ Ο ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΟΣ ΕΙΝΑΙ ΔΙΑΦΟΡΟΣ ΤΟΥ
ΑΣΦΑΛΙΖΟΜΕΝΟΥ ΔΕΟΝ Ν' ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΕΙΣ ΤΑ ΚΑΤΩΘΙ

'Ονοματεπώνυμο συμβαλλομένου
 "Ονομα πατρός
 Τόπος γεννήσεως
 'Εθνικότης
 Χρονολογία γεννήσεως
 'Επάγγελμα
 Κατοικία: Πόλις 'Οδός 'Αριθ.
 Ποῖον συμφέρον ἔχετε ἐπὶ
 τῆς ἀσφαλείας ταύτης;
 Ποίαν συγγένειαν ἢ σχέσιν
 ἔχετε μὲ τὸν ἀσφαλιζόμε-
 νον;
 Γνωρίζετε ἐάν ὁ ἀσφαλιζό-
 μενος εἶναι ὑγιής ἢ υπέφε-
 ρεν ἀπὸ σοβαρὰν ἀσθένειαν;

'Αναγνώσας καὶ αὐθις βεβαίῳ τὴν ἀκρίβειαν τῶν ἀνω-
 τέρω δηλώσεών μου καὶ ἀποδέχομαι ὅπως ἡ μετρηθεῖσα ὑπ' ἐ-
 μοῦ προκαταβολή ἐν δρχ. περιέλθῃ τῇ 'Εται-
 ρίᾳ λόγῳ ποινικῆς ρήτρας, ἐν ἣ περιπτώσει δέν προσέλθω
 εἰς τὴν λατρικὴν ἐξέτασιν ἢ δέν παραλάβω τὸ ἀσφαλιστήρι-
 ον ἐντὸς τεσσαράκοντα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας τῆς πα-
 ρούσης αἰτήσεως.

'Εγένετο ἐν
 Ο ΑΣΦΑΛΙΖΟΜΕΝΟΣ

τῇ 19
 Ο ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΟΣ

(Ἐάν τις τῶν ἀνωτέρω εἶναι ἀγράμματος)

ΟΙ ΜΑΡΤΥΡΕΣ

ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟΝ

ΠΡΟΤΑΣΙΣ ΑΡΙΘ.

ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΠΡΑΚΤΟΡΟΣ

ΥΠΟΓΡ. ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΟΥ

ΑΠΟΦΑΣΙΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19
 Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Π Ρ Ω Τ Η Σ Ε Ι Δ

σεις περιλαμβάνει εις τήν πρακτικήν ὁ ὅ-
σις ζωῆς";

ἀσφαλσίσεις εις τὰς ὁποίας ὁ κίνδυνος ἀ-
ιᾶθ' οἰονδήποτε τρόπον τήν ἀνθρωπίνην ζωήν.

2.- Ἡ ἀσφάλσις τῆς ζωῆς τῶν λοιπῶν ζώων (πλὴν τοῦ ἀνθρώ-
που) περιλαμβάνεται εις τὸν ὅρον "Ἀσφάλσις ζωῆς";

Ἀπ. Ὁχι - ὑπάγεται εις τήν κτηνασφάλειαν.

3.- Ἡ λῆξις τῆς ζωῆς (κανονικῆ ἢ ἀπρόοπτος) ἀποτελεῖ πάν-
τοτε τὸν ἀσφαλιζόμενον διὰ τῆς ἀσφαλσίσεως ζωῆς κίνδυ-
νον;

Ἀπ. Ὁχι πάντοτε. Εἰς πολλῶν εἰδῶν ἀσφαλσίσεις ζωῆς ὁ
κίνδυνος συνίσταται εις τήν ἐξακολούθησιν (καί ὅ-
χι εις τήν λῆξιν) τῆς ζωῆς. Δηλαδή ὅτι ἡ ζωὴ ἐξα-
κολουθεῖ καὶ πέραν ἐνός ὄρου (γῆρας).

4.- Τί ἀποτελεῖ τὸν κίνδυνον (μέ τήν τεχνικήν ἔννοιαν) εις
τήν ἀσφάλισιν ζωῆς;

Ἀπ. Ἡ διάρκεια τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς.

5.- Διὰ ποίων λέξεων καθορίζεται ὁ κίνδυνος εις τὸν ὀρι-
σμόν τῆς ἀσφαλσίσεως ὑπὸ τοῦ Ἐμπορικοῦ Νόμου;

Ἀπ. Διὰ τῶν λέξεων "κατὰ λόγον τῆς διαρκείας ἢ τῶν
συμβεβηκότων τῆς ζωῆς ἐνός ἢ πλειόνων προσώπων"
(ἄρθρ. 189) ἢ διὰ τῶν λέξεων "κατὰ λόγον τῆς δι-
αρκείας ἢ τῶν ἐνδεχομένων τῆς ἰδίας αὐτοῦ ζωῆς ἢ
τῆς ζωῆς τρίτου" (ἄρθρ. 221).

6.- Ποῖαι εἶναι αἱ πέντε θεωρίαι αἱ ὁποῖαι ἔχουν διατυπω-
θῆν διὰ τήν νομικήν ἔννοιαν τῆς ἀσφαλσίσεως ζωῆς;

Ἀπ. α) Ὅτι εἶναι ἰδιαίτερον εἶδος δικαιοπραξίας καὶ
ὄχι γνησίᾳ ἀσφαλιστικῆ σύμβασιν.

β) Ὅτι εἶναι εἶδος συμβάσεως ἀγοραπωλησίας

γ) Ὅτι εἶναι σύμβασιν ἀποταμιεύσεως

δ) Ὅτι εἶναι γνησίᾳ ἀσφαλιστικῆ σύμβασιν, διάφο-
ρος τῆς συμβάσεως ἀποταμιεύσεως, παρά τὸ γεγο-
νός ὅτι ἔχει τὸν χαρακτήρα ἀποταμιεύσεως.

ε) ὅτι εἶναι "μικτῆ" δικαιοπραξία.

7.- Ποῖα ἡ κρατοῦσα γνώμη ὡς πρὸς τήν νομικήν ἔννοιαν τῆς
ἀσφαλσίσεως ζωῆς;

Ἀπ. Ἡ ἀνωτέρω ὑπὸ στοιχεῖον δ.

8.- Ποῖα εἶναι τὰ τέσσαρα κριτήρια τὰ ὁποῖα χρησιμοποιοῦν-
ται διὰ τήν διάκρισιν εις εἶδη τῶν ἀσφαλρίσεων ζωῆς;

α) Ἡ παροχὴ τοῦ ἀσφαλιστοῦ.

β) Ἡ παροχὴ τοῦ συμβληθέντος μετὰ τοῦ ἀσφαλιστοῦ.

- γ) Τό μέγεθος τοῦ ἀσφαλιζομένου ποσοῦ.
 δ) Τό εἶδος τῆς ἀσφαλιστικῆς περιπτώσεως (δηλ. τό εἶδος τοῦ συμβάντος τό ὁποῖον προκαλεῖ τήν πληρωμήν τῆς παροχῆς τοῦ ἀσφαλιστοῦ).
- 9.- Ποῖας μορφᾶς δύναται νά ἔχη ἡ παροχή τοῦ ἀσφαλιστοῦ;
 'Απ. Τήν μορφήν κεφαλαίου καί τήν μορφήν εισοδήματος (προσόδου ἢ συντάξεως).
- 10.- Πῶς ὑποδιαιρεῖται ἡ "ἀσφάλις κεφαλαίου";
 'Απ. Ἀναλόγως τοῦ εἴδους τῆς ἀσφαλιστικῆς περιπτώσεως διαιρεῖται εἰς ἀσφάλισιν "θανάτου" (ὁ ἀσφαλιστής πληρώνει ὅταν παύσῃ - λήξῃ - ἡ ἠσφαλισμένη ζωῆ) καί εἰς ἀσφάλισιν "ἐπιβιώσεως" (ὁ ἀσφαλιστής πληρώνει ὅταν ἡ ἠσφαλισμένη ζωῆ ἐξακολουθεῖ μετά ὠρισμένην προθεσμίαν). Ἀσφάλις γήρατος.
- 11.- Ποῖα εἶναι ἡ ἀσφάλις ζωῆς ὑπό τήν στενωτέραν ἔννοιαν;
 'Απ. Ἡ ἀσφάλις θανάτου.
- 12.- Ποῖα εἶναι ἡ κυρίως ἀσφάλις ζωῆς;
 'Απ. Ἡ ἀσφάλις θανάτου.
- 13.-² Εἰς ποῖον εἶδος ἀσφάλισιν ζωῆς ἐμφανίζεται ἐντομώτερον τό στοιχεῖον τῆς ἀποταμιεύσεως;
 'Απ. Εἰς τήν ἀσφάλισιν ἐπιβιώσεως (γήρατος).
- 14.- Ὑπάρχει ἀσφαλιστική σύμβασις ζωῆς εἰς ἣν συνδυάζονται δύο διάφορα εἶδη ἀσφαλιστικῆς περιπτώσεως καί ποῖα;
 'Απ. Ὑπάρχει ἡ λεγομένη "μικτή" ἀσφάλις ζωῆς, εἰς ἣν συνδυάζονται αἱ ἀσφαλιστικαί περιπτώσεις λήξεως καί ἐξακολουθήσεως τῆς ζωῆς.
- 15.- Πῶς ἄλλως ὀνομάζεται ἡ "μικτή" ἀσφάλις ζωῆς;
 'Απ. Ὑπαλλακτική ἀσφάλις ζωῆς.
- 16.- Εἰς ποῖας περιπτώσεις πληρώνει ὁ ἀσφαλιστής εἰς τήν λεγομένην "μικτήν" ἀσφάλισιν ζωῆς;
 'Απ. Εἴτε ὅταν ἀποθάνῃ τό πρόσωπον ἐπὶ τῆς ζωῆς τοῦ ὁποῦ συνήφθη ἡ ἀσφάλις εἴτε ὅταν φθάσῃ εἰς ὠρισμένην ἡλικίαν καί ἐξακολουθεῖ νά ζῆ.
- 17.- Ποῖα εἶναι τά δύο χαρακτηριστικά γνωρίσματα τῆς ἀσφάλσεως ζωῆς μέ σταθεράν προθεσμίαν πληρωμῆς;
 'Απ. α) Τό ὅτι τό ἠσφαλισμένον ποσό πληρώνεται εἰς ὠρισμένην ἡμερομηνίαν, ἀσχέτως ἂν ζῆ ἢ δέν ζῆ τό πρόσωπον ἐπὶ τῆς ζωῆς τοῦ ὁποῦ συνήφθη ἡ ἀσφάλις.
 β) Τό ὅτι ὁ συμβληθεὶς μετά τοῦ ἀσφαλιστοῦ ἐξακολουθεῖ νά πληρώνῃ τό ἀσφαλιστρον μόνον μέχρι τῆς καθωρισμένης ἡμερομηνίας λήξεως τῆς

Ε Ρ Ω Τ Η Σ Ε Ι Σ

- 1.- Ποιας ασφάλισης περιλαμβάνει εις την πρακτικήν ὁ ὅρος "Ἀσφάλις Ζωῆς";
 Ἀπ. Ὅλας τὰς ασφάλισεις εις τὰς ὁποίας ὁ κίνδυνος ἀπειλεῖ καθ' οἰονδήποτε τρόπον τήν ἀνθρωπίνην ζωήν.
- 2.- Ἡ ασφάλις τῆς ζωῆς τῶν λοιπῶν ζώων (πλὴν τοῦ ἀνθρώπου) περιλαμβάνεται εις τὸν ὅρον "Ἀσφάλις Ζωῆς";
 Ἀπ. Ὀχι - ὑπάγεται εις τὴν κτηνασφάλειαν.
- 3.- Ἡ λῆξις τῆς ζωῆς (κανονικῆ ἢ ἀπρόοπτος) ἀποτελεῖ πάντοτε τὸν ἀσφαλιζόμενον διὰ τῆς ασφάλισεως ζωῆς κίνδυνον;
 Ἀπ. Ὀχι πάντοτε. Εἰς πολλῶν εἰδῶν ασφάλισης ζωῆς ὁ κίνδυνος συνίσταται εις τὴν ἐξακολούθησιν (καὶ ὄχι εις τὴν λῆξιν) τῆς ζωῆς. Δηλαδή ὅτι ἡ ζωὴ ἐξακολουθεῖ καὶ πέραν ἐνός ὄριου (γῆρας).
- 4.- Τί ἀποτελεῖ τὸν κίνδυνον (μέ τὴν τεχνικὴν ἔννοιαν) εις τὴν ασφάλισιν ζωῆς;
 Ἀπ. Ἡ διάρκεια τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς.
- 5.- Διὰ ποίων λέξεων καθορίζεται ὁ κίνδυνος εις τὸν ὄρισμόν τῆς ασφάλισεως ὑπὸ τοῦ Ἐμπορικοῦ Νόμου;
 Ἀπ. Διὰ τῶν λέξεων "κατὰ λόγον τῆς διαρκείας ἢ τῶν συμβεβηκότων τῆς ζωῆς ἐνός ἢ πλειόνων προσώπων" (ἄρθρ. 189) ἢ διὰ τῶν λέξεων "κατὰ λόγον τῆς διαρκείας ἢ τῶν ἐνδεχομένων τῆς ἰδίας αὐτοῦ ζωῆς ἢ τῆς ζωῆς τρίτου" (ἄρθρ. 221).
- 6.- Ποῖαι εἶναι αἱ πέντε θεωρεῖται αἱ ὁποῖαι ἔχουν διατυπωθῆ διὰ τὴν νομικὴν ἔννοιαν τῆς ασφάλισεως ζωῆς;
 Ἀπ. α) Ὅτι εἶναι ἰδιαίτερον εἶδος δικαιοπραξίας καὶ ὄχι γνησίᾳ ασφαλιστικῆς σύμβασιν.
 β) Ὅτι εἶναι εἶδος συμβάσεως ἀγοραπωλησίας.
 γ) Ὅτι εἶναι σύμβασιν ἀποταμιεύσεως.
 δ) Ὅτι εἶναι γνησίᾳ ασφαλιστικῆς σύμβασιν, διόφορος τῆς συμβάσεως ἀποταμιεύσεως, παρά τὸ γεγονός ὅτι ἔχει τὸν χαρακτήρα ἀποταμιεύσεως.
 ε) ὅτι εἶναι "μικτὴ" δικαιοπραξία.
- 7.- Ποῖα ἡ κρατοῦσα γνώμη ὡς πρὸς τὴν νομικὴν ἔννοιαν τῆς ασφάλισεως ζωῆς;
 Ἀπ. Ἡ ἀνωτέρω ὑπὸ στοιχεῖον δ.
- 8.- Ποῖα εἶναι τὰ τέσσαρα κριτήρια τὰ ὁποῖα χρησιμοποιοῦνται διὰ τὴν διάκρισιν εις εἶδη τῶν ασφάλισεων ζωῆς;
 α) Ἡ παροχὴ τοῦ ασφαλιστοῦ.
 β) Ἡ παροχὴ τοῦ συμβληθέντος μετὰ τοῦ ασφαλιστοῦ.

- γ) Τό μέγεθος τοῦ ἀσφαλιζομένου ποσοῦ.
 δ) Τό εἶδος τῆς ἀσφαλιστικῆς περιπτώσεως (δηλ. τό εἶδος τοῦ συμβάντος τό ὁποῖον προκαλεῖ τήν πληρωμήν τῆς παροχῆς τοῦ ἀσφαλιστοῦ).
- 9.- Ποίας μορφᾶς δύναται νά ἔχη ἡ παροχή τοῦ ἀσφαλιστοῦ;
 Ἀπ. Τήν μορφήν κεφαλαίου καί τήν μορφήν εἰσοδήματος (προσόδου ἢ συντάξεως).
- 10.- Πῶς ὑποδιαιρεῖται ἡ "ἀσφάλις κεφαλαίου";
 Ἀπ. Ἀναλόγως τοῦ εἴδους τῆς ἀσφαλιστικῆς περιπτώσεως διαιρεῖται εἰς ἀσφάλισιν "θανάτου" (ὁ ἀσφαλιστής πληρώνει ὅταν παύσῃ - λήξῃ - ἡ ἠσφαλισμένη ζωή) καί εἰς ἀσφάλισιν "ἐπιβιώσεως" (ὁ ἀσφαλιστής πληρώνει ὅταν ἡ ἠσφαλισμένη ζωή ἐξακολουθεῖ μετά ὠρισμένην προθεσμίαν). Ἀσφάλις γήρατος.
- 11.- Ποία εἶναι ἡ ἀσφάλις ζωῆς ὑπό τήν στενωτέραν ἔννοιαν;
 Ἀπ. Ἡ ἀσφάλις θανάτου.
- 12.- Ποία εἶναι ἡ κυρίως ἀσφάλις ζωῆς;
 Ἀπ. Ἡ ἀσφάλις θανάτου.
- 13.- Εἰς ποίου εἴδους ἀσφάλισιν ζωῆς ἐμφανίζεται ἐντομώτερον τό στοιχεῖον τῆς ἀποταμιεύσεως;
 Ἀπ. Εἰς τήν ἀσφάλισιν ἐπιβιώσεως (γήρατος).
- 14.- Ὑπάρχει ἀσφαλιστική σύμβασις ζωῆς εἰς ἣν συνδυάζονται δύο διάφορα εἶδη ἀσφαλιστικῆς περιπτώσεως καί ποῖα;
 Ἀπ. Ὑπάρχει ἡ λεγομένη "μικτή" ἀσφάλις ζωῆς, εἰς ἣν συνδυάζονται αἱ ἀσφαλιστικαί περιπτώσεις λήξεως καί ἐξακολουθήσεως τῆς ζωῆς.
- 15.- Πῶς ἄλλως ὀνομάζεται ἡ "μικτή" ἀσφάλις ζωῆς;
 Ἀπ. Ὑπαλλακτικῆ ἀσφάλις ζωῆς.
- 16.- Εἰς ποίας περιπτώσεις πληρώνει ὁ ἀσφαλιστής εἰς τήν λεγομένην "μικτήν" ἀσφάλισιν ζωῆς;
 Ἀπ. Εἴτε ὅταν ἀποθάνῃ τό πρόσωπον ἐπὶ τῆς ζωῆς τοῦ ὁποῦ συνήφθη ἡ ἀσφάλις εἴτε ὅταν φθάσῃ εἰς ὠρισμένην ἡλικίαν καί ἐξακολουθεῖ νά ζῆ.
- 17.- Ποῖα εἶναι τά δύο χαρακτηριστικά γνωρίσματα τῆς ἀσφαλίσεως ζωῆς μέ σταθεράν προθεσμίαν πληρωμῆς;
 Ἀπ. α) Τό ὅτι τό ἠσφαλισμένον ποσό πληρώνεται εἰς ὠρισμένην ἡμερομηνίαν, ἀσκέτως ἂν ζῆ ἢ δέν ζῆ τό πρόσωπον ἐπὶ τῆς ζωῆς τοῦ ὁποῦ συνήφθη ἡ ἀσφάλις.
 β) Τό ὅτι ὁ συμβληθεὶς μετά τοῦ ἀσφαλιστοῦ ἐξακολουθεῖ νά πληρώνῃ τό ἀσφαλιστρον μόνον μετὰ τῆς καθωρισμένης ἡμερομηνίας λήξεως τῆς

ἀσφαλίσσεως ἔστω καὶ ἂν ἡ ἠσφαλισμένη ζωὴ ἐξα-
 νολουθεῖ καὶ μετὰ τὴν ἡμερομηνίαν ταύτην. Ἄλλ'
 ἐάν ὁ θάνατος ἐπέλθῃ πρὸ αὐτῆς, τότε παύει ἡ
 πληρωμὴ τοῦ ἀσφαλιστροῦ ἅμα τῷ θανάτῳ.

- 18.- Εἰς ποίας δύο περιπτώσεις πληρῶνει ὁ ἀσφαλιστής ὅταν
 συμφωνηθῇ ἡ λεγομένη "συνδυασμένη ἀσφάλισις θανάτου";
 Ἄπ. α) Μόλις ἀποθάνῃ τὸ πρόσωπον ἐπὶ τῆς ζωῆς τοῦ ὀ-
 ποίου συνήφθη ἡ ἀσφάλισις.
 β) Μόλις φθάσῃ τὸ πρόσωπον τοῦτο ὠρισμένην ἡλικί-
 αν καθωρισμένην εἰς τὴν ἀσφαλιστικὴν σύμβασιν,
 ὅποτε ὁ ἀσφαλιστής, ἐντὸς τῆς πληρωμῆς πού θά
 κἀμῃ εἰς τὴν περίπτωσιν θανάτου, πληρῶνει καὶ
 ἔν μέρος τοῦ ἠσφαλισμένου ποσοῦ.
- 19.- Εἰς ποίας δύο περιπτώσεις πληρῶνει ὁ ἀσφαλιστής εἰς
 τὴν λεγομένην "ἀσφάλισιν θανάτου ὠρισμένης λήξεως";
 Ἄπ. α) ὅταν ὁ θάνατος ἐπέλθῃ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς
 συμβάσεως.
 β) ὅταν ὁ θάνατος ἐπέλθῃ ἐντὸς ὠρισμένης περιό-
 δου ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς διαρκείας τῆς συμβάσε-
 ως.
- 20.- Εἰς ποίαν περίπτωσιν πληρῶνει ὁ ἀσφαλιστής ὅταν συμ-
 φωνηθῇ ἡ λεγομένη "ἀναβεβλημένη ἀσφάλισις θανάτου";
 Ἄπ. Ὅταν ὁ θάνατος ἐπέλθῃ μετὰ τὴν πάροδον ὠρισμένης
 περιόδου ἀναμονῆς.
- 21.- Ποῖον εἶναι τὸ κυριώτερον εἶδος ἀσφαλίσσεως εἰσοδήμα-
 τος εἰς τὸν κλάδον ζωῆς;
 Ἄπ. Ἡ ἀσφάλισις ἰσοβίου προσόδου.
- 22.- Πῶς πληρῶνεται τὸ ἀσφάλιστρον εἰς τὴν λεγομένην "ἀ-
 σφάλισιν ἰσοβίου προσόδου";
 Ἄπ. Ἐφ' ἅπαξ (ἐνιαίον ἀσφάλιστρον).
- 23.- Πῶς διακρίνεται ἡ λεγομένη "ἀσφάλισις προσόδου ἡλι-
 κίας" ἀπὸ τὴν ἀσφάλισιν ἰσοβίου προσόδου.
 Ἄπ. Ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι συμφωνεῖται νά πληρῶνῃ ὁ ἀ-
 σφαλιστής τὸ εἰσοδήμα (πρόσοδον ἢ σύνταξιν) ὄχι
 ἀμέσως ἅμα τῇ συνάψει τῆς ἀσφαλιστικῆς συμβάσε-
 ως (ὅπως συμβάλνει εἰς τὴν ἀσφάλισιν ἰσοβίου
 προσόδου ἀλλὰ μόνον ἀφ' ἧς στιγμῆς φθάσῃ εἰς ὠρι-
 σμένην ἡλικίαν τὸ πρόσωπον ἐπὶ τῆς ζωῆς τοῦ ὀποι-
 ου συνήφθη ἡ ἀσφάλισις.
- 24.- Πότε ἀρχίζουσι αἱ πληρωμαὶ τῆς συντάξεως (εἰσοδήματος
 ἢ προσόδου) εἰς τὴν λεγομένην "ἀσφάλισιν προσόδου ἐ-
 πιβιώσεως";
 Ἄπ. Μόλις ἀποθάνῃ τὸ πρόσωπον ἐπὶ τῆς ζωῆς τοῦ ὀποι-
 ου συνήφθη ἡ ἀσφάλισις, ὅποτε ἡ σύνταξις (πρόσο-

- δος-εισόδημα) πληρώνεται εις τόν ἐπιζώντα δικαιούχον τῆς ἀσφάλσεως.
- 25.- Ποῖον εἶναι τὸ ἐπουδαιότερον εἶδος ἀσφάλσεως προσόδου ἐπιβιώσεως;
- Ἄπ. Ἡ ἀσφάλσις χρηρῶν.
- 26.- Ὑπάρχουν συνδυασμοὶ ἀσφάλσεως κεφαλαίων καὶ εισοδήματος συγχρόνως;
- Ἄπ. Ναί α) ὅταν π.χ. συμφωνηθῆ ὅτι τὸ κεφάλαιον θὰ πληρωθῆ ἅμα ὑπερβῆ τὸ πρόσωπον ἐπὶ τῆς ζωῆς τοῦ ὁποῦ συνήφθη ἢ ἀσφάλσις ὀρισμένην ἡλικίαν, ἀλλὰ συμφωνεῖται συγχρόνως ὅτι θὰ πληρώνεται σύνταξις (εἰσόδημα-πρόσοδος) ὅταν τὸ πρόσωπον τοῦτο καταστῆ ἀνάπηρον.
- β) ὅταν π.χ. συμφωνηθῆ ὅτι τὸ κεφάλαιον θὰ πληρωθῆ εἰς ὀρισμένην ἡμερομηνίαν, ἀλλ' ἐάν ἀποθάνῃ ἐνωρίτερον τὸ πρόσωπον ἐπὶ τῆς ζωῆς τοῦ ὁποῦ συνήφθη ἢ ἀσφάλσις, τότε οἱ δικαιούχοι θὰ λαμβάνουν σύνταξιν (πρόσοδον-εἰσόδημα) μέχρις ὅτου καταστῆ ἀπαιτητὸν τὸ κεφάλαιον.
- 27.- Ποῖαι ἄλλαι διακρίσεις εἰδῶν ἀσφάλσεως ζωῆς ὑπάρχουν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ εἴδους τῆς παροχῆς τοῦ ἀσφαλιστοῦ;
- Ἄπ. α) μετὰ ἢ ἄνευ συμμετοχῆς εἰς τὰ κέρδη τοῦ ἀσφαλιστοῦν Δηλαδή ἂν ὁ ἀσφαλιστὴς ὑποχρεοῦται νὰ παρέχῃ πρὸς τοὺς δικαιούχους τῆς ἀσφάλσεως μέρος τῶν κερδῶν του ἢ ὄχι.
- β) μετὰ ἢ ἄνευ ἐπιστροφῆς ἀσφαλιστροῦ.
- γ) μετὰ σταθεροῦ ἢ ἐλαττουμένου ἢ αὐξανομένου ποσοῦ ἀσφάλσεως ἢ προσόδου.
- δ) μετὰ ἢ ἄνευ περιόδου ἀναμονῆς.
- ε) μετὰ ἢ ἄνευ ἰατρικῆς ἐξετάσεως.
- 28.- Ποῖα ἢ σημασία τῆς ποικιλίας συνδυασμῶν τοὺς ὁποῖους προσφέρουν αἱ ἀσφαλιστικαὶ ἐταιρίαι διὰ τὴν ἀσφάλσιν ζωῆς;
- Ἄπ. Διὰ τῆς ποικιλίας τῶν συνδυασμῶν καθίσταται δυνατὴ ἢ προσαρμογὴ τῆς ἀσφάλσεως ζωῆς εἰς τὰς ἐπιθυμίας ἢ τὰς ἀνάγκας ἢ τὰς εἰδικὰς συνθήκας ἐκάστου συμβαλλομένου.
- 29.- Ποῖαι εἶναι αἱ δύο μοφαὶ τὰς ὁποίας δύναται νὰ ἐπιχρῆ ἢ παροχὴ τοῦ ἀσφαλιζομένου (συμβαλλομένου);
- Ἄπ. α) ἐφ' ἅπαξ παροχὴ (ἐνιαῖον ἀσφαλιστρον)
- β) περιοδικὴ παροχὴ (κατὰ δόσεις).
- 30.- Ποῖαι αἱ μοφαὶ τῶν περιοδικῶν παροχῶν τοῦ ἀσφαλιζομένου (συμβαλλομένου);

- 'Απ. α) Παροχαί (πληρωμαί) μέχρι του θανάτου ή μέχρι ώρισμένης προθεσμίας.
 β) Παροχαί (πληρωμαί) σταθεραί - ἴσαι ή αὐξανόμεναι σύν τῷ χρόνῳ ή ἐλαττούμεναι σύν τῇ παροδῷ του χρόνου.
- 31.- Ποῖαι αἱ δύο μορφαί τῶν ἀσφαλίσσεων ζωῆς ἀναλόγως του μεγέθους του ἀσφαλιζομένου ποσοῦ;
 'Απ. α) μεγάλη ἀσφάλισις
 β) μικρά ἀσφάλισις (ή λαϊκή ή βιομηχανική).
- 32.- Εἰς τί ἀποβλέπει ή λαϊκή ἀσφάλισις ζωῆς;
 'Απ. Εἰς τήν διάδοσιν τῆς ἀσφαλίσσεως ζωῆς μεταξύ τῶν οἰκονομικῶς ἀσθενεστέρων εὐρυτάτων λαϊκῶν στρωμάτων.
- 33.- Ποῖα εἶναι τά τρία (3) διακριτικά γνωρίσματα τῆς λαϊκῆς ἀσφαλίσσεως ζωῆς;
 'Απ. α) Τά ἀσφαλιζόμενα ποσά εἶναι μικρά
 β) Ἡ πληρωμή τῶν ἀσφαλιστρῶν γίνεται εἰς ὀδοὺς (μηνιαίας ή εβδομαδιαίας).
 γ) Συνήθως παραλείπεται ή λατρική ἐξέτασις ἀλλά συνομολογεῖται "περίοδος ἀναμονῆς".
- 34.- Εἰς ποῖον εἶδος ἀσφαλίσσεως ἀνήκει ή ἀσφάλισις ἐξόδων κηδεύσεως;
 'Απ. Εἰς τήν λαϊκὴν ἀσφάλισιν.
- 35.- Οἱ γενικοὶ ἔντυποι ὄροι τῶν ἀσφαλιστηρίων συμβολαίων ζωῆς εἶναι ὅμοιοι δι' ὅλας τὰς ἀσφαλιστικὰς Ἐταιρίας, αἱ ὁποῖαι ἐργάζονται ἐν Ἑλλάδι;
 'Απ. Ὀχι, ἐκάστη εἰταιρία χρησιμοποιεῖ ἰδικούς της ἐντύπους ὄρους.
- 36.- Ποῖος ὁ σκοπὸς τῆς "προτάσεως" ἀσφαλίσσεως ζωῆς;
 'Απ. Νά σχηματίσῃ ή Ἐταιρία, ἐν τῶν ἀπαντήσεων εἰς τὰ ἔντυπα ἐρωτήματα τῆς προτάσεως, γνώμην διά τὴν σωματικὴν κατάστασιν καὶ διά τὴν πιθανότητα θνησιμότητος τῆς προτεινομένης πρὸς ἀσφάλισιν ζωῆς.
- 37.- Γίνονται δεκτοὶ πρὸς ἀσφάλισιν κίνδυνοι ἀπέχοντες του μέσου ὄρου θνησιμότητος.
 'Απ. Ναι, ἀλλά με ὀρισμένους περιορισμούς, δηλαδή με πληρωμὴν ἐπασφαλιστρῶν (προσθέτων ἀσφαλιστρῶν) ή με περίοδον ἀναμονῆς κλπ.
- 38.- Ποῖα εἶναι τά ἐξ (6) στοιχεῖα ἃτινα περιέχει ή πρότασις ἀσφαλίσσεως;
 'Απ. α) Στοιχεῖα γεννήσεως (τόπος καὶ χρόνος)
 β) " ἐπαγγέλματος
 γ) " περὶ τῆς καταστάσεως τῆς υγείας.
 δ) " περὶ τῶν ἐλαττωμάτων του (οἰνοποισιανῶν)

ε) Στοιχεῖα περί τοῦ τόπου διαμονῆς καί τῶν τα-
ξειδίων του.

στ) " περί τυχόν προγενεστέρας προτάσεως
ἀσφαλίσεως καί σχετιτικῆς πρός αὐτήν
λατρικῆς ἐξετάσεως.

39.- Τί συνεπείας ἔχει διά τόν συμβληθέντα ἢ παροχή ψευ-
δῶν ἢ πεπλανημένων ἀπαντήσεων εἰς τά ἐρωτήματα τῆς
προτάσεως ἢ ἡ ἀποσιώπησις περιστατικῶν γνωστῶν εἰς
αὐτόν;

Ἀπ. Ἐάν ἡ δήλωσις ἢ ἡ ἀποσιώπησις εἶναι τοιαύτης φύ-
σεως ὥστε νά θεωρηθῇ ὅτι ὁ ἀσφαλιστής δέν ἤθελε
συναινέσει εἰς τήν ἀσφάλισιν ἢ δέν ἤθελε δεχθῇ
αὐτήν ὑπό τούς αὐτούς ὅρους, ἐάν ἐγίνωσκε τήν
ἀληθῆ κατάστασιν τῶν πραγμάτων, τότε ἡ ἀσφάλι-
σις εἶναι ἄκυρος καί ὁ ἀσφαλιστής ἀπαλλάσσεται
πάσης ὑποχρεώσεως πρός παροχήν. Ἐπί πλέον κερ-
δίζει καί τά καταβληθέντα ἀσφάλιστρα ἐάν ὁ συ-
βληθεῖς διατελεῖ ἐν κακῇ πίστει (Ε.Ν. 224 καί
202).

40.- Ἐάν ἡ δήλωσις ψευδῶν ἢ πεπλανημένων στοιχείων ἢ ἡ
ἀποσιώπησις περιστατικῶν γνωστῶν εἰς τόν μετά τοῦ
ἀσφαλιστοῦ συμβληθέντα ἀφορᾷ περιστατικά τά ὅποια
δέν ἐπέδρασαν ἐπί τῆς ζημίας (Π.χ. ἐπί τοῦ θανάτου)
εἶναι ἄκυρος ἡ ἀσφάλισις;

Ἀπ. Νά ἔστω καί ἂν δέν ἐπέδρασαν (Ε.Ν. 224 καί 202).

41.- Ποῖος ὁ σκοπός τῆς λατρικῆς ἐξετάσεως διά τήν ἀσφά-
λισιν ζωῆς;

Ἀπ. Νά σχηματίσῃ ἡ ἐταιρεία διά τοῦ λατροῦ της πρό-
γνωσιν περί τῆς μελλοντικῆς ἐξελίξεως τῆς ὑπό
ἀσφάλισιν ζωῆς.

42.- Κατά τί διαφέρει ἡ ἀπέναντι τοῦ ὑποψηφίου πρός ἄ-
σφάλισιν στάσις τοῦ λατροῦ τῆς ἀσφαλιστικῆς ἐταιρεί-
ας, ἀπό τήν ἀπέναντι ἐνός πάσχοντος στάσιν τοῦ θε-
ράποντος λατροῦ;

Ἀπ. Διαφέρει κατά τόν σκοπόν τῆς λατρικῆς ἐξετάσεως.
Διότι ὁ θεράπων λατρός ἔχει σκοπόν τήν θεραπεί-
αν τοῦ ἀσθενοῦς. Ἐνῶ ὁ λατρός τῆς Ἐταιρείας ἔ-
χει σκοπόν τόν σχηματισμόν προγνώσεως διά τήν
μελλοντικῆν ἐξέλιξιν τῆς ὑγείας τοῦ ὑποψηφίου.

43.- Ποῖα εἶναι ἡ βᾶσις τῶν πινάκων θνησιμότητος;

Ἀπ. Ἡ ἡλικία.

44.- Ποίας ἡλικίας κίνδυνοι εἶναι οἱ εὐνοϊκώτεροι διά τόν
ἀσφαλιστήν ζωῆς;

Ἀπ. Οἱ κίνδυνοι ἡλικίας ἀπό 20 μέχρι 50 ἐτῶν.

- 45.- Είναι όμοια ή θνησιμότης μεταξύ άνδρων και γυναικών τής αύτης ήλικίας;
 'Απ."Όχι. Είς τάς γυναίκας ή θνησιμότης είναι μεγαλυτέρα μέχρι του 40ου έτους, ένψ άργότερα άντιστρέφεται ή σύγκρισις.
- 46.- Ποία άλλα στοιχειά έχουν σημασίαν διά τήν θνησιμότητα;
 'Απ. α) ή κληρονομικότης, μολονότι, δέν έχει άκόμη διαμορφωθή πλήρης πείρα έπ' αύτης.
 β) ή προϊστορία τής ύγείας τής υπό ασφάλισιν ζωής, δηλαδή όχι μόνον ή κατάστασις τής ύγείας κατά τήν έποχήν τής ύποβολής τής προτάσεως αλλά και προηγουμένως.
 γ) ή περιουσιακή κατάστασις και ό τρόπος ζωής.
- 47.- Ποια ή σημασία τής περιουσιακής καταστάσεως του προσώπου επί τής ζωής του όπολου συνομολογεΐται ή ασφάλισις;
 'Απ."Ότι ή θνησιμότης των εύπόρων είναι πολύ μικρότερα μέχρι του 60ου έτους, από τήν θνησιμότητα των άπόρων.
- 48.- Ένδεινυται ή κατάργησις τής Ιατρικής έξετάσεως διά τήν ασφάλισιν ζωής;
 'Απ."Επί του παρόντος όχι τουλάχιστον διά τήν μεγάλην ασφάλισιν ζωής. Διότι ή εξέτασις αποτελεί τήν βάση διά τήν κατάταξιν τής προτεινομένης προς ασφάλισιν ζωής εις ώρισμένον πίνακα θνησιμότητος και διά τόν ύπολογισμόν του εισηρακτέου ασφαλιστρού.
- 49.- Πώς καταρτίζεται ή ασφαλιστική σύμβασις ζωής;
 'Απ. Διά τής άποδοχής τής προτάσεως υπό του ασφαλιστοϋ.
- 50.- Πότε άρχεται ή ύποχρέωσις παροχής έν μέρους του ασφαλιστοϋ;
 'Απ."Αρχεται από τής πληρωμής του πρώτου ασφαλιστρού και από τής παραδόσεως του ασφαλιστηρίου συμβολαίου εις χειρας του συμβληθέντος μετά του ασφαλιστοϋ.
- 51.- Υπέχει ύποχρέωσιν παροχής ό ασφαλιστής όταν τό πρόσωπον επί τής ζωής του όπολου συνήθη ή ασφάλισις άποβιώση ή μεταβληθή ή ύγειινή του κατάστασις πρό τής πληρωμής του πρώτου ασφαλιστρού ή πρό τής παραδόσεως του ασφαλιστηρίου συμβολαίου εις τόν συμβληθέντα;
 'Απ."Όχι, ό ασφαλιστής δέν υπέχει ύποχρέωσιν παροχής, δικαιούμενος νά άρνηθή τήν παράδοσιν του ασφαλι-

στηρίου καὶ νά θεωρήσῃ ἄκυρον ἐξ ὑπαρχῆς τὴν ἀσφάλισιν, ἐπιστρέφων μόνον τὴν τυχόν ληφθεῖσαν προκαταβολήν.

- 52.- Ἐάν συνεφωνήσῃ προθεσμία ἀναμονῆς πότε ἀρχεται ἡ ὑποχρέωσις πληρωμῆς ὑπὸ τοῦ ἀσφαλιστοῦ;
 Ἄπ. Μετὰ τὴν λήξιν τῆς προθεσμίας ἀναμονῆς. Ἄρα ἐάν τὸ πρόσωπον οὐ ἢ ζωὴ ἠσφαλίσθῃ ἀποβιώσῃ πρὸ τῆς λήξεως τῆς προθεσμίας ἀναμονῆς ὁ ἀσφαλιστής ἀπαλλάσσεται πάσης ὑποχρέωσης πληρωμῆς.
- 53.- Ἄσκει ἡαμμίαν ἐπιρροήν ἐπὶ τῆς πρὸς παροχὴν ὑποχρέωσης τοῦ ἀσφαλιστοῦ ἢ αἰτία τοῦ θανάτου; Δηλαδή ἐν περιπτώσει ἀσφάλσεως τοῦ κινδύνου "θανάτου" δικαιούται ὁ ἀσφαλιστής κατὰ νόμον νά ἀρνηθῇ τὴν πληρωμὴν λόγῳ τῆς αἰτίας τοῦ ἐπελθόντος θανάτου;
 Ἄπ. Δικαιούται νά ἀρνηθῇ μόνον ὅταν ὁ θανὼν εἶχεν ἀσφαλίσῃ τὴν ἰδίαν ἐαυτοῦ ζωὴν καὶ ὁ θάνατος ἐπῆλθε συνεπελά:
 α) δικαστικῆς καταδίκης
 β) ἐκουσίας αὐτοκτονίας
 γ) μονομαχίας
 δ) καιουργήματος ἢ πλημμελήματος διαπραχθέντος ὑπὸ τοῦ ἠσφαλισμένου καὶ οὔτινος τὰς ἐπελά - θούσας συνεπελάς ἠδύνατο οὗτος νά προῖδῃ (Ε. Ν. 222).
- 54.- Ὁ ἀσφαλιστής, ὅστις ἠσφάλισε τὸν κίνδυνον "θανάτου" ὑποχρεούται κατὰ νόμον νά πληρῶσῃ τὸ ἠσφαλισμένον ποσὸν οἰαδήποτε καὶ ἂν ὑπῆρξεν ἡ αἰτία τοῦ θανάτου;
 Ἄπ. Ναι, ἐκτός ἂν ὁ θάνατος ἐπῆλθεν ἐκ δικαστικῆς καταδίκης, ἐκ μονομαχίας, ἐξ ἐκουσίας αὐτοκτονίας ἢ ἔσχεν ἄμεσον αἰτίαν διαπραχθέν ὑπὸ τοῦ ἠσφαλισμένου καιούργημα ἢ πλημμέλημα, οὔτινος τὰς ἐπελθούσας συνεπελάς ἠδύνατο οὗτος νά προῖδῃ (Ε. Ν. 222).
- 55.- Πότε ἡ μεταβολὴ τόπου διαμονῆς, ἀσχολιῶν (ἐπαγγέλματος), καταστάσεως καὶ εἵδους βίου ἐκ μέρους τοῦ ἠσφαλισμένου ἐπιφέρει τὴν παῦσιν τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς ἀσφάλσεως (δηλαδή ἀπαλλάσσει τὸν ἀσφαλιστὴν τῆς πρὸς παροχὴν ὑποχρέωσης);
 Ἄπ. Ὅταν ἡ μεταβολὴ αὕτη ἀποτελεῖ οὐσιώδη ἐπίτασιν τοῦ κινδύνου, οὕτως ὥστε νά θεωρηθῇ ὅτι ὁ ἀσφαλιστής δέν θά ἔδιδε τὴν συναίνεσίν του, ἢ δέν θά τὴν ἔδιδεν ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὄρους ἐάν καθ' ὅν χρόνον συνήφθη ἡ σύμβασις ὑφίστατο ἡ νέα αὕτη τῶν πραγμάτων καταστάσις (Ε. Ν. 223).

- 56.- Πότε ή μεταβολή συνθηκών ζωής, έστω και αποτελουσα ουσιώδη επίτασιν του κινδύνου, δέν απαλλάσσει τόν άσφαλιστήν έκ τής ύποχρέωσης προς πληρωμήν;
- 'Απ. "Όταν ό άσφαλιστής λαβών γνώσιν τής τοιαύτης μεταβολής δέν έζήτησε τήν διάλυσιν τής συμβάσεως (Ε.Ν.205 και 223).
- 57.- 'Οσάκις αί άσφ. έταιρίαι αναγνωρίζουν διά τών όρων τής άσφαλιστικής συμβάσεως τήν ύποχρέωσιν άποζημιώσεως και εις τήν περίπτωσιν τής έκουσας αυτοτονίας, κατά ποιον τρόπον προστατεύονται έναντίον του κινδύνου τής αυτοτονίας;
- 'Απ. Παρεμβάλλουσιν εις τό άσφαλιστήριο συμβόλαιον προθεσμίαν άναμονής. Π.χ. συνομολογεΐται ότι καλύπτεται και ό θάνατος έξ αυτοτονίας εάν επέλθη 2 έτη τουλάχιστον από τής ήμερομηνίας έκδόσεως του άσφαλιστηρίου.
- 58.- Διότι εις περίπτωσιν θανάτου συνεπεία πολεμικής αίτίας απαλλάσσεται ό άσφαλιστής τής ύποχρέωσέως του προς παροχήν;
- 'Απ. Διότι ό πόλεμος άποτελεΐ επίτασιν του κινδύνου και δή ουσιώδη (Ε.Ν. 205 και 223).
- 59.- Ποΐαι αί ύποχρέωσεις τών δικαιούχων τής άσφάλισεως έν περιπτώσει θανάτου του προσώπου επί τής ζωής του όποίου συνήφθη ή άσφάλισις;
- 'Απ. α) 'Αναγγελία του θανάτου άνευ άναβολής προς τήν άσφ. έταιρίαν.
β) 'Υποβολή προς τήν έταιρίαν του άσφ. συμβολαίου και τής τελευταίας άποδείξεως πληρωμής άσφαλιστρού.
γ) 'Υποβολή προς τήν 'Εταιρίαν ληξιαρχικής πράξεως θανάτου.
δ) 'Υποβολή προς τήν έταιρίαν λεπτομερούς ιατρικής εξέτάσεως ή πιστοποιητικού διά τήν αίτίαν του θανάτου.
ε) 'Υποβολή προς τήν 'Εταιρίαν πιστοποιητικού ταυτότητος του θανόντος.
- 60.- Τί σημαίνει ότι τό άσφαλιστήριο ζωής είναι "άδιαφιλονέκητον";
- 'Απ. "Ότι ή 'Εταιρία δέν δικαιούται κατ'άρχήν ν'άκυρώση τό άσφαλιστήριο από τής ήμερομηνίας τής έκδόσεως του και νά άρνηθῆ τάς ύποχρέωσεις της.
- 61.- Πότε δέν ισχύει τό "άδιαφιλονέκητον";
- 'Απ. "Αν ό άσφαλιζόμενος προέβη έν προθέσει εις άνακριβεΐς δηλώσεις π.χ. περί τής ήλικίας του.

- 62.- Πότε καθίσταται "ἀπρόσβλητον" τὸ ἀσφαλιστήριον συμβόλαιον ζωῆς;
- 'Απ. Μετὰ πάροδον ἑνὸς ἔτους ἀπὸ τῆς χρονολογίας τῆς ἐκδόσεώς του.
- 63.- Τί σημαίνει ὅτι τὸ ἀσφαλιστήριον ζωῆς κατέστη "ἀπρόσβλητον";
- 'Απ. Ὅτι ἡ ἐταιρία παραιτεῖται τοῦ δικαιώματός της νὰ ἐπικαλεσθῆ μετὰ τὴν πάροδον τοῦ ἔτους οἵανδήποτε παράλειψιν ἢ ἀνακριβῆ δήλωσιν τοῦ ἀσφαλιζομένου, ἐφ' ὅσον οὗτος διατελεῖ ἐν καλῇ πίστει.
- 64.- Ἐάν ὁ ἀσφαλιζόμενος δηλώσῃ μικροτέραν ἀπὸ τὴν πραγματικὴν του ἡλικίαν, τί συνεπείας ἔχει τοῦτο διὰ τὴν ἀσφάλισιν ζωῆς;
- 'Απ. Τὸ ἠσφαλισμένον ποσὸν ἐλαττώνεται εἰς τὸ ποσόν, τὸ ὁποῖον θὰ ἠσφαλιζέτο μετὰ τὸ πληρωθῆν ἀσφαλιστρον, ἂν ἡ ἡλικία εἶχε δηλωθῆ ὀρθῶς.
- 65.- Ἐάν ἐδηλώσῃ ἡλικία μεγαλυτέρα ἀπὸ τὴν πραγματικὴν, τί συνεπείας ἔχει τοῦτο διὰ τὴν ἀσφάλισιν ζωῆς;
- 'Απ. Ἡ ἐταιρία ὑποχρεοῦται νὰ ἐπιστρέψῃ τὴν διαφορὰ ἀσφαλιστρον τῆς δηλωθείσης ἡλικίας καὶ τῶν ἀσφαλιστρον τῆς πραγματικῆς ἡλικίας, ἀτόκως.
- 66.- Τί δικαίωμα παρέχει εἰς τὸν ἀσφαλιζόμενον ὁ ὅρος περὶ "ἐλευθέρου συμβολαίου";
- 'Απ. Τὸ δικαίωμα, ἀφοῦ πληρώσῃ τὰ ἀσφάλιστρα τοῦλάχιστον τῶν 3 πρώτων ἐτῶν, ἢ καὶ περισσοτέρων, νὰ διανοήσῃ τὴν περαιτέρω πληρωμὴν καὶ νὰ δικαιούται νὰ εἰσπράξῃ τὸ "ἡλαττωμένον κεφάλαιον" κατὰ τὴν λήξιν τῆς διάρκειας τῆς ἀσφαλίσεως.
- 67.- Πῶς ὑπολογίζεται τὸ ἡλαττωμένον κεφάλαιον τοῦ ἐλευθέρου συμβολαίου;
- 'Απ. Κατὰ διαφόρους τρόπους, ἀναλόγως τῆς συμφωνίας. Ἀλλὰ συνήθως εἶναι ἴσον πρὸς τὸ ἠσφαλισμένον κεφάλαιον, πολλαπλασιαζόμενον μετὰ κλάσμα ἔχον ἀριθμητὴν τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐτῶν καθ' ἃ ἐπληρώθη τὸ ἀσφάλιστρον καὶ παρονομαστὴν τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐτῶν δι' ἃ εἶχε συμφωνηθῆ ἀρχικῶς ἢ διάρκεια τῆς ἀσφαλίσεως.
- 68.- Ποῖον δικαίωμα παρέχει εἰς τὸν ἠσφαλισμένον ζωῆς ὁ ὅρος περὶ "ἐξαγορᾶς" τοῦ ἀσφαλιστηρίου συμβολαίου;
- 'Απ. Τὸ δικαίωμα προεξοφλήσεως τοῦ ἀσφαλιστηρίου, ἥτοι τῆς εἰσπράξεως ἡλαττωμένου κεφαλαίου πρὸ τῆς λήξεως τῆς διάρκειας τῆς ἀσφαλίσεως. Δηλαδή ἀπὸ τοῦδε, χωρὶς νὰ ἀναμένῃ νὰ λήξῃ ἢ διάρκεια τῆς ἀσφαλίσεως.

- 69.- 'Υπό ποίας προϋποθέσεις δύναται νά ζητηθῆ συνήθως ἡ "ἐξαγορά" τοῦ ἀσφαλιστηρίου ἐκ μέρους τοῦ ἠσφαλισμένου;
- 'Απ. α) Νά ἔχη πληρώσει τούλάχιστον τρεῖς πλήρη ἐτήσια ἀσφάλιστρα β) νά παύσῃ τήν περαιτέρω πληρωμῆν τῶν ἀσφαλιστρῶν καί νά ζητήσῃ τήν ἐξαγοράν τοῦ συμβολαίου.
- 70.- Πῶς ὑπολογίζεται συνήθως τό ποσό τῆς ἀσφάλισσεως, τό ὁποῖον θά λάβῃ ὁ ἠσφαλισμένος ὅταν ζητήσῃ τήν "ἐξαγοράν" τοῦ συμβολαίου;
- 'Απ. Ὑπολογίζεται ὅπως καί διά τήν ἀξίαν τοῦ "ἐλευθέρου συμβολαίου", δηλαδή εἶναι ἴσον πρὸς τό λεγόμενον "ἠλαττωμένον κεφάλαιον" ἧτοι εἶναι ἴσον πρὸς τό ἠλαττωμένον κεφάλαιον (πρὸς τό ποσό τοῦ ἀσφαλιστηρίου), πολλαπλασιάζομενον ἐπὶ κλάσμα ἔχον ἀριθμητήν τόν ἀριθμόν τῶν πληρωθέντων ἐτῶν καί παρονομαστήν τόν ἀριθμόν τῶν συμπεφωνημένων ἀρχικῶς ἐτῶν διαρκείας τῆς ἀσφάλισσεως. Μὲ τήν διαφοράν ὅτι ὁ ἠσφαλισμένος διά νά λάβῃ ἀπὸ τοῦδε τό ἠλαττωμένον αὐτό κεφάλαιον τό ὁποῖον δύναται τοῦ ὄρου περί "ἐλευθέρου συμβολαίου" θά ἐδικαιούτο νά λάβῃ κατὰ τήν λήξιν τῆς διαρκείας τῆς ἀσφάλισσεως, ὀφείλει νά πληρώσῃ εἰς τόν ἀσφαλιστήν τόν τόκον προεξοφλήσεως. Ἐπομένως θά λάβῃ τήν ἀξίαν ἠλαττωμένου κεφαλαίου, μειωμένην κατὰ τό ποσό τοῦ τόκου προεξοφλήσεως.
- 71.- Πῶς ὑπολογίζεται συνήθως ὁ τόκος προεξοφλήσεως τόν ὁποῖον δικαιούται νά κρατήσῃ ὁ ἀσφαλιστής ὁ πληρώνων τήν ἀξίαν ἐξαγορᾶς;
- 'Απ. Ὑπολογίζεται βάσει ἀνατοκισμοῦ πρὸς 5% ἐτησίως ἐπὶ τῆς ἀξίας ἐλευθέρου συμβολαίου διά τὰ ὑπολειπόμενα ἀπὸ τῆς ἐξαγορᾶς μέχρι τῆς λήξεως τῆς διαρκείας τῆς ἀσφάλισσεως ἔτη.
- 72.- Ποῖον δικαίωμα παρέχει εἰς τόν ἠσφαλισμένον ὁ ὅρος περί "ἐπαναφορᾶς ἐν ἰσχύϊ";
- 'Απ. Τό δικαίωμα νά ζητήσῃ τήν διά τό ἀρχικόν κεφάλαιον ἐξακολούθησιν τῆς ἀσφάλισσεως ἢ ὅποια εἶχεν ἀκυρωθῆ λόγῳ μὴ πληρωμῆς τῶν 3 πρώτων ἐτησίων ἀσφαλιστρῶν ἢ τήν ἐξακολούθησιν τῆς ἀσφάλισσεως ἢ ὅποια εἶχε μειωθῆ λόγῳ διακοπῆς τῆς πληρωμῆς τῶν ἀσφαλιστρῶν καί λόγῳ ἐφαρμογῆς τοῦ ὄρου περί "ἐλευθέρου συμβολαίου".
- 73.- Ποῖαι εἶναι αἱ τέσσαρες (4) προϋποθέσεις ὑφ' ἃς ἐπιτρέπεται συνήθως ἡ "ἐπαναφορᾶ ἐν ἰσχύϊ" διά τό ἀρχο-

κόν κεφάλαιον τοῦ ἀκυρωθέντος ἢ μειωθέντος ἀσφαλι-
στηρίου;

- Ἀπ. α) Νά πληρώσῃ εἰς τὴν ἐταιρίαν τὰς καθυστερουμέ-
νας δόσεις ἀσφαλιστρῶν ἐντός 6 μηνῶν ἀπὸ τῆς
λήξεως τῆς πρώτης καθυστερημένης δόσεως.
β) Νά πληρώσῃ εἰς τὴν ἐταιρίαν δικαίωμα "ἐπανα-
φορᾶς ἐν ἰσχύϊ" ἴσον πρὸς 1% ἐπὶ τοῦ ἠσφα-
λισμένου ποσοῦ.
γ) Νά ζῆ ὁ ἠσφαλισμένος κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς
πληρωμῆς τοῦ δ/τος τούτου ἢ νά ζῆ ἐπὶ 15 ἡ-
μέρας μετὰ τὴν τοιαύτην πληρωμὴν.
δ) Νά ὑποστῇ ὁ ἠσφαλισμένος νέαν λατρικὴν ἐξε-
τασίαν, ἂν παρῆλθον 6 μῆνες ἢ 1 ἔτος ἀπὸ τῆς
παύσεως τῆς πληρωμῆς τῶν ἀσφαλιστρῶν.

74.- Τί δικαίωμα παρέχει εἰς τὸν ἀσφαλιζόμενον ὁ ὅρος
περὶ "δανείου" ἢ "προκαταβολῆς";

Ἀπ. Τὸ δικαίωμα νά ζητήσῃ ἀπὸ τὴν Ἐταιρίαν νά τοῦ
δανείσῃ χρήματα μέχρι τοῦ ποσοῦ τῆς "ἀξίας ἐξα-
γορᾶς".

75.- Πότε εἶναι ἰσχυρά ἢ ἐκχώρησις τῶν ἐκ τοῦ ἀσφαλιστη-
ρίου δικαιωμάτων τοῦ ἠσφαλισμένου πρὸς τρίτον;

Ἀπ. Μόνον ἐάν α) γνωστοποιηθῇ ἐγγράφως πρὸς τὴν Ἐ-
ταιρίαν καὶ β) ἐκδοθῇ ὑπὸ τῆς ἐταιρίας εἰδικὴ
πρόσθετος πράξις.

76.- Ποία εἶναι ἡ τεχνικὴ βάση ἐφ' ἧς στηρίζεται ἡ ἀσφ.
ἐπιχειρήσις κλάδου ζωῆς;

Ἀπ. Οἱ πίνακες θνησιμότητος.

77.- Τί δεικνύουν οἱ πίνακες θνησιμότητος;

Ἀπ. Πόσα πρόσωπα ἐκ μιᾶς βασικῆς μάζης φθάνουν ἐ-
καστοτε εἰς τὸ ἐπόμενον ἔτος τῆς ἡλικίας των.
Π.χ. ἀπὸ χιλίους (1.000) κατοίκους τῶν Ἀθηνῶν,
διαφόρου φύλου καὶ ἡλικίας, βλέπομεν πόσοι πε-
θαίνουν ἐντός ἐνός ἔτους. Οἱ ὑπόλοιποι, δηλ. οἱ
ἐπιζῶντες κατὰ τὴν λῆξιν τοῦ ἔτους, γίνονται με-
γαλύτεροι τὴν ἡλικίαν κατὰ ἓν ἔτος. Ἐπομένως
φθάνουν εἰς τὸ ἐπόμενον ἔτος τῆς ἡλικίας των.

78.- Τί διαπιστώνομεν μὲ τοὺς πίνακας θνησιμότητος;

Ἀπ. Διαπιστώνομεν πόσα πρόσωπα κατὰ μέσον ὄρον ἀπο-
θνήσκουν ἀπὸ μίαν ὠρισμένην μᾶζαν ἀνθρώπων εἰς
ἕκαστον ἔτος.

79.- Ὄταν γνωρίζομεν πόσοι πεθαίνουν κατ' ἔτος ἀπὸ μίαν
ὠρισμένην μᾶζαν ἀνθρώπων κατὰ τί βοηθοῦμεθα διὰ τὸ
ὑπολογισμὸν τῶν ἀσφαλιστρῶν ζωῆς;

Ἀπ. Διότι δυνάμεθα νά ὑπολογίσωμεν πόσα πρέπει νά
εξεοδεύῃ κατ' ἔτος ὁ ἀσφαλιστής διὰ νά πληρώσῃ

τά ἠσφαλισμένα ποσά τῶν θνησκόντων." Ἀρα δυνάμεθα νά ὑπολογίσωμεν καί ποῖα ἀσφάλιστρα πρέπει νά εἰσπράττη κατ' ἔτος ὁ ἀσφαλιστής διὰ νά εἶναι εἰς θέσιν νά πληρώνη μέ αὐτά τά ἠσφαλισμένα ποσά τῶν θνησκόντων.

- 80.- Ὁ κίνδυνος, τῶν ὁποῖον ἀναλαμβάνει ὁ ἀσφαλιστής ζωῆς εἶναι μεγαλύτερος ὅσον ἀξιάνει ἡ ἡλικία τοῦ ἠσφαλισμένου ἢ μικρότερος;
 Ἀπ. Εἶναι μεγαλύτερος.
- 81.- Τῶ εἰσπραττόμενα ἀσφάλιστρα ζωῆς, κατά τήν διάρκειαν τῆς ἀσφάλισως ζωῆς ἀξιάνουν κατ' ἔτος ἢ εἶναι τά αὐτά δι' ἕκαστον ἔτος;
 Ἀπ. Εἶναι τά ἴδια, μολονότι ὁ κίνδυνος θανάτου ἀξιάνει μέ κάθε παρερχόμενον ἔτος.
- 82.- Ἐξηγήσατε διατί, διὰ τῆς πληρωμῆς ὁμοιομόρφου ἀσφάλιστρου ζωῆς δι' ἕκαστον ἔτος, δημιουργοῦνται ἀσφάλιστρα ἀποταμιεύσεως;
 Ἀπ. Διότι κατὰ τά πρῶτα ἔτη τῆς ἀσφάλισως, οἱ ἀσφαλιζόμενοι πληρώνουν μεγαλύτερα ἀσφάλιστρα ἀπό τά ἀντιστοιχοῦντα εἰς τόν πραγματικόν κίνδυνον. Ἡ διαφορά μεταξύ τῶν πληρωσόμενων καί τῶν πράγματι ἀντιστοιχοῦντων εἰς τόν κίνδυνον ἀσφαλιστρῶν ἀποτελεῖ τό τμήμα ἀποταμιεύσεως, τό ὁποῖον χρησιμεύει διὰ νά συμπληρώνη τά ἀσφάλιστρα τῶν τελευταίων ἐτῶν τά ὁποῖα θά ἔπρεπε νά ἠξιάνοντο δι' ἀκριῶς κατ' ἔτος ἐάν ἀντιστοιχοῦσαν πρὸς τόν πραγματικόν κίνδυνον.

§ 7. Η ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ

1.- Εἶδη τῆς ἀσφάλισως ἀτυχημάτων. Ἡ ἀσφάλισις ἀτυχημάτων διαιρεῖται εἰς ἀσφάλισιν προσωπικῶν ἀτυχημάτων καί εἰς συλλογικῆν ἀσφάλισιν ἀτυχημάτων. Εἰς τήν πρώτην ἀσφαλίζεται ὠρισμένον μεμονωμένον πρόσωπον κατὰ τῶν συνεπειῶν ἀτυχήματος, ἐνῶ εἰς τήν δευτέραν τό ἀσφαλιστήριον περιλαμβάνει ὁλόκληρον ὁμάδα προσώπων. Σύν τῶ χρόνῳ καί λόγῳ τοῦ ἀξιάνοντος συναγωνισμοῦ τά δύο αὐτά εἶδη ἀσφάλισως ἤρχισαν νά ὑποδιαιροῦνται εἰς ἄλλα εἶδη. Εἰς τήν ἀσφάλισιν προσωπικῶν ἀτυχημάτων ὑπάγονται καί ἡ ἀσφάλισις ἀτυχημάτων ταξειδίου, ἡ λοσβία ἀσφάλισις σιδηροδρομικῶν ἀτυχημάτων παίδων. Ἡ συλλογικῆ ἀσφάλισις περιλαμβάνει κυρίως τήν ἀσφάλισιν ἀτυχημάτων συλλόγων, τήν ἀσφάλισιν διοικητικῶν ὀργάνων καί ὑπαλλήλων τῶν δήμων, τῶν ἐκκλησιῶν, τῶν

ἐπαγγελματικῶν σωματείων, τῶν ἐμπορικῶν καὶ βιοτεχνικῶν ἐπιμελητηρίων κλπ. τὴν ἀσφάλισιν ἀτυχημάτων τῶν μαθητῶν κλπ. Ἰδιαιτέραν σημασίαν κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἀπέκτησεν ἡ λεγομένη "ἀσφάλισις συνδρομητῶν" διὰ τῆς ὁποίας παρέχεται ἀσφαλιστικὴ προστασία εἰς τοὺς συνδρομητὰς περιοδικοῦ ἢ ἡμερησίου.

2.- Ὁρισμός τοῦ ἀτυχήματος δέν ὑπάρχει εἰς τὸν ἐμπορικὸν νόμον. Καὶ δι' αὐτὸ βλέπομεν ὅτι αἱ ἀσφαλιστικαὶ ἐπιχειρήσεις προσπαθοῦν νὰ περιγράψουν εἰς τὰ ἀσφαλιστήρια τὴν ἔννοιαν τοῦ ἀτυχήματος μὲ τὴν ἀπαρίθμησιν γεγονότων εἰς τὰ ὁποῖα προϋποτίθεται ὅτι ὑπάρχει ἀτύχημα. Οὕτω κατὰ ἓν ἀσφαλιστήριον ὑπάρχει ἀτύχημα ὅταν ὁ ἀσφαλιζόμενος ὑφίσταται βλάβην τῆς ὑγείας του ἐξ αἰφνιδίου ἐξωτερικοῦ γεγονότος, ἐπενεργοῦντος ἐπὶ τοῦ σώματος του ἀκουσίως. Κατ' ἄλλον ὀρισμὸν ἀτύχημα εἶναι τυχαία σωματικὴ βλάβη προξενουμένη ἀποκλειστικῶς καὶ ἀμέσως ἀπὸ βίον, ἐξωτερικὸν καὶ ὁρατὸν μέσον, ἐφόσον ἡ βλάβη εἶναι ἢ ἀποκλειστικὴ καὶ ἀμεσος αἰτία τοῦ θανάτου ἢ τῆς ἀνικανότητός του.

Οἱ ὅροι τῶν ἀσφαλιστηρίων ἀπαριθμοῦν ὡς ἀτυχήματα καὶ τὰ ἐξῆς: τὰς προξενουμένας συνεπελάς αἰφνιδίως ὑπερεντάσεως δυνάμει ἐξαρθρώσεως, σκίσματα καὶ μολύνσεις πληγῶν, ἐφ' ὅσον τὸ μόλυσμα εἰσῆλθεν εἰς τὸ σῶμα διὰ βλάβης ἐξ ἀτυχήματος. Ἀντιθέτως δέν θεωροῦνται ὡς ἀτυχήματα αἱ δηλητηριάσεις, οἱ ἐλώδεις, ὁ ἐξανθηματικὸς τύφος καὶ ἄλλαι μολυσματικαὶ ἀσθένειαι, αἱ ἐπαγγελματικαὶ ἀσθένειαι, αἱ ἀσθένειαι ἀπὸ φυσικὰς ἐπιδράσεις, αἱ βλάβαι τῆς ὑγείας ἀπὸ φῶς, θερμοκρασίαν καὶ καιρικὰς συνθήκας, ἐκτός ἂν ὁ ἀσφαλιζόμενος ἐξετέθη εἰς τὴν ἐπιρροήν των συνεπελάς ἠσφαλισμένου ἀτυχήματος, αἱ βλάβαι ἀπὸ ἀκτίνων Ραϊντγηνῶν ἢ ραδίου κλπ. Οἱ ὀρισμοὶ αὗτοί δίδουν κατὰ προσέγγισιν εἰκόνα τῶν περιπτώσεων πού παρέχεται ἡ ἀσφαλιστικὴ προστασία.

3.- Ἐπιτέλεισις τῆς ἀσφαλίσεως ἀτυχημάτων. Κατὰ τοὺς γενικοὺς ὅρους, ἡ ἀσφαλιστικὴ προστασία παρέχεται κατὰ τῶν συνεπειῶν τῶν ἀτυχημάτων πού προσβάλλουν τὸν ἀσφαλιζόμενον κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀσφαλίσεως. Ὁ ἀσφαλιζόμενος δυνατόν, συνεπελά τοῦ ἀτυχήματος, νὰ καταστή προσωρινῶς ἀνίκανος δι' ἔργασίαν. Ἀλλὰ δυνατόν νὰ καταστή καὶ διαρκῶς ἀνίκανος ἢ καὶ νὰ ἀποθάνῃ. Ἐπομένως εἰς τὴν ἀσφάλισιν ἀτυχημάτων, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τοὺς ἄλλους ἀσφαλιστικοὺς κλάδους, εὐρισκόμεθα ὄχι πρὸς ἀπλῆς, ἀλλὰ πρὸ συνθέτου ἀσφαλίσεως, πού περιλαμβάνει ἐν συντομίᾳ εἰς

τό ἴδιον ἀσφαλιστήριοι: ἀσφάλισιν θανάτου, ἀναπηρίας καὶ ἀσθενείας. Ἡ ἀνάγκη αὐτῆς τῆς διαμορφώσεως προκύπτει ἀπὸ τὰς διαφόρους δυνατάς συνεπειὰς τοῦ ἀτυχήματος, καὶ πρὸ πάντων ἀπὸ τοῦ γεγονότος ὅτι μόλις ἐπέλθῃ τὸ ἀτύχημα, δὲν γνωρίζομεν τί συνέπειαι θὰ ἀκολουθήσουν. Συχνὰ μάλιστα ἀναπτύσσονται αἱ βαρύτεραι συνέπειαι κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς θεραπείας τῆς ἐλαφροτέρας. Αἱ ἰδιαίτεραι αὐταὶ συνθήκαι ὠδήγησαν εἰς ἐντελῶς ἰδιοτύπων εἶδος ἀντασφαλιστικῆς καλύψεως, δηλ. εἰς τὴν ἀντασφάλισιν μὲ βάσιν τὰ μέγιστα ὑπερβαλλόντα (βλέπε κατωτέρω κεφάλαιον ἀντασφαλίσεως). Συμφῶνως μὲ τὰ τιμολόγια τῶν ἀσφαλιστικῶν ἐπιχειρήσεων ἡ ἀσφάλισις δύναται νὰ συναφῆ μὲ τοὺς ἐξῆς ὅρους;

α') διὰ τὴν περίπτωσιν θανάτου, β') διὰ τὴν περίπτωσιν διαρκιοῦς ἀνικανότητος, εἴτε μὲ πληρωμὴν κεφαλαίου εἴτε μὲ πληρωμὴν συντάξεως (ράντας). Ἡ πληρωμὴ συντάξεως δύναται νὰ ἐξαρτηθῇ ἀπὸ τὴν ἡλικίαν τοῦ ἀσφαλιζομένου κατὰ τὴν στιγμήν τοῦ ἀτυχήματος ἢ νὰ συμφωνηθῇ ἐκ τῶν προτέρων εἰς σταθερόν ποσοῦν. γ') διὰ πληρωμὴν ἡμερησίας ἀποζημιώσεως εἰς περίπτωσιν προσωρινῆς ἀνικανότητος πρὸς ἐργασίαν καὶ δ) διὰ πληρωμὴν τῶν ἐξόδων θεραπείας εἴτε ἐν συνδυασμῷ μὲ ἡμερησίαν ἀποζημιώσιν (ἀνωτ. γ) εἴτε χωρὶς ἡμερησίαν ἀποζημιώσιν.

Αἱ ἀσφαλίσεις θανάτου συνάπτονται μόνον ἐν συνδυασμῷ μὲ ἀσφαλίσεις ἀνικανότητος. Τὸ ποσοῦν τῆς ἀσφαλίσεως ἀνικανότητος πρέπει νὰ εἶναι τοῦλάχιστον τὸ διπλάσιον τοῦ ποσοῦ ἀσφαλίσεως θανάτου.

Α) Προσωπικά ἀτυχήματα. Ἐξαιροῦνται τῆς ἀσφαλίσεως ἀτυχημάτων ἀπὸ πολεμικά γεγονότα, ἀτυχήματα κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἢ ἀπόπειραν ἐγκλημάτων ἢ πλημμελημάτων, ἀτυχήματα ἀπὸ πολιτικῆς ταραχᾶς, ἐφόσον ὁ ἀσφαλιζόμενος λαμβάνει μέρος μὲ τοὺς ταραχοποιούς, βλάβαι τοῦ ἀσφαλιζομένου ἀπὸ ἱατρικά μέτρα καὶ ἀπὸ ἐπεμβάσεις πού ἐπιχειρεῖ μόνος ἢ ἀφίνει ἄλλους νὰ ἐνεργοῦν εἰς τὸ σῶμα του, ἐφόσον τὰ ἱατρικά μέτρα καὶ αἱ ἐπεμβάσεις δὲν προεκλήθησαν ἀπὸ ἠσφαλισμένα ἀτυχήματα, καὶ τέλος ἐξαιροῦνται σειρὰ ἀτυχημάτων συνεπειὰ διαφόρων ἀσθενειῶν ἢ διαταραχῶν τῆς ὑγείας, πού ἀπαριθμοῦνται εἰς τὰ ἀσφάλιστῆρια.

Διὰ τὴν ἐκτίμησιν τοῦ κινδύνου ἔχουν σημασίαν αἱ προσωπικαὶ συνθήκαι τῶν ἀσφαλιζομένων. Δι' αὐτὸ ἡ ἀσφάλισις προσωπικῶν ἀτυχημάτων δὲν παρέχεται κατὰ κανόνα εἰς πρόσωπα κάτω τῶν 14 καὶ ἄνω τῶν 65 ἐτῶν. Ἐπίσης δὲν ἀσφαλίζονται πρόσωπα πού ὑποφέρουν ἀπὸ διανοητικὰς ἀσθενείας, ἢ ἀπὸ τυφλότητα ἢ κωφοί ἢ ἀνάπηροι ἢ ἐπιληπτικοί ἢ νευρα-

σθενείς, ή όσοι συνεπεία άτυχήματος ή λόγω άσθενείας είναι διαρκώς άνίκανοι πρός εργασίαλ περισσότερον από 60%. Πρόσωπα που έχουν σωματικά έλαττώματα ή άσθενείας άσφαλίζονται υπό περιωρισμένους όρους, χωρίς να υπάρχουν βέβαια σταθεροί κανόνες.

Έτιός τής σωματιής καταστάσεως, τό μέγεθος του κινδύνου εξαρτάται από τό έπάγγλμα ή τήν άπασχόλησιν του ήσφαλισμένου. Έπίσης λαμβάνονται υπ' όψιν και αι παρεόμεναι έπαγγελματιαι ή έρασιτεχνιαι άπασχολήσεις. Τά περισσότερα αυτά ύστερα από μακροχρόνιον στατιστιήν παρατήρησιν ώδήγησαν εις τήν κατάρτισιν κατηγοριών κινδύνων. Πολλαι Έταιρειαι διακρίνουν 12 κατηγορίας ήλλαι 8 κλπ. Η πρώτη κατηγορία είναι ή μικροτέρα, ή δε όγδόη (ή ή δωδεκάτη) ή μεγαλυτέρα.

Παραθέτομεν κατωτέρω παράδειγμα τιμολογίου προσωπικών άτυχημάτων μέ 8 κατηγορίας κινδύνων:

Κατηγορίαι κινδύνων.	Έτησια άσφάλιστρα διά ήσφαλισμένον ποσόν:				
	Δρχ. 1000 θάνατος	Δρχ. 1000 πληρωμή κεφαλαίου.	Δρχ. 1000 πληρωμή συντάξ.	Δρχ. 1000 Σταθερά συντάξις	Δρχ. 1 ήμερησια άποζημ.
1	0,80	1,60	1,30	2,00	5,60
2	1,00	2,00	1,60	2,50	7,00
3	1,20	2,40	1,90	3,00	8,40
4	1,40	2,80	2,25	3,50	9,80
5	1,60	3,20	2,55	4,00	11,20
6	2,00	4,00	3,20	5,00	14,00
7	2,80	5,60	4,50	7,00	19,60
8	3,60	7,20	5,75	9,00	25,20

Τά άσφάλιστρα του τιμολογίου είναι έτησια. Διά πενταετείς άσφαλίσεις παρέχεται έκπτωσης, ενώ διά πληρωμήν μέ όδοεις εξαμήνους ή τριμήνους εισπράττονται αύξήσεις. Δι' άσφαλίσεις κάτω του ενός έτους εφαρμόζονται ιδιαίτερα τιμολόγια. Άλλά τό ελάχιστον άσφάλιστρον είναι πάντοτε ίσον μέ τό τέταρτον του έτησιού. "Ανέκτός των διά του ως άνω τιμολογίου έξασφαλιζόμενων πληρωμών, άσφαλίζονται επί πλέον και τά έξοδα νοσηλείας, εισπράττεται πρόσθετον άσφάλιστρον, που είναι συνήθως τό ίδιον και διά τάς 8 κατηγορίας κινδύνων του τιμολογίου. Π.χ. επί ήσφαλισμένου ποσοϋ έξόδων νοσηλείας δρχ. 5.000 εισπράτ-

τεται ασφάλιστρον δρχ. 300 πού αΰξάνει εἰς 5000 δρχ. ὅταν τὸ ἠσφαλισμένον ποσὸν φθάσει τὰς 200.000 δρχ. Ἐξ ἄλλου, ὅταν ἡ ἡμερησία ἀποζημίωσις πληρῶνεται μετὰ τὴν πάροδον ὠρισμένης προθεσμίας (ἀναμονῆς), τότε εἰσπράττονται ἡλαττωμένα ἀσφάλιστρα.

Αἱ παροχαί τοῦ ασφαλιστοῦ εἶναι διαφορετικαί ἀναλόγως μέ τὰ διάφορα εἶδη τῆς ἀσφαλίσεως προσωπικῶν ἀτυχημάτων. Εἰς περίπτωσιν παροδικῆς βλάβης τῆς πρὸς ἐργασίαν ἱκανότητος, πληρῶνεται ἡμερησία ἀποζημίωσις καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς νοσηλείας. Ἡ ἀποζημίωσις καθορίζεται ἀναλόγως μέ τὸν βαθμὸν τῆς βλάβης. "Αν δὲν βλέπεται καθόλου ἡ πρὸς ἐργασίαν ἱκανότης, ὁ ασφαλιστῆς πληρῶνει μόνον τὰ ἀναγκαῖα ἔξοδα τῆς λατρικῆς περιθάλψεως μὲ ἀνώτατον ὄριον τὸ ποσὸν πού καθορίζεται εἰς τὸ ασφαλιστήριον ὡς ἡμερησία ἀποζημίωσις, "Αν ὁ ασφαλιζόμενος λαχυρίζεται ὅτι μετὰ τὸ πέρας τῆς νοσηλείας ἡ πρὸς ἐργασίαν ἱκανότης του ἐξακολουθεῖ νά εἶναι μειωμένη, τότε ὁ ασφαλιστῆς πληρῶνει μόνον κατόπιν νέας λατρικῆς πιστοποιήσεως. "Ολαὶ αἱ παροχαί πληρῶνονται ἐπὶ ἕν ἔτος, κατ' ἀνώτατον ὄριον ἀπὸ τῆς ἡμέρας τοῦ ἀτυχήματος.

Τὰ ποσοστά ἀνικανότητος ὑπολογίζονται ἐπὶ ὀρισμένης κλίμακος ἢ ὅποια εἶναι διάφορος κατὰ ασφαλιστικὴν ἐπιχείρησιν. Πάντως ἡ συμφωνηθεῖσα κλίμαξ ἐφαρμόζεται χωρὶς νά δύναται οὔτε ὁ ασφαλιζόμενος οὔτε ἡ ασφαλιστικὴ ἔταιρεία νά ἀποδείξῃ μεγαλύτερα ἢ μικρότερα ποσοστά. Ἡ ἀράδειγμα τοιαύτης κλίμακος παραθέτομεν ἀμέσως:

α') Εἰς περίπτωσιν ἀπωλείας ἢ πλήρους ἀχρηστεύσεως:

ἑνὸς βραχίονος ἢ μιᾶς χειρὸς ποσοστὸν ἀνικανότη.	60%
μιᾶς κνήμης ἢ ἑνὸς ποδός	50%
ἑνὸς ἀντίχειρος	20%
ἑνὸς δακτύλου	10%
ἑνὸς ἄλλου δακτύλου	5%
" μεγάλου δακτύλου ποδός	5%
" ἄλλου " "	2%

β') Εἰς περίπτωσιν ὀλικῆς ἀπωλείας τῆς ὄρασεως τῶν

δυσὸ ὀφθαλμῶν	100%
ἑνὸς ὀφθαλμοῦ	30%
ἂν ὅμως ἡ ὄρασις τοῦ ἄλλου ὀφθαλμοῦ ἦτο χαμένη πρὸ τοῦ ἀτυχήματος	ποσοστὸν ἀνικανότη. 50%
εἰς ὀλικὴν ἀπώλειαν τῆς ἀκοῆς ἀμφοτέρων τῶν ὠτων	" " 60%
εἰς ὀλικὴν ἀπώλειαν τῆς ἀκοῆς ἑνὸς ὠτός	" " 15%

ἂν ὅμως ἡ ἀνοή τοῦ ἄλλου ὡς ἦτο
 χαμένη πρὸ τοῦ ἀτυχήματος ποσοστὸν ἀνικαν. 30%
 (ἀντὶ 60%).

Τάποσοστά αὐτά μειώνονται ἀναλόγως εἰς περίπτωσιν μερικῆς ἀπώλειας ἢ μερικῆς ἀχρηστεύσεως τῶν ἀναφερομένων ἀνωτέρω μερῶν τοῦ σώματος ἢ τῶν αἰσθητηρίων ὀργάνων. Ἐν βλαβοῦν πολλά μέρη τοῦ σώματος ἢ αἰσθητήρια τότε ὑπολογίζονται ἀθροιστικῶς τὰ σχετικὰ ποσοστά, ἀλλὰ φυσικὰ μὲ ἀνώτατον ὄριον τὰ 100%.

Ἐάν δὲν δύναται νὰ ὑπολογισθῇ ὁ βαθμὸς τῆς ἀνικανότητος συμφώνως μὲ τὴν ἀνωτέρω κλίμακα, τότε ἐξετάζεται κατὰ πόσον ὁ ἀσφαλιζόμενος εἶναι εἰς θέσιν νὰ εὕρη βιοπορισμὸν μὲ ἐργασίαν ἢ τις ἀντιστοιχεῖ εἰς τὰς δυνάμεις τοῦ καὶ εἰς τὴν ἰκανότητά του καὶ πού μπορεῖ νὰ ἐκτελέσῃ λαμβανομένης ἐπιεικῶς ὑπ' ὄψιν τῆς μορφώσεώς του καὶ τοῦ μέχρι τοῦδε ἐπαγγέλματός του.

Ἐάν τέλος ἐπέλθῃ θάνατος ἐντός ἐνός ἔτους ἀπὸ τὸ ἀτύχημα τότε ἡ ἀποζημίωσις ὑπολογίζεται ἀναλόγως μὲ τὸ ἠσφαλισμένον ποσὸν διὰ τὴν περίπτωσιν θανάτου. Συμψηφίζονται ὅμως ὅσα ἐπλήρωσε προηγουμένως ἡ Ἑταιρεία διὰ τὴν ἀναπηρίαν.

Προϋπόθεσις τῆς παροχῆς τοῦ ἀσφαλιστοῦ εἶναι ἡ ἐκπλήρωσις τῶν καθηκόντων τοῦ ἀσφαλιζομένου. Πρῶτον πρέπει ν' ἀναγγελθῇ ἀμέσως τὸ ἀτύχημα εἰς τὴν Ἑταιρείαν. Ἐπίσης ὀφείλει ὁ ἀσφαλιζόμενος νὰ ἐπιτρέψῃ νὰ ἐξετασθῇ ὑπὸ τοῦ ἰατροῦ τῆς ἑταιρείας καὶ νὰ συμμορφωθῇ μὲ τὰς ὁδηγίας τοῦ διὰ τὴν θεραπείαν. Ἡ Ἑταιρεία πάλιν ὑποχρεοῦται νὰ δηλώσῃ ἐντός βραχείας προθεσμίας ἂν ἀναγνωρίζῃ τὴν ὑποχρέωσιν τῆς νὰ πληρώσῃ τὰς ἀποζημιώσεις. Ἐν περιπτώσει διαφωνίας αποφασίζει διαιτητικῆ ἐπιτροπὴ ἰατρῶν. Εἰς τὴν περίπτωση ἀναπηρίας ἡ Ἑταιρεία ἔχει τὸ δικαίωμα (ἐφ' ὅσον δὲν πρόκειται δι' ἀπώλειαν μελῶν τοῦ σώματος) ν' ἀναβάλῃ τὴν πληρωμὴν τοῦ κεφαλαίου τῆς ἀποζημιώσεως διὰ τρεῖς χρόνια ἀπὸ τοῦ τέλους τῆς θεραπείας. Μετὰ τὴν προθεσμίαν αὐτὴν ὑπολογίζεται τὸ ποσὸν τῆς ἀποζημιώσεως συμφώνως μὲ τὸν βαθμὸν ἀνικανότητος πού ὑπάρχει τὴν ἐποχὴν αὐτήν. Διὰ τὸ ἐνδιάμεσον χρονικὸν διάστημα ἡ Ἑταιρεία πληρώνει τὸν κῶνον 3% ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τοῦ κεφαλαίου πού ἀντιστοιχεῖ εἰς τὸν βαθμὸν τῆς ἀνικανότητος.

Κατόπιν αἰτήσεως τοῦ ἀσφαλιζομένου ἡ Ἑταιρεία πληρώνει προκαταβολὰς τῆς ἡμερησίας ἀποζημιώσεως.

Εἰς τὰ τιμολόγια καὶ τοὺς ὅρους ἀσφαλίσεως συναν-

τῶμεν ποικιλίαν ρητρῶν. Π.χ. ὅταν ἀσφαλίζονται ἰατροί ἢ ὀδοντίατροι, διὰ νά καλυφθῇ ὁ κίνδυνος μόλυνσεως περιλαμβάνεται ἡ ἐξῆς ρήτρα: "Ἡ ἀσφάλισις καλύπτει προσέτι ὅλας τὰς μόλυνσεις πού ἀναφύονται κατά τήν ἐξάσκησιν τοῦ ἀσφαλιζομένου ἐπαγγέλματος, ἐφ' ὅσον προκύπτει ἀπό τῶ ἱστορικῶν τῆς ἀσθενείας καί ἀπό τῶ εἶδος τῆς, ὅτι τὰ αἷτια τῆς ἀσθενείας ἐφθασαν εἰς τῶ σῶμα λόγω ἐλαττώματος τῆς ἐπίδερμίδος ἢ διὰ ψευασμοῦ μολυσματικῶν ὑλῶν εἰς τόν ὀφθαλμῶν, τῶ στόμα ἢ τήν ρίνα".

Β) Ἡ συλλογική ἐσφάλισις ἀτυχημάτων. Οἱ ὅροι πού ἀνεφέρομεν διὰ τήν ἀσφάλισιν προσωπικῶν ἀτυχημάτων ἐφαρμόζονται ἀναλόγως καί εἰς τήν συλλογικήν ἀσφάλισιν. Συλλογικαί ἀσφαλίσεις γίνονται ἀπό τοῦς ἐργοδότες διὰ τήν ἀσφάλισιν τοῦ ἐπαγγελματικοῦ προσωπικοῦ των, καθῶς καί εἰς περιπτώσεις ὅπου πολλά πρόσωπα ἢ ἐπιχειρήσεις ἀσφαλίζονται διὰ μιᾶς ἀσφαλιστικῆς συμβάσεως. Συμβαλλόμενοι εἶναι ὁ ἀσφαλιστής καί ὁ σχετικὸς σύλλογος ἢ ὁμάς προσώπων ὡς σύλλογος ἢ ὡς ὁμάς. Συνήθως αἱ συλλογικαί αὐταί συμβάσεις συνάπτονται μέ συλλόγους πού περιλαμβάνουν πρόσωπα τοῦ ἰδίου ἐπαγγέλματος ἢ εἶναι ἀσφαλίσεις κατά τοῦ αὐτοῦ κινδύνου. Τά ἀσφάλιστρα πληρώνει ὁ συμβαλλόμενος ἐργοδότης ἢ σύλλογος καί ὄχι κάθε ἀσφαλιζόμενος. Ἡ ἀσφάλισις συνάπτεται εἴτε μέ ἀναγραφὴν εἰς τῶ ἀσφαλιστήριον τῶν ὀνομάτων τῶν ἀσφαλιζομένων εἴτε καί χωρὶς αὐτήν. Ὅταν δέν ἀναγράφονται τὰ ὀνόματα πρέπει ν' ἀσφαλίζονται ΟΛΟΙ οἱ ὑπάλληλοι ἢ ἐργάται μιᾶς ἐπιχειρήσεως ἢ ΟΛΑ τὰ μέλη ἑνὸς συλλόγου ἢ ΟΛΟΙ οἱ ἀνήκοντες εἰς μίαν καθωρισμένην ὁμάδα καί πρέπει ἐπίσης ν' ἀσφαλίζονται ὅλοι διὰ τόν ἴδιον σκοπὸν ἀσφαλίσεως. Ὁ συμβαλλόμενος ὀφείλει νά κρατῇ πίνακας τῶν ἠσφαλισμένων καί νά γνωστοποιῇ εἰς τήν ἀσφαλιστικὴν ἐταιρείαν τόν ἀκριβῆ ἀριθμὸν τῶν προσώπων πού διετέλεσαν ἠσφαλισμένα εἰς ὠρισμένην χρονικὴν περίοδον καί ὅχι τῶ μέσον ὄρον τοῦ ἀριθμοῦ αὐτῶν. Μέ βᾶσιν τοῦ ἀριθμοῦ αὐτοῦ τῶν ἠσφαλισμένων κεφαλῶν γίνεται ὁ ὑπολογισμὸς τῶν ἀσφαλιστρῶν.

§ 8. Η ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΑΣΘΕΝΕΙΑΣ

Ι.- 1) Ἐννοια τῆς ἀσφαλίσεως ἀσθενείας. Διὰ τοῦ ὄρου "ἀσφάλισις ἀσθενείας" ἐννοοῦμεν τὰς ἀσφαλίσεις πού παρέχουν εἰς τόν ἀσφαλιζόμενον ὠρισμένην ἀποζημίωσιν εἰς τήν περίπτωσιν, πού λόγω ἀσθενείας ἢ ἀτυχήματος, ἔχει ἀνάγκη ἰατρικῆς βοήθειας ἢ ἀποθνήσκει. Τῶ κύριον πεδῖον ἐφαρμογῆς

τῆς ἀσφαλίσσεως ἀσθενείας εἶναι αἱ κοινωνικαὶ ἀσφαλίσεις, ὅπου ρυθμίζεται νομοθετικῶς ὁ κύκλος τῶν ἀσφαλιζομένων προσώπων καὶ ἄλλη λεπτομέρεια. Ὁ κλάδος αὐτός τῆς ἀσφαλίσσεως ἀσθενείας διὰ τῶν κοινωνικῶν ἀσφαλίσεων δὲν ἐξετάζεται εἰς τὸ μάθημά μας.

2) Τεχνικαὶ βάσεις. Εἶναι προφανές ὅτι, ἀφοῦ ἡ ἀσφάλισις ἀσθενείας εἶναι ἀσφάλισις προσώπων, εἰς τὴν ὁποῖαν παρέχεται ἀποζημιώσεις διὰ γεγονότα πού πλήττουν τὴν ζωὴν ἢ τὴν ὑγείαν τοῦ ἀσφαλιζομένου ἢ ἀσφάλισις ἀσθενείας στηρίζεται εἰς τὰς ἰδίας βάσεις ὅπως καὶ ἡ ἀσφάλισις ζωῆς. Δι' αὐτὸ ἀπαιτοῦνται, ὡς βασικὰ στοιχεῖα πρῶτον, πίναξ διαρκείας τῆς ἀσθενείας καὶ δευτέρον πίναξ θνησιμότητος. Ὁ πίναξ διαρκείας τῆς ἀσθενείας ἀναγράφει ἐπὶ πόσας ἡμέρας εἶναι ἄρρωστον πρόσωπον ὀρισμένης ἡλικίας κατὰ μέσον ὄρος ἐντός ἔτους. Ὡς ἀσθένεια νοεῖται εἴτε ἡ κατάστασις πού καθιστᾷ ἀπαραίτητον τὴν δαπάνην διὰ ἰατρικὴν βοήθειαν εἴτε τοῦλάχιστον ἡ κατάστασις εἰς τὴν ὅποσαν τὸ σχετικόν πρόσωπον δὲν δύναται ν' ἀσκήσῃ τὸ ἐπάγγελμα του. Οἱ πίνακες αὗτοι ἀσθενείας συντάσσονται ἐπὶ τῇ βάσει τῆς πείρας διαφόρων ἀσφαλιστικῶν ἐπιχειρήσεων.

Ὅπως ἴδομεν εἰς τοὺς πίνακας θνησιμότητος, ἔτσι καὶ εἰς τοὺς πίνακας ἀσθενείας αὐξάνει ὁ κίνδυνος ὅσον μεγαλώνει ἡ ἡλικία. Δι' αὐτὸ, ὅπως καὶ εἰς τὴν ἀσφάλισιν ζωῆς, ἡ ἡλικία τοῦ ἀσφαλιζομένου τὴν στιγμήν πού συνάπτει τὴν ἀσφάλισιν ἔχει οὐσιώδη σημασίαν. Ὅπως εἰς τὴν ἀσφάλισιν ζωῆς, συνειθίζεται νι' ἐδῶ νά γίνωνται ἀσφαλίσεις μὲ ἴσον ἀσφάλιστρον διὰ κάθε ἔτος τῆς ἀσφαλίσσεως. Αὐτός εἶναι ὁ λόγος πού ὀφείλουν αἱ ἀσφαλιστικαὶ ἐπιχειρήσεις νά εἰσπράττουν τὰ πρῶτα ἔτη τῆς ἀσφαλίσσεως μεγαλύτερα ἀσφάλιστρα ἀπὸ ἐνεῖνα πού ἀντιστοιχοῦν εἰς τὸν πραγματικόν κίνδυνον. Δηλαδή ὀφείλουν νά σχηματίζουν αἱ ἐπιχειρήσεις καὶ εἰς τὴν ἀσφάλισιν ἀσθενείας μαθηματικὰ ἀποθεματικά.

Ἡ σύνταξις τῶν τιμολογίων γίνεται μὲ βάσιν ὀρισμένον ὑποθετικόν χαρτοφυλάκιον ἀσφαλίσεων. Ὅταν γνωρίζομεν ὅτι ἀπὸ τὸ χαρτοφυλάκιον αὐτὸ ἡ ὁμάς προσώπων ὀρισμένης ἡλικίας ἀσθενεῖ ἐπὶ ὀρισμένον ἀριθμὸν ἡμερῶν κατ' ἔτος, τότε δυνάμεθα εὐκολώτατα νά ὑπολογίσωμεν (διὰ μίαν ὀρισμένην παροχὴν ἀποζημιώσεως) τὸ συνολικόν ποσόν, πού ὀφείλει νά πληρῶνῃ ἡ ἐπιχείρησις διὰ κάθε ἡμέραν καὶ πού ὀφείλουν νά συνεισφέρουν οἱ ἀσφαλιζόμενοι συμφώνως μὲ τὸν κανόνα τῆς ἰσότητος μεταξύ παροχῆς καὶ ἀντιπαροχῆς. Βεβαίως τὸ πρᾶγμα δὲν εἶναι ὅσον εὐκόλον φαίνεται. Διότι ὅπως εἶπομεν ὡς βάσις λαμβάνεται ἡ πείρα διαφόρων ἀσφα-

λιπρινῶν ἐπιχειρήσεων, ἡ ὁποία ὅμως διαφέρει α) ἀναλόγως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀσφαλιζομένων προσώπων πού ἐλήφθησαν ὡς βάσις τοῦ ὑπολογισμοῦ καί β) ἀναλόγως τῶν ἀσφαλιζομένων κεφαλαίων. Ἄλλ' ἡ στατιστικὴ ἀποδεικνύει οὐσιώδεις διαφοράς καί ὡς πρὸς τὴν διάρκειαν τῆς ἀσθενείας τῶν ἀρρένων καί τῶν θήλειων ἀσφαλιζομένων.

Μέχρι τῆς ἡλικίας τῶν 54 ἐτῶν ἡ διάρκεια τῆς ἀσθενείας τῶν ἀρρένων ἀσφαλιζομένων εἶναι ἀρκετὰ μικροτέρα ἀπὸ τὰς θήλειαι. Ἄλλ' ἀπὸ τοῦ 55ου ἔτους τῆς ἡλικίας ἡ σχετικὴ αὐτὴ ἀντιστρέφεται τελείως. Δι' αὐτὸ συναντῶμεν δύο εἴδη τιμολογίων, ἓν διὰ τοὺς ἄρρενας καί ἓν διὰ τὰς θήλειαι ἀσφαλιζομένας. Καί λόγῳ τοῦ μεγαλυτέρου κινδύνου τῶν πρώτων ἐτῶν τῆς ἀσφαλίσεως, τὰ ποσοστὰ ἀσφαλιστρῶν διὰ τὰς θήλειαι ἀσφαλιζομένας πρέπει νὰ εἶναι μεγαλυτέρα τῶν διὰ τοὺς ἄρρενας. Ἐπίσης ἔχουν σημασίαν διὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀσθενείας: τὸ ἐπάγγελμα καί ὁ τόπος τῆς κατοικίας τοῦ ἀσφαλιζομένου. Ἄλλ' ἐκεῖνο πού ἔχει τὴν μεγαλυτέραν σημασίαν εἶναι ἡ ἔκτασις τῆς ἐννοίας "ἀσθένεια" συμφώνως μετὰ τοὺς γενικοὺς ὅρους τῶν ἀσφαλιστηρίων συμβολαίων. Διότι δέν πρέπει νὰ λησμονῶμεν ὅτι αἱ ἀσφαλιστικαὶ ἐπιχειρήσεις πού ἀσκοῦν τὴν ἀσφάλισιν ἀσθενείας, ὀφείλουσι νὰ ἐλέγχουσι λεπτομερῶς τοὺς ἀσφαλιζομένους διὰ ν' ἀποφεύγουν τὰς καταχρήσεις. Τὴν σημασίαν τῆς ἱατρικῆς ἐξετάσεως κατὰ τὴν σύναψιν τῆς ἀσφαλίσεως εἶδομεν ἀνωτέρω εἰς τὴν ἀσφάλισιν ζωῆς καί δι' αὐτὸ ἀρκούμεθα νὰ τὴν ἀναφέρωμεν ἀπλῶς, σχετικῶς καί μετὰ τὰς ἀσφαλίσεις ἀσθενείας. Ἐπίσης εἶδομεν ἀνωτέρω τὴν σημασίαν πού ἔχει ὁ "χρόνος ἀναμονῆς". Τὰ αὐτὰ περιστατικὰ πού περιεγράψαμεν εἰς τὴν ἀσφάλισιν ζωῆς, πού ἀσκοῦν ἐπιρροὴν εἰς τὸν κίνδυνον ἔχουν σημασίαν καί διὰ τὴν ἀσφάλισιν ἀσθενείας. Μετὰ μόνην τὴν διαφορὰν ὅτι ἡ αὐξήσις τῶν ἀσφαλιστρῶν λόγῳ ἐξόδων διαχειρίσεως εἶναι εἰς τὴν ἀσφάλισιν ἀσθενείας μεγαλυτέρα ἐπειδὴ ἡ ὀργάνωσις τοῦ ἐλέγχου εἶναι εὐρυτέρα.

3) Ἐκτελέσις τῆς ἀσφαλίσεως ἀσθενείας. Ἡ πρότασις ἀσφαλίσεως πού ὑπογράφει ὁ ἀσφαλιζόμενος πρέπει νὰ δίδῃ εἰκόνα τῆς καταστάσεως τῆς ὑγείας του. Ἡ ἀσφάλισις συνάηπεται εἴτε μετὰ προηγουμένην ἱατρικὴν ἐξετάσιν εἴτε καί χωρὶς αὐτὴν ὁπότε τὰ ἀσφάλιστρα εἶναι ἀκριβώτερα. Ἀσφαλιζονται μόνον ὑγιεῖς πού δέν ἔχουν ὑπερβῆ ὠρισμένην ἡλικίαν, μεταξύ 60 καί 65 ἐτῶν, ἀναλόγως τοῦ εἴδους τῆς ἀσφαλίσεως ὡς πρὸς τὴν παροχὴν τοῦ ἀσφαλιστοῦ. Ἀσθενεῖς καί ἀνάπηροὶ ἀσφαλιζονται μόνον ἐάν δεχθοῦν τὸν ἀποκλεισμόν τῆς ἀσθενείας ἢ τῆς ἀναπηρίας ἀπὸ τὴν ὁποῖαν πάσχουν.

Ἀποτελεῖ βασικὴν ἀρχὴν τῆς ἀσφαλίσεως ἀσθενείας, ὅτι αἱ ἀσθένειαι καὶ ἀναπηρίαὶ ποῦ ὑφίστανται κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἀσφαλίσεως ἢ ποῦ συμβαίνουν πρὶν λήξῃ ὁ χρόνος ἀναμονῆς ἢ σχετίζονται ἀμέσως μετ' ἀσθενείαν ἢ ἀναπηρίαν ποῦ ὑπῆρχε τὴν ἐποχὴν τοῦ χρόνου ἀναμονῆς ἢ πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἀσφαλίσεως δὲν δίδουν δικαίωμα ἀσφαλιστικῆς ἀποζημιώσεως ἔστω καὶ ἂν ἐξακολούθουν μετὰ τὴν λήξιν τοῦ χρόνου ἀναμονῆς. Ἡ ἀσφάλις ἀρχίζει ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας ποῦ ἀναγράφεται εἰς τὸ ἀσφαλιστήριον συμβόλαιον. Ἀλλὰ ἡ ὑποχρέωσις παροχῆς ἀποζημιώσεως ἐκ μέρους τοῦ ἀσφαλιστοῦ ἀρχίζει μετὰ τὴν λήξιν τῆς προβλεπομένης εἰς τὸ ἀσφαλιστήριον προθεσμίας ἀναμονῆς. Ἐξυπακούεται ἐπίσης ὅτι ὁ ἀσφαλιζόμενος ὀφείλει νὰ πληρῶνῃ ἀνελλιπῶς τὰ ἀσφάλιστρα.

Ἡ ἀσφάλις δύναται νὰ συνομολογηθῇ δι' ὠρισμένην ἢ ἀόριστον διάρκειαν. Συνήθως καθορίζονται καὶ τοπικὰ ὅρια ἰσχύος τῆς ἀσφαλίσεως π.χ. ἐντὸς τῆς χώρας. Ἡ Ἐταιρεία εὐθύνεται κατὰ τὴν διάρκειαν διαμονῆς εἰς τὸ ἐξωτερικὸν μόνον ἂν συνεφωνήθῃ τοῦτο ρητῶς εἰς τὸ ἀσφαλιστήριον συμβόλαιον. Ἐὰν ὁ ἀσφαλιζόμενος κληθῇ ὑπὸ τὰ ὄπλα, ἢ ἂν ἀναμιγνύεται εἰς πολιτικὰς ταραχὰς ἢ εἰς πολεμικὰ γεγονότα, τότε διακόπτεται ἡ ἀσφάλις ὥστε ἀργεῖ τὸσον ἢ εὐθύνη τῆς Ἐταιρείας ὅσον καὶ ἡ ὑποχρέωσις πληρωμῆς τῶν ἀσφαλιστρῶν ὑπὸ τοῦ ἀσφαλιζομένου μέχρις ὅτου οἱ συμβαλλόμενοι (ἀσφαλιστῆς καὶ ἀσφαλιζόμενος) συμφωνήσονται διὰ τὴν συνέχισιν τῆς ἀσφαλίσεως. Κατ' ἄλλους ὅρους ἀσφαλιστηρίων, εἰς τὴν περίπτωσιν τοιούτων ἀσθενειῶν ἀποκλείεται μόνον ἡ ἀπαίτησις τοῦ ἀσφαλιζομένου δι' ἀποζημιώσιν καὶ ὄχι καὶ ἡ ἀπαίτησις τῆς ἑταιρείας διὰ τὰ ἀσφάλιστρα. Ἐνίοτε μάλιστα ἀποκλείονται τῆς ἀσφαλίσεως αἱ βαι καὶ ἀσθένειαι τοῦ ἀσφαλιζομένου συνεπεῖα ἀτυχημάτων κατὰ τὴν χρησιμοποίησιν ἀεροπλάνου ἢ ἀκόμη καὶ αὐτοκινήτου οὐχὶ δημοσίας χρήσεως.

4) Ὡς εἶδη τῆς ἀσφαλίσεως ἀσθενείας δυνάμεθα νὰ διακρίνωμεν τὴν ἀσφάλισιν:

- α) τῶν ἐξόδων ἰατροῦ, φαρμάκων καὶ νοσοκομείου
- β) ἡμερησίας ἀποζημιώσεως.
- γ) τῶν ἐξόδων φαρμάκων.

Ὁ ἀσφαλιζόμενος ἐκλέγει τὸ εἶδος τῆς ἀσφαλίσεως ποῦ ἐπιθυμεῖ νὰ συνάψῃ. Κατόπιν συμφωνίας δύναται ν' ἀλλάξῃ εἶδος ἀσφαλίσεως. Ἀλλὰ τὰ θήλαα δὲν ἀσφαλιζονται συνήθως διὰ ἡμερησίαν ἀποζημιώσιν. Ἡ ἔκτασις τῶν ἀποζημιώσεων ποικίλλει κατὰ Ἐταιρείαν. Πρέπει ὅμως νὰ το-

νίσωμεν ὅτι οὐδεμία Ἑταιρεία παρέχει πλήρη τὰ ἔξοδα ποῦ κάμνει ὁ ἀσφαλιζόμενος δι' ἰατρικὴν περίθαλψιν, φάρμακα καὶ νοσοκομεῖα. Δηλ. ὁ ἀσφαλιζόμενος ὀφείλει νὰ συμμετέχη κατὰ ὄρισμένον μέρος (συμπεφωνημένον εἰς τὸ ἀσφαλιστήριον) εἰς τὰ ἔξοδα. Τὸ μέρος αὐτὸ κυμαίνεται συνήθως μετὰξὺ 15% καὶ 30%. Φυσικὰ τὰ ἀσφάλιστρα εἶναι ἀναλόγως τιλαττωμένα.

II.- Πρὶν τελειώσωμεν τὰς ἀσφαλίσεις προσώπων, πρέπει ν' ἀναφέρωμεν συντόμως καὶ τὴν ἀσφάλισιν ἀναπηρίας. Εἰς τὴν ἀσφάλισιν ζωῆς ὁ κίνδυνος ἦτο ὁ θάνατος. Εἰς τὴν ἀσφάλισιν ἀσθενείας ἦτο ἡ ἀρρώστεια. Βεβαίως προσθέτως ἦτο καὶ ὁ θάνατος. Ἡ ἀσφάλισις ἀναπηρίας ἀφορᾷ τὴν εἰδικὴν περίπτωσιν, ὅπου ὁ ἀσφαλιζόμενος ζῆ μὲν ἀκόμη καὶ δὲν εἶναι ἀσθενής, ἀλλὰ δὲν εἶναι εἰς θέσιν, λόγῳ τῆς σωματικῆς του καταστάσεως, νὰ κερδίῃ τὰ πρὸς τὸ ζῆν. Καὶ ἡ ἀσφάλισις ἀναπηρίας ὑπάγεται (ὅπως καὶ τῆς ἀσθενείας) κατὰ τὸ μέγιστον μέρος τῆς εἰς τὰς κοινωνικὰς ἀσφαλίσεις, μὲ τὰς ὁποίας δὲν πρόκειται ν' ἀσχοληθῶμεν. Ἀλλὰ ἡ ἀσφάλισις ἀναπηρίας ἀσκειῖται ὡς παρελόμενος κλάδος καὶ ἀπὸ τὰς ἀσφαλιστικὰς Ἑταιρείας ζωῆς. Καὶ μάλιστα συνήθως γίνεται πρόσθετος ἀσφάλισις ἀναπηρίας ἐν ἀνδρασμῶ μὲ ἀσφάλισιν ζωῆς (ἀσφάλισις κεφαλαίου) μὲ συντομωτέραν πληρωμὴν ἀσφαλιστρῶν ἢ ἐν συνδυασμῶ μὲ μικτὴν ἀσφάλισιν ζωῆς.

Ἄλλὰ καὶ ἄλλοι συνδυασμοὶ εἶναι δυνατοί. Ὡς αὐτοτελῆς ἀσφάλισις ἀναπηρίας συναντᾶται σπανίως, ἀλλὰ εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην παύνει τὰς ἐξῆς μορφάς:

1) Ἡ ἰσοβία ἀσφάλισις ἀναπηρίας. Ὁ ἀσφαλιστὴς πληρώνει εἰς τὸν ἠσφαλισμένον μέχρι τοῦ θανάτου του τὴν συμπεφωνημένην σύνταξιν. Τὰ ἀσφάλιστρα πληρώνονται (ἀναλόγως τοῦ τιμολογίου ποῦ λαμβάνεται ὡς βάσις) μέχρι τοῦ 55ου ἢ 60ου ἢ 65ου ἔτους τῆς ἡλικίας τοῦ ἀσφαλιζομένου.

2) Ἡ συντομευμένη ἀσφάλισις ἀναπηρίας μὲ πληρωμὴν ἰσοβίου συντάξεως. Ἡ διάρκεια τῆς ἀσφαλίσεως εἶναι περιορισμένη. Δύναται νὰ συναφθῇ καὶ μὲ τὴν συμφωνίαν ὅτι ἡ σύνταξις τῆς ἀναπηρίας θὰ πληρώνεται μόνον μέχρις ὀρισμένης ἡλικίας.

3) Ἡ μορφή ποῦ ἡ ἀσφάλισις ἀναπηρίας συνδυάζεται μὲ ἀσφάλισιν ζωῆς εἰσοδήματος. Τὸ εἰσόδημα εἰς τὴν ἀσφάλισιν ζωῆς ἀρχίζει συνήθως μόλις ὁ ἀσφαλιζόμενος φθάσῃ εἰς ὄρισμένην συμπεφωνημένην ἡλικίαν. Ἐάν λοιπὸν ἡ συμφωνία αὕτη ἀφεθῇ νὰ ἰσχύῃ καὶ ἐπὶ πλέον συμφωνηθῇ ὅτι ὁ

ἀσφαλιζόμενος θ' ἀρχίσῃ νά εισπράττῃ τό εἰσόδημα πρὶν φθάσῃ εἰς τὴν ἡλικίαν αὐτὴν εἰς περίπτωσιν ἀναπηρίας, τότε ἔχομεν τὸν συνδυασμὸν πού εἶπομεν. Συνήθως τὴν ἀσφάλισιν ἀναπηρίας ἀσκοῦν τὰ ἀλληλασφαλιστικὰ ἢ ἀλληλοβοηθητικὰ ταμεῖα πού ἰδρύονται ἢ ὑποστηρίζονται ἀπὸ μεγάλας ἐπιχειρήσεις διὰ νά ἐξασφαλίσουν εἰς τοὺς ὑπαλλήλους, πού ἔχουν μακροχρόνιον ὑπηρεσίαν, μίαν περίθαλψιν γήρατος. Ἡ προσχώρησις εἰς τὸ ταμεῖον εἶναι πολλάκις προαιρετικὴ ἀλλὰ συνήθως, κατὰ τὴν πρόσληψιν τοῦ ὑπαλλήλου εἰς τὴν ἐπιχειρήσιν, ἀναλαμβάνει ὁ ὑπάλληλος τὴν ὑποχρέωσιν νά ἐγγραφῇ καὶ εἰς τὸ ταμεῖον τῆς ἐπιχειρήσεως. Τὸ εἶδος αὐτὸ τῆς ἀσφάλισεως ἀναπηρίας ὁμοιάζει πολὺ μέ τὰς κοινωνικὰς ἀσφάλσεις καὶ δι' αὐτὸ ὁ ἐλληνικὸς νόμος ἔχει ὑπαγάγει τὰ ταμεῖα αὐτὰ εἰς τὸν ἔλεγχον τῆς Διευθύνσεως Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας.

Ὡς πρόσθετον ἀσφάλισιν ἐν συνδυασμῷ μέ ἀσφάλισιν ζωῆς συναντῶμεν δύο εἶδη ἀσφαλίσεως ἀναπηρίας. Ὁ πρῶτος συνδυασμὸς εἶναι ὁ ἐξῆς: συμφωνεῖται ὅτι ὁ ἀσφαλιζόμενος, πού ἔχει κάμει ἀσφάλισιν ζωῆς, παύει νά πληρῶνῃ ἀσφάλιστρα μὲν κατὰ τὴν ἀνάπηρον. Εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν, μὲν πραγματοποιηθῆ ἀργότερον κίνδυνος πού προβλέπεται ἀπὸ τὸ ἀσφαλιστήριον ζωῆς, ὁ ἀσφαλιστὴς πληρῶνει ὀλόκληρον τὴν ἀποζημίωσιν. Δηλαδή μέ τὴν ἀσφάλισιν ἀναπηρίας ὁ ἀσφαλιζόμενος ἀποφεύγει τὴν περικοπὴν τοῦ ἀσφαλισματός, πού θά ὑφίστατο, λόγῳ τῆς διακοπῆς τῆς πληρωμῆς τῶν ἀσφαλιστρῶν ζωῆς, (ἐλεύθερον συμβόλαιον ἢ ἐξαγορά). Ὁ δεύτερος συνδυασμὸς ἀναπηρίας προχωρεῖ περισσότερο. Δηλαδή καὶ μέ τὸν συνδυασμὸν αὐτὸν παύουν αἱ πληρωμαὶ ἀσφαλιστρῶν μὲν κατὰ τὴν ἀνάπηρον. Ἀλλὰ συγχρόνως ὁ ἀσφαλιζόμενος εἰσπράττει, ἀπὸ τῆς στιγμῆς τῆς ἀναπηρίας ἐτήσιαν σύνταξιν ἴσην μέ 5 ἢ 10% τοῦ ποσοῦ τῆς ἀσφαλίσεως ζωῆς. Ἡ σύνταξις αὕτη πληρῶνεται ἔως ὅτου νά λήξῃ ἡ ἀσφάλισις ζωῆς, ὅποτε πληρῶνεται ὀλόκληρον τὸ ἀσφάλισμα τοῦ ἀσφαλιστηρίου ζωῆς.

Μεγάλας διαφορὰς παρουσιάζουν τὰ ἀσφαλιστήρια εἰς τὸν ὀρισμὸν τῆς ἀναπηρίας. Γενικῶς ὀνομάζομεν ἀναπηρίαν τὴν πλήρη ἀπώλειαν τῆς πρὸς ἐργασίαν καὶ βιοπορισμὸν ἱκανότητος. Εἶναι ἀμφίβολον ἂν ἡ ἀπώλεια αὕτη πρέπει νά εἶναι ἰσοβία ἢ προσωρινή. Ὡς ἐλαχίστη διάρκεια λαμβάνεται συνήθως ἡ ἐτήσια ἀπώλεια τῆς ἱκανότητος πρὸς ἐργασίαν καὶ βιοπορισμὸν. Ὄρισμένα ἔταιρεία ἀπαιτοῦν νά προέλθῃ ἡ ἀπώλεια ἀπὸ ὁσθένειαν ἢ ἀπὸ ἀτύχημα, ἐνῶ ἄλλαι παραλείπουν αὐτὸν τὸν ὅρον. Ἀπλῆ καχεκτικότης λόγῳ ἡλικίας ἢ σωματικὰ ἐλαττώματα πού δὲν ἀποδεικνύονται δὲν

θεωρούνται ως αναπηρία. Φυσικά ὕστερα ἀπὸ τὸσας διαφορὰς εἰς τὸν ὀρισμὸν τῆς ἀναπηρίας, αἱ προϋποθέσεις τῆς παροχῆς τοῦ ἀσφαλιστοῦ εἶναι διαφορετικαί. Τὸ ἴδιον συμβαίνει καὶ μὲ τὸ μέγεθος τῶν παροχῶν αὐτῶν. Δι' αὐτὸ δὲν δύνανται νὰ συγκριθοῦν μεταξύ των τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἐργασιῶν τῶν διαφόρων ἐπιχειρήσεων. Οὔτε δυνάμεθα νὰ ἔχωμεν ἱκανοποιητικὰ στατιστικὰ στοιχεῖα ἀπὸ τὰ ἀποτελέσματα τῶν διαφόρων ἀσφαλιστικῶν ἐπιχειρήσεων. Ἰδίως ἀρκεῖ νὰ σκεφθῶμεν ὅτι ἡ ἀσφάλισις τῶν ταμείων ἀλληλοβοηθείας ἔχει χαρακτῆρα κοινωνικῆς ἀσφάλισως, ποῦ λείπει ἐντελῶς εἰς τὴν ἀσφάλισιν ἀναπηρίας ποῦ ἀσκοῦν αἱ ἐταιρεῖαι ζωῆς.

Ἐπειτα ἡ σύνθεσις τοῦ χαρτοφυλακίου εἶναι τόσον διάφορος εἰς τὰ ταμεία καὶ εἰς τὰς ἐταιρεῖας, ὥστε εἶναι ἀδύνατος πᾶσα σύγκρισις τῶν ἀποτελεσμάτων.

Τὰ τεχνικὰ στοιχεῖα τῆς ἀσφάλισως ἀναπηρίας ὁμοιάζουν πολὺ μὲ τὰ τῆς ἀσφάλισως ζωῆς καὶ ἴσως ἀκόμη περισσότερο μὲ τῆς ἀσφάλισως ἀσθενείας. Ἐχομεν δηλαδὴ ἓνα πλῆθος δεικνύοντα πόσα πρόσωπα ἐξ ἑνὸς ὀρισμένου χαρτοφυλακίου ἀσφάλισως εἰσέρχονται εἰς τὴν ἐπομένην ἡλικίαν μὲ πλήρη ἱκανότητα πρὸς ἐργασίαν καὶ ἓνα πλῆθος ποῦ δίδει τὴν θνησιμότητα τῶν ἀναπήρων. Ἀπὸ τοὺς δύο αὐτοὺς πλῆθους ἐξάγεται ὁ λεγόμενος "μικτὸς πλῆθος θνησιμότητος" ὅστις δεικνύει πόσα πρόσωπα τῆς ἰδίας ἡλικίας, ἱκανὰ πρὸς ἐργασίαν, ἐπιζοῦν τὴν ἐπομένην ἡλικίαν, εἴτε ἱκανὰ πρὸς ἐργασίαν εἴτε ἀνάπηρα. Οἱ ἴδιοι κίνδυνοι σχεδὸν ποῦ παίζουν ρόλον εἰς τὴν ἀσφάλισιν ζωῆς καὶ εἰς τὴν ἀσφάλισιν ἀσθενείας, ἀλλ' ἐπίσης καὶ εἰς τὴν ἀσφάλισιν ἀτυχημάτων, ἐμφανίζονται καὶ εἰς τὴν ἀσφάλισιν ἀναπηρίας. Ὁ κίνδυνος τῆς ἀναπηρίας ἀυξάνει μὲ τὴν πρόοδον τῆς ἡλικίας. Τὸ ἐπάγγελμα, τὸ φύλον, αἱ συνήθειαι τῆς ζωῆς κλπ. ἐξετάζονται ἐπίσης. Ἐπειδὴ πρόκειται δι' ἀσφαλίσεις μακρᾶς διάρκειας, προκύπτει ἡ ἀνάγκη τῆς, μαθηματικῶς, ἴσης διανομῆς τοῦ κινδύνου καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ἀσφάλισως. Δι' αὐτὸ καὶ εἰς τὴν ἀσφάλισιν ἀναπηρίας τὸ ἀσφάλιστρον τῶν πρώτων ἐτῶν εἶναι μεγαλύτερον ἀπὸ τὸν κίνδυνον ἐνῶ εἰς τὰ τελευταῖα ἔτη εἶναι μικρότερον ἀπὸ τὸν κίνδυνον. Καὶ οἱ ἀσφαλισταὶ ὀφείλουσι νὰ συγκεντρῶνουν τὰ ἀσφάλιστρα ἀποταμιεύσεως εἰς τὸ μαθηματικὸν ἀποθεματικόν, γενικῶς ἢ τεχνικῶς τοῦ κλάδου αὐτοῦ ὁμοιάζει μὲ τὴν τῆς ἀσφάλισως ζωῆς ποῦ εἶδομεν ἀνωτέρω.

Β. Η ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ

§ 9. Ἀσφάλισις μεταφορῶν

1.- Ἐξέλιξις.- Πενικῶς θεωρεῖται ἡ ἀσφάλισις μεταφορῶν ὡς ὁ παλαιότερος ἀσφαλιστικὸς κλάδος. Ἀλλὰ συμφωνοῦν ὅλοι ὅτι εἰς τὴν ἀρχαιότητα δέν ὑπῆρχεν ἀσφάλισις μεταφορῶν μέ τὴν σημερινὴν σημασίαν. Ὁ Ροδιακὸς Νόμος (Λέξ Ρόδια ντέ Ριάκτου) ἐμοίραζε τὰς ζημίας τῆς ναυσιπλοίας εἰς ὅλους τοὺς ἐνδιαφερομένους εἰς τὸν πλοῦν. Δηλαδή εἴχομεν ἓνα εἶδος Κοινῆς Ἀβαρίας, πού ἀποτελεῖ σήμερον θεσμόν τοῦ θαλασσίου ἐμπορίου, ἀλλ' ὄχι ἀπαραιτήτως καί θεσμόν τῆς θαλασσοασφάλισις (Κ.Ι.Ν. Δ.219 καί ἐπὶ μ.). Ἐπίσης θεωρεῖται ὡς ἀπαρχή τῆς ἀσφάλισις μεταφορῶν τὸ ναυτικὸν δάνειον.

Τὸ ναυτικὸν δάνειον ἀπετέλει δανεισμόν ἐπὶ τῶν ἀποστελλομένων ἀξιῶν, δηλαδή καί ἐπὶ τοῦ πλοίου καί ἐπὶ τοῦ φορτίου. Ὁ δανειζόμενος ἀνελάμβανε τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἐπιστρέψῃ τὰ δανεισθέντα χρήματα μετὰ τὴν ἀφίξιν τοῦ πλοίου εἰς τὸν λιμένα προορισμοῦ μαζί μέ τόκον συμπεφωνημένον καί ἀνάλογον μέ τὰ ὑψηλά ἐπιτόκια τῆς ἐποχῆς ἐκεῖνης. Ἄν τὸ πλοῖον δέν κατῴρθωνε νὰ συμπληρώσῃ τὸ ταξεῖδι του, δέν ὑπῆρχε ὑποχρέωσις πληρωμῆς οὔτε τοῦ κεφαλαίου οὔτε τῶν τόκων. Βεβαίως κατ' αὐτόν τὸν τρόπον ὁ δανειστής ἔφερε τὸν κίνδυνον τοῦ ταξειδίου καί μπορεῖ νὰ συνέβαινε ὥστε μέ πολλάς τοιαύτας δανειστικὰς ἐργασίας νὰ ἐπεδίωκε νὰ ἐπιτύχῃ μίαν ἐξίσωσιν (ἓνα συμψηφισμόν τῶν κινδύνων). Πάντως ὅμως τοιαύτη σύμβασις δανείου διαφέρει τόσον βασικῶς ἀπὸ τὴν ἰδιὴν μας τὴν σημερινὴν ἔννοιαν τῆς ἀσφάλισις, ὥστε μᾶλλον πρέπει νὰ θεωρήσωμεν τὸ ναυτοδάνειον ὡς σύμβασιν χρηματοδοτήσεως καί ὄχι ἀσφάλισις. Περισσότερον ὁμοίαζε μέ τὴν ἀσφάλισιν μας τὸ λεγόμενον "ἀσφαλιστικὸν δάνειον" πού ἐλάμβανε συνήθως τὴν μορφήν ὁ γοραπωλησίας διὰ νὰ καταστρατηγῆται ἡ ἀπαγόρευσις τόκου τοῦ Κανονικοῦ Δικαίου.

Πενικῶς ὑπῆρχον δύο μορφαί ἀσφαλιστικοῦ δανείου. Ἄν ὁ ἐπιχειρηματίας τῆς ναυσιπλοίας δέν εἶχεν ἀνάγκην ἀπὸ χρήματα, τότε ὁ χρηματοδότης οὔτε δάνειον ἔδιδε, οὔτε ἠγόραζε τὸ ἐμπόρευμα. Ἀλλ' ὁ ἐπιχειρηματίας ἠσφαλίζετο πληρώνων εἰς τὸν χρηματοδότην ἓν ποσόν ὡς εἶδος ἀσφάλιστρον, μέ τὴν ὑπόσχεσιν ὅτι ὁ χρηματοδότης θὰ τοῦ ἐπλήρωνε ὠρισμένον ποσόν εἰς περίπτωσιν πού θὰ ἐβυθίζετο τὸ πλοῖον ἢ θὰ ἐπάθαινε ζημίαν. Δηλαδή ὑπῆρχεν ἓν εἶδος

έγγυήσεως διά τήν αίσαν συμπλήρωσιν τοῦ ταξειδίου. Τό δεύτερον εἶδος ἀσφαλιστικοῦ δανείου συνίστατο εἰς δάνειον πού ἐλάμβανεν ὁ ἐπιχειρηματίας. "Ἄν δέν ἐξετελεῖτο τό ταξίδιον λόγῳ θαλασσοῦ δυστυχήματος τό δάνειον δέν ἐπεστρέφεται. Πραγματικᾶς ἀσφαλιστικᾶς συμβάσεις συνοντῶμεν διά πρώτην φοράν τόν 14ον αἰῶνα εἰς τήν βόρειον Ἰταλίαν. Εἰς τήν Γένουαν ὑπῆρχον ἀπό τοῦ 1347, εἰς τήν Πίζαν ἀπό τοῦ 1385 καί εἰς τήν Φλωρεντίαν ἀπό τοῦ 1398. Εἰς ἕνα διάταγμα τοῦ Δόγη τῆς Γενούης τήν 22 Ὀκτωβρίου 1369 συναντῶμεν διά πρώτην φοράν, ἀπ' ὅτι εἶναι ἕως τώρα γνωστόν τήν λέξιν "ἀσσυκουραμέντουμ", μέ τήν ἔννοίαν τῆς ἀσφάλσεως. Εἰς ἕν διάταγμα τοῦ 1401 γίνεται λόγος δι' ἀσφαλιστήριον συμβόλαιον (πολίτσα). Ἄλλά καί εἰς ἄλλα μέρη προοδεύει κατὰ τά ἔτη αὐτά ἡ ἀσφάλσις. Π.χ. εἰς τό τέλος τοῦ 14ου αἰῶνος οἱ Πορτογάλλοι ἐφοπλιστάι ὑπεχρεώθησαν νά προσχωρήσουν εἰς ἕνα κρατικόν ἀλληλασφαλιστικόν συνεταιρισμόν πού εἶχε σκοπόν ν' ἀποζημιώη ἀπώλειαν ἢ ζημίαν πλοίων, πού δέν εἶχον προκληθῆ σκοπίμως. Ἡ πρώτη λεπτομερῆς νομοθετικῆ ρύθμισις τῆς ἀσφάλσεως μεταφορῶν ὑπάρχει εἰς τās περιωνύμους πέντε (5) Διατάξεις (Ὀρντονάνς) τῆς Βαρκελώνης τοῦ 1435.

Ἀπό τήν Ἰσπανίαν ἡ ἀσφάλσις ἦλθεν εἰς τήν Ὀλλανδίαν, καί ἀπό ἐκεῖ εἰς τήν Ἀγγλίαν καί τήν Γερμανίαν. Τότε ἡ ἀσφάλσις ἠσκειτο ἀπό ἄτομα-ἐμπόρους. Διά μεγάλα πλοῖα ἢ φορτία συμμετεῖχον πολλοί ἀσφαλιστάι. Ἄν δέν ἐφθάνεν ἡ δύναμις των νά καλύψουν τά ποσά, ἐζητοῦσαν πρόσθετον κάλυψιν ἀπό γειτονικᾶς πόλεις. Σιγά-σιγά ὁμως ἀρχίζουν νά διακρίνωται καί αἱ ἀλληλασφασίσεις, ἰδίως εἰς τήν ἀσφάλισιν σκαφῶν. Εἰς τήν Ἀγγλίαν μάλιστα ἡ ἰδέα τῆς ἀλληλασφασίσεως εἶχε μεγαλύτεραν ἀπήχησιν. Ἄλλά μεγάλην ἀκμήν ἔλαβεν ἡ ἀσφάλσις μεταφορῶν μέ τήν ἀνάπτυξιν τῶν ἀνωνύμων ἐταιρειῶν. Ἡ πρώτη ἀνώνυμος Ἐταιρεία ὑπῆρξε ἡ Ὀλλανδο-Ἰνδική τοῦ 1602. Ἐπηκολούθησε κατόπιν ἡ ἀγγλο-ἀνατολικο-Ἰνδική τοῦ 1613.

Ἡ πραγματικῆ ἀκμή ὁμως παρουσιάσθη εἰς τήν ἀρχήν τοῦ 18ου αἰῶνος μέ τήν "Λόντον Ἀσσοῦρανς Κορπορέϊσον" καί μέ τήν "Ρόυαλ Ἐξεταίνιτζ Ἀσσοῦρανς Κόμπανυ". Τήν ἰδίαν περίπου ἐποχήν ἰδρύθησαν ἀνώνυμοι ἐταιρεῖται εἰς τὰ βόρεια κράτη καί εἰς τήν Γερμανίαν. Καί οὕτω ἐξοσφασίσθη διά τήν ἀσφάλισιν μεταφορῶν εὐρυτάτη ἐπέκτασις.

Λείψανον τῆς ἀσκήσεως τῆς ἀσφασίσεως μεταφορῶν ἀπό ἀτομικοῦς ἐπιχειρηματίας συναντῶμεν σήμερον ἀκρόν εἰς τήν Ἀγγλίαν. Εἰς τό καφενεῖον ἐνός Ἐδουάρδου Ἀλόυδ συνεκεντροῦντο κατ' ἀρχάς πρόσωπα πού ἐνδιεφέροντο εἰς τήν ναυτι-

λίαν. Ἐνεῖ ἐγίνοντο καὶ ἀσφαλίσεις, δηλαδή πᾶς ὅστις ἤθελε νὰ συμμετάσχη εἰς τὴν κάλυψιν, ἀνελάμβανε διὰ τῆς ὑπογραφῆς του ἕν ποσόν τῆς ἀρεσκείας του. Μὲ τὴν ὑπογραφήν τοῦ ἀσφαλιστηρίου ἐγίνετο "Ἐπογραφεύς" (Ἀντερράιτερ) δηλαδή ἀσφαλιστής. Ἀπὸ τὸν ἰδιοκτήτην τοῦ καφενεῖου ἐπῆρε ἀργότερον ὁ ὀργανισμὸς τὸ ὄνομά του καὶ ὀργανώθηκε ἐντελῶς ὡς εἶδος χρηματιστηρίου. Σήμερον οἱ Ἀλλοῦδες ἀποτελοῦν τὸ κέντρον ὅλης τῆς ἀγγλικῆς θαλασσοασφαλιστικῆς ἐργασίας. Διακρίνονται μέλη ὑπογράφοντα (ἀντερράιτην) καὶ μὴ ὑπογράφοντα (νόν-ἀντερράιτην). Ἐπογράφοντα μέλη γίνονται μόνον ἄτομα πού καταθέτουν ἐγγύησιν λιρῶν Ἀγγλίας 7 ἕως 8.000.-

Μεγάλην σημασίαν ἔχει τὸ γεγονός ὅτι οἱ Ἀλλοῦδες ἔχουν εἰς ὅλον τὸν κόσμον δίκτυον ἀπὸ πράκτορας, πού δέν κάμνουν ἀσφαλίσεις, ἀλλὰ ἀσχολοῦνται κυρίως μὲ περιπτώσεις ναυαγίων καὶ ζημιῶν, ἐπιθεωρήσεις πλοίων κλπ. καὶ μεταδίδουν εἰς τὸ Λονδίνον συνεχῶς τὰς τελευταίας εἰδήσεις διὰ τὰ πλοῖα.

Ἡ μεσολάβησις τῶν ἐργασιῶν βρῖσκειται ἀποκλειστικῶς εἰς χεῖρας μεσιτῶν (μπρόκερς). Οἱ μεσίται κυρίως ἔχουν ἔργον νὰ εὔρουν ἕνα ἀρχηγόν (λήντιν ἀντερράιτερ) διὰ τὴν κάλυψιν ἐνάστου ἀσφαλιστηρίου. Μαζί του συμφωνοῦν τὸ ποσοστὸν τοῦ ἀσφαλιστροῦ. Οἱ μεταγενέστεροι ὑπογραφεῖς συμφωνοῦν κατόπιν μὲ τὰ ἀσφάλιστρα καὶ τοὺς ἔργους πού συνεφώνησεν ὁ ἐπὶ κεφαλῆς ἀρχηγός. Ἡ κάλυψις (ὑπογραφή) τοῦ ἀσφαλιστηρίου γίνεται ἐπάνω εἰς ἕν τεμάχιον χάρτου (σλίπ). Τὸ χαρτί αὐτὸ ὑποβάλλεται εἰς διαφόρους ἀντερράιτερς μέχρις ὅτου καλυφθῆ (ὑπογραφή) ὀλοκληροῦν τὸ ἀσφαλιζόμενον ποσόν. Ἐπειτα ἐκδίδει ὁ μπρόκερ τὸ ἀσφαλιστήριον ἐπάνω εἰς εἰδικόν ἐντυπον τοῦ Ἀλλοῦδες καὶ συγκεντρώνει ἀπὸ τοὺς ὑπογράφαντας τὸ σλίπ ἀντερράιτερς, τὰς ὀριστικὰς δεσμευτικὰς ὑπογραφὰς των. Στὰ τελευταῖα ἔτη οἱ Ἀλλοῦδες ἐστράφησαν καὶ εἰς ἄλλους ἀσφαλιστικοὺς κλάδους, ἐκτός τῆς θαλάσσης. Μάλιστα λέγεται ὅτι μπορεῖ κανεὶς νὰ ἀσφαλισθῆ σήμερον εἰς τοὺς Ἀλλοῦδες διὰ κάθε εἶδος κινδύνου. Ἀλλὰ τελευταίως γίνεται προσπάθεια νὰ περιορισθοῦν αἱ ὑπερβολικῶς κερδοσκοπικαὶ τάσεις μερικῶν μελῶν τοῦ Ἀλλοῦδ.

Εἰς τὰ μέσα τοῦ 18ου αἰῶνος ἤρχισεν, συγχρόνως μὲ τὴν αὔξησιν τῆς ποταμίου καὶ διὰ λιμνῶν συγκοινωνίας, ν' ἀναπτύσσεται καὶ ἡ ἀσφάλισις τῶν μεταφορῶν διὰ ποταμῶν καὶ λιμνῶν. Ἀντιθέτως ἡ ἀσφάλισις μεταφορῶν διὰ ξηρᾶς (δι' ἀμαξῶν, σιδηροδρόμων, κλπ.) ἀνεπτύχθη εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ 19ου αἰῶνος κυρίως διὰ μεταφορὰς πρὸς ἢ ἀπὸ τὰς με-

γάλας ἐκθέσεις π.χ. τῆς Λειψίας κλπ. Ἀργότερον ἐνεφανίσθη ἡ ἀποστολή με τὰς "συνθέτους φορτωτικὰς" πού εἶχε συνέπειαν τὴν ἀσφάλισιν μεταφορᾶς "διὰ θαλάσσης καὶ διὰ ξηρᾶς" μετὸ αὐτὸ ἀσφαλιστήριον. Ἐπειδὴ εἰς τὴν ἀσφάλισιν αὐτὴν περιλαμβάνονται καὶ οἱ κινδύνοι μεταφορτώσεως καὶ ἀποβαθρῶν (τελωνεῶν κλπ.) ἡ ἀσφάλισις αὕτη καλύπτει κινδύνους σημαντικῶς ὑψημένους. Ἀλλὰ μετὴν ἐξέλιξιν αὐτὴν δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν ὅτι ἐγεννήθη ἡ "γενικὴ ἀσφάλισις μεταφορῶν".

2. Διαίρεσις. Ἡ ἀσφάλισις μεταφορῶν διακρίνεται εἰς δύο μεγάλας ομάδας: τὴν ἀσφάλισιν θαλάσσης καὶ τὴν ἀσφάλισιν ἑσωτερικοῦ. Εἰς καθεμίαν ἀπὸ αὐτᾶς τῆς ομάδας διακρίνονται διάφορα εἶδη ἀναλόγως μετὸ ἀντικείμενον τῆς ἀσφαλίσεως. Δηλαδή δύνανται ν' ἀσφαλισθοῦν τὰ ἐμπορεύματα πού ταξειδεύουν, ὅποτε λέγομεν ὅτι ἔχομεν ἀσφάλισιν μεταφορᾶς ἐμπορευμάτων, τῆς ὁποίας ὑποδιαίρεσιν ἀποτελεῖ ἡ λεγομένη "ἀσφάλισις ἀειῶν". Ἀλλὰ δύνανται ν' ἀσφαλισθῇ καὶ τὸ ἀντικείμενον πού ἐνεργεῖ τὴν μεταφορᾶν π.χ. τὸ πλοῖον, τὸ αὐτοκίνητον ἢ τὸ ὄχημα σιδηροδρόμου. Αὐτὸ λέγεται ἀσφάλισις σωμάτων. Ἐπίσης σπουδαία εἶναι ἡ διάκρισις τῆς ἀσφαλίσεως ἑσωτερικοῦ, μετὰ τὸ εἶδος τῆς μεταφορᾶς. Διακρίνεται δηλ. ἡ ἀσφάλισις μεταφορᾶς διὰ ξηρᾶς, ἡ ἀσφάλισις μεταφορᾶς διὰ ποταμοῦ (ἢ λίμνης) καὶ τελευταίως ἡ ἀσφάλισις ἀεροπορικῆς μεταφορᾶς ἡ ὁποία ἐξελιχθῆ εἰς ἐντελῶς ἰδιαίτερον κλάδον ἀσφαλίσεων. Εἰς κάθε κλάδον ἀπὸ αὐτοῦ διακρίνομεν ἐπίσης ἀσφάλισιν ἐμπορευμάτων καὶ ἀσφάλισιν σωμάτων.

Εἰς τὴν ἀσφάλισιν μεταφορῶν συναντῶμεν ἰδιορρυθμίαν εἰς τὴν μορφήν τοῦ ἀσφαλιστήριου. Ὅταν ἀσφαλίζεται κανεὶς, πρόκειται συνήθως διὰ τὴν κάλυψιν ενός μεμονωμένου, ἀκριβῶς γνωστοῦ κινδύνου. Δηλαδή καταρτίζεται ἓν μεμονωμένον συμβόλαιον μετὸ τὸ ὁποῖον καλύπτεται ὁ κίνδυνος δι' ἑλπὴν τὴν διάρκειαν πού συμφωνήθη εἰς τὸ συμβόλαιον. Ἀντιθέτως εἰς τὴν ἀσφάλισιν μεταφορῶν παρουσιάζεται πολὺ συχνὰ διὰ τὸν ἀσφαλιζόμενον ἡ ἀνάγκη ν' ἀσφαλισθῇ, δια τοὺς προσεχεῖς μῆνας, ὀλοκληρὸν σειρᾶν μεταφορῶν, πού ἀγνοεῖ ὁ ἀσφαλιζόμενος καὶ τὴν ἀξίαν των καὶ τὸν ἀριθμὸν των. Φυσικὰ θὰ ἦ δυνατό ἐκάστοτε δι' ἐκάστην μεταφορᾶν νὰ ἐκδίδηται ἀνά ἓν μεμονωμένον ἀσφαλιστήριον. Ἀλλ' αὐτὸ ἀπῆται πολὺ μεγάλην ἐργασίαν δι' ἓνα ἀσφαλιζόμενον ὅστις θὰ εἶχε κάπως πολλὰς φορτώσεις. Δι' αὐτὸ εἰς τὴν ἀρχὴν κατέληξαν νὰ περιλαμβάνουν εἰς ἓν ἀσφαλιστήριον πολλὰς ἀσφαλίσεις.

Ἐπιπροσθέτως ὁμως προέκυψεν ὅτι, ἰδίως εἰς τὰς ὑπερρωικανεῖους μεταφορᾶς, δὲν εἶναι κανεὶς εἰς θέσιν νὰ ἀνάπτη ἀσφάλισιν πρὸ τῆς φορτώσεως. Διὰ τοῦτο ἡ ἀσφάλισις

γίνεται κατά τρόπον ὥστε κατά τὴν σύναψιν τῆς ἀσφαλίσεως δηλοῦνται τὰ ἀσφαλιζόμενα συμφέροντα μόνον κατὰ γένος καὶ μόνον ὅταν προκύβουν δηλοῦνται λεπτομερῶς πρὸς τὸν ἀσφαλιστὴν. Ἡ ἀσφάλις αὕτη ὀνομάζεται εἰς τὸν Κώδικα 'Ἰδ. Ναυτ. Δικαίου "τρέχουσα" ἀσφάλις (Κ.Ι.Ν.Δ. ἀρχ. 261). Τὸ εἶδος τοῦτο τοῦ συμβολαίου λέγεται διαρμῆς ἀσφαλιστήριον ἢ ἀσφαλιστήριον συνδρομῆς ἢ χρονικὸν ἀσφαλιστήριον (ἴδε ἀρθρ. 464 παρ. 2 τοῦ 'Εμπ. Νόμου καὶ ἀρ. 468 παρ. γ ὅπου ἀσφάλις αὕτη ὀνομάζεται "κατὰ χρόνον ἀσφάλις" ἴδε καὶ ἀρ. 471 παρ. 2).

Τὸ κυριώτερον εἶδος "χρονικοῦ ἀσφαλιστηρίου" εἶναι τὸ λεγόμενον γενικὸν ἀσφαλιστήριον. Εἰς τὴν κατάρτισίν του οἱ συμβαλλόμενοι (ἀσφαλιστὴς καὶ ἀσφαλιζόμενος) συμφωνοῦν ἰδιαίτερος τὸ εἶδος τῶν ἀσφαλιζομένων ἐμπορευμάτων τὰ ταξείδια πού θ' ἀκολουθήσουν, τὰ μέσα μεταφορᾶς καὶ κυρίως τὸ ἀνώτατον ὄριον διὰ τὸ ὅποιον γίνεται ἡ ἀσφάλις, δι' ἐκάστου μέσου μεταφορᾶς. Ἀλλὰ θεωροῦνται ἠσφαλισμένα: καὶ μέσα μεταφορᾶς πού ἀφοροῦν, εἰς συγκεκριμένην περίπτωσιν ἐμπορεύματα ἢ μέσα μεταφορᾶς διάφορα ἀπὸ τὰ συμφωνημένα, ἀλλ' εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν πληρῶνεται ἰδιαίτερον ἐπασφάλιστρον καθοριζόμενον βάσει τῶν ἀρχῶν τῆς ἐπιεικειᾶς. Τὰ γενικά ἀσφαλιστήρια συνάπτονται κατὰ κανόνα δι' ἕξ. ἔτος, καὶ συνήθως ἀνανεῶνονται αὐτομάτως κατὰ τὴν λήξιν τῶν, δι' ἴσον χρονικὸν διάστημα, ἂν δὲν καταγγελθῶν πρὸ καθωρισμένης προθεσμίας. Ὁ ἀσφαλιζόμενος ὀφείλει νὰ καταγράψῃ πᾶσαν μεταφορὰν (πού περιλαμβάνεται εἰς τὸ ἀσφαλιστήριον) εἰς ἰδιαίτερον κατάστιχον ὀνομαζόμενον μητρώον ἀσφαλιστηρίων. Ὁ ἀσφαλιστὴς λαμβάνει καθημερινῶς ἢ ἀνά συμπληρωμένα χρονικά διαστήματα ἀντίγραφον τῶν καταχωρήσεων τούτων, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀναγγελιῶν αὐτῶν ὑπολογίζει τὸ ἀσφάλιστρον ἀναλόγως μὲ τὰ ποσά. Συνήθως ἐπακολουθεῖ μηνιαία ἢ τριμηνιαία ἐκκαθάρισις.

Ἐτερον εἶδος χρονικοῦ ἀσφαλιστηρίου εἶναι τὸ συνειθιζόμενον εἰς ἄλλας χώρας (δι' ἀσφαλίσεις διὰ ξηρᾶς κυρίως), ὀμαδικὸν ἀσφαλιστήριον. Κατὰ τὰς διαπραγματεύσεις διὰ τὴν σύναψιν τῆς ἀσφαλίσεως καθορίζονται ἀκριβῶς τὰ ταξείδια. Διὰ καθῆθε διαδρομῆν ταξειδίου συμφωνεῖται ἰδιαίτερον ἀσφάλιστρον. Δέν ἀπαιτεῖται ἡ τήρησις μητρώου ἀσφαλιστηρίων, ἀρκεῖ ν' ἀνακοινώσῃ ὁ ἀσφαλιζόμενος κατὰ μὴν νὰ ποῖται μεταφοραὶ ἐξετελέσθησαν εἰς ἐκάστην διαδρομῆν. Οὕτω δύναται νὰ γίνεται ὁ ὑπολογισμὸς τῶν ἀσφαλιστρῶν ἐκ τῶν ὑστέρων. Σπουδαιότερον εἶδος ὀμαδικοῦ ἀσφαλιστηρίου εἶναι τὸ μὲ μηνιαίαν ἢ ἡμερησίαν ὑπογραφήν (Ἀσφαλιστήριον ἀπογραφῆς). Δηλοδῆ συμφωνεῖται ὀρισμένον ποσὸν πού

ἀντιστοιχεῖ εἰς τὴν προβλεπομένην ἀξίαν τῶν μεταφορῶν καθ' ὄριον ἐπιβεβαιωμένην περίοδον, συνήθως ἐντός ἐνός ἔτους. Ἐπὶ τοῦ ποσοῦ αὐτοῦ πληρῶνεται ἀμέσως τὸ ἀσφάλιστρον συμφώνως μὲ τὸ συμπεφωνημένον ποσοστὸν ἀσφαλιστροῦ. Κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀσφάλσεως ὁ ἀσφαλιζόμενος ὀφείλει νὰ δηλώνῃ κατὰ μῆνα πρὸς τὸν ἀσφαλιστὴν τὴν συνολικὴν ἀξίαν τῶν ἐκτελεσθεισῶν μεταφορῶν. Ἀπὸ τὰς δηλώσεις αὐτάς πρέπει νὰ προκύπτῃ τὸ ὑπόλοιπον τοῦ συνολικοῦ ποσοῦ τῆς χρονικῆς ἀσφάλσεως καὶ τὸ ποσὸν τῶν ἀξιῶν τῶν μεταφορῶν ποῦ ἔγιναν τὸν τελευταῖον μῆνα. Ἐπὶ τῇ βάσει τούτων ἐκκαθαρίζεται κατὰ μῆνα τὸ ἠσφαλισμένον ποσόν. Ἄν ἐξανετηθῇ, τότε ἀνανεῶνεται τιμηρῶς ἢ ἀσφάλισις, ἐφ' ὅσον δέν καταγγελθῇ. Εἰς τὰς ὁμαδικὰ ἀσφαλιστήρια μὲ ἡμερησίαν ἀπογραφὴν (τὰ λεγόμενα ἡμερησίου ἀσφαλιστήρια) γίνεται ἀνάλογος ρυθμισις.

Τὰ γενικὰ ἀσφαλιστήρια (τρέχουσα ἀσφάλισις) ἀρμόζουν κυρίως διὰ τὴν ἀσφάλισιν ἐμπορευμάτων ὑπὸ ἐμπόρων ποῦ ἔχουν συνεχεῖς φορτώσεις. Τὸ μεμονωμένον ἀσφαλιστήριον ἐφαρμόζεται κυρίως εἰς τὴν ἀσφάλισιν σμμάτων, ἀλλὰ δέν περιορίζεται μόνον εἰς αὐτήν. Εἶναι συνηθέστατον (ἰδίως εἰς τὴν Ἑλλάδα) καὶ εἰς τὴν ἀσφάλισιν ἐμπορευμάτων.

3. Τὰ διὰφορα εἶδη ἀσφάλσεως μεταφορῶν. α) Ἡ ἀσφάλισις θαλασσίων μεταφορῶν. Ἡ βάση τῆς νομικῆς διαμορφώσεως τῆς ἀσφάλσεως θαλασσίων μεταφορῶν εἶναι αἱ διατάξεις τῶν ἀρθρ. 257-291 τοῦ Κ.Ι.Ν.Δ. Ἀλλὰ τὸ περιεχόμενον τῆς συμβάσεως φαίνεται εἰς τοὺς Γενικοὺς Ὁρους τῶν θαλασσοασφαλιστηρίων συμβολαίων. Εἰς τὴν Ἑλλάδα ἔχομεν ποικιλῶν θαλασσοασφαλιστηρίων καὶ παρ' ὅλας τὰς προσπάθειας τοῦ "Συνδέσμου τῶν ἐν Ἑλλάδι ἐργαζομένων θαλασσοασφαλιστικῶν Ἐταιριῶν" δέν κατωρθώθη νὰ δεχθῶσιν ὅλοι αἱ Ἐταιρεῖαι ἐνιαῖον τύπον συμβολαίων. Πάντως κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἔγιναν ὄρισμένα ὑποδείγματα, μελετημένα ἀπὸ ἐιδικοὺς νομικοὺς καὶ εἰς τὸ μάθημά μας θὰ ἔχωμεν ὑπ' ὄψιν αὐτὰ τὰ ὑποδείγματα.

Τὰ θαλασσοασφαλιστήρια κατατάσσονται εἰς δύο κατηγορίας, δηλαδὴ ἀσφαλιστήρια σιαφῶν καὶ ἀσφαλιστήρια ἐμπορευμάτων. Τὰ ἀσφαλιστήρια σιαφῶν διακρίνονται εἰς ἀσφαλιστήρια ἀτμοπλοίων καὶ εἰς ἀσφαλιστήρια ἰστιοφόρων καὶ πετρελαιοκινήτων πλοίων. Ἐπίσης τὰ ἀσφαλιστήρια ἐμπορευμάτων διακρίνονται εἰς ἀσφαλιστήρια μεταφορᾶς ἐμπορευμάτων δι' ἀτμοπλοίων καὶ εἰς ἀσφαλιστήρια μεταφορᾶς ἐμπορευμάτων δι' ἰστιοφόρων ἢ πετρελαιοκινήτων. Ἐπίσης ἔχομεν ἀσφαλιστήρια ἀγγλικοῦ τύπου, ὡς αὐτὰ ποῦ χρησιμοποιοῦν οἱ ἄγγλοι ἀσφαλισταί, καὶ ἀσφαλιστήρια τύπου "τῆς Ἑγγύς Ἀνατολῆς" (Πολίς Λεβαντίν), τελευταίως δὲ καὶ ἀσφαλιστήρια ἑλληνι-

κοῦ τύπου ὡς αὐτό τό ὁποῖον παρατίθεται κατωτέρω ἐν τῷ παρόντι.

Συμφώνως μέ τό ἄρθρον 258 τοῦ Κ.Ι.Ν.Δ. τό ἀσφαλιστήριον θαλάσσης περιλαμβάνει, ἐπίτός τῶν γενικῶν στοιχείων κάθε ἀσφαλίσεως (Ἐμπ. Ν. 192 ἤτοι τοῦ προσώπου τοῦ ἀσφαλιζομένου, τοῦ προσώπου τοῦ ἀσφαλιστοῦ τοῦ ἀντικειμένου τῆς ἀσφαλίσεως, τοῦ ἀσφαλισθέντος ποσοῦ, τοῦ ἀσφαλιστροῦ, τῶν κινδύνων, οὓς ἀναλαμβάνει ὁ ἀσφαλιστής καί τοῦ χρόνου τῆς ἐνάρξεως καί τῆς λήξεως αὐτῶν) καί τά ἐξῆς ἐπί πλέον στοιχεῖα, ἤτοι τό ὄνομα, τό εἶδος, τήν χωρητικότητα καί τήν ἰθαγένειαν τοῦ πλοίου.

Πάντως ἂν ὁ ἀσφαλιζόμενος δέν δύναται νά δώσῃ ὅλας αὐτάς τάς λεπτομερείας, ὁ νομος ἐπιτρέπει ν' ἀναπληρῶσθουν μέ ἄλλας δηλώσεις καταλλήλους διά νά καθορίσουν τό ἀντικείμενον τῆς ἀσφαλίσεως. Ἡ ἀσφάλισις δύναται νά ἔχη ἀντικείμενον α) τό πλοῖον, β) τάς μηχανάς, τά ἄρμενα καί σύσκευά, τόν ἐξοπλισμόν, τήν σερμαγιάν (χρημάτιον) καί τά τρόφιμα γ) τόν ναῦλον τῶν ἐπιβατῶν καί τῶν φορτωθέντων πραγμάτων, δ) τά φορτωθέντα πράγματα ε) τά λόγῳ ναυτικοῦ δανείου δοθέντα καί τόν ναυτικόν τόκον αὐτῶν στ) τά ποσά τά πληρωθέντα ἢ ὀφειλόμενα διά "γενικὴν ἢ κοινὴν ἀβάρταν" καί τά ἔξοδα τά γενόμενα ἢ ὀφειλόμενα διά "μερικίας ἀβαρίας" ζ) τό ἐλπίζόμενον κέρδος τῶν ἐμπορευμάτων η) κάθε ἄλλο πρᾶγμα ἐκτιμητόν εἰς χρήματα καί ὑποκειμένον εἰς θαλασσίους κινδύνους καί ἐν γένει πᾶν ἐννοημον συμφέρον ἐκτιθέμενον εἰς θαλασσίους κινδύνους (Κ.Ι.Ν.Δ. 259). Τό ἀσφάλισμα καθορίζεται κατὰ τήν ἀξίαν ἣν εἶχον τά ἀσφαλισθέντα πράγματα καθ' ὄν χρόνον ἤρξατο ἡ ἀσφαλιστικὴ κάλυψις. Ἐπί ἀσφαλίσεως φορτίου προστίθενται τά ἔξοδα φορτώσεως καί ἐκφορτώσεως, ὁ ναῦλος καί τό ἀσφαλιστρον (Κ.Ι.Ν.Δ. 268).

Τά ἀσφαλιστήρια περιέχουν διαφορετικοὺς κανόνας διά τήν ἀσφαλιζομένην ἀξίαν, ἤτοι διά τό ἀσφάλισμα, Ὁρίζουν δηλαδή ὅτι ἡ ἀνωτάτη ἀξία ἡ καλυπτομένη ὑπό τῆς ἀσφαλίσεως εἶναι (ἐντός τῶν ὁρίων πάντοτε τοῦ ἀσφαλισθέντος ποσοῦ καί κατ' ἀναλογίαν πρὸς αὐτό) ἴση 1) διά τάς πρώτας ὕλας καί τά προϊόντα τοῦ ἐδάφους μέ τήν ἀξίαν τοῦ ἐμπορεύματος εἰς τόν τόπον τοῦ προορισμοῦ καί κατὰ τήν ἐποχὴν τῆς ἐκφορτώσεως 2) διά τά βιομηχανικά προϊόντα ἴση μέ τήν ἀξίαν τοῦ ἐμπορεύματος εἰς τόν τόπον καί κατὰ τόν χρόνον τῆς φορτώσεως ἐπηυξημένην μέ ὅλα τά μέχρι τοῦ πλοίου ἔξοδα, τάς μὴ ἐπιστρεπτέας καταβολάς ναύλου, τό ἀσφάλιστρον καί προσδοκώμενον κέρδος 10%. Δύναται ὅμως

νά καθορισθῆ ἡ ἀσφαλιζομένη ἀξία καὶ εἰς ὄρισμένον ποσόν, ὅποτε ὑπάρχει ἡ λεγομένη ἀποτίμησις (ἄρθρ. 268 παρ. 2 τοῦ Κ.Ι.Ν.Δ.).

Ἡ ἀποτίμησις αὕτη δὲν δεσμεύει τὸν ἀσφαλιστὴν ἐκτός ἂν ἐγένετο δευτῆ ἀπὸ τὸν ἀσφαλιστὴν ἐν τῷ ἀσφαλιστηρίῳ. Ἄν ἡ ἀποτίμησις εἶναι χαμηλωτέρα τῆς πραγματικῆς ἀξίας, τότε ἔχομεν ὑπασφάλισιν καὶ ἐφαρμόζεται τὸ ἄρθρ. 201 τοῦ Ε.Ν. (καὶ ἡ πίστις τοῦ ἀσφαλιζομένου καθιστᾷ τὴν ἀσφάλισιν ἄνευ ἀποτελέσματος καὶ ὁ ἀσφαλιστὴς κερδίζει τὸ ἀσφάλιστρον. Καλὴ πίστις ἐπιφέρει μείωσιν τῆς ἀσφαλιζομένης ἀξίας συμφῶνως μετὰ τὴν πραγματικὴν ἀξίαν μετὰ ἀποζημιώσιν τοῦ ἀσφαλιστοῦ $\frac{1}{2}\%$ ἐπὶ τῆς ἀσφαλισθείσης ἀξίας). Τὰ ἀσφαλιστήρια ὅμως προβλέπουν ὅτι καὶ ἂν ἀνεγνωρισθῶσιν οἰαιδήποτε ἀξίαι, ἡ Ἐταιρεία δικαιούται εἰς περιπτώσιν ζημίας ἢ ἀπωλείας νά ζητήσῃ τὴν ἐξακριβώσιν τῆς πραγματικῆς ἀξίας καὶ νά ἐλαττώσῃ, εἰς περιπτώσιν ὑπερβολῆς, τὸ ἀσφαλισθὲν ποσόν, ἐκτός ἂν ρητῶς ἀπεδέχθῃ μεγαλυτέραν ἀποτίμησιν.

Εἰς τοὺς γενικοὺς ὅρους τῶν ἀσφαλιστηρίων συμβολαίων ἐπαναλαμβάνεται ἡ γενικὴ ἀρχὴ τῶν ἀσφαλίσεων σχετικῶς μετὰ τὴν καλὴν πίστιν τοῦ ἀσφαλιζομένου. Κάθε παρασιώλησις ἢ ἀναληθὴς δήλωσις ἐκ μέρους τοῦ ἀσφαλιζομένου, καὶ κάθε διαφορὰ μεταξὺ ἀσφαλιστηρίου καὶ φορτωτικῆς, ἥτις θά ἠλλοιώσῃ τὴν περὶ τοῦ κινδύνου ἀντίληψιν τοῦ ἀσφαλιστοῦ ἢ θά μετέβαλε τὸ ἀντικείμενον τοῦ κινδύνου καθιστᾷ ἄκυρον τὴν ἀσφάλισιν, ἀκόμη καὶ ἂν ἡ παρασιώλησις ἢ ἡ ἀναληθὴς δήλωσις ἢ ἡ ἀσυμφωνία δὲν ἠθελὲν ἐπιδράσῃ εἰς τὴν ζημίαν ἢ εἰς τὴν ἀπώλειαν τοῦ ἠσφαλισμένου ἀντικειμένου. Ὡστε ἡ ἀσφαλιστικὴ σύμβασις εἶναι συμβόλαιον ἀπολύτου καλῆς πίστεως. Ὁ ἀσφαλιστὴς πληρώνει εἰς τὴν περιπτώσιν ζημίας μόνον ἐπὶ τῇ ἐμφανίσει τοῦ ἀσφαλιστηρίου.

Ἡ νόμιμος κατοχὴ ἀσφαλιστηρίου καὶ φορτωτικῆς (ἐπὶ ἀσφαλίσεως φορτίου) ἀρκεῖ πρὸς νομιμοποίησιν τοῦ κατόχου ὡς φορέως τοῦ ἠσφαλισμένου συμφέροντος (Κ.Ι.Ν.Δ. 279). Ἀπαλλάσσεται ἐπομένως πάσης ὑποχρέωσεως ὁ ἀσφαλιστὴς ἅμα πληρώσῃ εἰς τὸν κομιστὴν τοῦ ἀσφαλιστηρίου, χωρὶς νά παρίσταται ἀνάγκη πληρεξουσιότητος. Ἐὰν χαθῆ τὸ ἀσφαλιστήριον πρέπει νά δηλωθῆ ἡ ἀπώλεια διὰ νά προστατευθοῦν τὰ δικαιώματα τοῦ ἀσφαλιζομένου ἀπὸ καταχρήσεως. Διὰ τὴν ἀποφεύγωνται ἀσάφεια καὶ ἀμφισβητήσεις ἐκ τῶν προτέρων, τὰ ἀσφαλιστήρια ὁρίζουν ὅτι ὁ ἀσφαλιζόμενος ἔλαβε γνῶσιν ὅλων τῶν γενικῶν καὶ εἰδικῶν ὄρων καὶ ὅτι τοὺς ἀπεδέχθη. Βασικῶς τὸ ἀσφάλιστρον πληρώνεται τοῖς μετροητοῖς κατὰ πῆν στιγμήν τῆς παραδόσεως τοῦ ἀσφαλιστηρίου. Εἰς τὰς ἐξαιρε-

τινάς ὅμως περιπτώσεις πού δέν ἐπληρώθη συμψηφίζεται πάντοτε μέ τήν ὀφειλομένην ἀποζημίωσιν καί ἂν ἀκόμη τό ἀσφαλιστήριο ἤθελε μεταβιβασθῆ εἰς τρίτον κομιστήν.

Τό ἀσφάλιστρον ὀφείλεται πλήρες ἐάν ἤρξατο ὁ κίνδυνος (Κ.Ι.Ν.Δ. 265). Ἐάν ὅμως ἐματαιώθῃ ὁ κίνδυνος, τότε ὀφείλεται ποσόν ἴσον πρός τό ἥμισυ τοῦ ἀσφαλιστρού, μέ ἀνώτατον ὄριον 1/2% τοῦ ἀσφαλιστικοῦ ποσοῦ.

Ἐάν πτωχεύσῃ ὁ ἀσφαλιζόμενος ἢ ἀναστείλῃ προδήλως τās πληρωμάς του, ἐνώ οἱ κίνδυνοι τρέχουν ἀκόμη καί δέν ἔχει πληρωθῆ τό ἀσφάλιστρον τότε ἡ Ἐταιρεία δικαιούται νά ζητήσῃ ἐγγύησιν, καί ἂν δέν δοθῆ ἐγγύησις ἐντός 48 ὥρων τό ἀσφαλιστήριο ἀκυρώνεται χωρίς ἄλλην εἰδοποίησιν ἢ διατύπωσιν. Ἐάν ἐν πράξεως τοῦ ἠσφαλισμένου ἐπῆλθεν ἀλλαγὴ τῆς πλευσεως, τοῦ πλοῦ ἢ τοῦ πλοῦ, ὁ ἀσφαλιστής ἔκτοτε δέν ἐνέχεται, ἀποκερδαίνει δέ ὀλόκληρον τό ἀσφάλιστρον (Κ.Ι.Ν.Δ. 273).

Ἰδιαιτέραν σημασίαν ἔχει ἡ ἐκτασις τῆς εὐθύνης τοῦ ἀσφαλιστοῦ. Ὁ ἀσφαλιστής φέρει τόν κίνδυνον τῶν ἀπωλειῶν καί ζημιῶν, πού ἐπέρχονται εἰς τὰ ἀσφαλισθέντα πραγματά ἀπό τρικυμίαν, ναυάγιον, προσάραξιν, σύγκρουσιν, ἀναγκαστικὴν ἀλλαγὴν πλευσεως, πλοῦ ἢ πλοῦ, ἀπό ἐμβολήν ἔκρηξιν, πυρκαϊάν, πειρατείαν, διαρπαγὴν, καί ἐν γένει ἀπό οἷονδῆποτε γεγονός συμβάν κατά τόν πλοῦν, συμπεριλαμβανομένης καί τῆς κλοπῆς (Κ.Ι.Ν.Δ. 269). Ἀνάλογον ὄρον περιέχουν καί τὰ ἀσφαλιστήρια τῶν Ἐταιρειῶν.

Τὰ ἀσφαλιστήρια ὅμως ἐξαιροῦν τās ζημίας, ἀπωλείας καί ἔξοδα καί κάθε ἄλλην συνέπειαν ἀπό ἐμφύλιον ἢ ἐξωτερικόν πόλεμον, ἀπό κατασχέσεις, λείαν, βιαιοπραγίας, ἀπερνήσεων, στάσεις, ἐμπορικούς ἀποκλεισμούς, πολιτικά ἀδικήματα καί ἀπεργίας. Ἐπίσης ἐξαιροῦνται αἱ ζημίαι ἀπό τορπίλλας καί νάρκας. Ὁ Κ.Ι.Ν.Δ. (272) ὀρίζει ὅτι ἡ ἀσφάλισις κατά θαλασσίων κινδύνων λύεται ἀφ' ἧς τό πλοῦν ἐκτεθῆ εἰς πολεμικούς κινδύνους, ἐκτός ἐάν ἡ ἀσφάλισις συνήφθῃ ληφθέντων ὑπ' ὄψει καί τῶν πολεμικῶν κινδύνων.

Ἐπίσης δέν εὐθύνονται αἱ Ἐταιρεῖαι διὰ ζημίας ὀπό "ἴδιον ἐλάττωμα" τοῦ ἠσφαλισμένου ἀντικειμένου καί ἀπό βροχήν, ἀτμοσφαιρικής ἐπιδράσεις, ὑγρασίαν τοῦ κῦτου τοῦ πλοῦ, ἔντομα, ποντικούς καί νυφίτσες, ἀπό κλοπὴν, ἀπό θραῦσιν, σικωρίαν, ροήν, διασκορπισμόν, κακὴν στοιβασίαν, κακὴν τοποθέτησιν, ἀνεπαρκῆ συσκευασίαν, λαθρεμπόριον, ἀπό πράξεις ἐγκληματικὰς, παρανόμους ἢ δολίους τοῦ πλοιάρχου καί τοῦ πληρώματος, πού εἶναι γνωστὰ μέ τό ὀ-

νομα ναυταπάτη. 'Εν τούτοις ὁ Κ.Ι.Ν.Δ. (274) ὀρίζει ὅτι ὁ ἀσφαλιστὴς δὲν ἀπαλλάσσεται ἐκ μόνου τοῦ γεγονότος ὅτι αἱ ἀπώλειαι ἢ αἱ ζημίαι ὀφείλονται εἰς ὑπαιτιότητα τοῦ πλοῦ-
άρχου, τοῦ πληρώματος ἢ ἄλλων προσώπων. 'Αντιθέτως εὐθύνεται ὁ ἀσφαλιστὴς διὰ τὰς συνεισφοράς εἰς κοινήν ἀβάριαν.

Αἱ ὑποχρεώσεις τῆς 'Εταιρείας καθορίζονται ὑπὸ τοῦ "κανονισμοῦ" τῆς κοινῆς ἀβαρίας, ἐφ' ὅσον συνετάχθη εἰς κα-
τάλληλον τόπον καὶ συμφώνως μετὰ τὰς νομίμους διατάξεις πού
λοχύουν εἰς αὐτὸν τὸν τόπον, δηλαδὴ εἰς τὸν τελικὸν λιμέ-
να ἐκφορτώσεως ἢ εἰς τὸν λιμένα, ἔνθα συνέβη ἡ διακοπή
τοῦ πλοῦ (Κ.Ι.Ν.Δ. 233). "Ὅσον διὰ τὰς μερικὰς ἀβαρίας τὰ
ἀσφαλιστήρια περιέχουν τὸν ὄρον "ἐλεύθερον μερικῆς ἀβα-
ρίας". 'Ἡ ρῆτρα "ἐλεύθερον μερικῆς ἀβαρίας" ἀπαλλάσσει τὸν
ἀσφαλιστὴν ἀπὸ τὰς ὑλικὰς μερικὰς ἀβαρίας ἢ τὰς εἰς ἐξοδα
συνισταμένας τοιαύτας ἢ ἀπὸ τὴν ἀπώλειαν εἰς βάρος ἢ πο-
σότητα. 'Εν τούτοις εὐθύνεται ἡ 'Εταιρεία καὶ διὰ μερικὴν
ἀβάριαν εἰς περίπτωσιν ἐγκαταλείψεως τῶν ἀσφαλισθέντων
πραγμάτων (Κ.Ι.Ν.Δ. ἄρθρ. 281).

'Ἡ μερικὴ ἀβάρια δύναται ν' ἀσφαλισθῇ καὶ εἰς ἄλλας
περ.πτώσεις ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω, ἀλλὰ μόνον κατόπιν εἰδικῆς
συμφωνίας καὶ μετὰ πληρωμὴν ἐπασφαλιστροῦ.

Οἱ κίνδυνοι τοὺς ὁποίους ἀσφαλίζει ὁ ἀσφαλιστὴς
φορτίου ἀρχίζουν ἀπὸ τὴν στιγμήν τῆς ἐνάρξεως τῆς φορτώ-
σεως ἀφ' ἧς στιγμῆς τὰ ἐμπορεύματα ἐγκαταλείπουν τὴν ξηρὰν
διὰ νὰ φορτωθοῦν εἰς τὸ πλοῖον καὶ τελειώνουν τὴν στιγμήν
πού τὰ ἐμπορεύματα ἀποτίθενται εἰς τὴν ξηρὰν εἰς τὸν τό-
πον τοῦ προορισμοῦ. Σημειωτέον ὅτι οἱ κίνδυνοι τῶν βαρῶν
καὶ δὲν βαρύνουν τὴν 'Εταιρίαν ἐνῶ ἀντιθέτως οἱ κίνδυνοι
μεταφορᾶς μετὰ φορτηγίδας ἀπὸ τὴν ἀποβάθραν εἰς τὸ πλοῖον
καὶ τὰνάπαιιν βαρύνουν τὴν 'Εταιρίαν, ἐφ' ὅσον αἱ φορτη-
γίδες ἐχρησιμοποίησαν συμφώνως μετὰ τὰς τοπικὰς συνθηε-
ας (Κ.Ι.Ν.Δ. 264). 'Ἡ παραμονὴ τῶν ἐμπορευμάτων εἰς φορ-
τηγίδας ἀσφαλίζεται μόνον ἐφ' ὅσον δὲν ὑπερβαίνει τὰς 24
ῥας κατὰ τὴν φόρτωσιν καὶ τὰς 48 ῥας κατὰ τὴν ἐκφόρτω-
σιν, καὶ ἐφ' ὅσον κατεποντίσθησαν ἢ κατεστράφησαν ἐντελῶς
αἱ φορτηγίδες ἐκ θραύσεως ἢ ἐκ πυρκαϊᾶς.

'Ἡ εὐθύνη τοῦ ἀσφαλιστοῦ, ὅπως καθορίζεται ἀνωτέρω
ὑπόκειται εἰς διαφόρους περιορισμοὺς ἢ ἐπεκτάσεις πού δύ-
ναιται νὰ συμφωνηθοῦν μετὰ εἰδικὰς ρήτρας καταχωρουμένας εἰς
τὸ ἀσφαλιστήριον. 'Ἡ ρήτρα κινδύνων πολέμου π.χ. ἐπεκτε-
ίνει τὴν εὐθύνην τοῦ ἀσφαλιστοῦ καὶ διὰ ζημίας ἢ ἀπώλειας
πού προέρχονται ἀπὸ πολεμικοὺς κινδύνους. Φυσικὰ ὁ ἀσφα-
λιστὴς διὰ ν' ἀναλάβῃ προσθέτως καὶ τοὺς πολεμικοὺς κινδύ-

νους εισπράττει πρόσθετον ασφάλιστρον (Κ.Ι.Ν.Δ. 271). Ἡ ρήτρα "μόνον δι' ὀλικὴν ἀπώλειαν" σημαίνει ὅπως εἶναι προφανές ὅτι ἡ Ἑταιρεία εὐθύνεται μόνον ἂν ἀπωλεσθῇ ἐξ ὀλικήρου τὸ ἠσφαλισμένον ἀντικείμενον. Ἡ ρήτρα "ἐλεύθερον κλοπῆς" εἶναι αὐτονόητος. Ἡ ρήτρα "ἀπὸ ἀποθήκης εἰς ἀποθήκην" σημαίνει ὅτι ἡ ἀσφάλισις ἀρχίζει ἀπὸ τῆς στιγμῆς πού τὰ ἐμπορεύματα ἀπομακρύνονται ἀπὸ τὴν ἀποθήκην, ὅπου εὐρίσκοντο εἰς τὸν τόπον τῆς φορτώσεως, διὰ τὰ φορτωθῶν, καὶ τελειώνει τὴν στιγμὴν πού φθάνουν εἰς τὴν ἀποθήκην πού πρόκειται νὰ τὰ ἀποθηκεύσῃ ὁ παραλήπτης εἰς τὸν τόπον τοῦ προορισμοῦ. Συνήθως "ἀποθήκη" ἐννοεῖται τοῦ Τελωνείου, καὶ ἡ ἀσφάλισις συνεχίζεται ἐπὶ θῆμέρας εἰς τὸν τόπον τοῦ προορισμοῦ. Ὅταν ὅμως ἀσφαλίζεται ἡ παραμονὴ τῶν ἐμπορευμάτων εἰς τὰς ἀποθήκας τοῦ Τελωνείου, τότε ἡ ἀσφάλισις περιορίζεται μόνον διὰ τὸν κίνδυνον πυρκαϊᾶς καὶ παύει μετὰ οὐτῶ ἡμέρας ἀπὸ τὴν εἰσαγωγὴν τῶν ἐμπορευμάτων εἰς τὰς ἀποθήκας.

Ὁ ἀσφαλιζόμενος ὀφείλει ν' ἀνακοινώσῃ ἀμέσως πρὸς τὴν Ἑταιρείαν πᾶσαν ζημίαν ἢ ἀπώλειαν ὑποχρεούμενος ἅλλως εἰς ἀποζημίωσιν (Κ.Ι.Ν.Δ. 278). Ἐπίσης ὀφείλει νὰ φροντίσῃ διὰ τὴν διάσωσιν τῶν ἠσφαλισμένων ἀντικειμένων καὶ νὰ λαμβάνῃ συντηρητικὰ μέτρα, καθὼς καὶ νὰ μὴ παρεμβάλλῃ προσιδώματα εἰς τὰς σχετικὰς μετὰ τὴν διάσωσιν ἐνεργείας τῆς Ἑταιρείας. Ἐπίσης ὀφείλει νὰ ζητήσῃ τὴν ἀποζημίωσιν καὶ ἐν ἀνάγκῃ νὰ ἐναγάγῃ τὴν Ἑταιρείαν εἰς τὸ Δικαστήριον πρὸ τῆς παρελεύσεως δύο ἐτῶν ἀπὸ τῆς λήξεως τοῦ ἔτους καθ' ὃ συνέβη ἡ ἀπώλεια ἢ ἡ ζημία (Κ.Ι.Ν.Δ. 291-290), ἄλλως χάνει τὰ δικαιώματά του. Εἰς τὴν περίπτωσιν ὀλικῆς ἀπωλείας ὁ ἀσφαλιζόμενος δικαιούται νὰ ζητήσῃ τὸ ἠσφαλιζόμενον ποσόν. Ἀλλὰ ἀπὸ τὸ ποσόν αὐτὸ ἐκπλήττειται ἡ ἀξία τῶν διασωθέντων ἀντικειμένων. Διὰ τὸν διακανονισμόν τῶν ζημιῶν οἱ γενικοὶ ὅροι προβλέπουσι ὄρισμένην δικαιοσύνην. Ἰδίως καθορίζεται, πιστοποιήσις διὰ πραγματογνωμόνων ἀβαριῶν τῆς ἑταιρείας. Ἀλλὰ ἡ πιστοποιήσις αὕτη δέν εἶναι ὑποχρεωτικὴ, ἐφ' ὅσον διαφέρει ἀπὸ τὴν πραγματικὴν κατάστασιν.

Εἰς τὴν ἀσφάλισιν σωμάτων πλοίων ὁ ἀσφαλιστὴς δέν εὐθύνεται διὰ ζημίας πού προῆλθον ἀπὸ τὸ γεγονός ὅτι τὸ πλοῖον δέν ἦτο "ἱκανόν πρὸς πλοῦν", δέν ἦτο ἐπαριῶς ἐξοπλισμένον, ἐπηνδρωμένον ἢ ἐρματισμένον, ἢ δέν εἶχε τὰ νόμιμα ἔγγραφα. Ἐπίσης δέν εὐθύνεται ὁ ἀσφαλιστὴς διὰ ζημίας πού εἶναι ἀπλῆ συνέπεια τῆς φθορᾶς τοῦ πλοίου λόγῳ συνήθους χρήσεως ἢ ἡλικίας ἢ σκωρίας κλπ.

Ἐπί τῶν κατά χρόνον ἀσφαλίσεων οἱ κίνδυνοι ἀρχίζουν ἀπό τῆς χρονολογίας τοῦ ἀσφαλιστηρίου, ἐάν δέ ὁ χρόνος τῆς ἀσφαλίσεως λήξῃ διαρκιῶντος τοῦ πλοῦ, ἡ ἀσφάλις παρατείνεται καί λήγει τήν ἐπομένην τῆς ἡμέρας καθ' ἣν τὸ πλοῖον ἠγκυροβόλησε καί προσεδέθη εἰς τὸν λιμένα τοῦ τελικοῦ προορισμοῦ, ὅποτε ὅμως δικαιοῦται ὁ ἀσφαλιστής νά εἰσπράξῃ ἀνάλογον πρόσθετον ἀσφαλιστρον (Κ.Ι.Ν.Δ. 262).

Ἀντιθέτως ἐπί τῶν ἀσφαλίσεων κατά ταξείδιον οἱ κίνδυνοι ἀρχίζουν ἀπό τῆς ἐνάρξεως τῆς φορτώσεως ἢ τῆς παραλαβῆς ἔρματος, ἢ ἂν δέν πρόκειται νά παραληφθῇ οὔτε φορτίον οὔτε ἔρμα ἀπό τῆς στιγμῆς τῆς ἀπάρσεως καί λήγουν ἄμα τὸ πλοῖον ἠγκυροβολήσῃ καί προσεδέθῃ εἰς τὸν τόπον τοῦ προορισμοῦ ἢ ἂν πρόκειται νά ξεφορτωθῇ φορτίον ἢ ἔρμα, τὴν ἡμέραν πού ἐγίνεν ἡ ἐκφόρτωσις (Κ.Ι.Ν.Δ. 263). Ἡ ἀξία τοῦ πλοῦ καθορίζεται κατὰ τὴν συνομολόγησιν τῆς ἀσφαλίσεως (Κ.Ι.Ν.Δ. 268). Ἄλλὰ ἡ ἑταιρεία δικαιοῦται ὅποτεδῆποτε νά ἀμφισβητήσῃ τὴν ἀκρίβειαν τῆς ὁπωθεύσεως ἀξίας ἢ νά προκαλέσῃ πρᾶματογνωμοσύνην.

Εἰς τὴν περίπτωσιν ὀλικῆς ἀπώλειας ἡ ἑταιρεία ὀφείλει τὸ ἠσφαλισμένον ποσόν. Θεωρεῖται ὡς ὀλικὴ ἀπώλεια ὅταν τὸ πλοῖον κατεστράφη ἐντελῶς ἢ ἐξηφανίσθη ἢ περιῆλθε εἰς κατάστασιν "πλήρους ἀνικανότητος πρὸς πλοῦν" καί δέν δύναται νά ἐπισκευασθῇ. Ἐπίσης ὅταν τὰ ἔξοδα διὰ τὴν ἀνέλιξις, ἐπισκευήν καί ἐπαναφορὰν τοῦ πλοῦ εἰς κατάστασιν ἐξακολουθήσεως τῆς ναυσίπλοιας ὑπερβαίνουν τὰ τρία τέταρτα τῆς ἀσφαλιστικῆς ἀξίας ἢ ὅταν δέν εἶναι ἐφικτὴ ἢ ἐπισηυή εἰς τὸν τόπον τοῦ ἀτυχήματος, οὐδ' εἶναι δυνατὴ ἢ αὐτόθι μεταφορὰ τῶν μέσων ἐπισκευῆς ἢ ἡ ρυμούλκισις τοῦ πλοῦ εἰς λιμένα ἔνθα δύναται νά ἐπισκευασθῇ (Κ.Ι.Ν.Δ. 281).

Ἐπίσης ὅταν παρῆλθον τρεῖς μῆνες (3) ἀπὸ τῆς τελευταίας εἰδήσεως περὶ τοῦ πλοῦ ἢ πέντε (5) μῆνες προκειμένου περὶ ἰστιοφόρου καί πιθανολογεῖται ἡ ἀπώλειά του. Εἰς ὅλας αὐτάς τὰς περιπτώσεις ὁ ἠσφαλισμένος δικαιοῦται νά ἐγναταλείψῃ εἰς τὴν ἑταιρίαν τὸ πλοῖον καί ν' ἀπαιτήσῃ τὴν ἀποζημίωσιν τῆς ὀλικῆς ἀπώλειας.

Εἰδικαὶ περιπτώσεις ἀσφαλίσεως εἶναι ἡ ἀσφάλις τοῦ ἐπιζομένου κέρδους, ἡ ἀσφάλις ναύλου, καί ἡ ἀσφάλις ναυτοδανείου.

Εἰς τὴν πρακτικὴν τῶν ἀσφαλιστικῶν ἑταιρειῶν συναντῶμεν δύο εἰδῶν τιμολόγια, τὰ ὑποχρεωτικὰ καί τὰ πληροφορικὰ. Φυσικὰ τὰ πρῶτα ἔχουν μεγαλυτέραν σημασίαν.

Διὰ τὸν καταρτισμὸν τῶν τιμολογίων λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν, ὅπως εἴπομεν ἀνωτέρω τὸ μέγεθος τοῦ κινδύνου. Ἐπειδὴ ὁ θαλασσοασφαλιστὴς εἰσθύνεται κατ' ἀρχὴν δι' ὄλους τοὺς κινδύνους, ὁ ἀκριβὴς υπολογισμὸς τῶν κινδύνων εἶναι ἀδύνατος. Διὰ τοῦτο περιορίζονται συνήθως οἱ θαλασσοασφαλισταὶ εἰς τὴν πείραν των. Τεχνικὰ βοηθήματα διὰ τὴν ἀσφάλισιν σωμάτων πλοίων καὶ ἐμπορευμάτων εἶναι οἱ κατάλογοι τῶν πλοίων (Νηογνώμονες) πού περιέχουν στοιχεῖα τῶν πλοιοκιτητῶν, τοῦ εἴδους, τῆς ποιότητος, τῆς ἡλικίας καὶ τῆς χρησιμοποίησεως τοῦ πλοίου. Ἐπίσης διὰ τὸν καταρτισμὸν τοῦ τιμολογίου σκαφῶν ἔχει σημασίαν ἡ κατάστασις τῆς ναυλαγοῦρας, καθὼς καὶ τῆς ἀσφαλείας τῶν θαλασσῶν. Μεγάλην σημασίαν ἔχει ἐπίσης ὁ ὑποκειμενικὸς κίνδυνος, δηλαδή ἡ ἐμπιστοσύνη εἰς τὸ πρόσωπον, ἡ ἐπιμέλεια καὶ ἡ οἰκονομικὴ κατάστασις τοῦ ἐφοπιστοῦ, τοῦ πλοιάρχου, τοῦ πληρώματος καὶ τῆς εἰδιότητος αὐτῶν ἱκανότητος εἰς τὴν ναυσιπλοίαν. Εἰς τὴν ἀσφάλισιν ἐμπορευμάτων ἔχει μεγάλην σημασίαν ἐπίσης ἡ "ἱκανότης πρὸς πλοῦν" τοῦ πλοίου καὶ ἰδίως κατασκευῆ του διὰ μεταφορὰν ἐμπορευμάτων. Ἐπίσης λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν αἱ διαδρομαὶ τῶν ταξειδίων, ἡ διάρκειά των, ἡ ἐποχὴ τοῦ ἔτους, τὸ εἶδος καὶ ἡ ποσότης τῶν ἐμπορευμάτων, ἡ ἀξία των, τὸ εἶδος τῆς συσκευασίας καὶ τοῦ στοιβάγματος καὶ αἱ συνθῆκαι φορτώσεως, ἐναποθηγεύσεως καὶ ἐκφορτώσεως.

Ἀναλόγως τῶν περιστατικῶν αὐτῶν καθορίζονται τὰ ἀσφάλιστρα εἴτε δι' ἐκάστην μεμονωμένην περίπτωσιν εἴτε γενικῶς κατὰ τιμολογιακὰς κατηγορίας. Σιγά-σιγά ἐξελιχθῆσαν τὰ τιμολόγια εἰς ποσοστὰ μέσου ὄρου διὰ καθὲ κινδύνον μέσου ὄρου. Πάντως ὑπάρχει συνήθως ποικιλία τιμολογίων καὶ δι' αὐτὸ θὰ περιορισθῶμεν ν' ἀναφέρωμεν κατωτέρω τὰ κυριώτερα πού χρησιμοποιοῦνται εἰς τὴν ἀγορὰν μας πρὸ αὐτοῦ ὅμως πρέπει ν' ἀναφέρωμεν καὶ τὰς Συμφωνίας ποὺ συνάπτονται μεταξύ τῶν ασφαλιστῶν μιᾶς χώρας ἢ καὶ διεθνῶς μεταξύ πολλῶν χωρῶν. Καὶ αὗται διακρίνονται εἰς ὑποχρεωτικὰς καὶ εἰς προαιρετικὰς, καὶ συνάπτονται ἐντὸς τῶν Συνδέσμων τῶν ασφαλιστῶν ἢ μεταξύ Συνδέσμων διαφόρων χωρῶν. Αἱ συμφωνίαι αὗται ἀφοροῦν διάφορα ζητήματα, ἀλλὰ κυρίως ἔχουν ἀντικείμενον ὠρισμένας ρῆτρας (ὄρους) ἀσφαλίσεως καθὼς καὶ ἄλλα θέματα τῆς ασφαλιστικῆς ἐπιχειρήσεως. Διὰ τὴν παράβασιν τῶν υποχρεωτικῶν τιμολογίων καὶ συμφωνιῶν προβλέπονται συνήθως ποιναὶ καὶ διαδικασίαι ἐπιβολῆς αὐτῶν.

Ἐξετάζοντες τὰ τιμολόγια πού ἐφαρμόζονται εἰς τὴν Ἑλλάδα διὰ τὴν ἀσφάλισιν μεταφορῶν διακρίνομεν τρία εἶ-

δη τιμολογίων δηλαδή 1) τὰ τιμολόγια ἀσφαλίσεων μεταφορῶν ἐμπορευμάτων διὰ θαλάσσης 2) τὰ τιμολόγια ἀσφαλίσεων ἐμπορευμάτων μεταφορῶν διὰ ξηρᾶς καὶ 3) τὰ τιμολόγια ἀσφαλίσεως σκαφῶν. Ἐκαστον ἐξ αὐτῶν τῶν τριῶν τιμολογίων περιέχει ἀσφάλιστρα τόσον διὰ τοὺς συνήθεις κινδύνους μεταφορῶν ὅσον καὶ διὰ τοὺς πολεμικοὺς κινδύνους. Τὰ τιμολόγια ταῦτα ἔχουν θεσπισθῆ ὑπὸ τοῦ Συνδέσμου τῶν ἐν Ἑλλάδι ἐργαζομένων θαλασσοασφαλιστικῶν Ἐταιρειῶν καὶ εἶναι σήμερον πληροφοριακὰ ἀπλῶς καὶ οὐχὶ ὑποχρεωτικά.

1) Αἱ μεταφοραὶ ἐμπορευμάτων διὰ θαλάσσης ἐνεργοῦνται α) εἴτε μὲ Ἰστιοφόρα (μὲ βοηθητικὴν πετρελαιομηχανὴν ἢ χωρὶς αὐτήν) εἴτε μὲ ἀτμόπλοια, καὶ ἀσφαλίζονται οἱ θαλάσσιοι κίνδυνοι ἢ οἱ κίνδυνοι πολέμου. α) Τὰ ἀσφάλιστρα τῶν θαλασσίων κινδύνων ἐμπορευμάτων μεταφερομένων δι' Ἰστιοφόρων ἢ πετρελαιοκίνητων σκαφῶν περιλαμβάνονται εἰς τὸ Τιμολόγιον "Α" ποῦ περιέχει, πρῶτον, ἓνα πῖνακα "βασικῶν" ἀσφαλιστρῶν ἀναλόγως τοῦ ταξειδίου. Π.χ. διὰ ταξειδίου ἀπὸ Πειραιῶς εἰς Θεσσαλονικίην τὸ ἀσφάλιστρον εἶναι 1,80 % διὰ τοὺς θαλασσίους κινδύνους, ἐνῶ ἀπὸ Πειραιῶς εἰς Ἀλεξανδρούπολιν εἶναι 2,70%. Τὰ βασικὰ αὐτὰ ἀσφάλιστρα ἰσχύουν διὰ Ἰστιοφόρα χωρὶς βοηθητικὴν μηχανὴν ποῦ ἔχουν κλάσιν ΑΙΙ τοῦ Ἑλληνικοῦ Μηογνώμονος καὶ ἡλικίαν μέχρις 25 ἐτῶν. Ἄν τὸ Ἰστιοφόρον δὲν ἔχει κλάσιν προβλεπεται ἐπασφάλιστρον. (δηλ. πρόσθετον ἀσφάλιστρον) 0,40%. Ἄν ἀσφαλίζονται καὶ οἱ κίνδυνοι καταστρώματος (δηλ. ἐμβολή ὑπὸ τοῦ πλοῦ ἀρχου καὶ ἀρπαγῆ ὑπὸ τῶν κυμάτων) τότε τὰ βασικὰ ἀσφάλιστρα τριπλασιάζονται, καὶ ἂν ἀσφαλίζονται ἐμπορεύματα εἰς χῦμα καὶ κενὰ βαρέλια ἐπὶ τοῦ καταστρώματος τότε τὰ βασικὰ ἀσφάλιστρα τετραπλασιάζονται. Ἄν τὸ Ἰστιοφόρον εἶναι ἡλικίας ἀκαθορίστου ἢ μεγαλυτέρας τῶν 25 ἐτῶν ἐφαρμόζεται αὐξησὶς 50% τοῦ βασικοῦ ἀσφαλιστροῦ. Ἀνανεφαλαίωνοντες ἂν ἀνωτέρω παρατηροῦμεν ὅτι τὰ "βασικὰ" ἀσφάλιστρα τοῦ τιμολογίου Ἰστιοφόρων "Α" ἐφαρμόζονται διὰ φορτώσεις ἐμπορευμάτων ὑπὸ τὸ κατάστρωμα μὲ Ἰστιοφόρα ἢ βενζινοπλοία ἢ πετρελαιοκίνητα πλοῖα ἡλικίας μικροτέρας τῶν 25 ἐτῶν καὶ κλάσεως ΑΙΙ τοῦ Ἑλληνικοῦ Μηογνώμονος. Κατ' ἀρχὴν ἡ ἀσφάλις ἰσχύει μόνον ἐναντίον τῆς ὄλιγης ἀπώλειας τοῦ ἐμπορεύματος τῆς ἐπερχομένης συνεπεῖα ὄλιγης ἀπώλειας τοῦ Ἰστιοφόρου. Ἄν ὅμως πρόκειται νὰ γίνῃ ἀσφάλις μὲ τὸν ὄρον "ἐλεύθερα μερικῆς ἀβαρίας", δηλαδή ἂν ἀσφαλίζεται ἐκτός τῆς ὄλιγης ἀπώλειας καὶ ὁ κίνδυνος τῆς γενικῆς ἀβαρίας τότε εἰσπράττεται ἐπασφάλιστρον 0,20%. Τὸ Τιμολόγιον "Α" προβλέπει καὶ ὠρισμένας ἐκπτώσεις. Π.χ. διὰ τὰ πετρελαιοκίνητα πλοῖα, ἀναλόγως τῆς ἡλικίας των, παρέχεται

ἔκπτωσης (20-50% διὰ τὰ σιδηρᾶ καὶ 10-35% διὰ τὰ ξύλινα, ἐφ' ὅσον ἔχουν κλάσιν ΑΙΙ. Ἄν ὅμως ἔχουν κλάσιν ΒΙΙ, τότε αἱ ἐκπτώσεις αὗται ἐλαττώνονται εἰς τὸ ἥμισυ, καὶ ἂν δὲν ἔχουν καθόλου κλάσιν δὲν παρέχεται καμμία ἔκπτωσης). Αὐτὸ περίπου εἶναι τὸ περιεχόμενον τοῦ τιμολογίου "Α", διὰ μεταφοράς ἐμπορευμάτων με ἱστιοφόρα ἢ πετρελαιοκίνητα ἐναντίον θαλασσίων κινδύνων.

β) Διὰ τὴν ἀσφάλισιν τῶν θαλασσίων κινδύνων ἐμπορευμάτων μεταφερομένων με ἀτμόπλοια ἰσχύουν ἐλάχιστα ὄρια ἀσφαλιστρῶν 0,75% ἐφ' ὅσον ἡ ἀσφάλισις γίνεται με τὸν ὄρον "ἐλεύθερα μερικῆς ἀβαρίας" δηλαδὴ ὅταν ἀσφαλίζεται μόνον ἡ ὀλιγὴ ἀπώλεια καὶ ἡ γενικὴ ἀβαρία καὶ 1% ἐφ' ὅσον ἡ ἀσφάλισις γίνεται μετὰ μερικῆς ἀβαρίας, ὁπότε ὅμως ἐφαρμόζεται ἀπαλλαγὴ 3% ἐπὶ τῆς συνολικῆς ἀξίας τοῦ φορτίου δι' ἐμπορεύματα εἰς χῦμα καὶ 10% διὰ τὰ συσκευασμένα ἐμπορεύματα.

γ) Διὰ τὴν ἀσφάλισιν τῶν πολεμικῶν κινδύνων ἐπὶ ἐμπορευμάτων μεταφερομένων ἐντὸς τῆς Ἑλλάδος με ἀτμόπλοια, ἢ ἱστιοφόρα ἢ πετρελαιοκίνητα τὰ ἀσφαλιστὰ ποικίλλουν (ἀναλόγως τῶν πολεμικῶν συνθηκῶν).

2) Ἐρχόμεθα τώρα εἰς τὰς ἀσφαλίσεις ἐμπορευμάτων μεταφερομένων διὰ ξηρᾶς. Τὸ τιμολόγιον μεταφορῶν διὰ ξηρᾶς προβλέπει πρῶτον ἀσφαλιστὰ συνήθων κινδύνων μεταφορᾶς διὰ σιδηροδρόμου ἢ δι' αὐτοκινήτου. Καὶ ἂν μὲν ἡ ἀσφάλισις γίνεται με τὸν ὄρον "ἐλεύθερα μερικῆς ἀβαρίας" τὰ ἀσφαλιστὰ εἶναι 0,30% σιδηροδρομικῶς καὶ 0,50% δι' αὐτοκινήτου ἐντὸς τοῦ ἰδίου νομοῦ, ἐνῶ ἀπὸ ἐνός νομοῦ εἰς ἕτερον τὸ ἀσφαλιστρὸν μεταφορᾶς δι' αὐτοκινήτου εἶναι 0,80%. Ἄν πρόκειται νὰ καλυφθῇ καὶ ὁ κίνδυνος κλοπῆς ὀλοκλήρων δεμάτων (ὄχι μερικῆς κλοπῆς) εἰσπράττονται ἐπασφαλιστὰ ἀπὸ 0,30% μέχρι 1,70%, ἀναλόγως τοῦ μέσου μεταφορᾶς (σιδηροδρόμος ἢ αὐτοκίνητον) καὶ ἀναλόγως τοῦ ταξειδίου (ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ νομοῦ ἢ ἀπὸ ἐνός εἰς ἄλλον νομόν). Πάντως ἀποκλείονται τῆς ἀσφαλίσεως οἱ κίνδυνοι μερικῆς ἀβαρίας προερχομένης ἀπὸ βροχῆν ἢ ἐπαφῆν με ἄλλας οὐσίας καθὼς καὶ ἀπὸ μερικῆν κλοπῆν. Ἐπίσης ἐξαιροῦνται οἱ κίνδυνοι λεηλασίας, συλλήψεως, κατασχέσεως, ἐπιτάξεως καὶ κατακρατήσεως. Ἐντὸς τῶν ἀσφαλιστρῶν ὅμως συνήθων κινδύνων τὸ τιμολόγιον προβλέπει καὶ ἀσφαλιστρὸν πολεμικῶν κινδύνων ἴσον με $2\frac{1}{2}$ % διὰ ταξίδια ἐντὸς τῆς Ἑλλάδος.

3) Τὸ τρίτον τιμολόγιον ἀφορᾶ ἀσφαλίσεις σκαφῶν καὶ περιέχει ἀσφαλιστὰ θαλασσίων κινδύνων καὶ πολεμικῶν κινδύνων. Τὰ ἀσφαλιστὰ θαλασσίων κινδύνων καὶ

μαίνονται από 1% μέχρι 2,25% ἐφ' ὅσον πρόκειται δι' ἰστιοφόρα μέ πετρελαιομηχανήν καί μέ κλάσιν ΑΙΙ ἀναλόγως τῆς ἡλικίας των καί ἀναλόγως τοῦ ἂν ἡ ἀσφάλισις γίνεται μόνον διά τόν κίνδυνον ὀλικῆς ἀπώλειας ἢ δι' ὀλικῆν ἀπώλειαν καί σῶστρα ὁμοῦ. Φυσικά διά σκάφη πού ἔχουν κλάσιν ΒΙΙ εἰσπράττειται αὔξησις (20%) ἐπὶ τῶν ἀσφαλιστῶν κλάσεως ΑΙΙ καί διά σκάφη πού δέν ἔχουν κλάσιν ἢ δέν ἔχουν πετρελαιομηχανήν ἐφαρμόζονται βαρύτερα ἀσφαλιστῶν (1,50% μέχρι 3,25%). Τά σιδηρά σκάφη μέ βοηθητικὴν πετρελαιομηχανήν πέρνουσι ἐπιπῶσιν 25% καί τά ἀτιμόπλοια ἔχουν ἀσφαλιστῶν εὐθηνώτερα ἀναλόγως τῆς ἡλικίας των (ἀπό 1%-2%). Τά ἀσφαλιστῶν τῶν πολεμικῶν κινδύνων ἐπὶ σκαφῶν κυμαίνονται ἀναλόγως τοῦ ταξειδίου πού ἐκτελεῖ τὸ σκάφος. Ὅλα τὰ ἀνωτέρω ἀσφαλιστῶν τόσον διά τὰ τιμολόγια ἐμπορευμάτων διά θαλάσσης καί διά ξηρᾶς ὅσον καί διά τὸ τιμολόγιον σκαφῶν ἐφαρμόζονται διά ταξείδια ἐντός τῆς Ἑλλάδος. Διά τὰ ταξείδια ἐξωτερικοῦ ἱσχύουν ἄλλα διαφερετικὰ ἀσφαλιστῶν. Ἐπίσης πρέπει νά ἔχωμεν ὑπ' ὄψιν ὅτι τὰ τιμολόγια αὐτὰ καί ἰδίως τὰ τῶν πολεμικῶν κινδύνων ἀλλάζουσι συχνώτατα καί ἀπό στιγμῆς εἰς στιγμήν, προσαρμοζόμενα εἰς τοὺς κινδύνους πού ὑπόκεινται ὡς γνωστὸν εἰς αὐξομειώσεις.

ΚΩΔΙΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΝΑΥΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

(Νόμος 3816/1958)

ΤΙΤΛΟΣ ΕΝΔΕΚΑΤΟΣ

Περὶ κοινῶν ἀβαριῶν καί συνεισφορᾶς.

Ἄρθρον 219. Ἀποτελοῦν κοινὰς ἀβαρίας αἱ ζημίαι καί αἱ ἐπιπλοῦντα δαπάναι, αἱ γενόμεναι ἐκουσίως κατ' εὐλογον κρῖσιν πρὸς τὴν σωτηρίαν πλοῦ καί φορτίου ἀπὸ κοινοῦ θαλασσοῦ κινδύνου, ἐφ' ὅσον ἐπῆλθε τὸ ἐπιδιωχθέν ὠφέλιμον ἀποτέλεσμα.

Ἄρθρον 220. Κοινὴ ἄβαρία ὑπάρχει καί ἐπὶ ὀλοσχεροῦς θυσίας τοῦ φορτίου χάριν τοῦ πλοῦ ἢ τοῦ πλοῦ χάριν τοῦ φορτίου.

Ἄρθρον 221. Κοινὴν ἀβαρίαν ἀποτελεῖ καί ἡ δαπάνη ἢ γενόμενη πρὸς ἀποφυγὴν ἄλλης δαπάνης, ἣτις θὰ εἶχε τὸν χαρακτῆρα κοινῆς ἀβαρίας, ἀλλὰ μόνον μέχρι τοῦ ποσοῦ τῆς ἀποφυχθείσης.

Άρθρον 222.— Κοινή άβαρία ύπάρχει καί εις ἤν περίπτωσιν τό γεγονός, ὅπερ ἐδημιούργησε τόν κίνδυνον καί τήν άναγκήν τῆς θυσίας, αίτίαν ἔχει ἐλάττωμα τοῦ πλοίου ἢ τοῦ φορτίου, ἢ πταΐσμα τοῦ πλοιάρχου ἢ τοῦ δικαιοῦχου ἐπί τοῦ φορτίου, διατηρουμένου τοῦ δικαιώματος άναγωγῆς κατά τοῦ ύπαιτίου.

Άρθρον 223.— Κοινήν άβαρίαν άποτελοῦν ὁ μισθός καί τά ἔξοδα τροφοδοσίας τοῦ πληρώματος, ὡς καί αἱ λοιπαί δαπάναι ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι τό πλοῖον ἠμποδέσθη κατά τόν πλοῦν ἐκ διαταγῆς Πολιτείας τινός ἢ ἠναγκάσθη νά παραμείνη εἰς τινα λιμένα ἔνεκα πολέμου ἢ ἄλλης παρεμφεροῦς αίτίας.

Κοινήν άβαρίαν άποτελοῦν ἐπίσης ὁ μισθός καί τά ἔξοδα τροφοδοσίας τοῦ πληρώματος εἰς λιμένα άναγκαστικῆς προσορμῆσεως τοῦ πλοίου πρός ἐκτέλεσιν άπαραιτήτων ἐπισκευῶν διά τήν συνέχισιν τοῦ πλοῦ, καί ἐφ' ὅσον αἱ ἐπιχειραῖ αὐται συνιστοῦν κοινήν άβαρίαν.

Άρθρον 224.— Ἐπί ἐμβολῆς, αὐτή άποφασίζεται καί ἐνεργεῖται κατά τήν κρῖσιν άγαθοῦ άνδρός, ἰδίᾳ δέ λαμβάνεται ὅσπει τό βάρος, ἢ ἀξία καί ἡ ἐπί τοῦ πλοίου θέσις τῶν ἐκβλητέων.

Άρθρον 225.— Αἱ τήν κοινήν άβαρίαν συνιστῶσαι θυσίαι κατανέμονται μεταξύ διασωθέντος καί θυσιασθέντος φορτίου, ἀφ' ἑνός, τοῦ πλοίου καί τοῦ ναύλου, ἀφ' ἑτέρου. Ἡ κατανομή γίνεται διά συνεισφορᾶς καί ρυθμίζεται (κανονισμός τῆς άβαρίας) συμφώνως πρός τάς ἐπομένας διατάξεις, ἐφ' ὅσον δέν ύπάρχει συμφωνία γενομένη ρητῶς άποδεκτῆ ὑπό πάντων τῶν ἐνδιαφερομένων.

Άρθρον 226.— Ἡ δαπάνη πρός ἐπισκευήν τοῦ πλοίου ὑπολογίζεται μειουμένη κατά λόγον τῆς διαφορᾶς νέου πρός παλαιόν, οὐχί ὅμως πλέον τοῦ τρίτου αὐτῆς.

Ἡ κατά τήν διάταξιν τοῦ προηγουμένου ἑδαφίου μείωσις δέν ἐφαρμόζεται ἐπί τῶν δαπανηθέντων διά προσωρινήν ἐπισκευήν τοῦ πλοίου εἰς τόν λιμένα φορτώσεως, προσεγγίσεως ἢ άναγκαστικῆς προσορμῆσεως.

Άρθρον 227.— Τά θυσιασθέντα ὡς καί τά διασωθέντα πράγματα συνεισφέρουν κατ' ἀναλογίαν τῆς ἀξίας, ἣν ἔχουν εἰς τῶν λιμένα τῆς ἐκφορτώσεως, ἀφαιρουμένων τῶν ἐξόδων ἐκφορτώσεως, τῶν τελωνειακῶν δασμῶν ἢ ἄλλων παρομοίων βαρῶν.

Τό πλοῖον συνεισφέρει κατ' ἀναλογίαν τῆς ἀξίας ἣν ἔχει εἰς τόν λιμένα τῆς ἐκφορτώσεως. Ὁ άνεκκαθάριστος ναῦλος πραγμάτων καί ἐπιβατῶν, περί τοῦ ὁποῦ συνωμολο-

γήθη ὅτι θά εἶναι ὀπωσθήποτε κειτημένος ἢ ὀφειλόμενος, συνεισφέρει κατὰ τὰ δύο τρίτα.

Ἄρθρον 228.— Τά διὰ τό πλοῖον προωρισμένα τρόφιμα ὡς καί αἱ ἀποσκευαί τοῦ πληρώματος ἢ τῶν ἐπιβατῶν, δέν ὑπόκεινται εἰς συνεισφοράν, ἐάν διεσώθησαν, συμμετέχουν ὅμως εἰς αὐτήν, ἐάν ἐθυσιάσθησαν ἢ ἐβλάβησαν.—

Ἄρθρον 229.— Τά ἐπὶ τοῦ καταστρώματος φορτωθέντα συνεισφέρουν ἐφ' ὅσον διεσώθησαν. Ἐάν δέ ἐθυσιάσθησαν μετέχουν εἰς τήν συνεισφοράν, ἐφ' ὅσον ὁ ἐπ' αὐτῶν ἔχων δικαιώματα δέν συνήνεσεν ἐγγράφως εἰς τήν ἐπὶ τοῦ καταστρώματος φόρτωσιν.

Ἐπί ἀκτοπλοίας, τά ἐπὶ τοῦ καταστρώματος φορτωθέντα πράγματα συνεισφέρουν εἴτε ἐθυσιάσθησαν εἴτε διεσώθησαν.

Ἄρθρον 230.— Ἐάν μετὰ τήν διανομήν τά ἐκβληθέντα πράγματα ἀνεκτηθησαν ὑπό τοῦ δικαιοῦχου, ὑποχρεοῦται αὐτός ν' ἀποδώσῃ ὅτι ἔλαβεν ἐκ τῆς συνεισφορᾶς, μετ' ἀφαίρεσιν τῆς ζημίας, τῆς προξενηθείσης ἐκ τῆς ἐκβολῆς ὡς καί τῶν ἐξόδων ἀναιτήσεως.

Ἄρθρον 231.— Τό γένος, τό εἶδος καί ἡ ποσότης τῶν πραγμάτων, ἅτινα συνεισφέρουν, ὡς καί τῶν ἐκβληθέντων ἢ διασωθέντων, ἀποδεικνύονται διὰ τῆς φορτωτικῆς καί τῶν τιμολογίων, τοιοῦτων δέ μή ἐκδοθέντων, διὰ παντός ἀποδεικτικῶς μέσου.

Τά πράγματα, ἅτινα ἐφορτώθησαν ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ πλοιάρχου, δέν γίνονται δεκτά εἰς κοινήν ἀβαρίαν, ἐάν ἐθυσιάσθησαν ἢ ἐβλάβησαν, συνεισφέρουν ὅμως ἐάν διεσώθησαν.

Ἄρθρον 232.— Ὁ Πλοίαρχος ὀφείλει, εὐθύς ὡς τοῦτο καταστή δυνατόν, νά συντάξῃ ἐγγράφον ἐκθεσίων περὶ τῶν ληφθεισῶν ἀποφάσεων μετὰ τῆς αἰτιολογίας αὐτῶν, περὶ τῶν ἐνεργειῶν αὐτοῦ διὰ τήν κοινήν σωτηρίαν, ὡς καί περὶ τῶν θυσιασθέντων ἢ βλαβέντων πραγμάτων.

Ἡ ἐκθεσις ὑπογράφεται ὑπό τῶν ἐπισημοτέρων τοῦ πληρώματος, σημειουμένων τῶν τυχόν διαφωνιῶν, ἀντιγράφεται δέ εἰς τό ἡμερολόγιον τῆς γεφύρας.

Ἄντίγραφον τῆς ἐκθέσεως ταύτης, βεβαιούμενον ὑπό τοῦ πλοιάρχου, προσαρτᾶται εἰς τήν κατὰ τό ἄρθρον 50 ἐκθεσιν.

Ἄρθρον 233.— Ὁ κανονισμός τῆς αβαρίας γίνεται εἰς τόν τελικόν λιμένα ἐκφορτώσεως ἢ εἰς τόν λιμένα, ἔνθα συνέβη ἡ διακοπή τοῦ πλοῦ, ἐπιμελεῖα τοῦ πλοιάρχου, ἢ τοῦ ἐπιμε-

λεστέρου τῶν ἐνδιαφερομένων, ὑπὸ πραγματοποιημένων κανονιστῶν, οἵτινες διορίζονται ὑπὸ τοῦ προέδρου τῶν πρωτοδικῶν καὶ ἐν ἔλλειψει ὑπὸ τοῦ βελγικοῦ, ἐν δὲ τῇ ἄλλοδαπῇ ὑπὸ τῆς προξενικῆς ἀρχῆς καὶ ἐν ἔλλειψει, ὑπὸ τῆς ἐπιτοπλοῦ ἀρχῆς.

Ὁ κανονισμὸς ἐπικυροῦται ὑπὸ τοῦ πρωτοδικείου, εἰς δὲ τὴν ἄλλοδαπὴν ὑπὸ τῆς προξενικῆς ἀρχῆς ἢ ἐν ἔλλειψει ὑπὸ τῆς ἐπιτοπλοῦ ἀρχῆς.

Ἄρθρον 234.— Ὁ μεταφορεὺς δύναται ν' ἀρνηθῆ τὴν παράδοσιν τῶν ἐμπορευμάτων ἢ νὰ ζητήσῃ τὴν μεσεγγύησιν αὐτῶν μέχρι καταβολῆς τῆς βαρυνούσης ταῦτα συνεισφοράς, ἐκτός ἐὰν ὁ ἔχων ἐπ' αὐτῶν δικαιώματα παράσχη ἀρκουσαν ἐγγύησιν.

ΤΙΤΛΟΣ ΔΕΚΑΤΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΣ

Περὶ θαλασσίας ἀσφαλίσεως.

Ἄρθρον 257.— Ἐπὶ ἀσφαλίσεως κατὰ κινδύνων τῆς θαλασσοπλοίας ἐφαρμόζονται αἱ "περὶ τῆς ἀσφαλιστικῆς συμβάσεως" διατάξεις τῶν ἄρθρων 189-225 τοῦ Ἐμπορικοῦ Νόμου, ἐφ' ὅσον αὐταὶ δὲν εἶναι ἀσυμβίβαστοι πρὸς τὴν θαλασσίαν ἀσφάλισιν καὶ δὲν τροποποιοῦνται ὑπὸ τῶν ἐπομένων διατάξεων.

Ἄρθρον 258.— Τὸ ἀσφαλιστήριον, πλὴν τῶν ἐν ἄρθρῳ 192 τοῦ Ἐμπορικοῦ Νόμου στοιχείων, ἀναγράφει τὸ ὄνομα, τὸ εἶδος, τὴν χωρητικότητα καὶ τὴν ἰθαγένειαν τοῦ πλοίου.

Ἄρθρον 259.— Πᾶν ἔννομον συμφέρον, περιλαμβανομένου καὶ τοῦ ἐλλιζομένου κέρδους, ἐκτιθέμενον εἰς θαλασσίους κινδύνους, δύναται ν' ἀποτελέσῃ ἀντικείμενον τῆς θαλασσίας ἀσφαλίσεως.

Ἄρθρον 260.— Πλείονες ἀσφαλίσεις τοῦ αὐτοῦ συμφέροντος, γενόμεναι ἄνευ δόλου, ἰσχύουν ἅπασαι μέχρι τῆς ἀξίας τοῦ συμφέροντος, τῶν πλειόνων ἀσφαλιστῶν ἐνεχομένων εἰς ὅλοκληρον.

Ἄρθρον 261.— Ἐὰν ἡ ἀσφάλισις ἀφορᾷ εἰς πράγματα μὴ καθρισμένα ἢ ὠρισμένα μόνον κατὰ γένος, μέλλοντα νὰ φορτωθῶν κατὰ τμήματα ἢ καὶ ἐφ' ἅπαξ ἐπὶ πλοίων ὀρισθέντων ἢ μὴ (τρέχουσα ἀσφάλισις), ἡ ἀσφάλισις καλύπτει ἐκάστην γενομένην φόρτωσιν, τοῦ ἠσφαλισμένου ὑποχρεουμένου, ἐπὶ ποινῇ ἀποζημιώσεως, ὅπως γνωστοποιεῖ ταύτην ἀμελλητί εἰς τὸν ἀσφαλιστὴν.

*Άρθρον 262.- Ἐπί τῆς κατά χρόνον ἀσφαλίσσεως, αὕτη ἀρ-
χεται ἀπὸ τῆς χρονολογίας τοῦ ἀσφαλιστηρίου. Ὁ χρόνος
ὕπολογίζεται συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῶν άρθρων 243
καὶ 244 Ἀστικοῦ Κώδικος, ἡ δὲ ἡμέρα ἀπὸ μεσονυκτίου εἰς
μεσονύκτιον, τῶν κινδύνων τῆς πρώτης καὶ τῆς τελευταίας
ἡμέρας παραμενοντῶν εἰς βάρος τοῦ ἀσφαλιστοῦ. Χρόνος ἐν-
νοεῖται ὁ τοπικὸς τῆς Χώρας ἔνθα ἐξεδόθη τὸ ἀσφαλιστήριον,

Ἐάν ὁ χρόνος τῆς ἀσφαλίσσεως λήξη διαρκούντος τοῦ
πλοῦ, αὕτη παρατείνεται καὶ λήγει τὴν ἐπομένην τῆς ἡμέ-
ρας καθ' ἣν τὸ πλοῖον ἠγκυροβόλησε καὶ προσεδέθη εἰς τὸν
λιμένα τοῦ τελικοῦ προορισμοῦ. Ὁ ἀσφαλιστὴς δικαιούται
εἰς ἀνάλογον πρόσθετον ἀσφάλιστρον.

*Άρθρον 263.- Ἐπί ἀσφαλίσσεως τοῦ πλοίου κατὰ πλοῦν ὁ κίν-
δυνος καλύπτεται ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς φορτώσεως ἢ τῆς πα-
ραλαβῆς ἔρματος, μέχρι τῆς ἐκφορτώσεως. Ἐπακολουθησά-
σης ἐν συνεχείᾳ νέας κατα πλοῦν ἀσφαλίσσεως, ἡ διὰ τὸν προ-
γούμενον πλοῦν κάλυψις παύει ἅμα τῇ ἐνάρξει τῆς διὰ τὸν
νέον πλοῦν ἀσφαλιστικῆς κάλυψεως.

*Άρθρον 264.- Ἐάν ἡ ἀσφάλισις ἀφορᾷ τὸ φορτίον, ἡ ἀσφα-
λιστικὴ κάλυψις ἀρχεται ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς φορτώσεως
καὶ δι' αὐτῆς τὰ ἀσφαλισθέντα παύσουν ἐφαπτόμενα τῆς ξη-
ρᾶς, λήγει δὲ κατὰ τὴν στιγμήν τῆς ἀποθέσεως αὐτῶν ἐπὶ
τῆς ξηρᾶς εἰς τὸν λιμένα τοῦ προορισμοῦ, ἐν πάσῃ δὲ περι-
πτώσει μετὰ τριάκοντα ἡμέρας ἀπὸ τοῦ κατάπλου εἰς τὸν λι-
μένα τοῦτον.

Ἡ κάλυψις τοῦ κινδύνου ἐπικτείνεται καὶ εἰς τὸν
χρόνον καθ' ὃν, συμφώνως πρὸς τὰς τοπικὰς συνηθείας, τὰ ἀ-
σφαλισθέντα παραμένουν ἀποτεθειμένα ἐπὶ φορηγίδων.

Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος άρθρου ἐφαρμόζονται ἀνσ-
λόγως καὶ ἐπὶ ἀσφαλίσσεως τοῦ ἐλπιζομένου κέρδους.

*Άρθρον 265.- Τὸ ἀσφάλιστρον ὀφείλεται πληρὲς ἐάν ἤρῃατο
ὁ κίνδυνος, τούτου δὲ δι' οἴονδήποτε λόγον ματαιωθέντος,
ὀφείλεται ποσὸν ἴσον πρὸς τὸ ἥμισυ τοῦ ἀσφαλιστροῦ, πάν-
τως δὲ οὐχὶ ἀνώτερον τοῦ ἡμίσεως ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν τοῦ ἀ-
σφαλιστικοῦ ποσοῦ.

*Άρθρον 266.- Ἐπί ἀσφαλίσσεως τοῦ ναύλου, ἐάν μὲν τὸν κίν-
δυνον αὐτοῦ φέρῃ ὁ ἐκναυλωτὴς ἐφαρμόζονται αἱ περὶ ἀσφα-
λίσσεως τοῦ πλοίου διατάξεις, ἐάν δὲ ὁ ναυλωτὴς, αἱ περὶ
ἀσφαλίσσεως τοῦ φορτίου.

*Άρθρον 267.- Ἀσφαλιζόμενος ναῦλος εἶναι ὁ ἀνεκκαθάρι-
στος, ἐφ' ὅσον δὲν ἠσφαλισθῆσαν κεχωρισμένως τὰ ἔξοδα ἐξο-
πλισμοῦ, οἱ προκαταβληθέντες μισθοὶ τοῦ πληρώματος καὶ τὰ
ἀσφάλιστρα.

Ἄρθρον 268.— Τό ἀσφάλισμα καθορίζεται κατά τήν ἀξίαν ἣν εἶχον τά ἀσφαλισθέντα καθ' ὅν χρόνον ἤρξατο ἡ ἀσφαλιστική κάλυψις, ἐπί δέ τοῦ φορτίου προστίθενται τά ἔξοδα φορτώσεως καί ἐκφορτώσεως, ὁ ναῦλος καί τό ἀσφάλιστρον.

Τό ἀσφάλισμα συνίσταται εἰς τήν ὑπό τῶν μερῶν συμπεφανημένην ἀποτίμησιν, ἐφ' ὅσον αὕτη ρητῶς ἐγένετο ἀποδεκτὴ ὑπό τοῦ ἀσφαλιστοῦ ἐν τῷ ἀσφαλιστηρίῳ. Ἡ λόγῳ πλῆθους προσβολῆ τῆς περί ἀποτιμήσεως συμφωνίας ἀποκλείεται.

Ἄρθρον 269.— Ὁ ἀσφαλιστής ἐνέχεται διὰ τὰς ἀπωλείας καί ζημίας αἰτινες προκαλοῦνται ἐξ οἰουδήποτε γεγονότος συμβάντος κατά τόν πλοῦν, συμπεριλαμβανομένης καί τῆς κλοπῆς.

Ὁ ἀσφαλιστής ἐνέχεται δι' ἄς ζημίας τό πλοῖον, λόγῳ συγκρούσεως, ὑποχρεοῦται ἔναντι τρίτων, ἐξαιρέσει τῶν λόγῳ βλάβης τοῦ σώματος ἢ τῆς ὑγείας.

Ἄρθρον 270.— Ἐάν τό πλοῖον κατέστη ἀνίκανον πρὸς πλοῖον καί τά ἠσφαλισμένα πράγματα μεταφορτώθησαν εἰς ἄλλο πλοῖον, ὁ ἀσφαλιστής εὐθύνεται καί διὰ τά ἔξοδα μεταφορτώσεως ἑναποθέσεως, φυλάξεως, τό ὑπερβάλλον τοῦ ναύλου καί τὰ πρὸς διάσωσιν ἔξοδα, οὐχί ὅμως πέραν τοῦ ἀσφαλιστικοῦ πηλοῦ.

Ἄρθρον 271.— Ἡ ἀσφάλισις κατά κινδύνων πολέμου περιλαμβάνει τὰς ἀπωλείας καί τὰς ζημίας ἐκ πάσης πολεμικῆς πράξεως ἢ συμβεβηκότος, ὡς καί παντός γεγονότος ἐπελεύθουτος μετά τήν λήξιν τοῦ πολέμου, ἀλλ' ἐξ αἰτίας αὐτοῦ (πολεμικοὶ κίνδυνοι). Πρὸς τοὺς πολεμικοὺς κινδύνους ἔξομοιοῦνται οἱ κίνδυνοι ἐξ ἐμφυλίου πολέμου καί στάσεων.

Ἐν ἀμφιβολίᾳ ἡ ζημία θεωρεῖται προεληθοῦσα ἐκ κοινοῦ θαλασσοῦ συμβεβηκότος.

Ἄρθρον 272.— Ἡ σύμβασις ἀσφάλισσεως κατά κοινῶν θαλασσίων κινδύνων λύεται ἀφ' ἧς τό πλοῖον ἐκτεθῆ εἰς κινδύνους πολεμικοῦς, ἐάν δέ τοῦτο συμβῆ διαρκούντος τοῦ πλοῦ ἢ λύσις ἐπέρχεται ἅμα τῷ κατάπλῳ εἰς τόν πρῶτον λιμένα.

Ἡ κατά τήν προηγουμένην παραγραφὸν λύσις τῆς ἀσφάλισσεως δέν ἐπέρχεται ἐάν ἡ ἀσφάλισις συνήφθη ληφθέντων ὑπ' ὄψει καί τῶν πολεμικῶν κινδύνων.

Ἐπὶ ἀσφάλισσεως κατά χρόνον ὁ ἀσφαλιστής ὑποχρεοῦται ὅπως ἀποδώσῃ τό εἰς τόν μή δεδουλευμένον χρόνον ἀναλογοῦν ἀσφάλιστρον.

Ἄρθρον 273.— Ἐάν ἐκ πράξεως τοῦ ἠσφαλισμένου ἐπῆλθεν ἀλλαγὴ τῆς πλευσεως, τοῦ πλοῦ ἢ τοῦ πλοῦ, ὁ ἀσφαλιστής ἔκτοτε δέν ἐνέχεται, ἀποκερδαίνει δέ τό ἀσφάλιστρον.

Ἡ ἀντικατάστασις τοῦ πλοιάρχου, καθ' ἑαυτήν, δέν ἐπάγεται τήν ἀπαλλαγὴν τοῦ ἀσφαλιστοῦ.

Ἄρθρον 274.— Ὁ ἀσφαλιστής δέν ἀπαλλάσσεται ἐκ μόνου τοῦ γεγονότος ὅτι αἱ ἀπώλειαι καί αἱ ζημίαι ὀφείλονται εἰς ὑπαιτιότητα τοῦ πλοιάρχου, τοῦ πληρώματος ἢ ἄλλων προσώπων.

Ἄρθρων 275.— Ὁ ἀσφαλιστής δέν ἐνέχεται διὰ τὰ ἔξοδα ναυσιπλοίας, ἐλλιμενίσσεως, ναυλοχίας, καθάρσεως, οὐδέ διὰ τὰ παντός εἶδους τελεῖα καί δικαίωματα τὰ ἀφορῶντα εἰς τόπλοον ἢ τό φορτίον.

Ἄρθρον 276.— Ἡ ρήτρα "ἐλεύθερον ἀβαρίας" ἀπαλλάσσει τόν ἀσφαλιστήν πάσης ὑποχρέσεως ἐκ ζημιῶν, αἱ ὁποῖαι δέν συνιστοῦν ὀλικήν ἀπώλειαν ἢ περίπτωσιν ἐγκαταλείψεως.

Ἄρθρον 277.— Ἀπαλλοτριωθέντος τοῦ ἠσφαλισμένου πράγματος ὁ νέος κτήτωρ ὑπεισέρχεται εἰς τὰ ἐκ τῆς ἀσφαλιστικῆς συμβάσεως δικαίωματα καί τὰς ὑποχρεώσεις.

Ἐπὶ ἀσφαλίσεως πλοίου ὁ νέος κτήτωρ ἐνέχεται διὰ τὸ ἀσφάλιστρον εἰς ὁλόκληρον μετὰ τοῦ παλαιοῦ. Δικαιοῦται νὰ καταγγεῖλῃ τήν σύμβασιν ἐντός μηνός ἀπὸ τῆς ἀπαλλοτριώσεως, ὅποτε δέν ἐνέχεται διὰ τὸ ἀσφάλιστρον. Ὁ ἀσφαλιστής ἀπαλλάσσεται, ἂν ἡ πραγματοποιηθεῖς τοῦ κινδύνου ἐπέλθῃ συνεπεῖρα γεγονότων τὰ ὁποῖα δέν θά συνέβαινον ἂν δέν ἐλάμβανε χώραν ἡ ἀπαλλοτριώσις.

Ἐπὶ ἀσφαλίσεως φορτίου ὁ ἀσφαλιστής δύναται ν' ἀντιτάξῃ τήν μὴ καταβολὴν τοῦ ἀσφαλιστροῦ καί τήν ἐντεῦθεν ἀπαλλαγὴν αὐτοῦ, ἐναντι τοῦ νέου κτήτορος, μόνον ἂν ὁ τελευταῖος οὗτος τελεῖ ἐν κακῇ πίστει.

Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου ἐφαρμόζονται ἀναλόγως καί ἐπὶ ἀπαλλοτριώσεως δι' ἀναγκαστικοῦ πλειστηριασμοῦ.

Ἄρθρον 278.— Πραγματοποιηθέντος τοῦ κινδύνου, ὁ ἠσφαλισμένος ὀφείλει νὰ γνωστοποιῇ ἀμελλητί εἰς τόν ἀσφαλιστήν ἀπάσας τὰς σχετικὰς εἰδήσεις ὑποχρεούμενος ἄλλως τε εἰς ἀποζημίωσιν.

Ἄρθρον 279.— Ἐπὶ ἀσφαλίσεως φορτίου ἡ νόμιμος κατοχὴ τοῦ ἀσφαλιστηρίου καί τῆς φορτωτικῆς ἀρκεῖ πρὸς νομιμοποίησιν τοῦ κατόχου ὡς φορέως τοῦ ἠσφαλισμένου συμφέροντος.

Ἄρθρον 280.— Ὁ ἠσφαλισμένος δικαιοῦται νὰ ἐγκαταλείψῃ εἰς τόν ἀσφαλιστήν τὰ ἀσφαλισθέντα ἀντικείμενα καί νὰ ἀ-

παιτήση τὸ ὀφειλόμενον ἐπὶ ὀλιγῆς ἀπωλείας ἀσφάλισμα, εἰς τὰς περιπτώσεις καὶ ὑπὸ τοὺς ὅρους τῶν ἐπομένων ἄρθρων.

Ἄρθρον 281.— Ἡ ἐγκατάλειψις τοῦ πλοίου ἢ τοῦ φορτίου ἢ τοῦ ναύλου, δύναται νὰ γίνῃ μόνον ὅταν α) τὸ πλοῖον, συνεπεῖα θαλασσοῦ συμβεβηκότος, ἀπωλέσῃ ἢ περιῆλθεν εἰς κατάστασιν ἀνικανότητος πρὸς πλοῦν καὶ δέν δύναται νὰ ἐπισκευασθῇ, β) τὰ ἔξοδα διὰ τὴν ἀνέλκυσιν, τὴν ἐπισκευὴν καὶ τὴν ἐπαναφορὰν τοῦ βλαβέντος πλοίου εἰς κατάστασιν ἐπιτρέπουσαν νὰ ἐξακολουθήσῃ τοῦτο τὴν ναυσιπλοΐαν, ὑπερβαίνουσαν τὰ τρία τέταρτα τῆς ἀσφαλιστικῆς ἀξίας ἢ ὅταν ἢ ἐπισκευὴ δέν εἶναι ἐφικτὴ εἰς τὸν τόπον τοῦ ἀτύχηματος, οὐδ' εἶναι δυνατὴ ἢ αὐτόθι μεταφορὰ τῶν μέσων τῆς ἐπισκευῆς ἢ ἢ ρυμούλκησις τοῦ πλοίου εἰς λιμένα ἔνθα δύναται νὰ ἐπισκευασθῇ, γ) ἀπὸ τῆς τελευταίας εἰδήσεως περὶ τοῦ πλοίου παρῆλθον τοὐλάχιστον τρεῖς μῆνες, προκειμένου περὶ πλοίων μηχανοκινήτων, προκειμένου δέ περὶ ἱστιοφόρων πέντε μῆνες, ὅποτε ὁ κίνδυνος θεωρεῖται πραγματοποιηθεὶς τὴν ἐπομένην τῆς ἡμέρας εἰς ἣν ἀνάγεται ἢ τελευταία εἰδησις καὶ δ) τὸ πλοῖον ἀλώθῃ ἢ ἐμποδισθῇ κατὰ διαταγὴν ξένης δυνάμεως, ἢ δὲ ἀσφάλισις καλύπτει τοὺς κινδύνους πολέμου.

Ἄρθρον 282.— Εἰς τὴν περίπτωσιν δ' τοῦ προηγουμένου ἄρθρου τὸ πρὸς ἐγκατάλειψιν δικαίωμα δέν δύναται ν' ἀσκηθῇ πρὶν ἢ παρέλθῃ τρίμηνον ἀπὸ τῆς γνωστοποιήσεως τῆς ἀλώσεως ἢ τῆς ἐμποδίσσεως.

Ἄρθρον 283.— Τὸ πρὸς ἐγκατάλειψιν δικαίωμα ἀσκεῖται ἐντός προθεσμίας τριῶν μηνῶν, ἀρχομένης τὴν ἐπιούσαν τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν ἐγένετο γνωστόν τὸ ἀτύχημα ἢ τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν συνεπληρώθη ἢ κατὰ τὸ ἄρθρον 281 περίπτωσις γ' ἢ ἢ κατὰ τὸ ἄρθρον 282 προθεσμία.

Ἄρθρον 284.— Τὸ πρὸς ἐγκατάλειψιν δικαίωμα ἀσκεῖται διὰ δηλώσεως κοινοποιουμένης πρὸς τὸν ἀσφαλιστὴν.

Ἄρθρον 285.— Ἐάν ὁ ἀσφαλιστής, ἐντός τριάκοντα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς δηλώσεως περὶ ἐγκαταλείψεως, δέν ἀμφισβητήσῃ τὸ δικαίωμα τῆς ἐγκαταλείψεως ἢ εἴαν τοῦτο ἀναγνωρισθῇ δικαστικῶς, τὰ ἐπὶ τῶν ἐγκαταλειπομένων ἀντικειμένων δικαιώματα μεταβιβάζονται εἰς τὸν ἀσφαλιστὴν. Ἡ μεταβίβασις θεωρεῖται συντελεσθεῖσα ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς περὶ ἐγκαταλείψεως δηλώσεως.

Ὁ ἠσφαλισμένος ὑποχρεοῦται νὰ παράσῃ εἰς τὸν ἀσφαλιστὴν τὰς ὑπαρχούσας πληροφορίας καὶ νὰ παραδώσῃ εἰς αὐτὸν τὰ εἰς τὴν κατοχὴν του ἀποδεικτικὰ ἔγγραφα.

Άρθρον 286.— Ὁ ἀσφαλιστής τοῦ ἐλπιζομένου κέρδους οὐδέν δικαίωμα ἀποκτᾷ ἐκ τῆς ἐγκαταλείψεως.

Άρθρον 287.— Ὁ ἀσφαλιστής δύναται, διὰ δηλώσεως κοινοποιουμένης εἰς τόν ἠσφαλισμένον ἀμελλητί, νά ἀποποιηθῇ τήν κτῆσιν τῆς κυριότητος ἐπὶ τοῦ ἐγκαταλείφθέντος, προσφερόμενος συγχρόνως ἀνεπιφυλάκτως εἰς τήν καταβολήν τοῦ ὅλου ἀσφαλίματος.

Άρθρον 288.— Ὁ ἀσφαλιστής δικαιούται νά προκαλέσῃ τόν ἠσφαλισμένον ὅπως προβῇ εἰς ἐγκατάλειψιν ἐντός εὐλόγου, ὑπ' αὐτοῦ τασσομένης προθεσμίας. Παρελθοῦσης δέ ταύτης ἀπράκτου, ὁ ἠσφαλισμένος στερεῖται τοῦ δικαιώματος τῆς ἐγκαταλείψεως.

ΤΙΤΛΟΣ ΔΕΚΑΤΟΣ ΠΕΜΠΤΟΣ

Παραγραφαί.

Άρθρον 289.— Εἰς ἐτησίαν παραγραφὴν ὑπόκεινται αἱ ἀξιόσεις :

1. Τοῦ πλοιάρχου καὶ τοῦ πληρώματος διὰ τήν πληρωμὴν τῶν μισθῶν καὶ λοιπῶν παροχῶν τῶν πηγαζουσῶν ἐκ τῆς συμβάσεως ναυτολογήσεως.

2. Τοῦ πλοιοκτητοῦ κατὰ τοῦ πλοιάρχου ἢ τοῦ πληρώματος διὰ τὰς κατὰ τήν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας των διαπραχθείσας ὑπ' αὐτῶν ἀδικπραξίας.

3. Ἐκ τῆς χορηγήσεως ὑλικῶν ἢ τροφίμων, ἐκ τῆς ἐκτελέσεως ἐργασιῶν διὰ τήν ναυπήγησιν, ἐπισκευῆν, ἐξοπλισμόν ἢ ἐφοδισμόν τοῦ πλοίου ὡς καὶ ἐκ τῶν κατὰ τὰ ἄρθρα 45 καὶ 46 ἐνεργειῶν τοῦ πλοιάρχου.

4. Ἐκ τῆς συμβάσεως ναυλώσεως, μεταφορᾶς ἐπιβατῶν ἢ πραγμάτων ὡς καὶ ἐκ τῆς μὴ ἐκτελέσεως ἢ μὴ προσηκούσης ἐκτελέσεως τῆς συμβάσεως.

5. Ἐκ γενικῆς ἀβαρίας πρὸς πληρωμὴν συνεισφορᾶς.

6. Ἐκ συγκρούσεως πλοίων διὰ τὰς προξενηθείσας εἰς πρόσωπα ἢ πράγματα βλάβας ἢ ζημίας.

Άρθρον 290.— Εἰς διετηῆ παραγραφὴν ὑπόκεινται αἱ ἀξιόσεις :

1. τῶν συμπλοιοκτητῶν κατ' ἀλλήλων ἢ κατὰ τοῦ διαχειριστοῦ τῆς συμπλοιοκτησίας αἱ πηγάζουσαι ἐκ τῆς ἐκμεταλλεύσεως ἢ διαχειρίσεως τοῦ πλοίου,

2. ἐκ τῆς θαλασσίας ἀσφαλίσεως,

3. ἐξ ἐπιθαλασσίας ἀρωγῆς ἢ διασώσεως διὰ τήν πληρωμὴν τῆς ἀμοιβῆς καὶ τῶν ἐξόδων.

4. κατά τοῦ ναυπηγοῦ ἔνεκεν ἐλλείψεων τοῦ ναυπηγηθέντος πλοίου.

Ἄρθρον 291.— Ἡ παραγραφή τῶν εἰς τὰ προηγούμενα ἄρθρα ἀξιώσεων ἀρχίζει ἅμα τῇ λήξει τοῦ ἔτους καθ' ὃ συμπέτει ἡ ἀφειτηρία αὐτῆς.

Ἡ ἔγερσις τῆς ἀγωγῆς κατά τοῦ ἀσφαλιστοῦ, λόγω ἐγνιαταλείψεως διακόπτει τὴν παραγραφὴν καὶ τῆς κατ' αὐτοῦ ἀξιώσεως λόγω ζημιῶν.

ΑΣΦΑΛΙΣΤΗΡΙΟΝ ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΕΠΙ
ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ ΔΙ' ΑΤΜΟΠΛΟΙΩΝ
Police d'Assurance contre les risques de
Mer sur facultés transportées par vapeur

ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟΝ AGENCE	ΑΡ.ΑΣΦΑΛ. POLICE No.	ΑΣΦΑΛ.ΠΟΣΟΝ SOMME ASSUREE
Ἀτμόπλοιον Vapeur		Ἀσφάλιστρα Prime
Πλοῦς ἀπὸ Voyage de		Διαιώμα ἐγγραφῆς Droit d'enregistrement
εἰς à		Διαιώμα συμβολαίου Droit de Police
μετὰ μεταφορτώσεως ἐν avec transbordement à		Φόρος κύβλου ἐργασιῶν Impôt sur le chiffre d'affaires
		Χαρτόσημον Timbre
		Ὀλικόν Total

Ἰπὸ τοὺς ἐντύπους Γενικοὺς Ὅρους τοῦ παρόντος καὶ τοὺς κάτωθι εἰδικούς καὶ ἀντί ἀσφαλίστρου,

Aux conditions générales imprimées de la présente police et à celles particulières ci-dessous et moyennant
ἐν
la prime de

" Η ἌΝΩΝΥΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΓΕΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΩΝ
(ΑΣΦΑΛΙΣΤΗΣ), ἀσφαλίζει τόν
"L' SOCIETE ANONYME HELLENIQUE D'ASSURANCES GE-
NERALES (ASSUREUR) assuré à

ἐνεργοῦντα διὰ λογαριασμόν τοῦ
agissant pour compte de

μέχρι τοῦ ποσοῦ τῶν
jusqu'à concurrence de la somme de

ἐπὶ τῶν κάτωθι περιγραφόμενων ἀντικειμένων, φορτωθέντων
ὕπὸ τὸ κατὰστρωμα τοῦ ἀνωτέρω ἀναφερομένου ἀτμοπλοίου,
sur les objets ci-après désignés dans la cale du vapeur sus-
mentionné, pour le voyage susmentionné,

διὰ τὸν ἀνωτέρω ἀναφερόμενον πλοῦν, ἤτοι :
soit:

Εἰδικοὶ ὅροι :
Conditions particulières :

Ἐν περιπτώσει ἀπωλείας ἢ ζημίας, ἣτις θὰ συνεπύγετο ἀ-
ξίωσιν ἀποζημιώσεως κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ παρόντος, δεόν νά

En cas de perte ou dommage, qui donnerait lieu à une récla-
mation, suivant les conditions de la présente police, avis

εἰδοποιηθῆ ἑγγράφως ὁ εἰς
par écrit devra être donné à à

Ἐφιστάται ἰδιαιτέρας ἡ
προσοχή, ὅτι οὐδεμία ἀξίωσις
ἀναγνωρίζεται, ἐάν ἡ ἐξακρι-
βωσις καὶ πιστοποιήσις τῆς
ἀπωλείας ἢ ζημίας δέν γίνῃ
ὕπ' αὐτοῦ, κατὰ τὰ εἰδικώτε-
ρον ἐν ἄρθρῳ 22 τῶν Γενικῶν
Ὅρων ὀριζόμενα.

L'attention est particu-
lièrement attirée sur le fait
qu'aucune réclamation ne sera
admise, si la constatation et
l'attestation de la perte ou
du dommage ne sont pas faites
par la personne susmentionnée
suivant ce qui est stipulée à
l'art 22 des Conditions Géné-
rales.

Ἐν τῇ 195
A le

ΔΙΑ ΤΗΝ ΑΝΩΝ.ΕΛΛΗΝ.ΕΤΑΙ-
ΡΙΑΝ ΓΕΝ.ΑΣΦΑΛΕΙΩΝ " Η

Pour la SOC. ANON. HELL.
D'ASSUR. GENERALES

"L"

ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ

Ἄρθρον 1.- Ἐντασις ἀσφαλιστικῆς καλύψεως.- Ἡ διὰ τοῦ παρόντος συνομολογουμένη ἀσφάλισις καλύπτει τὰς ἀπωλείας καὶ ζημίας αἰτινες προκαλοῦνται εἰς τὰ ἠσφαλισμένα ἀντικείμενα ἐκ γεγονότων συμβάντων κατὰ τὸν πλοῦν, κατὰ τὰ διὰ τῶν χειρογράφων ὄρων τοῦ παρόντος εἰδικιώτερον συμφωνούμενα καὶ ὑπὸ τούς κατωτέρω γενικούς ὄρους καὶ περιορισμούς.-

Ἄρθρον 2.- Ἀπώλειαι καὶ ζημίαι ἀποκλειόμεναι τῆς ἀσφαλίσεως.-

Ὁ ἀσφαλιστής δέν ἐνέχεται δι' ἀπωλείας καὶ ζημίας τῶν ἠσφαλισμένων ἀντικειμένων προκαλουμένης ἀμέσως ἢ ἐμμέσως:

Ἐκ τῆς φύσεως ἢ ἐξ ἰδίου αὐτῶν ἐλαττώματος. Ἐξ ἀτμοσφαιρικῶν ἢ καιρικῶν ἐπιδράσεων. Ἐκ σκωλήκων ἢ ζώων. Ἐξ οἰασδήποτε ἐν γένει ἀλλοιώσεως τῶν ρευστῶν. Ἐξ ἐλαττωματικῆς ἢ ἀνεπαροῦς συσκευασίας.

Ἐκ κατασχέσεων ἀναγκαστικῶν ἢ συντηρητικῶν. Ἐκ μεσεγγυήσεως, ἐπιτάξεως ἢ δημεύσεως. Ἐξ ἀφορμῆς λαθρεμπορίου ἢ ἀπηγορευμένου ἢ κρυφίου ἐμπορίου. Ἐκ περιορισμῶν ἐπὶ τῶν ἐξαγωγῶν ἢ εἰσαγωγῶν.

Ἐκ καθάρσεως καὶ ἐν γένει ὑγειονομικῶν μέτρων. Ἐκ διαχειμάσεως. Ἐξ ὑπερναμονῆς. Ἐκ καθυστερήσεων ἐν γένει.

Ἐκ δολίων πράξεων ἢ παραλείψεων τοῦ πλοιοκτῆτου, τοῦ ἐφοπλιστοῦ, τοῦ πλοιάρχου ἢ τοῦ πληρώματος.

Ἐξ οἰωνδήποτε ἐπιδράσεων πυρηνικῆς ἐνεργείας.

Ἄρθρον 3.- Πολεμικοὶ κίνδυνοι.

A.- Ὁ ἀσφαλιστής δέν ἐνέχεται δι' ἀπωλείας καὶ ζημίας τῶν ἠσφαλισμένων ἀντικειμένων προκαλουμένης ἀμέσως ἢ ἐμμέσως ἐξ οἰασδήποτε πολεμικῆς πράξεως ἢ συμβεβηκότος, ὡς καὶ ἐξ οἰουφήποτε γεγονότος ἐπελθόντος μετὰ τὴν λῆξιν τοῦ πολέμου, ἀλλ' ἐξ αἰτίας αὐτοῦ (πολεμικοὶ κίνδυνοι). Πρὸς τούς κινδύνους τούτους ἐξομοιοῦνται οἱ κίνδυνοι ἐξ ἐμφυλίου πολέμου καὶ στάσεων.

B.- Εἰδικιώτερον καὶ ἐνδεικτικῶς δέν ἐνέχεται ὁ ἀσφαλιστής δι' ἀπωλείας καὶ ζημίας προκαλουμένης ἀμέσως ἢ ἐμμέσως ἐκ πολέμου ἐσωτερικοῦ ἢ ἐξωτερικοῦ, ἐχθροπραξιῶν, ἀντεκδικήσεων, κατακρατήσεων, ἀλώσεως, πράξεων οἰασδήποτε κυβερνήσεως ἀνεγνωρισμένης ἢ μὴ, στάσεων, ἀνταρσιῶν, λαϊκῶν κινήματων, ἐμπορικῶν ἀποκλεισμῶν, πολιτικῶν πραξικοπημάτων, ἀπεργιῶν ἢ ἄλλων ἀναλόγων συμβεβηκότων καὶ εἰς ἣν ἔτι περίπτωσιν ἤθελον γίνη δεκταὶ εἰς κοινήν ἀβάρταν.

Γ.- Ὡσαύτως δὲν ἐνέχεται ὁ ἀσφαλιστὴς δι' ἀπωλείας καὶ ζημίας προκαλουμένας ἐκ τορπιλλῶν, ναρκῶν, βομβῶν ἢ ἄλλων πολεμικῶν μηχανημάτων παντός εἴδους, τῶσον ἐν καιρῷ πολέμου, ὅσον καὶ ἐν καιρῷ εἰρήνης.

Δ.- Ἐν ἀμφιβολίᾳ, ἡ ζημία θεωρεῖται προεληθοῦσα ἐκ πολεμικοῦ κινδύνου, τοῦ ἠσφαλισμένου δικαιουμένου εἰς ἀπόδειξιν τοῦ ἀντιθέτου. Ὡς τοιαύτη ἀπόδειξις γίνεται δεκτὴ καὶ ἡ ὀριστικὴ ἀναγνώρισις ἐκ μέρους τῶν ἀσφαλιστῶν τοῦ πλοίου, ὅτι ἡ ζημία δὲν ὀφείλεται εἰς πολεμικοὺς κινδύνους.-

Ἄρθρον 4.- Ρήτρα "ἐλεύθερα ἀβαρίας". Κάλυψις μόνον ὀλικῆς ἀπωλείας.

Α.- Ἐάν δὲν συμφωνήθῃ ἄλλο τι διὰ τῶν χειρογράφων ὄρων τοῦ παρόντος ὁ ἀσφαλιστὴς ἐνέχεται μόνον διὰ τὴν περίπτωσιν ὀλικῆς ἀπωλείας τῶν ἠσφαλισμένων ἀντικειμένων συνεπεῖα ὀλικῆς ἀπωλείας τοῦ πλοίου, ὡς καὶ διὰ τὰς ὑπὸ στοιχ. Α, Β' καὶ δ' τοῦ ἄρθρου 24 περιπτώσεως ἐγκαταλείψεως.

Β.- Τὴν αὐτὴν ὡς ἄνω εὐθύνην φέρει ὁ ἀσφαλιστὴς καὶ ἐάν διὰ τῶν χειρογράφων ὄρων τοῦ παρόντος ἡ ἀσφάλις συνωμολογήθῃ ὑπὸ τὴν ρήτραν "ἐλεύθερα ἀβαρίας".-

Ἄρθρον 5.- Ρήτρα "ἐλεύθερα μερικῆς ἀβαρίας". Κάλυψις καὶ συνεισφορᾶς εἰς κοινὴν ἀβαρίαν.

Α.- Ἐάν δυνάμει τῶν χειρογράφων ὄρων τοῦ παρόντος ἡ ἀσφάλις συνωμολογήθῃ ὑπὸ τὴν ρήτραν "ἐλεύθερα μερικῆς ἀβαρίας", ὁ ἀσφαλιστὴς ἐνέχεται δι' τοὺς κατὰ τὸ ἄρθρον 4 καλυπτομένους κινδύνους, ὡς καὶ διὰ τὴν ἀναλογούσαν εἰς τὰ ἠσφαλισμένα ἀντικείμενα συνεισφορὰν εἰς κοινὴν ἀβαρίαν. Ὑπὸ τὴν ἀνωτέρω ρήτραν ὁ ἀσφαλιστὴς ἐνέχεται ἐπὶ πλέον καὶ διὰ τὰς ἀπωλείας καὶ τὰς ζημίας τῶν ἠσφαλισμένων ἀντικειμένων τὰς προκαλουμένας ἀποικλειστικῶς ἐκ πυρός, ναυαγίου, προσπαρήξεως ἢ συγκρούσεως τοῦ πλοίου, ἢ προσκρούσεως αὐτοῦ πρὸς ξένον σῶμα, ὡς καὶ διὰ τὴν ὀλικὴν ἀπώλειαν ὀλοκλήρων δεμάτων συνεπεῖα πτώσεως αὐτῶν εἰς τὴν θάλασσαν κατὰ τὴν φόρτωσιν ἢ ἐμφόρτωσιν.

Β.- Ἡ ἀναλογούσα εἰς τὰ ἠσφαλισμένα ἀντικείμενα συνεισφορὰ εἰς τὰς κοινὰς ἀβαρίας, καθορίζεται διὰ κανονισμοῦ συντασσομένου εἰς τὴν προσηκόντα τόπον, συμφώνως πρὸς τὰς αὐτόθι ἰσχυροῦσας διατάξεις τοῦ νόμου καὶ τοὺς ὄρους τῆς φορτωτικῆς, τὸ δὲ ἀσφάλισμα κατ' ἀναλογίαν τοῦ ἀσφαλιστικοῦ ποσοῦ πρὸς τὴν ἐν τῷ κανονισμῷ δεκτὴν γενομένην ἀξίαν ἠσφαλισμένων ἀντικειμένων.

Γ.- Ὁ ἠσφαλιστὴς δὲν ὑποχρεοῦται εἰς προσωρινὰς συνεισφορὰς εἰς κοινὰς ἀβαρίας, οὔτε εἰς ὑπαροχὴν ἐγγυή-

σεως. Ἐξαιρετικῶς ὁ ἀσφαλιστὴς ὑποχρεοῦται εἰς παροχὴν ἐγγυήσεως ἐπὶ μεταφορῶν δι' ἀτμοπλοίου ἀνήκοντος εἰς Ἑλληνικὴν ἀτμοπλοικὴν ἐπιχειρήσιν, ἔχουσαν τακτικὴν ὑπηρεσίαν δρομολογίου ἀπὸ ἐνὸς τοῦλάχιστον ἔτους, ἢ δι' ἀτμοπλοίου ἀνήκοντος εἰς ἀλλοδαπὴν ἀνώνυμον ἐταιρίαν ἐξυπηρετοῦσαν γραμμάς μὲ τακτικὸν δρομολόγιον, πρακτορευομένην μονίμως ἐν Ἑλλάδι καὶ ὅταν προκύπη ἐκ τῆς φορτωτικῆς ἢ ἄλλως, ὅτι ὁ ὀριστικὸς κανονισμὸς κοινῆς ἀβαρίας θὰ γίνῃ εἰς λιμένα τοῦ ἐσωτερικοῦ, ἢ εἰς λιμένα μὲν τοῦ ἐξωτερικοῦ, ἀλλ' ὑπὸ ἀνεγνωρισμένου κανονιστοῦ.

Ἄρθρον 6.— Ρήτρα "μετὰ μερικῆς ἀβαρίας". Κάλυψις ἀπωλειῶν καὶ ζημιῶν ἐκ θαλασσοῦ ὕδατος.

Ἐάν δυνάμει τῶν χειρογράφων ὄρων τοῦ παρόντος ἡ ἀσφάλισις συνωμολογήθη ὑπὸ τὴν ρήτραν "μετὰ μερικῆς ἀβαρίας", ὁ ἀσφαλιστὴς ἐνέχεται διὰ τοὺς κατὰ τὰ ἄρθρα 4 καὶ 5 καλυπτομένους κινδύνους, ὡς καὶ διὰ τὰς ἀπωλεία καὶ ζημίας τῶν ἠσφαλισμένων ἀντικειμένων τὰς προκαλουμένας ἐκ διαβροχῆς αὐτῶν ὑπὸ θαλασσοῦ ὕδατος.

Ἄρθρον 7.— Κάλυψις ἀπωλειῶν καὶ ζημιῶν ἐξ ἄλλων συμβεβηκότων.

Δι' ἀπωλείας καὶ ζημίας τῶν ἠσφαλισμένων ἀντικειμένων προκαλουμένας ἐκ συμβεβηκότων ἄλλων πλὴν τῶν ἐν ἄρθροις 4, 5 καὶ 6 τοῦ παρόντος προβλεπομένων, ὁ ἀσφαλιστὴς ἐνέχεται μόνον ὅταν οἱ ἀντίστοιχοι κίνδυνοι ἐκαλύφθησαν, ρητῶς καὶ διακεκριμένως ἕκαστος, διὰ τῶν χειρογράφων ὄρων τοῦ παρόντος, ἐπιφυλασσομένης τῆς περιπτώσεως τοῦ ἄρθρου 8.

Τοιαῦται ἀπλωλειαὶ καὶ ζημίαι εἶναι αἱ προκαλουμένας ἰδίαι:

A) Ἐκ βροχῆς. Ἐκ γλυκέος ὕδατος. Ἐκμιλοπῆς ἢ ὑπεξαιρέσεως. Ἐξ ἐλλειμμάτων συνεπέλα ποσοτικῆς ἀπωλείας. Ἐκ μὴ παραδόσεως ἢ ἐπὶ ἔλαττον παραδόσεως ὀλοκλήρων δεμάτων. Ἐξ ἐπαφῆς μετ' ἄλλων ἐμπορευμάτων. Ἐξ ἐπαφῆς μετὰ ξένων οὐσιῶν. Ἐκ θραύσεως. Ἐκ σικωρίας ἢ ὀξειδώσεως. Ἐκ ροῆς.

B) Ἐκ καιῆς στοιβασίας ἢ καιῆς διευθετήσεως. Ἐξ ἐπιδράσεως τῆς ὑγρασίας ἢ τῆς θερμοκρασίας τοῦ κτύτους. Ἐξ ἀναθυμιάσεων. Ἐκ ποντικῶν ἢ ἄλλων τρωκτικῶν.

Ἄρθρον 8.— Ρήτρα "ἅπαντες οἱ κίνδυνοι".

Ἐάν δυνάμει τῶν χειρογράφων ὄρων τοῦ παρόντος ἡ ἀσφάλισις συνωμολογήθη ὑπὸ τὴν ρήτραν "ἅπαντες οἱ κίνδυνοι", ὁ ἀσφαλιστὴς ἐνέχεται διὰ τοὺς κατὰ τὰ ἄρθρα 4, 5

καί 6 καλυπτομένους κινδύνους, ὡς καί διὰ τὰς ἀπώλειας καί ζημίας τῶν ἠσφαλισμένων ἀντικειμένων τὰς προκαλουμένας ἐκ τινος τῶν ὑπό στοιχ. Α τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ παρόντος, ἀπαριθμουμένων συμβεβηκότων.

Ἡ ρήτρα αὕτη δέν καλύπτει τὰς κατά τό ἄρθρον 2 τοῦ παρόντος ἀποκλειόμενας τῆς ἀσφαλίσεως ἀπώλειας καί ζημίας, τὰς ἀπώλειας καί ζημίας τὰς προκαλουμένας ἐκ τινος τῶν ὑπό στοιχ. Β τοῦ ἄρθρου 7 ἀπαριθμουμένων συμβεβηκότων, οὐδέ τοὺς κατ' ἄρθρον 3 πολεμικοὺς κινδύνους. -

Ἄρθρον 9. - Φόρτωσις ἐπὶ τοῦ καταστρώματος.

Α. - Ὁ ἀσφαλιστής δέν ἐνέχεται διὰ τὰς ἀπώλειας καί ζημίας τὰς ἐπερχομένας εἰς τὰ ἐπὶ τοῦ καταστρώματος τοῦ πλοίου φορτωθέντα ἀντικείμενα, ἐκτός ἐάν ἐγένετο ρητὴ μὲσα τῆς φορτώσεως αὐτῶν ἐπὶ τοῦ καταστρώματος εἰς τοὺς χειρογράφους ὄρους τοῦ παρόντος. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὁ ἀσφαλιστής ἐνέχεται μόνον διὰ τὴν ὀλικὴν ἀπώλειαν τῶν ἐπὶ τοῦ καταστρώματος ἠσφαλισμένων ἀντικειμένων, συνεπεὶ ὀλικῆς ἀπώλειας τοῦ πλοίου καί διὰ τὴν ὑπό στοιχ. Α, δ' τοῦ ἄρθρου 24 περιπτώσιν ἐγκυριαλείψεως.

Β. - Ἐάν ἰσχύει προσθέτου χειρογράφου ὄρου ἢ ἀσφαλίσεως τῶν ἐπὶ τοῦ καταστρώματος ἠσφαλισμένων ἀντικειμένων ἀνωλογηθῆ ὑπὸ τῆν ρήτραν "καλυπτοῦνται καί οἱ κίνδυνοι ἐκβολῆς καί ἀρπαγῆς", ὁ ἀσφαλιστής ἐνέχεται καί διὰ τοὺς κινδύνους ἐκβολῆς καί ἀρπαγῆς αὐτῶν ὑπὸ τῶν κυμάτων, ὡς καί διὰ τὴν βαρύνουσαν ταῦτα συνεισφοράν, εἰς κοινὴν ἀβαρίαν. Εἰς τὰς περιπτώσεις ἐκβολῆς καί ἀρπαγῆς ὑπὸ τῶν κυμάτων τὸ ἀσφάλισμα καθορίζεται μετ' ἐκπτώσιν ἀπαλλαγῆς τρία ἐπὶ τοῖς ἑκατόν (3%) ἐπὶ τοῦ ἀσφαλιστικοῦ ποσοῦ τῆς ἐπὶ τοῦ καταστρώματος φορτωθείσης ποσότητος.

Γ. - Ὡς φορτωθέντα ἐπὶ τοῦ καταστρώματος θεωροῦνται καί τὰ φορτωνόμενα εἰς τὰ ὑπερνατασικεύσματα τοῦ πλοίου.

Ἄρθρον 10. - Διάρκεια ἀσφαλιστικῆς κάλυψεως.

Α. - Ἡ ἀσφαλιστικὴ κάλυψις ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς φορτώσεως καί δὴ ἀφ' ἧς στιγμῆς τὰ ἠσφαλισμένα ἀντικείμενα καταλείπουν τὴν ξηρὰν καί λήγει ἅμα ὡς ταῦτα ἀποτεθοῦν ἐπὶ τῆς ξηρᾶς εἰς τὸν λιμένα τοῦ προορισμοῦ. Ὁ ἀσφαλιστής ἐνέχεται διὰ τοὺς καλυπτομένους ὑπὸ τῆς ἀσφαλίσεως κινδύνους καί διαρκούσης τῆς μεταφορᾶς τῶν ἠσφαλισμένων ἀντικειμένων διὰ φορηγίδων, ἀλλὰ μόνον ἐφ' ὅσον αὐταὶ χρησιμοποιοῦνται συμφώνως πρὸς τὰς τοπικὰς συνθηκὰς, πρὸς ἄμεσον μεταφορὰν ἐκ τῆς ξηρᾶς εἰς τὸ πλοῖον καί τὰ νάυαλιον.

Ὡς φορηγίδες νοοῦνται μόνον πλωτὰ μέσα τρωριόμε-

να διά τήν μεταφοράν ἐμπορευμάτων καί νηολογημένα ὡς τοιαῦτα.

Ὁ ἀσφαλιστής δέν ἐνέχεται διά τάς ἀπώλειας καί ζημίας τῶν ἠσφαλισμένων ἀντικειμένων τάς προκαλουμένας ἐκ τῆς φορτώσεως ἢ ἐκφορτώσεως αὐτῶν κατά τρόπον ἀντιβαίνοντα πρός τάς τοπικάς συνθήκας.

Β.- Ἐάν δυνάμει τῶν χειρογράφων ὄρων τοῦ παρόντος ἡ ἀσφαλιστική κάλυψις συμφωνεῖται καί διά τόν χρόνον παραμονῆς τῶν ἠσφαλισμένων ἀντικειμένων εἰς τάς ἀποθήκας τοῦ Τελωνείου, ὁ ἀσφαλιστής ἐνέχεται διά τούς καλυπτομένους ὑπό τῆς ἀσφαλίσεως κινδύνους μέχρι τῆς στιγμῆς τῆς ἐξαγωγῆς αὐτῶν ἐκ τῆς ἀποθήκης τοῦ Τελωνείου τοῦ τόπου τοῦ προορισμοῦ τοῦ δηλουμένου ἐν τῷ παρόντι, πάντως δέ τό βραδύτερον τήν δεκάτην πέμπτην ἡμέραν ἀπό τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐκφορτώσεως.-

Γ.- Ἐάν δυνάμει τῶν χειρογράφων ὄρων τοῦ παρόντος ἡ ἀσφαλιστική κάλυψις συμφωνεῖται ἀπό ἀποθήκης εἰς ἀποθήκην - ρήτρα "ἀπό ἀποθήκης εἰς ἀποθήκην"-, ὁ ἀσφαλιστής ἐνέχεται διά τούς καλυπτομένους ὑπό τῆς ἀσφαλίσεως κινδύνους ἀφ' ἧς τά ἠσφαλισμένα ἀντικείμενα καταλείπουν τήν ἀποθήκην εἰς τόν τόπον, ἐνάρξεως τῆς μεταφορᾶς, τόν δηλούμενον ἐν τῷ παρόντι, ἵνα φορτωθῶν ἐπὶ τοῦ πλοίου, μέχρι τῆς στιγμῆς τῆς εἰσαγωγῆς αὐτῶν εἰς τήν ἀποθήκην τοῦ παραλήπτου εἰς τόν τόπον τοῦ προορισμοῦ, τόν δηλούμενον ἐν τῷ παρόντι, πάντως δέ τό βραδύτερον τήν δεκάτην πέμπτην ἡμέραν ἀπό τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐκφορτώσεως.

Ὡς ἀποθήκη τοῦ παραλήπτου νοεῖται ὁ χῶρος εἰς ὃν τά ἠσφαλισμένα ἀντικείμενα ἀποθηκεύθησαν τό πρῶτον εἰς τόν προορισμόν των, ἀδιακρίτως ἐάν ὁ χῶρος οὗτος ἀνήκει εἰς τον παραλήπτην ἢ τρίτον.

Δ.- Ἐάν ἡ ἀσφάλις συνωμολογήθη μετά τήν ἐναρξιν τῆς φορτώσεως, ἡ ἀσφαλιστική κάλυψις ἄρχεται ἀπό τῆς χρονολογίας τοῦ ἀσφαλιστηρίου, ἐκτός ἐάν διά τῶν χειρογράφων ὄρων συνεφωνήθη ἀναδρομή τῆς ἀσφαλιστικῆς καλύψεως εἰς χρόνον προγενέστερον.-

Ἄρθρον 11.- Ἀνυπαρξία κινδύνου.

Α.- Ἡ ἀσφάλις εἶναι ἄκυρος, ἐάν ὁ ἀσφαλιστής ἢ ὁ ἀσφαλιζόμενος ἐγνώριζεν ἢ ὤφειλε νά γνωρίζῃ τήν ἀνυπαρξίαν ἢ τήν παῦσιν τῶν κινδύνων ἢ τήν ἐπέλευσιν τῆς ζημίας.

Β.- Εἰδικώτερον ἀσφάλις συνωμολογηθεῖσα μετά τήν ἀπώλειαν ἢ ζημίαν τῶν ἠσφαλισμένων ἀντικειμένων, ἢ μετά τήν ἄφιξιν αὐτῶν εἰς τόν προορισμόν των, εἶναι ἄκυρος ἐφ'

ὄσον ἢ εἴδησις τῆς ἀπώλειας ἢ ζημίας, ἢ τῆς ἀφίξεως εἰς τόν προορισμόν, εἶχε φθάσει ἢ εἰς τόν τόπον διαμονῆς τοῦ ἀσφαλιζομένου, ὅταν οὗτος προέβαινεν εἰς τήν πρότασιν τῆς ἀσφαλίσεως, ἢ εἰς τόν τόπον τῆς ἐκδόσεως τοῦ παρόντος, κατὰ τήν ἐκδοσιν αὐτοῦ. Ἐν ἀμφιβολίᾳ, τεκμαίρεται ὅτι ἡ εἴδησις τῆς ἀπώλειας ἢ ζημίας, ἢ τῆς παύσεως τῶν κινδύνων εἶχε φθάσει εἰς τοὺς τόπους τούτους πρὸ τῆς συνομολογήσεως τῆς ἀσφαλίσεως.

Γ.- Τὰ ἀνωτέρω ὑπὸ στοιχ. Β ἰσχύουν καὶ ἂν ἔτι διὰ τῶν χειρογράφων ὄρων συνεφωνήθη, κατὰ τὰ ὑπὸ στοιχ. Δ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ παρόντος ὀριζόμενα, ἢ ἀναδρομῆ τῆς ἀσφαλιστικῆς κάλυψεως εἰς χρόνον προγενέστερον τῆς χρονολογίας τοῦ ἀσφαλιστηρίου.

Ἄρθρον 12.- Ἀπώλεια καὶ ζημία ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ ἠσφαλισμένου. Μεταβολὴ ἢ ἐπίτασις τοῦ κινδύνου.

Α.- Ὁ ἀσφαλιστὴς δέν ἐνέχεται δι' ἀπώλειας καὶ ζημίας τῶν ἠσφαλισμένων ἀντικειμένων προκαλουμένων ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ ἠσφαλισμένου, τοῦ ἀποστολέως, τοῦ παραλήπτου ἢ προσώπου παρὰ τίνος τούτων προσθηθέντος.

Β.- Ὁ ἠσφαλιστὴς ἀπαλλάσσεται ὅταν ἐξ αἰτίας τοῦ ἠσφαλισμένου ἢ προσώπου παρ' αὐτοῦ πορτηθέντος, οἱ κίνδυνοι μεταβληθοῦν ἢ ἐπιταθοῦν κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε ὁ ἀσφαλιστὴς δέν θά συνήνει εἰς τήν ἀσφάλισιν, ἢ δέν θά συνήνει εἰς αὐτήν ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὄρους, ἐάν καθ' ὄν χρόνον συνομολογήθη ἢ σύμβασις ὑφίστατο ἢ νέα αὕτη κατάστασις τῶν πραγμάτων.

Ὁ ἀσφαλιστὴς ἀπαλλάσσεται καὶ ἂν ἔτι ἡ μεταβολὴ ἢ ἐπίτασις ἀφορῶν περιστατικὰ μὴ ἐπιδράσαντα ἐπὶ τῆς ἀπώλειας ἢ τῆς ζημίας τῶν ἠσφαλισμένων ἀντικειμένων.

Ἄρθρον 13.- Τρέχουσα ἀσφάλισις.

Α.- Ἐάν ἡ ἀσφάλισις ἀφορᾷ εἰς πράγματα μὴ καθωρισμένα ἢ ὀρισμένα μόνον κατὰ γένος, μέλλοντα νά φορτωθοῦν κατὰ τμήματα ἢ καὶ ἐφ' ἅπασι ἐπὶ πλοίων ὀρισθέντων ἢ μὴ, (τρέχουσα ἀσφάλισις), ἡ ἀσφαλιστικὴ κάλυψις περιλαμβάνει ἑκάστην γενομένην φόρτωσιν.

Β.- Ὁ ἀσφαλιζόμενος ὑποχρεοῦται, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητας τῆς ἀσφαλίσεως, νά γνωστοποιῇ εἰς τόν ἀσφαλιστήν τὴν γενομένην φόρτωσιν, τὸ ὄνομα τοῦ πλοίου ἢ τῶν πλοίων, καθορίζων καὶ τὸ εἰς τήν γενομένην φόρτωσιν ἀντιστοιχοῦν ἀσφαλιστικόν ποσό. Ἡ γνωστοποίησις δέν νά γίνῃ ἀμελητί, πάντως δέ τὸ βραδύτερον ἐντός 24 ὥρῶν, ἀφ' ἧς ὁ ἠσφαλισμένος ἔλαβε γνῶσιν τῶν ἀνωτέρω στοιχείων.

Π.-Ἡ ἀσφαλιστικὴ κάλυψις ἰσχύει μόνον διὰ φορτώσεις ἐπὶ ἀτμοπλοίων ἡλικίας μικροτέρας τῶν 25 ἐτῶν καὶ πρώτης κλάσεως τοῦ νηογνώμονος τοῦ Ἀγγλικοῦ Λόυδ ἢ ἄλλου ἀνεγνωρισμένου νηογνώμονος.

Δια φορτώσεις ἐπὶ ἀτμοπλοίων ἡλικίας μεγαλυτέρας τῶν 25 ἐτῶν καὶ ἢ ἀτμοπλοίων κλάσεως κατωτέρας τῆς πρώτης ἢ μὴ ταξινομημένων, ἐφ' ὅσον τὰ περιστατικά ταῦτα δὲν ἦσαν γνωστά εἰς τὸν ἀσφαλιζόμενον πρὸ τῆς φορτώσεως, ἡ ἀσφαλιστικὴ κάλυψις ἰσχύει ἐπὶ προσθέτῳ ἀσφαλιστρῶ καθοριζομένῳ ὑπὸ τοῦ ἀσφαλιστοῦ.

Δ.-Ὁ τε ἀσφαλιστὴς καὶ ὁ ἀσφαλιζόμενος δύνανται ὅποτεδῆποτε νὰ καταγγείλουν τὴν σύμβασιν καὶ ἂν ἔτι αὐτὴ συνωμολογήθῃ δι' ὠρισμένον χρόνον, δι' ἐγγράφου δηλώσεως κοινοποιουμένης πρὸ δέκα πέντε (15) τοῦλάχιστον ἡμερῶν. Αἱ κατὰ τὸν ἐνδιάμεσον χρόνον δηλοῦμεναι φορτώσεις καλύπτονται ὑπὸ τῆς ἀσφαλίσεως ἐφ' ὅσον ἐγένετο καὶ ἐν εἰς αὐτῶν.

Ε.-Ἡ κατὰ τὸ ἐδ. Δ τοῦ παρόντος προθεομία καταγγελίας περιορίζεται εἰς τέσσαρας (4) ἡμέρας διὰ τοὺς πᾶσι χρόν ὑπὸ τῆς ἀσφαλίσεως καλυπτομένους πολεμικοὺς κινδύνους.

ΣΤ.-Εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου ὑπάγονται καὶ αἱ ὑπὸ τὸν τύπον προασφαλιστηρίου συνομολογούμεναι ἀσφαλίσεις.

Ἄρθρον 14.- Προσυμβατικαὶ δηλώσεις τοῦ ἀσφαλιζομένου.

Α. Πᾶσα ψευδὴς ἢ πεπλανημένη δήλωσις ἐν μέρους τοῦ ἀσφαλιζομένου καὶ πᾶσα ἀποσιώπησις περιστατικῶν, τὰ ὁποῖα οὗτος ἐγνώριζεν ἢ ὤφειλε νὰ γνωρίσῃ, ὡς καὶ πᾶσα ἀσυμφωνία μεταξὺ τῆς φορτωτικῆς καὶ τοῦ ἀσφαλιστηρίου, ἐπάγονται ἀκυρότητα τῆς ἀσφαλίσεως, ἐάν ἡ δήλωσις ἢ ἡ ἀποσιώπησις ἢ ἡ ἀσυμφωνία εἶναι τοιαύτης φύσεως, ὥστε νὰ θεωρηθῇ ὅτι ὁ ἀσφαλιστὴς δὲν θά συνήνει εἰς τὴν ἀσφάλισιν, ἢ δὲν θά ἐδέχετο αὐτὴν ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὄρους, ἐάν ἐγνώριζε τὴν ἀληθῆ κατάστασιν τῶν πραγμάτων.

Ἡ ἀσφάλισις εἶναι ἄκυρος καὶ ἂν ἔτι ἡ δήλωσις ἢ ἡ ἀποσιώπησις ἢ ἡ ἀσυμφωνία ἀφοροῦν περιστατικά μὴ ἐπιδράσαντα ἐπὶ τῆς ἀπωλείας ἢ τῆς ζημίας τῶν ἠσφαλισμένων ἀντικειμένων.

Β.-Ὁ ἀσφαλιζόμενος ὀφείλει ἰδίᾳ νὰ ἀνακοινώσῃ πᾶσαν χρῆσιμον πληροφορίαν σχετιζομένην πρὸς τὴν μεταφορὰν τῶν ἀσφαλιζομένων ἀντικειμένων, εἰδικώτερον δὲν ἀδελγώση: α) ἐάν ἡ μεταφορὰ θά συντελεσθῇ μετὰ ἢ ἄνευ μεταφορτώσεως εἷς τινὰς ἢ περισσοτέρους ἐνδιαμέσους λιμέ-

νας, β) εάν τὰ ασφαλιζόμενα ἀντικείμενα ὑπάγονται εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν εὐφλέκτων, ἐκκληρητικῶν ἢ ἐπικινδύνων ὑλῶν, γ) εάν τὰ ασφαλιζόμενα ἀντικείμενα ἐπιστρέφονται εἰς τὸν τόπον τῆς προελεύσεως των ἢ ἐπαναποστέλλονται εἰς ἄλλον προορισμόν, καθορίζων ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ τὸν τόπον τῆς προελεύσεως καὶ τὸν χρόνον τῆς ἀφίξεώς των, δ) εάν τὰ ασφαλιζόμενα ἀντικείμενα ἀσφαλίζονται διὰ τὸ σύνολον τῆς ἀξίας αὐτῶν καὶ ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει, εάν ἀσφαλίζονται ἢ πρόκειται νὰ ἀσφαλισθοῦν καὶ παρ' ἄλλῃ ἀσφαλιστῇ.

Αἱ ἀνωτέρω δηλώσεις λογίζονται ὡς μὴ γενόμεναι, ἐφ' ὅσον δὲν ἐγένετο σχετικὴ μνεῖα ἐν τῷ ἀσφαλιστηρίῳ.-

*Ἄρθρον 15.- Πληρωμὴ ἀσφαλιστροῦ.

Α.- Τὸ ἀσφάλιστρον εἶναι πληρωτέον τοῖς μετρητοῖς κατὰ τὴν παράδοσιν τοῦ ἀσφαλιστηρίου, τῆς καταβολῆς αὐτοῦ ἀποτελοῦσης προϋπόθεσιν διὰ τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 10 τοῦ παρόντος ἔναρξιν τῆς ἀσφαλιστικῆς καλύψεως.

Β.- Ὁ ἀσφαλιστὴς δύναται νὰ ἀντιτάξῃ τὴν μὴ καταβολὴν τοῦ ἀσφαλιστροῦ καὶ τὴν ἐντεῦθεν ἀνυπαρξίαν ἀσφαλιστικῆς καλύψεως ἐναντι παντός ἐπικαλουμένου δικαίωματα ἐκ τῆς ἀσφαλίσεως. Εἰς ἅς ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις ὁ ἀσφαλιστὴς, ἐξ εὐνοίας, δὲν θελήσῃ ν' ἀσκήσῃ τὸ ἀνωτέρω δικαίωμα αὐτοῦ, τὸ ὀφειλόμενον ἀσφάλιστρον ἐκπίπτεται αὐτοδικαίως ἀπὸ τὸ ποσὸν τοῦ ἀσφαλίματος.

Γ.- Τὸ ἀσφάλιστρον ὀφείλεται πληρῆς, εάν ἤρξατο ὁ κίνδυνος, τούτου δὲ δι' οἰονδήποτε λόγον ματαιωθέντος, ὀφείλεται ποσὸν ἴσον πρὸς τὸ ἥμισυ τοῦ ἀσφαλιστροῦ, πάντως δὲ οὐχὶ ἀνώτερον τοῦ ἡμίσεως τοῖς ἑκατὸν τοῦ ἀσφαλιστικοῦ ποσοῦ.

Δ.- Οἱ φόροι, χαρτόσημα καὶ τὰ δικαίωματα τοῦ ἀσφαλιστηρίου, ἀποτελοῦντα παρακολούθημα τοῦ ἀσφαλιστροῦ, εἶναι εἰς βᾶρος τοῦ ἀσφαλιζομένου.

*Ἄρθρον 16.- Πτώχευσις ἀσφαλιζομένου.

Α.- Εάν ὁ ασφαλιζόμενος πτωχεύσῃ πρὸ τῆς καταβολῆς τοῦ ἀσφαλιστροῦ καὶ πρὸ τῆς λήξεως τοῦ κινδύνου καὶ ὁ ἀσφαλιστὴς δὲν ἐπιθυμῇ νὰ ἐπικαλεσθῇ τὴν κατὰ τὸ προηγουμένον ἄρθρον ἀνυπαρξίαν ἀσφαλιστικῆς καλύψεως, δικαιούται νὰ ζητήσῃ δι' ἀπλῆς ἐπιστολῆς ἐγγύησιν. Μὴ παρασχεθείσης ἐγγυήσεως ἐντός 48 ὡρῶν, ὁ ἀσφαλιστὴς παύει ἐνεχόμενος, ἀνευ ἄλλης εἰδοποιήσεως ἢ διατυπώσεως.

Β.- Τὰ ἀνωτέρω ὑπὸ στοιχ. Α. ἰσχύουν καὶ εἰς ἣν περίπτωσην ὁ ασφαλιζόμενος δὲν ἐκηρύχθη μὲν εἰς πτώχευσιν, ἔπαυσεν ὅμως τὰς πληρωμὰς του.-

Άρθρον 17. - Υποχρεώσεις του ήσφαλισμένου πραγματοποιηθέντος του κινδύνου.

A.- Πραγματοποιηθέντος του υπό τῆς άσφαλίσεως καλυπτομένου κινδύνου, ως καί έν περιπτώσει οίουδήποτε άτυχήματος δυναμένου νά έπιφέρη μεταβολήν ή έπίτασιν αὐτοῦ, ό ήσφαλισμένος όφείλει:

α) νά γνωστοποιή άμελητί είς τόν ήσφαλιστήν άπάσας τάς είδήσεις άς λαμβάνει.

β) νά μεριμνή καί ένεργή μετά πάσης έπιμελείας πρός διάσωσιν καί διαφύλαξιν τών ήσφαλισμένων άντικειμένων καί ζητην καί λαμβάνη πᾶν έπιβαλλόμενον πρός τοῦτο συντηρητικόν ή προφυλακτικόν μέτρον.

γ) νά ένεργή έν γένει πᾶν τό δυνατόν πρός άποτροπήν ή μείωσιν τῆς ζημίας.

Ό ήσφαλιστής δέν ένέχεται δι' άπωλείας ή ζημίας έπελθούσας ή έπαυξηθείσας συνεπεία τῆς έν μέρους του ήσφαλισμένου μή τηρήσεως τών άνωτέρω υποχρεώσεών του.

B.- Ό ήσφαλιστής δικαιούται ώσαύτως νά προβαίνη είς άπάσας τάς άνωτέρω υπό στοιχ. β' καί γ' ένεργείας έπί όνόματι του ήσφαλισμένου, χωρίς τοῦτο ν' άποτελή άναγνώρισιν τῆς εϋθύνης του. Ό ήσφαλιστής δικαιούται, έν περιπτώσει ιδία άπωλείας του πλοίου ή άνικανότητος αὐτοῦ όπως συνεχίση τόν πλοῦν, νά μεριμνή διά τήν μεταφοράν τών ήσφαλισμένων άντικειμένων είς τόν προορισμόν των.

Ό ήσφαλισμένος υποχρεούται, έπί τῆ αίτήσει του ήσφαλιστοῦ, νά θέση είς τήν διάθεσιν αὐτοῦ πᾶν έγγραφον διά τήν παρά τούτου λήψιν τών άνωτέρω μέτρων.

Γ.- Ό ήσφαλισμένος δέν δικαιούται άμοιβῆς διά τάς παρ' αὐτοῦ ή τών παρ' αὐτοῦ προστηθέντων παρασχεθείσας υπηρεσίας, δικαιούται όμως είς άποκατάστασιν τών γενομένων, έπιφυλασσομένης έν πάση περιπτώσει τών διατάξεων του άρθρου 20 του παρόντος.-

Άρθρον 18. - Διατήρησις δικαιωμάτων έναντι τρίτων.

Ό ήσφαλισμένος όφείλει, έπί ποινή έπιπτώσεως τών έν έκ τῆς άσφαλίσεως δικαιωμάτων του, νά λάβη πάντα τά ένδεικνυόμενα μέτρα πρός διατήρησιν τών δικαιωμάτων αὐτοῦ έναντι παντός τρίτου ύπευθύνου τῆς ζημίας, ιδία δέ τών δικαιωμάτων αὐτοῦ έναντι του μεταφορέως.-

Άρθρον 19. - Ασφάλισις διά λογαριασμόν άλλου.

Έάν ή ασφάλισις συνωμολογήθη διά λογαριασμόν άλλου, αί διατάξεις τών άρθρων 11, 12, 13, 14, 17 καί 18 τοῦ

παρόντος ἐφαρμόζονται τόσον ὡς πρὸς τὸν μετὰ τοῦ ἀσφαλιστοῦ συμβληθέντα, ὅσον καὶ ὡς πρὸς τὸν ἀσφαλιζόμενον.

Ἄρθρον 20.— Ὅριον εὐθύνης τοῦ ἀσφαλιστοῦ. Πλείονες ἀσφαλίσεις.

A.— Τὸ ἐν τῷ παρόντι ἀναγραφόμενον ἀσφαλιστικὸν ποσὸν ἀποτελεῖ τὸ ἀνώτατον ὄριον τῆς εὐθύνης τοῦ ἀσφαλιστοῦ. Ὁ ἀσφαλιστὴς ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει δύναται νὰ ὑποχρεωθῇ νὰ καταβάλλῃ πέραν τοῦ ποσοῦ τούτου, οὐδ' ἐν περιπτώσει ἐπιδιαδοχικῶν ἀτυχημάτων.

B.— Ἐάν ἐγένοντο πλείονες ἀσφαλίσεις τοῦ διὰ τοῦ παρόντος καλυπτομένου συμφέροντος ἄνευ ὁδίου, ἢ διὰ τοῦ παρόντος παρεχομένη ἀσφαλιστικῆ κάλυψις περιορίζεται κατὰ λόγον τῆς ἀσφαλιστικῆς ἀξίας πρὸς τὸ σύνολον τῶν ἀσφαλιστικῶν ποσῶν τῶν πλειόνων ἀσφαλίσεων καὶ ὁ ἀσφαλιστὴς, ἀποκλειομένης τῆς εἰς ὀλίγηρον εὐθύνης του, ἐνέχεται σὺν μέτρῳ μετὰ τῶν λοιπῶν ἀσφαλιστῶν.—

Ἄρθρον 21.— Ἀσφαλιστικὴ ἀξία.

A.— Ἡ ἀσφαλιστικὴ ἀξία καθορίζεται ἐπὶ τῇ βάσει τῆς κατὰ τὸ τιμολόγιον ἀγορᾶς ἀξίας τῶν ἠσφαλισμένων ἀντικειμένων, ἐλλείψει δὲ τοιαύτης, τῆς εἰς τὸν τόπον τῆς φορῶσεως καὶ κατὰ τὸν χρόνον αὐτῆς τρεχούσης τιμῆς ὁμοειδῶν πρὸς τὰ ἠσφαλισμένα ἀντικείμενα. Ὁ ναῦλος, τὰ ἐξοδα φορτώσεως καὶ ἐκφορτώσεως, τὸ ἀσφάλιστρον καὶ αἱ τραπεζιτικαὶ προμήθειαι, περιλαμβάνονται εἰς τὴν ἀσφαλιστικὴν ἀξίαν, ἐφ' ὅσον αἱ δαπάναι αὗται βαρύνουν τὸν ἠσφαλισμένον.

B.— Ἐάν ἡ τρέχουσα τιμὴ ὁμοειδῶν πρὸς τὰ ἠσφαλισμένα ἀντικείμενα εἰς τὸν τόπον τοῦ προορισμοῦ, κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀφίξεως, εἶναι κατωτέρα τῆς ὡς ἀνωτέρω ἐξευρισσομένης ἀξίας, τὸ ἀσφάλισμα καθορίζεται ἐπὶ τῇ βάσει τῆς τοιαύτης κατωτέρας ἀξίας τῶν ἠσφαλισμένων ἀντικειμένων εἰς τὸν τόπον τοῦ προορισμοῦ.

Γ.— Παρὰ τὴν τυχόν ρητῶς συμπεφωνημένην ἀποτίμησιν, ὁ ἀσφαλιστὴς δικαιούται, καὶ ἐν περιπτώσει ἐπιπλήνης, νὰ ζητήσῃ τὴν ἐξακρίβωσιν τῶν πραγματικῶν τιμῶν καὶ νὰ μειώσῃ τὸ ποσὸν τῆς ἀποτιμήσεως εἰς τὴν κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὑπὸ στοιχ. Α. ἀσφαλιστικὴν ἀξίαν, προσηυξημένην, λόγω ἐλλιπούς κέρδους, κατὰ δέκα ἐπὶ τοῖς ἑκατόν (10%), ἢ κατὰ τὸ τυχόν ἀνώτερον ποσοστὸν ἐπιζομένου κέρδους τὸ συμφωνηθὲν ρητῶς διὰ τῶν χειρογράφων ὄρων.—

Ἄρθρον 22.— Ἐξακρίβωσις ἀπωλειῶν καὶ βλαβῶν.

A.— Αἱ μερικαὶ ἀπώλειαι καὶ αἱ βλάβαι τῶν ἠσφαλισμένων ἀντικειμένων, ἐφ' ὅσον αὗται καλύπτονται ὑπὸ τῆς ἀ-

σφαλίσεως, έξακριβοῦνται καί πιστοποιοῦνται έπιμελεία καί δαπάναις τοῦ ήσφαλισμένου, άποκλειστικῶς καί μόνον παρά τοῦ ὑπό τοῦ άσφαλιστοῦ η τοῦ έπιτοπλοῦ πράκτορος αὐτοῦ, όρισθέντος πραγματογνώμονος άβαριῶν. Ἡ έξακριβῶσις καί ή πιστοποίησησις γίνεται άμα τῇ έκφορτώσει τῶν ήσφαλισμένων άντικειμένων εἰς τόν λιμένα τοῦ προορισμοῦ τό βραδύτερον δέ άμα τῇ λήξει τῆς συμπεφωνημένης, κατά τά έν άρθρῳ 10 τοῦ παρόντος όριζόμενα, διαρκειας τῆς άσφαλιστικής καλύψεως.

Ἐπί γεννημάτων, άλεύρων, καπνῶν, όρύζης, δερμάτων, οἴνου, έλαίου καί παντός άλλου έμπορευματος ὑποκειμένου εἰς ταχεῖαν φθοράν, ή έξακριβῶσις καί πιστοποίησησις γίνεται έν πάση περιπτώσει, κατά τόν ὡς άνω τρόπον, άμα τῇ έκφορτώσει.

Β.- Ἡ κατά τά άνωτέρω ὑπό στοιχ. Α πιστοποίησησις άποτελεῖ τήν μόνην καί ένάπιον έτι τῶν Δικαστηρίων παρεδεκτικήν άποδειξιν τόσον τῆς ὑπάρξεως τῶν μερικῶν άπωλειῶν καί βλαβῶν, ὅσον καί τῆς φύσεως καί τῆς έντάσεως αὐτῶν, άποκλειομένου παντός άλλου άποδεικτικῆς μέσου.

Γ.- Ἡ έν μέρους τοῦ πραγματογνώμονος τοῦ άσφαλιστοῦ πιστοποίησησις άπωλειας ή βλάβης τῶν ήσφαλισμένων άντικειμένων, άποτελεῖ άποδειξιν μόνον ὡς πρός τό πραγματικόν γεγονός τῆς άπωλειας ή τῆς βλάβης, οὐχι δέ καί ὡς πρός τήν ὑποχρέωσιν τοῦ άσφαλιστοῦ πρός άποκατάστασιν αὐτῆς. Τά έξοδα τῆς πραγματογνωμοσύνης άποδίδονται ὑπό τοῦ άσφαλιστοῦ, μόνον εάν οὔτος άναγνωρίσῃ τήν εὐθύνην του ή ὑποχρεωθῇ δικαστικῶς.

Δ.- Εἰς άς περιπτώσεις ό ήσφαλισμένος άξιοῦ άποζημίωσιν διά βλάβας, ὑποχρεοῦται οὔτος, έπί τῇ αίτήσει τοῦ άσφαλιστοῦ, νά προβῇ εἰς τήν διά πλειστηριασμοῦ έκποίησησιν ποῦ βλαβέντος μέρους τῶν ήσφαλισμένων άντικειμένων, πρός καθορισμόν τῆς αξίας του.

Ἡ αξία ὑπολογίζεται διά συγκρίσεως πρός αξίας ὑπό διαμετακόμισιν, εάν ή έκποίησησις έγινεν ὑπό διαμετακόμισιν καί πρός αξίας έκτελωνισμένας, εάν ή έκποίησησις έγινε μετά τόν έκτελωνισμόν.-

Ἄρθρον 23.- Καθορισμός άσφαλίματος. Ἐκπτώσεις λόγω άπαλλαγῆς.

Α.- Τό ποσόν τῆς άποζημιώσεως τῶν άπωλειῶν καί ζημιῶν δι' άς ένέχεται ό άσφαλιστής, καθορίζεται κατά τήν κατ' άρθρον 21 τοῦ παρόντος άσφαλιστικήν αξίαν τῶν ήσφαλισμένων άντικειμένων καί πάντοτε μετ' έκπτώσιν τῆς διά τῶν έντύπων ή χειρογράφων ὄρων τοῦ παρόντος συμφωνουμέ

νης ἀπαλλαγῆς.

Β.- Ἐν περιπτώσει ὑπασφαλίσσεως τὸ ἀσφάλισμα καθορίζεται κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὑπὸ στοιχ. Α ὀριζόμενα καὶ κατὰ λόγον τοῦ ἀσφαλιστικοῦ ποσοῦ πρὸς τὴν κατὰ τὰ ἄνω ἀσφαλιστικὴν ἀξίαν.

Γ.- Ἐάν δὲν συνεφανήθη ἄλλο τι, ἡ ἔκπτωσης λόγῳ ἀπαλλαγῆς συμφωνεῖται εἰς πέντε ἐπὶ τοῖς ἑκαστοῖν (5%) ἐπὶ τοῦ ἀσφαλιστικοῦ ποσοῦ.

Ἄρθρον 24.- Περιπτώσεις ἐγκαταλείψεως.

Α.- Ἡ ἐγκατάλειψις δύναται νά γίνῃ μόνον εἰς τὰς ἀκολούθους περιπτώσεις:

α) Ὄταν τὰ ἠσφαλισμένα ἀντικείμενα ἀπολεσθοῦν ὀλοσχερῶς συνεπεῖα ὀλικῆς ἀπωλείας τοῦ πλοῦ.

β) Ὄταν τὸ πλοῖον συνεπεῖα θαλασσοῦ συμβεβηκότα ἀπώλεσθη ἢ περιῆλθεν εἰς κατάστασιν ἀνικανότητος πρὸς πλοῦν καὶ δὲν κατέστη δυνατόν ἐντός προθεσμίας ἕξ (6) μηνῶν νά τεθοῦν τὰ διασωθέντα ἐκ τῶν ἠσφαλισμένων ἀντικειμένων εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ ἠσφαλισμένου ἢ τοῦ παραλήπτου, ἢ, τοῦλάχιστον, δὲν ἤρχισεν ἡ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτο μεταφόρτωσις αὐτῶν. Ἡ προθεσμία αὕτη ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἐκ μέρους τοῦ ἠσφαλισμένου εἰς τὸν ἀσφαλιστὴν γνωστοποιήσεως τῆς ἀπωλείας ἢ τῆς ἀνικανότητος τοῦ πλοῦ πρὸς πλοῦν, συντέμνεται δὲ εἰς τὸ ἡμισυ προκειμένου περὶ ἀντικειμένων ὑποκειμένων εἰς ταχεῖαν φθοράν. Ἡ προθεσμία διὰ τὰ μὴ ὑποκείμενα εἰς ταχεῖαν φθοράν ἀντικείμενα ἀναστέλλεται, ἐφ' ὅσον χρόνον ἡ ναυσιπλοῖα μετὰ τοῦ σημείου, εἰς ὃ ἔλαβε χώραν τὸ ἀτύχημα, εἶναι διακεκομμένη, συνεπεῖα περιστατικῶν ἀνωτέρας βίας.

γ) Ὄταν λόγῳ βλάβης τῶν ἠσφαλισμένων ἀντικειμένων, προκληθείσης ἐκ κινδύνων καλυπτομένων ὑπὸ τῆς ἀσφαλίσεως, διαταχθῇ ἀρμοδίως ἡ πώλησις αὐτῶν εἰς τόπον ἄλλον, ἀπὸ τὸν τόπον τῆς φορτώσεως ἢ τοῦ προορισμοῦ.

δ) Ὄταν ἀπὸ τῆς τελευταίας εἰδήσεως περὶ τοῦ πλοῦ τοῦ μεταφέροντος τὰ ἠσφαλισμένα ἀντικείμενα παρῆλθον τοῦλάχιστον τρεῖς (3) μῆνες. Ἡ προθεσμία αὕτη ἀναστέλλεται, ἐφ' ὅσον χρόνον ἡ κανονικὴ μετάδοσις εἰδήσεων εἶναι διακεκομμένη συνεπεῖα περιστατικῶν ἀνωτέρας βίας.

Β.- Κατὰ τὴν διάρκειαν πολεμικῆς περιόδου ἡ κατὰ τὰ ἀνωτέρω στοιχ. δ' ἐγκατάλειψις εἶναι δεκτὴ μετὰ πάροδον ἕξ (6) μηνῶν ἀπὸ τῆς τελευταίας εἰδήσεως περὶ τοῦ πλοῦ καὶ μόνον εἰς ἤν περιπτώσιν ὁ ἠσφαλισμένος ἀποδεξῆται ὅτι τὸ πλοῖον δὲν ἀπώλεσθη ἐκ πολεμικῶν κινδύνων. Ὡς τοιαύτη ἀπόδειξις γίνεται δεκτὴ καὶ ἡ ὀριστικὴ ἀναγνώρι-

σις ἐκ μέρους τῶν ἀσφαλιστῶν τοῦ πλοίου, ὅτι ἡ ἐξαφάνι-
σις τοῦ πλοίου δέν ὀφείλεται εἰς πολεμικούς κινδύνους.-

Ἄρθρον 25.- Πληρωμή ἀσφαλίματος.

A.- Τό ἀσφάλισμα καταβάλλεται εἰς τόν νόμιμον κά-
τοχον τοῦ παρόντος καί τῆς φορτωτικῆς τριάκοντα (30) ἡ-
μέρας ἀπό τῆς εἰς τόν ἀσφαλιστήν παραδόσεως πάντων τῶν
δικαιολογητικῶν ἐγγράφων. Ὡς δικαιολογητικά ἐγγράφα νο-
οῦνται τό πιστοποιητικόν ἀβαρίας συντεταγμένον παρά τοῦ
κατά τό ἄρθρον 22 πραγματοποιώμενος τοῦ ἀσφαλιστοῦ, τό πρω-
τότυπον τιμολογίον καί πᾶν ἄλλο συνοδεῦον τά ἠσφαλισμέ-
να ἐγγράφον.

B.- Εἰς τὰς περιπτώσεις ἐγκαταλείψεως τὰς μὴ ἀμ-
φισβητηθείσας ὑπὸ τοῦ ἀσφαλιστοῦ ἐντὸς τῆς νομίμου προ-
θεσμίας τῶν τριάκοντα (30) ἡμερῶν ἀπό τῆς κοινοποιήσεως,
τό ἀσφάλισμα καταβάλλεται ἐντὸς δύο (2) μηνῶν ἀπό τῆς
κοινοποιήσεως τῆς δηλώσεως περί ἐγκαταλείψεως.

Γ.- Τό ἀσφάλισμα καταβάλλεται μετὰ τὴν ὀριστικὴν
ἐκκαθάρισιν καί προηγουμένην ὀριστικὴν ἄρσιν πάσης τυχόν
εἰς χεῖρας τοῦ ἀσφαλιστοῦ γενομένης κατασχέσεως ἢ ἄλλης
ἀντιρρήσεως, ἐπὶ ὑπογραφῇ ἐξοφλητικῆς ἀποδείξεως, ἢ συμ-
φωνητικοῦ ἐξοφλήσεως, ἰδιωτικοῦ ἢ συμβολαιογραφικοῦ, κατ'
ἀπόλυτον ἐπιλογὴν τοῦ ἀσφαλιστοῦ καί ἐπὶ ἐνχωρήσει εἰς
τόν ἀσφαλιστήν τῶν κατὰ παντός τρίτου ὑπευθύνου τῆς ζη-
μίας δικαιωμάτων τοῦ ἠσφαλισμένου.

Δ.- Ἡ πρὸς πληρωμὴν τοῦ ἀσφαλίματος ὑποχρέωσις
τοῦ ἀσφαλιστοῦ ἀναστέλλεται, ἐφ' ὅσον χρόνον ἐκκρεμεῖ κα-
τὰ νόμον ἀνάκρισις περί τῶν αἰτίων τοῦ προηγάσαντος τὴν
ζημίαν ἀτυχήματος.

Ε.- Ὁ ἀσφαλιστὴς δέν δύναται νά ἐναχθῆ πρὸ τῆς πα-
ρόδου τῶν ἀνωτέρω προθεσμιῶν.-

Ἄρθρον 26.- Ἐξόδα ἐξοφλήσεως ἀσφαλίματος.

Πάντα τὰ ἐξόδα ἐξοφλήσεως τοῦ ἀσφαλίματος εἶναι
εἰς βάρος τοῦ ἠσφαλισμένου. Ἐπίσης βαρύνουν τόν ἠσφαλι-
σμένον αἱ γενόμεναι δαπάναι καί αἱ δικηγορικαὶ ἀμοιβαί,
συνεπεῖα κατασχέσεων ἢ ἐνχωρήσεων τοῦ ἀσφαλίματος.-

Ἄρθρον 27.- Ἐφαρμοστέον Δίκαιον.

A.- Πᾶσα περίπτωσις μὴ προβλεπομένη ὑπὸ τῶν ὄρων
τοῦ παρόντος ρυθμίζεται ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ Ἑλληνικοῦ
Κώδικος Ἰδιωτικοῦ Ναυτικοῦ Δικαίου, τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐμ-
πορικοῦ Νόμου καί τῶν λοιπῶν ἐν ἰσχύϊ ἐκείστοτε Ἑλληνι-
κῶν νόμων.

Β.- "Όταν πρὸς καθορισμὸν τῶν καλυπτομένων ὑπὸ τῆς ἀσφαλίσεως κινδύνων γίνεται διὰ τῶν χειρογράφων ὄρων ἀναφορά εἰς εἰδικούς ὄρους τοῦ Ἰδρύματος τῶν ἐν Λονδίῳ Ἀσφαλιστῶν (INSTITUTE OF LONDON UNDERWRITERS), ἢ τῶν ἀσφαλιστῶν ἄλλων χωρῶν, οἱ γενικοὶ ὄροι τοῦ παρόντος διατηροῦν τὴν ἰσχύοντων, ἐφ' ὅσον δὲν τροποποιουῦνται ὑπ' αὐτῶν.

Γ.- Οἱ εἰδικοὶ ὄροι τῶν ἀλλοδαπῶν ἀσφαλιστῶν ἐρμηνεύονται κατὰ τὴν εἰς τὰς οἰκείας χώρας κρατοῦσαν ἐπ' αὐτῶν ἐρμηνείαν.-

Ἄρθρον 28.- Ἀρμοδιότης.

Διὰ πᾶσαν δίκην ἢ διαφορὰν δυναμένην γὰ προκύψῃ ἐκ τῆς προκειμένης συμβάσεως ἀσφαλίσεως ἀρμόδια εἶναι μόνον τὰ ἐν Ἀθῆναις Δικαστήρια, ἀποκλειομένης τῆς ἀρμοδιότητος παντός ἄλλου δικαστηρίου.-

Ἄρθρον 29.- Χειρόγραφοι ὄροι.

Οἱ χειρόγραφοι ὄροι τοῦ παρόντος ὑπερισχύουν τῶν Γενικῶν ἐντύπων. Ὡς χειρόγραφοι νοοῦνται καὶ οἱ διὰ μηχανικοῦ μέσου γεγραμμένοι.

§ 9.- Ἀσφάλις μεταφορῶν

- 1.- Ὑπῆρχεν ἀσφάλις μεταφορῶν εἰς τὴν ἀρχαιότητα;
'Απ. Ὀχι.-
- 2.- Ποῖαι αἱ ἀπαρχαὶ τῆς ἀσφαλίσεως μεταφορῶν εἰς τὴν ἀρχαιότητα;
'Απ. α) Ἡ κατανομή τῶν ζημιῶν τῆς ναυσιπλοΐας εἰς ὄλους τοὺς ἐνδιαφερομένους εἰς τὸν πλοῦν (Ρωδικὸς Νόμος περὶ ἐμβολῆς) - εἶδος Γενικῆς Ἀβαρίας.-
β) Τὸ Ναυτικὸν δάνειον, καθ' ὃ δὲ δανειζόμενος ποιότητης ἢ φορτωτῆς ἀπηλλάσσετο τῆς ὑποχρέσεως ἐπιστροφῆς τοῦ δανείου ἐάν τὸ πλοῖον δὲν ἔφθανεν εἰς τὸν προορισμὸν του.
- 3.- Διὰ τί ἡ Γενικὴ Ἀβαρία δὲν εἶναι ἀσφάλις μεταφορῶν;
'Απ. Διότι δὲν ὑπάρχει ἐκ τῶν προτέρων οἰκονομικῆ ὀργάνωσις ἐπὶ ἀσφαλιστικῶν - τεχνικῶν βάσεων (βάσει τοῦ νόμου τοῦ μεγάλου ἀριθμοῦ, δι' ἀναμίξεως τῶν κινδύνων, καὶ δι' ἐσωτερικῆς συμμετοχῆς ἀντασφαλιστικῶν ἐπιχειρήσεων).
- 4.- Διὰ τί ὁ δανειζὼν ναυτικὸν δάνειον δὲν εἶναι ἀσφαλιστῆς μεταφορῶν;

- 'Απ. Ἡ αὐτὴ ἀπάντησις ὡς εἰς τὸ 3.
- 5.- Πόσαι καὶ ποῖαι αἱ μορφαὶ τοῦ "ἀσφαλιστικοῦ δανείου";
- 'Απ. Δύο α) ἐκεῖνη, καθ' ἣν ὁ πλοιοκτῆτης ἢ φορτωτῆς δέν ἐδανείζετο μέν, ἀλλὰ ἐπλήρωνε εἰς τὸν χρηματοδότην ποσὸν τι ὡς ἀσφάλιστρον, μέ τὴν ὑπόσχεσιν ὅτι ὁ χρηματοδότης θά τοῦ πληρώσῃ ὠρισμένον ποσὸν εἰς περίπτωσιν βυθίσεως ἢ ζημίας τοῦ πλοίου (ἐγγυήσις διὰ τὴν αἰσίαν συμπλήρωσιν τοῦ ταξειδίου).
- β) ἐκεῖνη, καθ' ἣν ὁ πλοιοκτῆτης ἢ ὁ φορτωτῆς ἐδανείζετο ἀπὸ τὸν χρηματοδότην ὠρισμένον ποσόν, τὸ ὁποῖον δέν ὑπεχρεοῦτο νά ἀποδώσῃ εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν τὸ ταξειδίον ἐματαιοῦτο λόγῳ θαλασσοῦ δυστυχήματος.
- 6.- Πότε καὶ ποῦ ἀνεφάνησαν αἱ πρῶται πραγματικαὶ ἀσφαλιστικαὶ συμβάσεις μεταφορῶν ὑπὸ τὴν σημερινὴν μορφήν;
- 'Απ. Κατὰ τὸν 14ον αἰῶνα εἰς τὴν βόρειον Ἰταλίαν.
- 7.- Πότε καὶ ποῦ ἀνεφάνη ὁ πρῶτος κρατικὸς ἀλληλασφαλιστικὸς συνεταιρισμὸς διὰ τὴν ἀσφάλισιν θαλασσιῶν μεταφορῶν;
- 'Απ. Εἰς τὸ τέλος τοῦ 14ου αἰῶνος εἰς τὴν Πορτογαλίαν, ὅπου οἱ ἐφοπλισταὶ ὑπεχρεώθησαν νά προσχωρήσουν εἰς κρατικὸν ἀλληλασφαλιστικὸν συνεταιρισμὸν ἔχοντα σκοπὸν νά ἀποζημιώσῃ τὰς τυχαίας ἀπωλείας ἢ ζημίας τῶν πλοίων.
- 8.- Ποῖα εἶναι ἡ πρώτη γνωστὴ εἰς τὴν ἱστορίαν τῶν ἀσφαλειῶν νομοθετικὴ ρύθμισις τῆς ἀσφαλίσεως μεταφορῶν καὶ πότε καὶ ποῦ ἐγένετο αὕτη;
- 'Απ. Αἱ 5 διατάξεις ('Ορντονάνς) τοῦ 1435 ἐν Βαρκελώνῃ τῆς Ἰσπανίας.
- 9.- Ποῖας μορφᾶς ἔλαβε διαδοχικῶς ἡ ἐπιχειρήσις ἀσφαλίσεων μεταφορῶν; (κατὰ χρονολογικὴν σειρὰν).
- 'Απ. Ἀρχικῶς ὁ ἐπιχειρηματίας ἦτο φυσικὸν πρόσωπον (ἄτομον) καὶ μάλιστα ἔμπορος. Κατόπιν ἤρχισεν ἀναπτυσσομένη ἡ μορφή τῆς ἀλληλασφαλίσεως (ἀλληλασφαλιστικοῦ συνεταιρισμοῦ). Τέλος ἀνεπτύχθη ἡ ἐταιρικὴ μορφή τῆς ἀνωλύμου ἐταιρίας.
- 10.- Ποῖαι ὑπῆρξαν αἱ πρῶται ἀνώνυμοι ἐταιρίαι, αἱ ὁποῖαι ἠσχολήθησαν μέ θαλασσοασφαλιστικὰς ἐργασίας καὶ πότε;
- 'Απ. Ἡ Ὁλλανδο-Ἰνδικὴ ἀνώνυμος ἐταιρία τῷ 1602, καὶ

ἡ Ἀγγλο-Ἀνατολικο-Ἰνδικὴ ἀνώνυμος ἐταιρεία τῆ
1613.

- 11.- Πότε ἤμασαν πραγματικῶς αἱ πρῶται ἀνώνυμοι θαλασσο-
σφαλιστικαὶ ἐταιρίαι καὶ ποῖαι ἦσαν αὐται;
'Απ. Εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ 18ου αἰῶνος αἱ θαλασσοσφαλιστι-
καὶ ἐταιρίαι "Λόντον Ἀσσοῦρανς Κορπορέϊσσον" καὶ
"Ρόυαλ Ἐξτσαϊνητζ Ἀσσοῦρανς Κόμπανυ".
- 12.- Ὑπάρχουν σήμερον θαλασσοσφαλιστικαὶ ἐπιχειρήσεις αἱ
ὁποῖαι δὲν ἔχουν μορφήν ἐταιρίας;
Καὶ ὑπάρχουν οἱ ἀσφαλισταὶ τοῦ Λλδῦδ, οἱ ὁποῖοι δὲν
εἶναι ἐταιρία, ἀλλ' ἕκαστος ἐργάζεται διὰ λ/σμόν του.
- 13.- Πόθεν τὸ ὄνομα Λλδῦδ;
'Απ. Ἐκ τοῦ Ἐδουάρδου Λλδῦδ, εἰς τὸ καφενεῖον τοῦ ὁ-
ποῦ συνηγιτῶντο οἱ ἐφοπισταὶ καὶ οἱ φορτωταῖκαὶ
συνῆπτον ἀσφαλίσεις μεταξὺ των.
- 14.- Οἱ πράκτορες τοῦ Λλδῦδ ἐνεργοῦν ἀσφαλίσεις;
'Απ. Ὁχι.
- 15.- Μὲ τί ἀσχολοῦνται οἱ πράκτορες τοῦ Λλδῦδ;
'Απ. Μὲ τὴν διαπίστωσιν ἀπωλειῶν καὶ ζημιῶν ἐκ ναυαγί-
ων καὶ ναυτικῶν ἀτυχημάτων ὡς καὶ ἐξ ἀβαριῶν καὶ
μὲ τὴν σύνταξιν σχετικῶν ἐκθέσεων. Μὲ ἐπιθεωρή-
σεις πλοίων καὶ φορτίων. Μὲ τὴν συνεχῆ μετάδοσιν
εἰς τὸ Λονδῖνον τῶν τελευταίων εἰδήσεων περὶ πλοί-
ων καὶ ναυτικῶν πληροφοριῶν ἐν γένει.
- 16.- Οἱ ἀσφαλισταὶ τοῦ Λλδῦδ ἐνεργοῦν ἀπ' εὐθείας ἀσφαλί-
σεις ἢ μὲσφ τρίτων;
'Απ. Πάντοτε τῇ μεσελαβῆσει μεσιτῶν (μπρόκερς).
- 17.- Ποῖον τὸ κύριον ἔργον τῶν μεσιτῶν τοῦ Λλδῦδ;
'Απ. Λαμβάνουν ἐντολήν ἀπὸ τὸν πελάτην διὰ νά τοῦ ἀ-
σφαλίσσουν τὸ πλοῖον ἢ τὸ φορτίον. Κατόπιν εὐρί-
σκουν ἓνα "ἀρχηγόν τῆς καλύψεως" ἀσφαλιστὴν τοῦ
Λλδῦδ, μὲ τὸν ὁποῖον συμφωνοῦν διὰ τὸ "ποσοστὸν"
τοῦ ἀσφαλιστροῦ καὶ τοὺς λοιπούς ὅρους ἀσφαλίσε-
ως, τοὺς ὁποῖους καταγράφουν ἐπὶ τεμαχίου χάρτου
(σλίπ). Τὸ σλίπ αὐτὸ ὑπογράφει ὁ ἀρχηγὸς τῆς κα-
λύψεως. Κατόπιν εὐρίσκουν καὶ ἄλλους ἀσφαλιστάς
τοῦ Λλδῦδ, οἱ ὁποῖοι ὑπογράφουν ἐπίσης τὸ σλίπ.
Ἐκαστος ἀσφαλιστῆς τοῦ Λλδῦδ δὲν καλύπτει διὰ τῆς
ὑπογραφῆς του τὸ σύνολον, ἀλλὰ μόνον κλάσμα τῆς
ἀξίας ἐκάστου κινδύνου (πλοῖον ἢ φορτίον). Γράφει
π.χ. $\frac{7}{100}$ καὶ ὑπογράφει. Αὐτὸ σημαίνει ὅτι εἶναι
ὕπευθυνος διὰ τὰ $\frac{7}{100}$ τῆς ζημίας. Ὄταν διὰ τῶν δι-

αδοχικῶν ὑπογραφῶν καλυφθῆ τὸ σύνολον (τά $\frac{100}{100}$) τῆς ἀξίας τοῦ κινδύνου, ὁ μεσότης ἐκδίδει τὸ ἀσφαλιστήριο συμβόλαιον ἐπὶ εἰδικοῦ ἐντύπου καὶ συγκεντρώνει ἀπὸ τοὺς ὑπογράφαντας τὸ σλίπ ἀσφαλιστὰς τὰς ὀριστικὰς ὑπογραφὰς των.

- 18.- Οἱ ἀσφαλιστὰς τοῦ Λλόϋδ καλύπτουν μόνον θαλασσίους κινδύνους;
'Απ. Σήμερον ἔχουσιν ἐπενταθῆ εἰς ὅλους τοὺς κλάδους καὶ καλύπτουν παντός εἶδους κινδύνους.
- 19.- Πότε ἤρχισεν ἡ ἀσφάλις μεταφορῶν φορτίων διὰ ποταμῶν καὶ λιμνῶν;
'Απ. Εἰς τὰ μέσα τοῦ 18ου αἰῶνος.-
- 20.- Πότε ἤρχισεν ἡ ἀσφάλις μεταφορῶν διὰ ξηρᾶς (δι' ἀμαξῶν, σιδηροδρόμων κλπ.);
'Απ. Εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ 19ου αἰῶνος.
- 21.- Ἐάν ἀποβλέσωμεν εἰς τὸ ἀντικείμενον τῆς ἀσφαλίσεως (τὰ ἀσφαλιζόμενα πράγματα) πῶς ὑποδιαιροῦνται αἱ ἀσφαλίσεις μεταφορῶν;
'Απ. α) Εἰς ἀσφάλισιν φορτίων (ἐμπορευμάτων καὶ ἀξιῶν-χρεωγράφων κλπ.) καὶ
β) εἰς ἀσφάλισιν σωμάτων (μεταφορικῶν μέσων), ἤτοι σιαφῶν, σιδηροδρ. ὀχημάτων, ἀεροπλάνων κ. λ.π.
- 22.- Κατὰ τί διαφέρει τὸ ἀπλοῦν ἀσφαλιστήριο μεταφορᾶς ἀπὸ τὸ διαρκές ἀσφαλιστήριο (τρέχουσα ἀσφάλις);
'Απ. Διὰ τοῦ ἀπλοῦ ἀσφαλιστηρίου μεταφορᾶς καλύπτεται (ἀσφαλίζεται) μία μόνον μεταφορά, ἐνῶ διὰ τοῦ διαρκοῦς καλύπτονται (ἀσφαλίζονται) πολλαὶ διαδοχικαὶ μεταφοραί, ὀριζόμεναι κατὰ γένος.
- 23.- Ποίαν ἄλλαν ὀνομασίαν ἔχει τὸ διαρκές ἀσφαλιστήριο;
'Απ. Ἀσφαλιστήριο συνδρομῆς ἢ χρονικὸν συμβόλαιον ἢ τρέχουσα ἀσφάλις.
- 24.- Ὑπάρχουν ἐνιαῖοι ἐντυποι γενικοὶ ὄροι εἰς τὰ ἐν Ἑλλάδι χρησιμοποιούμενα ὑπὸ τῶν ἀσφ. ἐταιριῶν ἀσφαλιστήρια συμβόλαια κλάδου θαλάσσης;
'Απ. Ὁχι. Μέχρι σήμερον δέν κατέστη δυνατὴ ἡ ἐνοποίησης. Ἐκάστη ἀσφ. ἐταιρία χρησιμοποιεῖ ἴδιον ἕνα ἄσφαλιστηρίου συμβόλαιον.-
- 25.- Ἐκτός τῶν γενικῶν στοιχείων ἐκάστης ἀσφαλιστικῆς συμβάσεως ποῖα εἶναι τὰ τέσσαρα (4) ἐπὶ πλέον στοιχεία τὰ ὅποια περιλαμβάνει, κατὰ τὸν νόμον, τὸ ἀσφαλιστήριο συμβόλαιον κλάδου θαλάσσης;
'Απ. ὄνομα, εἶδος, χωρητικότητα καὶ ἐθνικότητα ἢ ἰθαγένειαν τοῦ πλοίου.

26.- Ποῖον ἀντικείμενον δύναται νά ἔχη ἡ θαλασσία ἀσφάλι-
σις κατὰ νόμον; Δηλαδή τί πράγματα δύνανται ν' ἀσφα-
λισθῶσι;

- Ἀπ. α) Τό πλοῖον (τό σκάφος).
β) Αἱ μηχαναί, τά ἄρμενα καί σύσκευα, ὁ ἐφοπλι-
σμός τό χρημάτιον (σερμαγιά) καί τά τροφίμα.
γ) ὁ ναῦλος τῶν ἐπιβατῶν καί τῶν φορτωθέντων πραγ-
μάτων.
δ) τά φορτωθέντα πράγματα (τό φορτίον).
ε) Τά λόγῳ ναυτικοῦ θανέοντα ὁσθέντα καί ὁ ναυτι-
κός τόκος αὐτῶν.
στ) Τά ποσά τά πληρωθέντα ἢ ὀφειλόμενα διά γενι-
κᾶς (κοινᾶς) ἀβαρίας καί τά ἔξοδα τά γενόμενα
ἢ ὀφειλόμενα διά μερικᾶς ἀβαρίας.
ζ) Τό ἐλλιζόμενον κέρδος τῶν ἐμπορευμάτων.
η) Πᾶν ἄλλο πρὸς ἰα ἐκτιμητὸν εἰς χρήματα καί ὑ-
ποκειμένον εἰς θαλασσοῦς κινδύνους.
θ) καί γενικῶς πᾶν ἔννομον συμφέρον, ἐκτιθέμενον
εἰς θαλασσοῦς κινδύνους.

27.- Ποῖα τιμὴ λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν κατὰ νόμον ὅταν ασφαλί-
ζονται ἐμπορεύματα φορτωθέντα. Δηλαδή μέ ποῖαν τιμὴν
πρέπει νά ἀναγράφηται εἰς τό ασφαλιστήριον συμβόλαι-
ον ἡ ἀξία τῶν μεταφερομένων ἐμπορευμάτων;

- Ἀπ. Ἡ τιμὴ ἣν εἶχον τά ασφαλισθέντα καθ' ὄν χρόνον ἤρ-
ξατο ἡ ασφαλιστικὴ κάλυψις, ἐπὶ δέ τοῦ φορτίου
προστίθενται τά ἔξοδα φορτώσεως καί ἐκφορτώσεως,
ὁ ναῦλος καί τό ἀσφάλιστρον.

28.- Μέ ποῖαν τιμὴν ὑπολογίζεται συμφώνως πρὸς τοὺς συ-
νήθεις ὅρους τῶν ασφαλιστηρίων συμβολαίων ("οχι κα-
τὰ νόμον) ἡ ἀνωτάτη ἀξία τῶν ἐμπορευμάτων ἢ καλυπτο-
μένα διά τῆς ἀσφάλισσεως;

- Ἀπ. α) Μέ τὴν τιμὴν τοῦ ἐμπορεύματος εἰς τὸν τόπον
τοῦ προορισμοῦ κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἐκφορτώσε-
ως, ἐάν πρόκειται περὶ φορτίου πρώτων ὑλῶν ἢ
προϊόντων τοῦ ἐδάφους.
β) Μέ τὴν τιμὴν τοῦ ἐμπορεύματος εἰς τὸν τόπον
φορτώσεως κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς φορτώσεως, ἐ-
πιξημένῃ ὅμως μέ ὅλα τά μέχρι τοῦ πλοῦ ἐξ-
οδα, τὰς μὴ ἐπιστρεπτέας καταβολὰς ναύλου, τὰ
ἀσφάλιστρα καί προσδοκώμενον κέρδος 10%, ἐάν
πρόκειται περὶ φορτίου βιομηχανικῶν προϊόντων.

29.- Τί λέγεται ἀποτίμησις, προκειμένου περὶ ἀσφάλισσεως
μεταφορῶν;

'Απ. Ὁ καθορισμὸς τῆς ἀσφαλιζομένης ἀξίας ἐν τῶν προτέρων ἐν τῇ ἀσφαλιστικῇ συμβάσει εἰς ὠρισμένον χρηματικὸν ποσόν.

30.- Ἡ ἀποτίμησις τῆς ἀσφαλιζομένης ἀξίας ἐν τῷ ἀσφαλιστηρίῳ συμβολαίῳ δεσμεύει τὸν ἀσφαλιστὴν, ἢ δικαιουῖνται οὗτος νὰ ἀμφισβητήσῃ τὴν ἀξίαν ταύτην;

'Απ. Ἡ ἀποτίμησις δέν δεσμεύει τὸν ἀσφαλιστὴν, διότι θεωρεῖται πάντοτε ὅτι ἐγένεν ἐπὶ τῇ βάσει τῆς δηλώσεως τοῦ ἀσφαλιζομένου.

31.- Πότε ἡ ἀποτίμησις τῆς ἀσφαλιζομένης ἀξίας εἶναι ὑποχρεωτικὴ διὰ τὸν ἀσφαλιστὴν;

'Απ. Ἐάν προηγήθῃ ἐπίτησις τοῦ ἀσφαλιζομένου πράγματος, δηλαδὴ πραγματογνωμοσύνη γενομένη δευτῆ ὑπὸ τοῦ ἀσφαλιστοῦ.

32.- Ποίας συνεπειάς ἔχει ἡ χαμηλοτέρα τῆς πραγματικῆς ἀξίας ἀποτίμησις τῶν ἀσφαλιζομένων πραγμάτων;

'Απ. Ἐάν ὁ ἀσφαλιζόμενος διατελεῖ ἐν καιῇ πλῆρως ἢ ἀσφάλις εἶναι ἄνευ ἀποτελέσματος καὶ ὁ ἀσφαλιστὴς κερδίζει τὸ ἀσφάλιστρον.

Ἐάν ὁ ἀσφαλιζόμενος εἶναι καλῆς πίστεως μειοῦται ἡ ἀσφαλιζομένη ἀξία σύμφωνα μὲ τὴν πραγματικὴν ἀξίαν καὶ ἀποζημιούται ὁ ἀσφαλιστὴς μὲ $\frac{1}{2}$ ἐπὶ τῆς ἀσφαλισθείσης ἀξίας.

33.- Τί σημαίνει ἡ ἀρχὴ ὅτι ἡ ἀσφαλιστικὴ σύμβασις τοῦ κλάδου μεταφορῶν εἶναι συμβόλαιον ἀπολύτου καλῆς πίστεως;

'Απ. Σημαίνει ὅτι πᾶσα παρασιώπησις ἢ ἀναληθὴς δηλώσις; ἐκ μέρους τοῦ ἀσφαλιζομένου καὶ κάθε διαφορά μεταξὺ ἀσφαλιστηρίου καὶ φορτωτικῆς, ἢ τίς θὰ ἠλλοίωνε τὴν τοῦ κινδύνου ἀντίληψιν τοῦ ἀσφαλιστοῦ ἢ θὰ μετέβαλε τὸ ἀντικείμενον τοῦ κινδύνου, καθιστᾷ ἄκυρον τὴν ἀσφάλισιν, ἀνόμη καὶ αἰ παρασιώπησις ἢ ἡ ἀναληθὴς δηλώσις ἢ ἡ ἀσυμφωνία οὐκ ἠθέλεν ἐπιδράσει εἰς τὴν ζημίαν ἢ εἰς τὴν ἀπώλειαν τοῦ ἀσφαλιζομένου ἀντικειμένου.

34.- Ἐν περιπτώσει ἀλλαγῆς πλευσεως, πλοῦ ἢ πλοίου, ἀπαλλάσσεται ὁ ἀσφαλιστὴς τῆς εὐθύνης πρὸς ἀποζημιώσεις, καὶ εἰς ποίαν περίπτωσιν;

'Απ. Ἐάν ἡ ἀλλαγὴ ἐγένετο "ἐκ πράξεως τοῦ ἀσφαλισμένου", δηλαδὴ κατ'ἐντολήν του, ἢ συνεπεῖα ἐνεργειῶν του.

- 35.- Είς ποίαν περίπτωσιν κερδίζει ὁ ἀσφαλιστής τὸ ἀσφάλιστρον, μολονότι ἀπηλλάγη τῆς πρὸς ἀποζημίωσιν ὑποχρέωσως συνεπεῖα ἀλλαγῆς πλεύσεως ἢ πλοῦ ἢ πλοῦ; Ἀπ. Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν οἱ κίνδυνοι ἤρξαντο πρὸ τῆς ἀλλαγῆς.
- 36.- Παύει ἡ ἰσφάλισις ἐάν ὁ πλοίαρχος ἀντικατεστήθῃ συνεπεῖα ἀπολύσεως παρὰ τοῦ πλοιοκτῆτου; Ἀπ. Ὅχι - ἡ ἰσφάλισις ἐξακολουθεῖ.
- 37.- Ἐάν ὁ ἰσφαλισμένος ἀποστείλῃ τὸ πλοῖον εἰς τόπον ἀπώτερον τοῦ ἀναφερομένου ἐν τῷ ἀσφαλιστηρίῳ, ποῖαι αἱ συνέπειαι διὰ τὴν ἰσφάλισιν; Ἀπ. Ὁ ἀσφαλιστής ἀπαλλάσσεται τῆς πρὸς ἀποζημίωσιν ὑποχρέωσως διὰ τὰς ἀπωλείας ἢ ζημίας τὰς μετὰ τὴν ἐπέκτασιν ἢ τὴν ἀλλαγὴν τοῦ πλοῦ ἐπελθούσας, καὶ κερδίζει καὶ τὸ ἀσφάλιστρον.
- 38.- Ποῦς κινδύνους καλύπτει κατὰ νόμον ὁ ἀσφαλιστής διὰ τοῦ θαλασσοασφαλιστηρίου συμβολαίου; Ἀπ. Τοὺς κινδύνους ἀπωλείων ἢ ζημιῶν τῶν ἀσφαλισθέντων πραγμάτων ἐκ τῶν κάτωθι αἰτίων:
α) Τρικυμίας β) Ναυαγίου, γ) Προσαράξεως, δ) Συγκρούσεως ε) Ἀναγκαστικῆς ἀλλαγῆς πλεύσεως, πλοῦ ἢ πλοῦ, στ) Ἐκβολῆς, ζ) Ἐκρήξεως η) Πυρκαϊᾶς, θ) Πειρατείας, ι) Διαρπαγῆς, ια) Παντός ἄλλου θαλασσοῦ συμβεβηκότος. ιβ) Παραβάσεων καὶ πταισμάτων τοῦ πλοίαρχου καὶ τοῦ πληρώματος τῶν γνωστῶν ὑπὸ τὸ ὄνομα "ναυταπάτη", ἐκτός ἐναντίας συμφωνίας.
- 39.- Ποῦς κινδύνους δὲν καλύπτει ὁ ἀσφαλιστής; Ἀπ. Τοὺς κινδύνους ἀπωλείας ἢ ζημίας ἐξ
α) ἐλαττωμάτων τοῦ ἀσφαλισθέντος πράγματος (ἴδιον ἐλάττωμα").
β) πολέμου, κατασχέσεων, λειῶν, στάσεων, ἐμπορικῶν ἀποκλεισμών, πολιτικῶν ἀδιτημάτων, ἀπεργιῶν, τορπιλλῶν, ναρικών κλπ. ἐκτός ρητῆς συμφωνίας.
γ) παραβάσεων τοῦ πλοίαρχου τοῦ ἐλεγέντος παρὰ τοῦ ἰσφαλισμένου, ἐκτός ἐναντίας, συμφωνίας.
- 40.- Ποῦς κινδύνους δὲν καλύπτει κατὰ τοὺς ὅρους τῶν ἀσφαλιστηρίων ὁ ἀσφαλιστής; Ἀπ. Τοὺς κινδύνους ἐκ: α) βροχῆς, β) ἀτμοσφαιρικῶν ἐπιδράσεων γ) ὕγρας τοῦ κύτους τοῦ πλοῦ, δ) ἐντόμων, ποντικῶν, νυφιστῶν ε) κλοπῆς, στ) θραύσεως ζ) σκωρίας η) ροῆς καὶ διασκορπισμοῦ θ) κακῆς στοιβασίας καὶ κακῆς τοποθετήσεως. ι) ἀνε-

παρκοῦς συσκευασίας ια) λαθρεμπορίου ιβ) πράξεων ἐγκληματικῶν, παρανόμων ἢ δολφῶν τοῦ πλοιάρχου καὶ τοῦ πληρώματος, γνωστῶν ὑπὸ τὸ ὄνομα "ναυταπάτη".

41.- Τί εἶναι ἀβαρσία;

Ἀπ. Ἀβαρσία εἶναι α) πᾶσα ζημία ἐπελθοῦσα εἰς τὸ πλοῖον ἢ τὸ φορτίον ἀπὸ τῆς φορτώσεως καὶ τοῦ ἀπόπλου μέχρι τοῦ κατάπλου καὶ τῆς ἐκφορτώσεως, β) τὰ ἔκτακτα ἔξοδα τὰ γενόμενα διὰ τὸ πλοῖον καὶ τὸ φορτίον κοινῶς ἢ κεχωρισμένως.

42.- Πόσων εἰδῶν ἀβαρίας ἔχομεν;

Δύο εἰδῶν: τὴν μερικὴν ἀβαρίαν καὶ τὴν κοινήν (ἢ γενικὴν) ἀβαρίαν.

43.- Τὰ συνήθη ἔξοδα διὰ τὸν εἰς ὄρμους, κόλπους, ποταμούς ἢ διώρυγας εἴσπλουν καὶ ἐκπλουν τοῦ πλοίου εἶναι ἀβαρσίαι;

Ἀπ. Ὁχι, εἶναι ἀπλᾶ ἔξοδα εἰς βάρος τοῦ πλοίου.

44.- Τί εἶναι κοινή (ἢ γενικὴ) ἀβαρσία;

Ἀπ. Εἶναι τὰ ἔκτακτα ἔξοδα καὶ αἱ ζημίαι, αἱ γενόμεναι ἐκουσίως πρὸς κοινήν ὀφέλειαν καὶ σωτηρίαν τοῦ πλοίου καὶ τοῦ φορτίου ἀπὸ κοινοῦ θαλασσοῦ κινδύνου, ἐφ' ὅσον ἐπῆλθε τὸ ἐπιδιωχθέν ὠφέλιμον ἀποτέλεσμα.

45.- Ποῖον εἶναι τὸ διακριτικὸν γνώρισμα τῆς κοινῆς ἢ γενικῆς ἀβαρίας;

Ἀπ. Ὅτι αἱ ζημίαι καὶ τὰ ἔξοδα γίνονται ἐκουσίως καὶ ὄχι τυχαίως, ἀποβλέπουν δὲ εἰς τὴν κοινήν σωτηρίαν.

46.- Ἀπαριθμήσατε ἔξοδα καὶ ζημίας ἀποτελοῦσας κοινήν (ἢ μερικὴν) ἀβαρίαν;

- Ἀπ. α) Τὰ ἐκβληθέντα εἰς τὴν θάλασσαν πρὸς κοινήν σωτηρίαν.
 β) Τὰ ἐκκοπέντα ἐξάρτια καὶ ἰστία πρὸς κοινήν σωτηρίαν καὶ τὰ θραυσθέντα συνεπεῖα τῶν πρὸς κοινήν σωτηρίαν γενομένων πράξεων.
 γ) αἱ ζημίαι, αἱ προξενηθεῖσαι ἐκ τῆς ἐκβολῆς εἰς τὰ ὑπολειφθέντα ἐν τῷ πλοίῳ πράγματα.
 δ) αἱ ζημίαι αἱ προξενηθεῖσαι εἰς τὸ πλοῖον ἐκ τῆς ἐκβολῆς εἴτε ἐκουσίως εἴτε ὡς ἀναγκαῖα ταύτης συνέπεια.
 ε) αἱ ζημίαι αἱ ἐπενεχθεῖσαι εἰς τὸ πλοῖον πρὸς διευκόλυνσιν τῆς διασώσεως τοῦ φορτίου ἢ πρὸς ὑποβοήθησιν τῆς ἐκροῆς καὶ ἀντλήσεως τῶν ὑ-

δάτων, ὡς καὶ αἱ ἐντεῦθεν προκύπτουσαι εἰς τὸ φορτίον ζημίαι.

- στ) αἱ ζημίαι αἱ προξενηθεῖσαι εἰς τὸ πλοῖον καὶ τὸ φορτίον ἐκ τῶν ἐργασιῶν πρὸς κατάσβεσιν πυρκαϊᾶς ἐν τῷ πλοίῳ.
- ζ) τὰ ἔξοδα νοσηλείας καὶ τροφῆς τῶν πληγωθέντων πρὸς ἄμυναν τοῦ πλοίου, ὡς καὶ τὰ ἔξοδα κηδείας ἐν περιπτώσει θανάτου αὐτῶν.
- η) οἱ μισθοὶ καὶ ἡ τροφή τοῦ πληρώματος διαρκούς τῆς ἐμποδίσσεως, ἐάν τὸ πλοῖον ἠμποδίσθη κατὰ τὸν πλοῦν ἐκ διαταγῆς δυνάμεως ἢ εἶναι ἠναγκασμένον νᾶ παραμείνῃ εἰς λιμένα ἐνεκα πολέμου.
- θ) οἱ μισθοὶ καὶ ἡ τροφή τοῦ πληρώματος εἰς λιμένα ἀναγκαστικῆς προορισήσεως κατὰ τὸ διάστημα τῶν διὰ τὴν ἐξακολούθησιν τοῦ πλοῦ ἀναγκάων ἐπισκευῶν, ὅταν αὐταὶ ἀποτελοῦσι κοινὴν ἀβαρίαν.
- ι) τὰ ἔξοδα ἐκφορτώσεως, τὰ γενόμενα πρὸς κουφισμὸν τοῦ πλοίου, ἐάν τὸ τοιοῦτον ἦτο ἀνάγκη γίνῃ ἐνεκα τρικυμίας ἢ ἄλλου λόγου κοινῆς σωτηρίας πλοίου καὶ φορτίου.
- ια) αἱ ζημίαι ἅς ὑπέστη τὸ πλοῖον ἢ τὸ φορτίον ἐκ προσαράξεως γενομένης ἐκουσίως πρὸς διάσωσιν τοῦ πλοίου ἐκ τρικυμίας ἢ ἄλλου ἐπικειμένου κινδύνου.
- ιβ) τὰ ἔξοδα τὰ γενόμενα πρὸς ἀνέλιψιν τοῦ πλοίου, προσαράξαντος ἐνεκα τῆς ἐν τῷ προηγουμένῳ ἔδαφίῳ αἰτίας, καὶ αἱ ἀμοιβαί, αἱ ὀφειλόμεναι διὰ τὰς ἐργασίας καὶ ὑπηρεσίας τὰς παρασχεθείσας κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην.
- ιγ) τὰ ἔξοδα τοῦ κανονισμοῦ τῶν κοινῶν ἀβαριῶν.

47.- Εἶναι κοινὴ (γενικὴ) ἀβαρία αἱ ἐκουσίως διὰ τὴν κοινὴν ἀφέλειαν καὶ σωτηρίαν γενόμεναι ζημίαι, ἅς ὑπέστη τὸ πλοῖον, ἢ τὰ δι' αὐτὸν γενόμενα ἔξοδα, ἐάν προέρχονται ἐξ ἐλαττώματος ἢ παλαιότητος τοῦ πλοίου ἢ ἐκ πταίσματος ἢ ἀμελείας τοῦ πλοιάρχου ἢ τοῦ πληρώματος;

Ἀπ. Ὁχι.

48.- Τί εἶναι μερικὴ ἀβαρία;

Ἀπ. Αἱ ζημίαι καὶ τὰ ἔξοδα διὰ μόνον τὸ πλοῖον ἢ διὰ μόνον τὸ φορτίον. Δηλαδή πᾶσα ἀπώλεια προξενουμένη ἐκ βλάβης εἰς τὸ πλοῖον ἢ τὸ φορτίον ἢ τις δὲν ὠφελεῖ ἅπαντας τοὺς ἐνδιαφερομένους εἰς τὸ πλοῦν, ἢ ἐπῆλθεν ἐκ τύχης.

49.- 'Απαριθμήσατε ἔξοδα καὶ ζημίας ἀποτελούσας μερικὴν ἀβαρίαν;

- 'Απ. α) ἀπώλεια ἢ ζημία, ἣν ὑπέστησαν τὰ ἐμπορεύματα ἐν τρικυμίας (π.χ. διαβροχὴ ἐν θαλάσσει ὕδατος ἢ πτώσις εἰς τὴν θάλασσαν), -
- β) ἐπίσης ἐν πυρκαϊᾷς.
- γ) " " ναυαγίου, προσαράξεως ἢ ἄλλου τυχαίου ἢ ἀνωτέρας βίας συμβεβηκότος.
- δ) ἀπώλεια ἰστῶν, ἀγκυρῶν, ἰστιῶν κλπ. ὡς καὶ οἰαδήποτε ἄλλη ζημία ἐπελθοῦσα εἰς τὸ πλοῖον ἐν τρικυμίας, πυρκαϊᾷς, ναυαγίου ἢ ἄλλου τυχαίου ἢ ἀνωτέρας βίας συμβεβηκότος.
- ε) οἰαδήποτε ζημία ἐπελθοῦσα εἰς τὸ πλοῖον ἢ τὸ φορτίον ἐξ ἰδίου ἐλαττώματος τοῦ πλοίου ἢ τοῦ φορτίου.
- στ) τὰ ἔξοδα προσορμίσεως προελθούσης ἐξ ἰδίου ἐλαττώματος τοῦ πλοίου, ἐξ εἰσροῆς ὕδατος προελθούσης ἐν παλαιότητος, ἐξ ἐλλείψεως προμηθειῶν τοῦ πλοίου καὶ ἐξ οἰασδήποτε ἄλλης αἰτίας καταλογιστέας εἰς τὸν πλοιοκτῆτην ἢ τὸν πλοίαρχον.
- ζ) ὁ μισθὸς καὶ ἡ τροφή τοῦ πληρώματος κατὰ τὴν διάρκειαν: I. συνήθους καθάρσεως II. ἐπισκευῶν προελθουσῶν ἐξ ἐλαττώματος ἢ παλαιότητος τοῦ πλοίου ἢ ἄλλης αἰτίας καταλογιστέας εἰς τὸν πλοιοκτῆτην ἢ τὸν πλοίαρχον. III. ἐμποδίσεως ἢ διαμονῆς ἐν λιμένι, ἀφορώσεως μόνον τοῦ πλοίου ἢ μόνον τοῦ φορτίου.
- η) τὰ ἔξοδα, τὰ γενόμενα διὰ τὴν διατήρησιν τῶν φορτωθέντων ἐμπορευμάτων ἢ διὰ τὴν ἐπιδιορθώσιν αὐτῶν περιεχόντων αὐτὰ κιβωτίων ἢ δεμάτων ἢ βυτίων, ὅταν τὰ ἔξοδα ταῦτα δέν προέρχωνται ἐν ζημιῶν θεωρουμένων ὡς κοινῶν ἀβαριῶν.
- θ) αἱ ζημιαί, αἱ ἐπελθοῦσαι εἰς τὸ φορτίον ἐν συμβεβηκότος προελθόντος ἐξ ἀμελείας τοῦ πλοίαρχου ἢ τοῦ πληρώματος, ἐπιφυλασσομένης τῆς κατὰ τοῦ πλοίαρχου ἢ τῆς κατὰ τοῦ πλοίου καὶ τοῦ ναύλου ἀγωγῆς.

50.- Ποῖος ὑφίσταται καὶ πληρώνει τὰς μερικὰς ἀβαρίας;

'Απ. Ὁ κύριος τοῦ πράγματος, ὅπερ ὑπέστη τὴν ζημίαν ἢ ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς τὸ ἔξοδον.

51.- Ποῖος ὑφίσταται καὶ πληρώνει τὰς γενικὰς (κοινὰς) ἀβαρίας;

'Απ. Αἱ κοινὰι ἀβαρίαι διανεμόνται κατ'ἀναλογίαν με-

ταῦτο τοῦ φορτίου, καί τῆς ἀξίας τοῦ πλοίου καί τοῦ ναύλου.

- 52.- Ποῖοι συνεισφέρουσι εἰς κάλυψιν τῶν ζημιῶν τὰς ὁποῖ-
 ας ὑπέστησαν ἐκεῖνοι, ὧν τὰ πράγματα ἐθυσιάσθησαν
 πρὸς κοινήν σωτηρίαν;
 Ἄπ. Οἱ κύριοι τῶν διασωθέντων πραγμάτων.
- 53.- Τί εἶναι ἡ ἀρχὴ τῆς συνεισφορᾶς πρὸς κάλυψιν κοινῆς
 ἀβαρίας;
 Ἄπ. Εἶναι εἶδος ἀλληλασφαλείας τοῦ πλοιοκτητοῦ καί
 τῶν φορτωτῶν ἀπέναντι τῶν κινδύνων τῆς θαλασσί-
 ας ἐπιχειρήσεως.
- 54.- Εἰς τὴν σημερινὴν ἐποχὴν, καθ' ἣν ἕκαστος τῶν ἀντιμε-
 τωπιζόντων τὰς θαλασσίας περιπετείας, δηλ. πλοιοκτη-
 τῆς καί φορτωταί, ἴσφαλττει τὰ συμφέροντά του εἰς ἀ-
 σφαλιστικᾶς ἐταιρίας, δέν εἶναι περιττὴ ἡ κοινὴ ἀβα-
 ρία καί ἡ συνεισφορά πρὸς κάλυψιν αὐτῆς;
 Ἄπ. Εἶναι μᾶλλον περιττὴ. Ἀλλὰ ὑφίσταται ἀκόμη εἰς
 ὅλας τὰς νομοθεσίας.
- 55.- Κατὰ ποῖον τρόπον γίνεται ἡ συνεισφορά πρὸς κάλυψιν
 κοινῆς (γενικῆς) ἀβαρίας;
 Ἄπ. Διὰ τῆς δημιουργίας δύο ὁμάδων συμφερόντων, ἥτοι
 μιᾶς ὁμάδος εἰσφερούσης (παθητικῆς ὁμάδος) καί μιᾶς
 ὁμάδος ἀξιούσης τὴν συνεισφορὰν (ἐνεργητικῆς ὁμάδος).
- 56.- Ἀπὸ τί ἀπαρτίζεται ἡ συνεισφέρουσα ὁμάς;
 Ἄπ. Ἐκ τοῦ πλοίου, τοῦ φορτίου καί τοῦ ναύλου.
- 57.- Περιλαμβάνονται εἰς τὴν συνεισφέρουσαν ὁμάδα μόνον
 τὰ διασωθέντα πράγματα ἢ καί τὰ ἐκβληθέντα ἢ θυσια-
 σθέντα;
 Ἄπ. Καί τὰ ἐκβληθέντα καί θυσιασθέντα, διότι ἄλλως ὁ
 κύριος αὐτῶν, ἀποζημιούμενος παρά τῶν κυρίων τῶν
 διασωθέντων πραγμάτων, θά εὕρισκετο εἰς καλυτέ-
 ραν τοῦτων θέσιν, οὔτινες οὕτω θά ἔφερον μόνον
 τὰ βάρη τῶν θυσιῶν.
- 58.- Εἰς ποίαν ὁμάδα περιλαμβάνονται τὰ ἐκβληθέντα καί θυ-
 σιασθέντα πράγματα;
 Ἄπ. Εἰς ἀμφοτέρας.
- 59.- Πότε δέν γίνεται συνεισφορά; Δηλαδή πότε τὰ διασωθέν-
 τα ἐμπορεύματα δέν ὑπόκεινται εἰς πληρωμὴν ἢ ἀποζη-
 μίωσιν τῶν ἐκβληθέντων ἢ βλαβέντων;
 Ἄπ. Ὄταν ἡ ἐκβολὴ δέν σώσῃ τὸ πλοῖον.
- 60.- Εἰς περίπτωσιν γενικῆς ἀβαρίας εἰς ποῖον τρόπον συν-
 τάσσεται ἡ περιγραφή, ἡ ἐκτίμησις καί ἡ διανομὴ τῶν
 ἀπωλειῶν καί ζημιῶν (ὁ λεγόμενος "κανονισμός" τῆς ἀ-

βαρίας");

'Απ. Είς τόν τελικόν λιμένα τῆς ἐκφορτώσεως τοῦ πλοῦ
ου ἢ εἰς τόν λιμένα ἔνθα συνέβη ἡ διακοπή τοῦ
πλοῦ.

61.- Ποῖος ἔχει ὑποχρέωσιν νά ἐπιμεληθῇ διά τήν σύνταξιν
τοῦ "κανονισμοῦ ἀβαρίας" καί ποῖος συντάσσει τόν
"κανονισμόν";

'Απ. Ἐπιμελεῖται ὁ πλοίαρχος καί συντάσσουν οἱ πραγ-
ματογνώμονες "κανονισταί", οἱ ὁποῖοι διορίζον-
ται ὑπό τοῦ Προέδρου τῶν Πρωτοδικῶν (ἢ ἔλλειψαι
τούτου ὑπό τῆς ἐπιτοπλοῦ ἀρχῆς).

62.- Ὁ ὑπό τῶν πραγματογνωμῶν "κανονιστῶν" συνταχθεὶς
κανονισμός εἶναι ἰσχυρὸς ἄνευ ἄλλης διατυπώσεως;

'Απ. Ὀχι, ἀπαιτεῖται ἐπίσης νά ἐπικυρωθῇ ὑπό τοῦ Πρω-
τοδικεῖου, πρὸς ὃ ὑποβάλλεται, εἰς δέ τήν ἄλλο-
δαπήν ὑπό τῆς προξενικῆς ἀρχῆς.

63.- Τί προβλέπει ὁ νόμος διά νά ἐξασφαλισθῇ ἡ εἴσπραξις
τῶν συνεισφορῶν ἀπὸ τοὺς ἐνδιαφερομένους εἰς τήν γε-
νικὴν ἀβαρίαν φορτωτῶν;

'Απ. Ὁ νόμος προβλέπει ὅτι ὁ μεταφορεὺς δύναται ν' ἄρ-
νηθῇ τήν παράδοσιν τῶν ἐμπορευμάτων.

64.- Πότε δέν δικαιοῦνται ὁ πλοίαρχος νά παρακρατήσῃ τὰ
ἐμπορεύματα;

'Απ. Ὄταν ὁ παραλήπτης τῶν ἐμπορευμάτων δώσῃ ἐγγύη-
σιν διά τήν πληρωμὴν τῆς συνεισφορᾶς.

65.- Ποῖας ἀβαρίας ἀσφαλίζουν οἱ ἀσφαλισταί; Τὰς κοι-
νὰς ἢ τὰς μερικὰς;

'Απ. Δύνανται νά ἀσφαλισθῶσι καί αἱ κοινὰί καί αἱ με-
ρικαὶ ἀβαρίαι.

66.- Ποῖα ἡ εὐθύνη τοῦ ἀσφαλιστοῦ, ὅταν ἀσφαλίσῃ κοινήν
(γενικὴν) ἀβαρίαν;

'Απ. Νά πληρῶσῃ τήν συνεισφοράν, ἣν θά ὑπεχρεοῦτο νά
πληρῶσῃ ὁ ἠσφαλισμένος ἂν δέν εἶχεν ἀσφαλισθῇ.

67.- Πῶς καθορίζονται αἱ ὑποχρεώσεις τοῦ ἀσφαλιστοῦ ἐν
περιπτώσει γενικῆς ἀβαρίας;

'Απ. Καθορίζονται διά τοῦ "κανονισμοῦ" τῆς γενικῆς
ἀβαρίας, ἐφ' ὅσον συνετάχθη εἰς τόν ὑπό τοῦ νό-
μου προβλεπόμενον τόπον καί συμφῶνως πρὸς τὰς
ἐπιτοπλοῦς νομίμους διατάξεις.

68.- Ἐάν εἰς τό ἀσφαλιστήριον συμβόλαιον περιλαμβάνεται
ἡ ρήτρα "ἐλεύθερον μερικῆς ἀβαρίας" ποῖαι εἶναι αἱ
ὑποχρεώσεις τοῦ ἀσφαλιστοῦ;

'Απ. Ὁ ἀσφαλιστής δέν υποχρεοῦται νά πληρῶσῃ τὰς ἀ-
πωλείας ἢ ζημίας τὰς χαρακτηριζομένας ὡς "μερι-

κή άβαρία". Έπομένως πληρώνει α) μόνον τά έκούσια έξοδα καί τάς έκουσίας ζημίας, πού άποβλέπουν είς τήν κοινήν σωτηρίαν καί χαρακτηρίζονται ώς "κοινή (ή γενική) άβαρία". Έπίσης πληρώνει β) τήν έπελθούσαν όλικήν άπώλειαν τών ήσφαλισμένων έμπορευμάτων. Έπίσης πληρώνει γ) τήν μερικήν άβαρίαν είς περίπτωσιν νομίμου έγκαταλείψεως τών ήσφαλισμένων έμπορευμάτων. Έπίσης πληρώνει δ) τήν μερικήν άβαρίαν είς περίπτωσιν ναυαγίου ή πυρκαϊάς πού έπέφεραν πλήρη άπώλειαν του πλοίου. Έπίσης πληρώνει ε) τήν μερικήν άβαρίαν είς περίπτωσιν θαλασσοπού γεγονότος έξ ου ήναγκάστη τό πλοϊον νά προσορμισθῆ είς λιμένα προσφυγής καί νά έκφορτώσῃ ή νά πωλήσῃ έκει τά 3/4 τουλάχιστον του φορτίου του.

69.- Έάν είς τό άσφαλιστήριο περιλαμβάνεται ή ρήτρα "έ.μ.ά." (έλεύθερον μερικῆς άβαρίας) καί ύποστῆ μερικῆν ζημίαν τό έμπόρευμα π.χ. από βρέξιμο ή από σπάσιμο, ή από πυρκαϊάν, θά πληρώσῃ ο άσφαλιστής άποζημίωσιν πρὸς τόν ήσφαλισμένον;

Απ. Όχι, έκτός εάν ή ζημία προεκληθῆ έκουσίως ύπό του πλοιάρχου ή του πληρώματος διά τήν κοινήν σωτηρία του πλοίου καί του φορτίου, όποτε ή ζημία χαρακτηρίζεται ώς "γενική άβαρία" καί πληρώνεται ύπό του άσφαλιστοῦ.

70.- Είς περίπτωσιν άσφαλίσεως "έ.μ.ά." εάν τό έμπόρευμα έπεσεν είς τήν θάλασσαν καί άπωλέσθη όλοκληρον, πληρώνει άποζημίωσιν ο άσφαλιστής;

Απ. Ναι, διότι είναι "όλική άπώλεια".

71.- Είς ποίαν περιπτώσιν δικαιούται ο ήσφαλισμένος νά έγκαταλείψῃ είς τούς άσφαλιστάς τά άσφαλισθέντα πράγματα καί νά απαιτήσῃ τήν άσφαλιστικήν άποζημίωσιν;

Απ. Είς περιπτώσεις άπώλειας ή άνικανότητος πρὸς πλοῦν καί άδυναμίας έπισκευῆς του πλοίου, είς περιπτώσεις καθ'άς τά έξοδα άνελκύσεως, έπισκευῆς καί έπαναφορᾶς του πλοίου είς κατάστασιν τῆς ναυσιπλοίας ύπερβαίνουν τά 3/4 τῆς άσφαλιστικῆς αξίας ή είς περιπτώσεις παρόδου τριῶν μηνῶν από τῆς τελευταίας είδήσεως ή είς περιπτώσεις άλώσεως ή έμποδίσεως κατά διαταγήν ξένης δυνάμεως, ύφισταμένης άσφαλίσεως κινδύνων πολέμου.

72.- Πότε αρχίζουν οί κίνδυνοι, οῦς άσφαρίζει ο άσφαλιστής, προκειμένου περί άσφαλίσεως έμπορευμάτων;

Απ. Από τῆς στιγμῆς, καθ'ήν τά έμπόρευματα έγκαταλείπουν τήν ξηράν διά νά φορτωθοῦν είς τό πλοϊον.

- 73.- Πότε λήγουν (τελειώνουν) οί κίνδυνοι τούς οποίους ασφαλίζει ο ασφαλιστής, προκειμένου περί ασφάλσεως ἐμπορευμάτων;
- Ἄπ. Τήν στιγμήν καθ' ἣν τὰ ἐμπορεύματα ἀποτίθενται εἰς τήν ξηράν εἰς τόν τόπον τοῦ προορισμοῦ.
- 74.- Οί κίνδυνοι τῶν βαρούλικων (γερανῶν τοῦ πλοίου) βαρύνουν τόν ασφαλιστήν;
- Ἄπ. Ὁχι.
- 75.- Βαρύνεται ὁ ασφαλιστής μέ τούς κινδύνους μεταφορᾶς τῶν ἐμπορευμάτων μέ φορτηγίδας (μαοῦνες) ἀπό τήν ἀποβάθραν εἰς τό πλοῖον καί τ' ἀνάπαλιν;
- Ἄπ. Ναι.
- 76.- Ἐάν τὰ ἐμπορεύματα παραμείνουν εἰς τάς φορτηγίδας, ὁ ασφαλιστής εἶναι ὑπεύθυνος διὰ τάς ζημίας κατά τήν παραμονήν ταύτην;
- Ἄπ. Εἶναι ὑπεύθυνος μόνον ἐφ' ὅσον ἡ παραμονή δέν ὑπερβαίνει τάς 24 ὥρας κατά τήν ἐκφόρτωσιν, καί μιν ἐφ' ὅσον κατεποντίσθησαν ἢ κατεστράφησαν ἐντελῶς αἱ φορτηγίδες ἐκ θραύσεως ἢ ἐκ πυρκαϊᾶς.
- 77.- Εἰς τί ἀποβλέπει ἡ "ρήτρα Κινδύνων Πολέμου";
- Ἄπ. Ἐπικτελεῖται τήν εὐθύνην τοῦ ασφαλιστοῦ καί διὰ τάς ζημίας ἡ ἀπώλειας τάς προερχομένας ἀπό πολεμικοῦ κινδύνου, ἀλλ' ὁ ασφαλιστής εἰσπράττει ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει πρόσθετον ἀσφάλιστρον.
- 78.- Τί σημαίνει ἡ ρήτρα "μόνον δι' ὀλιγὴν ἀπώλειαν";
- Ἄπ. Ὅτι ὁ ασφαλιστής εὐθύνεται μόνον ὅταν ἀπωλεσθῇ ἐξ ὀλοκλήρου τό ἠσφαλισμένον ἀντικείμενον.
- 79.- Τί σημαίνει ἡ ρήτρα "ἐλεύθερον κλοπῆς";
- Ἄπ. Ὅτι ὁ ασφαλιστής δέν καλύπτει τούς κινδύνους κλοπῆς. Συνεπῶς ἐάν κλαπῇ ὀλοκλήρον ἢ μέρος τοῦ ἠσφαλισμένου πράγματος τήν ζημίαν φέρει ὁ ἠσφαλισμένος καί ὄχι ὁ ασφαλιστής.
- 80.- Τί σημαίνει ἡ ρήτρα "ἀπό ἀποθήκης εἰς ἀποθήκην";
- Ἄπ. Ὅτι ἡ ἀσφάλσις ἀρχίζει ἀπό τῆς στιγμῆς καθ' ἣν τὰ ἐμπορεύματα ἀπομακρύνονται (ἐξέρχονται) ἀπό τήν ἀποθήκην, ὅπου εὐρίσκοντο εἰς τόν τόπον τῆς φορτώσεως, διὰ νά φορτωθοῦν ἐπὶ τοῦ πλοίου, καί τελειώνει τήν στιγμήν πού τὰ ἐμπορεύματα φθάνουν εἰς τήν ἀποθήκην, ὅπου πρόκειται νά τὰ ἀποθηκεύσῃ ὁ παραλήπτης εἰς τόν τόπον τοῦ προορισμοῦ. Ἐπομένως καλύπτονται οί κίνδυνοι κατά τήν διάρκειαν τῆς κανονικῆς διαδρομῆς, συμπεριλαμβανομένης καί τῆς συνήθους μεταφορτώσεως, καθὼς ἐπίσης καί μετά τήν ἐκφόρτωσιν καί καθ' ὅσον

μέχρι τῆς παραδόσεως, εἰς τὴν τελικὴν ἀποθήκην τοῦ τόπου προορισμοῦ, ἀλλ' ὄχι καὶ πέραν τῶν 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐκφορτώσεως. Ἐπομένως πᾶσα μεταφόρτωσις, ἐκτὸς τῆς ὡς ἄνω συνήθους, καθὼς καὶ πᾶσα καθυστέρησις πέραν τῶν 15 ἡμερῶν, ἔστω καὶ ἂν δέν ὀφείλονται εἰς τὸν ἠσφαλισμένον, δέν ἀσφαλίζονται, ἐκτὸς ἐὰν συμφωνηθῇ ἰδιαίτερον ἀσφάλιστρον.

81.- Ἡ παραμονὴ τῶν ἐμπορευμάτων εἰς τὰς ἀποθήκας τοῦ Τελωνείου ἀσφαλίζεται διὰ τῶν ἐν χρήσει ἀσφαλιστηρίων συμβολαίων; Ἐπὶ πόσον χρόνον καὶ ἐναντίον ποίων κινδύνων;

Ἄπ. Ἀσφαλίζεται ἐπὶ 8 ἡμέρας κατὰ τῶν κινδύνων πυρὸς μόνον.

82.- Ποῖαι αἱ ὑποχρεώσεις τοῦ ἀσφαλιζομένου εἰς περιπτώσιν ζημίας ἢ ἀπώλειας τοῦ ἠσφαλισμένου πράγματος;

Ἄπ. α) Ἀνακοινώσεις πρὸς τὸν ἀσφαλιστὴν τῆς ζημίας ἢ ἀπώλειας.

β) Λήψις μέτρων διασώσεως τῶν ἠσφαλισμένων πραγμάτων καὶ συντηρήσεως αὐτῶν.

γ) Ἐγερσις ἀπαιτήσεως καὶ ἐν ἀρνήσει τοῦ ἀσφαλιστοῦ ἔγερσις ἀγωγῆς κατ' αὐτοῦ ἐντὸς ἀποκλειστικῆς προθεσμίας (κατὰ νόμον ἢ προθεσμίαν εἶναι διετής).

83.- Ἐν περιπτώσει ἀσφάλσεως τοῦ σκάφους, διὰ ποίας ζημίας δέν εὐθύνεται ὁ ἀσφαλιστής;

Ἄπ. Διὰ ζημίας προελθούσας ἐκ τοῦ ὅτι;

α) τὸ πλοῖον δέν ἦτο "ἱκανὸν πρὸς πλοῦν"

β) " " " " ἐπαρκῶς ἐξοπλισμένον, ἐπληρωμένον ἢ ἐρματισμένον.

γ) τὸ πλοῖον δέν εἶχε τὰ νόμιμα ἔγγραφα.

δ) τὸ πλοῖον ἦτο ἐφθαρμένον λόγῳ συνήθους χρήσεως, ἢ ἠλικίας, ἢ σκωρίας κλπ.

84.- Ἐν περιπτώσει ἀσφάλσεως τοῦ σκάφους διὰ χρονικῆς ἀσφάλσεως (κατὰ χρόνον), ἐὰν λήξη ἢ διάρκεια τῆς ἀσφάλσεως καὶ τὸ πλοῖον εὐρίσκεται καθ' ὁδόν (ἐν πλῆ), οἱ κίνδυνοι μετὰ τὴν λήξιν τῆς ἀσφάλσεως βαρλυνοῦν τὸν ἀσφαλιστὴν;

Ἄπ. Ναί, ἀλλὰ δικαιοῦται νὰ ζητήσῃ πρόσθετον ἀσφάλιστρον.

85.- Ἐπὶ ἀσφάλσεως σκάφους κατὰ ταξιδιον πότε ἀρχίζουσι οἱ κίνδυνοι, οὓς καλύπτει ὁ ἀσφαλιστής;

Ἄπ. α) Ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς φορτώσεως ἢ

- β) από τῆς παραλαβῆς ἔρματος (σαβούρας)
 γ) ἂν δέν πρόκειται νά παραληφθῆ οὔτε φορτίον
 οὔτε ἔρμα, ἀπό τῆς στιγμῆς τῆς ἀπάρσεως.

86.- Ἐπί ἀσφαλίσεως σιάφους κατὰ ταξείδιον πότε λήγουν οἱ κίνδυνοι οὓς καλύπτει ὁ ἀσφαλιστής;

Ἄπ. Τὴν ἡμέραν τῆς ἐκφορτώσεως τοῦ φορτίου ἢ τοῦ ἔρματος. Ἐάν δέν πρόκειται νά γίνῃ ἐκφόρτωσις, ἅμα τὸ πλοῖον ἀγκυροβολήσῃ καὶ προστεθῆ εἰς τὸν τόπον προορισμοῦ. Πάντως ὄχι βραδύτερον τῶν 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς προσδέσεως τοῦ πλοίου ἐάν πρόκειται νά ἐκφορτωθῆ φορτίον ἢ 24 ὥρῶν ἂν πρόκειται νά ἐκφορτωθῆ ἔρμα.

87.- Εἰς πλοῖαν περίπτωσιν ὑπάρχει "τεκμαρτὴ ὀλικὴ ἀπώλεια" τοῦ σιάφους;

Ἄπ. α) Ἐάν τὸ πλοῖον περιῆλθεν εἰς κατάστασιν πλήρους ἀνικανότητος πρὸς πλοῦν καὶ δέν δύναται νά ἐπισκευασθῆ.

β) Ὅταν τὰ ἔξοδα ἀνελεύσεως, ἢ ἐπισκευῆς ἢ ἐπιναφορᾶς τοῦ πλοίου εἰς κατάστασιν ἐξακολούθησεως τῆς ναυσιπλοΐας ὑπερβαίνουν ὀλόκληρον τὴν ἀξίαν τοῦ πλοίου.

γ) Ἐάν παρῆλθον 3 μῆνες ἀπὸ τῆς τελευταίας εἰδησεως τοῦ πλοίου καὶ πιθανολογεῖται ἡ ἀπώλεια του.

3) Ἡ Ἀσφάλισις Αὐτοκινήτων.

Διὰ κοινωνικοὺς λόγους ὁ νόμος ΓΠΝ' τοῦ 1911 καθιέρωσεν εὐθύνην τοῦ αὐτοκινήτιστου πρὸς τὸ θῦμα του, ἔστω καὶ ἂν ὁ αὐτοκινήτιστής δέν διατελῆ ἐν πταίσματι (ἀντικειμενικὴ εὐθύνη), λόγῳ τοῦ δημιουργουμένου ἐκ τῆς κυκλοφορίας κινδύνου, διὰ ζημίας προξενηθείσας εἴτε εἰς τὸ πρόσωπον εἴτε εἰς τὴν περιουσίαν τοῦ θύματος. Τοῦτο ἀποτελεῖ ἀπόβλιτον ἀπὸ τὸ κοινὸν ἀστικὸν δίκαιον τοῦ βυζαντινορωμαϊκοῦ δικαίου καὶ τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος. Δέν εὐθύνεται ὁμῶς ὁ αὐτοκινήτιστής καὶ δι' ἀνωτέραν βίαν. Ἐπομένως ἐάν ἀποδείξῃ ταύτην ἀπαλλάσσεται τῆς εὐθύνης. Ἐπίσης ἀπαλλάσσεται ὁ αὐτοκινήτιστής ἐάν ἀποδείξῃ ὅτι ἡ ζημία ἐπῆλθεν ἐκ πταίσματος τοῦ θύματος ἢ τρίτου προσώπου, μὴ ἀνήκοντος εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ αὐτοκινήτου.

Ἡ ἀντικειμενικὴ εὐθύνη βαρύνει ὄχι μόνον τὸν κατὰ τὴν ἐπέλευσιν τοῦ ἀτυχήματος ὀδηγοῦντα τὸ αὐτοκίνητον, ἀλλὰ καὶ τὸν κάτοχόν του, δηλαδὴ τὸν κατέχοντα εἴτε κα-

τά κυριότητα, εἴτε ἐκ συμβάσεως (π.χ. μισθωτῆν) καί ἐμμεταλλευόμενον αὐτό ἐν ἰδίῳ ὀνόματι ὡς καί τόν αὐτογνωμόνως ἐπιλαμβανόμενον τῆς κατοχῆς τοῦ αὐτοκινήτου καί χρησιμοποιοῦντα αὐτό καθ' οἴονόητοσε τρόπον (π.χ. τόν κλέπτην), ἀλλά καί τόν ἰδιοκτητήν τοῦ αὐτοκινήτου ἔστω καί ἂν δέν ὀδηγῆ αὐτό καί ἔστω καί ἂν ἄλλος εἶναι ὁ κάτοχος αὐτοῦ. Ἄρα ὅταν λέγωμεν αὐτοκινήτιστήν ἐννοοῦμεν καί τόν ὀδηγόν καί τόν κάτοχον (ἐάν εἶναι ἄλλος ἢ ὁ ὀδηγός) καί τόν ἰδιοκτητήν (ἐάν εἶναι ἄλλος ἢ ὁ ὀδηγός ἢ ὁ κάτοχος).-

Ὁ νόμος ἐν τοῖτοις καθιεροῖ ἡλαττωμένην εὐθύνην διά τόν ἰδιοκτητήν ὁσάκις οὗτος δέν εἶναι συγχρόνως καί κάτοχος οὔτε ὀδηγός κατὰ τήν ἐπέλευσιν τοῦ αὐτοκινήτου. Δηλαδή ἐνῶ ὁ ὀδηγός καί ὁ κάτοχος εὐθύνονται ἀπεριορίστως δι' ὅλης τῆς παρουσίας των, ἀντιθέτως ὁ μὴ ὀδηγός καί μὴ κάτοχος ἰδιοκτητῆς εὐθύνεται μόνον μέχρι τῆς ἀξίας τοῦ αὐτοκινήτου. Ἐπομένως παραχωρεῖν τὸ αὐτοκίνητον εἰς τὸ ζημιωθέν πρόσωπον (τὸ θῦμα), δύναται ν' ἀπαλλαγῆ πάσης ἄλλης ἀποζημιώσεως, κατὰ τήν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου.

Ἐπὶ τόν ὡς ἄνω περιορισμόν ὁ νόμος προβλέπει παράλληλον εὐθύνην τοῦ ὀδηγοῦ, τοῦ κατόχου καί τοῦ ἰδιοκτητοῦ. Πρόκειται περὶ παθητικῆς εἰς ὀλοκληρὸν ἐνοχῆς, μέ συνοφειλέτας πάντοτε τὰ τρία αὐτὰ πρόσωπα.

Εἰς περίπτωσιν κοινοῦ πταίσματος τοῦ αὐτοκινήτιστοῦ καί τοῦ παθόντος ὁ νόμος καθιέρωσε τήν ἀρχήν τῆς κατανομῆς τῆς ζημίας μεταξύ αὐτῶν κατὰ λόγον τῆς βαρύτητος τοῦ πταίσματος ἐκάστου. Ὑποστηρίζεται ὅμως ὅτι ὁ δικαστής δέν ὑποχρεοῦται νά ἐξαρτήσῃ τήν κρίσιν του μόνον ἐκ τῆς συγκριτικῆς σταθμίσεως τοῦ πταίσματος τοῦ ζημιώσαντος καί ζημιωθέντος, ἀλλά δικαιούται ἐλευθέρως νά σταθμίσῃ ἐπιεικῶς τὸ σύνολον τῶν περιστάσεων κατὰ τὸ ἄρθρον 300 Α.Κ. (π.χ. σύγκρισις παρουσιακῆς καταστάσεως ζημιώσαντος καί ζημιωθέντος).

Ὁ δικαστής κατὰ τήν ἐπιδίκασιν τῆς ἀποζημιώσεως ὀφείλει νά λαμβάνῃ ὑπ' ὄψιν τὰς κατ' ἰδίαν περιστάσεις π.χ. τήν ὑπαρξίν ἢ μὴ πταίσματος, τὸ μέγεθος αὐτοῦ, τόν ποινικόν ἢ μὴ χαρακτήρα τῆς πράξεως ἢ παραλείψεως, τὰς παρουσιακὰς συνθήκας ζημιώσαντος καί ζημιωθέντος κλπ.

Ἐάν ὑπάρχουν πλεόνες ὑπόχρεοι πρὸς ἀποζημίωσιν (ὀδηγός, κάτοχος, ἰδιοκτητῆς, τρίτος ὑπαίτιος κλπ.) ἕκαστος αὐτῶν εὐθύνεται, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἄλλου, διὰ τὸ ποσοῦν δι' ὃ κατεδικάσθη. Ὁ δικαιωθεὶς ὅμως δέν δύναται νά λάβῃ ἐξ ὄλων ὁμοῦ περισσότερα τοῦ ποσοῦ τῆς μεγαλυτέρας καταδίκης. Ὁ ὑποχρεωθεὶς εἰς ἀποζημίωσιν μὴ ὑπαίτιος δικαιούται ἐντός δι-

ετίας από τῆς πληρωμῆς ν' ἀσκήσῃ ἀναγωγὴν κατὰ τῶν λοιπῶν ὑπευθύνων, ἐφ' ὅσον ἔχει δικαίωμα πρὸς τοῦτο.

Ἡ ἀντικειμενικὴ εὐθύνη ἐκ τοῦ νόμου μετριάζεται διὰ τῆς εὐχερείας τοῦ ἰδιοκτῆτου καὶ μὴ κατόχου (καὶ μὴ οδηγοῦ) τοῦ ζημιωθέντος αὐτοκινήτου ὅπως ζητήσῃ παρά τοῦ δικαστηρίου περιορισμὸν τῆς εὐθύνης του μέχρι τῆς ἀξίας τοῦ αὐτοκινήτου, καὶ ὅπως ἐπιτύχῃ τὴν ἀπαλλαγὴν τοῦ ἀπὸ πάσης ἀποζημιώσεως διὰ τῆς παραχωρήσεως τοῦ αὐτοκινήτου.

Ἐπίσης μετριάζεται ἡ ἀντικειμενικὴ εὐθύνη διὰ τῆς καθιερώσεως βραχυπροθέσμου διαιτοῦς παραγραφῆς τῆς ἐπιἀποζημιώσει ἀξιώσεως.

Ἐπίσης μετριάζεται ἡ ἀντικειμενικὴ εὐθύνη διὰ τῆς παροχῆς εἰς τὸν δικαστὴν τῆς ἐξουσίας ὅπως ὀρίξῃ τὸ ποσοῦν τῆς ἀποζημιώσεως κατώτερον τῆς πράγματι προξενηθείσης ζημίας, κατόπιν ἐπιεικούς σταθμίσεως τῶν κατ' ἰδίαν περιστάσεων, ὑφ' ἃς ἐπῆλθε τὸ ἀτύχημα. Καθιεροῦται δηλαδὴ ἡ ἀρχὴ τῆς "εὐλόγου ἀποζημιώσεως".

Ὁ νόμος καθιστᾷ εἰδικῶς ὑπέγγυον εἰς τὸν ζημιωθέντα τὸ ἐπενεργόν τὴν ζημίαν αὐτοκίνητον (νόμιμον καὶ προνομιοῦχον ἐνεχύρον). Ἐπίσης ἐν περιπτώσει θανατώσεως ἥσυχματικῆς βλάβης προσώπου, τὸ αὐτοκίνητον κρατεῖται πάντοτε ὑπὸ τῆς ἀστυνομικῆς ἀρχῆς εὐθύς ἅμα τῷ ἀτυχήματι, μέχρι ὅτου, κατόπιν ἀδείας τοῦ Προέδρου Πρωτοδικῶν κατασχεθῆ συντηρητικῶς ὑπὸ τοῦ ζημιωθέντος προσώπου. Ἐάν ὁμως δὲν μεσολαβήσῃ κατάσχεσις ἐντός 5 ἡμερῶν ἀφ' ἧς ἐκράτηθῇ τὸ αὐτοκίνητον, τοῦτο ἀποδίδεται εἰς τὸν ἰδιοκτῆτην του, πᾶραμένοντος ὁμως ἐν ἰσχύϊ τοῦ ἐπ' αὐτοῦ προνομιακοῦ δικαίωματος τοῦ ζημιωθέντος (ἐνεχύρου).

Ἐάν ὑπάρχῃ ἀσφάλισις τοῦ αὐτοκινήτου καὶ ἡ ἀσφαλίσασα Ἐταιρεία ἀναδεχθῆ τὴν ἀστικὴν εὐθύνην τοῦ ἰδιοκτῆτου ἢ τοῦ κατόχου δι' ἐγγράφου δηλώσεως πρὸς τὸ ἀστυνομικὸν τμήμα καὶ ἐάν τὸ ποσοῦν τῆς ἀσφαλίσεως εἶναι ἴσον τοῦλάχιστον πρὸς τὴν ἀξίαν τοῦ αὐτοκινήτου, αἴρεται ὑπὸ τῆς ἀστυνομικῆς ἀρχῆς ἡ κράτησις τοῦ αὐτοκινήτου.

Ἡ κατάσχεσις αἴρεται ἐπὶ καταβολῇ ἐγγυήσεως καὶ ἐάν ἐγένετο ἢ ὡς ἄνω δήλωσις τῆς ἀσφαλιστικῆς Ἐταιρείας καὶ τὸ ποσοῦν τῆς ἀσφαλίσεως ἐπαρκῆ κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Προέδρου διὰ τὴν πιθανολογουμένην ἀπάτησιν.-

Ἐπὶ συγκρούσεως αὐτοκινήτων ὁ νόμος ἐγκαταλείπει τὴν ἀρχὴν τῆς ἀντικειμενικῆς εὐθύνης καὶ ἐπανέρχεται εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς ὑπαιτιότητος. Ὑπεύθυνος πρὸς ἀποζημιώσιν

είναι ο ύπατιος του άτυχήματος, ή δέ ύπαιτιότης κρίνεται κατά τό κοινόν δίκαιον (άστικόν κώδικα).-

Ο νόμος ΓΠΝ δέν εφαρμόζεται διά τούς έπιβαίνοντας του ζημιώσαντος αυτοκινήτου, ούτε διά τά δι' αυτού μεταφερόμενα πράγματα, πλην, κατ'έξαλρεσιν, επί μεταφοράς διά λεωφορείων. Έπομένως ή εϋθύνη διά τας ζημίας των έπιβαίνόντων καί των δι' αυτού μεταφερομένων πραγμάτων, έφ' όσον δέν μεταφέρονται διά λεωφορείου, άλλ' υπό έπιβατικού ή φορητού ιδιωτικής ή δημοσίας χρήσεως αυτοκινήτου . ή μοτοσυκλέτας κλπ., ρυθμίζεται υπό των διατάξεων περί συμβάσεως χειροσάλας μεταφοράς (έφ' όσον ή μεταφορά γίνεται επί κομίστρω ή έπ' άμοιβή), δυνάμει των όποιων (Έμπορικού Νόμου" άρθρα 102 έπομ.) ο μεταφορέυς εϋθύνεται κατ'είδος ζημίας έξ άπλών τυχηρών, άπαλλασσόμενος μόνον άν άποδείξη άνωτέραν βίαν ή ύδιον πταΐσμα του παθόντος. Έάν ή μεταφορά των έπιβαίνόντων προσώπων ή των πραγμάτων γίνεται άνευ άμοιβής ή εϋθύνη ρυθμίζεται βάσει των άρχών τής ύπαιτιότητος (Άστικού Κώδικος), δηλαδή όφείλει ο παθών ν' άποδείξη πταΐσμα του αυτοκινήτιστου. Διά ζημίας όμως των έπιβαίνόντων λεωφορείων, ως καί πραγμάτων μεταφερομένων διά λεωφορείων ισχύει ή αντικειμενική εϋθύνη του Νόμου ΓΠΝ ως άνωτέρω.

Τά αυτοκίνητα τά άνήκοντα εις τήν πολεμικήν ύπηρεσίαν του κράτους, εις τήν πυροσβεστικήν ύπηρεσίαν ως καί εις άλλας ύπηρεσίας έπειγούσης ανάγκης του Δήμου ή των Δήμων καί Κοινοτήτων εξαίρουνται των διατάξεων του νόμου ΓΠΝ. Έπομένως δι' αυτά ισχύουν αι διατάξεις περί ύπαιτιότητος του Άστικού Κώδικος, δηλαδή όφείλει ο παθών ν' άποδείξη πταΐσμα του προστηθέντος οδηγού διά ν' άποζημιωθῆ.

Ο νόμος ΓΠΝ δέν αποκλείει την προσφυγήν καί εις άλλους έντός αυτού κανόνας π.χ. εις τας περί άδικοπραξιών διατάξεις του άστικού κώδικος, έφ' όσον οι κανόνες ούτοι θά ήσαν τυχόν πλέον συμφέροντες εις τόν ζημιωθέντα, π.χ. εις περίπτωσιν πταΐσματος του αυτοκινήτιστου δύναται νά ζητηθῆ πλήρης καί ούχι άπλώς "εϋλογος" άποζημίωσις.

Υποστηρίζεται ότι ή εκ του νόμου ΓΠΝ είδική βραχυρόθεσμος (διετής) παραγραφή τής εκ του αυτοκινήτιστικού άτυχήματος αξιώσεως πρός άποζημίωσιν κατηργήθη διά του άρθρου 17 του Εισαγωγικού Νόμου του Άστικού Κώδικος καί έπομένως ότι ισχύει από 23.2.1946 ή πενταετής του Άστικού Κώδικος (άρθρ. 937) διά τας έξ άδικοπραξίας άπαιτήσεις (Λιτζερόπουλος ΕΡΜΑΚ άρθρ. 114 Εισαγ. Νόμου, παραγρ. 18), ένῶ ο "Αρειος Πάγος έδέχθη" ότι διετηρήθη ή διετής παραγραφή.

Ὁ δικαστής δύναται νά μετριάσῃ τήν εὐθύνην τοῦ ιδιοκτήτου ἢ τοῦ κατόχου τοῦ αυτοκινήτου ἂν ὁ ὑπ' αὐτοῦ προσθηθεῖς (διορισθεῖς) ὁδηγός ἐπροξένησε τό ἀτύχημα ἐν πταίσματος, κατά μείζονα δέ λόγον ἄνευ πταίσματος. Ὑποστηρίζεται ὅμως ὅτι κατόπιν τοῦ ἄρθρου 922 Α.Κ. (καθ' ὃ ὁ κύριος ἢ ὁ προσήσας ἄλλον ἐπί τινος ὑπηρεσίας, εὐθύνεται διά τήν ζημίαν, ἢ ὁ ὑπρέτης ἢ ὁ προσθηθεῖς ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ του προὔξενσε παρανόμως πρὸς τρίτον) ὁ προσήσας εἶναι ὑπεύθυνος διά ζημίαν προξενηθεῖσαν παρανόμως εἰς τρίτον κατά τήν ἄσκησιν τῆς ὑπηρεσίας του, ἔστω καί ἂν δέν ὑπῆρξε πταῖσμα τοῦ προσθηθέντος ἢ δέ ἀντικειμενική αὕτη εὐθύνη τοῦ προσθησαντος καλύπτει ὀλόκληρον τήν ζημίαν. Ἐπομένως ὑποστηρίζεται ὅτι ὁ δικαστής ὑποχρεοῦται πλέον μετά τήν εἰσαγωγήν τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος νά καταδικάζῃ εἰς πλήρη ἀποζημίωσιν τόν προσθησαντα, (τόν ιδιοκτήτην ἢ κάτοχον τοῦ αυτοκινήτου) δι' ἀτύχημα προελθόν ἀπό τόν προσθηθέντα ὁδηγόν. Ὑποστηρίζεται δηλαδή ὅτι τό προνομιακόν καθεστῶς τοῦ ἄρθρ. 9 τοῦ νόμου ΠΙΝ' κατηργήθη διά τοῦ ἄρθρου 922 Α.Κ.

Μετά τήν εἰσαγωγήν τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος (23/2/1946) ἐν περιπτώσει θανατώσεως προσώπου, συνεπεῖρα αυτοκινήτου ἀτυχήματος, ἢ ἀποζημίωσις ὑπέρ τῶν διατρεφομένων ὑπό τοῦ θανατωθέντος προσώπου δέν ὑπολογίζεται πλέον, ὡς ἐπί βυζαντινορωμαϊκοῦ δικαίου, διά περιοδικῶν παροχῶν ἢ ἐπί τῇ βάσει τοῦ ὑπό τοῦ θύλπιανου ἀναφερομένου εἰς τοῦς Πανδέκτας, πίνανος πιθανῆς διαρκείας ζωῆς, ἀλλ' ἐπί τῇ βάσει παντός χρησίου στοιχείου (π.χ. πινάκων θνησιμότητος τῶν ασφαλιστικῶν ἐταιριῶν) καί ὑπό μορφήν κεφαλαίου ἐφ' ἀπαξ καταβλητέου.

Τό θῦμα τοῦ αυτοκινήτου ἀτυχήματος ἐδικαιούτο ἄλλοτε χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως, διά τήν ψυχικήν του ὀδύνην μόνον ἐάν κατεδικάζετο ὁ αυτοκινήτου ὡς ἔνοχος ποινικοῦ ἀδικήματος. Ἡ καταδίκη αὕτη προὔπεθετε πταῖσμα τοῦ αυτοκινήτου (πλὴν τῆς περιπτώσεως ἐπιβολῆς χρηματικῆς ποινῆς καί εἰς τόν μή πταίσαντα κάτοχον τοῦ αυτοκινήτου, ἐάν ἔπαισεν ὁ διάφορος τοῦ κατόχου ὁδηγός, ἢ τις περιπτώσις κατηργήθη ἤδη ἀπό 1/1/1951). Μετά τό ἄρθρ. 932 ὅμως τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ἡ χρηματική ἱκανοποίησις παρέχεται κατά τήν κρίσιν τοῦ δικαστοῦ, ὁσάντις ἡ ψυχική ὀδύνη ὑπῆρξε συνέπεια οἰασθήποτε ἀστικῆς ἀδικιοπραξίας, ἀκόμη καί ἄνευ πταίσματος τοῦ δράστου. Ἐπομένως τό θῦμα τοῦ αυτοκινήτου ἀτυχήματος δύναται νά ἀπαιτήσῃ ἐπί τῇ βάσει τῆς ἀρχῆς τῆς "εὐλόγου" ἀποζημίωσεως χρηματικῆν ἱκανοποίησιν καί διά τήν ψυχικήν τοῦ ὀδύνην, ἔστω καί ἂν δέν δύναται ν' ἀποδελεξῇ πταῖσμα τοῦ αυτοκινήτου.

Ἡ ἀσφάλισις τῶν αὐτοκινήτων κατατάσσεται συνήθως εἰς τὸν κλάδον Ἀτυχημάτων, ἀλλὰ κατ' οὐσίαν εἶναι ἀσφάλισις μεταφορῶν (ἂν ἐξαιρέσωμεν τὴν ἀσφάλισιν ἀστικῆς εὐθύνης πού εἶναι ἀσφάλισις εὐθύνης, καὶ τὴν ἀσφάλισιν ὁδηγοῦ καὶ ἰδιοκτητῆτος πού εἶναι ἀσφάλισις προσωπικῶν ἀτυχημάτων) καὶ δι' αὐτὸν τὸν λόγον τὴν περιλαμβάνομεν εἰς τὸ κεφάλαιον τοῦτο, πού ἀφορᾷ τὰς ἀσφαλίσεις μεταφορῶν. Αἱ συνήθειαι εἰς τὴν Ἑλλάδα μορφαί τῆς ἀσφαλίσεως αὐτοκινήτων περιλαμβάνουν, ἔνα ἢ περισσοτέρους μαζί, ἀπὸ τοὺς κάτωθι κινδύνους:

- 1) Τὸν κίνδυνον νὰ ὑποχρεωθῇ ὁ ἀσφαλιζόμενος ἰδιοκτητῆς ἢ κάτοχος τοῦ αὐτοκινήτου νὰ πληρώσῃ νόμιμον (βλέπε κατωτέρω Ν. ΠΠΝ/1911) ἀποζημίωσιν λόγῳ ἀστικῆς εὐθύνης τοῦ διὰ σωματικῆς βλάβας προξενουμένης μετ' αὐτοκινήτου εἰς τρίτους (οἱ εἰς τοὺς ἐπιβαίνονται τοῦ αὐτοκινήτου).
- 2) Τὸν κίνδυνον ἀστικῆς εὐθύνης διὰ ὕλικας ζημίας τρίτων.
- 3) Τὸν κίνδυνον διὰ νόμιμον εὐθύνην πρὸς ἀποζημίωσιν λόγῳ ψυχικῆς ὀδύνης ἢ ἠθικῆς βλάβης.
- 4) Τὸν κίνδυνον καταθέσεως ἑγγυητικῆς δηλώσεως διὰ νὰ ἀρθῇ ἡ κατάσχεσις τοῦ αὐτοκινήτου συνεπερὶ ἀτυχήματος (νόμος 3879/1929).
- 5) Τὸν κίνδυνον ἀστικῆς εὐθύνης αὐτοκινητιστοῦ διὰ τὰς σωματικῆς βλάβας τῶν ἐπιβατῶν τοῦ αὐτοκινήτου ἐξαιρέσει τοῦ ὁδηγοῦ (ἐκτός ἂν εἶναι ἄμισθος, ὅποτε περιλαμβάνεται καὶ αὐτός στὴν ἀσφάλισιν).
- 6) Τὸν κίνδυνον τῶν προσωπικῶν ἀτυχημάτων τοῦ ὁδηγοῦ τοῦ αὐτοκινήτου.
- 7) Τὸν κίνδυνον τῶν προσωπικῶν ἀτυχημάτων τοῦ ἰδιοκτητῆτος καὶ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας του.
- 8) Τὸν κίνδυνον πυρός, κεραυνοῦ καὶ αὐτομάτου ἀναφλέξεως τοῦ αὐτοκινήτου.
- 9) Τὸν κίνδυνον κλοπῆς ὁλοκλήρου τοῦ αὐτοκινήτου.
- 10) Τὸν κίνδυνον ζημιῶν τοῦ ἰδίου αὐτοκινήτου ἀπὸ σύγκρουσιν, πρόσκρουσιν, καὶ ἀνατροπῆν.

Οἱ κίνδυνοι οὗτοι ἀσφαλιζονται εἴτε χωριστά εἴτε καὶ συνδυασμένοι. Π.χ. δύναται νὰ ἐκδοθῇ ἀσφαλιστήριον καλῦπτον τοὺς κινδύνους τῶν παραγράφων 1, 2 καὶ 8 μαζί. Ἡ ἀσφάλισις πού καλύπτει μετ' αὐτὸ ἰδίον ἀσφαλιστήριον τοὺς κινδύνους ὑπ' ἀριθ. 1, 2, 8 καὶ 10 ἐπεκράτησεν νὰ λέγεται εἰς

τὴν Ἑλλάδα "μικτὴ ἀσφάλισις" καὶ εἶναι συνηθεστάτη. Καὶ εἰς τὰς ἀσφαλίσεις αὐτοκινήτων αἱ ἐταιρεῖαι δὲν ἔχουν καθιερώσει ἐνιαῖον τύπον ἀσφαλιστήριου συμβολαίου. Δυναμέθα ὅμως νὰ διαιρέσωμεν τὰ ἐν χρήσει ἀσφαλιστήρια εἰς δύο κατηγορίας δηλ. τοῦ ἀγγλικοῦ τύπου καὶ τοῦ ἑλληνικοῦ. Τὰ πρῶτα περιέχουν ὀλιγωτέρας διατάξεις καὶ κυρίως ὀλιγωτέρας ἀπαλλαγὰς τοῦ ἀσφαλιστοῦ ἀπὸ τῆς εὐθύνης του. Δηλαδὴ παρέχουν περισσότεραν προστασίαν εἰς τὸν ἀσφαλιζόμενον. Ἀντιθέτως τὰ συμβόλαια "ἑλληνικοῦ τύπου" ἔχουν διατάξεις πού ἐθεωρήθησαν ἀναγκαῖαι ὕστερα ἀπὸ τὴν κακὴν πείραν πού εἶχαν αἱ Ἑταιρεῖαι ἀπὸ τὴν ἐργασίαν των εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ δι' αὐτὸ περιορίζουν τὴν κάλυψιν μὲ πληθώραν ἐξαιρέσεων. Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ περιγράψω ἐδῶ λεπτομερῶς ὅλους τοὺς γενικοὺς ὅρους τῶν ἀσφαλιστηρίων αὐτοκινήτων ἀλλὰ θ' ἀναφέρω τοὺς κυριωτέρους ὅρους τῶν ἀγγλικῶν ἀσφαλιστηρίων. Τῆς ἀσφάλισις ἐξαιροῦνται α) αἱ ζημίαι ἢ αἱ σωματικαὶ βλάβαι πού ὀφείλονται εἰς εἰσβολὴν ἐχθροῦ, εἰς πολιτικὰς καὶ στρατιωτικὰς στάσεις, ταραχὰς, ὀχλαγωγίαν ἐπιτάξεις, σεισμούς κλπ. β) τὰ πρόστιμα καὶ αἱ χρηματικαὶ ποιναὶ γ) αἱ ζημίαι ἢ βλάβαι, πού ἐπέρσονται καθ' ἣν στιγμήν τὸ αὐτοκίνητον συμμετέχει εἰς ἀγῶνας ἢ ἐκτελεῖ δοκιμαστικὰς διαδρομὰς ἢ χρησιμοποιεῖται διὰ σκοποῦς ἄλλους ἐκτὸς τοῦ προορισμοῦ του ἢ ὀδηγεῖται ἀπὸ πρόσωπον πού δὲν ἔχει κανονικὴν ἄδειαν ὀδηγοῦ ἢ εὐρίσκεται ἔξω ἀπὸ τὰ ὅρια τῆς Ἑλλάδος, δ) αἱ ζημίαι εἰς δρόμους καὶ γεφύρας πού ὀφείλονται εἰς κραδασμούς ἢ εἰς τὸ βάρος ἢ εἰς τὸ φορτίον τοῦ αὐτοκινήτου. Ἐν γίνῃ μεταβολὴ εἰς τὴν κυριότητα τοῦ αὐτοκινήτου ἢ ἀσφάλισις ἀναστελλεται καὶ ἡ Ἑταιρεία δικαιούται ὅταν εἰδοποιηθῇ ἢ νὰ φέρῃ εἰς ἰσχύν τὸ ἀσφαλιστήριον ἢ νὰ τὸ ἀκυρώσῃ μὲ ἐπιστροφὴν τῶν μὴ δεδουλευμένων ἀσφαλιστρῶν. Ἡ Ἑταιρεία ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐξετάζῃ ὅποιανδήποτε στιγμήν τὸ αὐτοκίνητον καὶ νὰ ἀκυρώσῃ τὸ ἀσφαλιστήριον.

"Ἐν συμβῇ ζημία ἢ ἀτύχημα ὀφείλει ὁ ἀσφαλιζόμενος νὰ εἰδοποιήσῃ ἀμέσως τὴν Ἑταιρείαν ἐγγράφως καὶ νὰ δώσῃ κάθε πληροφορίαν πού ἔχει σχετικῶς. Ὁ ἀσφαλιζόμενος δὲν δύναται νὰ ἀποκρούσῃ ἢ νὰ ἀναγνωρίσῃ ἢ νὰ προσφέρῃ ἢ νὰ ἐγείρῃ ἀγωγὴν κατὰ τρίτων, χωρὶς νὰ ἔχη προηγουμένως τὴν ἐγγραφὴν συγκατάθεσιν τῆς Ἑταιρείας, ἢ ὅποια δικαιούται ν' ἀναθέσῃ τὴν ὑπόθεσιν εἰς δικηγόρον τῆς ἐκλογῆς τῆς. Πᾶσα ἀξίωσις ἢ ἀπαίτησις κατὰ τῆς Ἑταιρείας παροράφεται ἐντὸς ἐνός ἔτους ἀπὸ τῆς ἀρνήσεως τῆς Ἑταιρείας ν' ἀναγνωρίσῃ τὴν εὐθύνην τῆς δι' ἀποζημίωσιν. Ταῦτα διὰ τοὺς γενικοὺς ὅρους τῶν ἀσφαλιστηρίων.

Πρὶν ἐξετάσωμεν τὰ ἐν ἰσχύϊ τιμολόγια ἀσφαλιστρῶν πρέπει ν' ἀναφέρωμεν τὴν ἐννοοῦμεν μὲ τὸν ὄρον "ἀστική εὐθύνη". Συμφωνα μὲ νόμον τοῦ 1911 (Νόμος Γάμμα Σανπὶ Νὲ τῆς 4/5 Δ. νεμβρίου 1911) ἐκτός ἀπὸ τὴν ποινικὴν εὐθύνην τοῦ ὁδηγοῦ καὶ τοῦ κατόχου τοῦ αὐτοκινήτου (κάτοχος εἶναι ὁ κατέχων τὸ αὐτοκίνητον εἴτε κατὰ κυριότητα εἴτε ἐκ συμβάσεως καὶ ἐκμεταλλευσόμενος αὐτὸ ἐπ' ὀνόματι του, καθὼς ἐπίσης καὶ ὁ παίρνων ἀθαίρετα τὴν κατοχήν τοῦ αὐτοκινήτου καὶ χρησιμοποιοῦν αὐτὸ ὅπως ἴσχυε) διὰ τὴν θανάτωσιν ἢ σωματικὴν βλάβην προσώπου τινός δι' αὐτοκινήτου, εὐθύνονται ὁ ὁδηγός καὶ ὁ κάτοχος εἰς ἀποζημίωσιν διὰ κάθε ζημίαν ποῦ προξενεῖ τὸ αὐτοκίνητον κατὰ τὴν λειτουργίαν του εἰς τρίτους. Ἐπὶ πλέον δὲ εὐθύνεται εἰς ἀποζημίωσιν καὶ ὁ ἰδιοκτήτης (ὅταν εἶναι πρόσωπον διάφορον τοῦ κατόχου) ἀλλὰ ἢ εὐθύνη τοῦ ἰδιοκτητοῦ εἰς αὐτὴν τὴν περίπτωσιν περιορίζεται μόνον μέχρι τῆς ἀξίας τοῦ αὐτοκινήτου, τὸ ὅποιον δικαιούται νὰ παραχωρήσῃ εἰς τὸ ζημιωθέν πρόσωπον διὰ ν' ἀπαλλαγῇ κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου ἀπὸ κάθε ἄλλης ἀποζημίωσιν. Συμφώνως δὲ μὲ τὸ ἀστικὸν μας δίκαιον ὁ βλαπτόμενος δικαιούται νὰ ζητήσῃ τὸ "διαφέρον" δηλαδή καθεὶν ποῦ θὰ εἶχε ἂν δὲν ἐλάμβανε χάραν τὸ ἐπιζήμιον δι' αὐτὸν γεγονός.

Ἡ ἀστικὴ αὕτη εὐθύνη δυνάμει τοῦ νόμου ΓΙΝ'/1911 προκύπτει ἀπὸ τὰς τυχαίας ζημίας ἐξ αὐτοκινήτου, δηλαδή ἐκείνας ποῦ ἐπῆλθον χωρὶς πταῖσμα τοῦ ὑπευθύνου. Ἐκτός ἔμως αὐτῆς ὑπάρχει καὶ ἡ ἀστικὴ εὐθύνη δυνάμει τοῦ ἀστικοῦ δικαίου ὅταν ὑπάρχῃ πταῖσμα (ὕπαιτιότης τοῦ ὁδηγοῦ). Ἡ πρώτη ἀστικὴ εὐθύνη (τοῦ Νόμου ΓΙΝ'/1911) παραγράφεται ἐντός δύο ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας τοῦ αὐτυχήματος ἐνῶ ἡ δευτέρα λόγω πταίσματος μετὰ 20 ἔτη. Σημειωτέον ὅτι δυνάμει τοῦ Νόμου ΓΙΝ'/1911 δὲν μποροῦν νὰ ζητήσουν ἀποζημίωσιν οἱ ἐπιβάται τοῦ ζημιώσαντος αὐτοκινήτου, οὔτε οἱ μεταφέροντες δι' αὐτοῦ πράγματα ἐκτός ἂν πρόκειται διὰ πρόσωπα ἢ πράγματα μεταφερόμενα διὰ λεωφορέων ὅπου ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ Ν. ΓΙΝ'/1911.

Τὴν εὐθύνην αὐτὴν ἐκ τοῦ Ν. ΓΙΝ'/1911 ἀναλαμβάνουν καὶ ἀσφαλίζουν αἱ ἀσφαλιστικαὶ Ἐταιρεῖαι καὶ αὐτὴν πρέπει νὰ ἔχωμεν ὑπ' ὄψιν ὅταν θὰ ἐξετάσωμεν κατωτέρω τὰ τιμολόγια ἀσφαλίσεως. Τὰ τιμολόγια αὐτὰ κατατάσσονται ἀναλόγως τοῦ εἴδους τῶν καλυπτομένων κινδύνων καὶ ἔχουν ὡς βάσιν τὴν ἱπποδύναμιν τοῦ αὐτοκινήτου. Οὕτω τὸ Α' τιμολόγιον ἀστικῆς εὐθύνης ἐφαρμόζεται μόνον διὰ τὰς σωματικὰς βλάβας τρίτων καὶ τὴν ἐγγυητικὴν δήλωσιν (ἀνωτέρω παράγρ. 1 καὶ 4). Δηλαδή ἡ Ἐταιρεία ἀναλαμβάνει τὴν εὐθύνην νὰ πληρῶ-

ση εις τόν ασφαλιζόμενον τήν αποζημίωσιν, πού θά υποχρεωθή αὐτός νά πληρώσῃ συμφώνως μέ τόν νόμον ΓΠΝ/1911 εἰς τό θῦμα τοῦ ἀτυχήματος, πού ὑπέστη σωματικῆς βλάβας ἀπό τό αὐτοκίνητον. Ἐπί πλέον ἡ Ἐταιρεία ἀναλαμβάνει τήν υποχρέωσιν νά δώσῃ εἰς τόν ασφαλιζόμενον ἐγγυητικὴν ἐπιστολήν διὰ νά ἀρθῇ ἡ κατάσχεσις τοῦ αὐτοκινήτου πού ἔγινε λόγῳ τοῦ ἀτυχήματος. Ἡ εὐθύνη τῆς Ἐταιρείας δέν εἶναι ἀπεριόριστος ἀλλά καθορίζεται εἰς τό ασφαλιστήριον εἰς ποσόν δραχμῶν ἀναλόγως μέ τήν ἐπιθυμίαν τοῦ ασφαλιζομένου. Βεβαίως ὅσον μεγαλύτερον εἶναι τό ποσόν τῆς εὐθύνης τόσον μεγαλύτερα εἶναι καί τά ἀσφάλιστρα. Ἐπίσης τά ἀσφάλιστρα διαφέρουν ἀναλόγως ἂν τό αὐτοκίνητον εἶναι ἰδιωτικόν ἢ ἀγοραῖον ἢ ταξί ἢ λεωφορεῖον ἢ φορτηγόν. Τό Β' Τιμολόγιον ἀστικῆς εὐθύνης ἐφαρμόζεται ὅταν ἀσφαλίζονται σωματικαί βλάβαι καί ὕλικαί ζημίαι, καθὼς καί ἡ ἐγγυητικὴ δῆλωσις (ἀνωτέρω παράγρ. 1, 2 καί 4). Τό Γ' Τιμολόγιον Ἀστικῆς Εὐθύνης ἐφαρμόζεται ὅταν ἀσφαλίζονται σωματικαί βλάβαι, ὕλικαί ζημίαι, ψυχικὴ δόδυνη καί ἐγγυητικὴ δῆλωσις (ἀνωτέρω παράγρ. 1, 2, 3 καί 4). Τό Δ' τιμολόγιον ἐφαρμόζεται διὰ τήν ἀσφάλισιν τῆς ἀστικῆς εὐθύνης ἔναντι τῶν ἐπιβατῶν τοῦ αὐτοκινήτου (ἀνωτέρω παράγρ. 1, 2, 3 καί 4). Τό Δ' τιμολόγιον ἐφαρμόζεται διὰ τήν ἀσφάλισιν τῆς ἀστικῆς εὐθύνης ἔναντι τῶν ἐπιβατῶν τοῦ αὐτοκινήτου (ἀνωτέρω παραγρ. 5).

Αὐτά εἶναι τὰ λεγόμενα τιμολόγια ἀστικῆς εὐθύνης. Ἐκτός ὅμως αὐτῆς αἱ Ἐταιρεῖαι ἀσφαλίζουν καί τὰ προσωπικά ἀτυχήματα τοῦ ὀδηγοῦ, τοῦ ἰδιοκινήτου καί τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας τοῦ ἰδιοκινήτου. Αἱ ἀσφαλίσεις αὗται δέν εἶναι ἀσφαλίσεις ἀστικῆς εὐθύνης, ἀλλ' ἀσφαλίσεις προσωπικῶν ἀτυχημάτων διὰ τὰς ὁποίας ὠμιλήσαμεν ἀνωτέρω (παρ. 7). Ἐπί πλέον ὅμως αἱ Ἐταιρεῖαι ἀσφαλίζουν καί τὰ "σώματα" τῶν αὐτοκινήτων, διὰ τοὺς κινδύνους πυρκαϊᾶς, κεραιῶν καί αὐτομάτου ἀναφλέξεως κλοπῆς καί ζημιῶν ἐκσυγκρούσεως ἢ προσκρούσεως ἢ ἀνατροπῆς. Ἡ ἀσφάλισις πυρκαϊᾶς (καί κεραινοῦ, ἐκρήξεως καί αὐτομάτου ἀναφλέξεως) γίνεται μέ τὰ αὐτά ἀσφάλιστρα πού ἀσφαλίζουν καί αἱ πυρασφαλιστικαὶ Ἐταιρεῖαι, δηλαδή ἰδιωτικὰ αὐτοκίνητα 16,10% ἀγοραῖα, ἐπιβατικά, ταξί καί ἰδιωτικά φορτηγά 19,35% καί ἀγοραῖα φορτηγά καί λεωφορεῖα 24,15%. Πάντως τό 1/4 τῆς ἀξίας τοῦ αὐτοκινήτου ὑποχρεοῦται ὁ ἀσφαλιζόμενος νά κρατῇ ἀνασφάλιστον "δι' ἴδιον λ/σμόν τοῦ" δηλαδή εἰς περίπτωσιν πυρκαϊᾶς ἢ ἀσφ. Ἐταιρεία δέν πληρώνει εἰμῆ μόνον τὰ 3/4 τῆς ζημίας. Ἡ ἀσφάλισις κλοπῆς ὁλοκλήρου τοῦ αὐτοκινήτου (ὄχι μερικῆς κλοπῆς) γίνεται μέ

ασφάλιστρον 5% επί τῆς ἀξίας τοῦ αὐτοκινήτου, Πρέπει ὅμως ἡ κλοπὴ νὰ βεβαιωθῇ ὑπὸ τῆς ἀστυνομίας. Τέλος ἡ ἀσφάλισις ἰδίων ζημιῶν τοῦ αὐτοκινήτου ἐκ συγκρούσεως ἢ προσκρούσεως ἢ ἀνατροπῆς τοῦ αὐτοκινήτου δέν γίνεται εἰς τὴν Ἑλλάδα χωριστά, ἀλλὰ μόνον ἐν συνδυασμῷ μετ' ἀσφάλισιν πυρκαϊᾶς καὶ ἀστικῆς εὐθύνης, ὅποτε ἔχομεν τὴν λεγομένην "μικτὴν ἀσφάλισιν" (ἀνωτέρω παράγρ. 1,2,8 καὶ 10). Τὸ 1ον Τιμολόγιον μικτῆς ἀσφαλίσεως καλύπτει ζημίας τοῦ ἰδίου αὐτοκινήτου, ἐκ προσκρούσεως, συγκρούσεως, ἀνατροπῆς καὶ ἐκ πυρκαϊᾶς, αὐτομάτου ἀναφλέξεως καὶ κεραυνοῦ μέχρι τῆς δηλωθείσης ἀξίας του, καθὼς ἐπίσης καὶ τὴν ἀστικὴν εὐθύνην ἔναντι τρίτων μέχρι ὀρχ. 100.000 διὰ σωματικὰς βλάβας καὶ ὀρχ. 50.000 διὰ ὕλικας ζημίας τρίτων καὶ διὰ ψυχικὴν ὀδύνην μέχρι 10.000 ὀρ. καὶ τέλος καὶ τὴν ἐγγυητικὴν δὴλωσιν.

Τὰ ἀσφάλιστρα ἐξαρτῶνται ἀπὸ τὴν ἀσφαλιζομένην αξίαν καὶ ἀπὸ τὴν ἰσχυρὰν τοῦ αὐτοκινήτου Π.χ. αὐτοκίνητον ἀξίας ὀρχ. 400.000 30 ἵππων πληρῶνει ὀρχ. 9.120 ἀσφάλιστρα δι' ὅλους τοὺς ἀνωτέρω κινδύνους μικτῆς ἀσφαλίσεως, ἐνῶ ὅταν εἶναι 15 ἵππων πληρῶνει μόνον 6.600. - Ἐπίσης ἂν ἡ ἀξία εἶναι 200.000 τότε πληρῶνει διὰ 30 ἵππους ὀρχ. 7.950 καὶ διὰ 15 ἵππους ὀρχ. 5.820. Τὰ ἐπόμενα τιμολόγια 2ον, 3ον καὶ 4ον καλύπτουν τοὺς ἰδίους κινδύνους, ἀλλὰ διὰ μεγαλύτερα ποσά. Τὰ ἀσφάλιστρα τῶν τιμολόγιων αὐτῶν ἰσχύουν διὰ ἰδιωτικὰ ἐπιβατικὰ αὐτοκίνητα. Διὰ τὰ φορτηγὰ εἰσπράττεται αὐξήσις 30% καὶ διὰ τὰ ταξί καὶ λεωφορεῖα αὐξήσις 100%.

Τὸ τιμολόγιον προβλέπει τὴν παροχὴν ἐκπτώσεως ἐπὶ τῶν ἀσφαλίστρον ἀστικῆς εὐθύνης καὶ μικτῆς ἀσφαλίσεως μόνον εἰς ἣν περιπτώσιν ἀσφαλίζονται (μετ' ἰδίον ἀσφαλιστήριον ἢ μετ' ἄλλοις ἀσφαλιστήριον) περισσότερα τοῦ ἐνός αὐτοκίνητου ἰδιωτικὰ (ἐπιβατικὰ καὶ φορτηγὰ). Ἡ ἐκπτώσις εἶναι 15% διὰ 2-5 αὐτοκίνητα καὶ 25% διὰ περισσότερα τῶν 5.

Δ. ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΗΡΙΟΥ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ

"Η "

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΓΕΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΩΝ
 ΙΔΡΥΘΕΙΣΑ ΕΝ ΕΤΕΙ ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΕΛΕΥΘΕΡΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ ΔΡΧ.

ΑΣΦΑΛΙΣΤΗΡΙΟΝ ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ

ΑΡΙΘ. ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΥ	ΑΝΤΙΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΟΣ
	ΚΑΤΟΧΟΣ
ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟΝ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ

"Η "ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΕΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΩΝ (αναφερομένη ἐφ' ἑξῆς ΕΤΑΙΡΙΑ) ἀσφαλίζει διὰ τοῦ παρόντος τ (αναφερόμενον ἐφ' ἑξῆς "ΑΝΤΙΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΟΝ") ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ , ἐπὶ τῇ βάρσει τῆς ἀπὸ ἐγγράφου προτάσεώς του, ἀποτελούσης ἀναγκαῖον παράρτημα τοῦ παρόντος καὶ συμφώνως πρὸς τοὺς ἐν τῷ παρόντι ἀναφερομένου Γενικοῦ καὶ Εἰδικοῦ Ὁρους ἀπὸ τῶν ἀκολούθων κινδύνων:

1) Κατὰ τῆς ἀστικῆς εὐθύνης τῆς προβλεπομένης ὑπὸ τῶν ἐν Ἑλλάδι ἰσχυόντων Νόμων καὶ εἰδικιώτερον τοῦ Νόμου ΓΠΝ τῆς 4/5 Δεκεμβρίου 1911, ὡς ἐτροποποιήθη καὶ ὑπὸ τοῦ Νόμου 3879, συνεπεῖρα δυστυχημάτων ἢ ὑλικῶν βλαβῶν προξενηθησομένων τυχόν εἰς τρίτους διὰ τοῦ κατωτέρω περιγραφομένου αὐτοκινήτου, ὀδηγομένου παρὰ τοῦ ἀντισυμβαλλομένου ἢ διὰ λογαριασμόν καὶ κατ' ἐντολήν αὐτοῦ:

- Δι' ἀτυχήματα προσώπων μὴ ἐπιβαινόντων τοῦ αὐτοκινήτου Δρχ. ὅσαδήποτε καὶ ἂν ἤθελον πάθῃ ἄτομα ταυταχρόνως.
- Διὰ βλάβας πραγμάτων ἢ ζώων μὴ μεταφερομένων διὰ τοῦ ἄνω αὐτοκινήτου μέχρι Δρχ.

2) Κατὰ τῆς εὐθύνης πρὸς καταβολὴν ὑπὸ τοῦ ἀντισυμβαλλομένου ψυχικῆς ὀδύνης τοῦ παθόντος μέχρι Δρχ.

3) Δι' ἀτυχήματα τῶν ἐπιβαινόντων τοῦ ἄνω αὐτοκινήτου (ἐξαιρέσει τοῦ ὀδηγοῦ, βοηθοῦ καὶ εἰσπράκτορος) μέχρι Δρχ. κατ' ἀνώτατον ὄριον ὅσαδήποτε ἄτο-

μα καὶ ἂν ἔπαθον ἐκ τοῦ αὐτοῦ γεγονότος, χωρὶς ἢ κατὰ πα-
θὸν ἄτομον εὐθύνη τῆς Ἑταιρείας νὰ ὑπερβαίνη τὰς Ἀρχ.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΑΣΦΑΛΙΖΟΜΕΝΟΥ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΥ

'Εργοστάσ.	Δύναμις "Ιππων	'Αριθμός θέσεων	Δηλω- θεῖσα ἀξία	Χρῆσις	ΑΡΙΘΜΟΙ	
					Πλαι- σίου	Κυκλο- φορίας

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ: Ἡ μεταβολὴ καὶ τροποποιήσις τῶν ἐντύπων ἢ ἐγ-
γράφων ὄρων τοῦ ἀσφαλιστηρίου δὲν εἶναι ἔγκυρος ἐκτός ἐάν
συνωμολογήθῃ δι' ἐγγράφου, φέροντος τὴν ὑπογραφήν νομίμου
ἐκπροσώπου τῆς Ἑταιρείας.

Γ Ε Ν Ι Κ Ο Ι Ο Ρ Ο Ι

ΑΣΦΑΛΙΣΤΗΡΙΟΥ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΥ ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΑΥΤΟΚΙΝ.

I. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΝ ΚΑΙ ΕΚΤΑΣΙΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ.

"Ἄρθρον 1. - Ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἐν Ἑλλάδι ἰσχυροῦσης Νομοθε-
σίας ἢ Ἑταιρεία καλύπτει τὸν ἀντισυμβαλλόμενον ἀπὸ τῶν ἐν
τοῖς πρόσθεν ρητῶς καθοριζομένων κινδύνων, ἐφ' ὅσον θὰ ἐ-
πὶ ἤρχοντο ἐντός τῶν ὄρων τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπικρατείας.

Οἱ Νόμοι, τὴν ἐκ τῶν ὁποίων εὐθύνην ἀφορᾷ τὸ ἀσφα-
λιστήριον, αἱ περιπτώσεις τῆς εὐθύνης, καθὼς καὶ τὰ δι' ἐ-
κάστην τούτων καλυπτόμενα ὅρια καθορίζονται ἀναλυτικῶς ἐν
τῇ πρώτῃ σελίδι τοῦ παρόντος.

II. ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ

"Ἄρθρον 2. - Ἀποκλείονται τῆς ἀσφαλείας.

1) Ἡ ἀστική εὐθύνη διὰ σωματικὰς ἢ ὕλικας βλάβας προ-
σώπων ἀνηκόντων εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ἢ τὰ μέλη τῆς οἰκογενεί-
ας τοῦ ἀντισυμβαλλομένου μέχρι καὶ τοῦ τετάρτου βαθμοῦ.

2) Τά άτυχήματα τών τελουντων έν έργατινῃ ἢ ύπαλλη-
λιῃ σχέσει πρὸς τόν άντισυμβαλλόμενον.

3) Τά πρόστιμα καί αἱ χρηματικά ποινά.

4) Τά άτυχήματα ἢ αἱ ζημίαι οἰαδδήποτε φύσεως έν τών
διὰ τοῦ παρόντος ἡσφαλισμένων κινδύνων αἴτινες θά έπήρ-
χοντο εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν ὁ κειτημένος διπλωμα ὀδηγός
τοῦ αυτοκινήτου καί τυχόν καθοριζόμενος, δέν θά εύρίσκει-
το κατά τήν στιγμήν τῆς έπελεύσεως τοῦ άτυχήματος εἰς τήν
θέσιν τοῦ ὀπισθεν τοῦ πηδαλίου (βολάν).

5) Τά άτυχήματα τά έπερχόμενα καθ' ἣν στιγμήν ὀδήγει
πρόσωπον μῆ κειτημένον πτυχίον ήνανότητος ὀδηγοῦ.

6) Τά άτυχήματα άτινα θά έπήρχοντο συνεπελά παραβά-
σεως οὔσιωδών άστυνομικῶν διατάξεων καί ἰδίαι: έν περι-
πτώσει έλλείψεως ἢ μή λειτουργίας έγκαταστάσεως φωτισμοῦ,
προειδοποιητικῆς σειρήνος ἢ άλλου συναφοῦς μηχανήματος
(CLAXON) ἢ μή λειτουργίας πλήρους τών τροχοπεδών (φρένων)
ἢ τοιαύτης έτέρου μηχανήματος δυναμένης νά προβλεφῆ καί
ένεκα τῆς ὀποιάς έπήλθε τό άτύχημα.

7) Τά άτυχήματα ἢ αἱ ζημίαι κατά τόν χρόνον Κρατικῆς
έπιτάξεως ἢ κατοχῆς τοῦ αυτοκινήτου παρά τρίτου προσώπου
έστω καί προσωρινῶς.

8) Τά άτυχήματα τά έπερχόμενα κατά τās έπιδείξεις ἢ
παρελάσεις άρμάτων έν έορτῇ άποικρέψ ἢ άνθών ἢ κατά τās
έπιδείξεις ἢ στοιχήματα ἢ εἰς άγῶνας έπισήμους ἢ μή ἢ
κατά τήν άμιλλαν μεταξύ δύο ἢ πλειόνων ὀχημάτων, ὡς καί
κατά τās προπαρασκευάς καί προσπαθείας πρὸς άνάπτυξιν
τῆς μεγίστης ταχύτητος τῆς μηχανῆς.

9) Αἱ σωματικά ἢ ὕλικά βλάβαι τών μεταφερομένων
διὰ τοῦ ἰδίου αυτοκινήτου προσώπων ἢ πραγμάτων έντός άν-
τιθέτου συμφωνίας.

10) Τά άτυχήματα άτινα ἡθελον έπέλθει ὅταν τό αυτο-
κίνητον θά έχρησιμοποιεῖτο δι' άλλον σκοπόν έντός τοῦ
πρόσθεν καθοριζόμενου προορισμοῦ.

11) Ἡ άστικῆ εύθύνη διὰ σωματικῆς καί ὕλικῆς βλάβας
ὀφειλομένης άμέσως ἢ έμμέσως εἰς έκρηξιν ἢ φλόγας τοῦ
άσφαλιζόμενου αυτοκινήτου ἢ πυρκαϊάν μεταδοθεῖσαν έξ αυ-
τοῦ.

12) Αἱ ζημίαι ὀδῶν, γεφυρῶν, πεζοδρομίων καί προβά-
θρων οἰκιῶν, αἱ προξενούμεναι ὑπό τοῦ άσφαλιζόμενου αυ-
τοκινήτου.

13) Αἱ ζημίαι αἱ προερχόμεναι έν συγκρούσεως τών αυ-
τοκινήτων έν περιφράκτῳ χώρῳ, τοῖς σταθμοῖς ἢ γκαράζ αυ-
τῶν καθ' ὄν χρόνον τό ἡσφαλισμένον αυτοκίνητον εἰσήρχετο

εις τὴν σειραν πρὸς στάθμευσιν ἢ ἐξήρχετο πρὸς ἐκκίνησιν ἢ κατὰ τοὺς ἐλιγμούς ἐξόδου ἢ εἰσόδου.

14) Τὰ ἀτυχήματα πρὸς τρίτους ἐν γένει ἄτινα ἤθελε προξενήσει τὸ ὡδε ἀσφαλιζόμενον αὐτοκίνητον εἰς περιπτώσιν καθ' ἣν θὰ μετέφερε φορτίον καθ' ὑπέρβασιν τοῦ βάρους δι' ὃ κατεσκευάσθη, ὡς καὶ τὰ ἀτυχήματα τὰ προερχόμενα ἐξ αἰτίας αὐτοῦ τούτου τοῦ φορτίου.

15) Πᾶσα ἀπαίτησις οἰαδήποτε δι' ἀντικείμενα κλαπέντα ἀπωλεσθέντα ἢ ἐξαφανισθέντα κατὰ τὸ ἀτύχημα ἢ συνεπεῖα τούτου.

16) Τὰ ἀτυχήματα τὰ ἐπελθόντα συνεπεῖα χρήσεως ὑπὸ τοῦ ὁδηγοῦ οἰουδήποτε ναρκωτικοῦ ἢ μέθης.

17) Αἱ ζημιαὶ ἢ τὰ ἀτυχήματα τὰ προκαλούμενα ἐκουσίως ὑπὸ τοῦ ἀσφαλιζόμενου, ὑπὸ τῶν προεστώτων αὐτοῦ ἢ τῶν ἐπιμισθῶν προσώπων αὐτοῦ ἢ ὑπὸ τοῦ ὁδηγοῦ.

18) Τὰ ἐπισυμβαίνοντα ἀτυχήματα ἐφ' ὅσον ταῦτα ἀμέσως ἢ ἐμμέσως προκαλοῦνται συνεπεῖα πολέμου, ἐισβολῶν, πράξεων ἀλλοτρῶν ἐχθρῶν, ἐχθροπραξιῶν (εἴτε κηρυχθῆ ὁ πόλεμος εἴτε ὄχι), ἐμφυλίου πολέμου, ἀνταρσιῶν, ἐπαναστάσεων, στάσεων, στρατιωτικῶν ἢ σφετερισθεισῶν δυνάμεων ἢ ὀμηύσεων ἢ ἐπιτάξεων, ἐθνικοποιήσεων ἢ καταστροφῶν ἢ ζημιῶν τῆς ἰδιοκτησίας ὑπὸ ἢ συνεπεῖα διαταγῆς οἰαδήποτε κυβερνήσεως ἢ Δημοσίας ἢ Τοπικῆς Ἀρχῆς.

19) Τὰ ἀτυχήματα τὰ ἐπισυμβαίνοντα εἰς τοὺς ὁδηγόν, βοηθόν, εἰσπράκτορα, ἐπιθεωρητὰς καὶ ἐλεγκτὰς τοῦ ἠσφαλισμένου αὐτοκινήτου καὶ ἐν γένει πᾶν πρόσωπον τελοῦν ἐν ὑπαλληλικῇ ἢ ὑπηρετικῇ σχέσει μετὰ τοῦ κυρίου ἢ κατόχου τοῦ αὐτοκινήτου ἢ μετὰ τῆς Κοινῆς Ἀστικῆς Διευθύνσεως, εἴτε τὰ πρόσωπα ταῦτα ἐπιβαίνουνσι τοῦ αὐτοκινήτου εἴτε εὐρίσκονται ἐκτός αὐτοῦ. Ἡ παροῦσα ἐξαίρεσις δὲν ἰσχύει διὰ τοὺς ὁδηγόν, βοηθόν καὶ εἰσπράκτορα τοῦ αὐτοκινήτου, ἐφ' ὅσον οὗτοι διὰ προσθέτου Πράξεως θεωροῦνται ἠσφαλισμένοι.

III. ΣΥΝΑΣΦΑΛΕΙΑ

Ἄρθρον 3ον.— Ὁ ἀντισυμβαλλόμενος ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωσιν ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τοῦ παρόντος ἀσφαλιστηρίου νὰ μὴ συνάψῃ ἄλλας ἀσφαλείας ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ κινδύνου παρ' ἄλλαις Ἀσφαλιστικαῖς Ἐταιρίαις ἄνευ προηγουμένης ἐγγράφου περὶ τούτου συναινέσεως τῆς Ἐταιρίας.

IV. ΕΡΓΥΗΤΙΚΗ ΔΗΛΩΣΙΣ

Ἄρθρον 4ον.— Τὸ παρὸν ἀσφαλιστήριον καλύπτει προσέτι τὴν

κατά τὸ ἄρθρον 11 τοῦ Νόμου ΓΠΝ τῆς 4 Δεκεμβρίου 1911 ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ Νόμου 3879 τῆς 11 Δεκεμβρίου 1929, ἔγγραφον δῆλωσιν τῆς Ἑταιρίας πρὸς τὸ οἰκεῖον Ἀστυνομικὸν Τμῆμα ἢ τὸν ἀρμόδιον Πρόεδρον τῶν Πρωτοδικιῶν ὅτι ἀναδέχεται νὰ καταβάλη μέχρι τῶν διὰ τοῦ ἀσφαλιστηρίου τούτου ἠσφαλισμένων ποσῶν τὴν εἰς τὸν παθόντα ἐπιδινασθησομένην ἀποζημίωσιν πρὸς ἄρσιν τῆς ἐπισχέσεως ἢ κατασχέσεως τοῦ ὡδε ἠσφαλισμένου συμφώνως πρὸς τοὺς ὅρους τοῦ παρόντος.

Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν συνεπεῖα τῆς καταθέσεως παρὰ τῆς Ἑταιρίας τῆς ἄνω ἐγγράφου δηλώσεως ἐδεσμεύθη αὐτηέναντι τῶν τρίτων, ὁ δὲ ἀντισυμβαλλόμενος δὲν ἐπλήρωσε τὰς ἐν τοῦ παρόντος συμβολαίου ἀπορρέουσας ὑποχρεώσεις του πρὸς τὴν Ἑταιρίαν, αὕτη ἔχει δικαίωμα ἀναγωγῆς ἐναντίον του διὰ πᾶν ποσὸν ὅπερ κατέβαλε συνεπεῖα τῆς καταθέσεως τῆς ὡς ἄνω ἐγγράφου δηλώσεως.

Υ. ΚΑΤΑΡΤΙΣΙΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ.

"Ἄρθρον 5ον.— Ἡ ἀσφάλεια συνάπτεται ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὑπὸ τοῦ ἀντισυμβαλλομένου γενομένων δηλώσεων, διὰ τὴν ἀκρίβειαν τῶν ὁποίων εὐθύνεται οὗτος. Αἱ προφορικαὶ ἢ γραπτὰ δηλώσεις, ἅς ὁ ἀντισυμβαλλόμενος ἐντὸς τοῦ παρόντος ἢ τῶν παραρτημάτων αὐτοῦ ἠθέλε κάμει εἰς Πράκτορα ἢ Ἀντιπρόσωπον τῆς Ἑταιρίας καὶ ἀντιστρόφως, αἱ ὑποσχέσεις, ἅς παρ' αὐτῶν ἠθέλε λάβει δὲν δεσμεύουσι τὴν Ἑταιρίαν ἂν αὕτη δὲν δηλώσῃ ρητῶς καὶ ἐγγράφως, δι' ὑπογραφῆς τῆς Διευθύνσεώς της, ὅτι ἀποδέχεται ταύτας.

Ἡ κατοχὴ καὶ μόνη τοῦ παρόντος τεκμαίρει τὴν ἐν μέρους τοῦ ἀντισυμβαλλομένου ἀνεπιφύλακτον ἀποδοχὴν τοῦ περιεχομένου του, ἔχοντος τὴν ὑποχρέωσιν ὅπως ἐντὸς τεσσαράκοντα ὀκτώ ὥρῶν ἀπὸ τῆς παραδόσεως αὐτῶ τοῦ ἀσφαλιστηρίου ζητήσῃ ἐγγράφως τὴν τροποποίησιν ἢ ἀκύρωσιν τούτου.

Μετά τὴν πάροδον τῆς προθεσμίας ταύτης οὐδεμίαν ἀναδρομικὴν τροποποίησιν τοῦ ἀσφαλιστηρίου χωρεῖ, πᾶσα δὲ προτεινομένη τοιαύτη ἀφορᾷ τὸ μέλλον καὶ μόνον, ἐφ' ὅσον θὰ ἐγίνετο δεκτὴ ὑπὸ τῆς Ἑταιρίας.

VI. ΙΣΧΥΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ - ΔΙΑΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ

"Ἄρθρον 6ον.— Ἡ ἰσχύς τῆς ἀσφαλίσεως ἀρχεται ἀπὸ τῆς καθοριζομένης ἐν τῷ παρόντι ἡμέρας καὶ ὥρας, πάντως δὲ μετὰ τὴν παράδοσιν τοῦ ἀσφαλιστηρίου καὶ τὴν καταβολὴν τῶν ἀ-

σφαλιστρων, πιστοποιουμένην δι'είδικης αποδείξεως ύπογεγραμμένης ύπό τών έντεταλμένων πρός τούτο.

Έπομένως ή κατοχή μόνον του ασφαλιστηρίου, έφ'όσον δέν κατεβλήθησαν τά ασφάλιστρα ύπό τας άνω προϋποθέσεις, δέν αποτελεί ούδέ ένδειξιν ισχύος της συμβάσεως.

2) Τά ασφάλιστρα τών έπομένων δόσεων, άν ώρίσθη τοιούτος τρόπος καταβολής, καταβάλλονται εις την άρχήν εκάστης συμφωνουμένης περιόδου. Η μή πληρωμή τών ασφαλιστρων πρό της έπελεύσεως του άτυχήματος Ισοδυναμεί πρός άνυπαρέξαν ασφαλιστικής συμβάσεως κατά την στιγμήν τούτου και συνεπώς ούδέν δίδει δικαίωμα αποζημιώσεως.

3) Τά ασφάλιστρα καταβάλλονται εις την έδραν της Έταιρείας. Έπομένως ο Ισχυρισμός του άντυσμβαλλομένου ότι δέν είδοποιήθη έγγραφως ή ότι δέν τω παρεσχέθη ή απόδειξις πρός πληρωμήν, ούδεμίαν σημασίαν δύναται νά έχη και ούδεμίαν ύποχρέωσιν δημιουργεί διά την Έταιρείαν.

4) Συμφωνείται ρητώς ότι πᾶσα εκ του παρόντος αποζημιώσις ίσης ή υπερέρας αξίας τών ύπολειπομένων δόσεων ασφαλιστρων θέλει συμψηφίζεσθαι πρός ταύτας καθισταμένας άμα τῆ έπελεύσει του άτυχήματος άπαιτητάς, της Έταιρείας ύποχρεουμένης εις την καταβολήν μόνον του υπερβάλλοντος. Ομοίως θέλει συμψηφίζεσθαι, ως άνω, πρός ίσον ποσόν ασφαλιστρων πᾶσα αποζημιώσις, ήτις προστιθεμένη εις έξοφληθείσας τυχόν προγενεστέρας εκ του παρόντος άπαιτήσεις, ήθελεν υπερβαίνει τας ύπολειπομένας δόσεις ασφαλιστρων.

VII. ΧΡΗΣΙΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΥ.

Άρθρον 7ον.— Πᾶσαν μεταβολήν εις την χρῆσιν του αυτοκινήτου δέον ο άντυσμβαλλόμενος νά γνωστοποιή έγγραφως εις την Έταιρείαν πρός έκδοσιν σχετικού παραρτήματος του ασφαλιστηρίου και είσπραξιν ή έπιστροφήν προκυπτούσης τυχόν διαφοράς ασφαλιστρων.

Πᾶσα ψευδής δήλωσις ή άποσιώπησις του συμβαλλομένου ως πρός την χρῆσιν, δύναμιν εις Ιππους και την αξίαν του ασφαλιζομένου αυτοκινήτου ή ή ψευδής δήλωσις ή ή άπόκρυψις στοιχείων σχετικῶν πρός εκτίμησιν του ασφαλιζομένου κινδύνου, συνεπάγεται πλήρη άκυρότητα της ασφαλείας και δέν δημιουργεί ύποχρέωσιν της Έταιρείας πρός έπιστροφήν τών είσπραχθέντων ασφαλιστρων, έστω και άν ή δήλωσις ή ή άποσιώπησις άφορᾷ περιστατικά μή επιδράσαντα επί της ζημίας ή της άπώλειας τών ασφαλισθέντων πραγμάτων.—

VIII. ΜΕΤΑΒΟΛΑΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΑΤΟΧΗΝ

"Άρθρον 8ον. - Έάν ή κατοχή ή ή κυριότης τοῦ αὐτοκινήτου περιέλθῃ εἰς ἕτερον πρόσωπον, ὁ ἀντισυμβαλλόμενος ὑποχρεοῦται ὅπως εἰδοποιήσῃ ἐγγράφως περὶ τούτου τὴν 'Εταιρίαν, ἔχουσαν τὸ δικαίωμα: ἢ νά ἐκδώσῃ σχετικόν παράρτημα τοῦ ἀσφαλιστηρίου ἀναγνωρίσεως τῆς μεταβολῆς ταύτης ἢ νά προβῆ εἰς τὴν ἀκύρωσιν τῆς συμβάσεως ἐπιστρέφουσα τὰ μὴ δεδουλευμένα ἀσφάλιστρα.

'Ατύχημα συμβησόμενον καθ' ἣν ἐποχὴν τὸ ἠσφαλισμένον αὐτοκίνητον εἶχε περιέλθει ἐν ἀγνοίᾳ τῆς 'Εταιρίας, εἰς τὴν κυριότητα ἢ κατοχὴν ἑτέρου προσώπου δέν ὑποχρεοῖ ταύτην.

IX. ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ.

"Άρθρον 9ον. - Έν περιπτώσει οἰουδήποτε αὐτυχήματος ὁ ἀντισυμβαλλόμενος ὑποχρεοῦται ἐπὶ ποινῇ ἐκπτώσεώς του ἀπὸ παντός δικαιώματος ἀπορρέοντος ἐκ τοῦ παρόντος ἀσφαλιστηρίου νά καταβάλλῃ πᾶσαν φροντίδα πρὸς διάσωσιν καὶ περίθαλψιν τοῦ παθόντος προσώπου ἢ πρὸς συντήρησιν καὶ διαφύλαξιν τοῦ βλαβέντος πράγματος. 'Αφ' ἑτέρου ὁ ἀντισυμβαλλόμενος ὑποχρεοῦται νά ἀναγγέλλῃ ἐγγράφως τὸ συμβάν διὰ τῆς χρησιμοποίησεως πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον εἰδικοῦ ἐντύπου χορηγουμένου παρὰ τῆς 'Εταιρίας καὶ ἀπευθυνόμενου πρὸς τὴν ἐν 'Αθήναις Διεύθυνσιν ἢ τὰ κατὰ τόπους Πρακτορεῖα αὐτῆς ἐντός 48ώρου ἀπὸ τῆς ἐπελεύσεως αὐτοῦ.

'Υποχρεοῦται ἐπίσης ὁ ἀντισυμβαλλόμενος νά παράσχω πρὸς τὴν 'Εταιρίαν πᾶσαν πληροφορίαν, ἣτις ἤθελε τῷ ζητηθῆ ἐν σχέσει μὲ τὰ περιστατικά ὑφ' ἃ ἔλαβε χώραν τὸ ατύχημα καὶ νά συμμορφωθῆ πρὸς τὰς ὁδηγίας ταύτης ἐπὶ ποινῇ πλήρους ἀπώλειας παντός δικαιώματος του ἐκ τοῦ ἀσφαλιστηρίου.

'Ὡσαύτως ὀφείλει νά γνωστοποιήσῃ ἐγγράφως καὶ τὴν ἐπιδοθεῖσαν αὐτῷ κλήσιν πρὸς ἐμφάνισιν ἐνώπιον οἰασδήποτε 'Αρχῆς, ἐν περιπτώσει δὲ ἐγέρσεως κατ' αὐτοῦ πολιτικῆς ἢ ποινικῆς ἀγωγῆς, ὁ ἀντισυμβαλλόμενος ὑποχρεοῦται νά εἰδοποιήσῃ ἀμέσως περὶ τούτου τὴν 'Εταιρίαν καὶ νά παραδώσῃ εἰς αὐτὴν τὰ κοινοποιηθέντα εἰς αὐτὸν δικόγραφα ἢ κλητήρια καὶ καταβάλλῃ ἐξαιρετικὴν φροντίδα διὰ τὴν προσαγωγὴν πασῶν τῶν μαρτυρικῶν ἀποδείξεων, τοῦτο δὲ ἐπὶ ποινῇ ἀπώλειας παντός ἐκ τοῦ παρόντος δικαιώματος.

Χ. ΔΙΑΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ.

Άρθρον 10: 1.- Οιαδήποτε υποχρέωσις τῆς Ἑταιρίας ἄρχεται ἀφ' ἧς ἢ κατὰ τοῦ ἀντισυμβαλλομένου ἀπόφασις κατέστη τελεσίδικος ἢ ἀπό τοῦ ἐξωδίκου ἢ δικαστικοῦ συμβιβασμοῦ.

Ἡ καταβολή τοῦ καθορισθέντος ὡς ἄνω ποσοῦ ἀποζημιώσεως ἐνεργεῖται ἐντός 8 ἡμερῶν.

2.- Οὐδεμία ἀπόκρουσις, ἀναγνώρισις, προσφορά, συμβιβασμός, ὑπόσχεσις πληρωμῆς ἢ καταβολή ἀποζημιώσεως ἢ ἀγωγή κατὰ τρίτων δύναται νά γίνη παρά τοῦ ἀντισυμβαλλομένου ἄνευ τῆς ἐγγράφου συγκαταθέσεως τῆς Ἑταιρίας.

3.- Μή καταστάντος ἐφικτοῦ ἐξωδίκου συμβιβασμοῦ τῆς Ἑταιρίας μετὰ τοῦ παθόντος, ὁ ἀντισυμβαλλόμενος ὑποχρεοῦται ν' ἀνακοινώσῃ ἐγγράφως τοῦτο εἰς τήν Ἑταιρίαν πρό πάσης εἰς τήν ἀγωγήν ἰπαντήσεως ἢ συζητήσεως μεθ' ὧν τῶν ἐπισημῶν ἐγγράφων καί ἀποδεικτικῶν. Ἡ Ἑταιρία δικαιούται τότε νά παρέμβῃ εἰς τήν δίκην δι' ἰδίων ἐξόδων μή ἀφαιρουμένων ἐκ τῆς ἐν τῇ συμβολαίᾳ ἀναγραφομένης ἀποζημιώσεως.

4.- Ἐν περιπτώσει παρεμβάσεως τῆς Ἑταιρίας ἐν τῇ μεταξύ τοῦ παθόντος καί τοῦ ἀντισυμβαλλομένου δίκῃ, ὁ ἀντισυμβαλλόμενος ὑποχρεοῦται ὡς κατονομάσῃ εὐθύς ὡς ζητηθῆ τοῦτο ὑπό τῆς Ἑταιρίας τοὺς ἐξετασθησομένους μάρτυρας ὡς καί νά φέρῃ τούτους πρὸς ἐξέτασιν κατὰ τὰς διεξαχθσομένας μαρτυρικὰς ἀποδείξεις. Ἡ παράβασις τοῦ παρόντος ὅρου ἐκ μέρους τοῦ ἀντισυμβαλλομένου ἀπαλλάσσει τήν Ἑταιρίαν πάσης ἀποζημιώσεως. Τό αὐτό ἰσχύει καί διὰ τήν περίπτωσιν καθ' ἣν ἡ Ἑταιρία ἤθελεν ἀναλάβει τήν διεξαγωγήν τῆς δίκης ἐπ' ὀνόματι καί διὰ λογαριασμόν τοῦ ἀντισυμβαλλομένου.

5.- Γενομένης τυχόν ποινικῆς διώξεως, ὁ ἀντισυμβαλλόμενος ὀφείλει νά εἰδοποιήσῃ καί περί τούτου τήν Ἑταιρίαν ἀναθέτων, ἂν αὕτη αἰτήσεται τοῦτο δι' οἰουδήποτε ἐγγράφου της, εἰς δικηγόρον της τήν ὑπεράσπισιν κατὰ τε τήν προδικασίαν καί τήν ἐπ' ἀκροατηρίᾳ δίκην. Ἡ σχετικὴ ἀμοιβή τοῦ δικηγόρου βαρύνει μόνον τήν Ἑταιρείαν.

6.- Ἡ Ἑταιρία δικαιούται πάντοτε ν' ἀπαλλάσσῃται πασῶν τῶν περαιτέρω ὑποχρεώσεών της ἐναντι τοῦ ἀντισυμβαλλομένου ἐκ ζημίας τινός, θέτουσα εἰς τήν διάθεσιν τούτου τό διὰ τοῦ παρόντος συμβολαίου ὀριζόμενον ἀνώτατον ὄριον ἀποζημιώσεως τῆς δι' ἣν τό ἀτύχημα περιπτώσεως.

7.- Ἐάν ἡ Ἑταιρία ζητῆ τόν διὰ τοῦ συμβιβα -

σμοῦ διακανονισμόν τῆς ὑποθέσεως, ἀποτύχη δέ εἰς τοῦτο ἔνεκεν ἀρνήσεως τοῦ ἀντισυμβαλλομένου λόγῳ ἀπαιτήσεων τοῦ παθόντος ἀνωτέρων τοῦ ποσοῦ τῆς ἀσφαλείας τότε οὐδὲν εὐθύνεται αὕτη διὰ τὴν ἐπὶ πλέον δαπάνην, τόκους καὶ ἔξοδα.

8.- Ἐν περιπτώσει δίκης ὁ ἀντισυμβαλλόμενος ὑποχρεοῦται ἐπὶ ποινῇ ἀπωλείας παντός δικαιώματός του ἀπορρέοντος ἐκ τοῦ παρόντος, νὰ ὑποβοηθῇ τὴν Ἑταιρίαν εἰς τὴν ἐξακρίβωσιν τῆς εὐθύνης τοῦ ἀτυχήματος καὶ τῆς ἐκτάσεως τῶν ζημιῶν καὶ νὰ παράσχη τὴν ἀπαιτουμένην πληρεξουσιότητα εἰς τὸν ὑπ' αὐτῆς υποδειχθησόμενον δικηγόρον, διὰ τὴν ἐπ' ὀνόματί του διεξαγωγὴν τῆς δίκης.

9.- Διὰ τοῦ γεγονότος τῆς καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως ἢ τῆς ἀναγνωρίσεως τοῦ δυστυχήματος ὑπὸ τῆς Ἑταιρίας, ἡ τελευταία αὕτη θεωρεῖται ἔναντι τῶν αὐτουργῶν τοῦ δυστυχήματος ὡς ὑποκατασταθεῖσα αὐτοδικαίως εἰς ὅλα τὰ δικαιώματα τοῦ ἀντισυμβαλλομένου ὑποχρεουμένου ν' ἀναγνωρίσῃ καὶ συνομολογήσῃ ἐν περιπτώσει ἀνάγκης καὶ δι' ἑαυτῆς πράξεως τὴν ἐκχώρησιν καὶ μεταβίβασιν ταύτην.

10.- Ἄν τὸ δικαστήριον ἐπιδικάσῃ εἰς τὸν παθόντα ἀντὶ ἐφ' ὅλαξ κεφαλαίου, ἐτήσιον ἢ καὶ μηνιαῖον εἰσόδημα (rente) ἢ Ἑταιρία ἔχει τὴν ἐπιλογὴν ἢ νὰ πληρῶσῃ ἐφ' ὅλαξ τὸ μέγιστον ὄριον ἀποζημιώσεως τὸ διὰ τοῦ παρόντος συμβολαίου ἀναλαμβανόμενον καὶ νὰ ἀπαλλάξῃ πάσης ἄλλης εὐθύνης, ἢ νὰ καταβάλῃ συνολικὴν ἐτησίαν παροχὴν ἴσην πρὸς 8% ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου δι' ἀτύχημα πρόσωπου. Ἐν τῇ δευτέρᾳ ταύτῃ περιπτώσει τὸ ποσὸν τῆς ἐτησίας παροχῆς κατανέμεται μεταξύ τῶν δικαιούχων ἀναλόγως τῆς δι' ἕκαστον καθορισθείσης διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως συντάξεως καὶ ἐκλείπει βαθμιαίως ἐφ' ὅσον καὶ τὰ συνταξιούχα πρόσωπα ἀποθνήσκουν ἢ ὁπωσδήποτε ἀπόλλυσιν τὸ ἐπὶ τῆς παροχῆς δικαίωμα.

11.- Ἐν ἡ περιπτώσει ὁ ἀντισυμβαλλόμενος ἔχει δικαίωμα νὰ ἐπιδιώξῃ τὴν ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει ἐπιστροφὴν τῆς καταβληθείσης ἀποζημιώσεως ἢ τὴν κατάπαυσιν τῆς συμφωνηθείσης συντάξεως ὀφείλει οὗτος νὰ ἐπιστρέψῃ τὴν ὑπὸ τῆς Ἑταιρίας ἐπ' ὀνόματι αὐτοῦ καὶ ὑπὲρ αὐτῆς, μέχρι τοῦ ποσοῦ καθ' ὃ αὕτη ἐζημιώθη ἐνάσκησιν τῶν τοιούτων ἀγωγῶν.

XI. ΣΥΝΕΠΕΙΔΙΑΙ ΕΠΕΡΧΟΜΕΝΑΙ ΕΙΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΗΡΙΟΥ Ατυχήματος.

Άρθρον 11ον: Μετά πᾶν ἀτύχημα ὅπερ θά εἶχε ὡς συνέπειαν τὴν παρά τῆς Ἑταιρίας καταβολὴν ἀποζημιώσεως ἁστικῆς εὐθύνης ἢ ψυχικῆς ὀδύνης ἐπέρχονται ἀ ἐξῆς μεταβολαί ὡς πρὸς τὴν ἰσχύν τοῦ ἀσφαλιστηρίου.

α) Μετά πᾶν ἀτύχημα διὰ περίπτωσιν ἠσφαλισμένην διὰ τοῦ παρόντος τὸ ἀνώτατον ἠσφαλισμένον ποσὸν τῆς κατηγορίας ἢν ἀφορᾷ τὸ ἀτύχημα, μειοῦται κατὰ τὸ ποσὸν τῆς καταβληθείσης ἀποζημιώσεως.

β) Ἄν καταβληθῇ τὸ ἀνώτατον ὄριον ἀποζημιώσεως διὰ τινος τῶν ἄνω περιπτώσεων τὸ ἀσφαλιστήριον θεωρεῖται λῆξαν καὶ ἄκυρον ἐφεξῆς καὶ δι' ὅλας τὰς λοιπὰς περιπτώσεις.

XII. ΑΚΥΡΩΣΙΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΗΡΙΟΥ

Άρθρον 12ον: 1.- Ἡ Ἑταιρία ἐπιφυλλάσσει ἐαυτῇ τὸ δικαίωμα τῆς ἀνά πᾶσαν στιγμήν ἐξετάσεως τοῦ ἀσφαλιζομένου ἀτοκινήτου καὶ τῆς ἀκυρώσεως τῆς ἀσφάλισεως κατ' ἀπόλυτον αὐτῆς διακριτικὴν ἐξουσίαν, εἰδοποιούσα περὶ τούτου τὸν ἀσφαλιζόμενον. Ἡ Ἑταιρία ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ἀναλαμβάνουσα τὸ ἀσφαλιστήριον ἀποδίδει τὰ εἰς τὸν ὑπολειπόμενον χρόνον ἀναλογοῦντα ἀσφάλιστρα.

Ἐάν τυχόν ὁ ἀντισυμβαλλόμενος ἀποποιηθῇ νά ἀπιστρέψῃ τὸ ἀσφαλιστήριον, ἡ ἀσφάλισις θέλει εἶσθαι ἄκυρος καὶ ἀνίσχυρος ἀπὸ τῆς μεσημβρίας τῆς ἐπαύριον τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ἐγένετο ἡ σχετικὴ εἰδοποίησις.

2.- Ἡ Ἑταιρία δικαιούται κατόπιν ἀτυχήματος ὀφειλομένου εἰς ἀμέλειαν τοῦ ἐμπίστου ὀδηγοῦ, νά ζητήσῃ δι' ἐγγράφου εἰδοποιήσεως τὴν ἐντός 8 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς χρονολογίας τῆς, ἀπόλυσιν τούτου. Ἐάν ὁ ἀντισυμβαλλόμενος δέν πραγματοποιήσῃ ταύτην, ἡ ἀσφάλισις ἀκυροῦται ἄνευ ἐπιστροφῆς τῶν μὴ δεδουλευμένων ἀσφαλίστρων.

XIII. ΕΚΧΩΡΗΣΙΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ.

Άρθρον 13ον: Τὰ ἐκ τῆς παρούσης συμβάσεως πηγάζοντα δικαιώματα δέν δύνανται νά ἐκχωρηθῶσιν ἄνευ τῆς ἐγγράφου συναίνεσεως τῆς Ἑταιρίας.

XIV. ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΠΙΒΑΤΩΝ.

Άρθρον 14ον: Τὸ παρὸν ἀσφαλιστήριον, τηρουμένων τῶν Γενι-

κῶν καὶ Εἰδικῶν ὄρων του, καλύπτει, ἐάν ῥητῶς ἀναφέρεται τοῦτο ἐν τῇ πρώτῃ αἰδίδι τοῦ καθορισμοῦ τῶν ἀσφαλιζομένων περιπτώσεων καὶ κινδύνων, τὴν κατὰ νόμον εὐθύνην τοῦ ἀντισυμβαλλομένου πρὸς ἀποζημίωσιν τῶν προσώπων τῶν μεταφερομένων διὰ τοῦ ᾧδε καλυπτομένου αὐτοκινήτου, ἐξαιρέσει τοῦ κατέχοντος τὴν θέσιν τοῦ ὁδηγοῦ βοηθοῦ καὶ εἰσπράκτορος καὶ τῶν ἐν τοῖς γενικοῖς ὅροις τοῦ ἀσφαλιστηρίου ἀναφερομένων προσώπων (ἄρθρ. 2 παραγρ. 1 καὶ 2) ἐν περιπτώσει καθ' ἣν τὰ οὕτω ἠσφαλισμένα πρόσωπα ἀνερχόμενα, ἐπιβαίνοντα ἢ κατερχόμενα τούτου, ὑφίσταντο σωματικὰς βλάβας ὀφειλομένας εἰς βιαῖον, τυχαῖον, ἐξωτερικόν καὶ ὀρατὸν αἷτιον ἐν ἀμέσῳ συναφείᾳ πρὸς τὸ ᾧδε ἀσφαλιζόμενον αὐτοκίνητον.

Ἡ Ἐταιρία θέλει ἀπαλλάσσεσθαι πάσης εὐθύνης πρὸς ἀποζημίωσιν, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἤθελον ἐπιβῆ τοῦ ᾧδε ἀσφαλιζομένου αὐτοκινήτου πλείονα πρόσωπα τῶν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνίας ἐπιτρεπομένων, δι' ἃ κατεβλήθη τὸ ἀσφάλιστρον.

Διασαφηνίζεται ὅτι ἀποκλείονται τῆς ἀσφαλείας αἱ ὕλιναι φθοραὶ τῶν ἐπιβαινόντων.

XV. ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ_ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΙ κλπ.

Ἄρθρον 15ον: Ἡ πληρωμὴ τῆς κανονισθείσης ἀποζημιώσεως γίνεται ἐν τῷ τόπῳ τῆς ἐκδόσεως τοῦ ἀσφαλιστηρίου ἐπὶ ἀποδείξει κατὰ τὸ παρά τῇ Ἐταιρίᾳ ἐν χρήσει ἔντυπον ἢ κατ' ἐπιλογὴν τῆς Ἐταιρίας διὰ συμβολαιογραφικῆς πράξεως.

Τὰ τέλη καὶ τὰ συμβολαιογραφικὰ δικαιώματα τῆς ἐξοφλήσεως βαρύνουσι τὸν ἀντισυμβαλλόμενον ἢ τοὺς νομίμους αὐτοῦ διαδόχους, οὓς ὁμοίως βαρύνουσι καὶ πάντα ἐν γένει τὰ ἔξοδα τῆς Ἐταιρίας ἐκ ἐπιβαλλομένων εἰς χεῖρας αὐτῆς κατασχέσεων ἢ ἐκ ἐκχωρήσεων τῆς ἀσφαλιστικῆς ἀποζημιώσεως.

Ἐπὶ τῇ ὑπὸ τῆς Ἐταιρίας καταβολῇ τῆς ἀποζημιώσεως ὡς ἀνωτέρω, ὁ ἀντισυμβαλλόμενος ἐκχωρεῖ εἰς τὴν Ἐταιρίαν διὰ τοῦ παρόντος πάντα τὰ κατὰ τρίτων ἔνεκα τοῦ ἐπελθόντος δυστυχήματος δικαιώματα, ὡς καὶ πάσας τὰς ἀγωγὰς αὐτοῦ. Τὰ δικαιώματα καὶ τὰς ἀγωγὰς ταύτας ἢ Ἐταιρία δικαιούται αὐτοδικαίως νὰ ἀσκήσῃ δυνάμει τῆς ἀποδείξεως ἐξοφλήσεως.

Πρὸς ἐκδίκασιν οἰασδήποτε διαφορᾶς, ἥτις ἤθελε προκύψῃ ἐκ τοῦ παρόντος ἀσφαλιστηρίου, ἀμφοτέρω τὰ συμβαλλόμενα μέρη ὑποβάλλονται διὰ τοῦ παρόντος εἰς τὴν ἀποκλειστικὴν δικαιοδοσίαν τῶν ἐν Ἀθήναις (ἐδρα τῆς Ἐ-

ταιρίας) Δικαστηρίων.

Πᾶσα ἐν γένει ἐπὶ τοῦ παρόντος ἀσφαλιστηρίου στηριζομένη ἀξίωσις καὶ ἀγωγή τοῦ ἠσφαλισμένου παραγράφεται μετὰ δώδεκα μῆνας ἀπὸ τῆς χρονολογίας τῆς ἀπωλείας, ζημίας ἢ οἰουδήποτε ἄλλου γεγονότος, ἐφ' οὗ στηρίζεται ἡ ἀξίωσις ἢ ἡ ἀγωγή μὴ θεωρουμένης ὡς διακοπτομένης ἢ ἀνασταλλομένης τῆς ἀνωτέρω παραγραφῆς οὔτε ἐκ τυχόν ἐκκρεμοῦς ποινικῆς δίκης κατὰ τοῦ ἀντισυμβαλλομένου, οὔτε ἐκ τοῦ μὴ κανονισμοῦ τοῦ ποσοῦ ζημιῶν, οὔτε ἐκ διαπραγματεύσεων διεξαγομένων μεταξύ τῆς Ἐταιρίας καὶ τοῦ ἀντισυμβαλλομένου ἐν σχέσει πρὸς τὸν κανονισμόν τοῦ ποσοῦ τῆς ἀποζημιώσεως ἢ τὴν καταβολὴν ταύτης.

Πᾶν νόμιμον δικαίωμα καὶ τέλος τοῦ παρόντος ἀσφαλιστηρίου, τῆς ἀποδείξεως πληρωμῆς τῶν ἀσφαλιστρῶν καὶ πάσης ἐκ τῶν ἀσφαλιστηρίων προκυπτούσης πράξεως βαρύνουσι τὸν ἀντισυμβαλλόμενον.

Οἱ Εἰδικοί ὄροι τοῦ συμβολαίου ἐπικρατοῦσι τῶν ἐντύπων Γενικῶν ὄρων.

<u>ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ</u>	<u>ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ</u>
Ἡ Παροῦσα ἀσφάλεια συνάπτεται διὰ διάρκειαν ἀρχομένην ἀπὸ τῆς μεσημβρίας τῆς καὶ λήγουσα τὴν μεσημβρίαν τῆς ἐφ' ὅσον καὶ αἱ λοιπαὶ προϋποθέσεις τῶν Γενικῶν καὶ Εἰδικῶν ὄρων τοῦ παρόντος θά συνέτρεχον.	Ἀσφάλιστρα Ἀστικῆς Εὐθύνης Δρχ. . . .
	Ἀσφάλιστρα πυρός " . . .
	" Ἐπιβαινόντων " . . .
	Σύνολον καθαρῶν ἀσφαλιστρῶν Δρχ.
	Δικαίωμα ἐγγραφῆς " . . .
	Φόρος Δημοσίου " . . .
	Δικαίωμα Συμ/λαίου . . .
	Τέλη Χαρτοσήμου . . .
	Σύνολον Δρχ. . . .

Τὸ παρὸν ἐγένετο εἰς δύο πρωτότυπα, ἐκάτερον δὲ τῶν μερῶν ἔλαβεν ἀνά ἓν, ἀφοῦ ἀνέγνωσεν, ἀπεδέχθη καὶ συνυπέγραψε τοῦτο.

Ἐ.Ψ Ἀθήναις τῆ

Ο ΑΝΤΙΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΟΣ

"Η "

ΑΝΩΝ. ΕΛΛΗΝ. ΕΤΑΙΡΙΑ ΓΕΝΙΚΩΝ
ΑΣΦΑΛΕΙΩΝ.

§ 9.- (3) ΄Ασφάλις Αὐτοκινήτων.

- 1.- Εἰς ποῖον κλάδον κατατάσσεται συνήθως ἡ ἀσφάλις Αὐτοκινήτων;
 'Απ. Εἰς τόν κλάδον Ὑτυχημάτων.
- 2.- Εἶναι πράγματι ἀσφάλις ἀτυχημάτων ἡ ἀσφάλις αὐτοκινήτων, ἐάν ἐξαιρέσωμεν τήν κάλυψιν ἀστικῆς εὐθύνης καί προσωπικῶν ἀτυχημάτων ὁδηγοῦ καί ἰδιοκτητοῦ;
 'Απ. "Οχι. "Όταν ἀσφαλίζεται τό μεταφορικόν μέσον (τό αὐτοκίνητον) κατά κινδύνων πυρός, κλοπῆς, συγκρούσεως, ἀνατροπῆς καί ἰδίων ζημιῶν ἐν γένει τοῦ αὐτοκινήτου εἶναι ἀσφάλις μεταφορῶν.
- 3.- Εἰς ποῖον κλάδον ὑπάγεται ἡ ἀσφάλις δυστυχημάτων τοῦ ἰδιοκτητοῦ τοῦ αὐτοκινήτου, τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας του καί τῶν δυστυχημάτων τοῦ ὁδηγοῦ.
 'Απ. Εἰς τόν κλάδον Προσωπικῶν Ὑτυχημάτων.
- 4.- Εἰς ποῖον κλάδον ὑπάγεται ἡ ἀσφάλις ἀστικῆς εὐθύνης ἔναντι τῶν τρίτων (διαβατῶν ἢ ἐπιβατῶν);
 'Απ. Εἰς τόν κλάδον Ὑστικῆς Εὐθύνης, ὅστις ἀποτελεῖ ἴδιον κλάδον ἀσφαλίσεων.
- 5.- Πῶσων εἰδῶν προσωπικά ἀτυχήματα ἀσφαλίζουνσιν εἰς τήν ἀσφάλισιν αὐτοκινήτων αἱ ἀσφαλιστικά ἐταιρίαι;
 'Απ. Δύο εἰδῶν α) τά προσωπικά ἀτυχήματα τοῦ ὁδηγοῦ τοῦ αὐτοκινήτου, β) τά προσωπικά ἀτυχήματα τοῦ ἰδιοκτητοῦ καί τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας του.
- 6.- Πῶσων εἰδῶν ἀστικὴν εὐθύνην ἔναντι τρίτων ἀσφαλίζουνσιν αἱ ἀσφαλιστικά ἐταιρίαι εἰς τόν κλάδον αὐτοκινήτων;
 'Απ. Τριῶν εἰδῶν: α) Τήν ἀστικὴν εὐθύνην πρὸς ἀποζημίωσιν διὰ σωματικῆς βλάβας εἰς τοὺς τρίτους (ἤτοι θανάτωσιν, τραυματισμόν κλπ.), β) τήν ἀστικὴν εὐθύνην πρὸς ἀποζημίωσιν δι' ὑλικῆς ζημίας (ἤτοι φθοράς εἰς ἐνδύματα ἢ ἀντικείμενα ἀνήκοντα εἰς τοὺς τρίτους), γ) τήν ἀστικὴν εὐθύνην πρὸς ἀποζημίωσιν διὰ ψυχικὴν ὁδύνην ἢ "ἠθικὴν βλάβην".
- 7.- Πῶσων εἰδῶν κινδύνους μεταφορῶν ἀσφαλίζουνσιν αἱ ἀσφαλιστικά ἐταιρίαι εἰς τήν ἀσφάλισιν αὐτοκινήτων;
 'Απ. Τριῶν εἰδῶν, ἤτοι: α) κινδύνους πυρός, κεραυνοῦ

καὶ αὐτομάτου ἀναφλέξεως. β) κινδύνου κλοπῆς ὅλου κλήρου τοῦ αὐτοκινήτου καὶ γ) κινδύνους ζημιῶν τοῦ ἰδίου αὐτοκινήτου ἐκ συγκρούσεως, προσκρούσεως καὶ ἀνατροπῆς αὐτοῦ.

8.- Ἐκτός τῶν κινδύνων ἀστικῆς εὐθύνης, προσωπικῶν ἀτυχημάτων καὶ μεταφορῶν, ποῖον ἄλλον κίνδυνον ἀσφαλίζουν αἱ ἀσφαλιστικαὶ ἐταιρεῖαι εἰς τὴν ἀσφάλισιν αὐτοκινήτων;

Ἄπ. Τὸν κίνδυνον καταθέσεως ὑπὸ τῆς ἀσφαλιστικῆς ἐταιρείας ἐγγυητικῆς ἐπιστολῆς διὰ τὰ ἀρθῆ ἢ κατάσχεσις τοῦ αὐτοκινήτου ἢ ἐπιβληθεῖσα συνεπεῖα ἀτυχήματος.

9.- Ποῖοι εἶναι οἱ δύο συνηθέστεροι ἐν Ἑλλάδι συνδυασμοὶ ἀσφάλσεως αὐτοκινήτου;

Ἄπ. 1) ἡ ἀσφάλισις κινδύνων ἀστικῆς εὐθύνης ἔναντι τρίτων καὶ πυρκαϊᾶς τοῦ ἰδίου αὐτοκινήτου.

2) ἡ ἀσφάλισις κινδύνων ἀστικῆς εὐθύνης ἔναντι τρίτων, πυρκαϊᾶς τοῦ ἰδίου αὐτοκινήτου καὶ ζημιῶν τοῦ αὐτοκινήτου ἐκ συγκρούσεως, προσκρούσεως καὶ ἀνατροπῆς αὐτοῦ.

10.- Τί ὀνομάζομεν "μικτὴν" ἀσφάλισιν αὐτοκινήτων ἐν Ἑλλάδι;

Ἄπ. Τὸν συνδυασμὸν ἀσφάλσεως κινδύνων ἀστικῆς εὐθύνης ἔναντι τρίτων, πυρκαϊᾶς τοῦ αὐτοκινήτου καὶ ζημιῶν τοῦ ἰδίου αὐτοκινήτου ἐκ συγκρούσεως, προσκρούσεως καὶ ἀνατροπῆς αὐτοῦ.

11.- Ποῖοι κίνδυνοι ἐξαιροῦνται τῆς ἀσφάλσεως διὰ τῶν συμβολαίων αὐτοκινήτων ἀγγλικοῦ τύπου;

Ἄπ. α) Αἱ ζημίαι ἢ βλάβαι ἐξ εἰσβολῆς ἐχθροῦ, στίσεων, ἐπιτάξεων, σεισμῶν κλπ.

β) Πρόστιμα καὶ χρηματικαὶ ποιναί.

γ) Αἱ ζημίαι ἢ βλάβαι κατὰ τὴν σημετοχὴν εἰς ἀγῶνες ἢ δοκιμὰς ἢ κατὰ τὴν ὁδήγησιν τοῦ αὐτοκινήτου ὑπὸ προσώπου μὴ ἔχοντος ἄδειαν ὁδηγοῦ καὶ κατὰ τὴν διαδρομὴν ἐκτός τῆς Ἑλλάδος.

δ) Αἱ ζημίαι εἰς δρόμους καὶ γεφύρας.

12.- Ἐάν πωληθῆ τὸ αὐτοκίνητον ἰσχύει ἡ ἀσφάλισις ὑπὲρ τοῦ νέου ἰδιοκτῆτου;

Ἄπ. Ὅχι, ἀναστέλλεται. Ἡ ἐταιρεία εἰδοποιουμένη δύναται ν' ἀκυρώσῃ τὸ συμβόλαιον ἐπιστρέφουσα τὰ μὴ δεδουλευμένα ἀσφάλιστρα ἢ νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν ἀσφάλισιν ἐπ' ὀνόματι τοῦ νέου κτιρῆου.

13.- Ποῖος θεωρεῖται κάτοχος τοῦ αὐτοκινήτου;

Ἄπ. α) Ὁ ἰδιοκτῆτης, β) ὁ ἐκ συμβάσεως κατέχων καὶ

έκμεταλλεούμενος τὸ αὐτοκίνητον ἐν ὀνόματί του, γ) ὁ ἀυθαίρετως λαμβώνων τὴν κατοχήν καὶ χρησιμοποιοῦν τὸ αὐτοκίνητον.

- 14.- Ποῖα πρόσωπα εὐθύνονται ἀστικῶς διὰ τὴν θανάτωσιν ἢ σωματικῆς βλάβας προσώπου τινὸς προξενηθείσας δι' αὐτοκινήτου;
- 'Απ. α) ὁ ὀδηγός, β) ὁ κάτοχος, γ) ὁ ἰδιοκτήτης μέχρι τῆς ἀξίας τοῦ αὐτοκινήτου.
- 15.- Κατὰ τὸν Νόμον Γλ Ν'/1911 ἡ ἀστική εὐθύνη τοῦ ὀδηγοῦ, τοῦ κατόχου ἢ τοῦ ἰδιοκτήτου προϋποθέτει πταῖσμα ἢ ὑφίσταται καὶ ἐπὶ τυχαίων ζημιῶν ἢ βλαβῶν ἐξ αὐτοκινήτου;
- 'Απ. Καὶ ἄνευ πταίσματος ὑφίσταται εὐθύνη κατὰ τὸν Ν. Γ.λ Ν' καὶ διὰ τὰς τυχαίας ζημίας.
- 16.- Εἰς ποίους νόμους δύναται νὰ στηριχθῇ ἀπαίτησις ἐξ ἀστικῆς εὐθύνης λόγῳ αὐτοκινητιστικοῦ δυστυχήματος;
- 'Απ. Εἰς τὸν νόμον Γλ Ν/1911 καὶ εἰς τὸν Ἀστικὸν Κώδικα.
- 17.- Κατὰ τί διαφέρει ἡ ἀστική εὐθύνη δυνάμει τοῦ Νόμου Γλ Ν ἀπὸ τὴν ἀστικὴν εὐθύνην δυνάμει τοῦ ἀστικοῦ κώδικος;
- 'Απ. α) Διότι κατὰ τὸν Ν. Γλ Ν δέν ἀπαιτεῖται πταῖσμα. Ἐνῶ κατὰ τὸν Ἀστικὸν Κώδικα εὐθύνη ὑφίσταται μόνον ἐν περιπτώσει πταίσματος. β) Διότι ἡ κατὰ τὸν Ν. Γλ Ν' εὐθύνη παραγράφεται ἐντός 2 ἐτῶν ἐνῶ ἡ κατὰ τὸν Ἀστικὸν Κώδικα μετὰ 20 ἔτη.

§ 10. Η ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΠΥΡΟΣ.

I. ΠΥΡΑΣΦΑΛΙΣΙΣ.

1. Ἔννοια τῆς πυρασφάλισως. Ὅπως προοίπτει καὶ ἀπὸ τὸ ὄνομα τοῦ κλάδου αὐτοῦ ἀσφάλισως, ὁ ἀσφαλιζόμενος προστατεύεται ἀπὸ τὰς οἰκονομικὰς συνεπείας πυρκαϊᾶς. Ἡ ἔννοια ὁμῶς τῆς πυρκαϊᾶς ὅταν συμπίπτει μετὰ τὴν συνήθη ἀντίληψιν περὶ τοῦ κινδύνου καὶ ἔχει μεγίστην σημασίαν διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς εὐθύνης τοῦ ἀσφαλιστοῦ. Οἱ διάφοροι ὁρισμοὶ τῆς πυρκαϊᾶς παρουσιάζουν μεταξὺ των πολλὰς διαφορὰς. Εἰς ἄλλας χώρας θεωρεῖται ὡς πυρκαϊά ἡ φωτιά πού μεταδίδεται εἰς ἀντικείμενον κατὰ τρόπον, ὥστε καὶ μετὰ τὴν ἀπομάκρυνσιν τῆς ἐμπρηστικῆς ὕλης, νά δύναται νά ἐπικτείνεται ἀκόμη περισσότερο εἰς τὸ ἀντικείμενον αὐτό. Κατ' ἄλλην ἀντίληψιν ὑπάρχει ζημία ἀπὸ πυρκαϊάν ὅταν μετὰ τὴν ζημιογόνον φωτιάν συνδέεται ὁ κίνδυνος περαιτέρω ἐπεκτά-

σεως μή δυναμένης νά κατασταλῆ. Ἐπομένως δέν θεωροῦνται ὡς ζημίαι πυρκαϊᾶς αἱ ζημίαι ἀπό καυαλλίσματα (π.χ. ἀπό σίδερον σιδερώματος) ἢ ἀπό πυρακτώσεις. Διότι εἰς αὐτάς ἐλλείπει ἡ ἐμφάνισις τοῦ πυρός πού συναντῶμεν εἰς τήν περίπτωσιν ἀνοικτῆς φλογός. Ἐπίσης δέν ὑπάρχει πυρκαϊά ὅταν ἐλλείπει ὁ κίνδυνος περαιτέρω ἐπετάσεως μή δυναμένης νά κυριαρχηθῆ. Τέλος δέν ὑπάγονται εἰς τήν πυρκαϊάν αἱ λεγόμεναι ζημίαι ἐκ τῆς συνήθους χρήσεως δηλ. ζημίαι ἄς ὑφίστανται τά ἀσφαλιζόμενα ἀντικείμενα ἐκ πυρός εἰς τό ὁποῖον ἐκτίθενται λόγῳ τοῦ προορισμοῦ των.

2.- Ἐκτασις τῆς πυρασφάλσεως. Δέν καλύπτονται ὁμως μέ τήν πυρασφάλισιν μόνον αἱ ζημίαι ἀπό πυρκαϊάν, ἀλλά ὁ κύκλος τῶν καλυπτομένων κινδύνων ἔχει εὐρυνθῆ κάπως περισσότερον. Δηλ. ἀποζημιώνονται καί ζημίαι πού προξενοῦνται ὑπό κεραυνοῦ. Ἀλλά περιλαμβάνονται εἰς αὐτάς μόνον ζημίαι πού προκύπτουν ἀπ. τήν πτώσιν (μετάβασιν) τοῦ κεραυνοῦ ἐπ. τῶν ἠσφαλισμένων ἀντικειμένων καί ὄχι αἱ προκαλούμεναι ὑπό ἐπαγωγῆς ἢ ἐπιρροῆς τοῦ ἀτμοσφαιρικοῦ ἢ -λεκτρισμοῦ. Ἐπίσης καλύπτονται ζημίαι ἐξ ἐκρήξεως φωταερίου, ἔστω καί ἂν τό φωταέριον χρησιμοποιεῖται καί διά σκοποῦς μή φωτιστικούς, ἐνίοτε δέ καλύπτονται καί ζημίαι ἐξ ἐκρήξεως οἰκιακῶν ἐγκαταστάσεων θερμάνσεως, ἢ φωτιστικῶν σωμάτων (λαμπῶν). Μέ τήν λέξιν ἔκρηξις ἐννοοῦμε καθε ἐκδηλώσιν δυνάμεως ὀφειλομένην εἰς τήν ἐκτατικῆν τάσιν ἀερίων ἢ ἀτμῶν καί ἐκδηλουμένην αἰφνιδίως ἀνεξαρτήτως ἂν τά ἀέρια ἢ οἱ ἀτμοί προὔπῃρχον τῆς ἐκρήξεως ἢ ἀνεπτύχθησαν ὑπ' αὐτῆς. Διά τήν ἔκτασιν τῆς καλύψεως τῶν ζημιῶν ἐξ ἐκρήξεως διαφέρουν οἱ γενικοί ὅροι τῶν διαφόρων ἀσφαλιστηρίων.

3.- Ἱστορικῆ ἐξέλιξις. Ἔως τώρα δέν ἀπεδείχθησαν ἴχνη πυρασφάλσεως κατὰ τήν ἀρχαιότητα. Αἱ πρῶται ἀρχαί ἀναφαίνονται εἰς τās συντεχνίας τοῦ μεσαιῶνος πού εἶχον σκοπόν τήν ἀμοibaίαν βοήθειαν. Ἐπειδή ὁμως δέν ὑπῆρχε ἀξίωσις τοῦ ζημιωθέντος, δι' αὐτό δέν δυνάμεθα νά ὀμιλήσωμεν δι' ἀσφάλισιν, μέ τήν τεχνικήν ἔννοιαν τῆς λέξεως. Σύνάμα εἰς τās συντεχνίας ἔλλειπον καί αἱ τεχνικαί βάσεις κανονικῆς ἀσφάλσεως. Εἰδικώτερον αἱ συνεισφοραί δέν εἰσπραττόντο ἀναλόγως μέ τήν ἐμφανιζομένην ἢ προὔπολογιζομένην ἀνάγκην. Αἱ ζημίαι, ὑπό πυρκαϊᾶς δέν ἠδύναντο τότε νά προεκτιμηθοῦν, λόγῳ τοῦ τρόπου οἰκοδομήσεως καί τῆς καταστάσεως τῆς πυροσβεστικῆς ὑπηρεσίας. Ἐπειδή ὁμως κατέστη ἀπαραίτητον νά ἐξευρεθῆ κάποια ἀσφαλιστικῆ προστασία, τό Κράτος ἐπενέβη μόλις ἤρchiσε νά ἰσχυροποιῆται ἡ

κρατική ἐξουσία. Καί ἐπενέβη διά τῆς παροχῆς δανείων ἢ διά τῆς παραχωρήσεως φορολογικῶν ἀπαλλαγῶν. Ἀλλά πολλὰ-κίς τό Κράτος ἐχρησιμοποίησε καί τήν λεγομένην "ἐπαιτείαν τῶν πυροπαθῶν". Δηλαδή ἡ Ἀρχή ἔδιδεν εἰς τόν πυροπαθῆ (καί ἰδίως ὅταν ἡ ζημία ἦτο μεγάλη) τήν λεγομένην "ἐπιστολήν πυροπαθοῦς" εἰς τήν ὅποιαν ἐπιστοποιεῖτο ἡ πυρκαϊά καί ἐδίδετο ἡ ἄδεια νά ἐπαιτῆ παντοῦ, τό δέ κοινόν παρεκαλεῖτο νά βοηθῆ τόν ζημιωθέντα. Μετά τόν τριανονταετῆ πόλεμον εἰς τήν Γερμανίαν κατήντησε ἐπιτακτική ἡ ἀνάγκη τῆς κρατικῆς ἐπεμβάσεως διά τήν συντήρησιν τῶν πραγμάτων μέσα εἰς τήν γενικήν φτώχεια. Μέ τήν ὑποκίνησιν τοῦ Κράτους ἰδρύθησαν τότε ἐπιχειρήσεως πού εἶχαν σκοπόν τήν ἀποζημίωσιν ζημιῶν ἀπό πυρκαϊάν, ἐνῶ οἱ κάτοικοι ὄφειλαν νά πληρώνουν ὠρισμένας συνεισφοράς. Οὕτω παρουσιάσθη πραγματική πυρασφάλισις καί βλέπομεν καί τόν λόγον τοῦ ἐξανασμοῦ πρὸς ἀσφάλισιν πού ὑπάρχει καί σήμερον ἀκόμη εἰς ἄλλα μέρη.

4.- Εἰς τήν πρᾶξιν τῆς πυρασφάλισεως πρέπει νά ἐξετάσωμεν πρῶτον τοὺς γενικοὺς ὅρους ἀσφάλισεως. Ὅπως καί εἰς τοὺς ἄλλους κλάδους οὕτω καί εἰς τήν πυρασφάλισιν δέν ἔχει γίνεαι ἀποδεκτός εἰς τήν Ἑλλάδα ἐνιαῖος τύπος πυρασφαλιστηρίων συμβολαίων καί τὰ συμβόλαια διαφέρουν μεταξύ των. Πάντως διά τήν κάλυψιν καθέ κινδύνου λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἡ ἀντικειμενική καί ἡ ὑποκειμενική πλευρά. Ἀντικειμενικῶς πρέπει νά ἐξακριβώσωμεν τί δύναται νά καῆ καί τί δύναται νά προκαλέσῃ τήν πυρκαϊάν. Ἐπίσης ἔχει σημασίαν τό πῶς θά ἐξελιχθῆ ἡ πυρκαϊά πού θά πικύσῃ καί ποίαν ἐκτασιν θά λάβῃ κατά πᾶσαν πιθανότητα καί εἰς ποῖον βαθμόν δύναται νά φθάσῃ ἡ καταστροφή ἢ ἡ βλάβη τῶν καυσίμων καί τῶν μὴ καιομένων ἀντικειμένων. Ἀλλά δέ ἐξετάζεται μόνον τό καύσιμον τοῦ ἀσφαλιζομένου κινδύνου καθ' ἑαυτόν, ἀλλά συνάμα καί τό ζήτημα εἰς ποῖαν ἐκτασιν ἀπειλεῖται ὁ ἀσφαλιζόμενος κίνδυνος ἀπό γειτονικοὺς κινδύνους. Ἐπίσης ὅταν καλύπτεται κίνδυνος πρέπει νά ἐξετάζεται μήπως μέ τό ἴδιον ζημιολόγον γεγονός προκαλεῖται πολλαπλῆ εὐθύνη τοῦ ἀσφαλιστοῦ, δηλαδή μήπως πολλά ἀσφαλίσεις ἀποτελοῦν διά τόν ἀσφαλιστήν ἓνα κίνδυνον. Ἡ τεχνική τῆς πυρασφάλισεως συνίσταται εἰς τό νά διακρίνη, ἐλευθέως τί πρέπει νά θεωρῆται ὡς εἰς κίνδυνος. Δυσχερεῖς παρουσιάζουν εἰς αὐτό τό σημεῖον κυρίως οἱ βιομηχανικοὶ κίνδυνοι (καί κάποτε καί οἱ γεωργικοί). Οἱ κίνδυνοι διαιροῦνται τότε εἰς τὰ λεγόμενα συμπλέγματα ἢ συγκροτήματα. Καί ἡ πιθανότης ζημιῶν καθορίζεται δι' αὐτά καί

χωρισμένως.

Υποκειμενικῶς πρέπει νά ἐξακριβώσωμεν τόν χαρακτήρα καί τό ἠθικόν τοῦ ἀσφαλιζομένου. Ἐπίσης λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἡ οἰκονομική του κατάστασις καθὼς καί τό καλόν ἢ κακόν του ὄνομα, ἐπίσης τό ἂν αἱ ἐγκαταστάσεις του εἶναι ἀποτυχημέναι, ἂν ἡ τοποθεσί τοῦ καταστήματος εἶναι δυσμενής, ποῖα ἡ διάρκεια τῆς ἐπιχειρήσεως κτλ. Τέλος πρέπει ν' ἀναφέρωμεν τήν γενικὴν οἰκονομικὴν κατάστασιν. Ἡ ἐπίδρασις τῆς εἶναι ἴσως μεγάλη, ὥστε ἐπεικρίθησε νά ὀμιλῶμεν διὰ "πυρκαϊᾶς τῶν οἰκονομικῶν κρίσεων". Ὄταν πλῆτουν αἱ τιμαὶ τῶν ἐμπορευμάτων ὁ ἐπιχειρηματίας διαθέτει τὰ ἐμπορεύματά του μέ ζημίαν. Καί δύναται νά ξεφυγῇ τὰς δυσκολίας τῆς διαθέσεως τῶν προϊόντων του, ἐάν καταστραφῶν ὑπὸ πυρκαϊᾶς. Δι' αὐτό αἱ παλινδρομικαὶ κινήσεις τῶν τιμῶν συνοδεύονται μέ ἀνιούσας καμπύλας πυρκαϊῶν.

Ἐκτασις τῆς εὐθύνης. Εἰς τὴν περίπτωσιν πυρκαϊᾶς ὁ ἀσφαλιστὴς ὀφείλει ν' ἀποζημιώσῃ τὴν ζημίαν ποῦ προκύπτει ἀπὸ τὴν καταστροφὴν ἢ ἀπὸ τὴν βλάβην τῶν ἠσφαλισμένων πραγμάτων ἐφ' ὅσον ἡ ζημία πλήττει τὰ ἀσφαλιζόμενα πράγματα καί ἐφ' ὅσον ἡ καταστροφὴ ἢ ἡ βλάβη ὀφείλεται εἰς τὴν ἐνέργειαν τοῦ πυρός. Ἐπίσης ἀποζημιοῦνται αἱ ζημίαι ποῦ προξενοῦνται κατὰ τὴν πυρκαϊάν λόγω τῆς κατασβέσεως ἢ κατεδάφισεως ἢ ἐκκενώσεως ἢ καί αἱ ζημίαι ποῦ εἶναι ἀναπόδρευτος συνέπεια τῆς πυρκαϊᾶς, ἥτις ἔλαβε χώραν εἰς τό ἀκίνητον εἰς τό ὁποῖον εὐρίσκονται τὰ ἠσφαλισμένα πράγματα ἢ εἰς συνεχόμενον γειτονικὸν ἀκίνητον. Ὁ ἀσφαλιστὴς πληρώνει ἐπίσης τὴν ἀξίαν τῶν ἠσφαλισμένων πραγμάτων ποῦ χάνονται κατὰ τὴν πυρκαϊάν. Ὁ Ἐμπορικὸς Νόμος (ἄρθρ. 214) ἐξομοιώνει μέ τὰς ζημίας τῆς πυρκαϊᾶς καί τὰς ζημίας ποῦ ἔγιναν εἰς τὰ ἠσφαλισμένα πράγματα ἀπὸ πυρκαϊάν ποῦ συνέβη εἰς ἄλλην γειτονικὴν οἰκοδομήν ἢ ἀπὸ μέτρα ποῦ λαμβάνονται διὰ τὸν περιορισμὸν ἢ τὴν κατάρθεισιν τῆς πυρκαϊᾶς.

Ἐπίσης ἐξομοιώνονται καί αἱ ἀπώλειαι καί ζημίαι ποῦ ἔγιναν ἐξ οἰασθήποτε αἰτίας κατὰ τὴν μετακόμισιν τῶν ἠσφαλισμένων πραγμάτων ὅταν ἡ μετακόμισις αὕτη γίνεται διὰ νά σωθοῦν ἀπὸ τὰς ζημίας τῆς πυρκαϊᾶς. Ἐπίσης αἱ ζημίαι ἀπὸ τὴν κατεδάφισιν τῆς ἠσφαλισμένης οἰκοδομῆς, ὅταν ἡ κατεδάφισις γίνεται διὰ νά περισταλῇ ἢ νά κατασταλῇ ἡ πυρκαϊά, καί αἱ ζημίαι ἀπὸ κεραυνόν, ἐκρήξεις καί ἄλλα παρόμοια γεγονότα ἀκόμη καί ἂν δέν ἐπῆλθε (ἐπηκολούθησε) πυρκαϊά (Ε.Ν. 214). Ἄλλας ζημίας καί ἰδίως ἐμμέσους ζη-

μίας, καθώς και τό ἀποδρᾶν λόγῳ τῆς ἐπελεύσεως τῆς ἀσφαλιστικῆς περιπτώσεως κέρδος, καλύπτει ἡ ἀσφάλις μόνον ἐάν προηγήθῃ ἰδιαιτέρα συμφωνία. Εἰς τὴν περίπτωσιν σεισμοῦ ἢ πολιτικῶν ταραχῶν ἢ πολεμικῶν γεγονότων πάσης φύσεως ὁ ἀσφαλιστὴς εὐθύνεται μόνον ἐάν ὁ ἀσφαλιζόμενος ἀποδείξῃ ὅτι ἡ ζημία δὲν εὐρίσκεται εἰς ἄμεσον ἢ ἔμμεσον σύνδεσμον μὲ τὰ γεγονότα αὐτά. Ὁ ἀσφαλιστὴς δὲν εὐθύνεται, ὅπως εἶπομεν, διὰ ζημίας καψαλισματος καὶ πυραυτώσεως καὶ διὰ ζημίας ἐν τῆς συνήθους χρήσεώς των. Ἐπίσης δὲν εὐθύνεται διὰ τὰς λεγομένας ζημίας ἐκ ζυμώσεως, τῶν ποῦ παρουσιάζονται κυρίως εἰς τὸ ἄχυρον, ὅταν ἐναποθηκεύεται πρὶν στεγνώσῃ ἀρκετά.

Τὸ πρόβλημα τῆς ἀσφαλιζομένης ἀξίας εἶναι καὶ εἰς τὴν πυρασφάλισιν ἐξαιρετικῶς δύσκολον, διότι καὶ ὅταν συνομολογηθῇ ἡ πραγματικὴ ἀξία πάλιν μπορεῖ νά εἶναι ἀμείβολον ἂν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἡ ἐλάττωσις τῆς ἀξίας λόγῳ χρήσεως ἢ ἡ ἀξία τῆς ἀρχικῆς κατασκευῆς ἢ ἡ ἀξία τῆς ἀντικαταστάσεως. Ὁ νόμος δὲν περιέχει σχετικὰς διατάξεις οὔτε καὶ ὅλα τὰ ἀσφαλιστήρια προβλέπου τὴν περίπτωση. Μερικὰ ἀσφαλιστήρια ὀρίζουν ὅτι ἀφαιρεῖται "ἐκπτώσις λόγῳ χρήσεως ἢ παλαιότητος". Ἄλλα διακρίνουν ὡς ἑξῆς: ἐπὶ οἰκιστικῶν σκευῶν καὶ ἀντικειμένων προσωπικῆς χρήσεως ἰσχύει ἡ ἀξία ἀντικαταστάσεως, μετ' ἀφαιρέσιν ἐκπτώσεως παλαιότητος καὶ χρήσεως, ἐπὶ οἰκοδομῶν ἰσχύει ἡ συνήθης ἐπιτόπιος ἀξία ἀνοικοδομήσεως, ἐπὶ πρῶτων ὑλῶν, ἡμικατεργασμένων καὶ κατεργασμένων προϊόντων ἰσχύει ἡ ἀξία τῆς ἀντικαταστάσεως, ἐπὶ ἀγορασθέντων πραγμάτων ἰσχύει ἡ ἀξία κτήσεως, ἐπὶ συγκομιδῆς καὶ κτηνῶν ἡ ἀξία πωλήσεως.

Ἐπὶ ἀντικειμένων τέχνης, ἐπιστημονικῆς ἀξίας ἢ ἐρασιτεχνικῆς ἀξίας δέον νά γίνεται ἰδιαιτέρα ἐντίμησης ἀναφερομένη εἰς τὸ ἀσφαλιστήριον. Διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν κανόνων τῆς ὑπασφαλίσεως ἢ τῆς ὑπερασφαλίσεως ἢ τῆς διπλῆς ἀσφαλίσεως, ἔχει μεγάλην πρακτικὴν σημασίαν τὸ πῶς ἀναγράφονται αἱ ἀξίαι εἰς τὸ ἀσφαλιστήριον. Δύνανται δηλαδὴ ν' ἀναφέρονται διὰ κάθε ἠσφαλισμένον ἀντικείμενον εἴτε κατ' εἶδος εἴτε συνολικῶς εἰς ἓν ποσόν. Συνήθως γίνεται ἀσφάλις "κατὰ ἄρθρα" δηλ. ἡ ἀσφαλιζομένη ἀξία ἀναγράφεται κεχωρισμένως δι' ἕνασπον "ἄρθρον" εἰς τὸ ὁποῖον συμπεριλαμβάνονται τὰ ἀσφαλιζόμενα πράγματα ὡρισμένης κατηγορίας. Ἡ σημασία τῆς ἀναγραφῆς αὐτῆς εἶναι ὅτι τότε μόνον ὑπάρχει ὑπασφάλις ὅταν τὸ ποσόν τῆς ἀ-

οφαλίσεως πού αναγράφεται διά τό "ἄρθρον" εἶναι μικρότερον τῆς ἀξίας ὅλων τῶν ἠσφαλισμένων πραγμάτων πού ὑπάγονται εἰς τό ἄρθρον αὐτό. Οὕτω συμψηφίζονται αἱ διακυμάνσεις ἀξιῶν ἀντικειμένων ὑπαγομένων εἰς τό ἴδιον ἄρθρον. Ἐπίσης ἀπλοποιεῖται οὐσιωδῶς ὁ ὑπολογισμός τῶν ζημιῶν. Εἰς τό ἀσφαλιστήριο δύνανται νά περιληφθοῦν πολλά "ἄρθρα".

Συνήθως οἱ ἀσφαλισταί ἐπιβάλλουν ὡρισμένα ἐξασφαλιστά μέτρα πρίν νά καλύψουν τόν κίνδυνον οὕτως ὥστε ὁ ἀσφαλιζόμενος νά φροντίξῃ νά περιορίζεται ὁ κίνδυνος πυρκαϊῆς καί νά περιορίζονται καί αἱ τυχόν ζημίαι. Δι' αὐτοῦ τοῦ τρόπου οἱ ἀσφαλισταί προσφέρουν σπουδαίαν ὑπηρεσίαν εἰς τήν ἐθνικήν οἰκονομίαν διότι ἡ διατήρησις τῶν ἠσφαλισμένων πραγμάτων εἶναι σπουδαιότερα ἀπό τήν ἀποζημίωσιν καταστραφέντων πραγμάτων. Ἰδιαιτέρως δι' ἐργαστάσια καί ἐπαγγελματικῆς ἐγκαταστάσεως τά ἐξασφαλιστικά μέτρα εἶναι συνηθέστατα.

Γενικῶς διά τῆς πυρασφαλίσεως ἀσφαλίζεται ἡ πλήρης ἀξία τῶν ἀσφαλιζομένων πραγμάτων. Ἡ λεγομένη "ἀσφάλις" εἰς πρῶτον κίνδυνον" ἢ "εἰς πρώτην πυρκαϊάν" δέν εἶναι συνηθῆς εἰς τήν Ἑλλάδα. Ἀλλά καί εἰς τό ἔξωτερικόν οἱ πυρασφαλισταί τήν ἀποφεύγουν. Ἀντιθέτως, συνηθῆς εἶναι ἡ αὐτασφάλις ἐκ μέρους τοῦ ἀσφαλιζομένου. Ὁ ὄρος ΑΥΤΑΣΦΑΛΙΣΙΣ σημαίνει τήν συμφωνίαν κατά τήν ὁποίαν ὁ ἀσφαλιζόμενος ὅταν συμβῆ ἡ ζημία φέρει ὁ ἴδιος ἕνα μέρος τῆς ζημίας. Διό τῆς συμφωνίας αὐτῆς ὑποχρεώνεται ὁ ἀσφαλιζόμενος νά καταβάλλῃ κάθε ἐπιμέλειαν, ὥστε νά μή συμβῆ ζημία. Τό μέρος τῆς ζημίας, πού ἀναλαμβάνει ὁ ἀσφαλιζόμενος λέγεται "ἀνασφάλιστον" καί δέν ἐπιτρέπεται ν' ἀσφαλισθῆ εἰς ἄλλην Ἐταιρείαν. "Ἀν πωληθῆ" τὸ ἠσφαλισμένον ἀντικείμενον τότε τά δικαιώματα καί αἱ ὑποχρεώσεις τοῦ ἠσφαλισμένου πωλητοῦ δέν μεταβιβάζονται εἰς τόν ἀγοραστήν, ἐκτός ἂν μεσολαβῆσῃ ἀντίθετος συμφωνία μέ τήν ἀσφαλιστικήν Ἐταιρείαν (Ε.Ν.211). Ἡ μεταβίβασις πρέπει ν' ἀνακοινῶνται ἐγγράφως εἰς τόν ἀσφαλιστήν ἐπί ποινῇ ἀπωλείας τῶν δικαιωμάτων ἐκ τῆς ἀσφαλίσεως. Ἡ διάταξις αὕτη ἔχει μεγάλην σημασίαν διά τόν ἀσφαλιστήν, διό τόν ὁποῖον ὅπως εἶδομεν τό ὑποκειμενικόν στοιχεῖον ἐξετάζεται ἰδιαιτέρως.

Ἡ ἐπέλευσις τῆς ζημίας πρέπει ν' ἀνακοινῶνται εἰς τόν ἀσφαλιστήν χωρίς καθυστέρησιν. Εἰς ἄλλας χώρας συνολογοεῖται ὑποχρέωσις ἀναγγελίας τῆς ζημίας καί εἰς τήν ἀστυνομίαν ἐπί ποινῇ ἀπωλείας κάθε δικαιώματος ἀπό τήν

ἀσφάλισιν. Οὕτω κατοχυρώνεται ἡ Ἐταιρεία ἀπὸ πλαστάς ζημίας. Ὁ ἀσφαλιστὴς δικαιούται νὰ παρεμποδίσῃ τὴν μεταφοράν κινήτων πραγμάτων κατὰ τὴν πυρκαϊάν. Ὁ καθορισμὸς τῆς ζημίας καὶ ἰὸ ὑπολογισμὸς αὐτῆς εἶναι ἐξαιρετικὰ δύσκολος ἐργασία, ἰδίως εἰς βιομηχανικοὺς κινδύνους καὶ ἀπαιτεῖ μεγάλας τεχνικὰς γνώσεις. Ἐκτός ἀπὸ τὰς πραγματικὰς ζημίας ἀποζημιώνονται καὶ τὰ ἔξοδα ἀναστολῆς τῆς προόδου τῆς πυρκαϊᾶς ἢ διασώσεως τῶν ἀντικειμένων (σώστρα). Ὁ διακανονισμὸς ζημιῶν δίδει πολλάκις λαβὴν εἰς ἔριδας καὶ διαφωνίας. Καὶ ἐπειδὴ κατὰ κανόνα πρόκειται διὰ τὸν καθορισμὸν πραγματικῶν περιστατικῶν καὶ ἀξιῶν, δι' αὐτὸ τὸ δικαστήρια δέν εἶναι κατάλληλα διὰ τὴν ἐξομάλυνσιν τῶν διαφορῶν αὐτῶν. Οὕτω τὰ ἀσφαλιστήρια προβλέπουν λεπτομερῆ διαδικασίαν διαιτησίας ἢ πραγματογνωμοσύνης. Τὰ ἐνδιαφερόμενα μέρη (ἀσφαλιστὴς καὶ ἀσφαλιζόμενος) διορίζουν εἰς ἄρισμένην προθεσμίαν ἓνα διαιτητὴν ἢ πραγματογνώμονα. Οἱ δύο διαιτηταὶ διορίζουν (πρὶν ἀρχίσῃ ἡ διαδικασία τῆς ἐξακριβώσεως τῆς ζημίας) ἓνα ἐπιδιαιτητὴ ὅστις ἐπεμβαίνει ὅταν δέν συμφωνήσῃ οἱ διαιτηταὶ μετὰ ἑξ ἑαυτῶν. Ἀπὸ τὰς διαπιστώσεις τῶν διαιτητῶν πρέπει νὰ προκύπτῃ ἡ ἀσφαλιστικὴ ἀξία τῶν πραγμάτων κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ζημίας καὶ μετέπειτα. Λαμβάνεται δέ ὑπ' ὄψιν καὶ ἡ χρησιμότης τῶν ὑπολειφθέντων τμημάτων καὶ ὑλίων.

Ἡ ἀποζημίωσις εἶναι ἀπαιτητὴ ἀφοῦ περατωθῇ ἡ διαδικασία τῆς πραγματογνωμοσύνης (ἢ εἰς πολλὰ ἀσφαλιστήρια ἓνα μῆνα μετὰ τὸ πέρας αὐτῆς) καὶ ἀφοῦ ὁ ἀσφαλιζόμενος προσκομίσῃ βούλευμα ἐρετείου ὅτι ἀπηλλάγη ἀπὸ τὴν κατηγορίαν τοῦ ἔμπρησμοῦ ἢ πιστοποιητικόν ὅτι δέν ὑπάρχει τοιαύτη κατηγορία. Πάντως διὰ τὴν πληρωμὴν τῆς ζημίας δύνανται νὰ ὑπάρχουν ἀντιρρήσεις διὰ λόγους μὴ νομιοποιήσεως.

Μεγίστην σημασίαν ἔχει ἡ πυρασφάλισις διὰ τὴν κτιματικὴν λίστιν, ἢ ὅποια παρέχεται τότε μόνον ἐκ τοῦ ἀσφαλοῦς, ὅταν ὁ ἐνυπόθηκος πιστωτὴς ἔχει ἐξησφαλισμένην τὴν ἀνοικοδόμησιν τοῦ κτιρίου μετὰ τὴν πυρκαϊάν. Δι' αὐτὸ ὁ νόμος ἄφειλε νὰ διαφυλάξῃ τὰ συμφέροντα τῶν ὑποθηκικῶν δανειστῶν κατὰ τὸν διακανονισμὸν τῶν ζημιῶν καὶ ἄρισε (ἄρθρον 30 τοῦ Νόμου τῆς 11/23 Αὐγούστου 1836 "περὶ τῶν ὑποθηκῶν") ὅτι ὁ ἀποκτήσας ὑπόθηκον ἐπὶ οἰκοδομῆς ὅταν ἡ οἰκοδομὴ ἦτο ἠσφαλισμένη εἰς ἡμεδαπὸν ἢ ἀλλοδαπὸν "πυρασφαλιστικόν κατάστημα" (ἐννοεῖ Ἐταιρείαν) δύναται ν' ἀπαιτήσῃ ἀμέσως καὶ πρὸ τῆς παρελεύσεως τῆς προθεσμίας τὴν πληρωμὴν τοῦ χρέους, ἂν ὁ κύριος παύσῃ νὰ ἔχῃ ἠσφαλισμένην τὴν οἰκοδομὴν του.

Ἐπίσης τό ἴδιον ἄρθρον ἄριζεν ὅτι ὁ ὑποθηκικός πιστωτής δύναται ν' ἀπαιτῆ τήν ἐξόφλησιν τοῦ χρέους ἀπό τήν ἀσφαλιστικήν ἀποζημίωσιν ἢν ὀφείλει τό "πυρασφαλιστικόν κατάστημα" πρός τόν ὑποθηκικόν χρεώστην, ἐφ' ὅσον ἡ ἀσφαλιστική ἀποζημίωσις δέν καταναλώθῃ ἐντός ἐνός ἔτους διά τήν ἀνοικοδόμησιν τῆς πυρποληθείσης οἰκοδομῆς καί μέχρι τῆς προθεσμίας αὐτῆς τοῦ ἐνός ἔτους δικαιούται νά ζητήσῃ ἔγγυθισιν. Ἡδη καταργηθέντος τοῦ Νόμου περί ὑποθηκῶν ὁ Ἀστικός Κῶδιξ ὀρίζει (ἄρθρ. 1285) ὅτι ἐπί ἐνυποθήκου οἰκοδομῆς ὁ δανειστής δικαιούται νά ἀσφαλίσῃ αὐτήν κατά τοῦ πυρός ἢ ἄλλου κινδύνου δαπάνη τοῦ ὀφειλέτου. Ἐάν οὗτος δέν καταβάλλῃ τά ἀσφάλιστρα, ὁ δανειστής δικαιούται νά ἀπαιτήσῃ τήν ἄμεσον καταβολήν τοῦ χρέους. Ἄλλ' ὁ ὀφειλέτης δικαιούται ἐντός ἑξ μηνῶν ἀπό τοῦ συμβάντος κινδύνου νά ἀπαιτήσῃ ὅπως τό ποσόν διατεθῇ εἰς ἀποκατάστασιν τῆς οἰκοδομῆς (ἄρθρ. 1287).

Δι' αὐτούς τοὺς λόγους ὁ ἀσφαλιστής πρὶν πληρώσῃ ζημίαν ἐπί ἀκινήτου δικαιούται ν' ἀπαιτήσῃ πιστοποιητικόν τοῦ ὑποθηκοφυλακεῖου. Συνήθως οἱ ὑποθηκικοὶ δανεισταὶ ἀνακοινῶνουν εἰς τὰς Ἐταιρείας τὰς ἀπαιτήσεις των καί λαμβάνουν πρόσθετον πρᾶξιμ διά τῆς ὁποίας ἀναγνωρίζουν αἱ Ἐταιρεῖαι τὰ δικαιώματά των. Ἐπίσης συνήθως δέν ἰσχύουν ἀπέναντι τῶν ἐνυποθήκων πιστωτῶν αἱ ἀκυρότητες λόγῳ ὑπερασφαλίσεως κλπ. Ἐάν ἐντός τῆς αὐτῆς ἀσφαλιστικῆς περιόδου συμβῇ καί δευτέρα ζημία ὁ ἀσφαλιστής εὐθύνεται μόνον μέχρι τοῦ ὑπολοίπου τοῦ ποσοῦ τῆς ἀσφαλίσεως μετ' ἀφαίρεσιν τῆς ἀποζημιώσεως διά τήν προηγουμένην ζημίαν. Μετά τήν ἐπέλευσιν οἰασδήποτε ζημίας ἡ Ἐταιρεία δικαιούται ν' ἀκυρώσῃ ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει τό ἀσφαλιστήριον χωρὶς μάλιστα καί νά ὑποχρεώνεται ν' ἀποδώσῃ τὰ μὴ δεδουλευμένα ἀσφάλιστρα.

Διά τόν ὑπολογισμόν τῶν ἀσφαλιστρῶν ἔχουν σημασίαν ὁ τόπος, ὅπου εὐρίσκεται ὁ κίνδυνος, τό εἶδος τῆς κατασκευῆς καί τῆς στεγάζσεως, τό περιεχόμενον ἢ ἡ ἐπιχείρησις καί αἱ γειτονίαισι τοῦ κινδύνου διότι ἐξ αὐτῶν ἐξαρτᾶται ἡ πιθανότης πυρκαϊᾶς καί ἐπεντάσεως αὐτῆς. Τά διὰ ἄφορα μέρη ἐντός τῆς Ἑλλάδος ὑποδιαιροῦνται εἰς διαφόρους κατηγορίας. Οὕτω ἔχομεν πρῶτον μίαν μεγάλην διαίρεσιν μεταξύ Παλαιᾶς Ἑλλάδος καί Νήσων ἀφ' ἐνός, καί νέων Χωρῶν ἀφ' ἑτέρου. Καί βλέπομεν ὅτι εἶναι διαφορετικόν τό τιμολόγιον Παλαιᾶς Ἑλλάδος καί Νήσων (σελ. 52-121) ἀπό τό τιμολόγιον Νέων Χωρῶν (σελ. 122-182). Ὁ λόγος τῆς διαίρέσεως εἶναι μᾶλλον ἱστορικῶς δηλ. ὅταν ἐγίνε τό πρῶτον τιμολόγιον τὰ σύνορα τῆς Ἑλλάδος ἦσαν εἰς τήν Μελοῦ-

ναν. "Επειτα, όταν η 'Ελλάς έμεγάλωσεν εύρέθη εις τας Νέ-
 ας Χώρας άλλο τιμολόγιον μέ βάσεις κἀπως διαφορετικῆς,
 καί τό τιμολόγιον αὐτό διετηρήθη διότι ἡ ἀλλαγὴ δέν εἶ-
 ναι εύκολος διά λόγους συνηθείας καί τεχνικούς. 'Αλλά
 καί ἐντός τῆς Παλαιᾶς 'Ελλάδος βλέπομεν (σελ.52) δέκα κατα-
 γορηγίας πόλεων καί περιοχῶν. Εἰς τήν πρώτην κατηγορί-
 αν εἶναι αἱ 'Αθῆναι, εἰς τήν δευτέραν ἦσαν τὰ περίχωρα
 τῶν 'Αθηνῶν καί εἰς τήν τρίτην ὁ Πειραιεύς. 'Αργότερον
 αἱ τρεῖς αὐταί κατηγορίαι συνεχωνεύθησαν καί σήμερον ὑπά-
 γονται ὅλαι εἰς τήν πρώτην κατηγορίαν. Εἰς τήν τετάρτην
 κατηγορίαν εἶναι αἱ Πάτραι, ἡ Κόρινθος καί τό Λουτράκι.
 Εἰς τήν πέμπτην ἡ Σῦρος, τό 'Αργοστόλιον, αἱ Καλάμαι, ἡ
 Χαλιῆς, τό Ναύπλιον, τὰ Χανιά, τό Ρέθυμνον, τό 'Ηράκλει-
 ον, ὁ Βόλος καί τό Αἴγιον. Εἰς τήν ἕκτην ὅλαι αἱ ἄλλαι
 πόλεις καί τὰ χωρία τῆς Παλαιᾶς 'Ελλάδος ἐντός ἀπό τήν
 Χῖον, τό Βαθύ καί τό Καρλόβασι, πού ὑπάγονται εἰς τήν ἐ-
 βδόμην κατηγορίαν, ἀπό τῆς ἄλλας πόλεις καί χωριά τῶν νή-
 σων Χίου, Σάμου, Σαμοθράκης, 'Ικαρίας, Λήμνου καί Θάσου
 πού ὑπάγονται εἰς τήν ὄγδοην κατηγορίαν, ἀπό τήν πόλιν
 τῆς Μυτιλήνης, πού ὑπάγεται εἰς τήν ἐνάτην καί ἀπό τῆς
 ἄλλας πόλεις καί χωριά τῆς νήσου Λέσβου πού ὑπάγονται εἰς
 τήν δεκάτην κατηγορίαν.

Διά τοὺς βιομηχανικούς κινδύνους ἔχομεν κἀπως δια-
 φορετικὴν κατάταξιν (ἴδε σελ.53). Αἱ κατάταξεις αὐταί δέν
 ἔγιναν τυχαίως ἀλλὰ μέ βάσιν τήν πείραν πού εἶχον αἱ 'Ε-
 ταιρεῖται ἀπό ζημίας εἰς τόν κάθε τόπον καί δικαιολογοῦν-
 ται ἀπό τήν κατασκευὴν τῶν οἰκοδομῶν κἀθε κατηγορίας, ἀ-
 πό τήν κατάστασιν τῆς πυροσβεστικῆς ὑπηρεσίας καί ἀπό τό
 ἠθικόν τῶν κατοίκων (ἐμπρησμοί). Ὅπως θά ἴδωμεν ἀπό τόν
 πίνακα τῆς σελ. 54 μία οἰκοδομὴ καλῆς κατασκευῆς μεμονω-
 μένη (κατηγορία I) ἐπλήρωσε εἰς τῆς 'Αθήνας (κατηγορία
 Α) 0,95% ἀσφάλιστρον, ἐνῶ εἰς τῆς Πάτρας (κατηγορία Δ)
 1,05% καί εἰς τήν Χίον (κατηγορία Ζ) 2%. 'Ανάλογος δια-
 φορά παρατηρεῖται καί εἰς τὰ ἐμπορεύματα (ἴδε πίνακα σ.
 54). 'Εκτός ὅμως ἀπό τῆς κατηγορίας πόλεων καί περιοχῶν
 ἔχομεν εἰς τό Τιμολόγιον καί τάξεις κατασκευῆς -ἴδε σελ.
 49 ἐπ. Οὕτω οἰκοδομαί μέ ἐξωτερικούς τοίχους μπετόν ἀρμέ
 καί στέγην μπετόν ἢ κεραμίδια, κατατάσσονται εἰς τήν ἐ-
 ξαιρετικὴν τάξιν καί ἐφαρμόζεται εἰς αὐτάς ἐπιπτώσις 20%
 διά τό περιέχον καί 10% διά τό περιεχόμενον των (σελ.49α).

Αἱ λιθόκτιστοι οἰκοδομαί μέ στέγην μπετόν ἢ κερα-
 μίδια κατατάσσονται εἰς τήν πρώτην τάξιν (σελ.49-50) καί

δι' αὐτάς ἰσχύουν τὰ ἀσφάλιστρα τοῦ τιμολογίου χωρὶς ἐπιπῶσιν ἢ ἐπιβάρυνσιν. Ἀντιθέτως εἰς τὴν δευτέραν τάξιν κατατάσσονται αἱ οἰκοδομαὶ ποῦ ἔχουν τοὺς ἐξωτερικοὺς τοίχους (ὀλιγώτερον τοῦ ἡμίσεως) ὄχι ἀπὸ λίθους ἀλλὰ ἀπὸ κατώτερα ὑλικά καὶ ἔχουν στέγην ὄχι ἀπὸ μπετόν ἢ κεραμίδια ἀλλὰ π.χ. πισσόχαρτο μὲ ξύλα. Αὐταὶ αἱ οἰκοδομαὶ ἐπιβαρύνονται μὲ αὐξήσιν τῶν ἀσφαλίστρων κατὰ 50% ἐφ' ὅσον εἶναι μεμονωμένα ἢ συνέχονται μὲ κινδύνους ἐξαιρετικῆς ἢ πρώτης τάξεως καὶ κατὰ 100% εἰς κάθε ἄλλην περίπτωσιν (σελ. 50).

Τέλος εἰς τὴν τρίτην τάξιν κατατάσσονται αἱ οἰκοδομαὶ ποῦ ἔχουν τοὺς ἐξωτερικοὺς τοίχους, κατὰ μέρος περισσότερον τοῦ ἡμίσεως, ἀπὸ ὑλικά ἄλλα ἐκτός μπετόν καὶ λίθων ἢ ὅσαι ἔχουν στέγην ἀπὸ ἄχυρα ἢ καλάμι. Αὐταὶ αἱ οἰκοδομαὶ πληρώνουν αὐξήσιν 100% ὅταν εἶναι μεμονωμένα ἢ συνέχονται μὲ κινδύνο ἐξαιρετικῆς ἢ πρώτης τάξεως καὶ 300% εἰς κάθε ἄλλην περίπτωσιν (σελ. 51). Αὐτὰ εἰς χονδρὰς γραμμὰς. Τὸ τιμολόγιον ἔχει εἰς κάθε τάξιν κατασκευῆς διαφόρους λεπτομερειακὰς διαιρέσεις, καὶ ὀρίζει ἐπίσης ὠρισμένα ἐλάχιστα ὅρια ἀσφαλίστρων μὲ τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι ἀνάγκη ν' ἀσχοληθῶμεν ἐπὶ τοῦ παρόντος.

Αὐτὰ εἶναι τὰ ἀσφάλιστρα διὰ τοὺς ἄπλοῦς κινδύνους. Ὡστε ὅταν θέλομεν νὰ ὑπολογίσωμεν τί ἀσφάλιστρον θὰ πληρώσῃ π.χ. ἐν ὑποδηματοποιεῖον εἰς τὰς Ἀθήνας, θὰ κωτῆξωμεν πρῶτον τὸ ἀλφαβητικὸν εὔρετήριον τοῦ τιμολογίου (σελ. 62-95) καὶ θὰ εὐρωμεν εἰς τὴν σελ. 91 ὅτι τὸ περιεχόμενον ὑποδηματοποιεῖον κατατάσσεται εἰς τὴν κατηγορίαν 2. Κατόπιν γυρίζομεν εἰς τὸν πίνακα τῆς σελ. 54 ὅπου βλέπομεν ὅτι διὰ τὴν κατηγορίαν 2 ἐμπορευμάτων καὶ ἐπαγγελμάτων τὸ ἀσφάλιστρον εἰς τὰς Ἀθήνας (στήλη Α) εἶναι 2,90%. Ἐπειτα ἐξετάζομεν ἂν τὸ ὑποδηματοποιεῖον στεγάζεται ἐντός οἰκοδομῆς πρώτης τάξεως, δηλ. λιθοκτίστον καὶ κεραμοσκεποῦς ὁπότε συμφώνως μὲ τὴν διάταξιν τῆς σελ. 50 βλέπομεν ὅτι δὲν ἔχομεν νὰ εἰσπράξωμεν αὐξήσιν. ('Ἀσφάλιστρα ἐφαρμοστέα τὰ ὑπὸ τοῦ Τιμολογίου προβλεπόμενα"). Ἄν ὅμως τὸ ὑποδηματοποιεῖον εὐρίσκεται ἐντός οἰκοδομῆς ποῦ στεγάζεται μὲ πισσόχαρτον (σελ. 50) τότε θὰ εἰσπράξωμεν αὐξήσιν 50% ἂν τὰ παραπλεύρως κτίρια εἶναι λιθοκτίστα, δηλ. τὸ ἀσφάλιστρον θὰ εἶναι 2,90% πλέον 50% ἴσον 4.35%.

Ὅσα εἶπομεν ἀφοροῦν τοὺς ἀπλοῦς κινδύνους. Ἄλλ' ἔχομεν καὶ τοὺς "βιομηχανικοὺς" δηλ. συμφώνως μὲ τὸν ὀρισμὸν τῆς σελ. 47 "ἅπαντας τοὺς χρησιμοποιοῦντας κινη-

τήριον δύναμιν πού δέν εἶναι "μικρά βιομηχανία". Τί εἶναι "μικρά βιομηχανία" προβλέπεται εἰς τήν σελ. 46, δηλαδή ὅταν ἡ κινήτηριος δύναμις εἶναι μικρά (π.χ. εἰς ἡ δύο ἤλεκτροκινητήρες συνολικῆς δυνάμεως μέχρι πέντε ἵππων) τότε ὑπάρχει "μικρά βιομηχανία". Εἰς τήν περίπτωσιν μικρῶν βιομηχανιῶν εἰσπράττομεν τά ἀσφάλιστρα τοῦ "ἀπλοῦ κινδύνου" μέ ἐπασφάλιστρον 20%. Π.χ. εἰς τό ὑποδηματοποιεῖον πού εἴπομεν ἀνωτέρω, ἂν ὑπάρχη ἡλεκτροκίνητηρ μέχρι πέντε ἵππων, τότε τό ἀσφάλιστρον αὐξάνεται ἀπό 2,90% εἰς 3,48% (2,90 πλέον 20%). Ἐάν ὅμως ἡ κινήτηριος δύναμις εἶναι μεγαλύτερα τῶν 5 ἵππων τότε ὁ κίνδυνος εἶναι βιομηχανικός καί ἐφαρμόζομεν ἄλλο τιμολόγιον (σελ. 56-61 καί 96-113) δηλ. εἰς τό παράδειγμα τοῦ ὑποδηματοποιεῖου γυρίζομεν εἰς τήν σελ. 111 καί εὐρίσκομεν ὅτι τά ὑποδηματοποιεῖα κατατάσσονται εἰς τήν κατηγορίαν 2. Γυρίζομεν κατόπιν εἰς τήν σελ. 56 καί βλέπομεν ὅτι τά ἀσφάλιστρα τῆς κατηγορίας 2 εἰς τās Ἀθήνας (στήλη Α) εἶναι 5,75%. Ἐπομένως ἂν ὁ βιομηχανικός κίνδυνος τοῦ ὑποδηματοποιεῖου στεγάζεται ἐκτός οἰκοδομῆς δευτέρας τάξεως τότε παίρνομεν συμφώνως μέ τήν διάταξιν τῆς σελ. 50 αὐξήσιν 50% δηλ. τό ἀσφάλιστρον γίνεται 8,625%. Αὐτό περίπου εἶναι τό γενικόν τιμολόγιον

Εἰς ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις τό τιμολόγιον προβλέπει εἰδιῶν ἡλαττωμένα ἀσφάλιστρα διά κινδύνους πού εἴτε λόγῳ κατασκευῆς εἴτε λόγῳ πυροσβεστικῶν ἐγκαταστάσεων κ.δ. δικαιολογοῦν ἐκπτώσιν. Οὕτω π.χ. ἔχομεν εἰδιῶν ἡλαττωμένα ἀσφάλιστρα διά τό κτίριον τῆς ὁδοῦ Σταδίου 4 τοῦ 4ου Μεταχικοῦ Ταμεῖου Στρατοῦ κλπ. κλπ. Ὅταν εἰς τό αὐτό κίνητον στεγάζονται διάφορα ἐπαγγέλματα, τότε συμφώνως μέ τόν ἀρθρον 22 τοῦ Κανονισμοῦ τοῦ Τιμολογίου (σελ. 32) ἐφαρμόζεται διά τήν οἰκοδομήν τό ἀσφάλιστρον τοῦ βαρύτερου κ.δ. κατατεταγμένου κινδύνου. Π.χ. ἔχομεν εἰς τό ἴδιον σπῆτι κατοικίαν καί ἀρτοποιεῖον. Τότε τό ἀσφάλιστρον τοῦ σπιτιοῦ εἶναι ἴσον μέ τό ἀσφάλιστρον τῆς οἰκοδομῆς ἀρτοποιεῖου.

Ἐπίσης ἐπαρρεάζονται μεταξύ των καί τά ἀσφάλιστρα τῶν διαφόρων ἐπαγγελμάτων. Π.χ. ἂν ἔχωμεν εἰς τό ἴδιον ἀρτοποιεῖον (4η κατ. σελ. 64) καί ὑφασματοπωλεῖον (2α κατ. σελ. 91) τότε, ἐφόσον ἡ οἰκοδομή εἶναι β ἢ γ τάξεως θά πληρώσῃ καί τό ὑφασματοπωλεῖον ἀσφάλιστρα ἴσα μέ τά τοῦ ἀρτοποιεῖου. Ἐάν ὅμως ἡ οἰκοδομή εἶναι ἐξαιρετικῆς ἢ πρώτης τάξεως, τότε ἐξετάζομεν ἂν τά κάθετα χωρίσματα (ἐσωτερικοί τοίχοι) εἶναι ἀπό μπετόν ἢ ἀπό λίθους. Ἐάν δέν εἶναι τότε εἰσπράττομεν πάλιν τό βαρύτερον ἀσφάλιστρον, ὅπως καί εἰς τās οἰκοδομὰς τῆς β ἢ γ τάξεως.

Όταν όμως τά κήθετα χωρίσματα είναι μετόν ή πέτρινα ή όπτοπλίνθινα τότε τό ύφασματοπωλείον δέν θά πληρώσθ ασφάλιστρον ίσον μέ τό τοῦ άρτοποιείου, αλλά θά πληρώσθ τό ίδιόν του ασφάλιστρον (2ας κατηγορίας) μέ ελάχιστόν ασφάλιστρον όμως ίσον μέ τό ασφάλιστρον τής οίκοδομής ήθεξημένον κατά 1,40%. Πρέπει επίσης ν' αναφέρωμεν τήν σημασίαν τών γεινιιάσεων, διά τās όποίας προβλέπει τό τιμολόγιον εις τήν σελ. 55 τās εξής: Όταν "άπλοῦς" κίνδυνος συνέχεται μέ αποθήκας βενζίνης, πετρελαίου ή σανού, τότε επιβαρύνεται τό ασφάλιστρον του μέ αύξησιν 20%. Επίσης όταν συνέχεται μέ βιομηχανικούς κινδύνους (χωρίς καί νά συγκοινωνή) επιβαρύνεται, μέ αύξησιν 20%, έφόσον ό βιομ. κίνδυνος είναι κατασκευής εξαιρετικής ή πρώτης τάξεως καί 50% έφόσον ό βιομ. κίνδυνος είναι κατασκευής κατωτέρας.

II. - Είς στενόν σύνδεσμον μέ τήν ασφάλισιν πυρός ασκοῦνται συνήθως καί αί ασφαλίσεις "διακοπής τής επιχειρήσεως" καί "άπωλείας ένοικίων". Πρόκειται, δηλαδή, περί συμπληρώσεως τής πυρασφάλσεως, διότι όπως είδομεν, ή πυρασφάλισις αποζημιώνει μόνον τās καθαρās πραγματικās καί όχι τās έπακολούθους (έμμέσους) ζημίας. Ένώ αί ασφαλίσεις διακοπής τής επιχειρήσεως καί άπωλείας ένοικίων καλύπτουν έμμέσους ζημίας καί μάλιστα "τό άποδράν κέρδος", πού έπροξενήθη από τās ζημίας πού καλύπτει ή πυρασφάλισις.

1. Είς τήν ασφάλισιν διακοπής τής επιχειρήσεως πραγματοποιεΐται ό κίνδυνος όταν ή ασφαλιζομένη επιχείρησις ύφίσταται διακοπήν, διότι τά κτήρια τής ή αί εγκαταστάσεις τής διαταράσσονται ή καταστρέφονται από συμβάν πού ασφαλιζεται μέ τήν πυρασφάλειαν δηλ. από πυρκαϊάν κλπ. Δέν ασφαλιζονται βεβαίως σύντομοι διακοπαί, αλλά ή πυρκαϊά έχει συνέπειαν ότι κατά τήν διάρκειαν τής διακοπής δέν πραγματοποιεΐται κέρδος, ένω τά έξοδα τής επιχειρήσεως τρέχουν.

Έπομένως ή ασφάλισις διακοπής τής επιχειρήσεως πρέπει νά παρέχη προστασίαν καί διά τά δύο αυτά είδη ζημίας (έλλειψιν κερδών-έξοδα). Μέ τήν λέξιν "κέρδη" έννοούμεν τά καθαρά κέρδη τής επιχειρήσεως. Τό "άποδράν κέρδος" συνίσταται εις τήν διαφοράν μεταξύ τοῦ κέρδους πού άπεικόμισεν ή επιχείρησις χωρίς τήν διακοπήν καί τοῦ κέρδους πού πραγματοποιεΐ πράγματι μετά τήν διακοπήν.

Ό καθορισμός τής διαφορās αύτής δύναται νά είναι πολύ δύσκολος, διότι πρέπει νά λάβωμεν υπ' όψει πολλά περιστατικά π.χ. βαθμός άπασχολήσεως, γενική οίκονομική κατάσταση, αλλαγή συστήματος, αλλαγή μόδας κλπ. Τά έξοδα

τῆς ἐπιχειρήσεως πού πρέπει νά εἶναι τρέχοντα ἔξακολουθητικῶς, καθορίζονται λεπτομερῶς εἰς τό ἀσφάλιστήριον. Ἰδίως περιλαμβάνονται οἱ μισθοί, τά ἐνοίκια καί οἱ φόροι. Αἱ ἀπαραίτητοι ὀπισθέσεις δέν ἀσφαλίζονται, διότι δέν εἶναι ἔξοδα. Ἐπίσης ὁ ἐπιχειρηματίας δέν ἀσφαλίζει ἰδιαιτέραν ἀποζημίωσιν διά τόν ἑαυτόν του, ἄν καί αὕτη ὑπάγεται εἰς τά ἔξοδα, ἄν τό ἔξετάσωμε αὐστηρῶς.

Ἐννοεῖται ὅτι ὁ ἀσφαλιζόμενος πρέπει νά πράξη τό πᾶν διά νά περιορίσῃ τήν ζημίαν ὅσον τό δυνατόν. Ἐπομένως πρέπει νά σκεφθῇ ἀμέσως ἄν μποροῦν νά ἐλαττωθοῦν τά τρέχοντα ἔξοδα κατά τήν διάρκειαν τῆς διακοπῆς μέ ὀπολύσιν μέρους τῶν ἐργατῶν καί ὑπαλλήλων. Δηλαδή ὁ ἀσφαλιστής ἀποζημιώνει μόνον τά ἀπαραίτητα ἔξοδα. Ἐάν προκύψῃ ὅτι τά ἔξοδα αὐτά δέν θά ἐκερδίζοντο, καί ἄν ἀκόμη ἡ ἐπιχείρησις ἐξηκολούθη νά ἐργάζεται, τότε δέν παρέχεται ἀποζημίωσις. Ἐάν ἐκερδίζοντο κατά μέρος μόνον, τότε παρέχεται ἀνάλογος μόνον ἀποζημίωσις. Ἄν ἡ ἐπιχείρησις συνεχίζεται μερικῶς ἢ ἐπαναλαμβάνεται μετά μικράν διακοπὴν ἐν μέρει, τότε γίνεται ἡ διανομή τῶν συνολικῶν ἐξόδων εἰς τό ἀργοῦν καί εἰς τό συνεχιζόμενον τμήμα τῆς ἐπιχειρήσεως. Ἡ ζημία τῆς πυρασφάλισσεως πρέπει νά συμβῆ κατά τήν διάρκειαν τῆς ἀσφάλισσεως, καί ἐνῶ εἰς τήν πυρασφάλισιν ἡ παροχή τοῦ ἀσφαλιστοῦ εἶναι καθωρισμένη, ἀντιθέτως εἰς τήν διακοπὴν τῆς ἐπιχειρήσεως δέν δύναμεθα νά εἴπωμεν ἐκ τῶν προτέρων πόσον καιρόν θά διαρῆσῃ. Δι' αὐτό συμφωνεῖται εἰς τό ἀσφαλιστήριον ἐκ τῶν προτέρων, διά πόσην διάρκειαν παρέχεται ἀποζημίωσις διά τό ἀποδρᾶν κέρδος καί τά ἔξοδα. Αὐτό λέγεται "διάρκεια εὐθύνης". Συνήθως δέ εἶναι μόνον τρίμηνος ἢ ἐξάμηνος ἢ ἐννεάμηνος ἢ καί δωδεκάμηνος.

Ἡ διάρκεια τῆς εὐθύνης ἔχει σημασίαν διά τόν καθορισμόν τοῦ ἀσφαλιζομένου ποσοῦ. Κατά τήν σύναψιν τῆς ἀσφάλισσεως πρέπει νά ἔξετασθῇ πόσον καιρόν κατ' ἀνάτατον ὄριον δύναται νά διαρκέσῃ ἡ διακοπή τῆς ἐπιχειρήσεως. Ἀναλόγως κανονίζεται καί ἡ διάρκεια τῆς εὐθύνης. Ἡ μεγίστη ζημία εἶναι τότε τό ἔλλειμμα πού προκύπτει καθ' ὅλην αὐτήν τήν διάρκειαν. Καί πρός αὐτήν πρέπει νά ἀντιστοιχῇ τό ἠσφαλισμένον ποσό ἐφόσον πρόκειται νά γίνῃ πλήρης ἀσφάλισις. Ἄλλως ὑπάρχει ὑπασφάλισις. Ἄλλά καί ὑπενασφάλισις εἶναι δυνατή καί ἀποφεύγεται ὅταν ἀσφαλίζονται μόνον τά ἔξοδα, πού πρέπει νά ἔξακολουθοῦν νά πληρώνωνται εἰς κάθε διακοπὴν τῆς ἐπιχειρήσεως.

Ἡ τεχνικὴ διαχείρησις τῆς ἀσφάλισσεως ὁμοιάζει μέ τήν τῆς πυρασφάλισσεως, πού εἶδομεν ἄνωτέρω. Ὡς ἀπαραί-

τητος ὄρος συνομολογεῖται πάντοτε ὅτι δι' ὄλην τὴν διάρ-
κειαν τῆς ἀσφαλίσεως διακοπῆς τῆς ἐπιχειρήσεως πρέπει νά
ὑπάρχη καί πλήρης πυρασφάλις, ὥστε ἐν περιπτώσει ζημί-
ας νά ὑπάρχουν πρόχειρα τά μέσα ἀμέσου ἐπανορθώσεως καί
ἀνακατασκευῆς. Διά τόν ὑπολογισμόν τῶν ἀσφαλιστρῶν λαμβά-
νονται ὑπ' ὄψει τά πυρασφάλιστρα. Καί συνήθως ἀνέρχονται
εἰς τό τετραπλάσιον τῶν πυρασφαλιστρῶν, ἀσχετῶς τῆς διαρ-
κειας τῆς εὐθύνης. Πάντως συμφῶνως μέ ὅσα εἶπομεν, τό ἡ-
σφαλισμένον ποσόν ἐξαρτᾶται ἀπό τὴν διάρκειαν τῆς εὐθύνης
ἢ πρέπει νά σημειώσωμεν ὅτι ἡ ἀσφάλις διακοπῆς τῆς ἐπιχει-
ρήσεως δέν εἶναι συνήθως εἰς τὴν Ἑλλάδα.

2. Ἡ ἀσφάλις ἀπωλείας ἐνοικίου ἢ συντομώτερον
"ἀσφάλις ἐνοικίου" ὁκεῖται ὑπό δύο μορφάς, δηλ. ὡς ἀ-
σφάλις ἀπωλείας ἐνοικίου λόγῳ πυρκαϊᾶς καί λόγῳ οἰκονο-
μικῶν διακυμάνσεων. Εἰς τὴν πρώτην συνάπτεται πάντοτε ἐν
συνδυασμῷ μέ πυρασφάλιστρα καί παρέχεται ἀποζημιώσεις ὅταν
τό διαμέρισμα μένει ἀναγκαστικῶς κενόν διότι ἐκῆ ἢ ἐβλά-
βη ἀπό τὴν κατάσβεσιν πυρκαϊᾶς ἢ διότι μολονότι ἐπερατώ-
θησαν αἱ ἀναγκαῖαι ἐπισκευαὶ δέν εὐρέθη ἀκόμη ἐνοικιαστής.
Εἰς τὴν ἀσφάλισιν ἐνοικίων λόγῳ οἰκονομικῶν διακυμάνσεων
ἀποζημιώνεται ἡ μὴ ἐνοικίασις ἢ ὀφειλομένη εἰς ἄλλους λό-
γους, ἐκτός πυρκαϊᾶς. Ἐπομένως δέν ἐξετάζεται εἰς τό κε-
φάλαιον τοῦτο.

Ἐπάρχει περίπτωσις ἀποζημιώσεως ὅταν ἡ κατοικία κα-
θίσταται ὀλικῶς ἢ μερικῶς ἀχρησιμοποίητος λόγῳ πυρκαϊᾶς,
ἐφ' ὅσον ὁ ἐνοικιαστής ἀπαλλάσσεται ἐκ τοῦ νόμου τῆς ὀπο-
χρέωσεως τοῦ νά πληρῶνῃ ἐνοίκιον. Τό ποσόν τοῦ ἐτησίου
ἐνοικίου λαμβάνεται ὡς βᾶσις διὰ τόν καθορισμόν τοῦ ἀσφα-
λιζομένου ποσοῦ. Ἀλλά ἡ ἀποζημιώσις κανονίζεται συμφῶ-
νως μέ τό εἰσοδήμα πού ἀποφέρουν τά ἐνοικιασμένα δωμάτια
κατά τὴν στιγμὴν τῆς ζημίας καί παρέχεται κατὰ μέγιστον
ὄριον δι' ἓν ἔτος. Ἄν ἐπισκευασθοῦν τά δωμάτια πρὶν λήξῃ
ὁ χρόνος τότε ἡ ἀποζημιώσις παρέχεται μόνον μέχρι τῆς ἡ-
μέρας πού συνθηθίζεται ἐπιτοπῶς νά γίνωνται αἱ μετακομί-
σεις (εἰς τὰς Ἀθήνας ἄλλοτε ἢ 1η Ὀκτωβρίου). Πληρῶνεται
οὖν καί ἐπὶ ἓν τρῆμηνον ὄριον, ἂν ἡ ἐνοικίασις δέν κατέ-
στη δυνατή, παρ' ὅλας τὰς προσπάθειάς. Βέβαια μέ τὴν ση-
μερινὴν ἔλλειψιν κατοικίας ἡ ἀσφάλις ἐνοικίου δέν ἔχει
πρὸς τό παρόν σχεδόν καμμίαν σημασίαν εἰς τὴν Ἑλλάδα. Τό
τιμολόγιον τῶν πυρασφαλιστικῶν ἐταιρειῶν, προβλέπει εἰς
τὴν σελ. 120-121 τὴν ἀσφάλισιν τῆς ἐκ πυρκαϊᾶς ἀπωλείας
εἰσοδήματος (ἐνοικίου) καί καθορίζει τὰ ἐξῆς: Δέν εἶναι
ὑποχρεωτικὴ ἡ ἀσφάλις τῆς οἰκοδομῆς προκειμένου νά γί-
νῃ ἀσφάλις ἐνοικίου. Τά ἀσφάλιστρα ὀρίζονται γενικῶς

ἴσα πρὸς τὰ ἀσφάλιστρα πυρκαϊῶς τοῦ κτιρίου. Ἡ ἀποζημίωσις ἐν περιπτώσει πυρκαϊῶς ὑπολογίζεται μέ βᾶσιν τὸ ἐτήσιον ἐνοίκιον καὶ κατ'ἀναλογίαν διὰ τὸ ἀπαιτούμενον χρονικὸν διάστημα διὰ τὴν ἐπισκευὴν τοῦ καέντος κτιρίου, χωρὶς τὸ χρονικὸν αὐτὸ διάστημα νὰ ὑπερβαίῃ τὸ δωδεκάμηνον ὑπὸ τῆς ἡμέρας τῆς πυρκαϊῶς. Ἡ ἀσφάλισις δὲν δύναται ποτέ νὰ παραταθῆ ἑλλείψει ἐνοικιασέως μετὰ τὴν ἐπίτευξιν τῶν πρὸς ἐπισκευὴν (ἐπανοικοδομήσιν) ἐργασιῶν, οὔτε δύναται νὰ ὑπερβῆ τὴν πραγματικὴν ζημίαν πού θά προέκυπτεν ἀπὸ τὴν σέρησιν τῶν ἐνοικίων, μετ'ἀφαίρεσιν τῶν διαφόρων φόρων. Ἄν τὸ κτίριον δὲν εἴναι ἐνοικιασμένον ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς πυρκαϊῶς καὶ δὲν κατοικεῖται, τότε ἡ ἀσφάλισις ἐνοικίου δὲν ἔχει ἰσχύν καὶ ὁ ἀσφαλιζόμενος δὲν δικαιούται εἰς ἀποζημίωσιν παρὰ μόνον διὰ τὸ ἐνοικιασμένον μέρος. Ἄν τὸ ἐτήσιον ἐνοίκιον εἴναι ἀνώτερον ἀπὸ τὸ ἠσφαλισμένον ποσόν, τότε ὁ ἀσφαλιζόμενος παραμένει αὐτᾶσφαλιστὴς διὰ τὸ ὑπερέλον, μετέχων τῆς ζημίας κατὰ τὴν ἰδίαν ἀναλογίαν. Ἄν ὁ νόμος ἐμποδίξῃ τὴν ἐπισκευὴν ἢ τὴν ἀνοικοδομήσιν ἢ προκαλέσῃ ἀναβολὴν ἢ ἐπιβράδυνσιν τῶν ἐργασιῶν ἢ ἔταιρεί δὲν εὐθύνεται οὔτε ὑποχρεοῦται εἰς ἀποζημίωσιν διὰ τὴν παρεμπόδισιν ἢ χρονοτριβὴν.

Ε Μ Π Ο Ρ Ι Κ Ο Σ Ν Ο Μ Ο Σ

Ἄρθρ. 213. Ἡ ἀσφάλισις κατὰ τῶν ἐκ τοῦ πυρὸς ζημιῶν περιλαμβάνει πάσας τὰς ζημίας τὰς προξενηθείσας ἐκ πυρκαϊῶς προελεύσεως ἐξ οἰασδήποτε αἰτίας, ἐκτός τῆς προελεύσεως ἐκ βαρέος πταίσματος καταλόγιστέου προσωπικῶς εἰς τὸν ἠσφαλισμένον, καὶ ἐξαιρέσει τῶν περιπτώσεων τῶν ἀναφερομένων ἐν ἄρθρῳ 207 ἐδάφιον τελευταῖον Περιλαμβάνει ἐπίσης τὰς ζημίας τὰς ἐπελθούσας ἐξ ἰδίου ἐλαττώματος τῆς ἠσφαλισμένης οἰκοδομῆς καὶ αὐτοῦ τοῦ μηδελωθέντος ἐάν δὲν ἀποδεικνύεται ὅτι ὁ ἠσφαλισμένος εἶχε γνῶσιν αὐτοῦ κατὰ τὸν χρόνον τῆς συνομολογήσεως τῆς συμβάσεως.

Ἄρθρ. 214. Ἐάν δὲν ὑπάρχῃ ἐναντία συμφωνία, ἔξομοιοῦνται πρὸς τὰς ἐκ τῆς πυρκαϊῶς ζημίας α') αἱ ζημιαὶ αἱ ἐπελθοῦσαι εἰς τὰ ἀσφαλισθέντα πράγματα ἐκ πυρκαϊῶς συμβάσεως εἰς ἄλλην γειτονικὴν οἰκοδομήν ἢ ἐκ μέτρων ληφθέντων πρὸς περιορισμὸν ἢ κατάσβεσιν τοῦ πυρὸς, β') αἱ ἀπώλειαι καὶ αἱ ζημιαὶ αἱ συμβᾶσαι ἐξ οἰασδήποτε αἰτίας κατὰ τὴν μετακόμισιν τῶν ἀσφαλισθέντων πραγμάτων, τὴν γενομένην ἐπὶ σκοπῷ διασώσεως αὐτῶν ἐκ τῶν ζημιῶν τῆς

πυρκαϊᾶς, γ') αἱ ζημίαι αἱ προελθοῦσαι ἐκ τῆς κατεδαφίσεως τῆς ἀσφαλισθείσης οἰκοδομῆς, τῆς γενομένης ἐπὶ σκοπῇ περιστολῆς ἢ καταστολῆς τοῦ πυρός, δ') αἱ ζημίαι αἱ προελθοῦσαι ἐκ κεραυνοῦ, ἐκρήξεων, ἢ ἄλλων παρομοίων συμβεβηκότων, καὶ ἂν δέν ἐπῆλθε πυρκαϊᾶ.

Ἄρθρ. 215. Ὁ κίνδυνος τοῦ ἀσφαλιστοῦ κατὰ τῶν ἐκ τῆς πυρκαϊᾶς ζημιῶν ἄρχεται τὴν μεσημβρίαν τῆς επομένης ἡμέρας τῆς χρονολογίας τοῦ ἀσφαλιστηρίου, ἐκτός ἐναντίας συμφωνίας.

Ἄρθρ. 216. Αἱ ζημίαι αἱ προελθοῦσαι ἐκ πυρκαϊᾶς οἰκοδομῆς κανονίζονται διὰ τῆς ἀντιπαραβολῆς τῆς ἀξίας ἣν εἶχεν ἡ οἰκοδομὴ πρὸ τοῦ δυστυχήματος πρὸς τὴν ὑποληφθεῖσαν μετὰ τὴν πυρκαϊάν ἀξίαν αὐτῆς.

Ἄρθρ. 217. Ὁ ἀσφαλιστὴς μισθωτικοῦ κινδύνου ἢ κινδύνου ἀναγωγῆς κατὰ γειτόνων εὐθύνεται μόνον διὰ τὰς ὑλικὰς ζημίας αἵτινες εἶναι ἄμεσος καὶ κατ'εὐθεΐαν συνέπεια τοῦ δυστυχήματος.

Ἄρθρ. 218. Ἐπὶ ἀσφαλίσεως τῶν προϊόντων τῆς γῆς, ἢ ἀποζημίωσις ἢ ὀφειλομένη ὑπὸ τῶν ἀσφαλιστῶν κανονίζεται κατὰ τὴν ἀξίαν ἣν θὰ εἶχον τὰ προϊόντα ταῦτα κατὰ τὸν χρόνον τῆς ωριμάσεως ἢ κατὰ τὸν χρόνον τῆς συνήθους συγκομιδῆς, ἐάν τὸ δυστύχημα δέν ἦθελεν ἐπέλθει.

Ἄρθρον 219. Ἡ ἀσφάλις τῶν μετακομιζομένων πραγμάτων δύναται νὰ ἔχη ἀντικείμενον τὴν ἀξίαν αὐτῶν μετὰ τῶν ἐξόδων μέχρι τοῦ τόπου τοῦ προορισμοῦ καὶ τὸ ἐπιζόμενον κέρδος ἐκ τῆς μείζονος τιμῆς ἣν ταῦτα ἔχουσιν ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ. Ἐάν τὸ ἐπιζόμενον κέρδος δέν ἔχει χωριστὰ ἐκτιμηθῆ ἐν τῷ ἀσφαλιστηρίῳ δέν περιλαμβάνεται ἐν τῇ ἀσφαλίσει.

Ἄρθρ. 220. Ὁ κίνδυνος τοῦ ἀσφαλιστοῦ μετακομίσεων ἄρχεται ἀφ' ἧς στιγμῆς τὰ πράγματα παραδίδονται πρὸς μετακόμισιν καὶ ἐξακολουθεῖ μέχρι τῆς στιγμῆς τῆς παραδόσεως ἐν τῷ τόπῳ τοῦ προορισμοῦ, ἐκτός ἐναντίας συμφωνίας. Ἡ πρόσκαιρος διακοπὴ τῆς μετακομίσεως καὶ ἡ ἀλλαγὴ τῆς συμφωνηθείσης ὁδοῦ ἢ τῶν μέσων τῆς ἀποστολῆς δέν ἀπαλλάττουσι τὸν ἀσφαλιστὴν τοῦ κινδύνου, ἐάν ταῦτα ἦσαν ἀναγκαῖα διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς μετακομίσεως.

Α. ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΗΡΙΟΥ ΠΥΡΟΣ

"Η -----"

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΓΕΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΕΛΕΥΘΕΡΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ ΥΠΕΡ ΤΑΣ
ΔΡΧ.

Π Υ Ρ Α Σ Φ Α Λ Ι Σ Τ Η Ρ Ι Ο Ν

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΥΞΩΝ ΑΡΙΘΜΟΣ

ΑΣΦΑΛΙΖΟΜΕΝΟΝ ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ
ΑΝΑΝΕΩΣΙΣ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΥ
ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΣΥΜΒΟΛ.

ΑΡΙΘ. ΕΞΕΛΕΓΕΘΕΩΣ
ΚΟΙΝΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ
ΣΥΝΑΦΗΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ

" Η ----- " ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΓΕΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΩΝ (αναφερομένη ἐφ' ἑξῆς "ΕΤΑΙΡΙΑ") ἀσφαλίζει ἀπὸ τῶν ζημιῶν πυρὸς καὶ τῆς ἐνοικήψεως κεραυνοῦ συμφῶνως πρὸς τοὺς ἐν τῇ παρόντι ἀναφερομένους ἐντύπους Γενικοὺς καὶ Εἰδικούς ἐγγράφους ὄρους ὑπὲρ τ

(ἀναφερομ ἐφεξῆς "ΑΣΦΑΛΙΖΟΜΕΝΟΥ")

ἐν ἑνεργ
ὑπὸ τὴν ἰδιότητα

τό ποσὸν τῶν
ἐπὶ τῶν κάτωθι περιγραφομένων ἀντικειμένων ἀνηκόντων
τ

ΑΞ. Αρ.	'Ασφαλιζόμενον Κεφάλαιον	Είδικοί όροι	'Ασφάλιστρα	
			Ποσοστόν %	Ποσόν
		'Εκ μεταφορᾶς		

ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΔΑΠΑΝΗΣ
ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

'Ασφάλιστρα

Δικαίωμα έγγραφῆς
" συμβολαίου

Σύνολον άσφ. καί δι-
καιωμάτων

Φόρος Δημοσίου

Καρτόσημον

Σύνολον δαπάνης

'Η άσφάλεια συνωμολογήθη
δι'

άπό τῆς μεσημβρίας τῆς

μέχρι τῆς μεσημβρίας τῆς

'Ασφάλιστρα μέχρι τῆς

'Εν τῇ 19..

Γ Ε Ν Ι Κ Ο Ι Ο Ρ Ο Ι
ΠΥΡΑΣΦΑΛΙΣΤΗΡΙΟΥ

I. 'ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΝ ΚΑΙ ΕΚΤΑΣΙΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

Καλυπτόμενοι κίνδυνοι.

ΑΡΘΡΟΝ 1ον. Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΕΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ "Η
" άσφαλίζει άπό τών έκ πυρκαϊᾶς καί ένσκήψεως
κεραυνοῦ ζημιών πᾶν κινήτόν ἤ άκίνητον, περιγραφόμενον
έν τῷ παρόντι άσφαλιστηρίῳ επί τῇ καταβολῇ ώρισμένων
άσφαλίστρον αναλόγων πρός τήν φύσιν καί τήν σπουδαιότη-

τα τῶν παρ' αὐτῆς ἀναλαμβανομένων κινδύνων. Ἀσφαλίζει προσέτι ἀπὸ τῶν ζημιῶν τῶν προερχομένων ἐξ ἐκρήξεως φωταερίου πρὸς φωτισμόν καὶ θέρμανσιν καὶ ἐξ ἐκρήξεως ἀτμοκινήτων μηχανῶν, καίτοι εἰς αὐτάς δέν ἐπηκολούθησε πυρκαϊῆ ἀλλ' ἐφ' ὅσον ἐγένετο ρητὴ μεία ἐν τοῖς εἰδικοῖς ὄροις τοῦ ἀσφαλιστηρίου καὶ ἐπὶ καταβολῇ προσθέτων ἀσφαλιστρῶν.

Κίνδυνοι ἀποκλειόμενοι.

Ἄρθρον 2ον.— Τῆς ἀσφαλίσεως ἀποκλείονται:

α') Πᾶσα ἀπώλεια ἢ ζημία ἐκ πυρκαϊᾶς συμβαινούσης ἐν καιρῷ πολέμου ἐκ στρατιωτικῆς, ναυτικῆς ἢ ἀεροπορικῆς ἐπιδρομῆς, βομβαρδισμοῦ ἐν γένει, κατοχῆς ὑπὸ ξένου στρατοῦ, ἐμφυλίου πολέμου, ἐπαναστάσεως, στάσεως, ὀχλαγωγίας συνομοσίας καὶ πάσης ἄλλης ἐν γένει στρατιωτικῆς βίας ἢ πολιτικῆς ἀνωμαλίας ἐκτός ἐάν ὁ ἀσφαλισθεὶς ἀποδείξη ὅτι ἡ πυρκαϊὰ δέν προῆλθεν οὔτε ἀμέσως οὔτε ἐμμέσως ἐκ μίας τῶν περιπτώσεων τούτων.

β') Πᾶσα ἀπώλεια ἢ ζημία προκληθεῖσα ἐκ διαταγῆς οἰασδῆποτε ἀρχῆς εἴτε ἐκ ζυμώσεων τοῦ ἀσφαλιζομένου ἀντικειμένου εἴτε ἐξ ἐμφύτου ἐλαττώματος, εἴτε ἐλαττωματικῆς αὐτοῦ κατασκευῆς, εἴτε λόγῳ τοῦ οὗτοι ὑπεβλήθη τοῦτο καθ' ἓνα οἰουδῆποτε τρόπον εἰς θέρμανσιν ἢ στέγνωμα.

γ') Πᾶσα ἀπώλεια ἢ ζημία προκληθεῖσα ἐξ ἠφαιστειῶν ἠφαιστειογενοῦς ἐκρήξεως, σεισμῶν, θεομηνιῶν, καταιγίδων ἢ ἄλλης παραχῆς φυσιογενοῦς ἢ ὑπὸ οἰασδῆποτε συνεπείας τῶν ὡς εἴρηται φαινομένων.

δ') Πᾶσα ἀπώλεια ἢ ζημία ἐν ταῖς περιπτώσεσι καθ' ἃς ἐν τινι διὰ τοῦ ἀσφαλιστηρίου τούτου ἀσφαλισθέντι κτιρίῳ, εἰσὶν ἐναποθηκνευμένα πετρέλαιον σχίστου ἀνθρακός, τερεβινθέλαιον, βενζίνη, βενζινέλαιον, γαζολίνη, ἀνθρακασβέστιον, νάφθα ἢ ἄλλαι ὁμοειδεῖς ὕλαι, πυρεϊαπαντός εἴδους, περῖτις ἢ δυναμίτις, βαμβακοπυρῖτις, νιτρογλυκερίνη ἢ ἄλλαι παρόμοιραι ἐκρηκτικαὶ ἢ ἐμπρηστικαὶ ὕλαι, ἐκτός ἐάν ρητῶς ἐπετρέπη τοῦτο διὰ τοῦ ἀσφαλιστηρίου, καθ' ἣν περίπτωση ὁ ἀσφαλιζόμενος ὑποχρεοῦται ἐπὶ ποινῇ ἐκπτώσεως τῶν ἐπὶ τῆς ἀποζημιώσεως δικαιωμάτων του, νά συμμορφοῦται πρὸς τὰς ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας ἀρχῆς ἐκδεδομένας διατάξεις περὶ ἐναποθηκνεύσεως τῶν εἰδῶν τούτων.

ε') Πᾶσα ἀπώλεια ἢ ζημία προερχομένη ἐξ ἐκρήξεως ἢ ἐκπυρσοκροτήσεως, ἔστω καὶ ἂν ἡ ἐκρηξις ἢ ἡ ἐκπυρσοκροτήσις προῆλθεν ἐκ πυρκαϊᾶς, ἐκτός τῶν μνημονευθειῶν περιπτώσεων τῆς ἐκρήξεως τοῦ φωταερίου, τῶν ἀτμοκινήτων μηχανημάτων καὶ τῆς ἐνσκήψεως κεραυνοῦ.

στ') Πᾶσα βλάβη ἢ ζημία προξενουμένη εἰς μηχανάς, ἠλεκτρικάς συσκευάς, ἠλεκτρικάς ἐγκαταστάσεις, λειτουργούντα δι' ἠλεκτρισμοῦ πάσης φύσεως ἐργαλεῖα ἢ οἰαδήποτε ἄλλα ἀντικείμενα (ἀναβατήρας κλπ.) καὶ προκαλουμένη ἐξ ὑπερβάσεων ταχύτητος, ὑπερτάσεων, βραχυκυκλωμάτων, θερμάνσεων, σχηματισμοῦ τόξου καὶ διαφυγῆς ἠλεκτρικοῦ ρεύματος, οἰαδήποτε καὶ ἂν εἶναι ἡ αἰτία τῶν διαταραχῶν τούτων (περιλαμβανομένου καὶ τοῦ κεραυνοῦ). Διασαφηνίζεται ὅτι ἡ ἐξαίρεσις αὕτη θά ἐφαρμοσθῆ μόνον εἰς τὸ ἠλεκτρικὸν μηχανήμα ἢ τὰ ἠλεκτρικά μηχανήματα καὶ συσκευάς, ἐργαλεῖα κλπ, ἢ εἰς τὸ τμήμα τῆς ἠλεκτρικῆς ἐγκαταστάσεως τὰ καθ' ἑαυτὸ πληρῆν ἐκ τοῦ ἀτυχήματος οὐχὶ δὲ καὶ εἰς τὰς ἄλλας ἠλεκτρικὰς μηχανάς ἢ ἐγκαταστάσεις τὰς καταστραφείσας ἢ βλαβεύσας ἐκ τῆς πυρκαϊᾶς τῆς προκληθεῖσης ὑπὸ τοῦ ἀτυχήματος τοῦ ἐπεθρότος εἰς τὴν ἢ τὰς προμηθεύσας ἠλεκτρικὰς μηχανάς, συσκευάς, ἐγκαταστάσεις ἢ ἐργαλεῖα.

ζ') Πᾶσα ἀπώλεια ἢ ζημία προερχομένη ἐκ κλοπῆς ἢ ἐξαφανίσεως τῶν ἠοφλισμένων ἀντικειμένων λαβούσης χώραν εἶτε κατὰ τὴν πυρκαϊᾶν εἴτε μετ' αὐτήν.

η') Πᾶσα ἀπώλεια ἢ ζημία προκύπτουσα ἀμέσως ἢ ἐμμέσως ἢ οὕσα συνέπεια πυρκαϊῶν (τυχαίων ἢ ἄλλων) δασῶν, συστάδος θένδρων ἢ λοχμῶν, λειμώνων, συστάδος θάμνων ἢ ἐκχερῶσεως ἐδάφους διὰ πυρός.

Ἐντικείμενα ἀποκλειόμενα τῆς ἀσφαλίσεως.

Ἄρθρον 3ον. - Τῆς ἀσφαλίσεως ἀποκλείονται ἐντελῶς:

Τὰ παραστατικά ἀξίας ἔγγραφα ἢ τίτλοι, τὰ τραπεζογραμμάτια, τὰ γραμμάτια, αἱ συναλλαγματικά, τὰ ὑποσχετικά, τὰ παντός εἶδους ἔγγραφα, τὰ νομίσματα, αἱ ὁμολογίαι, τὰ λογιστικά βιβλία, ἡ πυρῖτις, ἡ δυναμίτις, ἡ βαμβακοπυρῖτις, ἡ νιτρογλυκερίνη ἢ ἄλλαι παρόμοιαι ἐκρηκτικά καὶ ἐμπροστικά ὕλα.

Ἐντικείμενα καλυπτόμενα μόνον κατόπιν ρητῆς μνείας.

Ἄρθρον 4ον. - Ἐν τῇ ἀσφαλεῖα κινήτων καὶ ἐπίπλων δέν συμπεριλαμβάνονται, ἂν μὴ εἰδικῆ γίνῃ μνεία ἐν τῷ ἀσφαλιστηρίῳ καὶ περιγραφῶσιν ἐν αὐτῷ ἐν ἄρθροισ ἐιδικοῖς καὶ δι' ὠρισμένα ποσά, τὰ ἐξῆς ἀντικείμενα:

α') Τὰ εἰς τὴν διαφύλαξιν τινος ἐμπιστευμένα πράγματα, τὰ κατατεθειμένα ἐπὶ προμηθεῖα ἢ δι' ἐταιρικόν μετ' ἄλλων λογαριασμόν, τὰ πωληθέντα καὶ μὴ παραδοθέντα καὶ τὰ

έν μέρει ἢ έν ὄλῳ πληρωθέντα ἀλλ' ἀφεθέντα ὡς ένέχυρον.

β') Τά έν πορσελάνης καί ὕαλου, ἀργύρου καί χρυσοῦ ἀντικείμενα, οἱ καθρέπται, τά κοσμήματα, τά τρίχαπτα καί λαχοῦρια, τά ὄρολόγια έν γένει, τά μετάλλια, τά ἀρχαῖα νομίσματα, σπάνια ἀντικείμενα, χειρόγραφα, εἰκονογραφαί, πινακίδες, λιθογραφαί, ἀντίγραφα εἰκόνων, ἀντικείμενα γλυπτικῆς, μουσικά ὄργανα καί ἐργαλεῖα τῶν μαθηματικῶν καί φυσικῶν ἐπιστημῶν, διά τό πέραν τῶν Δρ. 1.000.- ὑπερβάλλον τῆς ἀξίας αὐτῶν.

γ') Οἱ πολύτιμοι λίθοι, τά σχέδια, τά πρωτότυπα καί οἱ τύποι.

Κατάρρευσις ἢ ὀλισθησις κτιρίου.

"Ἀρθρον 5ον.- Ἐάν ἀκίνητόν τι ἠσφαλισμένον δυνάμει τοῦ παρόντος ἢ περιέχον ἀντικείμενα ἠσφαλισμένα διά τοῦ παρόντος, ἢ εἰς συγκρότημα κτισμάτων ὧν τό ρηθέν ἀκίνητον ἀποτελεῖ τμήμα, καταρρεύσῃ ἢ ὀλισθήσῃ, έν ὄλῳ ἢ έν μέρει, ἢ παροῦσα ἀσφάλεισι καθ' ὅσον θ' ἀφορᾷ εἰς τό ρηθέν ἀκίνητον ἢ εἰς τά έν αὐτῷ περιεχόμενα, θά θεωρεῖται αὐτοδικαίως διαλελυμένη, πλην εἰς τὸν ὀλισθηθέντα ἀποδείξῃ, ὅτι ἡ κατάρρευσις ἢ ἡ ὀλισθησις ἐγένετο συνεπεῖα πυρκαϊᾶς.

II.- ΚΑΤΑΡΤΙΣΙΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ.

"Ἀρθρον 6ον.- Πᾶς ἐπιθυμῶν νά συνάψῃ ἀσφάλειαν παρά τῇ Ἐταιρείᾳ ὀφείλει νά δηλώσῃ ἀκριβῶς τό ὄνοματεπώνυμον, τό ἐπάγγελμα καί τήν κατοικίαν αὐτοῦ, ἄν ὡς ἰδιοκτήτης, ἢ ὑπό τινα ἰδιότητα καί έν τινι συμφέροντι ἐνεργῇ τήν ἀσφάλειαν ὡς καί τήν ἀσφαλιζομένην ποσότητα, ἔτι δέ καί τας ἀκολουθοῦσας λεπτομερείας: Ἐπί μὲν ἀσφαλιστέων ἀκινήτων τήν ἀκριβῆ αὐτῶν τοποθεσίαν, τήν ὕλην τῆς κατασκευῆς καί τῷ στεγασμοῦ τῶν κτιρίων, τά ἐπαγγέλματα ἅτινα ἀσχοῦνται έν αὐτοῖς καί τό εἶδος τῶν περιεχομένων ἐμπορευμάτων, ἀνεῖναι ἢ οὐ ἰδιοκτήτης τοῦ οἰκοπέδου ἐφ' οὗ ταῦτα ὠκοδομήθησαν, εἰς τὸν οἰκοπέδον παρ' ἄλλων, εἰς τὸν οἰκοπέδον ὅπου ἀσχοῦνται μηχανήματα θερμάνσεως πλην τῶν ἐστιῶν καί θερμάστρων οἰκιακῆς χρήσεως, εἰς τὸν οἰκοπέδον μετ' οἰκοδομᾶς αἰτινες ὡς έν τοῦ εἶδους τῆς κατασκευῆς τῶν ἢ τῆς έν αὐταῖς ἀσχομένης τέχνης ἢ βιομηχανίας ἢ τῶν έν αὐταῖς περιεχομένων ἐμπορευμάτων εἰς τὸν οἰκοπέδον ἐπικίνδυνον· ἐπί δέ ἀσφαλείας κινήτων τό εἶδος αὐτῶν, τὸν χῶρον έν ᾧ εὐρίσκονται, τήν τοποθεσίαν καί ὕλην τῆς κατασκευῆς τῶν οἰκοδομῶν έν αἷς περιέχονται καί ἄν αὐταί συνορεύωσι πρὸς οἰκοδομᾶς ἐνάις

ἀσκοῦνται ἐπαγγέλματα ἢ βιομηχαναὶ ἐπικινδύνοιο. Ἡ ἔλλειψις μιᾶς τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ περιεχομένων δηλώσεων, ἢ ἡ ἀνακριβής δηλώσις, ἐπιφέρει τὴν ἐκπτώσιν τοῦ ἀσφαλιζομένου ἀπὸ παντός δικαιώματος ἀποζημιώσεως ἐν περιπτώσει πυρκαϊᾶς, ἐν γένει δὲ πᾶσα ἀποσιώπησις, πᾶσα ψευδής δηλώσις τοῦ ἀσφαλιζομένου σμικρύνουσα τὸ μέγεθος καὶ τὴν πιθανότητα τοῦ κινδύνου ἢ μεταβάλλουσα τὸ ἀντικείμενον αὐτοῦ, καθιστῶσιν αὐτοδικαίως ἄκυρον τὴν ἀσφάλειαν καὶ ἂν εἴη ἡ ἀποσιώπησις ἢ ψευδής δηλώσις οὐδεμίαν ἡσίκησεν ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς ἐπελευθέρσεως ζημίας ἢ ἀπωλείας τοῦ ἠσφαλισμένου πράγματος.

Αἱ κατὰ τὰς προηγουμένας παραγράφους ἐκπτώσεις καὶ ἄκυρότητες εἰς βάρος τοῦ ἀσφαλιζομένου θεωροῦνται ἐπερχόμεναι καὶ ἐν ἡ περιπτώσει ἢ ἔλλειψις τῆς δηλώσεως ἢ ἡ ἀνακριβής δηλώσις ὀφείλονται ἔστω καὶ εἰς ἐλαφράν αὐτοῦ ἀμελείαν, ἐπερχομένης δὲ τῆς τοιαύτης ἐκπτώσεως ἢ ἀκυρότητος τῆς ἀσφαλίσεως, ἡ Ἑταιρεία τότε μόνον ὑποχρεοῦται εἰς ἐπιτροπὴν τοῦ ἀσφαλιστροῦ, ὅταν τὸ ἐπαγαγόν ταύτην περιστατικὸν εἶναι ἀποτέλεσμα ἐλαφρᾶς τοῦ ἀσφαλιζομένου ἀμελείας.

Ἄρθρον 7ον.— Το ἀσφαλιστικὸν συμβόλαιον συντάσσεται συμφώνως ταῖς ἀνωτέρω δηλώσεσι τοῦ ἀσφαλιζομένου καὶ συμφώνως ταύταις κανονίζονται καὶ τὰ ἀσφάλιστρα. Ἀλλ' ἡ ἀσφάλεια εἶναι μέσον προφυλάξεως ἀπὸ τῶν ζημιῶν καὶ οὐχὶ παροχῆς κερδῶν εἰς τὸν ἀσφαλιζόμενον, ἐπομένως οὗτος οὐδαμῶς δύναται νὰ ἐπικαλεσθῇ τὰς ἐν τῷ συμβολαίῳ σημειουμένας ὡς ἠσφαλισμένα ποσότητες, τὰς ἐν αὐτῷ περιγραφὰς καὶ ἐκτιμήσεις ἢ τὰ πληρωθέντα ἀσφάλιστρα ὡς ἀποτελοῦντα ἀναγνώρισιν, ἀπὸ δεξιῶν ἢ τεκμήριον περὶ τῆς ὑπάρξεως καὶ τῆς ἀξίας τοῦ ἀσφαλισθέντος ἀντικειμένου εἴτε κατὰ τὸν χρόνον τοῦ δυστυχήματος. Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἡ ἀποζημιώσις κανονίζεται ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀξίας ἣν πράγματι ἐκείνητο τὸ ἀσφαλισθέν πρᾶγμα κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐπελευθέρσεως τοῦ ἠσφαλισμένου κινδύνου, ἢ ἀποζημιώσις ἡ αὕτη ἐξευρίσκειται καὶ ἀποδεικνύεται ὡς κατωτέρω ὀρίζεται:

III. ΕΝΑΡΞΙΣ ΓΕΧΥΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ

ΔΙΑΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ

Ἄρθρον 8ον.— Αἱ ὑποχρεώσεις τῆς Ἑταιρείας πρὸς τὸν ἀσφαλιζόμενον καθορίζονται ὑπὸ τοῦ ἐντύπου καὶ τοῦ χειρογράφου κειμένου τοῦ ἀσφαλιστηρίου καὶ τῶν προσθέτων πράξεων τῶν ἐκδιδόμενων ἐπὶ τῇ βάσει τῶν δηλώσεων τοῦ ἀσφαλιζομένου καὶ τῶν εἰδοποιήσεων αὐτοῦ περὶ τῶν ἐπενεχθειῶν τροποποιήσεων, πάσης οἰασδῆποτε συμφωνίας μὴ περιληφθείσης

εις τό ασφαλιστήριο ἢ εἰς πρόσθετον πρᾶξιν οὔσης αὐτοδικαίως ἀνύρου καί ἄνευ ἀποτελέσματος ὡς πρὸς τὴν Ἑταιρίαν.

Οὐδεμία ἀσφάλεια ἄρχεται πρὸ τῆς πληρωμῆς τῶν ἀσφαλιστρῶν καὶ ἐξόδων ασφαλιστηρίου καὶ τῆς εἰς τὸν ἀσφαλιζόμενον παραδόσεως τοῦ ασφαλιστηρίου μετὰ τῆς ἐξοφλητικῆς ἀποδείξεως δεόντως ὑπογεγραμμένων.

Οὐδεμία ἐξοφλησις ασφαλιστηρίου ἰσχύει ἂν μὴ φέρῃ τὴν ὑπογραφὴν τῆς Ἑταιρίας ἢ τινὸς πράκτορος αὐτῆς δεόντως ἐντεταλμένου.

Διὰ τὰς ἐπὶ ἑτησίᾳ πληρωμῇ τῶν ἀσφαλιστρῶν πολυτεῖς ἀσφαλείας, τὰ ἀσφάλιστρα τοῦ πρώτου ἔτους καταβάλλονται τοῖς μετρητοῖς καὶ ἡ ἐξοφλησις δίδεται μετὰ τοῦ ασφαλιστηρίου. Διὰ τὰ ἀσφάλιστρα τῶν ἐπομένων ἐτῶν ὑπογράφονται παρὰ τοῦ ἀσφαλιζομένου γραμματία.

Ἄν ἐν οἰονδήποτε τῶν γραμματίων τούτων δέν πληρωθῇ ἀμέσως κατὰ τὴν λῆξιν του παύει αὐτοδικαίως καὶ καθ' ὀλοκληρίαν πᾶσα ἀνεξαιρέτως ἐν τῆς συμβάσεως ταύτης εὐθύνη ἢ ὑποχρέωσις τῆς Ἑταιρίας, ἣτις ἔχει μὲν τό δικαίωμα, οὐχί ὅμως τὴν ὑποχρέωσιν νά ἐπιδιώξῃ δικαστικῶς τὴν πληρωμὴν τῶν καθυστερουμένων ἀσφαλιστρῶν καὶ ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἡ ἀσφάλεια δέν ἀνακτᾷ ἰσχύον εἰμὴ ἀπὸ τῆς μεσημβρίας τῆς ἐπαύριον τῆς ἡμέρας τῆς καταβολῆς τῶν ἀσφαλιστρῶν καὶ πάντων τῶν ἐξόδων.

IV. ΣΥΝΑΣΦΑΛΕΙΑΙ.

Ἄρθρον 9ον.— Ἐάν τὰ διὰ τοῦ παρόντος συμβολαίου ἠσφαλισμένα ἀντικείμενα ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει εἶναι ἐπίσης ἠσφαλισμένα δι' ἄλλων συμβολαίων ἐκδοσμένων πρὸ ἢ μετὰ τὴν ἐναρξίν τῆς ἰσχύος τοῦ συμβολαίου τούτου, ὁ ἀσφαλιζόμενος ὑποχρεοῦται ἐπὶ ποινῇ ἐκπτώσεως ἀπὸ παντός δικαιώματος ἀποζημιώσεως ἐν περιπτώσει πυρκαϊᾶς, νά δηλώσῃ τοῦτο εἰς τὴν Ἑταιρίαν εἴτε ἐπὶ τῇ συνάψει τῆς ἀσφαλίσεως ἐφ' ὅσον προῦφίσταντο ταύτης αἱ ἕτεραι ἀσφαλίσεις εἴτε ἀμέσως ἄμα τῇ συνάψει τῶν ἑτέρων ἀσφαλίσεων, ἐφ' ὅσον αὐταὶ ἐπικολούθησαν γιγνομένης εἰδικῆς μείρας τούτου εἴτε ἐν πᾶσι ἰδίῳ ασφαλιστηρίῳ εἴτε ἐκδοσμένης πρὸς τοῦτο προσθέτου πράξεως ἣτις θέλει ἀποτελεῖ παράρτημα τοῦ παρόντος. Αἱ ἀσφαλείαι ἅς ἀπεδέχθησαν αἱ διάφοροι Ἑταιρεῖαι ἂν μὴ γίνῃ συμφωνία περὶ τοῦ ἐναντίου, θέλουσι λογίζεσθαι πάντοτε ὡς συναποτελοῦσαι ἓνα ἐνιαῖον κίνδυνον μετὰ τοῦ διὰ τοῦ παρόντος ἀσφαλιζομένου, οἳαδήποτε καὶ ἂν ἡ ἢ χρονολογία αὐτῶν, πᾶσα δέ ἐπισυμβησομένη ζημία θά διανεμηται

μεταξύ πασῶν κατ'ἀναλογίαν τῆς ἐνοχῆς ἐκάστης. Ἡ παράγραφος 3η τοῦ ἀνωτέρω ἄρθρου ἔσχυει καί ὡς πρὸς τὴν προκειμένην ἔκπτωσιν τοῦ ἀσφαλισμένου.

Ἐάν καθ'ἣν στιγμήν ἐπέλθῃ τὸ δυστύχημα ὑφίσταται μία ἢ πλείονες θαλάσσιαι ἀσφάλειαι, ἀσφαλίζουσαι τὰ διὰ τοῦ παρόντος συμβολαίου ἠσφαλισμένα ἀντικείμενα, ἢ αἰτινες θὰ ἠσφάλιζον ταῦτα ἐάν τὸ παρὸν συμβόλαιον δὲν εἶχε συναφθῆ, ἢ Ἐταιρία δὲν θὰ εἶναι ὑπεύθυνος εἰμὴ μόνον διὰ τὰς ἀπωλείας ἢ βλάβας αἰτινες θὰ ὑπερβαίνωσι τὸ ποσὸν τῆς ἀποζημιώσεως τὴν ὁποῖαν ὁ ἢ οἱ ναυτασφαλισταὶ ἤθελον κληθῆ νὰ πληρώσωσιν ἐν περιπτώσει καθ'ἣν τὸ παρὸν συμβόλαιον δὲν ἤθελεν συναφθῆ.

V. ΑΛΛΑΓΗ ΚΥΡΙΟΤΗΤΟΣ - ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΙΣ - ΔΙΑΛΥΣΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΣ ΤΟΥ ΑΣΦΑΛΙΖΟΜΕΝΟΥ.

Ἄρθρον 10ον. - Ἐν περιπτώσει μεταβολῆς τῆς κυριότητος τῶν ἠσφαλισμένων ἀντικειμένων ἔνεκα κληρονομίας, εἰδικῆς διαδοχῆς, πωλήσεως, δωρεᾶς ἢ ἄλλου οἰουδήποτε λόγου, ὡς καί ἔνεκα πτωχεύσεως ποῦ ἠσφαλισμένου, ἐκκαθαρίσεως τῶν λογαριασμῶν ἢ ἀναστολῆς τῶν πληρωμῶν, οὔτος ἢ οἱ διάδοχοι αὐτοῦ ὀφείλουσι νὰ γνωστοποιήσωσι τοῦτο τῇ Ἐταιρίᾳ ἐντός μηνὸς ἀπὸ τῆς γενομένης μεταβολῆς ἣτις δικαιούται ἢ νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν ἀσφάλειαν ἢ νὰ ἀκυρώσῃ αὐτὴν ἀποδίδουσα ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει μέρος τῶν ἀσφαλίσεων ἀνάλογον πρὸς τὸν ὑπολειπόμενον χρόνον τῆς ἀσφαλείας οὐδέποτε ὅμως πλεόν τοῦ ἡμίσεος τῶν πληρωθέντων ἀσφαλίσεων Παρελθούσης ἀπράκτου τῆς ἀνωτέρω προθεσμίας, ἔστω καί ἐξ ἐλαφρᾶς τῶν ὑποχρέων εἰς δήλωσιν ἀμελείας ἢ ἀσφάλις ἀκυροῦται αὐτοδικαίως, ἐν περιπτώσει δὲ δυστυχήματος εἰς οὐδεμίαν δικαιοῦται ὁ ἀσφαλιζόμενος καί οἱ διάδοχοι αὐτοῦ ἀποζημιώσιν, τὰ δὲ πληρωθέντα ἀσφάλιστρα μένουσι πάντοτε εἰς ὄφελος τῆς Ἐταιρίας.

V. ΜΕΤΑΒΟΛΑΙ ΕΙΣ ΤΟΝ ΚΙΝΔΥΝΟΝ.

Ἄρθρον 11ον. - Πρὶν ἢ ἐνεργῆσῃ ἐπὶ τῶν ἀσφαλισθειῶν ἢ τῶν περιεχοσῶν τὰ ἀσφαλισθέντα ἀντικείμενα οἰκοδομῶν μεταβολὴν τινὰ ἢ προσθήκην ἀξάνουσαν τὸν κίνδυνον πρὸν ἢ ἐγκαταστήσῃ ἐν αὐτοῖς ἐργοστάσιον, θέατρον, κινηματογράφον, ἀτμομηχανὴν ἢ ἠλεκτρομηχανὴν, ἐπάγγελμα ἢ χειροτεχνίαν ἐξ ὧν ἀξάνει ὁ κίνδυνος, πρὶν ἢ ἀποθηκεύσῃ ἐν αὐταῖς προϊόντα, ἐμπορεύματα ἢ οἰαδήποτε ἄλλα εἶδη ἀξιά-

νοντα τήν πιθανότητα τοῦ δυστυχήματος, πρὶν ἢ μεταφέρει τὰ ἠσφαλισμένα ἀντικείμενα εἰς ἄλλον παρά τόν ὀρισθέντα ἐν τῷ ἠσφαλιστηρίῳ χώρον, ὁ ἠσφαλιζόμενος ὀφείλει νά γνωστοποιήσῃ ἐγγράφως τὰς μεταβολάς ταύτας τῇ Ἐταιρίᾳ ἣτις δικαιούται ἢ νά διαλύσῃ τήν ἀσφάλειαν ἢ ἐμμένουσα ἐν αὐτῇ νά ζητήσῃ αὔξησιν ἀσφαλίστων εἰς ἣν ὑποχρεοῦται ὁ ἠσφαλισθείς, ἂν δέ πρό τῆς δηλώσεως τῶν μεταβολῶν τούτων καί τῆς καταβολῆς τῶν τυχόν ὀφειλομένων συμπληρωματικῶν ἀσφαλίστων συμβῇ δυστύχημα ἢ Ἐταιρία οὐδεμίαν φέρει ὑποχρέωσιν ἀποζημιώσεως.

Ἐάν αἱ ἀνωτέρω ὀριζόμεναι μεταβολαί ἐπέλθωσιν ἐν οἰκοδομῇ συνεχομένη πρὸς τήν ἠσφαλισμένην ἢ τήν περιέχουσαν τὰ ἠσφαλισμένα ἀντικείμενα, ὁ ἠσφαλιζόμενος ὑποχρεοῦται νά γνωστοποιήσῃ ταύτας ἐγγράφως τῇ Ἐταιρίᾳ ἐντός μηνός ἀφ' ἧς ἐγένετο, ἐκτός ἐάν ἀποδείξῃ ὅτι δέν ἦτο δυνατόν νά λάβῃ γνῶσιν, ἣτις δικαιούται ὡσαύτως ἢ νά διαλύσῃ τήν ἀσφάλειαν ἢ νά ἀπαιτήσῃ τήν πληρωμὴν προσθέτων ἀσφαλίστων. Μετὰ τήν παρέλευσιν ἀπράκτου τῆς ὡς ἄνω προθεσμίας ἡ ἀσφάλεια ἀκυροῦται αὐτοδικαίως. Ἡ παράγραφος 3ῃ τοῦ ἀνωτέρω ἄρθρου βου ἰσχύει καί εἰς τὰς περιπτώσεις διαλύσεως ἢ ἀκυρώσεως τῆς ἀσφαλίσεως συμφώνως πρὸς τὸ παρὸν ἄρθρον.

VII. ΑΚΥΡΩΣΙΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ.

Ἄρθρον 12ον. - Ἡ Ἐταιρία ἔχει τὸ δικαίωμα οὐχὶ ὅμως καί τήν ὑποχρέωσιν νά ἐπιθεωρῇ ὅποτε θέλῃ, τὰ ἠσφαλισμένα ἀντικείμενα καί συνεπείᾳ τινός τῶν ἐν τοῖς ἄρθροις 6, 10, 11 μνημονευθειῶν περιστάσεων ἢ καί ἄνευ λόγου τινός καί ἀπόλυτον διακριτικὴν ἐξουσίαν νά ἀκυρώσῃ τήν ἀσφάλειαν ἢ νά περιορίξῃ τὰ ἠσφαλισθέντα ποσά εἰδοποιούσα τόν ἠσφαλιζόμενον. Ἡ Ἐταιρία ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ἀναλαμβάνουσα τὸ ἠσφαλιστήριον, ἀποδίδει τὰ διὰ τόν ὑπολειπόμενον χρόνον ἀναλογούντα ἀσφάλιστρα.

Ἐάν τυχόν ὁ ἠσφαλιζόμενος ἀποπονηθῇ νά ἐπιστρέψῃ τὸ ἠσφαλιστήριον, ἡ ἀσφάλεια θέλει εἶσθαι ἄκυρος καί ἄνισχυρος ἀπὸ τῆς μεσημβρίας τῆς ἐπαύριον τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ἐγένετο ἡ σχετικὴ εἰδοποίησις.

VIII. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ἠΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΥ ΕΝ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙ

ΖΗΜΙΑΣ.

Ἄρθρον 13ον. - Ἐν περιπτώσει πυρκαϊᾶς ὁ ἠσφαλιζόμενος ὑποχρεοῦται ἐπὶ ποινῇ ἐκπτώσεως ἀπὸ παντός δικαιώματος

εἰς ἀποζημίωσιν:

α) Νά μεταχειρισθῆ πάντα τὰ μέσα πρὸς καταστολήν τοῦ πυρός, πρὸς διάσωσιν τῶν ἠσφαλισμένων ἀντικειμένων καὶ συντήρησιν αὐτῶν καὶ νά πράξῃ πᾶν ὅ,τι ἤθελεν ὑπαγορεύσει αὐτῷ τὸ ἴδιον συμφέρον εἰάν μὴ ἦτο ἠσφαλισμένος.

β) Νά εἰδοποιήσῃ ἀμέσως ἅμα λαβῶν γνώσιν ἐνάρξεως πυρκαϊᾶς τὸν ἐν τῇ πόλει πρᾶκτορα τῆς Ἐταιρείας ἢ πάντα ἄλλον ὑπάλληλον αὐτῆς.

γ) Νά διατηρήσῃ μέχρι τῆς ἐλεύσεως τοῦ πρᾶκτορος ἢ παντός ἀντιπροσώπου τῆς Ἐταιρείας τὰ διασωθέντα ἠσφαλισμένα ἀντικείμενα, εἰς ἣν κατάστασιν καὶ θέσιν θέλουσιν εὐρεθῆ μετὰ τὸ δυστύχημα, λαμβάνων συγχρόνως πάντα τὰ κατάλληλα μέτρα ὅπως παρακωλύσῃ πᾶσαν αὐξήσιν τῆς ζημίας, ἢ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἔκπτωσις τοῦ ἠσφαλιζομένου ἐπέρχεται καὶ ὅταν οὗτος ἐξ ἐλαφρᾶς ἀπλῶς ἀμελείας παραλείψῃ ἐνέργειαν τινὰ ἢ πράξῃ ἐπιβαλλομένην αὐτῷ ἐκ τῶν ἀνωτέρω, τὸ δὲ ἀσφάλιστρον οὐδέποτε ἀποδίδεται ὑπὸ τῆς Ἐταιρείας.

Ἄρθρον 14ον. - Ὁ πρᾶκτωρ ἢ πᾶς ἀντιπρόσωπος τῆς Ἐταιρείας δικαιούται, παρὰν κατὰ τὴν πυρκαϊάν, νά διατάξῃ ἢ νά ἐμποδίσῃ τὴν μεταφορὰν οἰουδήποτε κινήτου ἠσφαλισμένου.

Ἐάν παραστῆ ἀνάγκη νά καταστραφῶσιν ἢ βλαβῶσιν ἠσφαλισμένα ἀντικείμενα ὅπως ἀνασταλῆ ἡ πρόοδος τῆς πυρκαϊᾶς, ἢ ἔνεκα τῆς αὐτῆς αἰτίας γίνῃ ἡ κατεδάφισις ὀλοκλήρου τῆς ἠσφαλισμένης οἰκοδομῆς ἢ μέρος αὐτῆς ἢ Ἐταιρεία ὑποχρεούται εἰς τὴν καταβολὴν τῶν ἐκ τούτων ἀποδεεμένων ζημιῶν ἐντιμωμένων ὡς ἀνωτέρω εἴρηται.

Ἐάν ὁ ἠσφαλιζόμενος ὅπως ἀναστελῇ τὴν πρόοδον τῆς πυρκαϊᾶς ἢ διασώσῃ τὰ ἠσφαλισμένα ἀντικείμενα ὑποστῆ ἀναγκαίας δαπάνας αὐταὶ προσηκόντως δικαιολογούμεναι θέλουσι τῷ ἀποδοθῆ ὑπὸ τῆς Ἐταιρείας, ἐφ' ὅσον δὲν ὑπερβαίνωσι τὴν πραγματικὴν ἄξιαν τῶν διασωθέντων ἀντικειμένων.

Ἡ Ἐταιρεία δικαιούται, χωρὶς νά ἦ ὑπόχρεως εἰς τὸ νά ἀναλάβῃ αὐτὴ τὴν φύλαξιν τῶν διασωθέντων ἀντικειμένων ἐν χώρῳ ὑπ' αὐτῆς ὀριζομένην μέχρι τῆς ὀριστικῆς ἐκκαθαρίσεως τῆς ζημίας, ὑποχρεουμένου τοῦ ἠσφαλιζομένου νά καταβάλλῃ αὐτῇ πᾶσαν τὴν διὰ τὴν φύλαξιν ταύτην δαπάνην. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τὸ ἐν κλεῖθρον κρατεῖ ἢ Ἐταιρεία τὸ δὲ ἕτερον ὁ ζημιωθεὶς.

Ἄρθρον 15ον. - Ἐντός τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πυρκαϊᾶς, ὀφείλει ὁ ἠσφαλιζόμενος νά ὑποβάλλῃ εἰς τὴν Ἐταιρείαν, ἢτοι εἰς τὸ μνησθέν ὄργανον αὐτῆς λεπτόμερῃ ἐκθεσιν, ἀναφέρουσαν τὴν ὑποτιθεμένην ἀφορμὴν καὶ τὴν ἔκτασιν τῆς πυρκαϊᾶς, τὴν διάρκειαν αὐτῆς, τὰ πρὸς κατάσβεσιν τεθέντα εἰς ἐνέργειαν.

γειαν μέσα καὶ πᾶσαν ἄλλην λεπτομέρειαν τοῦ δυστυχήματος ὀφείλει προσέτι νὰ δώσῃ σημείωσιν τῶν ἠσφαλισμένων κινή-
 τῶν τῶν ὑπαρχόντων ἐν τῇ ἐμπρησθέντι κτιρίῳ κατὰ τὴν σω-
 μῆν τῆς πυρκαϊᾶς καθὼς καὶ ἐκείνων ὅσα, καίπερ εὐρίσκιό-
 μενα ἀλλαχοῦ ἦσαν συλλήβδην ἠσφαλισμένα, διακρίνων τὰ
 διασωθέντα τῶν καταστραφέντων καὶ τὰ βλαβέντα τῶν ἀβλα-
 βῶν, ἐάν δέ ἦσαν ἐμπορεύματα ἢ προϊόντα ἢ σημείωσις πρέ-
 πει νὰ δικαιολογηθῇ διὰ τῶν ἐμπορικῶν βιβλίων, ἀλλὰ κατ'
 ἀμφοτέρας τὰς περιστάσεις ἢ Ἐταιρία, δύναται νὰ ἀπαιτή-
 σῃ τὴν ἔνορκον διαβεβαίωσιν αὐτοῦ.

Ἐκριβῆ ἀντίγραφα λεπτομεροῦς ἐκθέσεως καὶ τῶν ση-
 μειώσεων προσηκόντως ὑπογεγραμμένα παρὰ τοῦ ἀσφαλιζόμε-
 νου δεόν νὰ κατατεθῶσι παρ' αὐτοῦ, ἐντός τῆς αὐτῆς προθε-
 σμίας καὶ παρὰ τῇ Ἐιρηνοδίκῃ τῆς περιφερείας ἐν ἣ συνέβη
 τὸ δυστύχημα.

Ἐντός πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πυρκαϊᾶς ὁ ἀσφαλι-
 ζόμενος δεόν προσαγάγῃ καὶ δεόν καταθέσῃ τὰ ἀνωτέρω ἐγγρα-
 φα ἐκπίπτει παντός δικαιώματος πρὸς ἀποζημίωσιν, ἔστω καὶ
 ἂν ἡ παράλειψις κριθῇ ὀφειλομένη εἰς ἐλαφρᾶν μόνον τοῦ
 ἀσφαλιζομένου ἀμελείαν, τὰ δέ ἀσφάλιστρα οὐδέποτε ἀποδί-
 δονται ὑπὸ τῆς Ἐταιρίας, πλην ἐάν ἡ Ἐταιρία παράσχη ἐγ-
 γράφως παράτασιν τῆς τοιαύτης προθεσμίας κατ' αἴτησιν τοῦ
 ἀσφαλιζομένου.

Ἄρθρον 16ον.— Ἡ Ἐταιρία δικαιούται νὰ προβῇ εἰς πᾶσαν
 ἔρευναν περὶ τῶν αἰτίων καὶ τῶν διαφόρων ὄρων τοῦ δυστυ-
 χήματος, ὡς καὶ τῆς ὑπάρξεως καὶ τῆς ἀξίας τῶν ἠσφαλι-
 σμένων κατὰ τὴν ὥραν αὐτοῦ καὶ νὰ ἀπαιτήσῃ παρὰ τοῦ
 ἠσφαλισμένου τὴν προσαγωγὴν παντός ἐγγράφου καὶ
 παντός ἀποδεικτικῆς μέσου πρὸς ὑποστήριξιν τῶν ἰσχυρι-
 σμῶν του ὡς καὶ τὴν ἐπιβεβαίωσιν τούτων δι' ὄρκου, μὴ συ-
 μορφούμενος δέ πρὸς τὰς διατάξεις ταύτας ὁ ἀσφαλιζόμε-
 νος, ἔστω καὶ ἐξ ἐλαφρᾶς ἀμελείας, ἀπόλλυσι πᾶν δικαίω-
 μα πρὸς ἀποζημίωσιν χωρὶς ἀντιστοίχως νὰ γεννᾶται ὑπὲρ
 αὐτοῦ δικαίωμα ἀναλήψεως τῶν ἀσφαλίστρων.

Ἄρθρον 17ον.— Ὁ ἀσφαλιζόμενος ὅστις ἐν γνώσει παριστᾷ
 τὴν γενομένην ζημίαν μείζονα τῆς πραγματικῆς, ὁ παριστῶν
 ὡς κατεστραμμένα ἀντικείμενα μὴ ὑπάρξαντα κατὰ τὴν ὥραν
 τοῦ δυστυχήματος, ὁ ἀποκρύπτων ἢ ἀφαιρῶν τὰ διασωθέντα
 ἢ μέρος αὐτῶν, ὁ ποιούμενος χρῆσιν πρὸς ἀπόδειξιν μέσων
 ἢ ἐγγράφων ψευδῶν καὶ εἰκονικῶν, τέλος ὁ ἐκ δόλου ἢ βα-
 ρείας ἀμελείας γενόμενος αἰτιοστοῦ δυστυχήματος ἢ διευ-

κολύνας τήν πρόδοον αὐτοῦ, ἐκπίπτει αὐτοδικαίως παντός δικαιώματος ἀποζημιώσεως ἡ δ' Ἐταιρεία δικαιούται νά διαλύῃ δι' ἀπλῆς γνωστοποιήσεως τῆς καί πᾶν ἄλλο μετ' αὐτοῦ συναφθέν ἀσφαλιστικόν συμβόλαιον μή ὑποχρεουμένη εἰς ἀπόδοσιν τῶν πληρωθέντων ἀσφαλιστρῶν. Ἡ αὐτή ἐκπτώσις ἐπέρχεται καί ὅταν τρίτος ἐνεργῶν κατ' ἐντολήν ἢ καί ἀπλῶς ὅπωςδήποτε ἄλλως ὑπέρ τοῦ ἀσφαλιζομένου ἐγένετο ἐκ δόλου ἢ ἐκ βαρείας ἀμελείας αἴτιος τοῦ δυστυχήματος ἢ διηυκόλυσε τήν πρόδοον αὐτοῦ.

ΙΧ. ΔΙΑΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΖΗΜΙΩΝ.

Ἄρθρον 18ον.— Τό ποσόν τῶν ἐκ πυρκαϊᾶς ζημιῶν κανονίζεται ἐκ συμφώνου ὑπό τῶν συμβαλλομένων μερῶν ἢ συμφωνίας μή ἐπελεύσεως μεταξύ αὐτῶν, διά διαιτησίας ἐνεργουμένης ὑπό δύο διαιτητῶν, ὧν ἐκάτερος διορίζεται παρά τῶν συμβαλλομένων. Οἱ διαιτηταί οὗτοι διορίζουν πρό τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἔργου αὐτῶν καί ἐπιδιαιτητήν, διά νά ἀποφανθῇ περὶ τοῦ ποσοῦ τῆς ζημίας, ἐν περιπτώσει διαφωνίας αὐτῶν. Ἐκάτερος τῶν συμβαλλομένων δικαιούται νά ἀπαιτῇ ἐγγράφως παρά τῶν διαιτητῶν ὅπως ὁ ἐπιδιαιτητής ἐκλεγῇ παρ' αὐτῶν ἐκτός τοῦ τόπου τῆς κατοικίας τοῦ ἀσφαλιζομένου.

Ἐν ἡ περιπτώσει οἰοσδήποτε ἐκ τῶν διορισθέντων διαιτητῶν δέν προσέλθῃ κατά τόν ὁρισθέντα χρόνον πρός ἐνέργειαν τῆς διαιτησίας, καίτοι ἐγγράφως ὑπό τοῦ ἑτέρου διαιτητοῦ ἢ ὑπό τινος τῶν συμβαλλομένων κληθεῖς, ἡ συνωμολογημένη μεταξύ τῶν συμβαλλομένων διαιτησία διατηρεῖται πάντως ἔγκυρος καί ἰσχυρά, ἐάν δ' ὁ συμβαλλόμενος οὐ- τινος ὁ διαιτητής ἀπέσχεν ὡς ἄνω, δέν ὄριση δι' ἐγγράφου δηλώσεως του ἀντικαταστάτην αὐτοῦ ἐντός δύο ἡμερῶν ἀπό τῆς σχετικῆς ἐγγράφου προσκλήσεως τοῦ ἑτέρου συμβαλλομέ- μου ἢ τοῦ ἀπομείναντος διαιτητοῦ, τά συμβαλλόμενα μέρη ἀναθέτουν ἀπό τοῦδε εἰς τόν Πρόεδρον τῶν ἐν Ἀθήναις Πρωτοδικῶν ἐπὶ τῇ αἰτήσει οἰοσδήποτε ἐνδιαφερομένου τόν δι- ορισμόν τοῦ ἀντικαταστάτου τοῦ ἀπολειφθέντος διαιτητοῦ.

Ὅμοιως ἐν περιπτώσει διαφωνίας τῶν διαιτητῶν περὶ τοῦ διοριστέου ἐπιδιαιτητοῦ ἢ συνωμολογημένη διαιτη- σία διατηρεῖται καθ' ὅλα ἔγκυρος καί ἰσχυρά, τόν δέ ἐπι- διαιτητήν διορίζει ἐπὶ τῇ αἰτήσει παντός ἐνδιαφερομένου ὁ Πρόεδρος τῶν ἐν Ἀθήναις Πρωτοδικῶν.

Τά τῆς διαδικασίας ἐν γένει τῆς ἀνωτέρω διαιτησί- ας, ὡς καί τά περὶ δικαιωμάτων καί ὑποχρεώσεων τῶν διαι-

τητῶν θέλουσι ἐκάστοτε καθορίζεσθαι ἐν τῷ μεταξύ τῶν συμβαλλομένων ὑπογραφομένων συνυποσχετικῶν διαιτησίας.

Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ὁ ἀσφαλιζόμενος δέν προσέλθη νά ὑπογράψῃ τό συνυποσχετικόν τῆς ὧδε προσυμφωνουμένης διαιτησίας ἐντός τριῶν τό πολύ ἡμερῶν ἀπό τῆς κοινοποιήσεως πρὸς αὐτόν σχετικῆς ἐγγράφου προσκλήσεως, καθίσταται αὐτοδικαίως, ἄνευ κοινοποιήσεως τινος ἢ ὀχλήσεως ἐπιπτώτος πάντων τῶν ἐκ τοῦ παρόντος ἀσφαλιστηρίου δικαιωμάτων του, ἰδίως δ' ἀπόλλυσι πᾶν πρὸς ἀποζημιώσιν δικαίωμα, συνομολογουμένου ὅτι τό τελευταῖον τοῦτο δικαίωμα τελεῖ ὑπό τήν αἴρρσιν τῆς διεξαγωγῆς τῆς ἀνωτέρω διαιτησίας πρὸς καθορισμόν τοῦ ποσοῦ τῶν ἐκ πυρκαϊᾶς ζημιῶν.

Ἡ κατά τά ἀνωτέρω διαιτησία, μή δυναμένη ποτέ νά ἐκταθῇ καί ἐπί τοῦ ζητήματος τῆς ὑπάρξεως ἢ μή εὐθύνης τῆς ἀσφαλιστικῆς Ἑταιρίας πρὸς παροχὴν ἀσφαλιστικῆς ἀποζημιώσεως, θέλει ἰδίᾳ ἐξακριβῶναι καί καθορίζει:

1) Ἐφ' ὅσον τοῦτο θά ἦτο δυνατόν τήν ἀφορμὴν τῆς πυρκαϊᾶς.

2) Τήν ταύτότητα τοῦ μέρους, τήν ἀκρίβειαν τῶν δηλώσεων τῶν περιεχομένων ἐν τῷ συμβολαίῳ σχετικῶς μέ τό εἶδος τῆς κατασκευῆς, στεγάσεως καί φύσεως τῶν κινδύνων, ὡς καί τὰς γενομένας τυχόν μεταβολάς ἢ προσθήκας αἰτινες ἐπηύξησαν ἢ ἐχειροτέρευσαν τὰς πιθανότητας τῆς πυρκαϊᾶς.

3) Ὅσον ἀφορᾷ ἕκαστον οἰκοδόμημα:

α) Τήν ἀναγκαίαν δαπάνην διὰ τήν ἀνοικοδομησιν ὀλοκλήρου τοῦ κτιρίου, μετὰ τήν ἀφαίρεσιν τῆς λόγῳ χρήσεως ἢ παλαιότητος ἐπιπτώσεως.

β) Τήν ἀναγκαίαν δαπάνην ὅπως ἀνοικοδομηθοῦν καί ἐπισκευασθοῦν τὰ ἐκ τῆς πυρκαϊᾶς κατεστραμμένα ἢ βεβλαμμένα μέρη τῆς οἰκοδομῆς μετὰ τήν ἀφαίρεσιν τῆς ἀνωτέρω ἐπιπτώσεως ὡς καί τῆς ἀξίας τῶν ἐναπομεινάντων ὑλικῶν χρησίμων ἢ ἀχρήστων εἰς τήν οἰκοδομήν.

4) Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὰ παντός εἶδους κινητά:

α) Τήν ἀξίαν τῶν ὑπαρχόντων κατὰ τήν ἡμέραν τῆς πυρκαϊᾶς μετὰ τήν ἀφαίρεσιν τῆς τυχόν λόγῳ χρήσεως ἢ παλαιότητος ἐπιπτώσεως.

β) Τήν προξενηθειῖσαν εἰς τὰ ἀνω ζημίαν.

γ) Τό ἐκ τῆς ἐπιποιήσεως τῶν βεβλαμμένων δυνάμενον νά ἐπιτευχθῇ ποσό.

5) Πᾶν ἕτερον γεγονός ἀσκοῦν οὐσιώδη ἐπιρροήν ἐπί τῶν ἀνωτέρω.

Άρθρον 19ον. - Ἡ ὡς ἄνω προσδιοριθεῖσα ζημία πληρώνεται ἀκεραία ὑπὸ τῆς Ἑταιρείας ὅταν ἡ ἐμπορικὴ ἀξία, τούτέστιν ἡ ἐκτίμησις α) διὰ τὰ κινητὰ καὶ διὰ τὰ ἐμπορεύματα καὶ β) διὰ τὰς οἰκοδομὰς, εἶναι ἴση ἢ κατωτέρα τῆς ἠσφαλισμένης ποσότητος. Ἐάν ὅμως ἡ εἰρημένη ἐκτίμησις εἶναι ἄνω-τέρα αὐτῆς ὁ ἀσφαλιζόμενος θεωρεῖται ὡς ἴδιος ἑαυτοῦ ἀσφαλιστῆς διὰ τὸ ὑπερβάλλον καὶ ὑπὸ τὴν ἰδιότητα ταύτην ὑφίσταται τὴν ἀναλογοῦσαν αὐτῇ μερίδα ζημίας.

Ἐν οὐδεμίᾳ περιπτώσει ὑποχρεοῦται ἡ Ἑταιρεία νὰ πληρῶνῃ τι πέραν τῆς ἠσφαλισμένης ῥήτηρας.

Ἡ Ἑταιρεία ἐνέχεται μόνον διὰ τὰς ὑλικὰς καὶ ἀμέσως ἐξ αὐτοῦ τοῦ δυστυχήματος προελθούσας ζημίας, οὐδεμίαν δὲ φέρει ὑποχρέωσιν ἀποζημιώσεως διὰ τὴν στέρησιν τῆς νομῆς, τὴν διάλυσιν τῶν ἐνοικιαστηρίων συμβολαίων καὶ ἐν γένει πᾶσαν ἔμμεσον βλάβην ἢ στέρησιν κέρδους προερχομένην ἐκ τῆς ἀπωλείας ἢ βλαβῆς τῶν ἠσφαλισμένων ἀντικειμένων.

Ὁ ἀσφαλιζόμενος δὲν δικαιούται νὰ ποιήσῃται ἐγκατάλειψιν εἰς τὴν Ἑταιρείαν τῶν ἠσφαλισμένων κτιρίων, ἐμπορευμάτων, προϊόντων ἢ ἄλλων ἀντικειμένων ἐπὶ πληρωμῇ ὀλοκλήρου τῆς ἠσφαλισμένης ποσότητος.

Μετὰ τὴν ἐγκαθάρσιν τοῦ ποσοῦ τῶν ζημιῶν ἡ Ἑταιρεία ἔχει τὸ δικαίωμα οὐχὶ ὅμως καὶ τὴν ὑποχρέωσιν:

- α) Νὰ ἀγοράσῃ τὰ βλαβέντα προϊόντα, ἐμπορεύματα καὶ κινητὰ καὶ τὰ ὑπολειφθέντα ὑλικά τῶν ἐμπρησθεισῶν οἰκοδομῶν, κατὰ τὴν ὡς ἄνω διαιτητικὴν ἀπόφασιν.
- β) Νὰ ἀντικαταστήσῃ αὐτοῦσια τὰ πυρποληθέντα προϊόντα, ἐμπορεύματα καὶ κινητὰ.
- γ) Νὰ ἀναδεχθῇ τὴν ἐπισκευὴν ἢ ἀνοικοδομήσιν τῆς βλαβεύσης ἢ καταστραφείσης ὑπὸ τῆς πυρκαϊᾶς οἰκοδομῆς.

Ἐάν ἡ Ἑταιρεία μὴ θελήσῃ νὰ ποιήσῃται χρῆσιν τῶν δικαιωμάτων τούτων τὰ ἀπομείναντα μετὰ τὴν πυρκαϊάν ὑλικά μένουσιν εἰς τὸν ἀσφαλιζόμενον. Τὰ ἔξοδα ἐξομαλύνσεως τοῦ ἐδάφους βαρύνουσι τὸν ἀσφαλιζόμενον.

Ἐάν ἡ Ἑταιρεία δηλώσῃ ὅτι ἐπιθυμεῖ νὰ ἐπισκευάσῃ ἢ ἀνοικοδομήσῃ τὸ κτίριον ὁ ἀσφαλιζόμενος ὑποχρεοῦται, μὴ δικαιούμενος εἰς οὐδεμίαν ἀντίρρησιν νὰ προμηθεύσῃ αὐτὸς οὗτος ἐντὸς τριημέρου ἀπὸ τῆς δηλώσεως ταύτης τὴν ἀναγκαίαν πρὸς ἀνοικοδομήσιν ἄδειαν.

Ἡ ἔνεκα ναυκαταρσίας ἢ ἄλλου οἰουδῆποτε ἀκουσίου κωλύματος ὡς ἐκ τῆς φύσεως αὐτῆς τοῦ ἐδάφους ἢ τῆς ἐργα-

σίας ἐπιβράδυνσις τῆς ἀνοικοδομήσεως, ἐπιβαρύνει μεθ' ἀ-
 πασῶν αὐτῶν τῶν συνεπειῶν καὶ ἐξόδων τὸν ἀσφαλιζόμενον
 μόνον.

Ἄρθρον 20ον. - Ὁ κατὰ τοὺς ἀνωτέρω ὅρους καθορισμὸς τοῦ
 ποσοῦ τῶν ζημιῶν εἶναι ἀπαραίτητος καὶ πρὶν ἢ οὗτος λάβῃ
 χώραν ὡς τὸ ἄρθρον 18 καθορίζει, ὁ ἀσφαλιζόμενος δὲν δι-
 καιοῦται νὰ αἰτήσῃ παρά τῆς Ἑταιρίας τὴν πληρωμὴν ἀποζη-
 μιώσεως.

Ἡ συμμετοχὴ τῆς Ἑταιρίας εἰς τὴν διαιτησίαν ἢ
 πᾶσα ἄλλη ἐνέργεια σκοποῦσα τὴν ἐκτίμησιν τῆς ζημίας οὐ-
 δαμῶς ἀποστερεῖ αὐτὴν τοῦ δικαιώματος νὰ ἀμφισβητήσῃ τὸ
 πρὸς ἀποζημιώσιν δικαίωμα τοῦ ἀσφαλισθέντος ἔνεκα λόγων
 ἐκπτώσεως πηγαζόντων ἐκ τοῦ Νόμου ἢ ἐκ τῶν ὅρων τοῦ ἀ-
 ασφαλιστηρίου.

Ἄρθρον 21ον. - Συνομολογεῖται ὅτι τὸ δικαίωμα τοῦ ἰσφαλι-
 σμένου πρὸς ἀπόληψιν ἀποζημιώσεως δυνάμει τῆς παρουσίας
 ἀσφαλιστικῆς συμβάσεως δὲν γεννᾶται πρὸ τῆς τελεσθῆκεν
 ἀπαλλαγῆς του ἀπὸ τῆς τυχόν εἰσαχθείσης κατ' αὐτοῦ ποινι-
 κῆς δίκης ἐπὶ ἐμπρησμῶν οὐδὲ πρὸ τῆς ὑποβολῆς τῶν κατὰ
 νόμον πιστοποιήσεων, ὅτι δὲν ὑφίσταται κατ' αὐτοῦ τοιαύ-
 τη ματηγορία.

Ὁ ἀσφαλιζόμενος ἢ οἰοσδήποτε ἄλλος δικαιουχὸς δὲν
 δύναται ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τοῦ ἀσφαλιστηρίου νὰ ἐνεργή-
 σῃ πρᾶξιν τινὰ ἐξασφαλιστικὴν τῆς ἀπαιτήσεώς του ἐπὶ τῇ
 περιουσίᾳ τῆς Ἑταιρίας πρὶν ἢ ἀναγνωρισθῇ ὀριστικῶς τὸ
 δικαίωμά του εἰς ὀφειλομένην αὐτῷ ἀποζημιώσιν.

Ἡ πληρωμὴ τῆς κανονισθείσης ἀποζημιώσεως γίνεται
 ἐν τῷ τόπῳ τῆς ἐκδόσεως τοῦ ἀσφαλιστηρίου ἐπὶ ἀποδείξει
 κατὰ τὸ παρά τῇ Ἑταιρίᾳ ἐν χρήσει ἐντύπον ἢ κατ' ἐκλο-
 γὴν τῆς Ἑταιρίας διὰ συμβολαιογραφικῆς πράξεως.

Τὰ τέλη καὶ συμβολαιογραφικὰ δικαιώματα τῆς ἐξο-
 φλήσεως βαρύνουσι τὸν ἀσφαλιζόμενον ἢ τοὺς νομίμους αὐ-
 τοῦ διαδόχους, οὓς ὁμοίως βαρύνουν καὶ πάντα ἐν γένει
 τὰ ἐξόδα τῆς Ἑταιρίας ἐξ ἐπιβαλλομένων εἰς χεῖρας αὐ-
 τῆς κατασχέσεων ἢ ἐξ ἐκχωρήσεως τῆς ἀσφαλιστικῆς ἀποζη-
 μιώσεως.

Χ. ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΝ ΠΕΡΙ- ΠΤΩΣΕΙ ΖΗΜΙΑΣ.

Ἄρθρον 22ον. - Ἐπὶ τῇ ὑπὸ τῆς Ἑταιρίας καταβολῇ τῆς ἀ-
 ποζημιώσεως ὡς ἀνωτέρω, ὁ ἀσφαλιζόμενος ἐκχωρεῖ εἰς αὐ-

τήν διά τοῦ παρόντος πάντα τά κατά τρίτων ἔνεκα τοῦ ἐπελ-
θόντος δυστυχήματος δικαιώματα ὡς καί πάσας τὰς ἀγωγάς αὐ-
τοῦ. Τά δικαιώματα καί τὰς ἀγωγάς ταύτας ἡ Ἐταιρεία δικαιο-
ῦται αὐτοδικαίως νά ἀσκήσῃ θυνάμει τῆς κατά τό ἄρθρον 21
τοῦ παρόντος ἀποδείξεως ἐξοφλήσεως.

XII. ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΣ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ - ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ

"Ἄρθρον 24ον.- Πρὸς ἐκδικήσιν οἰασσθήποτε διαφορᾶς, ἥτις ἤ-
θελε προκύψει ἐκ τοῦ παρόντος ἀσφαλιστηρίου, ἀμφότερα τά
συμβαλλόμενα μέρη ὑποβάλλονται διά τοῦ παρόντος εἰς τήν ἀ-
ποκλειστικὴν δικαιοδοσίαν τῶν ἐν Ἀθήναις (Ἔδρα τῆς Ἐται-
ρίας) δικαστηρίων.

"Ἄρθρον 25ον.- Πᾶσα ἐγγένει ἐπὶ τοῦ παρόντος ἀσφαλιστηρίου
στηριζομένη ἀξίωσις καί ἀγωγή τοῦ ἠσφαλισμένου παραγράφει-
ται μετὰ δώδεκα μῆνας ἀπὸ τῆς χρονολογίας τῆς ἀπώλειας ζη-
μίας ἢ οἰουδήποτε ἄλλου γεγονότος, ἐφ' οὗ στηρίζεται ἡ ἀ-
ξίωσις ἢ ἡ ἀγωγή, μὴ θεωρουμένης ὡς διακοπτομένης ἢ ἀνα-
στελλομένης τῆς ἀνωτέρω παραγραφῆς οὔτε ἐκ τῆς τυχόν ἐκ-
κρεμοῦς ποινικῆς δόξης κατά τοῦ ἀσφαλιζομένου, οὔτε ἐκ
τοῦ μὴ κανονισμοῦ τοῦ ποσοῦ ζημιῶν κατά τό ἄρθρον 18 τοῦ
παρόντος, οὔτε ἐκ διαπραγματεύσεων διεξαγομένων μεταξύ τῆς
Ἐταιρίας καί τοῦ ἀσφαλιζομένου ἐν σχέσει πρὸς τόν κανονι-
σμόν τοῦ ποσοῦ τῆς ἀποζημιώσεως ἢ τήν καταβολήν ταύτης.

XIII. ΓΕΝΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ.

"Ἄρθρον 26ον.- Πᾶσα κατάργησις ἢ τροπολογία τῶν γενικῶν ὁ-
ρων τοῦ ἀσφαλιστηρίου, δέν εἶναι ἔγκυρος ἂν μὴ ᾖ ὑπογεγραμ-
μένη ὑπὸ τῆς Διευθύνσεως τῆς Ἐταιρίας.

"Ἄρθρον 27ον.- Πᾶν νόμιμον δικαίωμα καί τέλος τοῦ παρόντος
ἀσφαλιστηρίου, τῆς ἀποδείξεως πληρωμῆς τῶν ἀσφαλιστρῶν καί
πάσης ἐκ τῶν ἀσφαλιστηρίων προκύπτουσης πράξεως βαρύνουσι
τόν ἀσφαλιζόμενον.

Ε Ρ Ω Τ Η Σ Ε Ι Σ.

- 1.- Ποῖος εἶναι ὁ κίνδυνος ἐναντίον τοῦ ὄγκου προστατεύ-
εται ὁ πυρασφαλιζόμενος;
'Απ. Αἱ οἰκονομικαὶ συνέπειαι πυρκαϊᾶς.
- 2.- Τί θεωρεῖται ὡς πύρκαϊά;
'Απ. α) Τὸ πῦρ τὸ ὁποῖον μεταδίδεται εἰς ἀντικείμενον
κατά τρόπον, ὥστε, νά δύναται νά ἐπεκτείνεται
εἰς τὸ ἀντικείμενον αὐτό καί μετὰ τήν ἀπρόσ-

κρύνσιν τῆς ἐμπρηστικῆς ὕλης. Ἡ κατ' ἄλλην δι-
ατύπωσιν:

β) ὅταν τὸ ζημιογόνον πῦρ συνδέεται μέ τόν κίν-
δυνον περαιτέρω ἐπεκτάσεως.

- 3.- Αἱ ζημῖαι ἀπό καψαλλίσματα (π.χ. ἀπό σίδηρον σιδερώ-
ματος) θεωροῦνται ὡς ζημῖαι πυρκαϊᾶς καί διατί;
'Απ. Δέν θεωροῦνται ζημῖαι πυρκαϊᾶς διότι δέν ὑπάρχει
ἐμφάνισις ἀνοικτῆς φλογός.
- 4.- Ζημῖαι ἐκ πυρός εἰς τὸ ὅποῖον ἐκτίθενται τὰ ἀσφαλι-
ζόμενα ἀντικειμένα λόγω τοῦ προορισμοῦ των π.χ. ζημί-
αι εἰς χύτρας (κατσαρόλες) ἢ λέβητας ἐκ τῆς συνήθους
χρήσεως αὐτῶν θεωροῦνται ὡς ζημῖαι ἐκ πυρκαϊᾶς;
'Απ. Ὁχι.
- 5.- Διά τῆς πυρασφαλλσεως καλύπτονται μόνον αἱ ζημῖαι ἐκ
πυρκαϊᾶς;
'Απ. Ὁχι. Καλύπτονται καί αἱ ζημῖαι α) ἐκ κεραυνοῦ.
β) ἐξ ἐκρήξεως φωταερίου γ) ἐξ ἐκρήξεως οἰκισιῶν
ἐγκαταστάσεων θερμάνσεως ἢ φωτισμοῦ.
- 6.- Ποῖαι ζημῖαι ἐκ κεραυνοῦ ἀποζημιώνονται διά τῆς πυ-
ρασφαλλσεως καί ποῖαι ὄχι;
'Απ. Ἀποζημιώνονται αἱ ζημῖαι ἐκ τῆς πτώσεως τοῦ κε-
ραυνοῦ ἐπὶ τῶν ἠσφαλισμένων ἀντικειμένων. Δέν ἀ-
ποζημιώνονται αἱ ζημῖαι αἱ προκαλούμεναι ὑπό ἐ-
παγωγῆς ἢ ἐπιρροῆς τοῦ ἀτμοσφαιριοῦ ἢ λεκτρισμοῦ.
- 7.- Τί ἐννοοῦμεν διά τοῦ ὅρου "ἐκρήξεις" εἰς τὰ πυρασφα-
λιστήρια συμβόλαια;
'Απ. Τὴν ἐκδήλωσιν δυνάμεως τὴν ὀφειλομένην εἰς τὴν
ἐπιτατικὴν τάσιν ἀερίων ἢ ἀτμῶν, τὴν ἐκδηλουμένην
αἰφνιδίως καί ἀνεξαρτήτως ἂν τὰ ἀέρια ἢ οἱ ἀτμοί
προηλήρχον τῆς ἐκρήξεως ἢ ἀνεπτύχθησαν ὑπ' αὐτῆς.
- 8.- Ποῖα εἶναι τὰ ἀντικειμενικά στοιχεῖα, ἅτινα λαμβά-
νονται ὑπ' ὄψιν ὑπὸ τοῦ ἀσφαλιστοῦ, κατὰ τὴν πυρασφα-
λισιν ἐνὸς κινδύνου;
'Απ. Ἐξετάζονται τὰ ἀσφαλιζόμενα ἀντικειμένα:
α) ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ἂν δύνανται νά καοῦν (ἂν εἶ-
ναι εὐφλεκτα) ἢ ἂν δύνανται νά προκαλέσουν
πυρκαϊάν (ἂν εἶναι παραγωγὰ πυρός).
β) ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τοῦ τρόπου ἐξελιξέως τῆς πυρ-
καϊᾶς, τῆς πιθανῆς ἐκτάσεως ἢν δύνανται νά λά-
βῃ καί τόν βαθμόν τῆς καταστροφῆς ἢ βλάβης
τῶν ἀσφαλιζομένων ἀντικειμένων (δηλ. ἂν εἶναι
καύσιμα ἢ μὴ καί εἰς ποῖον βαθμόν).
γ) ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ἂν ἀπειλοῦνται τὰ ἀσφαλιζόμε-
να ἀντικειμένα ἀπὸ γειτονικοῦ κινδύνου.

- δ) από τῆς ἀπόψεως ἂν ἔν καί τό αὐτό ζημιογόνον γεγονός δύναται νά συνεπιφέρῃ πολλαπλάς ζημίας καί συνεπῶς πολλαπλῆν εὐθύνην τοῦ ἀσφαλιστοῦ, λόγῳ πλειόνων εἰς τήν αὐτήν περιοχὴν ἀσφαλίσεων ἀποτελοῦσῶν διὰ τόν ἀσφαλιστήν ἓνα κίνδυνον (δηλ. τί πρέπει νά θεωρῆται ὡς εἰς κίνδυνος).
- 9.- Ποῖα εἶναι τὰ ὑποκειμενικά στοιχεῖα, ἅτινα λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν ὑπό τοῦ ἀσφαλιστοῦ κατά τήν πυρασφάλισιν ἑνός κινδύνου;
- Απ. α) ὁ χαρακτήρ καί τό ἤθιόν τοῦ ἀσφαλιζομένου.
 β) ἡ οἰκονομική κατάστασις τοῦ ἀσφαλιζομένου.
 γ) τό καλόν ἢ κακόν του ὄνομα.
 δ) ἡ ἐπιτυχία ἢ ἀποτυχία τῶν ἀσφαλιζομένων ἐγκαταστάσεων, ἡ δυσμενής ἢ εὐνοϊκή τοποθεσία τοῦ καταστήματος, ἡ μεγάλη ἢ μικρά διάρκεια τῆς ἀσφαλιζομένης ἐπιχειρήσεως κλπ.
 ε) ἡ γενική οἰκονομική κατάστασις.
- 10.- Ποῖα εἶναι ἡ ἐπίδρασις τῆς γενικῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως ἐπὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς πυρασφαλιστικῆς ἐπιχειρήσεως;
- Απ. Ὅταν ἡ γενική οἰκονομική κατάστασις εἶναι κακή, δηλαδή ὅταν ὑπάρχει οἰκονομική δυσπραγία καί πτόπω αἱ τιμαί τῶν ἐμπορευμάτων, πολλοί ἐπιχειρηματαί ὑποκύπτουν εἰς τόν πειρασμόν τοῦ ἐμπρησμοῦ, διὰ νά ἀποφύγουν τὰς δυσχερεῖας διαθέσεως τῶν ἐμπορευμάτων των καί διὰ νά εἰσπράξουν τήν ἀσφαλιστικὴν ἀποζημίωσιν. Πτῶσις τιμῶν συνοδεύεται μέ αὐξησιν τῶν πυρκαϊῶν.
- 11.- Ποῖας ζημίας ὀφείλει νά ἀποζημιώσῃ ὁ ἀσφαλιστής ὁ ἀσφαλισκόμενος κινδύνους πυρός;
- Απ. 1) καταστροφὴν ἢ βλάβην τῶν ἀσφαλισμένων πραγμάτων ἐκ τῆς ἐνεργείας τοῦ πυρός.
 2) ζημίας κατά τήν πυρκαϊᾶν λόγῳ τῆς κατασβέσεως τοῦ πυρός ἢ λόγῳ κατεδαφίσεως ἢ ἐκκενώσεως.
 3) ζημίας αἰτινες εἶναι ἀναπόφευκτος συνέπεια τῆς πυρκαϊᾶς.
 4) ζημίας λόγῳ ἀπωλείας πραγμάτων κατά τήν πυρκαϊάν.
- 12.- Ἀποζημιώνονται μόνον αἱ ζημιαὶ ἐκ πυρκαϊᾶς, ἢ τις ἔλαβε χώραν εἰς τό ἀκίνητον ἔνθα εὐρίσκονται τὰ ἀσφαλισμένα πράγματα;
- Απ. Ὁχι.- Ἀποζημιώνονται καί αἱ ζημιαὶ ἐκ πυρκαϊᾶς γειτονικοῦ ἀκινήτου, ἐφ' ὅσον εἶναι συνεχόμενον.

- 13.- Ποῖαι ζημίαι ἑξομοιώνονται κατὰ τὸν Ἐμπορικὸν Νόμον (ἄρθρ. 214) πρὸς ζημίαις ἐκ πυρκαϊᾶς:
- Ἄπ. 1) ζημίαι ἐκ πυρκαϊᾶς συμβάσεως εἰς γειτονικὴν οἰκοδομήν.
- 2) ζημίαι ἐκ μέτρων ληφθέντων πρὸς περιστολήν ἢ κατάσβεσιν τοῦ πυρός.
- 3) ἀπώλεια καὶ ζημίαι ἐξ οἰασθήποτε αἰτίας κατὰ τὴν μεταδομίσιν τῶν ἀσφαλισθέντων πραγμάτων, τὴν γενομένην ἐπὶ σκοπῷ διασώσεως αὐτῶν ἐκ πυρκαϊᾶς.
- 4) ζημίαι ἐκ κατεδαφίσεως τῆς ἀσφαλισθείσης οἰκοδομῆς ἐφ' ὅσον ἢ κατεδάφισις ἐγένετο διὰ νά περισταλῆ ἢ κατασταλῆ τὸ πῦρ.
- 5) ζημίαι ἐκ κεραυνοῦ, ἐξ ἐκρήξεων ἢ ἄλλων παρομοίων συμβεβηκότων, ἔστω καὶ ἂν δέν-ἐπῆλθε πυρκαϊά.
- 14.- Καλύπτει ἡ ἀσφάλισις πυρὸς τὰς ἐμμέσους ζημίας:
- Ἄπ. Ὁχι, ἐκτὸς ἰδιαιτέρας συμφωνίας.
- 15.- Καλύπτει ἡ ἀσφάλισις πυρὸς τὰς ζημίας ἐξ ἀπωλείας κέρδους (τὸ λεγόμενον ἀποδρᾶν κέρδος):
- Ἄπ. Ὁχι, ἐκτὸς ἰδιαιτέρας συμφωνίας.
- 16.- Ἐάν ἐκτραγῆ πυρκαϊά κατὰ τὴν διάρκειαν σεισμοῦ ἢ πολιτικῶν ταραχῶν ἢ πολεμικῶν γεγονότων εὐθύνεται ὁ ἀσφαλιστὴς διὰ τὰς ἐκ τῆς πυρκαϊᾶς ταύτης ζημίας:
- Ἄπ. Εὐθύνεται μόνον ἐάν ὁ ἀσφαλιζόμενος ἀποδείξῃ ὅτι ἡ ζημία δέν εὐρίσκεται εἰς ἄμεσον ἢ ἔμμεσον σύνδεσμον μὲ τὰ γεγονότα αὐτά. Ἐπομένως ἐάν ἡ πυρκαϊά προεκλήθη, ἔστω καὶ ἐμμέσως, ἐκ τοῦ σεισμοῦ ἢ ἐκ πολιτικῶν ταραχῶν ἢ ἐκ πολεμικῶν γεγονότων, τότε δέν εὐθύνεται ὁ ἀσφαλιστὴς, ἔστω καὶ ἂν τὰ ἠσφαλισμένα πράγματα ἐβλάβησαν ἢ κατεστράφησαν ἐκ τῆς πυρκαϊᾶς ταύτης.
- 17.- Εὐθύνεται ὁ ἀσφαλιστὴς διὰ τὰς ζημίας ἐκ ζυμώσεως:
- Ἄπ. Ὁχι.
- 18.- Ποῖοι εἶναι οἱ τρεῖς δυνατοὶ τρόποι ὑπολογισμοῦ τῆς ἀσφαλιζομένης ἀξίας εἰς τὴν ἀσφάλισιν;
- Ἄπ. α) ἀξία καινουργουῶς μεῖον ἐλαττώσεως λόγῳ χρήσεως ἢ παλαιότητος.
- β) ἀξία ἀρχικῆς κατασκευῆς.
- γ) ἀξία ἀντικαταστάσεως.
- 19.- Ἀναφέρατε διατάξεις τινὰς τῶν ἀσφαλιστηρίων συμβολαίων καθορίζουσας τὸν τρόπον ὑπολογισμοῦ τῆς ἀσφαλιζομένης ἀξίας.

Απ. α) Αφαιρείται "έκπτώσις λόγω χρήσεως ή παλαιότητος".

β) Δι' οίκοιακά σκευή καί αντικείμενα προσωπικής χρήσεως λαμβάνεται ύπ' όψιν ή άξια αντικαταστάσεως, μετ' άφαίρεσιν έκπτώσεως παλαιότητος καί χρήσεως. Δι' οίκοδομάς λαμβάνεται ύπ' όψιν ή έπιτόπιος άξια άνοικοδομήσεως. Διά πρώτας ύλας, ήμικατεργασμένα καί κατεργασμένα προϊόντα λαμβάνεται ύπ' όψιν ή άξια αντικαταστάσεως. Δι' άγορασθέντα πράγματα λαμβάνεται ύπ' όψιν ή άξια κτήσεως (άγοράς). Διά συγκομιζόμενα άγροτικά προϊόντα καί διά κτήνη λαμβάνεται ύπ' όψιν ή άξια πωλήσεως. Δι' αντικείμενα τέχνης, έπιστημονικής άξιας ή έρασιτεχνικής άξιας λαμβάνεται ύπ' όψιν ή κατόπιν ιδιαιτέρας έκτιμήσεως γενομένης κατά τήν σύνταξιν του άσφαλιστηρίου συμβολαίου καθορισθεΐσα άξια, ή αναγραφόμενη εις τό άσφαλιστήριο συμβόλαιον.

20.- Έάν διά του άσφαλιστηρίου συμβολαίου άσφαλίζονται διάφορα είδη αντικειμένων, κατά ποΐον τρόπον αναγράφεται εις τό συμβόλαιον ή άξια αυτών;

Απ. Συνήθως αναγράφεται "κατά άρθρα" - Δηλαδή αναγράφεται χωριστά ή άξια έκάστου είδους ή έκάστης κατηγορίας πραγμάτων.

21.- Έάν διά του άσφαλιστηρίου ασφαλισθώσι άνδρινά είδη έντός καταστήματος διά συνολικήν άξιαν 100 έκ. δρχ. έξ ών 20 έκ. δρχ. διά κάλτσες, 20 έκ. δρχ. διά γραβάτες, 40 έκ. δρχ. δι' ύποκάμισσα καί 20 έκ. δρχ. διά πουτζάμες, καί άποδειχθῆ ότι ή πραγματική άξια κατά τήν πυρκαϊάν ήτο 10 έκ. των καλτωϊν, 20 έκ. των γραβατωϊν, 50 έκ. των ύποκαμισσων καί 20 έκ. δρχ. των πουτζαμϊων (σύνολον 100 έκ. δρχ.), ποίαν άποζημίωσιν θά λάβη ο ήσφαλισμένος έν περιπτώσει καθ' ήν κατεστράφησαν μόνον ύποκάμισσα πραγματικής άξιας κατά τήν πυρκαϊάν 20 έκ. δρχ.;

Απ. Έφ' όσον ή πραγματική άξια των ύποκαμισσων έν συνόλω ήτο 50 έκ. καί ήσφαλισθη μόνον άξια 40 έκ. έχομεν ύπασφάλισιν δηλ. ασφάλισιν των $\frac{4}{5}$ τής πραγματικής άξιας. "Αρα ο άσφαλιζόμενος θά λάβη μόνον τά $\frac{4}{5}$ τής ζημίας των 20 έκ. δηλ. 16 έκ. παρά τό γεγονός ότι είχεν συνολικώς πληρώσει ασφάλιστρα δι' έμπορεύματα 100 έκ. Καί τοϋτο διότι έκαστον είδος (ή "άρθρον") λαμβάνεται ύπ' όψιν ως αύτοτελής ασφάλισις.

- 22.- Ποῖος εἶναι ὁ σκοπός τῶν ὑπὸ τοῦ ἀσφαλιστοῦ ἐπιβαλλομένων εἰς τὸν ἀσφαλιζόμενον "ἐξασφαλιστικῶν μέτρων";
 Ἀπ. Ὁ περιορισμός τοῦ κινδύνου πυρκαϊᾶς ἀφ' ἑνός καὶ ἀφ' ἑτέρου ὁ περιορισμός τῆς ἐπεντάσεως τῶν ζημιῶν ἐν περιπτώσει ἐπελεύσεως τοῦ κινδύνου.
- 23.- Τί σημαίνει ὁ ὄρος ΑΥΤΑΣΦΑΛΙΣΙΣ;
 Ἀπ. Εἶναι ἡ συμφωνία καθ' ἣν ὁ ἀσφαλιζόμενος ὅταν συμβῆ ζημία θά φέρῃ ὁ ἴδιος ἓνα μέρος τῆς ζημίας ταύτης.
- 24.- Πῶς λέγεται τὸ μέρος τῆς ζημίας τὸ ὁποῖον ἀναλαμβάνει ὁ ἀσφαλιζόμενος ἐν περιπτώσει ΑΥΤΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ;
 Ἀπ. "Ἀνασφάλιστρον".
- 25.- Ἐπιτρέπεται νὰ ἀσφαλισθῆ ὁ ἀσφαλιζόμενος εἰς ἄλλην ἐταιρίαν διὰ τὸ "ἀνασφάλιστρον" τὸ ὁποῖον συνεφάνησε μέ τὸν ἀρχικὸν ἀσφαλιστὴν του;
 Ἀπ. Ὁχι - διότι τότε θά ἔπαυε νὰ φέρῃ ὁ ἴδιος μέρος τῆς ζημίας καὶ θά ἐματαιοῦτο ὁ σκοπός τοῦ "ἀνασφάλιστρον".
- 26.- Ποῖος ὁ σκοπός τῆς περὶ "ἀνασφάλιστρον" συμφωνίας;
 Ἀπ. Νὰ ὑποκινηθῆ τὸ συμφέρον τοῦ ἀσφαλιζομένου, ὥστε νὰ καταβάλλῃ πᾶσαν ἐπιμέλειαν διὰ νὰ μὴ συμβῆ ζημία ἢ διὰ νὰ περιορισθῆ ἡ ἀρξαμένη τοιαύτη.
- 27.- Ἐάν πωληθῆ τὸ ἠσφαλισμένον πρᾶγμα μεταβιβάζονται τὰ ἐκ τῆς ἀσφάλισσεως δικαιώματα καὶ αἱ ὑποχρεώσεις τοῦ πωλητοῦ εἰς τὸν ἀγοραστήν;
 Ἀπ. Ὁχι, ἐκτός ἐναντίας συμφωνίας (E.N.211).
- 28.- Ὑπάρχει ὠρισμένος τύπος, καθ' ὃν πρέπει νὰ ἀνακοινῶνται πρὸς τὸν ἀσφαλιστὴν ἢ μεταβίβασις (πώλησις) τοῦ ἠσφαλισμένου πρᾶγματος;
 Ἀπ. Ναι, ἡ ἀνακοίνωσις πρέπει νὰ γίνεται ἐγγράφως πρὸς τὸν ἀσφαλιστὴν, ἐπὶ ποινῇ ἀπωλείας τῶν δικαιωμάτων ἐκ τῆς ἀσφάλισσεως.
- 29.- Διὰ ποῖον λόγον ἐπιβάλλεται ἡ ὑποχρέωσις ἀνακοινώσεως πρὸς τὸν ἀσφαλιστὴν πάσης μεταβιβάσεως τοῦ ἠσφαλισμένου πρᾶγματος;
 Ἀπ. Διότι τὸ ὑποκειμενικὸν στοιχεῖον, δηλαδή τὸ πρόσωπον τοῦ ἀσφαλιζομένου ἔχει μεγάλην σημασίαν διὰ τὸν ἀσφαλιστὴν (ἠθικὸς κίνδυνος).
- 30.- Διὰ ποῖον λόγον ἐπιβάλλεται ἡ ἄμεσος πρὸς τὸν ἀσφαλιστὴν ἀναγγελία τῆς ἐπελεύσεως πάσης ζημίας (E.N. 209);
 Ἀπ. Διὰ νὰ προστατεύεται ὁ ἀσφαλιστὴς ἀπὸ πλαστάς ζημίας καὶ νὰ εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἐξακριβώσῃ ἐγ-

καίρως τήν εκτασιν τῆς ζημίας καί λαμβάνη ἐάν ὑ-
πάρχη καιρός τά προσηκόντα μέτρα πρός περιστολήν
τῆς ζημίας.

- 31.- Ἐκτός τῶν πραγματικῶν ζημιῶν ἐκ πυρκαϊᾶς ὑποχρεοῦται ὁ ἀσφαλιστής νά πληρώσῃ καί ὠρισμένα ἔξοδα τοῦ ἀσφα-
λιζομένου καί ποῖα;
Ἄπ. Κατά τό ἄρθρ. 209 παράγρ. 2 ὁ ἀσφαλιστής βαρύνε-
ται καί μέ τά ἔξοδα τά ὅποια ἔκαμεν ὁ ἠσφαλισμέ-
νος διὰ νά ἀποφευχθῇ ἢ διὰ νά μειωθῇ ἡ ζημία, ἔ-
στω καί ἂν ὁ σκοπός δέν ἐπετεύχθη, ἐκτός ἐάν τά
ἔξοδα ἐγένοντο ἐν ὄλῳ ἢ ἐν μέρει ἀπερισκέπτως.
- 32.- Διατί τά τακτικά δικαστήρια δέν εἶναι κατάλληλα διά
τήν ἐπίλυσιν ἐρίδων καί διαφορῶν προκυπτουσῶν κατά
τόν διακανονισμόν τῶν ζημιῶν;
Ἄπ. Διότι κατά κανόνα πρόκειται περί καθορισμοῦ πραγ-
ματικῶν περιστατικῶν καί ἐξακριβώσεως τῆς ἀξίας
τῶν ἠσφαλισμένων πραγμάτων, δι' ἅτινα ἀπαιτεῖται
εἰδική γνῶσις πραγματογνωμόνων.
- 33.- Ποίαν διαδικασίαν ὀρίζουσι τά ἀσφαλιστήρια συμβόλαια
διά τόν διακανονισμόν τῶν ζημιῶν;
Ἄπ. Τήν διαδικασίαν τῆς πραγματογνωμοσύνης ἢ (ὅπως
συνήθως λέγεται) τῆς διαιτησίας.
- 34.- Πῶς γίνεται ἡ διαιτησία διά τόν διακανονισμόν τῶν ζη-
μιῶν;
Ἄπ. Ἐκαστον μέρος (δηλ. ὁ ἀσφαλιστής καί ὁ ἠσφαλισμέ-
νος) διορίζει ἀνά ἓνα πραγματογνώμονα (ἢ διαιτη-
τήν) ἀμφότεροι δέ οἱ πραγματογνώμονες διορίζου-
σιν ἓνα ἐπιδιαιτητήν, ὅστις ἐπεμβαίνει ὅταν δέν
συμφωνήσουν οἱ διαιτηταί μεταξύ των.
- 35.- Πῶς κανονίζεται ἡ ὀφειλομένη ὑπό τοῦ ἀσφαλιστοῦ ἀπο-
ζημίωσις; Δηλαδή ποία ἀξία λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν διά τά
ἠσφαλισμένα πράγματα;
Ἄπ. Κατά τό ἄρθρον 208 Ε.Ν. λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἡ ἀ-
ξία, ἣν εἶχε τό ἀσφαλισθέν πρᾶγμα κατά τόν χρό-
νον τοῦ δυστυχήματος, δηλαδή τῆς πυρκαϊᾶς, καί
ἀφαιρεῖται ἡ ἀξία τῶν ὑπολειφθέντων ἢ διασωθέν-
των πραγμάτων ἐκ τοῦ ὀφειλομένου παρά τοῦ ἀσφα-
λιστοῦ ποσοῦ.
- Προκείμενου περί ζημιῶν ἐκ πυρκαϊᾶς οἰκοδομῆς,
αἱ ζημίαι κανονίζονται κατά τό ἄρθρ. 216 Ε.Ν. διὰ
τῆς ἀντιπαραβολῆς τῆς ἀξίας, ἣν εἶχεν ἡ οἰκοδο-
μή πρό τῆς πυρκαϊᾶς πρός τήν υπολειφθεῖσαν μετά
τήν πυρκαϊάν ἀξίαν,

Προκειμένου περι ασφάλσεως γεωργικῶν προϊόντων ἢ ἀποζημιώσεις κανονίζεται κατὰ τὸ ἄρθρ. 218 Ε.Ν. βάσει τῆς ἀξίας, ἣν θὰ εἶχον τὰ προϊόντα ταῦτα κατὰ τὸν χρόνον τῆς ὠριμάνσεως ἢ κατὰ τὸν χρόνον τῆς συνήθους συγνομιδῆς αὐτῶν, ἐάν δέν εἶχε συμβῆ πυρκαϊά.

- 36.- Πότε καθίσταται ἀπαιτητὴ ἡ ἀποζημίωσις;
'Απ. Ἀφοῦ περατωθῆ ἡ διαδικασία τῆς πραγματογνωμοσύνης (διαιτησίας).
- 37.- Ποῖα πιστοποιητικὰ δικαιουῖται νὰ ζητήσῃ ὁ πυρασφαλιστής πρὶν πληρώσῃ τὴν ἀποζημίωσιν;
'Απ. α) βούλευμα ἐφετείου ἀπαλλακτικόν τῆς περὶ ἐμπρησμοῦ κατηγορίας ἢ πιστοποιητικόν τῆς εἰσαγγελίας ἢ τῆς ἀστυνομικῆς ἀρχῆς ὅτι δέν ἠγέρθη τριαύτη κατηγορία.
β) Πιστοποιητικὰ νομιμοποιήσεως τοῦ ἠσφαλισμένου, ἥτοι ὅτι εἶναι αὐτός ὁ κύριος τῶν ἀσφαλισθέντων καὶ βλαβέντων ἐν πυρκαϊᾷς πραγμάτων ἢ ὅτι εἶναι αὐτός ὁ ἐνυπόθηκος ἢ ἐνεχυροῦχος δανειστής ἢ ὅτι ἔχει πραγματικόν καὶ νόμιμον συμφέρον ἢ εὐθύνην διὰ τὴν μὴ καταστροφήν ἢ ἀπώλειαν τοῦ ἠσφαλισμένου πράγματος (Ε.Ν. 196). Ἐπὶ ἀκινήτων ἴδε Ν. 41.
- 38.- Διατί ἡ πυρασφάλισις ἔχει σημασίαν διὰ τὴν κτηματικὴν πιστίν;
'Απ. Διότι ὁ ἐνυπόθηκος δανειστής ἐξασφαλίζεται διὰ τὴν ἀνοικοδόμησιν τοῦ κτιρίου μετὰ τὴν πυρκαϊάν ἢ διὰ τὴν εἰσπραξίν τοῦ δανείου του. Ἄρα παρέχει εὐχερέστερον τὸ δάνειον, διότι ἔχει ἐξησφαλισμένην τὴν εἰσπραξίν τοῦ δανείου. Οὕτω ἐνισχύεται ἡ τάσις πρὸς δανεισμόν ἐπὶ ὑποθήκῃ κτιρίων.
- 39.- Ποῖα δικαιώματα παρεῖχεν ὁ νόμος περὶ ὑποθηκῶν τοῦ 1836 εἰς τὸν ἐνυπόθηκον δανειστήν;
'Απ. α) Νὰ ἀπαιτήσῃ (ἀμέσως καὶ πρὸ τῆς παρελεύσεως τῆς προθεσμίας ἐξοφλήσεως) τὴν πληρωμὴν τοῦ χρέους ἐάν ὁ κύριος τοῦ ἀκινήτου παύσῃ νὰ ἔχη ἠσφαλισμένην τὴν οἰκοδομὴν του.
β) Νὰ ἀπαιτήσῃ τὴν ἐξόφλησιν τοῦ χρέους ἀπὸ τὴν ἀσφ. ἀποζημίωσιν, ἣν ὀφείλει ἡ ἀσφ. εἰσαίρεσις πρὸς τὸν ὑποθηκικόν χρεώστην, ἐφ' ὅσον ἐντός ἑτοῦ ἢ ἀποζημιώσεως δέν διετέθη διὰ τὴν ἀνοικοδόμησιν τῆς πυρποληθείσης οἰκοδομῆς.
- 40.- Ποῖα δικαιώματα παρέχει ὁ νεὸς Ἀστικὸς Κώδιξ εἰς τὸν τὸν ἐνυπόθηκον δανειστήν;

- Απ. α) Δικαιοῦται ὁ δανειστής νά ἀσφαλίζῃ τήν οἰκοδομήν κατὰ πυρός ἢ ἄλλου κινδύνου δαπάνη τοῦ ὀφειλέτου.
- β) Ἐάν ὁ ὀφειλέτης ὄν καταβάλῃ τά ἀσφάλιστρα, ὁ δανειστής δικαιοῦται νά ἀπαιτήσῃ τήν ἄμεσον ἐξόφλησιν τοῦ χρέους.
- 41.- Κατά ποῖον τρόπον προστατεύεται ὁ ἀσφαλιστής ἐν περιπτώσει πυρκαϊᾶς κατὰ τυχόν ἀπαιτήσεων ἐνυποθήκου δανειστοῦ;
- Απ. Πρὶν πληρώσῃ τήν ἀποζημίωσιν εἰς τόν ἰδιοκτήτην τοῦ ἀκινήτου ζητεῖ πιστοποιητικόν τοῦ ὑποθηκοφυλακείου διά νά ἴδῃ ἂν ὑπάρχῃ ἐνυπόθηκον δάνειον.
- 42.- Ἐάν ἐντός τῆς αὐτῆς ἀσφαλ. περιόδου συμβῆ καί δευτέρα ζημία, εὐθύνεται ὁ ἀσφαλιστής διά τό σύνολον τοῦ ἀρχικῶς ἠσφαλισμένου ποσοῦ;
- Απ. Ὁχι - εὐθύνεται μόνον μέχρι τοῦ ὑπολοίπου ποσοῦ τῆς ἀσφαλίσεως μετ' ἀφαίρεσιν τῆς καταβληθείσης διά τήν προηγουμένην ζημίαν ἀποζημιώσεως.
-